BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XXXIX
C
16
NAPOLI

XXXIX C ~~12~~ 16

Digitized by Google

PINDARI POETAE VETVSTISSIMI, LYRICORVM FACILE PRINCIPIS,

OLYMPIA
PYTHIA
NEMEA
ISTHMIA

Per Ioan. Lonicerum latinitate donata: adhibitis enarrationibus, è Græcis Scholijs, & doctiſsimis utriuſq; linguæ autoribus deſumptis: quarum ſuffragio Poëta, à paucis hactenus intellectus, nunc planior & illuſtrior redditur.

TIGVRI.
M. D. L. X.

EVRICII CORDI MEDICI
in Pindarum Epigramma.

Martia ſectetur diſciſſus tympana miles,
Et ſtreperos lituos terribiléſque tubas
Te Phœbea decent imberbis carmina pubes,
Conuenit hic ſtudijs cultus amórque tuis.
Pindaricos igitur facili cape pectore cantus,
Et ſua belligero claßica linque deo.

IACOBI MICYLLI
in eundem.

Carmina Thebani cernis memoranda poëtæ,
Qui Lyricos inter maximus unus erat,
Dum ſtudijs honor, & laudes manſêre Camœnis,
Nec profuga in ſola Muſa iacebat humo.
Hunc Latijs poſtquam Lonicerus reddidit oris,
Et fecit ſtudijs omnia clara ſuis,
Vlterius nihil eſt, quod nunc ſtudioſe requiras,
Quo minus hunc oculis, mente, manúque teras.

IMAGINIBVS, VIRTVTIBVS ET Literis claro, D. Iacobo à Tubenheym. Illuſtriſsimi Heſſorum Principis à conſilijs, domino ſuo, Ioannes Lonicerus

εὖ πράττειν.

CAllimachus minimè uulgaris poëta, Eximie uir, gnomen cedro dignam inter alias pleraſq́ꝫ, hanc memoriæ prodidit: Diuitiæ ſine uirtutibus haudquaquã aliquem felicem conſtituũt. Veriſsima profectò ſentẽtia: qua quid quæſo rectius ab elegãtiſsimo Muſarum ſacerdote dici potuit? Nónne enim ſanctiſsimũ uerbum eſt? Diuitiæ ſublatis uirtutibus homini nihil proſunt, non reddunt beatum? Siquidem ad ſummi omnium rerum conditoris imaginem formatus homo, immortalis & æternus, caducis ac paulò pòſt interituris bonis, uerè & feliciter exornari nequit. Etiam ſi enim corpus lautè alatur, ſplendidè ueſtiatur, molliter curetur, animus tamen adhuc nihilominus impolitus, & indecorus manet. Fingamus purpura quempiam amictum, auro & agento circunfuſum, Smaragdis, Chryſolithis, & Amethiſtis, & collum & digitos redimitum: uirtutẽ adime, quid differet rogo à beſtia, à belua? Atqui ut aër, ni ſole illuſtretur, obſcurus, tenebricoſus, & horridus eſt: non diſsimilem ad modum, humanum ingenium, niſi uirtutibus excolatur, ſtupidũ, ignobile, Bœoticámq́ꝫ ſuem ſpirans perſeuerat. Quod in Tantalo præſertim & Mida, ingenioſiſsimi & prudentiſsimi rerũ indagatores Poëtæ, pulchrè mehercle adumbrarũt: qui quum nullo planè honeſti reſpectu, ſoli Pluto & auaritiæ deditì eſſent, ignauorum regum notam apud poſteros conſequuti ſunt. Ad hæc doctiſsima Sappho, quæ ob Lyrices ſuæ excellentiam decima Muſa à Græcis nominatur, à Callimachi ſententia non

diſſidet, dum ait:

Opes citra uirtutis eximium decus
Domum male incolunt, ſin has comiſceas
Felicitas hinc ſumma bellè naſcitur.

Et Iſocrates: Sola, inquit, uirtutis poſſeſſio immortalis. Ecquur non meritò ſacratiſſimas has chrias demirabimur? Proinde quum tua humanitas, præſtãtiſſime Iacobe, & opibus θεῶν βουλῇ aucta, & uirtutibus decorata ſit: optimo in literas & Muſas affectu eſſe, à doctiſſimis quibuſque deprædicetur intelligit, ni fallar, quali quantáue felicitate clareſcat. Deniq; quum præter has præclariſſimas cœlitùs cõmunicatas dotes, pietatis etiã amore flagret & ardeat præſtantia tua, eſt quur ego cupiuerim te cùm ſanctis, tum pudicis uetuſtiſſimi Lyricorum principis Pindari monumentis, & patronum, & defenſorem, uti claritudinis tuæ fulgore, in ueſtibulo operis coruſcãte, aliquid luminis & grãtiæ meo labori àccedat: habeátq; Pindarus meus, imò tuus, quo ſeſe aduerſum liuidos aliquatenus tueatur: cuius encomion, quoniam ſubnexũ eſt, hic lubens prætermitto. Amico ergo uultu ne dedigneris Pindarum oro, & ſiquando per otium uacat, eo ſimul fruere: eius enim te (ſcio) hymni & lyræ ſonitus mirandum in modum oblectabũt. Recognoui priorem Pindari editionẽ meam, correctior & lucidior iam nunc in lucem prodijt, iuxta parœmiam, δευτέρων ἀμεινόνων. Enarrationes adiecimus, è Græcis Scholijs & optimis quibuſq; utriuſque linguæ autoribus decerptas: quarum ope Pindarum noſtrum apertiorem fore, quàm antehac, equidem ſpero. Qui quum ubique principes, heroês, uiros uirtutibus & literis inſignes euehat, potiſſimùm eos, qui quatuor Greciæ celeberrimis ludis, Olympiacis, Pythijs, Nemeis, Iſthmijs uictoriã retulêre, cuius gratia uictores ipſi, per uniuerſam Græciam clariſſimi habebantur, ac perpetuus ſolius honeſtatis ſit amator: honeſtiſſimo uirtutum pariter & pietatis eximio amatore te unicè, eximie Iacobe, gaudebit. Vertimus autem eam ob cauſam proſa orat

ſa oratione Pindarum, quòd immenſi propemodum laboris ſit Pindaricas odarum leges, ſimili uerſu exprimere: neque facilè Pindaricæ lyræ maieſtatem & ſublimitatem aſſequi aliquis poſſe uideatur. Deinde, quòd lyrica carmina non multùm à ſoluta loquẽdi formula diſcedant. Si enim, ut Cicero, inquit: optimorum quorunque poëtarum, qui λυρικοὶ à Græcis appellantur, uerſus cantu ſpoliaueris, nuda remanebit oratio: & niſi tibicen acceſſerit, orationi ſunt ſolutæ ſimillimi. Curaui, quãtũ in me eſt, uti Thebanus uates, ni mihi nimiũ blandiar, à Latinis etiam intelligi poſsit. Supereſt iam, uti præſtantia tua, eximie uir, & Poëtam hunc, & laborem noſtrum exporrecta & hilari fronte ſuſcipiat: quod ſi factum eſſe percepero, ſatis præmij pro ſudoribus hiſce meis reportaſſe arbitrabor. Sin quibuſdam hæ uigiliæ meæ diſplicuerint, nihil mirũ, quandoquidem Somni & Noctis filius Momus, ne ſuperos quidem inculpatos relinquere queat. ἔῤῥωσο.

Marpurgi.

M. D. XXXII.

PINDARI ENCOMIVM A IOANNE LONICERO MARpurgi pronunciatum, & uitam, & inſignia uatis decora complectens.

QVIA Latinis auribus autorem, quod equidem ſciam, ferè incognitum, iam nunc enarrandum, ut uires meæ tulerint, recepi, Pindarum nimirum, ut Lyricorum omnium facilè principem, ſic uetuſtate ac pietate iuxtà, apprimè conſpicuum: non indignum fuerit, Magnifice domine Rector, uiri & adoleſcentes iucundiſsimi, tanti uatis & laudum, & uirtutũ catalogũ quendã texere, ut inde uel ad ſempiternum, neq; ullis ſeculis interiturum eius poëma inflammẽtur, alacrioréſq; ad cœleſtem Pindaricæ lyræ, ſiue citharæ ſonitum audiendum (quo aquila in ſceptro Iouis reſidens, præ nimia dulcedine in ſoporẽ collocatur) ſtudioſi reddantur. Quod ut rectiori ordine perficiamus, de Lyricis poëtis nonnihil primũ dicendum: Pindari noſtri encomion, hac uia, apertius illuſtriúſq; in medium prolaturi. Porrò Latinæ linguæ cùm decus, tũ gloria M. Cicero, Pompeium pro lege Manilia cõmendaturus, facilius orationis illius initium, quàm exitum inueniri poſſe teſtatur. Quod ipſum præſenti noſtræ cauſæ longè pulcherrimè accũmodare poſſemus. Tot enim, tãta, támq; uaria ad ſummas Pindari laudes facientia me circunſtant, ut ferè undènã principium ducũ, & ubi tandem finem, quærã, hæſitem. Interim tamẽ hoc oratũ ĩpetratúmq; uelim, Magnifice domine Rector, cæteriq; diſertiſsimi uiri, ut ſi quid minus ingeniò perfectum, induſtriáue elaboratum à me animis ueſtris perceperitis, boni conſulatis. Nihil enim oſtentandi cauſa à me proficiſcetur, nihil arrogans, nihil tumidum, nihil nimium audietis. Veri ſtudioſus nihil aliud conabor, quàm ut, ſi fieri modò poterit, &

planè

planè, & ſuccinctim, ãpliſſima Pindari præconia ob oculos ueſtros ponã. Lyrici igitur poëtæ ſunt, quorũ poëmata ad lyram ſunt decãtata. Lyra uerò idẽ organõ eſt, quod Græcis κιθάρα et φόρμιγξ appellatur: ut ita lyra & cithara nõ diuerſum ualeant: ut paſſim in Pindaricis eſt uidere. Cuius lyræ & uires & epænus, quũ ipſe Pindarus noſter in prima Pythiorũ ode celebret, aureã & Apollinis, & Muſarum poſſeſſionẽ, lyram nũcupãs: eadem iã nunc prætermittere lubet, ne à maioribus longè, quæ ſequẽtur, diutius æquo auocer. Proinde lyrici poëtæ in uniuerſum nouẽ celebrantur, ut hæc ſenariorũ trias docet. Dabitis autẽ ornatiſſimi uiri, ueniam, ſi in Græci poëtæ afferendis ornamentis, græca etiam nonnunquam interſeruero:

λυρικοὶ ποιηταί εἰσιν ἐννέα. ἀλκαῖος, σαπφώ,
στησίχορος, ἴβυκος, βακχυλίδης, σιμωνίδης,
ἀλκμὰν, ἀνακρέων, καὶ πίνδαρος. Hoc eſt,
Lyrici poëtæ ſunt nouem: Alcæus, Sappho,
Steſichorus, Ibycus, Bacchylides, Simonides,
Alcman, Anacreon & Pindarus. Enimuerò in Epigrã(matis Græcis, & fuſius & uenuſtius hunc ad modũ numerantur:

Ἔκλαγεν ἐκ θηβῶν μέγα πίνδαρος, ἔπνεε τερπνὰ
ἡδὺ μαλιφθόγγου μοῦσα σιμωνίδεω
λάμπει στησίχορός τε καὶ ἴβυκος, ἦν γλυκὺς ἀλκμάν,
λαρὰ δ' ἀπὸ στομάτων φθέγξατο βακχυλίδης.
πειθὼ ἀνακρείοντι συνέσπετο. ποικίλα δ' αὐδᾷ
ἀλκαῖος κύκνῳ λέσβιος αἰολίδι.
ἀνδρῶν δ' οὐκ ἐνάτη σαπφὼ πέλεν, ἀλλ' ἐρατειναῖς
ἐν μούσαις, δεκάτη μοῦσα καταγράφεται. Quod

De lyræ & cithara diſcrimine fuſius diſputatur 2, Olympiorum ode.

eſt, ſi utcunq; latinè reddatur:

Thebanus clanxit certè ardua Pindarus, inde
Suauè ſonat grati Muſa Simonideω
Fulget Steſichorus, dulcis poſt Ibycon Alcman,
Oréque iucundo Bacchylides reſonat.
Suada & Anacreonta ſuum comitatur, adéſt que

Alcæus cycno Lesbius Aeolico.

Nona nec eſt inter Sappho lyricósque uirósq;

Sed numerum Muſis auget & hæc decima.

Plura de Lirycorum origine,patria,parentibus,dialectísq; adferre,nec unius horulæ celeritas permittit,nec præſens inſtitutum requirit. Nouem igitur Græcorum lyricos eximios uates, ex hiſce quantum ſatis eſt,ni fallar,accepimus. Verùm quis inter eos primas tenet? quis inter illos omnium longè præſtantiſſimus? Num Alcæus,quē primo loco Senarij ſuperiores produxêre? An ne Pindarus à quo Heroëlegij duxêre principium? Difficile profectò eſt ullam hac de re ſententiā proferre, quandoquidem de reliquorū Lyricorū monumentis nihilad nos uſq; deuenerit,neq; quicquā de illis ſit nobis traditū. At eſto ſanè quòd nihil aliorum Lyricorū uiderimus,quid tum poſtea? quū Fabius ille Quintilianus adſit,alterum illud eloquentiæ lumē: qui niſi omniū inſignia opera,ſuis temporibus euoluiſſet,perluſtraſſet,contuliſſet,nihil de ipſorum ſcriptis iudicare potuiſſet. Age ergo Marce Fabi,de Lyricis mentem nobis,atq; ſententiā oſtende tuam,cuinam inter eos primas defers? Nonne Pindaro? Maxime. Sic enim literis tradidiſti. Nouē uerò Lyricorū lōgè Pindarus prīceps,ſpiritus magnificētia,ſentētijs,figuris,beatiſſima rerum uerborúmq; copia,& ueluti quodam eloquentiæ flumine:propter quæ Horatius eum meritò credidit nemini imitabilem. Principem igitur Lyricorum eſſe diuinū illum uatem noſtrum euicimus. Nunc ut & uirtutes,et reliqua ipſius monumentorum præconia rectius attingamus,facilius id fieri nō arbitror,quàm ſi uitæ eius uniuerſam rationē ordine receſeamus,amplitudinē hinc Pindari poëmatū,phraſis,ſeu lectionis obſeruaturi:tandem etiam quid ex Pindaro requirendum.quid cōmoditatis expectandum, quarum item uirtuū eximium præconem agat,in propatulum collocaturi. Pindarus itaq; genus ſuū ad Thebanos refert,perīde ac Thomas Magiſter digeſſit: Diophanti filius,ut illorum eſt ſententia quibus plus fidei ad-

fidei adhibendum. Vel, ut alij uolunt, Scopelini. Quanquã ſint qui Diophantum & Scopelinum eundem eſſe uelint. Alij Pagonidæ & Myrtûs gnatũ contendunt, à uico Cynocephalis. Heroici tamen uerſus in Scholijs matri huius Clidice nomen fuiſſe tradũt. Atenim ſiue Myrto, ſiue Clidice genitrix ei fuerit, Scopelinum patrem tibicinem extitiſſe conſtat: unde & ipſum tibia canere filium docuit. Verùm quum pater egregiam nati indolem animaduerteret, Laſo Hermioni inſigni Muſico tradidit, apud quem in Lyrice inſtitutus eſt. Editus in huius mundi lucem fertur Aeſchyli temporibus. Qui quum & literis, et moribus præclarè ornatus eſſet, non reliquorum perditorum iuuenum inſtar, corporis ſui cùm integritatem, tum incolumitatem fœdiſsimis ſcortis perdidit: non alijs deteſtabiliſsimis uitiis (quibus Græcia referta erat) obnoxium reddidit: enimuerò caſto pudicóq; matrimonij toro frui maluit, quàm illicita nefariáq; Venere & corporis ſui uires, & facultates amittere, profundere, abſumere. Duas è coniugio filias ſuſtulit Polymeten & Protomachen: Thebis proxime templum Rheæ matris deorum demorans, quam uir longè pientiſsimus præ cæteris coluit Poſt hanc Pana & Apollinem charos habuit, quos & carminibus ſuis celebrauit. Minor natu Simonide, Bacchylide ſenior. Xerxicæ expeditionis temporibus claruit, ab uniuerſis Græcis uehementer dilectus. Quid uerò mirum? quum & Apollini adeò in delicijs eſſet, ut partem ſemper immolationũ, quæ Apollini offerrentur, acciperet, ſacerdósq; in ſacrificijs palàm inclamando, Pindarum ad cœnam Dei uocaret. Fama tenet, Pana deum illum paſtorum Arcadicúmque, Hymnum, quẽ in eius gloriam Pindarus conſcripſerat, ſaltando chorúmque ducendo in montibus lætabundum paſsim decantare. O excellens ingenium, ô ſummum & eruditiſsimum uirum, qui tã docta, tam celebria, tam inclyta, imò ſumma & præclariſsima edere potuit, ut ab Apolline, à Rhea & Pane dijs illis immortalibus unicè diligeretur, ac ſummo in pretio eſſet. Fertur etiã

Lacedæmonios, quum Bæotos atq; Thebanos incendio uaſtarēt, ac depopularentur, à ſolis Pindari ædibus ſibi abſtinuiſſe, quòd hoc trochaico ornatas uiderent: (*Hoc eſt.*

πινδάρου τοῦ μουσοποιοῦ τὴν στέγαν μὴ καίετε.

Pindari poëtæ tecta incendio ne perdite.

Quod ipſum & Alexandrum feciſſe aiunt. Etenim quū ille Thebas incendiſſet, unis Pindari ædibus pepercit. Præterea quā do acre odium inter Thebanos atq; Athenienſes uigeret, ac Pindarus in odis ſuis, O præclaris urbibus conſtitutæ Athenæ, ceciniſſet, multa ob eam rem pecuniaria ſuum affluxere Pindarum, quòd Athenas ſuis hymnis adeò decoraſſet. Scripſit libros ſeptemdecim: quorum quatuor ſunt, Olympia, Pythia, Nemea, Iſthmia. Suidas alios percenſet, nempe Proſodia. Parthenia, Enthroniſmos, Βακχικὰ, δαφνηφορικὰ, παιᾶνας, ὑπορχήματα, ὕμνους διθυράμβους, σκολιὰ, ἐγκώμϊα, θρήνους, δράματα τραγικὰ, ἐπιγράμματα ἐπικά. *paræneſes tandem Græcis, & alia quamplurima. Diem ſuum obyt Pindarus annos natus ſexaginta ſex, uel ſecundum alios octuaginta, regnante Abione, Olympiade octuageſimaſexta. Proinde uitam Pindari, breuiſſimè, uti res tulit, enarrauimus, è qua tanti uatis magnitudinem & pietatem agnoſcere licet: quandoquidem tantopere à dys immortalibus dilectus ſit, adeóque ei tum ab indigenis, tum exteris ſit parſum. Equidem iā reliqua à me promiſſa demonſtrarem, niſi Philoſtratus Pindari quoq; imaginem uidendam nobis proponeret & exhiberet: quam, quia graphicè depicta eſt, ac blandula ſui forma nobis arridere uidetur, primùm conſideremus, Philoſtrati iuxtà de eadē ſententiam audituri. Arbitror mirum, inquit, tibi uideri apes adeò ſubtiliter pictas, quarum proboſcis manifeſta, mox pedes, alæ, ipſe habitudinis colos, non ſunt inelegantes, poſt quā eos pictura perinde uariè ornauit, atq; natura. Nónne prudētia & coniunctione ratiocinationéq; excellūt? Nónne in urbe Diophāti ædeis aduolāt? Quid ita? Natus eſt iā Pindarus ut*

uides,

uides, & ab ipſis incunabulis ſic depictus, ut concinnus ſit, & ad literas ingenuam præ ſe indolem ferat. Deinde repoſitus eſt infans ad laurum, & myrti ramo, colligente patre, ſe ſacrum habiturum filium. Hinc cymbala domi perſonuerunt in eius natali, tympanaq́ ab Rhea audita. Nymphas chorum eius natiuitatis cauſa ducere fama eſt, atq; ipſum adeò Pana ſaltare, quem ferunt etiam, ubi ſeſe Pindarus ad poëticen conuertiſſet, poſthabita ſaltatione ſua, Pindarica tantummodo concinere. Porrò ſimulachrum Rhea perfecit, illicq; ad ædem ſuã cõſtituit ſacram, quod lapideum eſſe puto, indurata illic & confirmata pictura, et quid aliud quàm raſa? Quin roſcidas Nymphas adfert, quales ſunt fontium. Pan ad rhythmum quendam ſalit, cui cùm hilaris forma, tum nihil ſub naribus iracũdiæ eſt. Apes intus puellum formant, mel infundentes, aculeósq; ſuos retrahentes, ne ipſum lædant, ex Himeto fortaſſe aduentant, & Liparis atque Aœdimis. Etenim idipſum eas arbitror inſtillare Pindaro. Hæc de uatis noſtri imagine Philoſtratus. Quis iam adeò & mentis, & corporis oculis orbus iudicetur, ut non, neque animaduertat, neque clariſsimi poëtæ præſtãtiam agnoſcat? Quur enim apes, quur mella ei adfingit? niſi quòd mellitum eloquentiæ flumen ſubindicet: deinde ut oſtendat poëmata eius & phraſin talia eſſe, ut natiuam iucunditatem, ac gratam nunquam non dulcedinem præſtent: nihil fellis, nihil aloës, nihil ueneni, ſed mella potius, ſed meliphylla, ſed ſaluberrima cunctis mortalibus alexipharmaca, neq; optimas non paræneſes contineant. Quemadmodũ aũt apes non obſunt mortaliũ generi, ſed maximè proſunt, excellentiſsimo admirandæ induſtriæ opere: cũ fucis duntaxat & furibus acre illis bellum: ſic Pindari poëmata nullius mentem ſiue nefaria libidine, ſiue alijs id genus uitijs, ſceleribus, criminibus, inficiunt. Non Lalages, non Lydiæ, non Galateæ, non Paſiphaës, non uana Iouis hic adulteria diſces: uerũ ex pudico lyrico, pudicã etiã lyram, uel ſi mauis citharam audies. Quinetiã & in Deũ

& homines pientiſſimus, uirtutes unicè prædicat. Et quũ in hocce quatuor certaminum, ſiue ludorum circuitu, reges, principes, aliósq; inſignes uictores ſemper celebret, ubi ut præclariſſima quæque docet, ac in ſummis uerſatur rebus, ita ſummo etiã dicendi charactêre utitur: propter quem & Horatius nemini imitabilem exiſtimauit. Pertinet quidem Fabij iudiciũ, non ad ſolam hanc ſpectaculorum Græciæ periodon, ſed ad alia eius pariter opera. Attamen in his ludis phraſeos eius σεμνότης, grauitas & ſublimitas ſatis ſeſe oſtendunt: auguſta honeſtorum argumentorum tractatio ubertim etiam, pro lyrices norma, eniteſcit. Strenuos mehercule, & forteis, æquos & iuſtos laudibus adusq; ſydera euehit: ignauos, effœminatos, iniquos & iniuſtos ad Tartara usq; protrudens. Interim de induſtria quædam occultat, adeò ut & ipſe non cuiuis ſeſe planũ fore putet, dum inquit:

--πολλά μοι ὑπ'
ἀγκῶνος ὠκέα βέλη.
ἔνδον ἐντὶ φαρέτρας
φωνᾶντα συνετοῖσιν. ἐς
δὲ τὸ πᾶν, ἑρμηνέων χατίζει.

Id eſt, multa ſunt mihi ſub cubito in pharetra ſagittæ, quæ intelligẽtibus tantũmodo ſonant, & omnino interpretatione egent. Atque hanc uoluntariam Pindari noſtri nebulam & abſconſionem, difficultatem quis appellare poſſit, eámque ob rem, me unà cum Pindaro in diſcrimen uocare, tali uel conſimili iudicem obiurgatione inuadens: Ecquæ eſt iſta mellifluа uatis eloquentia, quænam & qualis illa Poëtæ grauitas, quod ex compoſito Heracliti τὸν σκοτεινὸν, ad quem Delio, ut aiunt, natatore opus ſit, adamarit? Et Græci & Latini dicendi præceptores τὴν σαφήνειαν καὶ ἐνάργειαν, hoc eſt, perſpicuitatem ipſam, ſummum dictionis lumen, maximam orationis uirtutem, pulcherrimum ornamentũ, uno ore, eadẽq; ſententia prædicant. Ab hac ergo amuſſi, ab hac Venere deflectens

fle*c*tens Pindarus, eloquentiæ flumine manare, cùm à Philoſtrato adumbrabitur, tum à Quintiliano prædicabitur? τὴν σαφήνειαν requiro, τὴν ἐνάργειαν efflagito: ualeat cum umbris & numeris Platonicis. Hic bona uerba, inquam, conſideratius loquere. Si luce & perſpicuitate Poëtam noſtrum uacare demonſtraueris, tum ſeſquipedalibus obiectionibus ſubmittemur. Atqui ni ſummis orationis luminibus exuberaſſet, haudquaquam inter Lyricos concordi ſeculorum iudicio palmam eſſet adeptus, nec hymni eius tantopere ab ipſis Græcis, tot, tantis, támq; uarijs laudibus cumulati forent. Enimuerò quum & terram & pelagus eius lyræ ſonitus pertrãſierit, uti in Iſthmijs planum fit, fruſtra quiſpiam huiuſmodi cauſabitur. Nec ſe obſcuritatem quærere Pindarus gloriatur, uerùm intelligentibus loqui. Si quiſquam inſcitiæ ſuæ cauſa, multa in Cicerone non adſequatur, propterea eloquentiæ laudibus non orbabitur ipſe Cicero. Idem de Pindaro iudicandum. Sapiens, uirtutibus clarus & eruditione, facilè, ut alia, ſic etiam Pindarica obtinebit: quæ nulla prudentia redimitus, ſed nullis non uitijs inquinatus, inertiáq; deformatus, nunquam ſanè deprehendit. Et ſapientem, & eruditam mentem Pindarus exigit, à qua intelligatur, & purã etiam. A quibus ſummis uirtutibus tametſi maximo interuallo abſim, nimirum ſapientia, eruditione, mentíſq; puritate: ſtudium tamen erga uos meum, imò & pia uoluntas (beneuolentiam enim, & ſyncerum cũ in uos, tum literariam rempublicam affectum meum, haud ſatis exprimere poſſum) quod in hiſce mihi deeſt, ni mihi nimium adblandiar, reſarcient. Equidem excellẽtiſſima quæque & omnia ſumma, quantũ per ingenioli mei tenuitatem licet, perſpicio. Apes igitur, ut unde defleximus reuertamur, melliſluũ certè profectò dictionis flumẽ oſtendũt. Quod aũt ſolis Pindari ædibus parſum eſt, quid aliud in cauſa quæſo fuit, atq; eximiũ & ſempiternũ, nulli mortis generi ſeu internecioni obnoxiũ, monumentorũ Pindari decus? Quorũ faſtigiũ dum uiuus

Iſthmiorum ode 5.

ipſe etiamtum perſpiceret, ita in Nemeis de ſeſe canebat.

Nemeorum ode 5.

οὐκ ἀνδριαντοποιός εἰμ'
ὥστ' ἐλλινύσοντ' ἐργάζε-
σθαι ἀγάλματ' ἐπ' αὐτᾶς βαθμίδος
ἑσταότ'.

Nõ ſum, inquit, ſtatuarius, ut inertia fabricem ſimulachra, in uno ſolo loco ſtantia. Quas Chares Lyndius & Xenodorus finxêre ſtatuas, Rhodi & Auernis Galliæ urbe permanſère immobiles: at Pindari monumenta per omnia orbis terrarum regna peruolarunt, adeò grata, adeò iucunda nemini non habita ſunt. Quis & quantus ſit Pindarus, qualis item certaminũ eius quatuor periodus, expoſuimus. De uſu porrò, & commoditate paulum modo dicendum reſtat: de uirtutibus etiã, quarum præconijs paßim exuberat. Quid ergo emolumenti ei, qui Pindaro nauat operã, expectandum? quid ex eo requirendũ? Hoc ſanè, ut mentem ille ſuam præclaris uirtutibus & ſententijs ornet atq; inſtituat, utq́; uel ex prophano, ſed præceptionũ ſanctitate claro, morum integritatem diſcat, ne morum & puritatis, quum tamen Chriſto nomen dederit, expers eſſe uideatur. Tum ut Epidictici generis rationem inde colligat. Et quamuis ex Rhetoribus, qui ex profeſſo ἐπιδείξεις tractarũt, diſcendum conſiderandúmq; ſit hoc encomiaſticon genus, nec ex lyrico orationis (quæ copia & dilatatione rerum, & fluxu materierum gaudet) formula adeò abſolutè ſumi poßit, quum Lyricorum argumenta ſemper breuitate ſubſidant: Nam & ipſe de breuitate & ornatu ſuo pronunciat, dum inquit: Breuiter ornateq́; dicta intelligere ſapientum eſt: pulchrè tamen & ſcitè, quod lyra permiſit, ad Epidictici filum omneis odas ſuas tractauit, una & altera generis ſuaſorij demptis. Hac hymnorum œconomia obſeruata, facile eſt uidere cùm Schemata, tũ Tropos, ubi præ cæteris ſæpius occurrent, Comparationes, Allegoriæ, Metaphoræ, ut in quibus præcipuè regnet, quanquam omnis generis figuris & coloribus luxuriet bellè, iam

tamen

tamen connumerata triade eſt frequentior. Ecquis dubitat, haud uulgarem hanc eſſe commoditatem? At quarum uirtutum præconem agit? quarumcunque præclariſſimarum, nempe pietatis, iuſtitiæ, temperantiæ, fortitudinis, ut alias interim omittam. Nónne ſumma pietas eſt, quũ canit hunc in modũ in cithara ſua, εἰ δὲ θεόν τις ἔλπεται τι λαθέμεν ἔρδων ἁμαρτάνει. Et in Pythijs: A Deo omnes humanarum uirtutum conatus ſunt: ſapientes præterea, quique potentia & eloquẽtia magni habentur. Qua ſententia quid quæſo ſanctius, quid magis pium, quid θεολογικώτερον? Temperantiã cõmendat dũ ſic ait: ὑγιέντα δ' εἴτις ὄλβον ἄρδει, ἐξαρκέων κτεάτεσσι, καὶ εὐλογίαν προστιθεὶς, μὴ ματεύσῃ θεὸς γενέσθαι. Hoc eſt: Si quis ſanitati diuitias coniunctas uel mediocres habuerit, ac bonum nomen, ne porrò Deus fieri laboret. Fortitudinem & tolerantiam periculoſarum, uirtutum cauſa, rerum, dum ita canit: 1. Olym. 1. Pyth.

ἀκίνδυνοι δ' ἀρεταί, 6. Olymp.
οὔτε παρ' ἀνδράσιν, οὔτ' ἐν ναυσὶ κοίλαις
τίμιαι.

Omnium uirtutum & eximiarum rerum genera ſi percenſere debeam, dies me citius defecerit, tantum abeſt, ut unius horæ ſpatio perficiam. Quare ſatis fuerit has paucas denumeraſſe: reliquas enim ſuis poſthac locis in ipſo autore ſumus obſeruaturi. Summam autoritatem & lyrici huius Poëtæ uirtutes, quibus ubique præfulget, hactenus pro uirili noſtra in propatulo conſpiciendas collocauimus, nõ ut dignũ, neque ut tãti autoris grauitas meruiſſet, uerũ ut mea tenuitas potuit. Reliquũ eſt ſtudioſiſſimi adoleſcentes, dum uirtutes perpetuò ab hoc lyrico commendari audimus, eóque ipſo ethnico, ut & nos minimè de ſides, ad earum amorem accendamur, earum deſiderio exardeſcamus, mentem noſtram illarum formationi ſubmittamus, ne inferiores in bono gentibus deprehẽdamur olĩ, quãdo cunctarũ gentiũ conditor & gubernator, cũ omnibus & ſingulis ratio-

nem geſtæ uitæ eſt initurus. Mores etiam & ſtudia noſtra ita inſtituamus, ut largitor omnis pretioſæ rei Deus Opt. Max. inde nunquam non prædicetur, futuræ ſemper uitæ me mores. Sic fiet, ut longè præſtantioribus bonis, quàm uirtutes ſunt Pindaricæ, exornemur.

PINDARI ENCOMII
FINIS.

PINDARI
OLYMPIA

HIERONI SYRACVSIO,
Qui celete uictoriam obtinuit,
ODE PRIMA.

STROPHE I. COLON XVII.

OPTIMA (*a*) ſanè res eſt aqua: aurum verò ut lucidus ignis noctu, ſic præualet eximiè (*b*) ſuperbis diuitijs.(*c*)Sin certamina proloqui deſideras mi animе, ne porrò ſole contempleris aliud feruentius interdiu(*d*) fulgidum aſtrum, (*e*)per deſertum ęthera.(*f*)Neq; Olympico agone, præſtantiorem,alium feremus: unde (*g*)celeberrimus hymnus paſsim decantatur, (*h*) prudentium decretis, quo euehunt Saturnium, ad prædiuitem qui ſe recipiunt, felicemq; Hieronis (*i*) larem.

ENARRATIO.

Pindari Lyricorum principis uita,patria,genus, monimenta,in encomio eius,principio ſunt explicata: quare nihil opus eſt pluribus de iiſdem uerba facere.Heroëlegéos tamen, qui illic omiſsi ſunt, priuſ-

quam ad ipſius odes enarrationem accingamur, ſubnectere placuit. Quanquam autem è græcis ſcholijs peti poßint, nihil opinor obfuturos, ſi & hic primũ græce, mox latine adſcribãtur. Sũt verò huiuſmodi:

Εννέα τῶν πρώτων λυρικῶν πάτρην γενεήν τε
  Μάνθανε καὶ πατέρας, καὶ διάλεκτον ἄθρει.
Ων μιτυληναῖος μὲν ἔην γεραρώτερος ἄλλων
  Αλκαῖος πρότερος ἠχικὸς αἰολίδος.
Η δ' ἐπὶ τῷ, ξυνὴν πάτρην φωνήν τε δαεῖσα
  Σαπφὼ, κλεΐδος καὶ πατρὸς εὐρυγύου.
Στησίχορος σικελὸς, πάτρη δέ οἱ, ἱμέρα ἐστίν,
  Εὐφήμου πατρὸς, δωρικὸς ἁρμονίην.
Ιβυκος ἰταλὸς αὖ ἐκ ῥηγίου ἠὲ μεσήνης,
  Ηλίδα πατρὸς, δωρίδα δ' ἡρμόσατο.
Παρθενίου δὲ πατρὸς, λιγυρὸς παῖς ἠτιήου,
  Ην ἄρα μελπόμενος τήϊος ἀνακρέων.
Πίνδαρος ἦν θηβαῖος, ἀτὰρ πατρὸς σκοπελίνου,
  Δώριον αἰνήσας ἁρμονίην ἐπέων.
Ηδὲ σιμωνίδεω κεῖοι δωρεισὶ λαλοῦντες,
  Τὸν πατέρ' αἰνήσας ἴσθι ἀειπρεπέα.
Ιουλιὰς καὶ κεῖος ἐὼν γενεῇ μελοποιός,
  Μείλωνος πατρὸς ἔπλετο βακχυλίδης.
Αλκμὰν δ' ἐν λυδοῖσι μέγα πρέπει, ἀλλ' ἀδάμαντος
  Εστὶ καὶ ἐκ σπάρτης, δωρίδος ἁρμονίης.

Quos ſic vertebam obiter.

Primos ſcire nouem Lyricos patriamque, genuſque,
  Ac dialecton auens, hæc tibi dicta vide.
Omnibus his Mitylenæus præcellit honore

Alcæus

Alcæus, lingua eſt vſus is Aeolica.
Haud alia ſequitur Sapho lexi patriaque, Sapho.
Cui mater Cleis, ac pater Eurygyras.
Steſichorus Siculus, genuitque hunc Himera uatē, Steſichorus.
Euphemi gnatum, Doridis harmoniæ.
Rhegion agnoſcit Italum Ibycon, atque Meſena. Ibycus.
Eelidemque patrem: Dorica & is pepigit.
Dulcia concinuit bona prolês Eetiei Anacreon.
Parthenij patris, Teius Anacreon.
Pindarus ex Thebis prodit, pater huic Scopelinus, Pindarus.
Sublime inſpirat Dorica muſa melos.
Inde Simonideω, pariter quod Doricus idem Simonides.
Patrem commendans, eximium reputa.
Imparis haud virtutis adhuc Cium tibi vatem Bacchilides.
Ex Milone ſatum ſuſcipe Bacchylidem.
Alchman & Lydos interfulgent, Adamantis Alchman.
Filius & Spartæ eſt: Doricum & ille canit.

QVID SINT OLYMPIA, ET VNDE.

Olympia, multitudinis numero, ſolennium apud Græcos ludorum nomen eſt. Solent enim illi & feſtiuitatum & certaminum ſuorū nomina, pluraliter, neutro genere efferre: vt Anacalypteria, Dija, Demetria, Panathenæa, et id genus quāplurima. Hunc ad modū Olympia, orum, certamina ſunt, ludiue, qui quinto quoque anno ad Olympiam urbem, unde nomen habent, quæ & Piſa dicebatur, autore Stephano, celebrabantur. Ab his ludis Græci Olympiadi-

bus ſuis nomen fecerunt. Romani quinquennale huiuſmodi ſpatium luſtrum appellant. Sunt qui ad Oenomaum & Pelopem horum ludorum inſtitutionem referant. Alij, inter quos & Pindarus habetur, ad Herculem transferunt. Quum enim Augeæ ſtabulum purgaſſet Hercules, nec promiſſam pro labore ſuo retuliſſet mercedem, ingenti conſcripto exercitu, Eliorum regem Augeam occîdit, Elin occupauit, ac multis obtentis ſpolijs, ludum aperuit ijs, qui in bello auxilium illi tulerant: vnde conſuetudo tenuit Olympicos, vel Olympiacos (utrunque enim bonis autoribus in vſu eſt) ludos obſeruari. Huius uerò conſtitutionis nihil tandem præter memoriam, ob latrociniorum infeſtationem remanſit. Pòſt Iphytus & Eurylochus Cyrrhæis debellatis, prædones ad maritima Phocidis detinentibus, ex magna prædæ vi quam ab ipſis adepti erant, ludos & ſpectacula huiuſmodi redintegrarunt: Iphytus quidem Olympia, Eurylochus verò Pythia. Ab hac inſtaurratione ad ſua vſque Pindari ſecula deinde perdurarunt. Idem Euſebius Cæſarinnſis memoriæ prodidit, quum in Chronicis inquit: A captiuitate Troiæ vſque ad Olympiadem primam anni quadringenti ſex: aliâs quadringenti quinque. Aeſchyli Athenienſium iudicis ſecundo anno prima Olympia acta, qui erat agon gymnicus, in quo Chorebus Elienſis extitit victor, Elij agunt quinquennale certamen, quatuor annis in medio expletis: in quibus principes an-

nui conſtituuntur quatuor. Quam Olympiadem Iphytus filius Praxonidis ſiue Hæmonis primus conſtituit. Hermannus Contractus Comes Veringenſis in Chronicis ſuis, temporibus Ioathan regis Hebræorum, Aeſchyli Athenienſium ſecundo iudicis anno, primam Olympiadē actam identidem tradit. Ab his Olympiadibus Græci res geſtas ſuas hiſtorias, adeoq́ue ſecula ſua numerare orſi ſunt, ante quas nihil certi apud Græcos literis demandatum conſtat: hoc eſt, fide vacat & hiſtoria, & aliæ res ante Olympiades tranſactæ. Per Olympiades igitur illi numerarunt, perinde ac Romani inſignia facinora & ætates ſuas à Conſulum ſuorum faſcibus dimenſi ſunt, donec Chriſti Ieſu natiuitas, per quam iam tempora & annos obſeruamus, & Olympiadi Græcorum, & Romanorum Conſulatui, numerationis honorem detraxerit. Conſtat ex his Olympiadem & luſtrum idem vtrinque valuiſſe. Olympia itaque, ſiue Olympionicas, Odas ſuas Pindarus inſcribit, quod quum quinquennales ludos, tum eorundem ludorum victores hiſce prædicet, & aduſque ſydera euehat. Fuerunt quidem alia multa, multarum Græciæ vrbium certamina atque ſpectacula, ut Pellenes, Megarorum, Athenarum, Marathonis, Thebarum, vt poſthac in Olympijs animaduertemus: cæterum omnium præclariſſima ſemper enituere quatuor illa, quorum Pindarus periodon vel circulum ſuis his poëmatijs illuſtrat. nimirum Olympia, Pythia, Ne-

mea, Iſthmia: ad quorum feſtiuitates, tota Græciæ iuuentus, atque adeò nobiliſſimi quique confluxerũt, varij generis certamina, quæ illic agebantur, viſuri, imò & ipſi virtutis ſuæ ſpecimen ædituri aliquod. Meminerunt huius ſpectaculorum periodi, Epigrammata Græca, quorum primus liber ab illis initium ſumit hunc ad modum:

Τέσσαρές εἰσιν ἀγῶνες ἀν' ἑλλάδα, τέσσαρες ἱροί,
οἱ δύο μὲν θνητῶν, οἱ δύο δ' ἀθανάτων.
Ζηνὸς, λητοΐδαο, παλαίμονος, ἀρχεμόροιο.
Ἆθλα δὲ τῶν κότινος, μῆλα σέλινα, πίτυς. Id eſt,

Quatuor exhibuit ſacratos Græcia ludos,
Cælicoliſq́ue duos, terrigeniſq́ue duos.
Nempe Ioui, Phœboq́; Palæmoniq́; Archemoroq́;.
Præmia ſunt olea & mâla, apium, ſtrobilus.

Ex hoc Epigrammate liquet, Olympia in Iouis honorem & gloriam inſtituta eſſe: brabeum verò ſeu præmium victoriæ fuiſſe ſertum oleaginum, ſiue coronam ex olea. Cicero alicubi Antiquum Græciæ conſulatũ, Olympicã victoriam appellat vnde apparet, quãta fuerit eorũ apud veteres et amplitudo & autoritas. Intelligit Olympia Horatius dũ ſic recinit:

Sunt quos curriculo puluerem Olympicum
Collegiſſe iuuat. &c.

Ab Hercule autem primùm cœpiſſe Olympia, Pindarus ſecula Olympiorum Ode, teſtimonium dicit. Verùm hæc de origine Olympiorum, de quinquinnali eorundem ſpatio, & præmio victoriæ (quæ fuit ex

olea

olea corona, ut poſthac in Pindaro audiemus) ſufficiant.

ARGVMENTVM PRIMAE OLYMPIACORVM ODAE.

Generis eſt epidictici prima Olympiorum Ode, in laudem Hieronis Syracuſanorum regis conſcripta. prædicat Hieronem ab Olympica victoria, à iuſtitia, à ſapientia, à Muſices peritia, tum equo quo victoriam retulit, deinde à loco, vbi Olympica certamina aguntur, Peloponneſo nempe. Ab ea inſula occaſione arrepta, ad res de Tantolo & Pelope vulgatas digreditur: poſtremo voto claudit hanc Oden, precans, vti Deus & felicitatem Hieronis, & Lyricen, qua victores celebrare vates ipſe queat, adaugeat. Scholia Hieronem ſeptuageſimatertia Olympiade victorem euaſiſſe tradunt celete, cuius genus hoc modo recenſent. Dinomenis filius eſt Hieron. Dinomeni filij quatuor extitere: Gelon, Hieron, Polybulus, ac Thranſybulus. Genere igitur Syracuſiorum rex fuit Hieron, filium Dinomenem habuit. Victoria Olympiaca potitus & Syracuſium & Aetnæū ſeſe ipſe proclamauit, adiacentēq; Siciliæ ciuitatē Aetnā extruens, monti cognominē reddidit. Obijt, vt Scholia item annotant, quū iterū ſeptuageſima octaua Olympiade palmā adeptus eſſet. Animaduertēdū hîc: quod ſi Pindarus, vt Euſebij eſt ſententia, ſeptuageſimatertia Olympiade natus eſt, hoc

eſt, eo tempore, quo Hieron victoria potitus eſt Olympiaca, ſatis apparet longe pòſt à Pindaro celebratum Hieronem, non ab ipſa ſtatim victoria: quanquam ſi circiter ſexageſimamquintam Olympiadem, ut Scholia volunt, in mundum fuiſſet æditus vates ille noſter ab ipſo protinus victorem triumpho celebrare. At enim ſi eò temporis natus dicatur, non poterit vitæ eius curſus, qui fuit annorum ſexaginta ſex, ad octuageſimam ſextam Olympiadem extendi: quam pulchrè tamen attingit, ſi natiuitas eius ad ſaptuageſimam tertiam collocetur. Sed quorſum hæc? vt ſciamus Pindarum interdum longè poſt obtentam victoriam, interdum ab ipſa ſtatim victoria, inſignes Heroas, principes, & præclaros viros, hac quatuor ſpectaculorum, vel ſi mauis certaminum periodo celebraſſe.

Quid Celes.

Vicit autem celete Hieron. Celes Græcis equum ſignificat, quem Suetonius in Cæſare deſultorium equum appellat, quibus Græci in Olympijs vtebantur equeſtri certamine. Meminit huius Homerus Odyſſeæ quinta. dum de naufragium patienti Vlyſſe dicit, κέλητ' ὡς ἵππον ἐλαύνων. *Ariſtophanis interpres Celetem generoſiorem æquum eſſe adfirmat, quem ad certamen alerent equites. quóue ipſi ſigillatim vterentur, quiq́ue ad currus vel bigas non ſubmittantur. Vnde dum Stepſiades de prodigo ſuo & Hippicæ dedito filio Phidippide conqueritur.*

ἱππάζεταί τε καὶ ξυνωρικεύεται.

Prius

Prius verbum ab ἵππος deductum ad Celetas refert. quaſi diceret: Celete vehitur, iamque in animo ſuo conſiderat, quomodo in Olympijs victoriam Celete ſuo adipiſcatur. Vel, Phidippides Celetes educat, ceu Heroës, & inſigniores equites, quorum animi ad Olympicam palmam adſpirant, imitari ſtudeat, non animaduertens ſeſe Strepſiadæ filium eſſe. Deſul Deſultorij equi. *torij latinis dicuntur, qui ephippijs carent, ut à quibus citra negocium deſiliri poßit. Celetum reminiſcitur & Plinius hiſtoriæ ſuæ trigeſimo quarto libro capite quinto: Equeſtres verò, inquit, ſtatuæ modo Romanam celebrationem habent, orto ſine dubiò à Græcis exemplo. Sed illi Celetas tantum dicebant in ſacris victores. Proinde Hieronem, qui Celete, hoc eſt, equo deſultorio ſuperior euaſerit, hac prima Ode celebrat. Aκέλης apud Homerum Iliad. o. eſt verbum κελητίζειν. pro τὸν κέλητα ἐλαύνειν.* Cur εἶdos per oden vertit.

Εἶδος propriè ſpeciem ſeu formam ſignificat: vnde & Ariſtoteles in Categorijs in quinario Prædicabilium, & eum ſecutus Porphyrius, εἶδος, quam nos ſpeciem, vocat. Pro forma vel ſpecie poëmatij Pindarus vſurpat. Huius diminutiuo, quod eſt εἰδύλλιον, Theocritus ſuas Eclogas & Aſmatia inſcribit, qua vocula poemation, vel paruam poematis imagunculam intelligit. Virgillius quum Bucolicis ſuis conſimile nomen indere vellet, quod illis commodum eſſet, græcum græco permutauit, ἐκλογὰς ea inſcribens, ceu ſelecta quadam poëmatia, παρὰ τὸ ἐκ-

λέγεσθαι appellans. Quare quum neq; τὸ εἶδος iuxta Pindaricam vſurpationem in latinam transfundi linguam poßit, per vſitatiorem græcam, quæ eſt Ode, reddidi: Horatianam illam Odarum inſcriptionem τούτῳ τῷ εἴδει πινδαρικῷ non ineptè accommodari poſſe ratus. Qui per hymnū τὸ εἶδος maluerit vertere, cum eo non luctabor: nam & ᾠδὰς & ὕμνους hos ſuos Olympionicas, ſeu Victorum hæc encomia, ipſe Pindarus paßim apellat. Quia verò alios quoſdā peculiariter hymnos ædiderit, vt in encomio Pindari annotatū, magis Odarū nomenclatura mihi arridet.

DE TERNARIO SECTIONVM PINDARI.

De Strophe, Antiſtrophe, et Epodo nōnihil dicēdū, vt poſthac nō ſit opus de eis quicquam porrò dicere. Vtitur ergo per omnes planè Odas ternario hoc poeta, nempe Strophe, Antiſtrophe, & Epodo, per quas hæc ſua poematia diuidit: duodecima Pythiorum, quam in Strophen tantum & Antiſtrophen: ſecunda Nemeorum, quam in octonarios: nona Nemeorum Ode, quam in dyodecadas, & vltima Iſthmiorum, quam in diæreſes ſecernit, demptis. Strophe & Antiſtrophe eodem ſemper numero & eiſdem verſuum legibus conſtant. Epodus & numero & verſuum ratione ab vtraque illa variat. Scholia talem quidem rationem adferunt. Lyrica carmina ad lyram decantabantur, dum chorum ducerent & ſaltarent victores, ni fallor: quum ſeſe verterent

rent ſaltatores à dextris ad ſiniſtram, concinebatur Strophe: quum verò à ſiniſtris ad dextram, Antiſtrophe: dum verò interquieſcerent ac ſiſterent gradum, occinebatur Epodus. Adijciunt myſticum: hoc ipſum non citra ſpecimen motus totius vniuerſi inſtitutum & factitatum eſſe, qui eſt ab oriente in occidentem: tum Erronum motus, qui eſt ab occaſu ad ortum: poſtremò terræ immobilitatis. Cui opinioni quantum ſit credendum: alij viderint, ſiue adhibeatur fides, ſiue minus, nihil certe ſubeſt periculi. Hanc verò Ternarij ſectionem nedum Pindaro, verumetiam alijs Lyricis, potiſsimum tamen Steſichoro Himeræo in vſu fuiſſe parœmia indicat; Ne tria quidem Steſichori noſtri: de adeò indocto vſurpata, vt cui ternarius ille Steſichoreus, nimirum Strophe, Antiſtrophe & Epodos, incognitus eſſet. quo de ſatis Eraſmus. Tantum de triade Oderum Pindari. Poteſt quidem Strophe reddi per verſionem: Antiſtrophe per inuerſionem, & veluti contrauerſionem, vel verſionem ex contrario, vel ſi quis ad ſimilitudinem & numeri & uerſuum quam habet cum Strophe reſpiciat, dici poteſt Antiſtrophe, ſimilis Strophæ ſectio, perinde ac ἀντίθεος ὀδυσσεὺς, pro diuinus ac deo ſimilis Vlyſſes. Contraria verſio autem ſi reſpiciatur, ad motum ſaltantium. Epodus per accentionem. Atqui dum latinis poetis vel Lyricis vel Comicis non ſint perſpectæ & ignotæ appellationes, lubenter græcas,

vt erant reliquimus. Strophes & Antiſtrophes, Odes & Antodes & Syſtematos apud Ariſtophanem rationem equidem opinor non ſatis commodè huic Pindarico ternario accommodari poſſe. Cola propriè dicuntur verſus varijs legibus conſiſtentes, vt Ariſtophanicus interpres autor. Ideo Ariſtophanicæ ſectiones rectè κῶλα vocantur, quandoquidem tot generibus carminum conſtent, quot verſus habent, vtpote Strophe 17 colon, verſus habet 17. legibus 17 compoſitos. Verùm de Pindaricis metrorum generibus aliâs θεῶ διδόντ☉ agetur.

a. Optima ſanè res eſt aqua.) A præſtantia Olympiorum certaminum orditur, quorum victorem Hieronem commendat hac Ode, à re ipſa beneuolentiam concilias: clariſsimam ſummorum Græciæ certaminum victoriam, clariſsimo regi etiam Hieroni maximo ornamento eſſe innuens. Ducitque principium à tribus ſummis ac iuxta pulcherrimis comparationibus, hac ratione. Perinde atque omniũ eſt optima aqua, ſiue quod præcipuum elementum ſit, ſiue quod rerum principium prædicetur, ſiue ob eam vel maximè cauſam, quod omnes plane creaturæ, vel aquæ beneficio carere ad ſui ſuſtentationem nequeant: &, vt aurum inter reliqua metalla fulget, veluti ignis nocte: tum quemadmodum ſol reliquis & ſyderibus & ſtellis in vniuerſum omnibus clarior, pulchrior & ſplendididior: ſic Olympiacus agon cunctis reliquis totius Græciæ ludis præſtat. Porrò

rò ſecundam comparationem auri, alia aſſumpta comparatione explanat. Aurum, vt rutilans ignis noctu, ſic præſtat proteruas inter diuitias. Id eſt, quãtò aurum cæteris metallis fulgentius, tantò atra, tenebricoſáue noctis caligine, ignis lucens melior. Vel, quemadmodum ignis nocte tenebroſa lucet, ac veluti ex nocte diem efficit: conſimili via aurum inter diuitias reſplendet & coruſcat. Nec iudicandus eſt eloquentiæ laudem derogare ſuam dum aquam rem optimam adſeuerat. Neque enim hic de eloquentia agit, ſed de Olympicorum certaminum amplitudine. Quanta verò & virtus & maieſtatis eloquentiæ ſit, ſuo etiam loco non prætermittet deinceps.

b Superbis diuitijs) Diuitias ſuperbas, vel Plutum arrogantem, & viribus potentem, ab effectu nominat, quod ſuperbos reddat. c. Sin certamina proloqui.) Apoſtrophen ad ſuamipſius mentem facit, qua tertiam comparationem, de ſole videlicet adſumit, eamque vnà cum ſuperioribus duabus de aqua, auro, Olympicis ludis non minus mirificè, quàm elegãter applicat. γαρύων pro γηρύων. dorica enim dialecto Pindarus vſus eſt, cui familiare η in α. Sic ἁμέρα pro ἡμέρα, ἔλδεαι pro ἔλδῃ, ἁλίου pro ἡλίου, ἐρήμας ἐρήμης. Vbi etiam obſeruandum, quod αἰθὴρ fœminino genere accipiat, quemadmodum Homerus Iliad. λ. αἵματι μυδαλέας δ᾽ ἐξ αἰθέρος. &c. d. Fulgidum aſtrum.) Catachreſis eſt, pro ἀστέρα. Ex multis enim ſtellis conſtituta vel ſi

gua, vel animalia, aſtra appellantur & ſydera.

e. Deſertum per æthera.) Vaſtum æthera ideo dicit, quod quum Mare piſces, tellus quadrupedia, aliaque animantia, aër volatilia contineat, æther ob igneam vim nullā huiuſmodi creaturarum, vt in eo habitent, admittat. Sunt qui cum Nebulis Ariſtophanicis per æthera aërem intelligant, qui etiamſi volucreis admittat, in eo tamen non morantur, neque eum incolunt: vnde & ipſe aër conſimilem admodum deſertus eſſe poteſt. Vel ἐρήμας pro ἡσύχης.

f. Neque Olympico certamine.) Applicatio eſt comparationum. Quemadmodum iam connumerata ſunt præſtantiſsima: ſic Olympicum certamen inter omnia alia eſt longè eminentiſsimum. Olympia, inquit Stephanus, primùm Piſa dicta: vbi Olympius Iupiter (in cuius gratiam ludi illi inſtituti ſunt) colitur: à qua Olympicus agon nomen habet. Nullus agon Olympico eſt excellentior, tantum vult dicere. g. Vnde celeberrimus hymnus.) Pulcherrimam paraſceuen ad Hieronis laudes concinendas facit, Olympicorum ludorum cum gloriam tum celebritatem in ipſum transferens.

h. Prudentium decretis.) Hoc eſt poëtarum & hiſtoricorum ſcriptis. Laudatur Iupiter ab amicis & familiaribus Hieronis, quod talibus certaminibus Hieronem clariorem reddiderit. i. Larem.) Per larem non priuatam quamlibet domum, ſed præclariorem vel vrbis vel optimatis, in

quo

quo ſacer Veſtæ ignis non extinguatur, & focus ſemper luceat. Sed de Lare & Veſta pluribus agetur, σὺν θεῷ, ultima Nemeorum Ode. ἀμφιβάλλεται pro κοσμεῖται, vel κατασκευάζεται.

ANTISROPHE, COLON XVII.

(*a*) Iuſtè qui adminiſtrat ſceptrum (*b*) in opulenta Sicilia, (*c*) decerpens quidem omnium uirtutum ſummam. (*d*) Reſplendet autem & Muſices in flore, (*e*) ut uiri haud rarò ludere ſolemus, (*f*) prope chara ſympoſia. (*g*) Atqui Doricam à clauo apprehende citharam, (*h*) ſi tibi Piſæ (i) & Phereneſi iucunditas mentem dulciſsimis cogitationibus imbuit, quando (k) iuxta Alpheum proruit, corpuſque ſuapte ſponte feſtinum curſu perhibens, uictorem reddidit dominum,

a. Iuſte qui adminiſtrat.) Encomium iam Hieronis aggreditur, primum à iuſtitia eum prædicans, qua in Sicilia ſceptris potiatur. Eſtque σκᾶπτον pro σκῆπτρον δωρικῶς. b. In opulenta.) Siciliam πολύμαλον, hoc eſt, diuitem pecoris, & per Synecdochen ſimpliciter opulentam: quod pecudibus abundarit & montibus & ſyluis fœcunda tellus, ac pratis. πολύμαλον pro πολυμήλω, quaſi μήλοις, hoc eſt ouibus abundantem: etſi μῆλον veteribus o-

πολυμάλῳ Quid μῆλον, ſexta Olympiorum ode explicatur.

mnia animantia ſignificarit, hominum vſui domeſtico, & imperio ſubdita. c. *Decerpens) Hyperbolica laude nedum cunctis virtutibus eum ornatum ait, ſed enim ipſis cunctarum virtutum culminibus redimitum canit. Porrò & in comparationibus & hyperbolis, mirificus Quintiliano viſus eſt Pindarus. Eſtque* ἀρετᾶν πασᾶν, *pro* ἀρετῶν πασῶν,

d. *Reſplendet autem & Muſices in flore.)* μουσικᾶς *pro* μουσικῆς. *A Muſices peritia. Vel ex hoc loco ueterum circa Muſicen diligentiam eſt cernere, Quàm enim ignominioſum fuerit, non poſſe oblato in ſympoſio quidem organo ludere, myrtus Themiſtocli datus ſatis oſtẽdit: & prouerbium,* τὸ πρὸς μύρτον ᾄδειν. *Apud Græcos olim in omni* ἐν κυκλοπαιδείας *genere inſtituebantur, heroum & principum liberi, atque adeò eorum, qui cum honores tum dignitates affectabant, ut in Equitibus Ariſtophanica ſcholia teſtantur. At hodie literis & uirtutibus illuſtriorum eſſe, vitio ducitur & apud optimates & magiſtratus. Muſices encomion eſt apud Athæneum in Dipnoſophiſtis.* ἄωτος *& flos & fructus eſt Græcis, nec ullus ſiue flos ſiue fructus Muſices eſt, atque ipſe cantus. Metaphora eſt, mea ſententia: florem cum iucunditatem tum amœnitatem Muſices appellat. Vel periphraſticè, pro eo quod eſt, in ipſa Muſica conſpicuus eſt. Quod ſi hic per Muſicam, ipſas Muſas & bonas literas intellexeris, uix*

errabis

errabis opinor. e Vt uiri.) Demetrius Triclinius relatiuum ſimilitudinis, pro relatiuo demonſtrationis à poëta uſurpatum teſtatur: ut ſit ſententia, οἷα, ea parte, qua ſcilicet ludimus. Nec inepte certe. Quare hic ſenſus erit: Muſices peritia inſignis eſt Hieron, quam & conuiuijs ſemper ſuis exhibet, pacis uidelicet ſtudioſum principem oſtendens, ut cui præter omnium uirtutum faſtigia quibus luceat, cõuiua & cithara animo ſedeant. Vel Homerica imitatione, ubi Muſicam recordatus eſſet, eam conuiuijs pulchre adhiberi ſolere commemorat. Nam & Homerus citharam & ſaltum ἀναθήματα δαιτὸς, hoc eſt, conuiuij ornamenta uocat. f. Prope chara conuiuia.) Τράπεζαν pro conuiuio accipit: tabulam ſeu menſam proprie numulariorum ſignificat. Hinc τραπεζίτης, qui monetæ permutandæ præeſt. Hinc apud Iſocratem Trapeziticus quædam oratio inſcribitur, qua menſarius fraudis accuſatur. Athenæus in β. δειπνοσοφιστῶν, ex Cratino, Heſiodo, Xenophonte, & Eubulo, & Ariſtophane confirmat τράπεζαν, quam conuiuis appoſuerint, treis habuiſſe pedes, unde & τρίποδα dictam. Ariſtophanis apud Athenæum manifeſti ſunt ſenarij, τράπεζαν ἡμῖν φέρε τρεῖς πόδας ἔχουσαν. Vnde claret, etymon, nempe τράπεζαν, dictam à τρεῖς & πέζα. g. Atqui Doricam à clauo.) Altera ad ſemetipſum apoſtrophe, qua equi excellentiam, & Hieronis iuxta uictoriam prædicat. Hortatur autem ſe-

φίλαν ἀμφὶ τράπεζαν.

metipſum Pindarus, ut Lyrico carmine & equum & Heroëm celebret. φόρμιγγι, *hoc eſt cithara, Phemius & Demodocus apud Homerum procis & alcinoo ludunt. Doricam citharam appellat, ſiue quod Dorienſes primum lyram appellarint, ſiue* παρὰ τὸ δῶρον, *id eſt à dono, quod Mercurius hanc primum à ſeſe compactam Apollini pro boum furto dono dederit: ſiue quod rectius multo eſt, quod Dorica harmonia & dialecto hoc epinicion Hieroni cōdiderit.*

h. Si tibi Piſæ.) Piſa & Elis 50. ſtadijs diſtāt à ſeſe inuicem, ab Endymionis filia Piſa, nomen habens: à qua urbe piſum legumen, quod illic copioſe naſcitur, nomen habet, alias λέκυθος *dictum, ut Ariſtophanica in Plutū hypomnemata habent. i. Pherenici.) Pherenicus Hieronis regis equus, cui nomen à uictoria inditū,* παρὰ τὸ φέρειν καὶ τὴν νίκην, *quod uictoriam attulerit domino ſuo. Sic equorum nomina ſunt apud Homerum* ἰλιάδος θ. *Xanthus,* πόδαργος, αἴθων, λάμπος. *Et apud Ariſtophanem in* νεφέλαις, *Coppatias, & Samphoras, quod cauterio impreſſum* κάππα, *ſed inuerſum, &* σ *gerant ſi ſcholia uera.*

K. Iuxta Alphéum.) Alphéus, penultima diphthongon habet, poëta uerſus gratia excluſit. i. Fluuius eſt non in certaminis loco, pro Elide tamen uſus eſt per κατάχρησιν, *ideo quod in Arcadia ſcaturiens ad Elin, quam circunfluit, ſeſe diffundit. Sed quur hic Elin Olympiæ uel Piſæ adſociat? an ne ſimul*

mul & Olympiæ & Elide ludi ſunt exhibiti? Nónne altera urbium exhiberi oportuit? haud dubie. At qui ueriſimile eſt tantum confluxiſſe frequentiam, tantum principum & magiſtratuum conuentum, ut cæteram multitudinem non recorder, ut eos una Olympia capere, uel etiam Piſa non potuerit. Vnde quum duabus milis germanicis non eſſet inter ſeſe diſsitæ Olympia & Elis, ut paulò ante commemoratum, pars Elin, pars Olympiam diuertere coacti ſunt. Hinc eſt quod Piſa, Olympia & Elis, pro eodẽ quinquennalium certaminum loco & apud hunc uatem & alios accipiantur.

EPODOS, COLON XIII.

(*a*) Syracuſium equis gaudentem regem. (*b*) Lucet uero ei gloria, apud auguſtam Lydij Pelopis coloniam (*c*) quem potentia clarus (*d*) amauit concuſſor terræ Neptunus, poſtquam hũc ex puro lebete (*e*) Clotho extraxerat, eburneo fulgentem humero (*f*) Mirum profectò nimis uideri poteſt, quod aliquando uero ſermoni, uarijs confutæ mendacijs fabulæ præpolleant.

a. Syracuſiũ equis.) A regio faſtigio Hieronem extollit: ἱπποχάρμαν eũ uocat, quod equis gaudentẽ hic ſonat: etſi enim χάρμη per ἀντίφρασιν bellum ſignificet Homero, quod illic minimum ſit gaudij, at tamen hic ἱπποχάρμης ab ἵππος & χαίρομαι equis

gaudens rectius redditur: ob uictoriã enim equis par tam meritò lætatur. Eſtq́; Syſtole in dictione συρακόσιον, pro συρακόνσιον, uerſus cauſa. Commendatur hic iuxtà regis in equorum educationem cura, ut cui non forte fortuna, ſed ſtudioſa equorum cura & educatione, tum diuina Iouis benignitate, tanta uictoria contigerit.

b. Lucet uero.) A loco ubi ludi celebrati ſunt & uictoria parta. Elis enim & Piſa in Pelopis colonia ſitæ ſunt, non quam deduxerit ipſe, ſed ad quam ipſe miſſus ac deductus ſit, ut interpres habet. Eſt autem Pelopis colonia periphraſis Peloponneſi: hæc primum Apia, deinde Pelaſgia, tandem Peloponneſus dicta eſt à Pelope, *quaſi Pelopis inſula. Præmiũ hinc loco uictoriæ includitur. quaſi dicat, Tantum nomen Hieron, tantamq́ famam per Olympicam uictoriã eſt adeptus, ut non modo apud ſuos Siculos & Syracuſanos, uerum & in tota inſula Peloponneſo omnibus ſit in ore. ἀποικία coloniam ſonat, ut in ſenario prouerbiali eniteſcit.*

ἄβδηρα καλὴ τηΐων ἀποικία.

Abdera pulchra Teïũm colonia.

c. Quem potentia clarus.) Amplificatio per digreſsionem. Occaſione enim Peloponneſi, fabulam de eo uulgatam admiſcet. Quum honore adfectus eſſet à dijs & conuiuio exceptus Tantalus, uolens illis rependere uicem, filium ſuum Pelopẽ mactat, dijsq́ conuiuantibus apponit. Dijs itaque cæteris ab eis

epulis

epulis abſtinentibus, ſola Ceres ab inquiſitione filiæ adueniens, ignara humerum abſumpſit. Hic dij Pelopē lebeti per Mercurium rurſum inijcientes ac in integrum compingentes, pro comeſo humero, eburneū repoſuere.

d. Amauit.) Quur Neptuno charus fuit Pelops? quia mare Peloponeſum circumfluit. Neptunus maris Deus pro ipſo mari accipitur. Poſtquam ergo Neptunus alijs uicinior fuerit, pulchre ante cæteros quoq; amaſſe Pelopem, inſulæ iſtius regem dicitur. e. Clotho extrax.) Quur Clotho & non potius Lacheſis uel Atropos extraxit è lebete Pelopem? Cauſa eſt in expedito. Tres ſunt Parcæ, κατ᾽ ἀντίφρασιν, quod nemini parcant planè mortaliū: quibus immobilem & ſempiternam Dei uoluntatē uitæ mortalium diſpenſatricem poëtæ elegantiſsime adumbrarunt, ac iuxtà monuerunt, neminem ſtatū uitæ ſuæ curſum prætergredi poſſe, eſſeq; Dei uoluntatem atq; decretum, quandocūq; & quocunq; mortis genere homo intereat. Atq; eam uitæ mortalium metam, colo & nentibus æquipararūt. Vt enim primum penſum applicatur colo, & è penſo fila nectuntur ac ducuntur, poſtremo fuſo repleto ac penſo abſoluto, & filum abrumpitur, & colus abit: Sic Clotho colum adplicat: ἀπὸ τοῦ κλώθειν, quod eſt admouere, adplicare, aduoluere: hoc eſt, principium humanæ uitæ ducit, Lacheſis arat, παρὰ τὸ λαγχάνω id eſt ſortior, quod fila è pēſo extrahat, et fila diſtri-

buat: hoc eſt, ipſum uitæ curſum perficit. ἄτροπος, id eſt immutabilis: hæc immutabiliter & irreparabiliter fila rumpit, uitamq; mortalibus adimit. Cloto ergo minutatim conciſum & in lebetem proiectũ uiuum extrahit, quandoquidem principia uitæ creaturarum ad ipſam pertineant, & ſuum unicuiq; rei fatum aduoluat. Non abſimili ratione Homerus tempus quo Vlyſsi à Calypſone in patriam redeundum, τῆ κλωθοῖ adſcribit.

ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν.
τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοί. &c.

f. Mirum profectò nimis.) Correctio eſt, qua fabulæ iſtius commentum culpat & reprehendit, ut quo dij & gulæ & luxus inſimulentur: ac per demi rationem ſimul inquirit, quî fiat, quod fabulis ſæpe plus fidei quam ueritati adhibeatur.

STROPHE II. COLON XVII.

(*a*) Fauor autem, qui omnia efficit iucunda mortalibus, adferens honorem, & incredibile ſępenumero effecit ut crederetur: (*b*) cuius rei ſapientiſſimus teſtis eſt tempus. (*c*) Decet autem uirũ de dijs honeſta loqui: (*d*) res enim nó parua eſt. (*e*) Te uero ô Pelops (contrario prioribus poëtis more canam) quando uocauit parens (*f*) ad legitimas epulas, charamq; (*g*) Sipylum, permutatoriã dijs cœnam exhibens, tunc (*h*) Neptunum aio ſurripuiſſe.

a. Fa-

a. Fauor autem.) χάρις & gratiam, & fauorem, & iucunditatem, ac inſitam alicui rei uim ob quam placeat, ſignificat, ut hoc loci. Ornat autem Pindarus priorem admirationem ſuam, & ueluti interrogationem ſubiectione. Quum enim demiratus eſſet, quî fiat, quod friuolis interdum nugamentis, quale & Pelopis commentum ſit, habeatur fides, nunc ſibi ipſe reſpondet: Poëmata, inquit, ſua gratia, ſuaque natiua dulcedine tantum poſſunt, ut uel ea quæ fieri nequeant, facta credantur. breui ita ſententia poëticen haud parum extollens.

b. Cuius rei ſapientiſ.) Sententiam ſuam teſtimonio & experimento confirmat. *c. Decet uirum.)* Emphaſis eſt in dictione ἀνδρί, quaſi dicat, moribus & eruditione inſignem uirum. Atq; hic ſimul quomodo de dijs loquendum, admonet. *d. Res enim.)* Quanquam Scholia μείων pro οὐκ ὀλίγη interpretantur, quæ ſecutus, res enim non parua eſt, reddidi: attamen quum τὸ μείων τοῦτο, includat negationem οὐκ, non libenter ſecutus ſum ducem interpretem: attamẽ malui illud accipere, donec alius meliorem vocis originem adferat. Quis enim nõ videt longißimè petitum eſſe etymon, μείων ex μὴ & ὀλίγον? Atqui certa eſt ſignificatio uocis μείων: eſt enim comparatiuus anomalus à μικρός. Quare ſi eadem ſua uera ſignificatione accipiatur, ac legatur per interrogationem, cui per inficiationem reſpondeatur, nullus remanet ſcrupulus, & planus

erit locus, & perſpicua dictio, hoc pacto: Res enim parua eſt? pro, nunquid enim res modica eſt? quaſi dicat, minime gentium, non eſt exigua res, ſed arduum omnino negotium, ab homine deos ludibrijs affici.

e. Te uero ô Pelops.) Ad Pelopem eſt Apoſtrophe, qua honeſtiori modo, de Tantalo & Pelope uerba facit, atq; priores poëtæ: recte meliora ſubſtituens quum reliquorũ opiniõuem reieciſſet. f. Ad legitimas epulas.) ἔρανος. Amica eſt compotatio atq; cõuiuium, quando ſuum pro ſe quiſq; cibum & potum in commune cõfert: autore Demetrio Triclinio. Sic procorum conuiuium, Minerua auguratur non eſſe ἔρανον, animaduertens eos aliena, ad quæ nihil planè conferrent, dilapidare. Quanuis autem hic dij nihil epularum ſecum attulerint, illorum tamen præſentia & fauor quid non adfert commodi mortalibus? ut improprie haudquaquam ſit hac uoce uſus. εἰλαπίνη ab ἴλη cœtus, & πίνω bibo, quaſi cœtus bibentium. Et συμπόσιον, conuiuium uel compotationem ſonat, ubi cibus & pot⁹ per conuiuas nõ conferũtur.

g. Sipylum.) Sipylum Stephanus Phrygiæ urbem apud Hellanicum teſtatur: interpres Lydiæ ciuitatem tradit, uel montem, unde Pelops oriundus, quod huic loco magis quadrat, Pelopis originem indicando commendans, & locum ubi fabula initium duxerit oſtendens. h. Neptunum.) ἀγλαοτρίαινης, tridente ſplendidus. Neptuni epitheton eſt.

ANTISTRONHE, COLON XVII.

Deſiderio tui flagrantem, aureos per equos ad ſupremam ualde honorati Iouis domum uexiſſe, quò & alio tempore uenit (*a*) Gannymedes in eundem Ioui uſum. Vbi uerò nuſquam apparuiſti, neque te ad matrem ſedulò inquirentes reduxerunt uiri, illico quiſpiam ex inuidis uicinis clàm retulit, quod circa feruentem nimis aquam gladio membratim diſſecuerint, menſæq; (*b*) ſingulas tuas carnes paterni miniſtri diuiſerint, & abſumpſerint.

Quomodo Pelops per Neptunum ad Iouem perductus ſit, vt pincernam eius & miniſtrum ageret, recitat: & vnde fabulæ de Pelopis mactatione origo profluxerit, commemorat. *a. Ganymedes.*) *Ganymedes Trois filius erat pulcherrima forma, cuius gratia in cœlum tranſlatus eſt, vt Iouis pincerna fieret, ac dijs cohabitaret, vt eſt apud Homer. Iliad. v.*

Τρωὸς δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο
Ἶλος, ἀσσάρακός τε, καὶ ἀντίθεος γανυμήδης,
Ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων.
Τὸν καὶ ἀνηρέιφαντο θεοὶ διῒ οἰνοχοεύειν,
Κάλλεος εἵνεκα ἑο. ἶν' ἀθανάτοισι μετείη.

b. Singulas carnes.) ἀμφιδεύτατα κρεῶν, *minutiſsimas carnis tuæ particulas.* δεύτατα, *ſu-*

perlatiuum à δεύτερος, id eſt ὕστατα, metaphoricè pro μικρότατα vſurpatur hic: in diuiſione enim victimæ, quod poſtremum, vltimum eſt.

EPODOS, COLON XIII.

Contineo verò me, ne quenquam ex ſuperum numero miſerè ingluuiei deditum dicam: (*a*) plus enim damni quàm lucri conuiciatores reportare ſolent. (*b*) Quod ſi quiſquam mortalium dijs in precio fuit, hic Tãtalus fuit. (*c*) Sed enim concoquere ingentem felicitatem non potuit, ex ſaturitate nanque incommodum aſſecutus eſt, non facilè exuperabile, quod ſuper ipſius caput Iupiter ſuſpendit, durum nempe lapidem, quem perpetuò cogitans à capite repellere, cruciatur.

Non tutum eſſe conuiciari dijs, eos maledicentia laceſſere, huiuſmodi voracitatis inſimulare, quod accumbant epulis mortalium, hominum cœnas adeãt, humana carne vel inſcij veſcantur, adfirmat: quo pariter Priſcorum poëtarum figmenta notat, ac ſuã pietatem commendat Pindarus. a. Plus enim damni.) γνώμη eſt, qua rationem reddit, quur homo à blaſphemia dei ſibi temperare debeat.

b. Quod ſi quiſquam,) Ad Tantali laudes primùm ſe confert, quam ob cauſam in infelicitatem cõiectus ſit exponens: cunctos ita clanculum mortales adhortans,

adhortans, vt ſequundis rebus non ſibi nimium criſtas erigant, ne Tantali in morem ineuitabili nec vnquam deſitura calamitate mergantur. c. *Sed enim concoquere.) Non propter commentitium nefarium ſcelus in filium ſuum Pelopem admiſſum, Tantalum adfligi docet: ſed quia felicitate ſua, atque adeò ſecundis rebus vti non potuerit, neque frui. Pœnam autem primùm recenſet, admiſſum facinus, ſequenti Strophe explicaturus. Aliter autem Tantali ſupplicium hic à Pindaro enumeratur, atque apud Homerum* 11. *Odyſſeæ. Etſi Pindaricus interpres Homeri eos verſus ab Ariſtarcho non genuinos iudicatos putet. Sunt qui Tantalum naturæ ſcientia claruiſſe tradunt, ac demonſtrare voluiſſe, ſolem eſſe ignitum ferrum vel lapidem: atque ob eam rem capiti eius lapidem, id eſt ſolem imminere. Nam phyſici ſolem lapidem vocari adſeuerant, vt apud Anaxagoram & Euripidem in Oreſte liquet. Huius lapidis, id eſt ſolis æſtu dum maceratur Tantalus,* ἀλᾶται, *hoc eſt,* ταλαιπωρεῖται, *adfligitur, cruciatur,*

STROPHE III. COLON XVII.

Fungitur autem imbelli uita illa, & (*a*) cum tribus quartam hanc ærumnoſam pœnam ſuſtinet, (*b*) quod immortalibus dijs apparatum nectar, ambroſiámque in quibus incorruptibilitatem conſtituerunt dij, ipſe ſurripiẽs, æqualibus ſuis cõpotorib. impꝑtijt.

(c) Errat autem qui ullum perpetratum ſcelus Deum latêre putat. (d) Propterea mox demiſerunt ei filium dij immortales rurſum ad(e) ſubitò morti obnoxium humanum genus. (f) Huic ubi florida ætate lanugo coronabat nigrum mentum, paratas animo uertit nuptias.

Quur adfligatur apud inferos Tantalus, hic ob oculos ponit. a. Cum tribus.) Varia huius loci de ternario & quaternario eſt interpretatio. Per tria enim eſurire, ſitire, & ſtare intelligunt quidam, vt quarta pœna ex dependenti lapide ſit. Vel, cum tribus, id eſt, cum Ixione, Siſypho, & Tityo: nam & illi apud inferos cruciantur. Ixion rotæ adhærens adſiduò circumuoluitur, eo quod Iunonem nubis ſpecie deperierit: vnde Hippocentaurus natus. Siſyphus ingens ſaxum inceſſanter voluit: quod quum in altum locum pertulerit, inde reuolutum, rurſus eôdem ferre cogitur. Tityi ſupine iacentis viſcera & lactes, ſerpentes rodunt: quæ tamen ſubinde, vt hepar Prometei, renaſcuntur, & nouantur. Ad vltimum ita enarratur quoque hic locus. Tres apud Homerum Iliad.ω. ſortes numerantur, & Pindarum in Pythijs: quarum vnicam tantummodo bonam felices comitari dicunt, duas verò malas: infelices treis prorſus malas, nullàm bonam. vt ſit ſenſus, quod Tantalus poſt treis ſorteis illas, quas dum vita exuperaret ſuſtinuit, hanc quartam adiectam poſt

fata

ſata habeat, imminentem nempe capiti ſuo lapidem.
b. Quod immortalibus. Ob furtum nectaris & ambroſiæ, quod alijs ſuis communicarit, adfligi Tantalum docet. c. Errat.) Agnome dilatat, qua ſtultitiæ accuſat omneis qui putant Deum latere ſua peccata. d. Propterea mox demiſerunt.) Deos ob furtum patris filium etiam remiſiſſe in terram, ita peccatum parentis in filium redundaſſe adfirmans. e. Subitò morti.) Humanum genus ταχύποτμον appellat. Homerus ὠκύμορον eadem ſignificatione nominat: quo epitheto humanæ ſortis imbecillitatem & miſeriam nobis præſentant vates etiam prophani. f. Huic vbi florida.) Quomodo Pelops ad Peloponneſum peruenerit, vel potius ad Pelaſgiam, Oenomai filia ducta narrat, vt ad ludos Olympicos, qui in Peloponneſi vrbibus aguntur, reuertatur.

ANTISTROPHE. COLON XVII.

Ambiens in uxorem ſibi inclytam Hippodamiam (*a*) Oenomai Piſæ regis filiam. (*b*) Noctu itaque (*c*) canum ſolus accedens mare, accerſiuit grauiſonum Neptunum, qui eo loci ad uocem apparuit. Cui dixit: (*d*)Si Cypria quicquam tibi munera placent Neptune, impedi æream Oenomai haſtam, méque celerrimis in curribus Elin aducta,

poſtquam tredecim procos perdens (*e*) diſfert nuptias

EPODOS, COLON XIII.

(*f*)Gnatæ.

Vt Neptuni auxilio Elin celerrimè venerit adregem Oenomanum, ſubiungit. a. Oenomai regis.) Oenomaus Piſæ rex Hippodameian filiam ſuam ob formæ præſtantiam amans, renuenſque cuipiam elocare in coniugem, omneis qui eam ſibi deſponſari cupiebant, ad certamen curſus prouocabat, curru Hippodamiæ fidens, qui vt celerrimus erat, ſic à nemine illum exuperari poſſe rebatur. Erat autem certamen huiuſmodi. Curru vehendam Hippodamiam Mirtylo aurigæ commitebat, hoc pacto, vt ſi Procus currum vel anteuerteret curſu, vel ſaltem attingeret, potiretur optatis hymenæis. At interim Oenomaus ipſe haſtam gerens ſequebatur procum, quem ſi iamiam apprehenſurum Hippodamiam putaret, haſta traijciebat, vt ita tredecim interficeret, donec Pelops decimuſquartus Mirtylo pecunia corrupto, & Oenomaum & Hippodamiæ currum vicerit. Refertur hæc hiſtoria in Argonauticis Apollonij, & Euripidem in Tauris. Interemptorum nomina ſunt, Mermnes, Hippothous, Pelops Opuntius, Acarnan, Eurimachus, Eurylochus, Automedon, Laſius Chalcō, Tricoronus, Alcathus, Ariſtomachus, Crocalus: quorum capitibus templum

plum Marti conditurus erat. b. Noctu.) ὄρφνα *pro* ὄρφνη, *barytonon, noctem ſignificat: ſed* ὀρφνὴ *oxytonum, tenebroſam: noctis videlicet epitheton. c. Canum mare.) Id eſt cæruleum. d. Si Cypria.) Cypria dona, Veneris munera ſunt, hoc eſt amor, & hymenæus. Precatio eſt Pelopis ad Neptunum. e. Differt.)* ἀναβάλλεται, *differt, ſuſpendit, reijcit. f. Gnatæ.) Solet Pindarus quoties cola expleta fuerint, nondum abſoluta periodo, in aliã ſtatim ſectionem ſpargere ſententiæ conſummationem. Quare & hic Epodi vocem cum ſuperioribus cohærentem adnexui. Teſtatur autem & Euripideus Oreſtes Pelopem Oenomai filiam duxiſſe, his verſibus.*

Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς πῖσαν μολὼν
Θοαῖσιν ἵπποις οἰνομάου γαμεῖ κόρην.
Ἐξῆς ἀτρεὺς ἔβλαστεν. ἀτρέως δὲ παῖς
Μενέλαος ἀγαμέμνων τε. τοῖν δ' ἔφυν ἐγώ.

(*a*) Ingens verò diſcrimen imbecillem non admittit. Mori nobis neceſſe eſt. Quid „ autem quiſquam (*b*) obſcuram ætatem in te- „ nebris deſidẽs tranſigat fruſtra, omnis ho- „ neſti expers? At mihi id certaminis inire decretum eſt, tu fortunatum euentum dona. Sic dixit: neque fruſtra illius opem ſibi popoſcit. Adornans enim deus, (c) currum dedit areuum, & indefeſſos curſu equos.

Cõſiliũ.

Epilogus obſequitur precibus Pelopis ipſe Ne- nus.

a. Ingens.) *Illuſtri gnome orationem ſuam ornat Pelops, conſilium ſuum quo permotus ſit ad certamen illud ſuſcipiendum, exponens. Immanes res et arduæ, effœminatum & imbellem non admittunt: proinde malo ſtrenuè & cum virtute mortem oppetere, quàm ſine rebus præclarè geſtis inglorius ſpiritum ducere. Non decet inſignem imaginibus virum, obſcurum æuum in ſilentio tranſigere. Age ergo experiar quid Hippodamia, quid Oenomaus poſſit.*

b. Obſcuram ætatem.) ἀνώνυμον γῆρας ἕψοι μάταν, *ingloriam ſenectutem fruſtra coquat, per obſcuram ætatem tranſigat, reddidimus*, μεταφορὰ *detracta. Eſt autem* ἕψοι *actiuum pro paſſiuo* ἕψοιτο. *Non enim aliquis coquere poteſt ſenectutem, ſed potius ab ea coquitur, hoc eſt conſumitur.* ἄμμορος *pro* ἄμορος, *geminato* μ *verſus cauſa.*

c. Currum.) δίφρος *bigam propriè ſignificat, quæ duobus equis vehitur, vel carrum.*

STROPPE IIII. COLON XVII

(*a*) Cepit autem iniurium Oenomaum, virginemq́ꝫ coniugem, quæ peperit populi ductores ſex, virtutes ſolicite curantes filios. Nunc verò ſplendidis (*c*) Hæmacurijs mixtus eſt, Alphei prope meatum (*d*) celeber, (*e*) monumentum quod circumiri poteſt, habens, cum ara hoſpitum frequentiſſima.

ſima. Celebritas autem Olympiacorum certaminum procul (*f*) conſpicitur in (*g*) curſibus Pelopis, (*h*) vbi velocitas pedum, intenſiſsimumq́; robur, ingentia audens, certat. "
(*i*) Qui victor euadit, reliquum vitæ (k) mellita (*l*) tranquillitate tranſigit. "

Perſequitur hiſtoriam. a. Iniurium Oenomaum.) οἰνομάου βίαν, Oenomai vim vel violentiam. Periphraſis eſt, pro iniurium & violentum Oenomaum Eliorum regem, ſicut apud Homerum ἴς τηλεμάχοιο, pro forti Telemacho: & βίη ἡρακληείη, pro robuſto Hercule. b. Ductores ſex.) Sex principes Hippodamia Pelopi peperit, nimirum Antra, Thyeſten, Alcathaon, Pliſthenem, Chryſippum: alij aliter numerant. vt Scholia habent.

c. Hæmacurijs.) αἱμακουρίαι compoſita vox eſt ab αἷμα, id eſt ſanguis, & κοῦρος puer vel filius, quaſi iuuenum ſanguis. Quotannis nanque Peloponneſij ephebi, flagris ad Pelopis monumentum ſeſe cedentes ad ſanguinis vſque effluxum, illo tum cruore Pelopi litabant. Id autem ea ratione faciebant, vt fortitudinem commonſtrarent: nihil dignius & honorificentius & iuſtius præſtari poſſe, atq; ſi hoc ſacrificio eum decorarent, putantes. Apud Bœotas αἱμακουρίαι ſimpliciter inferias & quæ defunctis vita exhibentur exequias ſignificat. Hæc græca Scholia. Quare Hæmacurijs admixtus eſt, periphraſis eſt mortuis. Tantum enim vult dicere: Hæma

curijs mixtus eſt, hoc eſt mortuus eſt, vel ſplendido Peloponneſiæ iuuentutis ſacro quotannis ornatur.

d. Celeber.) κλιθεὶς à κλέιομαι, celebratus vel celeber, participium ſecundi aoriſton.

e. Monumentum.) τύμβον ἀμφίπολον, monumentum quod circumiri poteſt: in media enim Piſa vrbe erat, ſiue quod circundari à ſpectatoribus & athletis potuerit, quippe quod in medio ſtadij (vt quidam dicunt) erat. f. Conſpicitur.) δέδορκε, præteritum medium paſſiuæ ſignificationis, pro βλέπεται. g. In curſibus Pelopis.) Curſus enim primum Olympiorum ſiue ludus ſiue certamen fuit. Per Pelopem autem ipſa Olympia celebriora, quàm antea fuerint, reddita dicit. h. Vbi velocitas.) In Olympijs, inquit, nedum pedum velocitas, ſed omnis generis fortitudinis æduntur ſpecimina: nam præter curſum, illic lucta, pugilatus, & pancration vigent. i. Qui victor euadit.) Quæ de Pelope per digreßionem in medium protulit, gnome tandem non vulgari concludit: qui victoria maximè Olympiorum potitur, inquiens, reliquum omne æuum ſuum tranquillus tranſigit. ἕνεκεν ἀέθλων, hoc eſt, propter brabea & victoriæ præmia. k. Μελιτόεσσαν.) με longum eſt in dictione μελιτόεσσαν, vt apud Homerum in hymno Mercurij: cuius autoritatem ſecutus eſt Perſius dum inquit, Pegaſeium melos. l. Εὐδία.) Εὐδία maris eſt tranquillitas, poſt ſedatas procellas arguit, metaphoricῶs pro felicitate

licitate & ſequundiori fortuna capitur.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

(*a*) Propter victoriæ præmia. (*b*) Sic ſemper quod in die victoriæ bonum obuenit, vnicuiuis mortalium ſummum & acceptiſſimum eſt. (*c*) Me verò coronare illum (*d*) equeſtri lege, (*e*) Aeolico carmine, operæprecium eſt. (*f*) Siquidem confido neminem alium ex ijs qui hodie vitam ducunt, vtraque bona, ſcientiam & potentiam, verius vel peculiarius adornaturum hymnorum varietate præter me. (*g*) Deus rerum noſtrarum moderator id vnicè curæ habet, vt conſeruet ſolicitudinis plenam felicitatem tuam ô Hieron. (*h*) Quod ſi is me non ſubitò deſtituerit, dulciori porrò carmine ſpero

EPODOS, COLON XVIII.

Me celebraturum te.

a. Propter victoriæ præmia.) Qui Olympicus victor eſt, brabeorum nomine te niceteriorum felix eſt, inquit. Sed quæ ſunt illa brabea? In tertia Olympiorum Ode brabeum quinquennalis huius agonis oleam vel coronam oleaginam fuiſſe Pindarus teſtatur. Tanti ergo exiſtimata fuit oleagina corona, vt eam propter victor beatus prædicari queat? Per ſeſe profectò haudquaquam tanti fuit: cæterum, vt Cicero etiã tradit, virtutis nomine plurimi fiebat

victoria. Non ſpectabatur apud priſcos illos lucrū, ſed virtus, ſed præclarum nomen, ſed fama, et gloria: clariſsimus enim habebatur per omnem Græciam Olympionices aliquis. b. Sic ſemper.) τόδ᾽ ἀεὶ παράμερον ἐσλὸν. bonum præſens, vel quod in diem obuenit, vel quod in die victoriæ obuenit, ἀ παρὰ & ἡμέρα. Epiphonema eſt, quod præcedenti gnome adhæret. Quod cuiq; mortaliū qualibet die bonum perinde atq; victorib. ſua virtus atq; adeò dulcis victoria præſtò eſt, hoc ſanè præclariſsimū eſt. Generalis Chria eſt, qua ſua cuiuſq; virt⁹, ars, opera, artificiū, quo ſemper vti poteſt, cōmēdatur. Ad victoriā tamē propriè pertinet, cuius cauſa eā Pīdarus priori adnexuit. Pijs & ſtudioſis verius hic locus accommodari poteſt, quàm Olympicis illis victoribus. Etſi enim magno ſudore, pleriſque vigilijs, excubijs & laboribus diſciplinæ comparentur, tandem vbi quiſquam in illis conſtanter perdurarit, dulcem ſtudiorum & laborum ſuorum fructum, præſentes nimirum ingenuas artes (quibus nihil melius, nihil iucundius, nihil præſtantius) decerpet. Diues Pindari poëma eſt, quo ſeſe ſtudioſiſsimus quiſque, communibus locis, chrijs, gnomis, declamationibus, paraphraſibus, verſione in earundem legum, vel diuerſarum carmina, exercere poteſt. c. Me verò coronare illum.) A digreſsione, quam ſuprà primæ Srophes Epodo orſus eſt, reuertitur ad inſtitutum, ad victoris nempe Hieronis præconia laudéſque. Il-

lum, ſcilicet Hieronem. d. Equeſtri lege.) Equeſtri lege, hoc eſt, pro more equitum, vt par eſt equites, & eos qui celete vicerint, celebrare.

e. Aeolico carmine.) αἰολίδι μολπᾷ, Aeolico cãtu, id eſt, vario, vel lyrico, vel Thebano: quod Aeoles olim Thebas inhabitarint, ſiue quod ipſe Pindarus Thebanus fuerit. αἰόλος varium & mobile ſignificat, vt Scholia Homerica in explicatione τοῦ κορυθαιόλου adſirmant. Lyrici porrò verſus & varij ſunt, & variarum legum, quare pro Lyrico rectius & ſimplicius accipitur. f. Siquidem confido.) Suam poëticen modeſtè laudat & commendat Hieroni, perinde atque Horatius Mecœnati ſuam Lyricen prædicat:

Quod ſi me Lyricis vatibus inſeris (inquit)
Sublimi feriam ſydera vertice.

Porrò in Græco textu hic eſt ὑπέρβατον: neque quicquam hic obſcurum eſt, ſi relinquatur argumentum eſſe à poßibili, nec iam ad Hieronem, nunc ad Pindarum, nunc ad alios poëtas transferatur ſermo. vt ſit ſenſus: Operæprecium eſt & conuenit, me Hieronem prædicare: ſiquidem me hoc efficere commodum poſſe arbitror & confido. g. Deus rerum noſtrarum.) θεὸς ἐπίτροπος, deus moderator. Aetiologia eſt, quare poßit commodum euehere ad Deos Hieronem. Intelligit autem per moderatorem deum Mercurium, Lyrices præſidem. Nam lyræ pater & inuentor Mercurius, perinde

rium eſt Piſæ. Circa Cronium, ſiue Saturnium collem aguntur Olympia εὐδείελον *appellat, id eſt, ſublimem, vel ſoli expoſitum, vel ad veſperam ſitum. Eſt ergo Cronium cacumen, Olympiorum periphraſis.* b. *Mihi igitur.) Alios alijs rebus excellere, ſe Lyrica nonnihil poſſe confirmat, quale & Horatij 1. libri. 1. Odæ argumentum eſt.* c. *Telum.) Telum* μεταφορικῶς *Odas ſeu hymnos ſuos vocat, quibus victores iaculatur & ornat.*

d. *Quod à nemine excluditur.) Pulchra veluti gradatione vtitur, hunc ad modum: Ego ſum Lyricus poëta, alij alijs excellunt. Reges verò & principes victoria triumphis & rebus omnium præclariſſimis pollent. Et quia nedum regio faſtigio præemineat, cæterum & victoria omnium clariſſima Olympica conſpicuus ſit, ideo ſtatim eum hortatur ne ampliora quærat, nihil tanto felicitatis culmine auguſtius eſſe ſubindicans.* e. *Proinde ne longius.) Peroratio eſt, qua regem Hieronem ſua regia ſorte, & Olympica victoria contentum eſſe debere hortatur: atque in eo regno felicem illi rerum ſucceſſum precatur, ſibíque ipſi eius ſtudij ſequundiorem euentum, quo ſemper victores Græciæ prædicare poſſit, optat.*

THERONI AGRIGENTINO, QVI CVRRV VICTOR EVASIT, ODE SECVNDA.

STROPHE I. COLON XIIII.

CITHARAE (*a*) imperantes hymni, quem Deum, quem Heroa, quem hominem ſonabimus? At (*b*) Piſa quidem Iouis eſt, Olympiada verò inſtituit (*c*) Hercules, (*d*) primitias ſpoliorum belli. (*e*) Theronem verò ob victoria conſpicuum currum extollam carmine, iuſtum hoſpitem, murum Acragantis, (*f*) clariſsimorumq́ progenitorum florem, vrbium rectorem.

ENARRATIO.

Theroni Agrigentino hæc Ode inſcripta eſt, cui Argumentum. *ab Agrigento, cuius dominus fuit, cognomen eſt inditum. Acragas Græcis, Latinis Agrigentum eſt, vt Plinius autor eſt libro 3. cap. 8. Porrò Stephanus tradit, Acraganta Siciliæ vrbem à præterlabente flumine appellatam. Duris pleraſque Siciliæ vrbes à fluuijs habere nomenclaturas teſtatur. Sunt & que ab Agragãte Iouis & Aſteropes filio nomen oppido factum adfirment. Polybius & fluuium & oppidum à regione Agrage nominari ſentit, quod illic fertile ſolon ſit, fœcundúſque ager: ab ἀκρὸν ſummum, vel ἀγρὸς ager, καὶ γῆ terra: quaſi præſtantiſſimum*

ſimum ſolum, uel tellus aruis prægnans. Generis ſui ſtirpem àduſque Oedipodem atque Thebanos Therō refert, ipſe filius Aeneſidami, Geloni tyranno affinis, utpote ſocer: filiam enim ſuam illi in coniugem dederat, cui nomen Demarete, à qua & Demaretæum nomiſma appellatum eſt: Hieroni ſynchronos: gnatam eius ſibi in uxorē accepit: uicitq; curru, circiter Olympiade ſeptuageſima ſeptima, Timæo autore, ut ſcholia. Proinde Theronem laudat à uincente curru, à iuſtitia, à liberalitate, à fortitudine, à maiorum claritudine. Digreßiones ad Semelen, Ino, Pelca, Achillem & reliquos ſuo loco inſpergit ſuo more. Argumentum uel ſaltem exordium duodecimæ Odæ ſuæ ab hac ſecunda Pindarica Horatius ſumpſit, dum inquit:

Quem uirum aut héroa, lyra, uel acri
Tibia ſumis celebrare Clio?
Quem Deum?

a, Citharæ imperantes.) ἀναξιφόρμιγγες, citharæ uel lyræ imperantes, lyram regentes: primum enim carmina panguntur, deinde & lyra ad eorum melos apparatur. Orditur à propoſitione, quæ interrogatione & ſubiectione conſtat. Tantum enim ualet interrogationis ambiguitas & reſponſionis adſertio: Tres, inquit, carminibus iamnunc meis extollam deum Iouem, heroa Herculem, principem uero eum qui curru Olympico certamine uicit, Theronem potißimum recinā. b. Piſa.) Piſa urbs, ut in prima

Ode commemoratum, ubi Ioui templum dicatum, et Olympiaci ludi aguntur. hoc eſt, Iouem Piſæenſem, qui Piſæ colitur, celebrabimus: adiugens cauſas ſemper laudis, Ioue͂ ideo celebrabo, inquit, quod Piſam, certaminis urbem & locum ſacrum habeat. c. *Hercules.) Quum Elidis regis Augiæ bubile Hercules pacta quidem mercede purgaſſet, ac tyrannus iam promiſsis non ſtaret, arma mouit aduerſus tyrannum Hercules, atque tu͂ eo uicto, è ſpolijs Olympicum ludum inſtituit, in Olympij Iouis gloriam, gratus nimirum illi ipſi, cui uictoriam ſuam referebat acceptam, Huius Herculani laboris eſt mentio apud Eraſmum in parœmia, Augiæ ſtabulu͂ purgare. Hic obſeruandum, quod Pindarus ab Hercule primu͂ inchoatam & erectam Olympiada dicat. Olympiades, inquit, ſunt primitiæ ſpoliorum belli.* d. Pri*mitias.) ἀκρόθινα, ab ἄκρον ſummum, & θίνες, ſunt acerui tritici uel hordei. Euripides ἀκροθίνια dicit. Primitias frugum ſignificat. Ideo ut ſuam translationem & catachreſin indicaret, adiecit πολέμου, ne quis de frugibus acciperet.* e. *Theronem uero.) Theronem ob uictoriam quam curru conſecutus eſt prædicabo. τετραορία, compoſitum à τετρὰς quaternitas, & ὠρεῖν cuſtodire uel iungere. Apud Ariſtophanem in νεφέλαις, ξυνωρίς duorum equorum copulam habentem bigam ſignificat. Apud Homeru͂ τετράοροι quatuor equi ſunt curri ſubmiſsi. hinc τετραορία, cui quatuor equi ſubmiſsi currus eſt, qui*

&

& τέθριππ⊙ dicitur. Sunt autem ξυνωρὶς Ariſtophani, & δίφρ⊙ Homero, idem. Statim autem magnificis & encomiaſticis epithetis ornat Theronem. A iuſtitia, dum inquit, iuſtum hoſpitem, quā erga hoſpites & exteros uel aduenas exercet. A fortitudine, ac patriæ tutela, dum ait, murum Agrigenti. Metaphorice eum murum Agrigente appellat, perinde ac Homerus Hectorem Troiæ, & Achillem Achiuorum murum & munimentum uocat. Et à claris maiorum imaginibus, dum ſubdit, clariſſimorum progenit. A faſcium dexteritate & imperij potentia, dum cludit, urbis uel urbium rectorem. f. εὐωνύμων.) Id eſt, ἐνδόξων, hoc eſt, inclytorum: à Cadmo enim generis ſui ſtirpem deducit.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Qui multum animo feſsi, (*a*) ſacram habitarunt ſedem fluminis, (*b*) Siciliæq́ fuerunt oculus, (*c*) quos & ætas fortunata ſecuta eſt diuitias & fauorem adducens, ac germanas iuxtà uirtutes. (*d*) At ô Iupiter Rheæ fili, (*e*) ſedem Olympi gubernans, certaminumq́ uerticem. Alpheiq́ meatum, oblectatus odis, benignus patriam eis adhuc tellurem auge.

Metaphora.

Eadem Iouis prædicatio. 5 Olympi ad. ode, ſtrophe. 2

Longius repetit genealogiam & ſplendorē natali

um Theronis, ſiquidem à Thebanis & ab ipſo uſque Cadmo. Filius enim Cadmi, ut Menecrates autor, Polydorus: cuius porrò filius Hæmon: qui ſimul ac contribulem quempiam ſuum occidiſſet, profugit Athenas, indeq; migrans diſsidio facto, cũ Arguiuis Rhodũ inhabitauit: poſtea Agrigentũ venit. numerãtur aũt ad vſq; Theronẽ generatiões uiginti ſeptẽ ad quæ reſpiciẽs Pindarꝰ, ait: Qui Theronis maiores multũ fatigati, uarijs migratiõibus et calamitatibus uexati ſacrũ ſedẽ fluminis habitarũt. Infortunia uero & lugubria maiorũ fata, læto uictoris hymno admiſcet, uti memoria malorũ præteritorũ, præſentia bona maiora & gratiora fiãt, et modeſtiori animo ferantur.

a. Sacram habitarunt.) Per fluminis habitationem, ciuitatem Agrigentum intelligit, quæ cũ fluuio idem nominis obtinet. b. Siciliæ oculus fuerunt.) Id eſt, celeberrimi, optimi, præſtantiſsimi, prudentiſsimi. Oculus enim in corpore reliquis dignius membrum eſt. Sacrã manſionem ideò dicit, quod Agrigentum Proſerpinæ ad Anacalypteria datum eſſet. c. Quos ætas.) Poſt diuturnam adflictionem maiorum, ſecutam felicitatem, pulcherrima tranſmutatione ait. Sic enim ferè fit, quod aduerſitas non ſemper æque premat, nec unquam perpetuò grauet quos apprehenderit, ſed ſubinde cedere locum meliori fato cogatur. d. At ô Iuppiter.) Deeſis eſt: orat enim ut cum Theroni, tum eius poſteris ac nepotibus ſequundiorẽ regni ſtatum, adiecto præ

teritis

teritis malis fine, impertiat Iupiter. e. Sedem Olympi, certaminum uerticem, Alphei meatum, cõgeries eſt: per tria enim illa Olympia tantummodo intelligit: quanquam ſedes Olympi, hic rectius pro cœlo accipiatur. Olympus enim mõs ob altitudinem ſuam pro cœlo Homero & omnibus uſurpatur.

EPODOS, COLON VIII.

Et nepotibus. Quæ uero ſiue iuſte, ſiue " iniuſte facta ſunt, neq; tempus ipſum, omni- " um (*a*) pater, infecta reddere queat (*b*) Sors " tamẽ fortunata finem addere obliuionemq́; " horum poſsit. (*c*) Inuiſum nanque malum, " gaudio bonorum oppreſsum emoritur. "

Gnome eſt conſolatoria, qua ne ob maiorum ſuorum infortunia peturbetur, pulchre Hieronem docet. Si quid minus iuſte uel dextre factum, boni cõſulendum eſt, inquit: quandoquidem fieri non poſsit, ut factum ſit infectum: tum eius obliuiſcendũ eſt, meliore iam adſpirante fortuna: dum ferè ita fieri conſuerit, ut mala bonorũ præſentia in auras abigantur. Leuiter interim attingens, ac, ueluti adumbrans diſſenſionem, quæ inter Theronem, Gelonem, & Hieronem uiguit: neque accuſans, neque damnans peccatum, ſed celebri hac prouerbiali gnome, Quod factũ eſt, infectum ut ſit, fieri nequit, celans. a Pater.) Obſeruandum quod Tempus omnium patrem appellat,

lat, quod cuncta fiant temporis procurſu, cunctaq́; intereant & redeant, adeò ut quæ noſtris uiribus impoßibilia ſunt, à tempore fieri queant. Regna transferre, dialectos & exteras loquendi proprietates cuipiam patriæ inferre, mores & religionem mutare, res ſunt quæ à multis mortalium myriadibus confici nequeant: omnia tamen iſta, tempore uidemus effecta. Infantibus uires, iuuenibus robur, uiris ſenectã, nemo præter tempus confert. Arbores iamnunc pulcherrimis ſuis fructibus nemo commodum orbare, nemo nudare, nemo nudatas denuò ueſtire poteſt, niſi ſolum tempus. Fortunam, acerbam, in propitiã, atq̀ue ſequundam, nemo præter tempus tranſmutare. Et ut uno uerbo omnia complectar, quicquid à cõdito mundo in hunc uſque diem contigit, tempore cõtigit. Hinc Sophocles, tempus omnia audire, omnia uidere, omnia reuelare dicit. Vnde & prouerbium natum eſt, Tempus omnia reuelat. Et Germanis uulgatum adagium extat, Roſas proferre tempus. Huc pertinet, quod prima ode tempus ſapientißimum teſtem appellauit. Vt ergo Pindarus læto epinicio triſtia non ita manifeſte interſerat, quæ cum de maiorum ærumna, tum Theronis etiam cum Hierone diſſenſione adferri poterant, calamitoſa illa planè conticet, ita tamẽ, ut quibus perſpectum Theronis ſtemma ſit, ſatis intelligant. Quaſi dicat: Nolo hic referre ſuperiorum temporum calamitates: uerum ſi quid minus proſpere accidit, ſuſq; deq; ferendum eſt.

Egregia

Egregia ſententia, triſtium lenimen, & ueluti pharmacon adferens. Quod factũ eſt, inquit, neque ipſum omnipotens tempus efficere poteſt, ut ſit infectum: duo prouerbia in unam ſententiam coagmentans.

b. Sors tamen fortunata.) Vnicum triſtium præteritorum remedium eſſe, non quod permutari, ſed quod per ſequundiorem rerum ſucceſſum, obliuione ſopiri poßint.

c. Inuiſum nanque malum.) Præterita mala obliuioni tradi, meliore ſpirante Zephyro, ſed minime permutari poſſe, propoſitione quadam per digreſſionem docet. Eſtq́; hæc præclara gnome, qua prioris propoſitionis rationem reddit. Et quia hic ſententia eſt cum ratione, ideo ſchema eſt προσαπόδωσις. *Atqui ut penitius intelligatur quid per exacta mala* αἰνιγματικῶς *intelligat poëta, huiuſmodi, quam ſcholia adijciunt, hiſtoria eſt conſideranda. Theron Agrigentinorum rex Geloni filiam ſuam Demaretem in uxorem dedit, quam defuncto uita Gelone, Polyzelus eius frater duxit, regnumq́; fratris ſui, unà cum coniuge ſuſcipit. Cui & potentiam & præclarum nomẽ inuidens Hieron, prætextu belli aduerſum Sibaritas gerendi, ex inſula Polyzelum educit: ubi quum ſtrenue bellando uictor euaſiſſet Polyzelus, nihil porrò habens quo eũ iuſte Hieron impeteret, nouas tamen technas moliebatur. Quam ob rem Theron exulceratus, & indignabundus cum ob filiam, tum generum, expeditionem deſtinare aduer-*

ſus Hieronem uolebat. Quod bellum tamen Simonides Lyricus poëta diremit, tantaq́; inter eos concordiæ autor fuit, ut affinitate quoque arctius iungerentur, Hierone Theronis ſororem in uxorem accipiente.

STROPHE II. COLON. XIIII.

" (*a*) Quando diuina prouidentia procul
" aduexerit (*b*) altas diuitias. (*c*) Qui ſermo ad generoſas Cadmi filias item pertinet, que is ubi (*d*) grauia perpeſſæ ſunt, (*e*) ingens luctus decidit præ potioribus bonis. Viuit nūc apud ſuperos, Iouis fulmine icta, crinesque paſſa (*f*) Semela: eam amore proſequitur inceſſanter (*g*) Pallas, & Iupiter pater im penſe, unaq́; filius (*h*) hedera coronatus.

a. Quando diuina. Cohæret cum fine præcedentis Epodi. b. Altas diuitias, magnas, potentes ab Effectu. c. Qui ſermo ad generoſas Cadmi.) Exemplis Cadmi filiarū probat, tranſactorum malorum obliuia, præſenti maiori felicitate uenire. Re*cte à Cadmo Thebarum conditore paradigmata citat, quandoquidem ad Thebanos genus ſuum referat Theron.*

d. Grauia perpeſſæ.) Scilicet Ino, Semele: Autonoë, Agaue. e. Ingenus luctus.) πιτνεῖ, id eſt deijcitur, obſcuratur, f. Semela.) Semela

Cad-

Cadmi filia ex Ioue uterũ ferens, Iunonis inſidijs circumuenta, Iouem, ut diuina forma, qua Iunonem ſoleret, ut ſe adiret precatur, inſtinctu anus, in quã ſeſe Iuno transformarat. Quod ubi Iupiter recuſare non poſſet, fulmine exuſta eſt, erepto Baccho tamen ex aluo matris, quem & femori ſuo inſuit Iupiter, donec expleto fœtus tempore denuò naſceretur. In dearum ergo numerum ſub mortem illam tranſtulit Iupiter, ut hoc pacto ex ingenti liberata calamitate, ſummam adepta ſit beatitudinem. Fabula eſt apud Ouid. 3. Metamorph.

g. Pallas.) Pallas tanquam dea indigena amat Semelen: nam Cadmus ei ſtatuam poſuerat, Oncis Bœotiæ uico, ubi & Oncæa Minerua colitur.

φιλέοντι δὲ μοῖσαι.

Membrum iſthuc Demetrius Triclinius reſecuit, ut quod faciat Strophen hanc ſecundam uno colo reliquis abundatiorem. h. Hedera coronatus.) Dionyſius eſt ſiue Bacchus Semeles filius, cui hedera dicata. Quanquam & Apollo & poëtæ hedera ornẽtur. Pulchre autem & poëtæ hederam Baccho & Apollini communem geſtant, dum nihil præclari citra Bacchi cyathos ædant.

ANTISROPHE, COLON XIIII.

Ferunt præterea & inter marinas Nerei filias (*a*) Inoa incorruptibilem perpetuò uitã ducere, neque unquam interituram. (*b*)

„ Iam ſtatã mortis horam prorſus non habent
„ mortales, neque unquam quietũ (c) diem.
„ Solis prolem, cum innoxio bono finiemus.
„ Fluctus autem aliàs alij cum (*d*) felicitate &
„ infortunio inuaſerunt humanum genus.

Alio paradigmate ſententiam priorem probat.

a. Inoa.) Ino Cadmi filia, quum filium ſuum Learchum à furore percito rege ſuo interfectum uideret, ipſa facti atrocitate in rabiem acta, præcipitem ſeſe in mare dedit, ubi Veneris precibus in Leucothean marinam deam tranſmutata eſt. Verum de hac fabula pluribus in Iſthmijs agetur. Meminit huius Ouid. 4. Metamorph. & Homerus Odyſſ. 5.

Τόνδε ἴδεν κάδμου θυγάτηρ καλλίσφυρος ἰνὼ
Λευκοθέη, ἣ πρίν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,
Νῦν δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς.

b. Iam ſtatam mortis horam.) Triſtius quod ſubiungit. Oedipodis parricidæ (à quo genus Theronis propagatum) facinus, præclara gnome lenit et anteuerit. Incerta, inquit, certiſſima mortis hora. Enĩ uero fieri haudquaquam poteſt, ut & læta & felicia omnem perpetuò hominis ætatem excipiant. Ea enim eſt rerum uiciſſitudo, ut læta triſtibus, triſtia lætis permutentur: quando ut eſt àpud Homer. Ilia. 24. duo in Iouis limine dolia repoſita ſint, quorum alterum dona malorum, alterum dona bonorum contineat. Quodſi cuiquam ex utroque dolio mixta dona impertiat, ille aliàs malo, aliàs bono ſanè occurrit.

rit. Proinde non mirum eſſe, ſi inter maiores Theronis reperiatur qui malo fato ſit agitatus, nimirum Oedipus. c. *Diem ſolis prolem.*) προόσθεσις eſt, *habens admixtam metaphoram. Dies eſt filius ſolis, id eſt per ſolem generatur. Solis enim præſentia aërē caliginoſum illuſtrans, lumen uniuerſo mundo parit, cui diei nomen indimus: neque quicquam dies eſt præter ſolis fulgorem & claritatem. Et quia Theron ad Cadmum & Oedipodem genus ſuum refert, placet hic ex Scholijs annectere genealogiam eius. Laij filius Oedipus, Oedipodis Eteocles & Polynices, Polinicis Therſander, cuius Tiſamenes, cuius Anteſiō, cuius Theras, cuius Samus. Huic duo filij erant, Telemachus & Clytius: quorum Clytius ſanè manſit in Thera inſula, Telemachus autem è regione illa collecta manu Siciliam ingreditur, ea illic loca obtinēs. Ex hoc prognatus eſt Chalciopeus, cuius filius Ommenides, cuius Aeneſidamus Theronis ille parens.* *Genealogia Theronis abuſq; Oedipode ad Aeneſidemū parentē.*

d. εὐθυμίαν καὶ πόνον. *Elegans eſt hic anthitesis, in dictionibus felicitas & infortunium: græce enim ſic ſibi opponuntur mutuò* εὐθυμία & πόνος *ſicut* εὐτυχία & δυστυχία, *felicitas & infelicitas, eufortunium & infortunium.*

EPODOS, COLON VIII.

Sic & fatum, quod auitū Theronis ſtemma fortunatum & potens reddidit, con-

trarij quiddam etiam mali alio quidem tem pore adducit, perinde ac in Oedipode (*a*) fatali nato perſpicuũ fit, qui patrẽ ſibi obliuiũ Laium (*b*) occîdit. (*c*) Sed ab Apolline olim ædito (*d*) oraculo ſatis factum oportuit.

παλιντράπελον. *Tertium de Oedipede exemplum iam adducit, quo humanæ fortunæ inſtabilitatem confirmat.* παλιντράπελον *pro* ἀντεξειμμένον. *a. Fatali nato.) Fatalis natus Oedipus, qui fatum protulit in lucem, uel qui oraculum fatale compleuit, uel fatum producens in rem & euentum, uel qui ex fato illi natus eſt.*

b. Occîdit.) Vt Oepidus patrem ſuum Laium ſed ignorans occiderit, Sephocles pulcherrime tractat in Tragœdia quam inſcripſit Oedipodem Tyrãnum. c. Sed ab Apolline.) ἐν δὲ πυθῶνι χρησθέν. *Pytho locus eſt Delphis, ubi oracula ædebat Apollo. Hinc Apollo Pythius. A Pythone ſerpente tamen nomen habet & locus & Apollo, illic ſagittis eius, dico autem Apollinis, interfecti & putrefacti. Sed in Pythiorum origine hæc fuſius explicabuntur. Pro Delphico hic oraculo poëta uſurpauit. d. Oraculo.) Oraculum uero in quod hic Pindarus intuetur huiusmodi eſt:*

Oraculũ Delphicum.
Λάϊε λαβδακίδη, παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς.
Δώσω τοι φίλον υἱὸν, ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστὶ
Σοῦ παιδὸς χείρεσσι λιπεῖν φάος. ὣς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς κρονίδης, πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας.
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱὸν, ὃ δ' ηὔξατό σοι τάδε
πάντα. *hoc eſt.*

Laie

Laie Labdacida, prolem petis ipſe beatam,
Quæ ſemper pulchra ſit poſteritate renidens:
Charus quare tibi naſcetur filius, acri
Euentu: per quem ſolis tibi lumen ademptum,
Et uitam flebis: ſic fata uoluntq́; iubentq́;.
Talia donauit precibus Saturnius atris
Tantalij Pelopis: natum quia dempſeris illi,
Hinc peperit tibi tanta ſuis incommoda uotis.

STROPHE III. COLON XIIII.

Atqui toruum uidens (*a*) Erinnys, perdidit ei (*b*) mutua cæde ſuperſtitem eximiam & martiã ſobolem. Relictus eſt enim Therſander cadente Polinice, (*c*) nouis certaminibus, (*d*) prælijsq́ belli præclarus, germen auxiliare (*e*) Adraſteidum familiæ, (*f*) ex qua ſeminis radicem Theronis adſumit domus. (*g*) Decet ergo ut nos (*h*) Theronem encomijs, carminibus, (*i*) lyrisq́ ueneremur.

a. Erinnys.) Quas Latini furias, Græci Erinnyas & Eumenidas appellant, inferas illas deas, ſcelerum omnisq́; mali cum ſuſcitatrices, tum punitrices. Numerãtur tres, Tiſiphone, Alecto & Megæra. Concitate uero mentis ſiue motus, ſiue adfectus hiſce furijs poëtæ adumbrarunt, ἐρίννυς mẽtis litem et prouocationem ſonat, ab ἔρις & νοῦς. εὐμενὶς ab εὖ bene, & μένος robur uel mens: per antiphraſin: minime enim bonus animus in Eumẽidibus, uel uir-

tus conſpicitur. Tiſiphone ultionem cædis, à τίσις uindicta, & φόνος cædes. Alecto, nunquam deſinen tem, ab α & λήγομαι. Megæra odium eſt. Quibus uocibus quàm animi noſtri motus ſignificentur, nemini non conſtat.

b. Mutua cæde.) σὺν ἀλληλοφονίᾳ. hoc eſt, Erinnys ut paricidium Oedipodis ulciſceretur, filios eius Eteoclen & Polynicen ad mutua concitauit arma, ita ut frater in fratrem inſurgeret, alter alterũ armis adoriretur. Quo prælio uterque perierunt, ſuperſtite Therſandro Polynicis filio. c. Nouis cer taminib.) Noua certamina expeditionem, qua Ther ſander & Diomedes aduerſum Thebas dimicantes, parentum ſuorum necem ulti ſunt, appellat: ut Scho lia. d. Prælijs belli.) μάχαις πολέμου, Diſcrimẽ eſt inter πόλεμον & μάχην, perinde atque apud latinos inter bellũ & prælium. πόλεμος, ut bellum, tempus eſt durantis pugnæ, etiamſi nullus fiat conflictus: μάχη, ut prælium, ipſam hoſtium conflictationem ſignificat: Ammonio autore.

e. Adraſteidum familiæ.) Enallage numeri eſt ἀδραστείδων, pluralis genitiuus à recto ἀδραστεὶς: patronimicum eſt fœmininum ab Adraſto, Adraſti filiam ſignificans. Therſander enim Polynici, ex Argæa Adraſti Sicyoniorum & Argi regis filia, natus eſt. f. Ex qua, ſcilicet Adraſteide, uel Therſandro: interrempto enim patre, à ſuperſtite matre, ipſam deuenerans, ducit genus uates: ſic per

Adraſtei-

Adraſteidis familiam, nepotes & poſteros Argeæ atque adeò Adraſti intelligit, uel ipſam ſuam Therſandri poſteritatem.

g. Decet ergo.) Redit à digreſſione ad inſtitutum: poſt interſerta enim maiorum Theronis felicia, & infelicia, ad eius encomia reuertitur.

h. Theronem.) τὸν αἰνησιδάμου. *Periphraſis eſt Theronis: pater enim Theronis Aeneſidamus. Græcis in more eſt, ut ſi filium uel filiam alicuius efferre uelint, id per articulum maſculinum uel fœmininum genitiuo patris, uel etiam matris præpoſitum faciant: ut,* ὁ αἰνησιδάμου, *filius Aeneſidami:* ἡ διός, *filia Iouis:* ὁ ἐπάφου, *Epaphi filius.* *i. Lyriſq;.) In exordio huius odæ,* ἀναξιφόρμιγγες ὕμνοι *dicebat:* φόρμιγγα *intelligens, quam hic lyram, & ſæpe citharam appellat. Quare quum & interpres ubique ferè per lyram citharam accipiat, eſt quur equidem opiner etiam Pindaro citharam & lyram idem fuiſſe organon. Quod & Horatium ſenſiſſe puto, dum principium huius odæ imitans, ubi in primam uocem* ἀναξιφόρμιγγες *intueretur, canit: Quem uirum aut heroa lyra, uel acri, Tibia ſumis celebrare Clio? ita quod per lyram reſpexerit nedum ad ſuam lyricen, ſed ad ipſam etiam dictionem* ἀναξιφόρμιγγες. *Nec me clàm eſt refragari ſententiæ meæ Anaxilan* λυροποιὸν *apud Athenæum Dipnoſophiſtarum 14. qui lyram à cithara ſeiungit hiſce uerſibus:*

Ἐγὼ δὲ βαρβύτους, τριχόρδους πηκτίδας,
Κιθάρας, λύρας, σκινδαψοὺς ἐξηρτυόμαν. *hoc eſt.*
Et barbitos ego ac trichordas pectides,
Citharas, lyras, ſcindapſos noui tangere..

Quibus ipſe Anaxilas uerſibus aperte palàm à cithara lyrã ſegregat. Ecquis nõ poßit aſſeuerare φόρμιγγα *uel citharam & lyram à Pindaro uſurpari, pro uarijs organis quibus ludere potuerit? non autem idem fuiſſe Muſices inſtrumentum propterea. Et ego profecto mallem accedere Anaxilæ, ni Pindarũ hæc duo miſcere uiderem, & ſcholia citharam ſæpe per lyram interpretari. Quumque ſint ſcholia doctiſſima, non opinor adeò à Muſica alienos fuiſſe, ut ignorarent, quid citharam, quid lyrã nominarent, eorum conſcriptores. Quare interim ab Anaxilao illo diſſentienti mihi ueniam dabunt eruditiores, ubi certius diſcrimen attulerint: conniuebunt etiam, ni fallor, manes Anaxilai, ſi uideant me, non prorſus temere in inſtrumentorum Muſicorum ratione cæcutire. Præterea apud Ariſtophanem in Nebulis lyrã & citharã idem eſſe apparet, ex eo loco, quo Strepſiades de filio in hunc modum conqueritur:*

Πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ᾽ ἐγὼ ᾽κέλευσα.
Ἆσαι σιμωνίδου μέλος τὸν κριὸν ὡς ἐπέχθη.
Ὁ δ᾽ εὐθὺς ὡς ἀρχαῖον εἶναι ἔφασκε τὸ κιθαρίζειν.

Quo loco ſi lyra & cithara diuerſa eſſent, λυρίζειν *& non* κιθαρίζειν *dicere debebat.*

ANTISTROPHE, COLON. XIIII.

(*a*) Siquidem in Olympico certamine i-ſe (*b*) coronam accepit: (*c*) in Pythico & (*d*) Iſthmico communes ad (*e*) eiuſdem ſortis fratrem (*f*) gratiæ, per quadrigas quæ duodecies curſu rotabantur, adduxerunt (*g*) flores. (*h*) Eſſe verò certaminis expertum, victoriáque inſignem, à triſtibus liberat. (*i*) Præterea diuitiæ virtutibus exornatæ variarum rerum oportunitatem adferunt, non modicam, ſed arduam atque adeò ſeueram ſolicitudinem ſuppeditantes.

a. Siquidem.) Ratio, quare Hieronem laudari conueniat, propterea quod Olympiacam ſit victoriam adſecutus. b. Coronam.) γέρας munus ſignificat, quo honoratur quiſquam. Iſocrates in περὶ βασιλείας, ἱερωσύνην pro γέρα vſurpat: & in encomio Helenæ γέρας appellat, quod in περὶ βασιλείας ἱερωσύνῃ. Metaphoricè per coronam reddidi: eam enim ipſam victoriam per munus illud intelligit. c. In Pythico.) Pytho Apollinis vrbs, vt Stephanus teſtatur, vbi Pythia, ludi, aguntur: vnde hîc pro Pythicis ludis accipitur. d. Iſthmico.) Iſthmos autem inter duo maria anguſtiam ſignificat, quo de Pomponius Mela lib. 2. ſic inquit: Megarenſium tractus, Iſthmon attingit: hoc illi cognomen eſt, quia quatuor millium ſpatio Aegeon mare ab Ionio ſummouens, anguſto tramite Helladi Peloponneſum annectit. In eo eſt oppidum Cenchreæ,

Fanũ Neptuni, Ludi quos vocat Iſthmicos celebres. Hæc Pomponius. Porrò ab Iſthmo ἰσθμιάζειν prouerbium deducitur. Verùm de his vberius in origine Pythiorum & Iſthmiorum diſſeritur. Proinde laudat Theronem ab Olympica, Pythonica & Iſthmica victorijs. Eſt autem in Olympiorum ſuprà origine demonſtratum, vt celeberrima totius Græciæ & ſpectacula, & præcipui præ reliquis ludi fuerint Olympia, Pythia, Nemea, Iſthmia. e. Eiuſdem ſortis.) ὁμόκλαρος pro ὁμόκληρος Dorica dialecto, quæ η in α mutat, ab ὁμῶς ſimul, καὶ κλῆρος, & ſors vel hæreditas. ἀδελφεὸς ὁμόκληρος, frater qui eandem cum fratre hæreditatem adit. Quum enim, vt Cicero finit, frater ſit alter ego, rectè fratres & ſunt & dicuntur ὁμόκληροι, vt ita quod vnius ſit, ad alterum etiam pertineat. f. Communes Gratiæ.) Fratrum communes Charites dicit, hoc eſt communes honores, communem victoriam: fratrem Hieronis in Pythijs & Iſthmijs item victorem abijſſe adfirmans, nomen tamen fratris non exprimit. Quid verè & quales ſint Charites, decimaquarta & vltima Olympiorum ode Pindarus in lucem profert.

g. Flores.) Per flores victoriam vel brabeum accipit, μεταφορά eſt. h. Eſſe verò victoriæ expertum.) A fructu & commoditate victoriæ laudat Theronem. Commoditas & præmium victoriæ eſt, inquit, liberare à δυσφρόνων, id eſt, amaris, difficilibus, triſtibus, iniucundis. Eſt.n. τὸ δύσφρον, contrarium

contrarium τῷ εὔφρονι. δύσφρονα igitur, quæ menti cùm contraria, tum moleſta ſunt, ſignificat: à vocula δυς, quæ difficultatem in compoſitione notat, & φρὴν mens, præcordia. Summa, victoria celebriorem & magnificentiorem quempiam reddit.

i. Præterea diuitiæ.) A diuitijs & potentia prædicat Hieronem, diuitias virtuti iunctas cer fontem victoriæ efficiens, haud vulgari certe gnome. Victoria citra ſumptum fieri non poteſt, ſumptus diuitias requirit. Diuitiæ verò ſine virtutibus non ſunt ornamento, ſed virtuti iunctæ, ſummum mortalibus honorem impertiunt: ſuntque præcipuorum, vt victoriæ, vt triumphi, bonorum cauſa.

EPODOS, COLON VIII.

Quin & (*a*) clara huiuſmodi diuitiæ ſtella & verum homini lumen ſunt. (*b*) Nam has qui poſſederit, nouit quid futurum ſit: nempe quod poſt mortem (*c*) iniuſtæ mentes mox luant commiſſa. Quod enim (*d*) in hoc Iouis imperio delictum eſt, apud inferos (*e*) quis punit, vbi & inimicitiæ ſuæ, & pœnæ antea, haud iniuſtè iudicans, rationem dederit. ‹‹

Sententiam de diuitijs virtuti iunctis proſequitur, quantum homini commodent exponens, fuſius dilatans earundem fructum. Fulgida, inquit, ſtella diuitiæ ſunt hominibus, hoc eſt, nec diuitiæ citra

tes iniuriæ, violentæ, ab α particula non ſterotica, ſed augendi potius: & παλάμη, machinatio. Scholia ἀπάλαμνοι per βίαιοι reddunt. d. *In hoc Iouis imperio.) Periphraſis eſt terræ, quum dicit, ἐν τᾷδε διὸς ἀρχᾷ. pro ἐν τῇδε διὸς ἀρχῇ. Mundum intelligit, vel terrarum orbem. Trium enim fratrum tria ſunt regna, Neptuni mare, Plutonis tartara, Iouis cœlum & terra. Ergo in hoc Iouis imperio, æque eſt ac ſi dicam, in hac terra, quam Iupiter perinde gubernat, atque cœlum. Periphraſis.* e. *Quis punit.) Aliquis, Pluto nimirum, vel Aeacus. Sontes apud inferos & malos caſtigari docet.*

STROPHE IIII. COLON XIIII.

Aequè autem noctu ſemper, & æquè interdiu ſolem habentes continuum, boni vita fruuntur, nec terra nec mari, paupertatis abigendæ cauſa operantes: ſed enim apud colendos deos (*a*) qui vitæ integritate gauiſi ſunt, (*b*) illachrymabilem ducunt ætatem. (*c*) Alij viſu incomprehenſibilem laborem (*d*) ſuſtinent.

Pœnæ ſontium apud inferos, gaudium ſimul beatorum ſubiungit. Diæta Iſocrati in Trapezitico & Paragraphico iudicium eſt. Medicis & Luciano in Nigrino viuendi quandam rationem ſignat. Pindarus pro victu vſus eſt. Eſtque hoc loci κεναὶ κεναὶ παρὰ δίαιταν.

pro κενὰν, per epentheſin & ectaſin. Horatius dum prima Epiſtola inquit,

Impiger extremos curris mercator ad Indos,
Per mare, pauperiem fugiens, per ſaxa, per ignes.

interpretatur quid ſit quod hîc Pindarus ait, κενεὰν παρὰ δίαιταν. a. *Qui vitæ integritate ſunt gauiſi.) ὅρκος iuramentum eſt ſiue iuſiurandum: hinc εὐορκία pietatem & iuſtitiam ſignificat: εὔορκος pius, iuſtus eſt, quaſi ſanctè deierans. Nam qui veretur ne quicquam deorum teſtimonium in ſuæ rei confirmationem accerſere, næ ille mihi pius videtur. Sicut è contra impius periurus. Quid enim periurium committere audet, in eo nulla pietatis profectò mica eſſe poteſt. Ergo quum ait vates: οἵτινες ἔχαιρον εὐορκίαις, latinè ſic non omnino ineptè redditur: Qui morum ſanctitate, ſeu vitæ integritate, & iuſtitia, & id genus virtutibus gauiſi ſunt. Summa, quibus placuit in hac terra virtus.* b. *ἄδακρυν.) Illachrymabilem ætatem tranſigere, eſt felicem vitam ducere, lachrymis & mœrore vacantem.*

c. *Alij incomprehen.) Alij, id eſt mali, quorum primo feci mentionem. Per reiterationem & antitheſin. ἀπροσόρατον πόνον, inuiſibilem laborem & adflictionem habent: id eſt, adeò magnum cruciatum ſuſtinent, ut neque viſu, neque cogitatione æſtimari queat: per translationem verbi corporis ad animum.* d. *Suſtinent.) ὀκχέοντι Doricum, pro ὀχοῦσι, hoc eſt vehunt: ab ὄκχος vehiculum.*

AN-

ANTISTROPHE COLON XIIII.

Quicunque dein perdurarunt ter vtrinque agentes à vitijs prorſus alienam ſeruare mentem, abierunt à Ioue ſibi deſtinatam viam, iuxta Saturni habitationem, cui nomen(*a*)Tyrſis, vbi beatorum inſulam, Oceanides auræ circumcirca perflant, vbi flores inſtar auri collucent, alij quidem terræ, alij verò ſplendidarum arborum, alios verò aqua nutrit, (*b*)quorum flexuris, & coronis manus ornant.

Pythagoræ dogma de tranſmigratione animorũ in alia corpora introducit. Opinio enim eius erat, quod ſi homo purè vixiſſet, in boni rurſum hominis corp⁹ per natiuitatẽ immigraret: ſin impijs vitijs ſeſe poluiſſet, in effera etiam et fœda animantia ſecedere eius animum, vt in vrſos, in ſues, in lupos, & reliqua id genus. Pindari hîc ſententia eſt, animam vbi ter tranſmutata fuerit, hoc eſt, vbi per migrationem in alia corpora ter in terris egerit, & per mortem vel ſeparationem ad inferos deſcenderit, quieſcere, nec porrò permutari: maximè verò bonorum virorum animas. Secutus fortaſſe Pythagoræ, quæ fertur, triplicem permutationem: ter enim, non amplius, amicus eius in varijs corporibus vixiſſe traditur. Nã et ipſe Pythagoras primũ ſe fuiſſe Euphorbũ in bello Troiano faſſus eſt, vt Plutarchus teſtatur

in vita Homeri, & Ouidius in permutatione formarum libro 15. dum ſic apud eum Pythagoras loquitur:

Morte carent animæ, ſemperque priore relicta
Sede nouis domibus viuunt, habitantque receptæ:
Ipſe ego (nam memini) Troiani tempore belli,
Panthoides Euphorbus eram, cui pectore quondam
Hæſit in aduerſo grauis haſta minoris Atridæ.

Poſtea Pythagoras factus: poſtremo in gallum tranſmutatus. qua de re Lucianus feſtiuiter ludit in Mycyllo. Proinde qui ter in hoc ſeculo per ſuam mutationem vixerint, ac vitam ſuam à vitijs incontaminatam ſeruauerint, in inſula Beatorum tandem interquieſcunt, prope Tyrſin Saturni regiam, in qua Saturnus demoratur. a. *Tyrſis.) Tyrſis Saturni vrbs & regia eſt, in inſulis beatorum in Oceano ſitis, Homero teſte. Deſcribit autem Tyrſios & inſulæ beatorum amœnitatem æque Pindarus, atque Homerus Elyſij campi iucunditatem Odyß. δ.*

b. *Quorum flexueris.) Interpres ſic hunc locum mutat: Vnde, à quibus floribus, arboribus, terra & aqua germinantibus, ornamenta & coronas manibus ſuis beati nectunt. Alij Pindari verba ſequentes, intelligunt vt reddidi, ſed caput adijciunt euidentioris ſententiæ gratia, vt ſit, manus & capita ornant coronis.*

EPODOS

EPODOS, COLON VIII.

(*a*)In rectis conſilijs Rhadamanthyos, (*b*) quem pater habet Saturnus promptum ſibi aſſeſſorem, Rheæ ſupremam omnium thronum occupantis maritus. (*c*)Peleus & Cadmus in his etiam beatorum numerantur locis. Quô & Achillem Thetis mater Iouis animo (*d*)precibus flexo, detulit.

a. In rectis.) Beatos gaudere, coronas frondeas nectere dicit, Rhadamanthi voluntate & conſilio: hoc eſt, per Rhadamanthum id illis permittitur, qui omnia in ea inſula diſpenſat: vel, in eo beatorum loco Saturni nomine gubernat.

b. Quem pater.) Breui dilatatione officium Rhadamanthyis exponit, eum eſſe aſſeſſorem Saturni dicens. c. Peleus & Cadmus.) Statim duos ſummos principes eius loci incolas recenſet, quo animum addit Hieroni, vt horum ille veſtigia ingreſſus, eò tandem etiam perueniat. Imitatus eſt Homerum hoc loco 4. Odyſſeæ, vbi Proteus marinus deus futura olim Menelao prænunciat, nempe quemnam ſit vitæ ſuæ adſecuturus finem, quô item poſt fata ferendus:

Ἀλλά σ' ἐς ἠλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γαίης,
ἀθάνατοι πέμψουσιν ὅθι ξανθὸς ῥαδάμανθυς,
τῇ περ ῥηίστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν,
οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς, οὔτέ ποτ' ὄμβρος,
ἀλλ' αἰεὶ ζεφύροιο λυγιπνείοντας ἀήτας,

ὠκεανὸς αὐίκσιν αὐαψύχειν ἀνθρώποις,
ὅνεκ᾽ ἔχεις ἑλένlω, καί σφιν γαμβρὸς Διός ἐστι.
Porrò apud Cymmerios populos in Oceano deſcenſum ad inferos Homerus 11. Odyſſ. collocat: perinde ac Tyrſin beatorum & vrbem & inſulam in Oceano conſtituit hic Pindarus. Eſt ergo Tyrſis Pindarica & campus Elyſius Homericus Odyſſ. 4. idem. Saturnus itaque ſummus inferorum maximè beatorum præſul eſt, Rhadamanthus aſſeſſor & iudicis miniſter. Quinetiam Rhadamanthus ipſe iudex manium eſt, cuius iudicia recta & iuſta ſunt. Latinis facilè domantem nomen illud ſonat, παρὰ τὸ ῥᾷον καὶ δαμάζω. Et rectè quidem: nam is ſua potentia impios tormentis, pios Elyſio campo ſeu Tyrſij adiudicat: vnde & ab eius omnium æquiſſima necnon iuſtiſſima ſententia natum eſt adagium, Rhadamantheum iudicium. Peleus Achillis pater. Cadmus Thebarum conditor, ad quem generis ſui ſtirpem Hieron retulit. Ideo autem Cadmi ceu iuſti & pij principis meminit, vt huiuſmodi ſibi maiorum virtutem ob oculos ponat Hieron, vt paulò ante indicatum.

Peleus, Cadmus.

d. Precibus.) λιταῖς. Litas filias Iouis Homerus Iliados nono, & elegantiſſimè, & diuino planè ingenio, & pijſſima ſententia deſcribit, à verbo λίσσομαι ſupplico. Supplicationes valet. Mater ergo Achillis ſupplicatione permouit Iouem, vt liceret ſibi filium ſuum Achillem in Troiano prælio fuſum, ad eam beatorum inſulam transferre.

STO-

STROPHE V. COLON XIIII.

(*a*) Qui Hectorem, (*b*) tum prælio non perſiſtentem, Troiæ firmam antehac columnam ſubuertit, (*c*) Cycnúmque Neptuni filium & (*d*) Auroræ gnatum Memnonem Aethiopa neci dedit. (*e*) Multæ mihi ſub cubito in pharetris acutæ ſunt ſagittæ, intelligentibus modo ſonantes. At omnino interpretatione opus habent. (*f*) Sapiens natura multarum rerum gnarus, diſcentes vbi inepta loquacitate corui immoderata garriunt,

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Aduerſus diuinum Iouis alitem.

a. Qui Hectorem.) Ab inſigniter geſtis rebus Achillis amplificat, Græcorum principum fortitudinem extollens, dum Hectorem & columnam & murum Troiæ, per αὔξησιν, ab Achille fuſum dicit.

b. ἄμαχον.) Imbellem Hectorem vocat, reſpectu Achillis ἀστραβῆ κιόνα, id eſt, immobilem columnam, in comparatione ad reliquos & Troianos & Achiuos. *c. Cycnum.) Cycni duo fuere, alter Martis, alter Neptuni filius. Martis gnatum inſidias nectentem viatoribus, éque cæſorum capitibus templũ genitori Marti extruere volentem, Hercules interfecit. Cycnus verò Neptuni, Troianis auxilio veniens, ab Achille demiſſus eſt orco,*

quum aduenientibus Gratis prohiberet ad portum adpulſum. d. Auroræ gnatum Memnonem.) Tithonis & Auroræ filij duo fuere, Memnon & Emathion. Memnon ab Achille interemptus eſt, Emathion ab Hercule. e. Multæ mihi ſub cubito.) Allegoria eſt, pro, multæ acutæ cogitationes & animo meo & cunctorum prudentum recubant & viuunt, quibus ornare queam victores, & amicos meos. Hactenus quid diuitiæ virtutibus iuncta, atque adeò vera illa felicitas efficiat, eleganti & diuite digreſsione expediuit, nimirum quod nos ad pietatem, ad futuræ vitæ cognitionem inflamment. Nunc ad ipſum encomion redit, ſuæque poëticæ autoritatem facit apud Theronem, vti ſciat ſe haud à vulgari poëta commendari, allegoria ſententiam ſuam illuſtrans. Sub cubito pectus eſt vel thorax. Tela encomia ſua vocat: per pharetram mentē accipit: ænigmatικῶς poëmatis huius ſui, quo victores ornat, grauitatem & fœcunditatem indicat. Non cuiuis patere ſua, cæterum intelligentibus duntaxat. Sanè ipſum poëma Pindaricum hiſtoriarum nomine, in quibus creber, ſed breuis, non adeò vnicuilibet expoſitum eſt: plerunque enim in victorum genealogijs & rebus geſtis recenſendis, eas vix per nubeculam ſæpe oſtendit, ſæpe allegorijs multa inuoluit, ſæpe multa vix per tranſennam ſub indicans: decoro tamen ſeruiens, ne ſi ea planè in lucem proferat, plus turbet, quàm exhilaret hymnis hiſce ſuis victores

ctores. Simplex huius loci ſenſus talis eſt: Multa mente mea clauſa gero tibi magnifica ô Hieron, quæ non omnia poſſum recenſere modo. Atque hunc ipſe locum Pythiorum ode nona, Strophe 4. interpretatur, dum inquit: Magnæ virtutes, copioſa eloquentia, qua prædicentur indigent. Breuiter autem ornatéque dicere, ſapientum eſt. Quo & Lyricam breuitatem, & interim tamen eloquentiam ſuam & ornatum, haud immodeſte generali gnome commendat. f. Sapiens natura.) Gnome eſt, qua velut rationem prioris propoſitionis reddit, qua dicebat ſibi multa dum inclyta encomia, materiemque rerum vberrimam mente ſua condi. Nam ſe natura, iudicio, inuentione valere: pulchra diatribe naturam cum arte conferens. Naturam Iouis aliti, aquilæ, artem coruo cõparat: per aquilam (vt Scholia augurãtur) ſemetipſum, per coruum Bacchylidem antagoniſtam ſuum intelligens. A pleriſque controuertitur, árſne an natura ſit præſtantior: naſcatúrne poëta an fiat. Qui ea in quæſtione ambigunt, hanc veriſſimam Pindari ſententiam animo ſuo vertant.

(*a*) Adhibe nunc metæ arcum: age mi anime, quemnam tangemus ex manſueta mente, inclyta mittentes tela? Acraganta (*b*) verſus tendas. (*c*) Sancte nunc deiero, nullam centum retro annis ciuitatem, ingenuo corde erga amicos virum, abundantiorémque manum (*d*) produxiſſe *Apoſtrophe.* *Interrogatio.* *Subiectio.*

EPODOS, COLON VIII.

Therone.

a. Adhibe nunc meta.) Apoſtrophe ad ſemetipſum: mi anime adhibe meta arcum. Allegoricus ſermo, hoc eſt, Oden cœptam à Therone finias: ne longius uageris, ſed ad ſcopum, ad ſtatum redi. Sagittæ laudes ſunt, & præconia, quæ homines figunt, & corda illorum penetrant, dulci tamen oblectamento, non acuta cuſpide, inſtar velocium & letalium telorum, quæ inflicto corpori vulnere dolorem adferunt. Hinc diſcriminis cauſa adiecit, celebres è molli & manſueta mente. E mente, eáque μαλθακᾶς proficiſcuntur ſagittæ, non ἐκ τῆς ἀμφηρεφέος φαρέτρης, vt apud Homerum. b. Ταννύσαις.) Participium Doricum eſt pro τανύσας. Dores enim ἰσ-τα ας communis linguæ participiorum terminationi, qualibus participijs Pindarus haud infrequenter vtitur, interponunt. c. Sancte nunc deiero.) ἐνόρκιον λόγον. *Ratum, iuramento ſtabilitum ſermonem: hoc eſt, veriſsimum, haud mendaci mente loquar. d. Produxiſſe.) τ ἑκὼν. Poſtremò à liberalitate Hieronem laudat, & larga manu: quo ſimul ei ſuggerit, ne ſui largiendo obliuiſcatur: munera pro ſuis hymnis obſcurè depoſcens.*

(Sed in laudem exijt, ignauorum quorundam iniuſtè occurrens (*a*) iniuria, quæ malis operibus Theronis integritatem turbare voluit & (*b*) abdere.) Poſtquam vt are-

Hyperbole.

na

na numero cóprehendi nó poteſt, ſic beneſi cia, quæ ĩ multos ille cõtulit, quis numeret?

Indignabundus admiſcet diſsidium, cùm quod inter conſobrinos eius Capyn & Hippocratem concitatum eſt. Illi enim multis aucti beneficijs à Therone, quum viderent dominatum & potentiam eius augeri, fortunæ adeò illi benignæ inuidentes, aduerſus ipſum fecerunt manum, quos prope Himeram Siciliæ vrbem vicit. Tum quod cum Hierone illi fuit. a. *Iniuria.*) κόρος *ſaturitas eſt, quando ſatur ſtomachus faſtidire incipit cibos, & ex ea ſæpe noxa naſcitur. Iam rerum ſaturitas & abundantia mater & fons malorum haud rarò eſſe ſolet: quare efficiens pro effectu, hoc eſt,* τ̀ κόρον ἀντὶ τ̃ ὕβρεως *accepit.* b. *Abdere.*) κρύφον θέμεν. *Ariſtarchus* κρύφον *per* κρύψιν *interpretatur. Diſsidium hoc confutationis loco adductum eſt. quaſi dicat: Nihil poteſt remorari hanc laudem & ſummam Hieronis virtutem & victoriam, maleuolentia & iniuria conſobrinorum & affinium. Quid enim quæſo impetrarunt, niſi quod acceſsionem præconijs & rebus eximiè geſtis Theroni pararent, dum turpiter à tanto heroë ſunt fuſi & fugati? Atque hæc breuis confutatio per parentheſin eſt adiecta. Quæ enim ſequuntur, Poſtquam vt arena &c. cohærent cum ſuperiore liberalis præconio, ſuntque eiuſdem* αἰτιολογίας. c. *Poſtquam vt arena.*) *Hyperbolica comparatione probat, quod de munificẽtia protulit.*

EIDEM THERONI AD THEOXENIA, ODE TERTIA.

STROPHE, I. COLON IX.

Propoſitio. C(a) Aſtori & Polluci hoſpites amantibus, (b) formoſæq; Helenæ(c) placere opto, celebre deuenerans Agrigentum, rectè inſtituens hymnum ad ornamentum equorum (qui in Olympijs vicerunt pedes indefeſsi) Theronis. Sic mihi (d) variegatum inuenienti modum conſuluit (e) Muſa, vt vocem carmine ſplendidam (f) Dorico adaptarem rhythmo.

ENARRATIO.

Argumẽtum. *Quum Hercules, vt tertia Odes huius antiſtrophe Poëta diſſerit, in cœlum ex hoc mundo ſecederet, deorumque ſodalitio & numero adiungeretur (virtutum enim cauſa, vt Iſocrates in Philippico habet, pater Herculem in diuorum numerum retulit) Caſtori & Polluci quinquennales ludos Olympicos à ſeſe inchoatos, & abſoluendos & retinendos commiſit. Qui iuſſa capeſſentes, vltra Olympium agonem, panegyrin et celebrem conuentum inſtituerunt, quem Theoxenia à deorum amicitia & commercio appellauerunt, quod eos tum conuiuio & mẽſa expectarẽt, exciperẽtq;. De Theoxenijs hiſce id*

decima

decima Nemeorũ nõnihil etiã diſputabitur. Hic quũ ſacra in hac feſtiuitate faceret Theron, denunciatũ eſt ei, & alios ipſius equos uictoriã obtinuiſſe. Hinc Pindarus eum à corona equorum, à loco uictoriæ celebrat: ac per digreßionem recenſet, quomodo Hercules aureis cornibus ceruã apud Hyberboreos attulerit, illicq; oleaſtri ſurculos, quos plantaret Piſæ in gratiam Olympiorum, ut & opacum olim oleæ illæ locum redderent, & coronam ramis ſuis & frondibus Olympionicis præberent. a. Caſtori & Polluci.) Caſtor & Pollux & Tyndaridæ, & διὸς κοῦροι appellantur. Leda Tyndari uxor, ex Ioue in olorẽ transformata, duo oua peperit, è quorum altero gemini Caſtor & Pollux, altero uero Helena prodijt. A Ioue ergo Dioſcuri, hoc eſt Iouis filij: à Tyndaro putatitio patre, Tyndaridæ. Helena fratres ſuos διὸς κούρους cognoſcere non poteſt in exercitũ græco, dũ 3. Iliados ſic inquit: Tyndaridæ.

Δοίω δ᾽ οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ᾽ ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν πολυδεύκεα
αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.

Athenæus in Dipnoſophiſtis, ὠὸν ueteribus etiam ὑπερῷον ſignificaſſe, id eſt ſuperiorem thalamum uel cubiculum, teſtatur: quale ὑπερῷον Homerus Penelopæ. 1. Odyß. tribuit. hinc natam ouorum fabulam ex dictione πολυσήμῳ.

b. Formoſæ Helenæ. Græce eſt καλλιπλοκάμῳ θ᾽ ἑλένῃ, hoc eſt pulchros capillos habenti. Eſt

Synecdoche, pro tota formoſa. c. Placere.) Caſtorem & Pollucem ideo principio placat, quod Agrigentini eos numinum uice coluerint. Quia Tyndaridæ ſunt Agrigentinorum dij uel maiorum etiã Theronis, ideo Theronem Agrigentinum celebrans meis carminibus, ipſos etiam honoro. d. Variegatum modum.) Id eſt, uarium excogitanti mihi argumentum. e. Muſa.) Muſa Clio, uel Calliope mihi aſtitit uel conſuluit. f. Dorico rhythmo. Doricum rhythmũ, Doricam dialectõ uel harmoniam dicit, quam in prima ode δωρίαν φόρμιγγα *nominauit hoc eſt Doricam citharam.*

PARAPHRASIS EXORDII.

Inſtituo laudare Theronis equos Olympiorũ uictores. Atq; hoc dum molior, ipſum ſimul Agrigentinũ Theronem & ciues eius & ſubditos communi perfundo præconio: gloria enim & eximium principis decus ad populum etiam eius deriuatur. Ac iuxtà ipſis Tyndaridis, Theronis & Agrigentinorum numinibus gratificari ſtudeo. Imò ideo uictoriam Theronis & equorum eius ode hac exorno, ut potiſſimum Dioſcuris per hæc placeam, dum ſuos cultores à me magnifieri uideant. Quanti enim ipſos Dioſcuros faciam, quis unquam uerbis conſequatur?

ANTISTROPHE, COLON. IX.

Nam adiunctæ iubis coronæ, (*a*) exigunt

à me

à me ut hoc diuinitus inſtructum debitum, (*b*)citharamq́ꝫ uarie ſonantem, & (*c*)uocem tibiarum, (*d*)carminumq́ꝫ poſitum Aeneſidami filio Theroni, pro decoro & dignitate tribuam: quod item efflagitat ex me (*e*)Piſa, (*f*) à qua(*g*) diuinæ ſortis hymni ad homines etiam tandem redeunt.

Quid Pindarum permouerit ut & hunc hymnũ in gratiam Theronis conſcriberet, recenſet. Ipſa, inquit, equorum uictoria, & corona equorũ iubis appoſita, uictoria ſymbolũ in cauſa fuerant, quur hanc odam pangerem. Ipſa etiam Piſa, id eſt Olympiũ certamẽ, quo equi Theronis uicerũt, me huc pertraxit. Vtitur hic ſynonymia & congerie: nam debitum, citharam uarie ſonantem, uocem tibiarum, carminũ poſitum, etſi inter ſeſe quidem uarient, pro eodem tamẽ uſurpat, nẽpe hoc præſenti hymno uel encomio.

a. Exigunt.) Verbum πράσσοντι, eſt per ἀφαίρεσιν pro εἰσπράσσουσί με, id eſt, à me exigunt. Et quia debitum exigitur, ideo in cœpta metaphora perſeuerans χρέος ſubiungit, qua officium ſuum commẽdat Theroni, & beneuolentiam, dum ſe debere hoc tanto heroi, tamq́; præclaro regi dicit, conciliat.

b. Citharam uarie ſo.) Varie ſonantem citharam appellat, quam ſuprà prima ode αἰοληΐδα μολπὰν dixit. c. Vocem tibiarum.) Propterea tribuit uocem tibiarum, quia nedum cithara uel lyra, ſed & tibia canere potuit Pindarus, quippe qui

tibicinẽ

tibicinis filius erat, ut in Pyndari uita explicatum.

d. Carminumq́; poſitum.) per carminum poſitum, uel lyricorum ſuorum uerſuum leges intelligit, uel ad arſin & theſin uocis, hoc eſt ad eleuationem & depreßionem, ut fit cantando, refert. Si ad rationem uerſuum ſuorum defigit oculos, tum eſt hiſterologia, uel ὕστερον πρότερον, ſeu ordinis inuerſo. Primum enim ode pangitur, ſiue uerſus componuntur, deinde cantantur, poſtea lyra uel cithara, uel tibia etiam accedit. e. Piſa.) Ab equis, qui uictoriam curſu obtinuere, uictorem laudauit: nunc à loco ubi uicerũt prædicat, nẽpe Piſa: & per metonymiã locũ certaminis, pro ipſo certamine accipit. f. A qua.) Ex Piſa, hoc eſt Olympiaco ludo, inſignia multa encomia uictoribus obtingunt. g. Diuinæ ſortis.)

θεύμο-ροι. *Græce θεύμοροι, ἀ θεὸς & μόρον. Doricum eſt, pro θεόμοροι. Siquidem Dores ο in ευ permutãt, quaſi θε-οσ ὤρηται. hoc eſt, diuinitꝰ datæ cantiones uel hymni.*

EPODOS, COLON IX.

(*a*) Quibus candidus (*b*) certaminum arbiter (*c*) Aetolus quidam mandatum iam olim ab Hercule commiſſum perſequens, alte ſupra palpebras circum comas glauci coloris ex olea coronam impoſuerit, quam (*d*) ab opacis quondam Iſtri fontibus attulit (*e*) Amphytrioniades, (*f*) ut eſſet pulcherrimum Olympicorum certaminum monimẽtum.

a. Qui-

a. Quibus.) Qui ex Piſa laudem referant ſub conſpectum ſtatuit. Vtitur autem longa periphraſi, qua uictorem circumſcribit. Victores, inquit, ex Olympia uel Piſa laudem reportant: quorum Hellano dices capiti ex olea impoſuerit coronam, illi præconium merentur. Euenit autem hoc obtinentibus palmã. Græce eſt ὥτινι, id eſt cui. Pluraliter uertimus: nam à multitudinis numero, ad ſingularem decidit Pindarus non infrequenti ſibi ritu. ὥτινι enim relatiuum præcedens habet ἀνθρώποις plurale. Amplificat autẽ pulcherrime à corona ex olea, uel (ut Scholia et Epigrammata græca tradunt) ex oleaſtro, qua uictores Olympiaci ſint ſemper exornati. Deinde per digreßionem ſubijcit, ut Hercules ab Hyperboreis oleam Olympiam uſq; pertulerit, ac tranſplatarit.

b. Certaminum arbiter,) Hellanodices Græcorum arbitrum ſonat: is erat qui primum iudex certaminis ab Hercule conſtitutus erat: deinde per ſucceſsionem, qui cum ueritate tum iuſtiſsima ſententia cõſpicuus erat, ad id functionis à populo eligebatur: is pronunciabat uictorem, coronaq; ex oleæ texta frondibus, uictorum tempore redimibat. c. Aetolus quidam.) Aetolorum quidam, cui nomen Oxylus, Heraclidis in Peloponneſum ingruentibus dux fuit: unde remunerationis uice Eliorum dominatum ab ipſis recipit, à quo deinceps Elij Aetoli nominati ſunt. d. Ab opacis Iſtri fontibus.) Opacos Iſtri fontes nominat, ab olearum denſitate & umbra. De Iſter.

Iſtro

Iſtro Pōponius Mela hæc memoriæ prodidit. Ille qui Scythiæ populos à ſequētibus dirimit, apertis in Germania fontibus, alio quàm deſinit, nomine exoritur. Nam per immania gentium magnarũ Danubius eſt, deinde aliter appellantibus accolis, Iſter fit. De hoc & Plin. lib. 4. cap. 12. e. Amphitryoniades.) ἀμφιτρυωνιάδης α recipit in penultima per epentheſin uel pleonaſmũ, uerſus gratia: deinceps ἀμφιτρυωνίδης dicit. f. Vt eſſet monimentum.) Conſilium Herculis explicat, quur Hercules Amphitruonis filius, oleam à Danubio attulerit.

STROPHE II. COLON IX.

Vbi perſuaſerat (*a*) Hyperboreos Appollinem uenerantes populos. Pius enim & beneuolus petit (*b*) Iouis delubro (*c*) cuiuis patenti, umbroſum germen, quod hominibus commune ſit, uirtutibusq́; (*d*) coronam ſufficiat. (*e*) Iam tum enim ipſi * patri (*f*) ſacrificijs imbutis aris, (*g*) pleno ſuo orbe luna (*h*) aureo inuecta curru, noctu ſub occaſum ſolis (*i*) totum ſuum oculum repoſuit, & lucere fecit.

* *Ioui.*

Vt precibus ab Hyperboreis oleam impetrauerit Hercules, perſequitur. a. Hyperboreos.) Hyperborei in Aſiatico littore primi ſunt ultra Aquilonem & Riphæos montes, ſubq́; ipſo ſyderum cardine iacent, ubi ſol non quotidie, ut nobis, ſed primum uer

no

no æquinoctio exortus, autumnali demum occidit: et ideo ſex menſibus dies, & totidem alijs nox uſq; continua eſt. Hæc Pomponius Mela lib. 2. Mirã Hyperboreorum felicitatem deſcribit Plinius libro 4. cap. 12. ſub finẽ. Pherenicus poëta à gigantibus ortos Hyperboreos teſtatur. Porrò Iſtri fontes apud Hyperboreos conſtituit noſter. Mathematicorum aliquot Hyperboreos eſſe ſub polo negant. Plinius certe iam adducto loco, Nec libet, inquit, dubitare de gente ea, cũ cum tot autores prodant, frugum primitias Delon mittere Apollini, quem præcipue colunt. b. Iouis delubro.) διὸς ἄλσ.) *Quicunq; locus dijs conſecratus, etiamſi nihil plantarum habeat,* ἄλσος *dicitur, quẽadmodũ apud Homerum in catalogo nauiũ:*

Ογχηςόνθ' ἱερὸν, ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος.

Non enim, ait interpres, Orcheſtus arboribus floret ſed ſacer Neptuno locus eſt, uel delubrum. Per Iouis delubrum Piſateum intelligit, uel ipſum quinquennalium ludorum locum. c. Cuiuis patenti.) Olympia cuiuis patent: in gratiam enim omniũ aduentantium uel undecunq; inſtituta panegyris.

d. Coronam.) Herculem non in ſuum uſum, ſed in uirtutis & uictoriæ gloriam & præmium oleam ab Hyperboreis petiuiſſe dicit. Eſtq; hic ſemel obſeruandum, undenam & qua ratione olea fuerit niceterion & merces Olympionicis, & per quẽ primum Elin tralata fuerit. e. Iam tum enim.) αἴτιον *eſt. Cauſam reddit, quur fuerit permotus ut ole-*

am adferret. Inſtabat, inquit, iã tẽpus alterius Olympiadis, quæ circiter pleniluniũ agebatur, ac deerat aliquod adhuc uictoribus ornamentum. Prima enim Olympias ab Hercule confecta erat, abſq; ulla corona ideo ut eſſet quo exornarẽtur uictores, oleam ab Hyperboreis accepit. f. Sacrificijs imbutis aris.) Hiſterologia eſt, uel λόγος ἀντίςροφος. Nam lunæ anteaplenũ eſſe orbem et plena cornua oportuit, quàm aræ Ioui fumarent. Nec enim ſacra primum fiebant, ac deinde pleniluniũ apparebat, uerum primo ἡ πανσέληνος adorat, tum ſacra & certaminis iudiciũ perficiebantur. g. διχόμηνις μήνη.) Luna pleno fulgens orbe διχόμηνις dicitur, à δίχα bifariam, et μὴν luna. quod luna tum duo patiatur, augmentum ipſum, uel orbis repletionem, ac ſtatim ſuirurſus imminutionem luminis. Circiter oppoſitionem enim Olympiacus agon agitur: ſextodecimo uero menſis, iudicium & ſententia de uictoribus fertur. h. Aureo curru inuecta.) Luna χρυσάρματος appellatur, aureum currum habens, quod ſit in plenilunio pulcherrima, & auri ferè tum colorem præ ſe ferat. i. Totum ſuum oculum.) Amphibolia eſt, in toto oculo. Dubium enim num ad ſolem, uel ad lunam referẽdũ ſit oculi uocabulũ. Si ad lunã dirigatur, pro ſplẽdore μεταφορικῶς accipiendũ eſt: ſin nocti accommodetur, mox abſurdum indicatur, nocti oculum attribuere uelle ullum. Ecquid quæſo nox eſſe poteſt præter tenebras & caliginem, ſi deſit cœleſtis lunæ lampas?

pas? Oculum igitur habere nequit ipſa profectò nox niſi cœcū ei dederimus, ita ut oculus noctis, pro tenebris ipſis accipiatur. Verumenimuero prior ſententia de oculo, id eſt ſplēdore lunæ, mihi magis arridet διχόμηνις μήνα, *pro* μήνη, *hoc eſt* πανσέληνος, *plena luna, uel luna duo paſſa.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

Ac magnorum certaminum (*a*) caſtum iudicium.

A præcedentibus hæc dependent. Repetendum eſt enim, plena luna apparere fecit & illuſtrauit ſententiam de uictoribus proferendam: poſt oppoſitionem enim decimoſexto die (ut paulò ante commemoratū) Olympionicæ pronunciabantur. a. Caſtum iudicium.) Id eſt, perſonam non reſpiciens, corruptelem non admittens. Quanquam non male quadret ſententiæ Pindari, ſi hic locus, ut in prima trāſlatione fuit relinquatur, hoc eſt, ut ad inſequentia referatur. ἁγνλώ

Ludum ſanè quinquennalem prope diuina Alphei pręcipitia conſtituerat Hercules, uerum enim locus Pelopis in (*a*) uallibus (*b*) Cronij nō pulchris florebat arborib⁹. Quū igitur plantarū uacuus (*c*) Hortus uiſus eſset in aprico ſolis radijs ſubiacere, iam tum ad (*d*) terrā proficiſci animus ardēter deſydera-

EPODOS, COLON IX.

bat Iſtrianam.

Ab inſtitutione prima Olympiadum amplificat, Herculem primum autorem adfirmans & inſtituto rem earundem. Immoratur autem in oleæ traductione. Inſtituerat, inquit, Hercules quidem Olympiadẽ et quinquennalem agonem, uerũ deerant arbores qui bus locus ille opacus & amœnus redderetur, ne luctantes uel certantes nimio æſtu labaſcerent, uel uiri bus deſtituerentur.

a. Vallibus.) βάσσαις eſt pro βύσσαις id eſt ual libus uel concauitatibus. b. Cronij.) Cronij ad iectiue uel ſubſtantiue accipi poteſt. Adiectiue refer tur ad Pelopẽ, ut ſit κρονίου κρόνος, Saturnij Pelopis: quod Pelops genus ſuum ad Saturnum retulerit. Plu to enim filia Saturni Tantalum peperit, patrem illũ Pelopis. Subſtantiue Cronium mons eſt prope Elin Peloponneſi urbem. c. Hortus.) κᾶπος locus eſt qui uentis undiquaq; perflatur. hinc κάπαι præſe- pia appellantur apud Homerum, quod ſpiritu equo rum pabulum & alimoniam attrahente perflentur. d. Terram Iſtrianam.) Terra Iſtriana, ad Iſtrũ ſita. Hyperboreorum regionem intelligit, ut è ſuperi ribus conſtat.

Illic Latonæ filia Diana equos ad curſum in uenatione excitans, ſuſcepit eum, dum ue niſſet ille ab Arcadię cum iugis, tum uariè in flexis receſsibus (quãdo ipſum mandata Eu ryſthei, (*a*) neceſsitas, at que adeò neceſſaria patris uoluntas armauit) (*b*) ceruam aureis corni

cornibus inſignē abducturus, quā olim (c) Taygeta ipſi (d) Orthoſiæ dicans, ſacrā ſcripſit.

Ad aliam inſignem fabulam de aureis cornibus decora cerua tranſit, quam Hercules, Euryſtheo Tyranno morem gerens, ex terra Iſtriana tulit, digreditur, potiſsimum ceruæ illius nomine primum Iſtrum petiſſe Herculem oſtendens: ubi quum inſignem olearum præſtantiam & proceritatem conſpiceret, eas etiam ſecum tranſtulit. Elin uel Piſam. a. Neceſſitas patris.) Quum Iuno Alcmenam uterum ferre ex Ioue animaduerteret, & ex diuino ſemine Herculem concepiſſe: Iouem adit, precaturq; ut annuat, eū fore alterius dominum qui primum ex aluo materna in lucem prodiſſet. Iupiter adſentitur. Iuno efficit, ut Euryſtheus prior naſcatur, Hercules poſterior: hinc odia perpetua inter Euryſthea & Herculē uiguere. Proinde aſſenſum hunc appellauit, neceſſariam patris Iouis uoluntatem. Poſthac in rabiem actus Hercules à Iunone, conſulit Apollinem, quo pacto recuperet ademptam rationem & prudentiam. reſpondet oraculum, eum tum demum bene habiturum, ſi Euryſthei mādatis obſequatur. Inde labores Herculis, quorum eſt mentio apud omneis paſsim utriuſq; linguæ hiſtoricos et poëtas, apud Iſocratē in encomio Helenæ, panegyrico et reliquis oratiōibus, in Virgilij carminib9, in Prouerbijs, apud Iuſtinū, apud Ouidiū in epiſtolis et trāsformatis. b. Ceruam aureis cor.)

Ceruas quaſdam cornua ferre ſeu cornutas eſſe, ueri ſimile apparet. Apud poëtas quidem hoc eſt reperire Sic anacreon lyricus, cornutam matrem ceruã appellat. Perinde atq; Africæ & Aethiopiæ elephantes & maſculi & fœminæ dentes habent, quum Indicæ tamen elephantes iiſdem careant. c. Taygeta.) Quum Taygetam Atlantis filiam Iupiter deperiret, in ceruam à Diana permutata eſt, ſicq; Iouis conatum effugit: mox eius etiam beneficio humanam ſuam priorem formam recepit. Cui gratiam referre cupiens ceruam cornua auro exornata gerentem conſecrauit hac ſententia cornibus inſcripta, Ταϋγέτη ταύτην ἀφιεροῖ ἀρτέμιδι. *hoc eſt, Taygeta hanc Dianæ dicat. Hanc Hercules ab Euryſtheo adferre iuſſus, ad Hyperboreos uſq; inſequitur, ibiq; eam comprehendens, ex oleis eius loci nonnihil etiã retulit, in ludorum Olympiacorum gratiam. d. Orthoſia.) Diana Orthoſia ab Orthoſio Arcadiæ monte dicitur, uel* παρὰ τὸ ὀρθοῦν, *ab erigendo, iuuando, rectificãdo, quod parturientibus opem ferat, eáſque ſubleuet.*

STROPHE III. COLON IX.

Hanc dum aſſequitur, conſiderat iuxta & horidam frigido borea terram, ubi ſtans obſtupuit, arborum proceritatem reputãs, earundemq; cupidine captus, ut iuxta ſtatum equeſtris curſus finem (*a*) duodenis circum ſcrip-

ſcriptum flexibus plantaret cogitauit. Nũc- quæ ad hoc (*b*) feſtiuitatis propitius redit, cũ diuinis (*c*) honeſtæ Ledæ liberis (*d*) didymis. *Periphraſis terræ Hyperboreorum.*

a. Duodenis flexibus.) Duodecim flexurarũ finẽ hic poëta nominat, quod ſupra in 2. Ode τεθρίππων δυωδεκαδρόμων dixit: ſiue quod certantes duodecies currum rota‑ ant, ſiue quod currus duodecies curſum perfecerit, cui perfecti equi ſubmiſſi eſſent

b. Feſtiuitatis.) Theoxenia intelligit, de quibus in argumento. c. Honeſtæ Ledæ.) βαθυζώνου, precioſum baltheũ habentis, uel profunde cinctæ. Homerus βαθυζώνους τε γυναῖκας libenter dicere ſolet, ſiue quod mulieres ſeſe preſsius cinxerint, uel ut Scholia explicant, quod βαθὺ etiam multum ſignificet: βαθὺς πλοῦτος enim idem eſt quod πόλυς πλοῦτος. Et quia Heroïdes ferè hoc epitheto decorantur, haud dubie peculiarem illæ in cingendo ſunt modum ſecutæ, quo honeſtatem præſentarent. Vel ſimpliciter βαθύζωνοι puellæ & matronæ appellantur, quod multum, hoc eſt arcte ſeſe cingendo conſtringant, ut cingulæ & ſubtiles appareant. d. Didymis.) Didymi Ledæ liberi ſunt Caſtor & Pollux.

ANTISROPHE, COLON IX.

(*a*) Quibus demandauit in Olympum ſecedens admirandum regere certamẽ, quod in uirture uirûm conſiſtit & facili curruum

motione. (*b*) Me igitur animus impellit ut gloriam (*c*) Emmenidis Theroniq́ uenturã prædicem & concinam, (*d*) dantibus hanc qui generoſis uehũtur equis Tyndaridis: (*e*) quoniam eos cum plerisq́ mortalium hoſpitalibus menſis accedunt,

EPODOS, COLON.

(*f*) Pia mente ſeruantes (*g*) beatorum ſolennia.

a. Quibus demandauit in Olymp.) Caſtori et Polluci, inquit, Hercules in cœlum abiturus hinc, demandauit Olympiaci agonis adminiſtrationem.

b. Me igitur.) Hactenus abſoluit parecbaſin de olea per Herculem ab Hyperboreis allata, de cerua aureis cornibus conſpicua, de primo quinquennalium ludorum Olympiacorum inſtitutione: nunc ad ipſum tandem uictorem redit. Fert animus laudare & Theronis maiores, & ipſum, ac tali celebrare honore, qui apud poſteros ſit etiam duraturus, hoc eſt, ode uel hymno.

c. Emenidis.) Tribus eſt Theronis in Sicilia Eummenidarũ. Agrigentinos autem intelligit. Quũ enim Telemachus quiſpiam Agrigentinorum tyrannus Phalarin infregiſſet, filium habuit Emmeniden, cuius Aeneſidamus, cuius Theron & Xenocrates, Theronis Thraſydeus, Xenocratis Thraſybulus.

d. Dantibus hanc.) Argumentũ à facili. Non

eſt difficile immortali eos nomine celebrare, quando quidem Tyndaridæ, numina ipſorum, quæ colunt, ea certe illos gloria dignabuntur, quum bene uelint eis Tyndaridæ, & illorum gerant curam. e. Quoniam eos.) Hoc eſt, & Theron, & alij mortalium, Caſtorem & Pollucem hoſpitali menſa et conuiuio excipiunt, tum uidelicet, quum Theoxenia aguntur. Adeò pij ſunt Emmenidæ & Theron, & alij boni, Theoxenia agentes, ut & Hercules & Tyndaridæ cum alijs unà dijs eorum menſam inuiſant. f. Pia mẽte.) Agrigẽtinos potiſſimũ hic à religione cõmendat, quod præ cæteris mortalib⁹ Theoxenia celebrẽt. g. Beatorum ſolennia.) Per beatorum ſolennia Theoxenia intelligit quæ Dioſcuri inſtituerunt, ad quam feſtiuitatem ipſi etiam Caſtor & Pollux tã quam ſibi gratiſſimam & à ſeſe inſtitutam adeunt: nedum enim Herculi morem geſſerunt, in Olympici agonis gubernatione, uerumetiam propriã quandam Theoxeniorum panegyrin inſtituerunt.

Præſtat (*a*) quidem aqua cæteris elementis, aurum dein res optima, poſtremo Therõ domeſticis uirtutibus clarus, & Herculis attingit columnas, ultra quas nec ſapientem, nec inſipientem progredi par eſt. At neque ipſe ego in animũ induxero, (*b*) uanus enim ſim ſi fecero.

a. Quidem.) εἰδὲ particula hic eſt continuatiua non eſt conditionalis. Eſt autem ueluti peroatio, εἰδὲ.

qua per comparationem Theronis eximia præconia cludit. Vt aqua, inquit, inter elementa, aurum inter metella primatum obtinet, ſic Theron domeſticis uirtutibus Herculis columnas attingit, id eſt, omniũ maxime conſpicuus eſt. Nam parœmia, Herculis colũnas attingere, ad ſumma rerum culmina conſcendere ſignificat. At qui ſimulac Hercules, ut Interpres refert, ob Geryonis boues ad inſulam Erythiam in Oceano ſitam preueniſſet, omne nauigabile mare trãſiens, neque quicquam præter chaos & caliginem reperiſſet, columnas erexit, quibus finem & laborum ſuorum conſumationem & nauigationis metam indicauit, ultra quas nemo deuenire poßit. Olympiacũ autem certamen per Herculis columnas intelligit, quaſi uictoria illa nihil ſit auguſtius, neque præclarius, nec illi quicquam accedere maius poßit. Et quia ad Herculis columnas peruenit, neque mihi ultra progredi licet: pulchram ſibi finiendæ odes, ex Herculis columnis, occaſionem arripiens. b. Vanus ſim.) κεινὸς pro κενὸς per epentheſin prioris, perinde ac in 2. κειναὶ παρὰ δίαιταν. Vanus ſim: Eclipſi claudit, deeſt enim, ſi pergami iam, uel ſi plura poſt Herculis Gades dicere uelim, aut aliquid huiuſmodi.

PSAVMI-

PSAVMIDI CAMARINAE O EQVIS VICTORIAM OBTINENTI, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XV.

SVmme velociſsimi ac iuxtà duriſsimi(*a*)tonitru impulſor Iupiter, tuæ vnà cum vario in cithara carmine, reuolutæ(*b*)horæ, clariſsimorum me teſtem certaminum legarunt.(*c*)Dulce de præclarè geſtis amicorum rebus bonos(*d*) exhilarat.(*e*)Atqui ô Saturni fili qui Aetnam ventis expoſitam,(*f*) Typhoni centum capitibus horrido ſuperpoſitum onus habitas, ſuſcipe (*g*) Charitum nomine hoc de Olympiaca victoria encomiũ,

Hyperbaton. *Apoſtrophe.* *Metaphora.* *Proſopopœia.* " " *Periphraſis.* *ἰυχ.*

ANTISTROPHE COLON XV.

(*h*) Non interituram latè potentium virtutum lucem.

ENARRATIO.

Pſaumis Acronis filius, octuageſima ſecunda Olympiade quadriga victor euaſit. Camarinæus vel Camarinanus à Camarina Siciliæ vrbe patria ſua dicitur, quæ nomen à lacu ſibi cognomine inditum gerit. De eo lacu extat prouerbialis, referente Stephano, hexameter,

Argumentum

victoria. c. Dulce de præclarè.) Inſignis gnome eſt, qua veluti rationem reddit, quur ſuſceperit laudandum Pſaumin. Quia mihi amicus eſt Pſaumis, non potui non vehementer gaudere eius nomine, ipſique congratulari hoc epinicio. d. Exhilarat.) ἔσαναν eſt pro ἔσηναν, à verbo σαίνω. Significat id vocis propriè adplaudere, adblandiri. perinde atque canes & cauda & auribus dominis ſuis adblandiuntur, beneuolentiam veluti, amorem & congratulationem oſtendentes. Pro gaudere accepit μεταφορικῶς, proq; lætitia, qua amici rebus amicorũ feliciter geſtis congratulãtur. Vſus eſt hoc verbo Homerus Odyſſ. ρ. vbi reuerſum Vlyſſẽ agnoſcẽs canis, cauda & auribus illi adblanditur, congratulaturq;: ἔσαναν

οὐρῇ μὲν ῥ' ὅγ' ἔσηνε καὶ οὔατα κάμβαλεν ἄμφω.

Boni, inquit, ad dulcè fortunatorum amicorum nuncium gauiſi ſunt. ἔσηναν, ἐχάρησαν. Apud Ariſtoph. in Equitibus αἰκάλλειν idem eſt quod hîc σαίνειν.

e. Atqui ô Saturni.) Exordium huius hymni quatuor coloribus figuratum eſt. Primùm Apoſtrophe: ad Iouem enim orationem dirigit. Deinde proſopopœia, quum tonitru animam & ſpiritũ tribuit, equum Iouis faciens. Pòſt metaphora, dum per horas Iouis olympiada intelligit. Similiter teſtis metaphorικῶς pro concentore vel poëta accipit. Poſtremo hyperbaton. Quum enim Iouem ita ſupplex conueniſſet, & quædam de Iouis potentia interſparſiſſet, ita vt nonnihil longius quadantenus

à periodi perfectione diſceßißet, repetit eam compel lationem κατὰ ὑπέρβατον. Prædicat autem potentiam Iouis nedum à tonitru, ſed à victo hoſte Typhone, cui Aetnam ſupra poſuit, à Camarinæo victore occaſionem ſumens, vt Aetnæ mentionem faciat: quandoquidem Siciliæ mons eſt celeberrimus Aetna, & ipſe Pſaumis Siculus. Crebrò verò poſthac Aetnam recordatur vates. Summa huius Strophes eſt huiuſmodi: *O Iupiter altitonans, ô Iupiter fortiſſime gigantum victor, quæſo te ſuſcipe hanc odem meam, in gratiam Pſaumidis Olympionicæ conſcriptam.* ϛ. Typhoni.) *Typhon vel Typhoeus Terræ filius, dijs ſuperis bellum mouens, Iouis fulmine ſub Aetnam Siciliæ montem detruſus eſt. Callimachus Encelado impoſitum Aetnam dicit. Alij Typhonem in Phrygiam, alij in Aegyptum, alij aliò tranſferunt. Ouidius 5. Metamorph. Pindaro conſonat:*

Summa huius Stroph. εὐχή.

> *Vaſta, inquit, Giganteis iniecta eſt inſula membris*
> *Trinacris, & magnis ſubiectum molibus vrget*
> *Aethereas auſum ſperare Typhoea ſedes.*
> *Nititur ille quidem, tentatque reſurgere ſæpe,*
> *Dextra ſed auſonio manus eſt ſubiecta Peloro,*
> *Læua Pachine tibi, Lilybæo crura premuntur,*
> *Degrauat Aetna caput, ſub qua reſupinus arenas*
> *Eiectat, flammamque fero uomit ore Typhoeus.*

Verum de Typhone fuſius aliquando in prima Pythiorum ode differetur. Supplicium et pœnam ſignificat ἶπος, *ab* ἴπτω, *vel* ἴπω, *quod eſt noceo: vnde etiam* ἶψ *vermis*

ἶπος, ἴπτω ἶψ.

vermis genus. g. Nomine Charitum, hoc eſt, propter humanitatem & pietatem Pſaumidis, vel propter Charites ipſas, quæ me permouerunt vt Pſaumin hac ode eueherem. h. Non interituram.) Encomium, inquit, eſt diuturna lux, hoc eſt, longiſsimo tempore durans ſpendor & memoria. Appoſitio eſt & metaphora.

(*a*) Pſaumidis nanque curribus venit, qui olea Piſatide coronatus, gloriam excitare feſtinat patriæ ſuæ Camarinæ. (*b*) Deus reliquis eius votis accõmodet ſucceſſum. (*c*) Nam ipſum equorum educationi impenſe deditum prædico, ac læta erga quoſuis hoſpitalitate præditum, atque tranquillitatis vrbium amicæ ſyncera mente ſtudioſum. Neque falſa loquar. (*d*) Experientia mortalium exploratio eſt & argumentum: quam penes & hîc iudicari poteſt.

a. Pſaumidis curribus venit.) Ratio eſt quur debeat Iupiter hunc hymnum placidus ſuſcipere. Quia venit curribus Pſaumidis, hoc eſt, quia in laudem victoris Camarinæi compoſitus eſt, qui curru victor abijt ex Olympijs. b. Deus reliquis.) εὐχὴ eſt & δέησις, qua reliquæ Pſaumidis vitæ feliciorem euentum dei benignitate donari optat.

c. Nam ipſum equorum.) Ratio eſt precationis. Primùm ergo à victoria laudauit, nunc rationem reddens quur dignus ſit, vt felicem cunctarum re-

tia praſtò eſt, nulla alia confirmatione opus eſt. Sæpe autem experimentum nobis perſuadet, quod alioqui non facilè crederemus. Quemadmodum in Clymenis filio contigit: qui tametſi canus eſſet, iunioribus tamen & in ſpeciem fortioribus præripuit herbam. Sic Pſaumis Camarinanus ſeniij ferè tempore, vtpote canus Olympiam victoriam adeptus eſt. Quam comparationis applicationem etſi ipſe conticeat, adiungenda tamen eſt et ſubaudienda. Erginus autem Erginus. *Clymeni filius in funebri certamine Thoantis, cùm Argonautis armatus in ſtadio currens, ridiculum erat in Lemno ſpectantibus mulieribus, ipſis etiam Argonautis, vt qui iamnunc canus, florentioris ætatis iuuenib. cõcertare velit. Vbi verò curſu reliquos anteuertiſſet, eius vires enituerunt, eǽque ignominiæ ipſum vindicarunt. a. Hypſipylæ.) Hypſipyle Thoantis filia, quum Argonautæ in Lemnum appulſi eſſent, funebre certamen inſtituit: vbi quum Erginus* Hypſipyle. *canus iam certamen quoq; iniret, à Lemniadibus riſui exponebatur, quod victus ipſe, martia virtute præditis iuuenibus ſeſe admiſceret: qui tamen rerum potitus, gloriam ſibi adeptus, ludibrium in decus ſibi conuertit. Vnde veriſimile quod & Pſaumis ſenio iam grauatus, vt ex canicie comæ iudicatus eſt, victoriam ſit conſecutus. Fuerunt autem antagoniſtæ Ergini ab eo victi, Zeras & Calais Boreæ filij. b. Naſcuntur & iunioribus.) Sententia eſt, qua & Ergini & Pſaumidis canos excuſat:*

ſæpenumero accidere inquiens, vt & præter ætatem cani vel iunioribus naſcantur. Vnde manifeſtè colligitur iam tum canum fuiſſe: alioqui nec Ergini exemplo, nec hac gnome habuiſſet vlla ratione opus: Canicies haud rarò comam fœdat iuuenilem.

EIDEM PSAVMIDI, *QVADRIGA, VEHICVLO,* ET CELETE PALMAM CONSECVTO, *ODE V.*

STROPHE I. COLON XIX.

O(*a*) Ceani filia Camarina, hilari quæſo corde ſuſcipias, eximiarum virtutum & coronarum, quæ Olympiacis victoribus obueniunt, iucundum fructum, ac iuxtà Pſaumidis (*b*) dona, qui tuam illuſtrem reddens ciuitatem(*c*)populi altricem,(*d*) ſex aras geminas ritè honorauit, in deorum feſtiuitatibus, per maxima quidem ſacrificia &(*e*)certamina, ad quinque dierum durantia interuallum, vbi (*f*)equis,(*g*)hemionis,&(*h*)vno freno ſuperior euaſit. Tibi verò ô (*i*)Camarina nympha,(k)teneram victoriæ gloriam dicauit, patremq́ Acrona prædicauit, ipſamq́ (*l*)nuper adeò conditam ſedem.

ENAR-

ENARRATIO.

Pſaumidi Camarinæo qui circiter 82. Olympiadem victor euaſit celete, curru hemionis ducto, & curru equis vecto, hæc ode rurſus inſcribitur. Quemadmodum autem priori ode ad Pſaumin, encomium ſuum Ioui Olympiorum præſuli offerebat, ſic nunc Nymphæ Camarinæ Oceani filiæ, hoc eſt, lacui, à quo patriæ nomen eſt inditum, hanc oden dicat. Appellat autem Camarinam Oceani filiam, quandoquidem omnes aquæ è mari originem ſuam ducant, vt Homerus & Heſiodus teſtantur. Prædicat autem Pſaumin à triplici victoria, tum à ſacris quæ duodecim dijs fecerit, atque commoditate, quæ ad patriam Camarinam à victoria eius prouenerit. Epodon hæc ode non habet, ideo quidam Pindaricam eſſe noluerunt. Didymus tamen & ipſa etiam phraſis Pindari eſſe euincunt. a. Oceani filia.) Precatur Nympham Camarinam, ceu deam fluminis, & vrbis flumini cognominis, vt ſuſcipiat primò virtutum & coronarum fructum. Metaphora eſt. per fructum enim oden hanc intelligit: hymnus enim eſt victoriæ & virtutis præmium. b. Dona.) Id eſt ſacrificia, quibus te Pſaumis victor ô Camarina exornat. c. Populi altricem.) Eſt laus patriæ, à frequentia ciuium. d. Sex aras ritè honorauit.) In Elide ſex aræ duodecim dijs extructæ ſunt, ita vt quælibet duos ſibi conſecratos habeat. Prima itaque Iouem & Neptunum, ſecun- Argumentum.

da Iunonem & Mineruam, tertia Mercurium & Apollinem, quarta Gratias & Bacchum, quinta Dianam & Alpheum, ſexta Saturnum & vxorem eius Rheam, vt autor eſt Herodotus, referente interprete. Proinde victorem duodecim dijs gratum fuiſſe ait, quippe qui victoriæ decore fuerit in Olympijs celebratus. e. Certamina quinque dierum.) Quinque diebus peragebantur ludi, ab vndecimo nimirum menſis vſque ad decimumſextum. Perfectis igitur ludis, victores ornarunt ſex aras, & dijs duodecim munera obtulerunt, victoriam illis acceptam referentes. f. Equis.) Laus eſt à curru equorum, quo vicit. g. Hemionis. Quam ſuprà ἀπήνην in epigrapha hymni huius appellauit, nunc ἡμιόνους dicit. Eſt autem ἀπήνη currus, qui mulabus vehitur. Porrò quum equis tantum certare conſueuiſſent Græci in Olympijs Aſandraſtus quiſpiam & mulabus certare primus inſtituit. Ad hoc non multo ſanè tempore durauit, duo nimirum tantummodo luſtra: circiter octuageſimam enim nonam Olympiadem is ſublatus eſt certandi modus, qui 87. cœperat. Atqui ſi hæc, vt in Scholijs referuntur, de curru mularum vera ſunt, colligitur hinc hanc oden non eſſe Pindari, vt quam poſt obitum ſuum ſcribere nequiuerit, quum conceſſerit ex hac vita Olympiade 86. Vel ergo chronographi abſunt à vero, Pindarum Olympiade 86. obijſſe diem ſuum adfirmantes, vel

hic

hic hymnus non eſt Pindari, vel mulæ citius ſublatæ ſunt ex agone Olympico. h. *Vno freno.*) μοναμπυκία, ἀ μόν@ & ἄμπυξ. *Porrò ampyx capitis velamentum eſt, & retinaculum auro & gemmis, ortũ quo mulieres ĩ capite ſuo vtũtur. Metaphoricè pro freno accipitur, vt apud Homerum.* χρυσάμπυκας ἵππους, *id eſt equos aureis frenis inſignes. Eſt autem, vno freno periphraſis, pro celete, vel vno equo.* i. *Camarina.*) *Camarinam ideo ſic vocat, quod 45. Olympiade primùm condita, à Syracuſanis diruta ſit: deinde 82. Olympiade intra tempus, quo Pſaumis ex Olympia victoriam retulit, reædificata eſt.* k. *Teneram gloriam.*) *Hoc eſt, recentem laudem & celebritatem per victoriam partam tibi adſignat ô Camarina, tibi acceptam refert.* l. *Nuper conditam.*) νεοικοδόμητον ἕδραν.

Rectius Scholia de mularũ ſublatione ſentiũt ĩ ſexta ode ſequẽti, mirũ circiter olympiadẽ 58. Sic enim viuens adhuc Pindarus deprehenditur.

ANTISTROPHE, COLON XIX.

Reuerſus dehinc (a) ab amabilibus Oenomai, Pelopiſq́ (b) tectis ô Pallas vrbis tutelaris dea, caſtum (c) concinit delubrum tuum, fluuiumq́ (d) Oanum, indigenumq́ ſtagnum, & (e) ſacros canales, quibus (f) Hipparis irrigat exercitum, (g) affingitq́ & glutinat celeriter (h) altum firmarũ ædiũ nemus, (i) ex deformitate ad lucẽ Camarinæos proferẽs. (k) Atqui circa virtutes & labor et ſumpt⁹ ꝑpetuò depugnãt, vt op⁹ diſcrimine

Lacus indigenus eſt camarinæ periphraſis.

„ obtectum adſequare: (l) quo potiti etiam à
„ ſuis ciuibus ſapientes eſſe iudicantur.

Ab amabilibus Oenomai.) Periphraſis eſt Piſæ ſeu Elidis Peloponneſi: illic enim Pelops Oenomai filiam Hippodamiam in vxorem accepit, & fato ſuo tandem perfunctus, illic tumulo eſt conditus.

b. Teſtis.) Synecdoche eſt, pars pro toto, tectum pro ædibus. c. Concinit.) Id eſt, reueretur, vel concinendo laudat. d. Oanum.) Oanis fluuius eſt Camarinæ. e. Sacros canales.) Hoc eſt ſiphones, vel meatus Hipparis. Exercitum, hoc eſt populum Camarinæum, vel ciuium Camarinæorum militarium & Martiorum vel ſtrenuorum copiam. f. Hipparis.) Siciliæ fluuius eſt Hipparis proximè Camarinam, tantus alueo ſuo, vt naueis recipiat. Oritur in nemoroſo quodam Siculo monte: hinc arbores illic & ligna ædificationi non inaccommoda Hippari imponunt, qui eadem ad vrbem vſque Camarinam perfert, atque ea materie Camarinani ædes ſuas extruunt. g. Affingit. Scilicet Hipparis, vel adfert. κολλᾶν eſt propriè glutinare. Proinde ſenſus eſt: Hipparis fluuius ligna trabeſque in nemore cæſa glutinat, hoc eſt, colligata & connexa, vel in nauim etiam recepta Camarinæis adfert.

h. Altum nemus.) Per altum nemus enim materiem lignorum cæſam intelligit, è qua ſtabiles, altæ & firmæ ædes extruantur.

i. Ex

i. Ex deformitate.) ἀπ' ἀμηχανίας, *ex penuria, paupertate vel obſcuritate ad lumen ad artem redičtes, hoc eſt, ex inopib. et obſcuris, diuites et claros faciēs: propterea quod ædificiorũ claritate, & piſcium copia, quæ per Hipparin piſcoſum, præter ædificiorum materiem adferantur, celebres reddantur.*

k. *Atqui circa virtutes. Gnome eſt, ac veluti epiphonema, qua res arduas, virtutem, maximè verò Olympiacam victoriam, non parui conſtare ait. Victoria eſt opus periculo contectum: priuſquam enim eò perueniatur, multa ſubire pericula, ingens antagoniſtarum robur experiri neceſſe eſt. Nam ita in rebus mortalium comparatum eſt, vt triſtia & amara, dulcia & iucunda præcedant, labor & ſudor virtutes anteeant. Redit autem poſt Hipparios dilatationem hoc gnome ad laudes victoris. Etſi, inquit, arduum ſit victoriam adſequi, tantum enim hæc ſententia valet, tamen, vt mox ſubijcit, fortunati, & victoria potiti ſapientes habentur: ea per ſudores parta victoria ſapientiam tribuit ſuo Olympionicæ, qua virtute, quoq́ue dono, quid maius, quid auguſtius, quid magnificentius homini dari poteſt? Hanc ſibi, quum tamen omnium potentiſſimus eſſet, Solomon rex, vnicam à deo dari petiuit: citra ſapientiam opes, honores, regna, nihil prorſum valere, & ſanctè & piè iudicans.* l. *Quo potiti.)* εὖ δὲ ἔχοντες, *bene autem habentes: id eſt fortunati & felices ſunt victores illi, atque adeo ciuibus vi-*

ctoriæ nomine probantur. Nam vt Horatius libro quarto Carminum, ode duodecima ait, Elea palma pugilémue equúmue domum reducit cœleſtes.

STROPHE II. COLON XIX.

(*a*)O Iupiter ſeruator, ſuper alta nubium habitans, Saturnium occupans collem, qui Alpheum latè profluentem honoras, (*b*) Idæumq́ venerandum antrum, ſupplex tibi venio (*c*) Lydijs concinens fiſtulis, petiturus, vt hanc vrbem inclyta celebritate auguſtam reddas. Tuq́ victor Olympiorum, (*d*) Neptunijs equis oblectatus, vti (*e*) deſiderabilem ſenectam & gratam tranſigas aduſque vitæ finem, filijs tuis aſtantibus & ſuperſtitibus. (*f*) At ſi quis rebus ſuis contentus ſanus ijſdem fruatur, claro adauctus nomine, ne porrò deus eſſe necquicquam laboret.

a. O Iupiter ſeruator.) Deeſis vel precatio eſt, qua veluti perorando, patriæ victoris Camarinæ, dein Pſaumidi & liberis eius felicem rerum ſucceſſum optat. Ornat verò Iouem epithetis eius potentiam & diuinum numen adumbrantibus.

b. Idæum antrum.) Ida hoc loci Cretæ inſulæ mons eſt, in cuius cauerna vel ſpelunca Iupiter educatus eſt, Curetibus ſtrepitum & clamorem cientibus ne Saturnus plorantem Iouem audiret. Hanc educationem

ducationem Iouis recordatur Callimachus in hymnis. c. Lydijs tibijs.) Lydium melos dulce eſt, ac ſi dicat, dulci hymno petiturus venio. Siue quod è Lydia cum Pelope venientes tibicines primùm Græci imitati ſunt: ſiue quod Lydiæ tibiæ cùm dulciores, tum magis variæ ſunt reliquis. d. Neptunijs equis oblectatus. Quod Neptunus equeſtris ſit, ac primùm currum Pelopi dederit, vt ode ſuprà prima indicatum, vel velocibus & impetuoſis inſtar maris. Eſt enim ποσειδῶν Neptuni apud Græcos vox, maris naturam exprimens, ἀπὸ ποὺς pes, & σείω quatio, δᾶ vel δῆ terra, Dorica dialecto, vt Theocritica Scholia tradunt. Sic ἐνοσίχθων, et ἐνοσιγαῖος, ab ἔνοσις concuſſio, & γαῖα terra, vel χθὼν, quod mare pedibus vel fluctibus ſuis terram quatiat, ambiatque Conſimili ratione σεισίχθων & γαιήοχος dicitur. e. Deſiderabilem ſenectutem.) εὔθυμον γῆρας, felix, tranquillum & fortunatum ſenium valet. Huius dictionis ſignificatio iam antea ſecunda ode manifeſta eſt, vbi εὐθυμία & πόνος antitheſin conſtituunt. Ergo εὔθυμον γῆρας, nulli ſiniſteriori fortunæ obnoxia ſenectus eſt, ab εὖ & θυμός. f. At ſi quis rebus ſuis contentus.) Gnome eſt, qua concludens, Pſaumin iam ſumma felicitate adauctum, non aliud vltra deſiderare debere hortatur, ſed ea contentum, quod reliquum eſt ætatis trãquilla trãſigere. Optima ſanè ſentẽtia, quæ nos

λυδίοις αὐλοῖς.

aureæ mediocritatis admonet, ne ad maiora, quàm quæ poßimus aſſequi, quæue noſtrarum virium non ſint, adſpiremus. Magnam felicitatem poßidet, cui bonum nomen vnà cum corpore & animo ſanis, atque adeò victu quotidiano relucet.

AGESIAE SYRACVSIO *SOCRATI FILIO CVRRV* MVLARVM VINCENTI ODE VI.

STROPHE, I. COLON XI.

VT(*a*) præclaras ædes extructuri, aureas felici veſtibulo columnas ſubſtituimus, deinde incepto operi faciem dare præfulgidam, haud præter decorum ſolemus: (*b*) Sic vbi Olympiorum victor, (*c*) aræq; Iouis dictæ oraculis in Piſa cuſtos, cohabitator inclytarum Syracuſarum adfuerit, quem vir ille effugiat hymnum, occurrens deſideratis (*d*) minimè inuidorum ciuium concionibus?

ENARRATIO.

Argumentum. *Immortalem reddit hac ode Ageſiam Syracuſium, vel vt alij volunt Stymphalium Soſtrati filiũ, qui curru mulabus ducto, quem Græci ἀπήνην vocant, Olympiaca victoria cõſpicuus eſt viſus. Hieronis, vt ex hac ode cõſtat, σύγγονος fuit maternũ genꝰ*

ex

ex Symphalo Arcadiæ urbe ducens, in Syracuſanorum rempublicam translatus, unde poſtea ad fatidicam Piſæ aram propheta exiſtens, peruenit. Hinc circiter 84. uel 85. Olympiadem uiciſſe eum uèriſimile eſt. Et quia mulabus uſus eſt, uictoriæ eius tempus ἀμόνητι *animaduerti poteſt. Quandoquidem mulæ 85. uel circa. 86. ex Olympicis ludis ſublati ſunt, quũ duo dũtaxat luſtra duraſſent. Laudat Olympionicẽ hũc à uictoria, à genere, à maiorib⁹ Iamidis, à uaticinio: ad Aeneam chori magiſtrum, & ad ſeſe tandẽ digreſſiunculam faciens.* **a.** *Vt præclaras ædes.) Hunc ex præſtantiſsimis unum eſſe Pindarus ipſe in exordio adumbrant. Allegoria enim principio utens procœmium ſimile facit aureis columnis, quæ ueſtibulo primo extruendarum ædium proponuntur, quo totius domus facies ſit præclarior, atque ut è ueſtibuli excellentia, totum ædificium, uelutì leo, ut aiunt, ex unguibus, iudicetur. Ipſam dein oden ſuam domui, ſeſemet architecto æquiparat.* πηγνύῳ *proprie ad lignorum compaginationem & iuncturam attinet. hic* καταχρηστικῶς *pro apparare uſurpat.* **b.** *Sic ubi.) Applicatio eſt comparationis,* ἀνταπόδοσις. *Conſimilem ad modum, inquit, ſi adſit Olympionices Ageſias, ſplendidiore procœmio opus eſt, & præclariore hymni ſubſtantia.* **c.** *Aræ Iouis cuſtos.)* ταμίας *promum, cuſtodem & ſacerdotem hic metaphorice ſonat. Eſt autem periphraſis Ageſiæ: ſiquidem & uictor Olympiacus & Iouis aræ* πηγνύ-ειν.

fatidicæ præſes erat. Porrò Ageſiæ parentes incoluerunt Syracuſas, non autem ipſe: ſic quod parentum eſt, filio tribuit.

d. *Minime inuidorum.) Non parum laudis quod ciuium quoque inuidiam ſuperarit: quandoquidem inuidia non niſi à magnitudine & exuberantia uirtutum uincatur: unde & ἄφθονοι, id eſt, fortunati et abundantes, ab inuidia nomen habent, quod inuidiæ dentibus non ſubiaceant, quippe quos ipſi copia & exuberantia tum corporis tum animi & fortunæ bonorum longe poſt ſeſe relinquant. Poteſt ἄφθονοι uel ad ciues inter ſeſe referri, ut qui cõcordes ſint, uel ad ipſum Ageſiam, eo quo hic explicatur modo. Solent autem ciues ſæpe precioſa odia inter ſe mutuò exercere, & magna, ut ille ait, conſtãtia: iuxta illud Heſiodicum, καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ φθονέει.*

ANTISROPHE, COLON XI.

(*a*) Habeat autem In hoc calceo felicem pedem Soſtrati filius. (*b*) Virtus periculorũ
„ expers, neq; terra, neque mari precioſa eſt:
„ multiq; meminerunt, ſi quid honeſti labori-
„ oſe partum eſt. O Ageſia, tibi laus parata eſt ea, quam non iniuria quidem Adraſtus olim in uatem Amphiareon Oiclis filium protulit, poſtquam illi ſtrenuisq; equis eius ima terra dehiſcuiſſet.

a. Habeat.) Ne quis dubitet quem intelligat

quòue

quóue de acciperet, aræ Iouis cuſtodem, & id genus alia, ſubiungit hic. Habeat in hoc calceo, inquiens, felicem pedem Soſtrati filius: hoc eſt, Soſtrati filium Ageſiā hic intelligo, eum iamnunc commendo. Per calceum rurſus metaphorice rhythmon, hymnum, uel coaptationem & coagmentationem uerſuum in dicat, quam & prima ode Doricam citharam, & in tertia Doricum calciamētum appellauit. Summa procœmion hoc meum Ageſiæ conueniat, de eo intelle ctum iri exordium hoc uolo.

b. Virtus periculo.) Aurea hæc gnome, ſuperiori quintæ odæ, Infortunium, adflictio & ſumptus circa uirtutem depugnāt, ſimilis eſt. Laudat hac ſen tentia Ageſiam qui neque ſumptui neque laboribus pepercerit, ut ad uictoriam perueniret: precioſiora adſeuerans ea quæ magno cōſtiterint, quàm quæ par uo. Neque terra, neq; pelago, inquit, uirtutes, citra periculum comparantur. Bonus enim gubernator in tempeſtate monſtratur, robuſtus athleta ex forti col luctatore ſuo agnoſcitur. Huc pertinet Heſiodicum illud. τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθη-καν. *c. Tibi laus ea.) Ageſiam Amphiarao con ferens, à uaticinio & re bellica extollit. Quod olim Adraſtus Argiuorum et Sicioniorum rex Talai filius de Amphiarao uate terra abſorpto dixit, militiæ oculum eum appellans, uaticinio & bello celebrē, tibi optime conuenit, de te dici rectiſsime poteſt. Tu enim uere militiæ ocul⁹ es, tu decus et gloria. Ocu* Oculus.

lus metaphoricè pro eximio decore uſurpatur, quod omnium in humano corpore ſit præclariſsimum mẽbrum oculus, & lumen corporis, ut Seruator etiam Chriſtus teſtatur: Lucerna, inquit, corporis tui eſt oculus tuus. Sic prima Olympica ode Hieronem Siciliæ oculum appellauit, & poſthac ſæpius hoc laudis genus deprehendemus. Proinde ut hic locus de Adraſto & Amphiarao uberius intelligatur, paucis hiſtoria cuius hic meminit repetenda. Quum Oedipus iuxta Delphicum oraculum patrem ſuum Laiũ ex inopinato interemiſſet, ut eſt apud Sophoclem in Oedipode tyranno, & Senecam in Thebaide, furiæ patris cædem ulciſcentes Oedipodis filios Eteoclẽ & Polynicen in mutua concitarunt arma, quibus inuicem etiam occubuerunt, perinde ac 2. Olymp. ode ſuprà Pindarus attigit. Ibi Therſander relictus, Adraſti regis Sicyoniorum filia Argia in uxorem ducta, ſoceri Adraſti & Amphiarai copijs Thebas adoritur, in ultionem cædis ſuorum fratrum. Quo in prælio ſiniſtre tamen depugnatum eſt. Nam ante ſeptẽ portas Thebarum ſeptem exercitus fuſi ſunt Adraſtei, Amphiaraus Iouis miſeratione abſorptus eſt. Adraſtus ſolus ſeruatus, interemptos ad ſepulturam recuperare à Thebanis non potuit, donec Theſea Athenienſium regem imploraret, cuius uim & manum timentes Thebani, ſeptem rogis cremandos ſemptem illos exercitus Adraſto tradiderunt. Recordatur funeſtum hoc prælium & Iſocrates in Panathenaico

Quis.

Quis enim ignorat, inquit, aut quis non audiuit, in Tragœdiarum Bacchanalibus obiectas apud Thebanos Adraſto calamitates? Nam deducere uolens Oedipi quidem filium, ſuum autem affinē, plurimos Argiuorum perdidit, cunctos uero manipulares uidit contritos, ipſe non citra ignominiam tandem ſeruatus. Huius hiſtoriæ ſæpe poſthac meminit Pindarus potiſſimum tamen nona Nemeorum ode, ubi & fuſius explicatur. Cōparationis huius ergo hæc uis eſt: Talis es Ageſia, qualis Amphiareus erat & uates & bellator. 8. Pyth. or.

EPODOS, COLON XIIII.

Numeratis enim & coaceruatis ſeptē occiſorum rogis, talem quendam ſermonem Thebis ædidit Adraſtus Talaionides: Deſidero militiæ meæ oculum, utraque in re, uaticinio nempe & bello eximium. (*a*) quod præconium etiamnum (*b*) cordato uiro Syracuſio adeſt. Atque hanc illi quadrare laudem citra omnem contentionem & litem, aperte palàm teſtificabor, uel magno præſtito iuramento, mellıſonis etiam conſentienbus Muſis.

κῶμος.

a. Quod præconium.) κῶμ⊕ hoc loci eſt, laſciuum carmen: oden conuiualem, lætum cantum, autore Heſychio ſignificat: hinc κωμῳδία.

b. Cordato uiro adeſt.) πάρεσι pro πάρεσι κατὰ

τὰ συγκοπλὼ, carminis gratia: eſt enim prima ſpondeus, ſecunda & tertia anapæſtus: vnde συρακοσίω per ſyſtolen legendum, hunc ad modum.

– – υ υ – υ υ –

νωῦ πάρσι συρακοσίω. ὦν pro οὐῶ, ἐπιτρέψοντι pro ἐπιτρέψωσι, μοῖσαι pro μοῦσαι, δωρικῶς.

STROPHE II. COLON XI.

(*a*) Cæterum ſubmitte fortes mulas mihi quamcelerrime mi anime, ut puram per ſemitam uehiculum feramus, ac ueniam tandem (*b*) ad uirorum genus. Nam hæ præ reliquis hanc incedere uiam norunt, poſtquam coronas Olympiacas tulerunt. Decorum eſt ergo hymnorum illis adaperire portas quãdoquidẽ opus eſt eas hodie in tẽpore accedere (*c*) Pitanam, quæ iuxta Eurotæ defluuium eſt, dominam.

Paraſceuen hic facit & ingreſſum ad generis Iamidarum hiſtoriam, quos maiores agnoſcit Ageſias. φίντις. *φίντις auriga eſt uel aurigatoris arma: Dorica dialecto pro φίλτις. Doribus eſt in more λ ante τ uel θ in ν uertere: conſuetudo Theocrito frequentiſsima, qui haud raro ἦνθε pro ἦλθε dicit. Sic primo ſtatim εἰδυλλίω,*

ἦνθ' ἑρμᾶς πρᾶτιστος. Et paucis interpollatis,

ἦνθον τοὶ βῶται, τοὶ ποιμένες ὡπόλοι ἦνθον. pro ἦλθε et ἦλθον. ſic ἔνθε pro ἔλθε. a. Cæterũ ſubmitte.)

te.) Apoſtrophe eſt allegorica: tota enim tropica oratio eſt. Per aurigam mentem ſuam, per mulas & puram uiam, præclara argumenta, inſignes uerſus: per currum totum hunc hymnum intelligit, dum inquit: Iunge uel ſubmitte iam mihi Henioche robur mularum, id eſt robuſtas mulas periphraſticè, ut puram per ſemitam currum trahamus. Et quia mulabus uicit, pulchre ab illis allegoriã ſuam ducit. Hoc age mi anime, experire ut egregie & mulas & uictorem Ageſiam celebres.

b. Ad uirorum genus.) Emphaſis eſt in dictione uirorum: perinde ac ſi dicat, martia uirtute & bellico robore præditõrum. intelligit autem Iamidas, uaticinatricem illam propaginem, ad quam Ageſiæ ſtirpem poeta reducit: quorum originem ordine ſubinde recenſet. c. Pitanam.) Pitane nympha eſt, & ciuitas eiuſdem nominis iuxta Eurotam Laconicæ fluuium. egro quum filia eſſet Eurotæ Pitana, è Neptuno Euadnẽ quandam peperit, quam (celare corruptam uirginitatem ſuam uolens) clàm Arcadum regi Aepyto Elati filio educandam tranſmittit. Hanc porrò ubi ætate adultior, eſſet Apollo deuirginauit, è quo Iamũ peperit: unde Iamidæ, ad quos genus ſuũ Ageſias refert. Atqui hãc ipſam rẽ Pĩdar⁹ aperte recẽſet. Eurotas. Origo Iamidarum.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quæ Neptuno mixta Saturnio dicitur

filiam cæſarie uiolacei coloris conſpicuam peperiſſe Euadnen. Atque dum uirgo putaretur, fœtum in finibus occuluiſſe. Deſtinato demum menſe amandans famulas, iuſsit ut heroi Aepyto alendum traderent infantem, (*a*) Phæſanæ Arcadum regi, prope Alpheum nectenti moras: illic educata, ab Apolline primũ (*b*) dulcem attigit Venerem.

παρθενίαν ὠδῖνα, clandeſtinum & uirgineũ partũ, ſed corruptæ uirginis, quæ uoluerit uideri uirgo. παρθένος uirgo eſt. Hinc παρθενία ὠδὶν, clandeſtinus partus. Hinc παρθένιοι etiam dicuntur, qui clàm gignuntur ab illis quæ uirgines eſſe reputantur. παρθένιοι. *a. Phæſanæ.) Phæſana Arcadiæ ciuitas, cuius rex Aepytus. Qui Elidis oppidum Phæſanam adſerunt, ita defendunt, quod Aepyti temporibus Elis Arcadum iuri ſubdita fuerit. b. Dulcem attigit Venerem.) Id eſt, uitiata eſt ab Apolline. Et quia hoc laudi adſcribit Ageſiæ & Euadnæ, ideo honeſta periphraſi utitur, uitium contegere uolens: Non crimen, ſed honorem & decus eſſe, ſi deus cum puella quapiam cõmercium habeat.*

EPODOS, COLON XIIII.

Neque uero ſemper Aepytum latuit ipſa (*a*) ſuffurans dei ſemen. At uero ineffabilem animo bilem comprimens, (*b*) abijt ingenti cura Apollinis ſcitatum oracula de huius

(*c*)

(c) intolerabili corruptione: illa interim de
poſita (*d*)purpurocrocea zona,(*e*) urnaq; ar
gentea,(*f*) ſub opaco arborum denſitate lo-
co pariebat diuinæ ſapientiæ natum: illi tum
quidem (*g*) aurea coma inſignis Apollo, (*h*)
cum Parcas, (*i*) tũ Ilithian aſsiſtere curauit.

a. Suffurans.) κλέπτοισα dorice pro κλέπτου σα. Metaphora eſt pro κρύπτουσα, ſuffurans, id eſt celans. b. Abijt Pythonem.) Pytho Apollinis ciuitas à ſerpente illic occiſo & putrefacto, cuius rei ode 2. facta mentio, cuius & Homerus meminit Iliad. *α.*

φοίβου ἀπόλλωνος πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ. Stephanus hanc in Macedonia conſtituit. c. In*tolerabili corruptione.) ἀτλάτου πάθας, Doricum eſt, πάθας pro πάθους. Nam ου in ω & α uertunt. Sic Theocrit. πρᾶτος pro πρῶτος, πράτιστος pro πρώτιστος. ἦνθ' ἑρμᾶς πράτιστος.*

d. Purpurocrocea zona.) ἃ δὲ φοινικόκροκον ζώναν καταδησαμένα. Gell. lib. 2. cap. 20. φοίνικα Et lib 3. cap 19.
καὶ σπάδικα eundem colorem excellentis ruboris ſignificare teſtatur: quare φοινικόκροκος ζώνη cingulum eſt coloris purpurei & crocei. Quodſi poſteriorem huius cōpoſiti epitheti uocem κροκὴν acceperis, & non κρόκον, tum zonam ſignificabit purpurei tramatis. Sin à φοινικοῦς & κρόκος deducas, purpuro croceum cingulũ habebis. Mihi in rei huius ſacramentũ & arcanũ intuenti, utriuſque uocis ethy

mon hic indiſcriminatim non diſplicet. Ariſtoteles in περὶ χρωμάτων *puniceum colorem fieri dicit, ſi nigrum & apacum lumini miſceatur. Nam ſi nigrum ſolis uel ignis ſplendori admiſceatur, hinc* φοινικοῦν *reſultare.* μέλαν καὶ σκιερὸν τῷ φωτὶ μιγνύμενον φοινικοῦν. τὸ γὰρ μέλαν μιγνύμενον τῷ τε αὐγῇ τοῦ ἡλίου, καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ πυρὸς φωτὶ θεωροῦμεν ἀεὶ γιγνόμενον φοινικοῦν. *e. Vrnaq; argentea.)* κάλπις *uas eſt aquã recipiens, ſinus aquæ, amphora, hydria. Cæterum pudica metaphora, caſtus ipſe marritus hic uſus eſt, à partu ſumpta. Nam partus arcana, per zonam punicocroceam et per argenteũ aquarium indicat, quæ ne caſtas aureis offendam hic prætermitto: tametſi nihil turpe, nihil inhoneſtum ſit, quod matrimonij neceſſitas neceſſariò admitit. Aquam fœturæ nunciam ante partum exeuntem, per urnam argenteam intelligit. Per zonam purpuream ſanguinem quo fœtus alluum egreditur, clanculũ innuere uidetur. Proinde hic locus nihil aliud eſt atq; allegorica partus adumbratio. Sanguinis enim color eſt* φοινικόκροκος*: aquæ uero eſt argenteus, hoc eſt, albicans. f. Sub opaco.)* λόχμη *locus eſt arboribus & plantis denſus.* λόχμης ὑπὸ κυανέας. κύανεος *color niger eſt & ſubuiridis, qualis in fodinis metallicis reperitur: deductum adiectiuum à* κυανον*, quod apud Homerum iliados* λ. *in thorace Agamẽnonis nigri huiuſmodi mineralis, ſeu informis dum metallicæ materiei uox eſt:*

τοῦδ'

τοῦδ' ἤτοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο.
Dioſcorides lib.5.cap. 6c. in Cypro Cyanum in ærarijs fodinis naſci autor eſt.
Marcellus pro cœruleo interpretatur. Hypomnematiſtis uero Pindaricus κυανέας pro βαθέας reddit. Poinde ſenſus eſt, ſub cœrulea, uel tali qualis uiolarum flos eſt arborum ſeu plantarum denſitate, uel uiolis conſito loco.

g. Aurea coma inſignis.) Apollinis epithetō eſt, quo aurei & formoſi ſolis radij præſentātur. Sūt autem & apud Pindarum & alios poëtas Solis uaria epitheta, quæ omnia naturam & officium eius ſub conſpectum ſtatuunt, ut χρυσοκόμας, auricomus à radiorum colere.
τοξοφόρος, arcumferens, quo noxia tela et morbos ſol in mortaleis iaculatur.
λοξίας, obliquus, ab oraculis, quod ſemper obliqua & dubia Apollinis reſponſa erant. Ariſtoph.
ὑπεριονίδης, filius Hyperionis, apud Heſiodum in Theogonia. ὑπερίων, quod ſuper nos eat.
ἑκατος, ab ἕκητι longe, quod radios ſuos longe lateque proijciat.
ἑκατηβόλος, longe iaciens.
ἑκατηβελέτης, quod procul tela ſua mittat.
ἀπόλλων, conſumens: omnia enim calore ſuo conſumit, terræ cœliq; triſtia nubila.
φοῖβος, purus à claritate, uel φῶς βίου, lumen uitæ.
ἥλιος καὶ ἦλιος, ab ἵημι, eo,

οὔλιος ἀστὴρ, uehemens & conſumens & pernicioſa ſtella, propter morbos.

χρυσάωρ, Heliacos, quorum ſol eſt autor.

χρυσότοξος, aureum arcum habens. ἀργυρότοξος. argenteum arcum habens.

δήλου σκόπος, Deliſpeculator: quia in Delo colitur.

κύνθιος, à Cintho monte illi ſacro.

σμινθεὺς, à loco in quo colitur.

ἑκάεργος, quod in longinquo perficiat opus.

γενέθλιος ἀκτίνων πατὴρ, genuinus radiorũ pater.

πῦρ πνεόντων ἵππων ἀρχος, ignem ſpirantiũ equorum pater.

ἠλέκτωρ, ab α ſine, et λέκτρον lectus, quod homines galli inſtar (qui itẽ ἀλέκτωρ dicitur) excitet, & ſuo aduentu ſurgere iubeat.

πύθιος, ab interfecto dracone.

δελφικός	φαυσίβροτος
φαισίμβροτος	αἰθέρος ὄμμα
μάντις	κιθαρῳδός
λατοΐδης	χρυσοχαίτης
χαιτήεις	δόλιος ξεῖνος
δήλιος	εὐρυφαρέτρας

ἀκερσεκόμης, Pleraq; alia præter hæc iam connumerata Apollinis Epitheta eſt uidere in primo Epigrammatum, iuxta ſeriem elementorum, in hymno cuius epigrapha eſt,

ὑμνέω παιᾶνα μέγαν θεὸν ἀπόλλωνα. Et quur non reliqua ſubijcimus?

A Βρο-

Α βροτον, ἀγλαόμορφον, ἀκερσεκόμην, ἁβροχαίτην.
Β ριθύνοον, βασιλῆα, βελεσιχαρῆ, βιοδώτην.
Γ ηθόσυνον, γελόωντα, γιγαντολέτην, γλυκύθυμον
Δ ιογενῆ, διόπαιδα, δρακοντολέτην, δαφνογηθῆ.
Ε ὔλαλον, εὐρυβίην, ἑκατηβόλον, ἐλπιδοδώτην.
Ζ ωογόνον, ζάθεον, ζηνόφρονα, ζωοδοτῆρα.
Η πιον, ἡδυεπῆ, ἡδύθροον, ἠπιόχειρε.
Θ ηροφόνον, θαλερὸν, θελξίφρονα, θελγεσίμυθον.
Ι αφέτην, ἱμερτὸν, ἰήϊον, ἱπποκορυστήν.
Κ οσμοπλόκον, κλάειον, κρατερόφρονα, καρπογέ
Λ ητογενῆ, λάρον, λυρογηθέα, λαμπετόωντα. (θλον.
Μ ουσοπόλον, μάντιν, μεγαλήτορα, μυειόμορφον.
Ν εβροχαρῆ, νοερὸν, νηπενθέα, νηφαλέοντε.
Ξ εινοχαρῆ, ξεινὸν, ξεινόφρονα, ξεινοδοτῆρα.
Ο λβιον, ὀλβιοεργον, ὀλύμπιον, ὀρεσιφοίτην.
Π ρηὺν, πανδερκῆ, παναπήμονα, πλουτοδοτῆρα.
Ρ υσίπονον, ῥοδόχροον, ῥηξήνορα, ῥηξικέλευθον.
Σ ιγαλόεντα, σοφὸν, σελαηγενέτην, σωτῆρα.
Τ ερψίχορον, τιτᾶνα, τελέστορα, τιμήεντα.
Υ μναγόρην, ὕπατον, ὑψαύχενα, ὑετόεντα.
Φ οῖβον, φοιβάζοντα, φιλοστέφανον, φρενογηθῆ.
Χ ρυσμαγόρην, χρύσεον, χρυσόχροα, χρυσοβέλεμνον.
Ψ αλμοχαρῆ, ψαλτὴν, ψευσίστυγα, ψυχοδοτῆρα.
Ω νυπον, ὠκυπετῆ, ὠκύσκοπον, ὠρεσιδώτην.

Verum in his epithetis multa ſunt, quæ reliquis etiam cum dijs tum heroibus attribui poſſunt. Hæc de nominibus & epithetis Apollinis, quæ ſemel annotare libuit, poſthac nullā horū facturi mentionē.

h. Cum Parcas.) De Parcis, quas Græci μοί-ρας, in prima ode ſatis diſputatum.

i. Tum Ilithyian.) τὴν ἐλεύθω Pindarus appellat, quā alij εἰλιθύιαν, ab ἐλεύθω uenio nominăt. Latini hanc Lucinam uocant. Alma Lucina fer opē apud Terentium. Alibi Iunonem, quod & illam eādem cum Lucina putent: ea nominis apud Græcos habēs, quod ſubueniat parturiētibus. Parcæ ergo & Ilithyia Euadnæ partu laborantis aſſiſtunt, ut diuina illa Iouis proles, diuina ope & prouidentia, & felici ſucceſſu, in hunc mundum naſcatur.

STROPHE III. COLON XI.

Naſcitur Iamus. A uiſceribus autem amabilis partus, mox in lucem prodijt Iamus, quem (*a*) contriſtata (*b*) reliquit humi. (*c*) At duo cæſij dracones hunc, dijs ita uolentibus educarunt, innoxio illum (*d*) apum ueneno delectantes. Poſtquam uero (*e*) ex aſpera Pythone redijt Aepytus rex, omnes domi ſuæ de puero percontatur, quem Euadne pariat: Phœbo enim ipſum dixit (*f*) progenitum.

ANTISTROPHE, COLON. XI.

Patre: deniq; uatem ipſum præ cæteris eximium fore, neque unquam eius generationem interituram. Sic itaque retulit.

a. Con-

a. Cõtriſtata.) κνιζομένη, λυπουμένη, dolore affecta.
b. Reliquit humi.) Reliquit Euadne prolem humi ſub arboribus & uiolis, timens famæ & uirginitatis ſuæ integritati apud Aepytum regem: maluit enim furtim perdere uel relinquere fœtum illum, quàm ſeſe ignominiæ exponere. c At duo cæſij dracones.) Mirandam Euadne ſobolis educationem ſubijcit, ut oſtendat planè diuinam eſſe ſtirpem et cœleſtem prorſus Iami propaginem. Mirabile eſt apud Liuium, Romulum & Remum à lupa educatos: longe uero hic mirabilius eſt, Iamum infantem & uagientem è matris aluo primum egreſſum à draconibus (quorum natura lupis ferocior, rapacior, nocentior, letum magis adferens, ueneno cuncta quæ contingat, perdens) enutriri. Iamus appellatus eſt ab ἴος, id eſt, uiola, in quas repoſtus erat à matre. Sic Euadne Pytanes & Neptuni filia, ſuprà ἰοβόστρυχος dicta eſt, ab ἴος uiola, & βόστρυχος cæſaries. Cæſij dracones appellãtur à glaucis oculis, perinde ac Minerua Homero γλαυκῶπις dicitur, quod glaucæ, hoc eſt ululæ oculos (quem colorem Latini cæſum uocant) Gell. lib. 2. capit. 26. Veteribus latinis cæſia dicta eſt, quaſi cœlia, Minerua. d. Apum ueneno.) ἰὸς & uiolã & uenenum ſignificat. Iam apũ uenenũ pro melle dixit, per figuram quæ Græcis χιασμὸς, acyrologiæ quædã, ut uidetur, ſpecies. Eſt autẽ Chiaſmos quãdo quatuor ita inter ſeſe numerãtur, ut ſecũ

Miraculum educationis Iami.

γλαυκῶπες.

Ariſtophanis et Pind. hypònemata, ſim-

pliciter per τὸ χ ſignum figura alicuius uel ſchematis accipiunt.

do tertium, quartum primo reſpondeat. Verum tum proprie χιασμὸς dicitur, quum aliquid illic abſurdū appareat in ſpeciem, quum tamen procul abſit: ut quum quinta ode Pindarus ait: Septem occiſorum rogis numeratis. Hic nihil ambigui uel abſurdi eſt, ſi uerba quis reſpiciat tantummodo: uerū ſi hiſtoriā conſideres, tum occiſorum ſeptenarius non eſt de principibus intelligendus, ſed de ipſis ſeptem exercitibus. Nam ſeptem duces illic non perierunt, Adraſto nempe ſeruato, & Amphiarao abſorpto. χιασμὸς conſtituitur ſic:

1 Septem 2 occiſorum
3 rogis 4. coaceruatis.

Hic χιασμὸν, hoc eſt, hiatū, & ἀμφίβολον conſtituit ipſa de occiſis dubitatio, num ad duces uel ad exercitum ſeptem Thebis portarum, numerū fuſorū ſit accipiendus. Non diſsimilē ad modum hic χιασμὸς fit,

1 Dracones 2 Iamum
3 nutriuerunt 4 ueneno apum innoxio.

Draconum quidem uenenum eſt, & ad dracones refertur. Enimuero ne quis ambigat quale uenenum intelligat, adijcit, innoxium uenenum apum. Veneni natura eſt hominem aduſque perniciem intoxicare: uirus autem ſemper letale eſt, à uenenatis emiſſum. Iam quia mel apibus conficitur, & ex ipſis emittitur: perinde atq; uirꝰ ex uenenatis morſu uel ictu ledētibus, ideo quadā ſimilitudine ſaltē ἰὸν appellauit: ob id enī adiecit apum, & innoxio, ne quis putet aſtruere abſurdum,

ſurdum, & planè impoſsibile vatem noſtrum adſeuerare velle. Eſt igitur ſenſus admirandæ huius educationis Iami: Dracones mele, quod apibus ſubduxerunt, nutriuerunt Iamum. e. Ex aſpera Pythone.) πετρήεσσας ἐκ πυθῶνος, *Homerum imitatus dixit. Is enim Iliad. α.* φοίβου ἀπόλλωνος πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ *habet. f. Progenitum.)* γεγάκειν *pro* γεγακέναι *præteritum aparemphati à themate* γίνομαι, *paſsiuæ ſignificationis, pro* γεγενημένον εἶναι.

Illi verò neque audijſſe, nec vidiſſe ſe reddebant, (*a*) quoniam quintus à partu dies illuxerat. Sed obtectus erat denſo (*b*) rubeto violarumque (*c*) flauis & omnino purpureis, humectatus radijs tenerum corpus: vnde & paſsim euolgauit mater ſemper ipſum vocandum

EPODOS, COLON XIIII.

Nomine illo immortali Iamum.

a. Quoniam quintus.) Pindari interloquentis hæc verba ſunt: Quoniam quintus à partu, &c.

b. Rubeto.) σχοινοβατία *terram iuncis & rubis ſeu alga etiam abundantem ſignificat.* σχοῖνος *odoratus iuncus,* βάτος *rubus. Catachreſticῶς poëta pro aſperis locis vſurpat: quod inter ſpinas & rubos & roſæ & violæ reperiantur quibus cooperuit, vel in quas repoſuit infantem Euadne: vnde & à viola-*

rum præſentia, ἴαμον appellauit fœtum ſuum, ab ἴος viola, perinde ac teſtatur hic Pindarus. c. *Flauis & purpureis.) Non immemori hic mente prætereundum, quod duo violarum genera hîc numeret, nempe flauas & purpureas, vt quæ colore reliquas anteeant, & formæ ſuæ pulchritudine antecellant. Dioſcorides lib.3.cap. περὶ λευκοΐου adijcit tertium genus λευκόϊον, hoc eſt, violam albam, quam Pindarus flauam, ille μήλινον dicit, differentiam in flore indicans. Eſt autem ἄνθος μήλινον flos colorem pomi Neranzij (ut cum hypomnematiſte Nicandrico loquar) habens.*

Vbi florem (*a*) delactabilis pubertatis accepit, deſcendens ad (*b*) medium Alpheum, uocauit (*c*) latepotentem Neptunum ſuum progenitorẽ, Apollinemq́ diuinæ Deli ſpeculatorem, petens (*e*) regium quendam capiti ſuo honorem ſubobſcuram noctem. Patria (*f*) ueridica uox inclamauit: qui non exploratum habens quis uocet, (*g*) interrogauit quiſnam ſit. Pater uero, age ſurge, inquit, fili, huc ad (*h*) multis communem imus regionem famam inquiſituri perennem.

a. Delectabilis pubertatis.) Duobus inſignibus epithetis τὴν ἥβην, hoc eſt pubertatem, ornat, appellans eã τερπνὴν & χρυσοστέφανον, delectabilẽ et auream coronã geſtantẽ: hoc eſt, ſic ornantẽ hominẽ, perinde atque aurea corona decoratur. Amabilẽ

ideo

ideo, quod ea ætas vbi tenera lanugo prodit, omnium gratiſſima, omnium iucundiſſima. b. Medium Alpheum.) Per medium Alpheum Epidaurum intelligit, quæ inter Arcadiam & Elin ſita vrbs eſt. Porrò Arcadia & ortum & initium Alphei fluminis habet. Elis iuxta ſinus & latiores meatus condita eſt. c. Latepotentem.) εὐρυβίας, *id eſt, latæ potentiæ Neptunum hic vocat, & rectè. Totum enim terrarum orbem ambit, & regna huius mundi in ſeſe Neptunus & Oceanus cludit. Sunt autem hæc ferè Neptuni epitheta quibus Pindarus (cum alijs poëtis vtitur:*

εὐρυβίας	*(cum alijs poëtis vtitur:*
ἐννοσίγαιος	*Latè potens.*
ἐννοσίχθων	
σισέιχθων	*Terræ concuſſor.*
γαιήοχος	
ποσειδῶν	*Territenens.*
εὐτριαίνης	*Terræ maritus.*
ὀρσοτρίαινα vel ὀρσοτριαίνης	*Tridente præclarus.*
κυανοχαίτης	*Tridente concitans.*
εὐρυμέδων et εὐρυμεδόντης	*Cœruleā iubā vel comā*
εὐρυσθενής	*Latè regnās (habēs*
δεσπότης ποντομέδων.	*Ingentis roboris.*
γῆς τε καὶ ἅλμης μοχλευτής.	δεσπότης ναῶν.
ἐννοσίδας. 4. *Pyth. ode.*	ἀνὴρ ἀμφιτρίτης.
πετραῖος. 4. *Pythiorum.*	ἐλελίχθων. 6. *Pyth.*

d. Diuinæ Deli ſpeculatorē.) Delos inſula eſt vna Cycladū, Apollini ſacra, quod ī ea primū nat⁹ ſit Apol

lo: δῆλος, id eſt perſpicua dicta, quod Apollo aſpera, difficilia & occulta, plana, & aperta reddat, per ſuum quod Deli vigebat oraculum. Stephanus Cynthum, Aſteriam, Pelaſgiam, Chlamydiam, & ex nicanore Scythiadam appellatam autor eſt. θεόδμητον, hoc eſt, diuinitus conditam Delon appellat, quod quum primùm mari tecta eſſet, Iouis iuſſu in lucem prodierit. e. Regium quendam capiti honorem.) λαοτρόφον τιμὰν, honorem populum alentem, hoc eſt regium. Honor enim & amplitudo regis eſt, ſubditos ſuos fouere, tueri, alere, & ab omni iniuria conſeruare, honeſtum & virtutes apud eundem inſtituere & protegere: qua de re & Homerus principes ποιμένας λαῶν appellat. f. Vera vox.) ἀρτιεπὴς, vera, ſana & apta loquens, ab ἄρτιον et ἔπος. g. Interrogauit.) μεταλλᾶν, eſt ordine aliud iuxta aliud inquirere, perinde ac fit in metallis, quæ ab iiſdem vocibus, nempe à præpoſitione μετὰ & ἄλλο, quod vni metallicæ inuentæ venæ altera adiaceat, vt eſt apud Plin. lib. 33. cap. 6. Vbicunq;, inquit, vna inuenta vena eſt, non procul inuenitur etiam alia. Et quidem hoc in omni ferè materia: vnde metalla Græci videntur dixiſſe. Eſtque αὐτεφθέγξατο vſque ad ὄρσο, λόγος πρωθύστερος vel ὑστερολογία. h. Multis communem.) Elin & Olympiam intelligit, vbi ex omni Græcia gentes ad olympiaca ſpectacula per Herculem poſthac erecta confluxere.

θεόδμητος Δῆλος.

STRO-

STROPHE IIII. COLON XI.

Venerunt autem ad celſam(*a*) alti Cronij rupem,vbi(*b*)duplicem illi vaticinij theſaurum tribuit, ex eo quidem tempore vocem audire mendaciorum expertem.Et ſi quando opere confidens, venerandum(*c*)Alcidarum germen Hercules veniat,ac patris celebritatem, multitudine hominum perfrequentem, ritumq́ maximum certaminum condat,(*d*)tunc in ſumma(*e*)Iouis area menſam vaticinio accommodam ponere iuſsit.

a. Alti Cronij.) De Cronio Piſæ promontorio ſuprà dictum eſt.Hic Cronij rupem, pro ipſo Cronio monte, vel pro quinquennalium ludorum loco accipit per periphraſin. b. Duplicem vaticinij theſaurum.) Geminum vaticinij theſaurum, quorum primus, quod iam tum ſtatim Apollinis audiret oraculum, tum quod poſthac Hercule inſtituente quinquennalem panegyrin, menſam diuinationi & reſponſis deſtinatam poneret in Olympia, cui eius nepotes & ſucceſſores præeſſent. c. Alcidarum.) Græcè ἀλκαϊδᾶν pro ἀλκαϊδῶν doricè, hoc eſt, poſterorum Alcæi, vel ab Alcæo propagatorum. Eſt autem Alcæus auus, Amphitruo pater Herculis. ἀλκαϊδᾶν.

d. Tunc.) τόκα pro τότε δωρικῶς. Erat autem oraculi locus Olympiæ, cuius princeps primus Iamus, vbi per ignem futura coniectabant, qua di-

uinatione deinceps Iamidæ perpetuò ſunt vſi. Victimarum enim pelles igni imponentes, ex ijs vaticinabantur. Sunt qui adfirment, è conſciſsis victimarum pellibus futura prædixiſſe. Si enim ſciſſuræ recta forent, læta, ſin obliquæ, triſtia denunciabant.

e Iouis ara.) Ioui & Neptuno primam dicatam, inter ſex, aram fuiſſe, quinta præcedenti ode annotatum.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quamobrem per celebre Iamidarum genus apud Græcos vel diuitiæ conſequebantur. „ (*a*) Adeò quibus virtutes charæ ſunt no- „ biles fiunt. Suum quenque opus oſtendit. „ (*b*) Momus autem præ alijs inuidentibus im- „ minet ijs, (*c*) quibus aliquando raptis ad cur- „ ſum, verenda primum gratia (*d*) glorioſam „ formam (*e*) adſtillat. (*f*) Proinde Cyllenen Arcadiæ montem accolentes (*g*) affines tui

EPODOS, COLON XIIII.

(*h*) Mercurio deorum legato, (*i*) ſupplicibus multisq; ſacrificijs admodum religioſe litarunt.

a. Adeò quibus.) Gnome eſt, qua rationem reddit, quur diuitias & honorem Iamidæ ſint conſecuti. Quæ tametſi ad Iamidas peopriè pertinet, generatim

tim tamen cunctis mortalibus attribui poteſt. Vtitur autem pulchra gradatione in his gnomis. Virtutes ſunt cauſa honorum & diuitiarum: diuitiæ virtutibus iunctæ ſunt cauſa præclarorum operum, inſigniumque facinorum: præclara facta ſunt cauſæ inſidiæ: non quod ipſa mali ſint origo, cæterum malo genio ducti homines, ac peruerſæ mentes, non poſſunt ferre alterius felicitatem. Arguit ergo & indicat maligna corda, aliorum felicitas, perinde atque Horatius etiam cecinit:

Inuidus alterius rebus macreſcit opimis.

b. Momus.) Somni noctiſque filius, Momus deus eſt, qui licet ipſe nihil fingat, aliorum tamen quantumuis præclara opera carpit & calumniatur. Vnde prouerbium: Momo ſatisfacere, pro calumnia, pro reprehenſione accipitur. c. Quibus aliquãdo.) Periphraſis victorum. Eſt autem ſuprà annotatum velà Pindaro, oportuiſſe currus duodecies in Olympico certamine rotari. d. Formoſam gloriam.) εὐκλέα μορφάν, celebrem gloriam: nam hilares, læti et fauorabiles ob victoriam Olympiacam victores redduntur. e. Adſtillat.) ποτιστάζει, adſtillat. Metaphoricè, efficit, parit. f. Proinde Cyllenen.) Laus à maioribus Ageſiæ matris. Cyllene vel Cyllenus mons eſt Arcadiæ Mercurio ſacer: hinc Cyllenius heros Mercurius Virgilio eſt. Ouid. 1. Metamorph.

Mænala tranſieram latebris horrenda ferarum,
Et cum Cylleno gelidi pineta Lycæi.

g. Affines tui.) μάτρωες ἄνδρες, *affines & maiores à matre. h. Mercurio.) A pietate in Mercurium, maiores matris Ageſiæ laudat. Proinde Mercurio & Ioui acceptam referendam victoriam adſerit. i. Supplicibus ſacrificijs.)* λιταῖς *hoc loci adiectiuum eſt, non vt ſuprà & in nono Iliad. ſubſtantiuum, vel etiam proprium. Stephanus à nympha Naide Cyllene montem appellatum tradit, ibique merulas albas naſci, nec vſquam alibi tales, variaſque voces ædere: noctu ad lunam facilius quàm die eas capi.*

O Ageſia, Soſtrati nate, qui certamina præmiorumq́ ſortem tenet, ac ſtrenuam Arcadiam Honorat Mercurius, is & (*a*) cum grauiter tonante patre tuam felicitatem perficit (*b*) Gloriam quandam habeo in lingua (*c*) acutæ cotis, quæ me non inuitum attrahit pulchrè fluentibus ſpiritibus: auia mea (*d*) Stymphalica florida Metope.

a. Cum grauitonante patre.) Iouem patrem grauitonantem. Sunt autem hæc ferè Iouis epitheta. Primum tamen decadem vocum, qua vetuſtas ipſum Iouem intellexit, perinde ac Vrbanus è veteribus digeſſit, ſubijciemus:

ζεύς ζὴν δεύς βδεύς ζάν
ζής ζάς δίς δὴν δάν. *Iupiter.*

Iouis

Iouis epitheta ergo ſunt hæc propemodum:

εὐρύοπα	βαρύοπα	ἐλατὴρ βροντῆς
στεροπῶν κεραυνῶν τε πρύτανις		σωτήρ
φύξιος	πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε	
πόσις ἥρης	βαρύγδουπος	ὑψιβρεμέτης
μητιέτης	ἀγκυλομήτης	νεφεληγερέτης
εὐρύοπης	τερψικέραυνος	βροντησικέραυνος
αἰγίοχος	πανομφαῖος	ἀστροπηκτής
φίλιος	ξένιος	ἑταιρεῖος
ἐφέσιος	φαναῖος	ὕπατος κρειόντων
λήκιος	ἑλλάνιος	βασιλεὺς θεῶν
ἀργικέραυνος	ἐλευθήρ	ὀλύμπιος
λυκαῖος	αἰθέρι ναίων	γενέθλιος
ἐλευθηρίης	φοινικοστερόπης	αἰολοβρόντης
μειλίχιος	ὀλύμπιος ἡγεμών	ὀρσοκτύπος
ἄλιος	ἤλειος	ὀλύμπιος ἡγεμών
ἐρίγδουπος	ἐγχεικέραυνος.	

b. Gloriam habeo.) Allegoria eſt, qua Lyrices & Muſices ſuæ præſtantiam modeſtè laudat & verè poëta vt animaduertat Ageſias ſeſe non vulgaribus, ſed enim ſummis, optimis, præclariſsimis per Pindarum præconijs auctum iri. Tum patriam ſuam Thebas huiuſmodi eſſe, vt quæ eximia ingenia profe rat: cuius è fontibus, cuius tutelaribus numinibus haud pœnitendum hoc poetices decus acceperit, quo commodum quos velit ornare poſsint. c Acutæ cotis.) Per acutam cotem iudicium ſuum & inge nium intelligit poëta, quo æquè atq; cos ferrũ acutẽ

& abſolutè, quidquid in manus ſumpſerit, perficere poßit. Appellat autem canoram cotem, reſpiciendo ad lyram ſuam. Nam omnia eius poëmata ad citharam & tibiam decantata ſunt, vt monet hypomnematiſtes. Ipſa cos, ipſe animus meus, iam antea volentem me pertrahit ad pulchrè fluentes flatus, id eſt ad ſonos, ad concionem, ad hymnum. Proinde hæc allegoriæ huius ſumma eſt: Mihi à maioribus meis, à genere, à matre, à patria inſitum eſt vt Muſica & lyrice claream. Auia, inquit, mea Stymphalica florens belle Metope, bellicoſarum Thebarum matris meæ mater, inſtar acutæ & argutæ cotis in lingua mea eſt: illa me ad dulciter fluentes ſpiritus, ad ſuaueis tibi decantandos hymnos ô Ageſia permouet, imò pertrahit. Atque vt hæc penitus intelligantur, hiſtoria ex interprete eſt adijcienda. Metope filia fuit Ladonis fluuij, vxor autem Aſopi Thebani amnis: è quo filiam Theben peperit, qui cùm vrbs idem nominis obtinet. Pindarus ergo Thebis oriundus Metopen auiam ſuam, id eſt, patriæ ſuæ matrem appellat.

Stymphalus Arcadiæ metropolis.

d. Stymphalica.) Stymphalus Arcadiæ ciuitas, cuius filiam Metopen facit poeta, vt quæ ortum ducat ex Ladone Stymphalum præterlabente. Stymphalica igitur Metope eſt, id eſt Arcadica. Iam & hoc ſe debere maioribus Ageſiæ innuit, quandoquidem & ipſe Arcadicus, quantum ad matris ſuæ maiores attinet, extiterit.

STROPHE V. COLON XI.

Quæ

Quæ (*a*)cædentem equos(*b*)Theben peperit,cuius amabili aqua(*c*)ſitim meam reſtinguo, viris iaculatoribus varium hymnum plectens.(*d*)Excita nunc ſocios Aenea: primùm quidem, vt laudibus efferant Iunonem Partheniam:deinde agnoſcant,ánne vetus opprobrium veris rationibus effugerimus, (*f*) Bœoticam ſuem. (*g*) Es enim nuncius rectus,(*h*)comptarum Muſarum ſcytala,(*i*)dulcis crater bene ſonantiũ carminũ.

a. Equos cædentem.) Id eſt, equeſtrem πλάξιππον à πλήσσω ferio, et ἵππος equus. α factum eſt ex η doricè. b. Theben.) Theben Nympham ſeu fluuium, vel ipſam etiam patriam intelligit.

c. Sitim reſtinguo.) Sitim reſtinguere, eſt ἀλληγορία. Id eſt, cuius ego Thebes ſum ciuis, in qua ego ſpiritum duco. d. Excita nunc. Aeneas Pindari chorodidaſcalos, hoc eſt chori inſtitutor erat, quo publicè vtebatur Pindarus, vt ſua poëmata doceret, cumque alijs ea pſalleret: quandoquidem ipſe adeò tenuis vocis erat, vt pro dignitate, ſua recitare non poſſet. quod plures alij poëtæ, quum canora et arguta voce pollerent, per ſeſe ipſi faciebant, choros nempe docentes. ὄτρυνον ἑταίρους, id eſt, concentores tuos adhortare, alacres illos redde ad cantandum tecum, et vt Iunonem tecum Partheniam laudent. &c. e. Iunonem Partheniam.) Quia Arcadiæ mentionem fecit, ideo Iunonẽ Partheniam,

i 2

hoc eſt, Arcadiam recordatur: à Parthenio enim Arcadiæ monte Parthenia vocatur. f. Bœoticam ſuem.) Βοιωτίαν ὗν. Hyantes gens priſca & barbara in Bœotia fuit, quos propter inſignem et inertiam & barbariem & omnis liberalioris inſtitutionis ignorantiam quidam proſcindentes, corrupto nomine quemlibet eorum ὗν, id eſt ſuem appellabant: vt inde Βοιωτία ὗς in prouerbium abierit, quo inertem et ignauum, neque literarum, neque nandignarum, notarunt. Inſtitue ergo chorum ô Aenea, vt canat Partheniam primum Iunonem, deinde ita canat noſtra poëmata, vt auditores & ſpectatores intelligant nos non eſſe amuſas, vt prouerbium habet, ſues. g. Es enim nuncius rectus.) Laus Aeneæ chorodidaſcali, à facili. haud difficulter chorum inſtituere potes, es enim nuncius rectus, hoc eſt, hoc meo nomine rectè, bene & pulchrè efficere potes, quandoquidem ſis ipſe & literarum & muſices peritiſsimus. Nam hoc eſt, quod ſubijcit: h. Comptarum Muſarum ſcytala.) Ingenti præconio effert Aeneam chori magiſtrum, ſcytalam Muſarum appellans, hoc eſt veluti ſecretorum Muſarum conſcium, ac talem quem ſibi Muſæ deligant, ſi cui ſecreta ſua & ſacramenta indicare velint. Metaphora eſt prouerbialis, ſumpta ab adagio, Scytala Laconica. Et licet ex Gellio hoc ipſum peti poſsit, è Pindaricis tamen ſcholijs adnectam. Lacedæmonij ſi quando Harmoſtis ſuis ad aliquam vrbem miſsis, ſe-

creti

creti quicquam indicare vellent, non fidebant chartæ, cæterum talem celandi conſilij ſui rationem inibant: deradentes lignum teres, trium vel quatuor cubitorum, in duas partes findebant, alteram imperatori peregrè agenti dabant, alteram ipſi ſibi retinebant. Significaturi igitur aliquid duci exercitus, tenuè quoddam & anguſtum lorum virgæ ſeu tereti baculo ſuo dimidiato obuoluebant, eoq́ue pacto quæ vellent inſcribebant. Reſolutum itaq; lorum confuſus quaſdam notas ſubindicabat, quas nemini cognoſcere poßibile erat. Lorum ergo tale imperator acceptum per Laconum nuncios, ſuo quod penes ſeſe habebat circumuoluebat tereti bacillo, moxq́ue Laconum ſuorum & mandata & conſilia dignoſcebat. Huiuſmodi itaque lorum, quo epiſtolæ vice Lacedæmonij vtebantur, σκυτάλη, hoc eſt ſcutica dicebatur, à σκύτος corium. Alij ſic interpretantur, quod Lacones latas ſcuticas habuerint, quibus inſcripſerint conſilia ſua ad Harmoſtes, easq́ue coriaceo vaſi incluſas & obſignatas tranſmiſerint. Aeneas igitur eſt rectus angelus & ſcytala Muſarum; hoc eſt Muſices peritißimus, & literis ornatißimus, vt Muſis, Apollini & Charitibus adeò gratus ſit, vt ſi quid rectè curatum velint, ei demandent. i. Dulcis crater.) Crater vini eſt amplum poculum, à κρατέω capio, teneo, vt poëta ob oculos ponit, dum inquit, Crateres magnos ſtatuunt. Hic inſigni metaphora, pro vaſe, imò pro promo & condo dulciſonarum

odorum. Perinde ac ſi dicat: Quemadmodum Crater dulciſsima vina & condit & promit, quæ conuiuas exhilarent, ſic tu non vina, mi Aenea, ſed ſuauiſſimas odas contines apud te, & chorum ſonare doces. Qua laude quid magnificentius Muſico dici potuit? ecquî auguſtius vel eruditiſsimus quiſque prædicari quiret?

ANTISTROPHE, COLON XI.

Iube etiam vt ne obliuiſcantur Syracuſarum, & (*a*) Ortygiæ, quum Hieron puro ſceptro gubernans, & recta conſulens, (*b*) rubros pedes habentem (*c*) Cererem veneratur, filiæq́ eius Proſerpinæ, (*d*) curru albos equos habente inuectæ Anacalypteria celebrat, Iouisq́ Aetnæi fortitudinem. (*e*) Suauiloquæ ipſum lyræ & cantus (*f*) nouerunt. (*g*) Ne quatiat oro felicitatem eius futurum tempus, verùm dextro adfectu & (*h*) hilari mente Ageſiæ laudem ſuſcipiat.

Commoratur in Apoſtrophe ad Aeneam choro didaſcalum, in cuius perſona interim ipſe vates Hieronem regem σύγγονον Ageſiæ commendat, propterea quod & ipſe Ageſias Syracuſanus ſit à parente Soſtrato. a. *Ortygiæ.) Ortygia inſula eſt ante Syracuſas, cuius Hieron rex erat. Et quia Syracuſanus eſſet Ageſias à parentibus, meminit iuxtà & Syracuſarum & Ortigiæ, quibus iam tum domina-*

dominabatur Hieron, et ipſe Olympionices, honorifi cè. b. Rubros pedes.) φοινικόπεζαν Cererē appellat. Quid coloris ſit, et quomodo fiat, ex nigro vel opaco et lumine ex Ariſtotele in ſuperiorib. indicatum: hîc tamen pro flauo accipit: ſeges enim matura flaua eſt. Per epitheton ergo adinuentum Cereris, fruges nimi rum reſpicit. c. Cererem.) δημήτηρ Ceres. Dores di cunt δαμάτηρ, ἀ δᾶ, quod Dorienſibus terram ſigni ficat, et μήτηρ mater, ceu terræ frugum mater. Ita ſcholia Theocritica. Adumbrat vberem frugum in Sicilia prouentum, quo nomine Siciliam Cicero in Verrinis extollit. d. Curru albos equos.) λευκίππου. Cereris feſta, Demetria, Theſmophoria & Eleuſinia Græcis dicuntur. Filiæ eius Proſerpinæ Theogamia, hoc eſt diuinæ nuptiæ celebrantur, quod ſcilicet Plutoni ducta ſit: & Antheſphoria in Sicilia aguntur, autore Iulio Polluce Theogamia verò & Anacalypteria idem eſſe ſolennitatis genus ex interprete, & Heſychio colligitur, qui Anacalypteria vocat, quando tertio die ſponſa ex ædibus parentum ſit ducta: ab ἀνακαλύπτομαι, id eſt reuelor, quod tum reueletur ſponſa & puella, quæ antea domi clauſa manſerit. λευκίππου autem ideo dicit, quod raptam à Plu λευκίππου. *tone Proſerpinam filiam mater Ceres diu quæſitam, ac tandem curru albos equos ſubmiſſos habente repertam, in cœlum ad Iouem reduxerit. Scholia. e. Suauiloquæ.) Hoc dicit cum propter ſu-*

periorem primum, quod celebratus eſt, hymnum, tum etiam quod Muſices arte claruit, id quod eadem prima ode exprimit, ἀγλαΐζεται δὲ μουσικῆς ἐν ἀώτῳ. f. Nouerũt.) γινώσκοντι eſt pro γινώσκουσι, δωρικῶς. g. Ne quatiat.) εὐχὴ eſt vel precatio. Vtinam non infringat vel præſens vel vllum futurum tempus Hieronis felicitatem, in qua perſeuerans hilari fronte Ageſiæ laudem excipiat. Hoc ideo precatur, quod Hieron maior ſit, vtpote rex Syracuſarum & Ortygiæ. Ageſias verò etſi Syracuſanus quantum attinet ad parentes, non regis tamen filius fuit, quanquam imaginibus etiam maiorum ſuorum clarus haberetur, vates iam exiſtens Olympicus. h. Hilari mente.) εὐηράτοις φιλοφροσύναις, τουτέστι ἐπεράστῳ εὐθυμίᾳ, amabili iucunditate, amico affectu, tranquilla felicitate.

EPODOS, COLON XIIII.

(*a*) De domo ad domum, à Stymphalijs muris venientem, (*b*) matrem pecoris diuitis Arcadiæ relinquentem. Atqui proſunt
Allego-,, agitata ſurgentibus nocte procellis duæ è
rica ,, veloci naui proiectæ anchoræ. (*d*) Deus au-
compa- ,, tem horum & illorum ſortem vndique cum
ratio. ,, gloria perſpicuam efficiat. O cui maria curæ ſunt Neptune, Ageſiam amans rectum oro nauigium exrráque periculum dona, (*e*) Amphitrites aureum colum geſtantis coniux

coniux, meorum uero hymnorum adauge permulcentem florem.

a. De domo ad domum. Suſpiciat hilari affectu laudē Ageſiæ inquam, uenientem de domo ad domum, hoc eſt, ab una patria ad alteram, de Arcadia Syracuſas. Interpres monet prouerbium eſſe de ijs, qui de eodem ad idem proficiſcuntur. b. Matrem pecoris.) Periphraſis eſt Stymphali, quæ mater eſt urbium Arcadiæ, metropolis & urbium excellentiſsima. Arcadiam εὔμηλον dicit, id eſt, abundantem ouibus, diuitē pecoris, ab εὖ & μῆλον, quod omnis generis quadrupedia ſignificat, maxime uero ouem, tum fructus arborum quarumlibet, præcipue uero pomi. c. Atqui proſunt.) Gnome eſt allegorica, qua laudat duas patrias Ageſiam agnoſcere. Perinde ac in tempeſtate duæ anchoræ marina petra & littore detentæ, nauim ne uentis cedat, ſeruāt ne confringatur: ita duæ patriæ alumnum ſuum amplectentes, retinent, illuſtrant, decorant. Poteſt & hæc gnome uel ad duos fidos amicos, uel quæcunque duo ſalubria, ad pharmaca, ad uicinos, idq́; genus alia referri. ἀπεσκίμφθαι præteritum aparemphati, ſicut τετύφθαι, à uerbo σκίμπτομαι fulcio, quod à nomine σκιμπὸς deducitur. Eſt autem præteritū pro præſenti infinitiuo explicandum, hoc pacto: Bonæ ſunt duæ anchoræ proijcere, hoc eſt ad proijciendum ad fulciendum, ad firmandum, uel ut firmentur.

σύμη-λον.

ἀπεσ-κίμφ-θαι.

d. Deus autem.) Peroratio eſt, qua & Ageſiæ ab utraq; patria Stymphalo & Syracuſis, læta euenire precatur: & Neptunum, ut cum Ageſiæ nepoti eius, tum hymnis ſuis ſecundiorem fortunæ aurã donet, rogat.

e. Amphitrites.) Amphitrite uxor eſt Neptuni: auream colum, ut regina, geſtat. Pro mari Homero Odyſſ. α. & primo Metamorph. accipitur.

DIAGORAE RHODIO PVgili, *Qui uicit LXXIX Olympiade, Ode VII.*

STROPHE I. COLON XI.

V(*a*)T ſi quis à diuite manu philam acceptam ridentem intus uitis rore donet nouo genero unà cum uino offerens, ab una (*b*) ad alteram domum transferendo, aureum omnino (*c*) facultatum uerticem, (*d*) ſympoſij oblectationem, qua ſimul honoret affinitatem ſuam ſocer, & ita præſentibus amicis eo munuſculi æmulatorem reddat ſponſum unanimis genialis tori:

ANTISROPHE, COLON XI.

Sic ego (*e*) nectar (*f*) ſuapte ſponte fluens, Muſa-

Muſarum donum, brauij latoribus mittens, dulcem animi fructum, exhilaro Olympios, Pythiosq; uictores.

ENARRATIO.

Hactenus qui equis, curribus equis & mulabus ductis uictores euaſerũt, prædicauit: Nunc eos qui pugilatu, lucta, et id genus alijs certaminibus uicerũt, efferet. Quando, et qua Olympiade Diagoras uictor euaſerit pugilem agens, epigrapha teſtatur. Quanto uero ſit in precio hæc ode habita, Gorgõ in Scholijs tradit: argumento enim eſt, ut idem ait, quod aureis literis in Lnnaris Mineruæ templo conſecrata conſpiciatur. Fuit autem Damageti Rhodij filius Diagoras, de quo hæc memoriæ prodita ſunt, quod Olympiæ ſteterit Diagoræ ſimulacrum, poſt Lyſandri imaginem, cubitorum quatuor, digitorũ quinq;, dextram extẽdens manum, ſiniſtram ad ſeſe inflectens. Hunc ſequitur Damagetus ſenior ille liberis ſuis pater, cui idem cum auo nomen erat, quinquertio inſignis, & ipſe cubitorum quatuor, minor autem patre digitis quatuor. Hos iuxta ſtabat Dioreus frater pugil, & ipſe quinquertio inſignis. Tertius poſt illũ Acuſilaus, ſiniſtra lorum pugilatorum tenẽs, dextrã ueluti ad orationẽ expãdens. Et illi ſanè uictoris Damageti filij, in colũnis unà cũ patre ſuo cõſpiciuntur. Poſt illos et nepotes eiꝰ uictores duo: Euclõ pugilatu Andronẽ uincẽs, deĩde Piſirrhotiꝰ et Lelegetes qui

Argumentum.

eodem die uictoriam cum patre in Olympijs ludis adepti ſunt. Non longo poſt tempore fama eſt filiam Diagoræ Ariſtopatiram Olympiam ueniſſe, petijſſeq́; ab Hellanodicis, hoc eſt, certaminum arbitris, ut eã ad ſpectaculum admitterent: qui dum eam prohibentes, iuxta legem ſuam dicerent, mulierem non decere ut gymnicũ agonem ſpectet: reſpondit, ſe alijs haudquaquam fœminis parem eſſe, ſed quiddam habere excellentius cæteris, nempe maiorum ſe uirtutibus munitam: iuxtaq́; & patris & fratrum ſtatuas cõmonſtrauit. Quo uicti Hellanodicæ, legis ſoluta conſuetudine, Ariſtopateiræ ſpectandi fecere copiam. Porrò quod aureis literis tranſcripta hæc ode, Mineruæ dicata fuerit, & in Pindari & Diagoræ honorem factum eſt. Laudat autem Diagoram, à patria Rhodo, ab Olympia uictoria, à patre Demageto, à maioribus Rhodiorum, Tlepolemo præſertim, ad quem genus ſuum refert Olympionices. Hic in Tlepolemi rebus geſtis explicandis, ad partum Mineruæ digreditur, & ad ortum Rhodi inſulæ. Poſtremo à Nemea, Iſthmia, Athenienſi, Argiua, Arcadica, Thebana, Aeginetica, Pelleneaq́; uictorijs. Tandem uoto cludit. a. Vt ſi quis.) A comparatione orditur, eaq́; pulcherrima, ut ſemper in exordijs eximius eſt. Quemadmodum, inquit, pater ſponſæ, generum ſuum aurea phiala, quam ei in conſpectu conuiuarum dono dat, exhilarat, eſtq́; in cauſa, quur arctiori amoris uinculo erga ſibi deſponſatã rapiatur

piatur: ſic ego uictoribus Olympicis, aliorumq́; Græciæ certaminum potitis, nectar merum dono. Eſt & obſeruandum comparatione, quod uinum uitis rorē metaphorice definiat, & quod κᾶδος *pro* κῆδος *affinitatem appellat. Eſt enim* τὸ κῆδος πολύσημον, *ut Nicandricus hypomnematiſtes affirmat, in principio* θηριακῶν, *explicans uerſum.*

ἀπροϊδῆ τύψαντα, λύσιν θ' ἑτεραλκέα κήδευς,

Tria, inquit, κῆδος *ſignificat: cognationem ex affinitate, ſolicitudinem, & malum. Nicandro ergo eo loci malum ſignificat, Pindaro hic affinitatem. d. Ad alteram domum.) De domo ad domum paræmia, præcedenti ode indicata eſt.* οἴκοθεν οἴκονδε

e. Facultatum uerticem.) Propter aurū, phialam auream rerum, hoc eſt, bonorum uerticem uel ſummitatem & culmen uocat, quod aurum in diuitijs & metallis ſit longe præſtantiſsimum. d. Sympoſij oblectationem.) χάρις *hic oblectatio & iucunditas eſt, dum inquit,* συμποσίου χάριν. *Nectar* ἀ *uη ſteretica uocula, &* κτείνω *occîdo, deorum immortalium potus eſt, ſicut ambroſia cibus. Vtroque æternitas, deorumq́; immortalium incorrupta eſſentia pulcherrime adumbratur. Atqui nectar odas ſuas nominat Pindarus. f Suapte ſponte fluens.)* χυτὸν *pro* αὐτοχύτον, *per ſeſe fuſum, uoluntarium, purum,* ἄκρατον, *non dilutum, id eſt præſtantiſsimū hymnum.*

Felix ille quē bona fama detinet. Aliàs

τοῦδ' ἀγαθοῦ, ὅτ' ἄρ τρέπεται χρὼς, ὅτε τε λίην ταρβεῖ. ἐπεὶ δ' ἂν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν ἀρᾶται δ' ἤ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαΐ λυγρῇ.

Δαΐς αὐτὶ πολέμου.

d. Fortem uirum.) Ipſum Diaguram. e. Prope Alpheum. Id eſt, *Olympiaco certamine. f. Caſtaliam.) Fons eſt Caſtalia prope Pythonem Apollinis urbem: pro Pythijs ludis accipit poëta,* κατὰ μετωνυμίαν. *g. Propter puligatoria munera.) Id eſt, coronam quam ex Pythia uictoria per pugilatum adeptus eſt. h. Qui.) Diagoras & Demagetus. i. Cum argiua multitudine.) Scilicet per Tlepolemum Rhodum traducta, ut ſubinde explicabitur. k. Tres ciuitates.) Periphraſis eſt Phodi, inſula tres ciuitates complectens. Continet autem Rhodus tres urbes, nempe Lindum,* I*alyſum & Camirum, perinde ac Homerus etiam teſtatur in* Βοιωτίᾳ.

Munera pugilatoria.

οἳ ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
λίνδον ἰηλυσιόν τε, καὶ ἀργινόεντα κάμειρον.

l. Embolum.) Rhodus è regione Lyciæ ſita eſt: iuxta Lyciam uero oppidum eſt Arycadne: proxime quod templum quoddam eſt Embolum primo uocatum, ob loci ſitum: latis enim adiacentibus petris in acutum tendit regio, inſtar acuti nauigij, quod Græci ἔμβολον *dicunt. Nunc uero Trieris, id eſt, triremis ob eandem cauſam nominatur: quandoquidem eius poſitura loci, naui non ſit diſsimilis. Apud Embolum ergo, id eſt Lyciam, figuram emboli, quod eſt*

acuti

acuti nauigij genus, conſtituentem.

STROPHE II. COLON XI.

(*a*)His autem qui à Tlepolemo originem duxerunt, putã latepotenti Herculis generi, communem præconiorum ſermonem proferre uolo. Quod ad patrem attinet, ex Ioue quod ad matrem, ex Aſtydamea Amyntoris filia initium ſumere contendunt.(*b*) Circa humanam porrò mentem innumeri errores pendent.(*c*) Confieri tamen non poteſt.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Vt id quod in præſentia, in poſterum etiam alicui præſtantiſsimum reperiatur.

a. His autem.) Rhodios quantum ad patrem attinet Iouis filios facit Pindarus, quod ad Tlepolemum genus ſuum referant, qui erat filius Herculis, Hercules autem Iouis. Quantum ad matrem attinet, ab Amyntore illos deducit, repugnãs Homero in Catalogo nauium, qui Aſtyochen Tlepolemi matrem adfirmat. Enimuero Hypomnematiſtes, in hiſtoriographum Achæum incidiſſe Pindarum ait, qui eo genealogiam Tlepolemi ordine texit: Hyperochi Eurypylus filius eſt, Eurypyli Ormenus, cuius Pheres, cuius Amyntor, cuius Aſtydamea Tlepolemi mater. Quin & ipſe Amyntor genus ſuum ad Iouem reducit. Porrò Homeri locus eſt huiuſmodi de Tlepolemi matre:

ὃν τέκεν ἀςυόχεια βίῃ ἡρακληείῃ.
τὴν ἄγετ' ἐξ ἐφύρης ποταμοῦ ἀπὸ σελλήεντος,
πέρσας ἄςεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.

b. Circa humanam porrò mentem.) Pruper-gaſiau hac gnoma facit, ad inſequentem Tlepolemi errorem, quo Licymnium fratrem auiæ ſuæ ſed nothum, interemit. Humanæ mentes innumeris erroribus inuolutæ & obrutæ ſunt: proinde non mirum ſi quippiam à Tlepolemo ſit admiſſum imprudentius.

c. Confieri non poteſt.) Sententiam ſententiæ attexit. Hoc eſt, fieri non poteſt, ut fortuna alicui eadem ſemper permaneat, ut fixa & ſtabilis felicitas hic hominem excipiat. Nam qui iam ſtatus homini lætus eſt, poſt paucos dies immutari poteſt: quæ conditio moleſta & ingrata eſt, in iucundam breui tempore uerti poteſt: perinde atq; Tlepolemi fortuna è triſti & flenti, in lætam & ridentem, dum Tirynthо Rhodon uſque ſeceßit, eſt translata. Id eſt, Neſcia mens hominum fati ſortiſq; futuræ. Neſcimus, inquit, an qua nunc felicitate ſtamus, permanſuri in poſterum ſimus: itidem ut Tlepolemus ante errorem & cædem Licymnij fortunatus erat, poſtea uero fuga ſibi ſalutem quærere coactus, calamitatiq; ſubiacere, uſquedum rurſus ex oraculo rex Rhodiorum decerneretur. Atque hāc ſententiam ueluti thema proponit, quod Tlepolemi hiſtoria probat.

(*a*) Etenī Alcmenæ (*b*) fratrē nothū, (*c*) cōto duræ oleæ quatiens, ex ædibus (*d*) Mideæ

matris

matris ſuæ uenientem Licymnium occîdit (*e*) Tirynthi, quam tum inhabitauit (*f*) bile percitus Tlepolemus. Atqui (*g*) animi perturbationes uel ſapientibus non raro impoſuerunt. Conſuluit itaq; oraculum Delphis.

a. Etenim Alcmenæ fratrem.) Errorem, in quem incidit Tlepolemus, & peccatum, hic Pindarus ipſe denumerat. Interpres *hunc in modum recitat: Tlepolemus, inquit, telo bouem traijcere uolens, in Licymnium Electryonis filium nothum, qui ei è Phrygia Midea natus erat, proiecit, præterq; animi ſui ſententiam occîdit. Hinc declinans odium cædes. Reſpondet oraculum, ut Rhodum ſe conferat. Verum Pindari ex uerbis colligitur, cum ſponte, uel gloriæ, uel regni affectatione in Licymnium inſurrexiſſe. Homerus hiſtoriam ita canit:*

τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ ἐϋ-
πήκτῳ,
αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
ἤδη γηράσκοντα λικύμνιον ὄζον ἄρηος.
αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε, πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας.
βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον, ἀπείλησαν γὰρ οἱ ἄλλοι
υἱέες, υἱωνοί τε, βίης ἡρακληείης.
αὐτὰρ ὅγ' ἐς ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων

b. Fratrem nothum.) Quæſtio hic incidit, quo modo Licymnius ſit nothus Alcmenæ: quæ ſic diluitur. Alcmena Electryonis & Lyſindices, Pelopis

natæ, filia fuit legitima: Licymnius autem Electryonis & Mideæ, genere Phrygiæ, illegitimus filius fuit.

c. Conto.) τὸ σκᾶπτον *pro conto ſudéue accipit. d. Mideæ.) Midea mater eſt Licymnij, & eiuſdem nominis urbs in Argo. e. Tirynthi.) Tyryns Argi ciuitas, unde Tlepolemus oriundus. Hercules inde Tirynthius heros latinis poëtis uocatur.* Τίρυνς

f. Bile percitus.) χολωτεὶς. *Commotum regni cupiditate uel æqualis gloriæ inuidia, in cædem Licymnij armatū Herculem Pindarus clanculum ſubindicat, per uerbum* χολῶσθαι. *g. Animi perturbationes.) Apologiæ uice hanc gnomen interſerit continuæ narrationi, ne quid præter decorum in genere laudis admittat, neue notam Tlepolemo Rhodiorum principi inurere uelle uideatur.*

EPODOS, COLON XIII.

Quem quidem ex bene olenti templi adyto, iuſsit auricomus Apollo ex (*a*) Lernæo littore nauim ſoluere, (*b*) ad mari circumſepta paſcua, (*c*) ubi quondam deorum magnus rex aureis niuibus rigauit ciuitatem, quando Vulcani organo, ærea nempe bipẽni, Minerua ex uertice partis prorumpens, (*d*) uehementer clamauit, ut cœlum ipſam trepidaret, almaq́ parens tellus.

a. Lernæo littore. Lernam alij fontem Argi, alij rubetis exuberantem locum dicunt, ubi & hydra

dra delituerit. Alij urbem Argi adſirmant. Summa, ex Lernæo littore, id eſt ex ipſo Argo, b, Ad mari circumſepta paſcua.) Periphraſis eſt Rhodi.

c. Vbi quondam deorum magnus rex.) Amplificat partu Mineruæ. Deorum magnus rex, Iouis eſt periphraſis. Porrò Mineruam è cerebro Iouis naſci, idq́; ſecuri Vulcani, nonnihil myſterij in ſeſe habet neque quicquam ſimpliciter intelligendum. Quare hoc ipſum paucis explicare tentabimus. Minerua eſt artium & belli dea. Siue igitur artes ipſas, ſiue belli adminiſtrationem & conflictum accipiamus, eadẽ utrinq; ratio manet. Artes, omnesq́; ingenuæ diſciplinæ, è cerebro, è capite Iouis, è Dei Opt. Max. ſapientia prodeunt. Scimus enim à Deo nobis, ut alia omnia bona, ſic ipſas quoque profluere arteis. Quod autem Vulcanus ſecuri caput Iouis aperit, in partu Mineruæ, quid aliud eſt, quàm quodam impetu, quadam etiam lucta, & ſummo ingenij conatu, artẽ tandem conquiri? Non per ſomnium enim nobis obrepunt artes, neque ſtertentibus nobis obueniunt: cæterum neceſſe eſt, ut Vulcanus faber ille deorum, cui apud Græcos ab æſtu igniue nomen, ſecurim ſuam admoueat, ut eius beneficio Minerua generetur. hoc eſt, quanquam ingenuæ diſciplinæ ex ipſo diuinæ ſapientiæ fonte naſcantur, opus tamen eſt primum doctore, opus eſt magiſtro, ceu apud Lyricos chorodidaſcalo, qui ſuis præceptionibus & inſtitutionibus pueri formet, imbuat erudiat. Quod tã non adſa

bulosam illam duntaxat Mineruam Iouis gnatũ pertinet, ſed ad omneis qui melioribus diſciplinis incumbunt. Nemo enim unquam ad apicem literarum perueniet, ſententiarum pulcherrimum fructum, & ἄξιν adipiſcetur, qui non bonis ſeſe præceptoribus ſubmiſerit, aut monitis doctiorum geſſerit morem, ac deinde per ſeſe etiam non ſummo ſtudio, diligentibus excubijs, literis inuigilauerit. Atq; huc non inepte quadrat, quod grammatici Mineruam dictam putent, quaſi minuentem uires & neruos. Literæ quidem ocium & tranquillitatem requirunt, ſed tale ocium, quod nunquam, ut ille ait, ſit ſine negocio. Arbitratur quidem ignauum uulgus, eruditos & Muſis deditos, ſolo & execrabili ocio torpore, quum interim plus operentur, magis item negocio ſint intenti qui literis inhiant, quàm ulli profecto certones: haudquaquã enim uitã ab omni opere atque negocio alienã, eruditi ducunt. Qui illiberalibus artificijs uictitant, & χειροβιωτὶ ſpiritum ducunt, corporis uiribus potiſsimũ laborant, corpore ut in plurimũ fatigãtur. At qui Muſis ſtudẽt, & Coricydas nymphas depereunt, plus animo quàm corpore laborant, inq; hunc laborant modum, ut ferè ipſa ualetudinis ratione, diſpoſitione & habitudine, haud raro cognoſcatur ſtudioſus ab inerti, eruditus ab amuſo. Adeò rapit literarũ amor ſuos æmulatores, adeò uires illorum exhaurit, adeò adfligit, macerat, abſumit, ut neque Leãder ob ſuã Abydanã nymphã, nec Pyrannus

ob

ob ſuam Thyſben, acrius & uehementius cruciati ſint. ignis Cupidinis ualde quidem æſtuat, ita ut colorem & formam diminuat amantium. At non minor flamma ſtudiorum eſt amatores, ut ferè luridi, qui fortius inuigilarint Muſis, eſſe uideantur. Quod ſi literas pingere, characteres ducere, talis ſit labos, ut licet duo eo digiti adhibeantur, totum tamen corpus, Terentiano, non uulgaris eruditionis uiro, autore, eo negocio occupetur: quanto magis qui ſublimia ſpeculãtur, præardua tractant, diuina meditantur, ſerijs ſtudijs dediti ſunt, uel leuibus etiam, labori intenti ſunt, exhauriuntur, macerãturq́;. Hinc aqualiculos quoſdam, Epicuros, parum dare operam Muſis liquet: quomodo enim ſubtilis animi τὸ σῶμα uel σῆμα eſſe queant? Somnus, deſidia, uoluptates, lautitiæ menſæ, non peßima interdum forma conſpicuos interdum homines reddunt, ſed ignauos interim & inertes. E diuerſo uigiliæ, animi ad bona ſtudia alacritas, uariarũ illecebrarũ contẽptus, frugalitas, faciei quidẽ ſub pallidæ, ſed decẽtis habitus, ſolertes, gnauos bonæ adeò frugis homines reddit. Fallũtur igitur, qui literas leuẽ rẽ, & modica cõſtare opera cogitãt, Errãt, qui ſtudioſos ocioſam degere uitã rẽtur. Ex hiſce iã claret, quid poëtæ per Vulcanũ et ſecurĩ, qua caput ouis diſcidit, ut Minerua tandẽ prodiret, uelint: operoſam nimirum præceptoris inſtitutionem, et ut Homericè dicam, νηπέην ἀλεγεινήν. Sed quur cœlum & terra clamorem Mineruæ tremuerunt? an quia

eodem die uictoriam cum patre in Olympijs ludis adepti ſunt. Non longo poſt tempore fama eſt filiam Diagoræ Ariſtopatďram Olympiam ueniſſe, petijſſeq; ab Hellanodicis, hoc eſt, certaminum arbitris, ut eã ad ſpectaculum admitterent: qui dum eam prohibentes, iuxta legem ſuam dicerent, mulierem non decere ut gymnicũ agonem ſpectet: reſpondit, ſe alijs haudquaquam fœminis parem eſſe, ſed quiddam habere excellentius cæteris, nempe maiorum ſe uirtutibus munitam: iuxtaq; & patris & fratrum ſtatuas cõmonſtrauit. Quo uicti Hellanodicæ, legis ſoluta conſuetudine, Ariſtopateræ ſpectandi fecere copiam. Porrò quod aureis literis transſcripta hæc ode, Mineruæ dicata fuerit, & in Pindari & Diagoræ honorem factum eſt. Laudat autem Diagoram, à patria Rhodo, ab Olympia uictoria, à patre Demageto, à maioribus Rhodiorum, Tlepolemo præſertim, ad quem genus ſuum refert Olympionices. Hic in Tlepolemi rebus geſtis explicandis, ad partum Mineruæ digreditur, & ad ortum Rhodi inſulæ. Poſtremo à Nemea, Iſthmia, Athenienſi, Argiua, Arcadica, Thebana, Aeginetica, Pelleneaq; uictorijs. Tandem uoto cludit. a. Vt ſi quis.) A comparatione orditur, eaq; pulcherrima, ut ſemper in exordijs eximius eſt. Quemadmodum, inquit, pater ſponſæ, generum ſuum aurea phiala, quam ei in conſpectu conuiuarum dono dat, exhilarat, eſtq; in cauſa, quur arctiori amoris uinculo erga ſibi deſponſatã rapiatur

piatur: ſic ego uictoribus Olympicis, aliorumq́; Græciæ certaminum potitis, nectar merum dono. Eſt & obſeruandum comparatione, quod uinum uitis rorẽ metaphorice definiat, & quod κᾶδος pro κῆδος affinitatem appellat. Eſt enim τὸ κῆδος πολύσημον, ut Nicandricus hypomnematiſtes affirmat, in principio θηριακῶν, explicans uerſum.

ἀπροϊδῆ τύψαντα, λύσιν δ' ἑτεραλκέα κάδδυς,

Tria, inquit, κῆδος ſignificat: cognationem ex affinitate, ſolicitudinem, & malum. Nicandro ergo eo loci malum ſignificat, Pindaro hic affinitatem. d. Ad alteram domum.) De domo ad domum paræmia, præcedenti ode indicata eſt. οἴκοθεν οἴκονδε

c. Facultatum uerticem.) Propter aurũ, phialam aureã rerum, hoc eſt, bonorum uerticem uel ſummitatem & culmen uocat, quod aurum in diuitijs & metallis ſit longe præſtantiſsimum. d. Sympoſij oblectationem.) χάρις hic oblectatio & iucunditas eſt, dum inquit, συμποσίου χάριν. Nectar à νη ſteretica uocula, & κτείνω occîdo, deorum immortalium potus eſt, ſicut ambroſia cibus. Vtroque æternitas, deorumq́; immortalium incorrupta eſſentia pulcherrime adumbratur. At qui nectar odas ſuas nominat Pindarus. f Suapte ſponte fluens.) χυτὸν pro αὐτοχύτον, per ſeſe fuſum, uoluntarium, purum, ἄκρατον, non dilutum, id eſt præſtantiſsimũ hymnum.

Felix ille quẽ bona fama detinet. Aliàs.

„ alium (*a*) gratia uiuificans reſpicit cum ſua-
„ uiſona quidem (*b*) cithara, uarieq́ reſonan-
„ tibus (*c*) tibiarum uaſis.

Gnome eſt, qua illos felices prædicat, quorum uirtutes, resq́; inſigniter geſtæ, præclaris poëtarum monumentis atque adeò literis celebrantur: paraſceuen ita faciens ad inſequentem Diagore laudem. a. Gratia uiuificans.) ζωθάλμι@ compoſita uox à ζωὴ uita & θάλλω floreo. χάρις ζωθάλμι@. id eſt gratia uitam floridam & amœnam reddens. Metaphorice per eam gratiam poëtices, & literarum uim & præconia intelligit. b. Cithara.) Adiungit citharam & tibiam, quandoquidem poëmata eius ad lyram & ad tibias, ut antehac indicatum, decantabãtur. c. Tibiarum uaſis.) Periphraſis eſt. Simpliciter enim tibiam ſignificat per uaſa ſeu foramina tibiarum, ſeu organa.

EPODOS, COLON. XIII.

Et nunc (*a*) per utraq; unà cum Diagora deſcendi, laudans marinam Veneris filiam, Solisq́ uxorem (*b*) Rhodon, (*c*) bello longe ualentem, ut (*d*) fortem & magnum uirtute uirum, (*e*) prope Alpheum coronatum, et prope (*f*) Caſtaliam (*g*) pugilatoria propter munera extollam, patremq; ſimul Damagetum, cui iuſtitia cordi eſt, (*h*) qui (*i*) cum Argiua multitudine (k) treis ciuitates comple-

ctén-

ctentem inſulam, apud (*l*) Embolum amplæ Aſiæ habent.

a. Per utraq;.) ὑπ' ἀμφοτέρων, *per utraq;, uel cũ utriſque, cithara & tibijs.b. Rhodõ) Rhodus in ſula eſt celeberrima, quã & Ophiuſam & Aethræam olim appellatam Shephanus teſtatur. Eſt autem Pindaro in more, ut à Nymphis ciuitates inſuláſque appellet, et e contrà. Sic hoc loco per Rhodon Nympham, Veneriſq; filiã, Apollinis Nympham, ſeu ſpõſam, ſeu uxorem intelligit, inſulam pariter per idem nominis accipiens, quam* ποντίαν *dicit, quandoquidem in mari ſit ſita. Proinde alij aliam Rhodi Nymphæ genealogiam recenſent. Aſclepiades, Amphitrites & Solis filiam facit. Quidam ita ſecernunt, ut marinam filiam, ad inſulam Rhodon referant, Solis uero Nympham ad heroida. Fertur enim quòd cùm Nympham adſpexiſſet, deperierit eam Apollo. ac in cognomine Nymphæ inſula, cum ea rem habuerit. Herophilus Neptuni & Veneris filiam ait. Epimenides Oceani gnatam dicit, unde etiam cognominatam urbem. Sunt qui adfirment, propterea eam* ῥόδον*, id eſt roſam appellari, quod inſigneis roſas proferat, ſeu quod roſetis luxuriet Rhodus. Cæterũ & urbem & inſulã clariſsimam eſſe, quæ ſæpe damnum dederit Turcæ, & ipſa rurſum fecerit, plus ſatis uerum, Chriſtianis adeò compertum.*

c. Bello longe ualentem.) εὐθυμάχαν*, rectà pugnantem, intrepidum & ſtrenuum ſignificat, qualẽ deſcribit Homer. Iliados v. dum inquit.*

τοῦδ' ἀγαθοῦ, ὅτ' ἄρ τρέπετ' χρὼς, ὅτε τε λίην ταρβεῖ. ἐπεὶ δ' αὖ πρῶτον ἐσίζητ' λόχον ἀνδρῶν ἄρατ', ἢ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαΐλυγροῦ.

δαΐς ἀντὶ πολέμου.

d. Fortem uirum.) Ipſum Diagoram. e. Prope Alpheum. Id eſt, Olympiaco certamine. f. Caſtaliam.) Fons eſt Caſtalia prope Pythonem Apollinis urbem: pro Pythijs ludis accipit poëta, κατὰ μετωνυμίαν. g. Propter puligatoria munera.) Id eſt, coronam quam ex Pythia uictoria per pugilatum adeptus eſt. h. Qui.) Diagoras & Demagetus. i. Cum argiua multitudine.) Scilicet per Tlepolemum Rhodum traducta, ut ſubinde explicabitur. k. Tres ciuitates.) Periphraſis eſt Phodi, inſula tres ciuitates complectens. Continet autem Rhodus tres urbes, nempe Lindum, Ialyſum & Camirum, perinde ac Homerus etiam teſtatur in Βοιωτίᾳ.

Munera pugilatoria.

οἳ ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
λίνδον ἰηλυσιόν τε, καὶ ἀργινόεντα κάμειρον.

l. Embolum.) Rhodus è regione Lyciæ ſita eſt: iuxta Lyciam uero oppidum eſt Arycadne: proxime quod templum quoddam eſt Embolum primo uocatum, ob loci ſitum: latis enim adiacentibus petris in acutum tendit regio, inſtar acuti nauigij, quod Græci ἔμβολον dicunt. Nunc uero Trieris, id eſt, triremis ob eandem cauſam nominatur: quandoquidem eius poſitura loci, naui non ſit diſsimilis. Apud Embolum ergo, id eſt Lyciam, figuram emboli, quod eſt acuti

acuti nauigij genus, conſtituentem.

STROPHE II. COLON XI.

(*a*)His autem qui à Tlepolemo originem duxerunt, putã latepotenti Herculis generi, communem præconiorum ſermonem proferre uolo. Quod ad patrem attinet, ex Ioue quod ad matrem, ex Aſtydamæa Amyntoris filia initium ſumere contendunt. (*b*) Circa humanam porrò mentem innumeri errores pendent. (*c*) Confieri tamen non poteſt. "

ANTISTROPHE, COLON XI.

Vt id quod in præſentia, in poſterum etiam alicui præſtantiſsimum reperiatur. "

a. His autem.) Rhodios quantum ad patrem attinet Iouis filios facit Pindarus, quod ad Tlepolemum genus ſuum referant, qui erat filius Herculis, Hercules autem Iouis. Quantum ad matrem attinet, ab Amyntore illos deducit, repugnãs Homero in Catalogo nauim, qui Aſtyochen Tlepolemi matrem adfirmat. Enimuero Hypomnematiſtes, in hiſtoriographum Achæum incidiſſe Pindarum ait, qui eo genealogiam Tlepolemi ordine texit: Hyperochi Eurypylus filius eſt, Eurypyli Ormenus, cuius Pheres, cuius Amyntor, cuius Aſtydamæa Tlepolemi mater. Quin & ipſe Amyntor genus ſuum ad Iouem reducit. Porrò Homeri locus eſt huiuſmodi de Tlepolemi matre:

ὃν τέκεν ἀστυόχεια Βίῃ ἡρακληείῃ.
τὴν ἄγετ' ἐξ ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο σελλήεντος,
πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.

b. Circa humanam porrò mentem.) Prupergaſian hac gnoma facit, ad inſequentem Tlepolemi errorem, quo Licymnium fratrem auiæ ſuæ ſed nothum, interemit. Humanæ mentes innumeris erroribus inuolutæ & obrutæ ſunt: proinde non mirum ſi quippiam à Tlepolemo ſit admiſſum imprudentius.

c. Confieri non poteſt.) Sententiam ſententiæ attexit. Hoc eſt, fieri non poteſt, ut fortuna alicui eadem ſemper permaneat, ut fixa & ſtabilis felicitas hic hominem excipiat. Nam qui iam ſtatus homini lætus eſt, poſt paucos dies immutari poteſt: quæ conditio moleſta & ingrata eſt, in iucundam breui tempore uerti poteſt: perinde atq; Tlepolemi fortuna è triſti & flenti, in lætam & ridentem, dum Tiryntho Rhodon uſque ſeceſſit, eſt translata. Id eſt, Neſcia mens hominum fati fortisq; futuræ. Neſcimus, inquit, an qua nunc felicitate ſtamus, permanſuri in poſterum ſimus: itidem ut Tlepolemus ante errorem & cædem Licymnij fortunatus erat, poſtea uero fuga ſibi ſalutem quærere coactus, calamitatiq; ſubiacere, uſquedum rurſus ex oraculo rex Rhodiorum decerneretur. Atque hãc ſententiam ueluti thema proponit, quod Tlepolemi hiſtoria probat.

(*a*) Etenĩ Alcmenæ (*b*) fratrẽ nothũ, (*c*) cõto duræ oleæ quatiens, ex ædibus (*d*) Mideæ matris

matris ſuæ uenientem Licymnium occîdit (*e*) Tirynthi, quam tum inhabitauit (*f*) bile percitus Tlepolemus. Atqui (*g*) animi perturbationes uel ſapientibus non raro impoſuerunt. Conſuluit itaq; oraculum Delphis.

a. Etenim Alcmenæ fratrem.) Errorem, in quem incidit Tlepolemus, & peccatum, hic Pindarus ipſe denumerat. Interpres hunc in modum recitat: Tlepolemus, inquit, telo bouem traÿcere uolens, in Licymnium Electryonis filium nothum, qui et è Phrygia Midea natus erat, proiecit, præterq; animi ſui ſententiam occîdit. Hinc declinans odium cædes. Reſpondet oraculum, ut Rhodum ſe conferat. Verum Pindari ex uerbis colligitur, cum ſponte, uel gloriæ, uel regni affectatione in Licymnium inſurrexiſſe. Homerus hiſtoriam ita canit:

τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐ-
πήκτῳ,
αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
ἤδη γηράσκοντα λικύμνιον ὄζον ἄρηος.
αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε, πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας.
βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον, ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
υἱέες, υἱωνοί τε, βίης ἡρακληείης.
αὐτὰρ ὅγ' ἐς ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων

b. Fratrem nothum.) Quæſtio hic incidit, quo modo Licymnius ſit nothus Alcmenæ: quæ ſic diluitur. Alcmena Electryonis & Lyſidices, Pelopis

natæ, filia fuit legitima: Licymnius autem Electryo nis & Mideæ, genere Phrygiæ, illegitimus filius fuit.

c. Conto.) τὸ σκᾶπτον pro conto ſudéue accipit. d. Mideæ.) Midea mater eſt Licymnij, & eiuſdem nominis urbs in Argo. e. Tirynthi.) Tyryns Argi ciuitas, unde Tlepolemus oriundus. Hercules inde Tirynthius heros latinis poëtis uocatur.

f. Bile percitus.) χολωτεὶς. Commotum regni cupiditate uel æqualis gloriæ inuidia, in cædem Licymnij armatū Herculem Pindarus clanculum ſubindicat, per uerbum χολῶσαι. g. Animi perturbationes.) Apologiæ uice hanc gnomen interſerit continuæ narrationi, ne quid præter decorum in genere laudis admittat, neue notam Tlepolemo Rhodiorum principi inurere uelle uideatur.

EPODOS, COLON XIII.

Quem quidem ex bene olenti templi adyto, iuſsit auricomus Apollo ex (*a*) Lernæo littore nauim ſoluere, (*b*) ad mari circumſepta paſcua, (*c*) ubi quondam deorum magnus rex aureis niuibus rigauit ciuitatem, quando Vulcani organo, ærea nempe bipēni, Minerua ex uertice partis prorumpens, (*d*) uehementer clamauit, ut cœlum ipſam trepidaret, almaq́ parens tellus.

a. Lernæo littore. Lernam alij fontem Argi, alij rubetis exuberantem locum dicunt, ubi & hydræ

dra delituerit. Alij urbem Argi adfirmant. Summa, ex Lernæo littore, id eſt ex ipſo Argo, b, Ad mari circumſepta paſcua.) Periphraſis eſt Rhodi.

c. Vbi quondam deorum magnus rex.) Amplificat partu Mineruæ. Deorum magnus rex, Iouis eſt periphraſis. Porrò Mineruam è cerebro Iouis naſci, idq́; ſecuri Vulcani, nonnihil myſterij in ſeſe habet neque quicquam ſimpliciter intelligendum. Quare hoc ipſum paucis explicare tentabimus. Minerua eſt artium & belli dea. Siue igitur artes ipſas, ſiue belli adminiſtrationem & conflictum accipiamus, eadẽ utrinq; ratio manet. Artes, omnesq́; ingenuæ diſciplinæ, è cerebro, è capite Iouis, è Dei Opt. Max. ſapientia prodeunt. Scimus enim à Deo nobis, ut alia omnia bona, ſic ipſas quoque profluere arteis. Quod autem Vulcanus ſecuri caput Iouis aperit, in partu Mineruæ, quid aliud eſt, quàm quodam impetu, quadam etiam lucta, & ſummo ingenij conatu, artẽ tandem conquiri? Non per ſomnium enim nobis obrepunt artes, neque ſtertentibus nobis obueniunt: cæterum neceſſe eſt, ut Vulcanus faber ille deorum, cui apud Græcos ab æſtu igniue nomen, ſecurim ſuam admoueat, ut eius beneficio Minerua generetur. hoc eſt, quanquam ingenuæ diſciplinæ ex ipſo diuinæ ſapientiæ fonte naſcantur, opus tamen eſt primum ductore, opus eſt magiſtro, ceu apud Lyricos chorodidaſcalo, qui ſuis præceptionibus & inſtitutionibus pueri formet, imbuat erudiat. Quod iã non adfa

bulоſam illam duntaxat Mineruam Iouis gnatū pertinet, ſed ad omneis qui melioribus diſciplinis incumbunt. Nemo enim unquam ad apicem literarum perueniet, ſententiarum pulcherrimum fructum, & ἕξιν adipiſcetur, qui non bonis ſeſe præceptoribus ſubmiſerit, aut monitis doctiorum geſſerit morem, ac deinde per ſeſe etiam non ſummo ſtudio, diligentibus excubijs, literis inuigilauerit. Atq; huc non inepte quadrat, quod grammatici Mineruam dictam putent, quaſi minuentem uires & neruos. Literæ quidem ocium & tranquillitatem requirunt, ſed tale ocium, quod nunquam, ut ille ait, ſit ſine negocio. Arbitratur quidem ignauum uulgus, eruditos & Muſis deditos, ſolo & execrabili ocio torpore, quum interim plus operentur, magis item negocio ſint intenti qui literis inhiant, quàm ulli profecto certones: haudquaquā enim uitā ab omni opere atque negocio alienā, eruditi ducunt. Qui illiberalibus artificijs uictitant, & χειροβιωτὶ ſpiritum ducunt, corporis uiribus potiſsimū laborant, corpore ut in plurimū fatigātur. At qui Muſis ſtudēt, & Coricydas nymphas depereunt, plus animo quàm corpore laborant, inq; hunc laborant modum, ut ferè ipſa ualetudinis ratione, diſpoſitione & habitudine, haud raro cognoſcatur ſtudioſus ab inerti, eruditus ab amuſo. Adeò rapit literarū amor ſuos æmulatores, adeò uires illorum exhaurit, adeò adfligit, macerat, abſumit, ut neque Leāder ob ſuā Abydanā nymphā, nec Pyrannus

ob

ob ſuam Thyſben, acrius & uehementius cruciati ſint. ignis Cupidinis ualde quidem æſtuat, ita ut colorem & formam diminuat amantium. At non minor flamma ſtudiorum eſt amatores, ut ferè luridi, qui fortius inuigilarint Muſis, eſſe uideantur. Quod ſi literas pingere, characteres ducere, talis ſit labos, ut licet duo eo digiti adhibeantur, totum tamen corpus, Terentiano, non uulgaris eruditionis uiro, autore, eo negocio occupetur: quanto magis qui ſublimia ſpeculātur, præardua tractant, diuina meditantur, ſerijs ſtudijs dediti ſunt, uel leuibus etiam, labori intenti ſunt, exhauriuntur, macerantur'q;. Hinc aqualiculos quoſdam, Epicuros, parum dare operam Muſis liquet: quomodo enim ſubtilis animi τὸ σῶμα uel σῆμα eſſe queant? Somnus, deſidia, uoluptates, lautitiæ menſæ, non peßima interdum forma conſpicuos interdum homines reddunt, ſed ignauos interim & inertes. E diuerſo uigiliæ, animi ad bona ſtudia alacritas, uariarū illecebrarū contēptus, frugalitas, faciei quidē ſub pallidæ, ſed decētis habitus, ſolertes, gnauos bonæ adeò frugis homines reddit. Fallūtur igitur, qui literas leuē rē, & modica cōſtare opera cogitāt, Errāt, qui ſtudioſos ocioſam degere uitā rētur. Ex hiſce iā claret, quid poëtæ per Vulcanū et ſecurī, qua caput ouis diſcidit, ut Minerua tandē prodiret, uelint: operoſam nimirum præceptoris inſtitutionem, et ut Homericè dicam, νηπέηρ ἀλεγεινήρ. Sed quur cœlum & terra clamorem Mineruæ tremuerunt? an quia

cœlum ac terra ſapientia & artibus gubernantur & perſeuerant? Nónne ſumma ars, maxima ſcientia eſt, firmamentum tot luminibus, tot ſtellis, tot tantiſq; animantibus exornare, motum & cõtinuã reuolutionem, ac ſtatum quibuſdam cum corporibus tum aſtris addere? Atq; illa eſt ſapientia æterni & immenſi Dei. Quid ergo clamat Minerua? quid uociferatur? quid? Iuſtitiam, æquitatem, iura, leges, ſocietatem humani generis & coniunctionem, ingenuos mores, præmia uirtutum, pœnas uitiorum: nam & è ſempiterna Dei uoluntate prodeunt, & literis deprædicantur, docentur, proponuntur. Recte proin de tam pium, tam ſanctum, tam neceſſarium, tam commodum Mineruæ clamorem, & cœlum et terra reuerentur, timent ac trepidant. Hinc eſt quod poëtæ Mineruã λαοσσόον adpellẽt, hoc eſt, populorũ ſeruatricẽ, quod præclaris Muſis & reſpublicæ, et humanarũ ſtatus rerum conſeruentur. Exime Mineruã ex hoc mundo, tolle literas & literatos ex hoc terrarũ ambitu, adime huic uniuerſi cẽtro liberalia ſtudia, nónne cuncta intercident, ac in informe quoddã chaos ruent? ſecumq; omnis boni, totius honeſti, cunctarum uirtutum materiem ac decus trahent? Hæc de mythologia partus Mineruæ, quantum ad bonas artes attinet. Nunc paucis de Minerua dea belli adijciamus. Quia enim bellum per eos quoq; recte adminiſtratur, qui militiæ & caſtrẽſi diſciplinæ, ingenua ſtudia cõiunxerint (quales fuere apud Græcos Alcibiades,

biades, Themiſtocles, Demoſthenes, Hieron, Ageſilaus, Conon, Niocles: apud Latinos verò, vt vtrinq; ex innumeris paucos adferam, M. Cato, Cn. Pompeius, M. Antonius, Iulius, Auguſtus, Tiberi9, Veſpaſianus, Titus, Nerua Traianus, qui vt in literis ſummi, ſic belli domique & heroës & principes reperti ſunt) non iniuria belli etiam dea Pallas ipſa haſtam vibrans, fingitur. Conſilia enim quæ in bello vtranque paginam, vt aiunt, faciunt) ex literis, ex ipſis adeò hiſtorijs prorſum petuntur. Minerua igitur vt belli dea, ex cerebro item Iouis naſcitur: id eſt, ſapientia adminiſtrandi belli ex Deo eſt. Scientia tamen militaris magno vſu & exercitatione conſtat: quare Vulcanus ſecuri caput Iouis aperit. Accipiamus iam Iouem pro bellicæ rei initiato, Vulcanum pro eius rei præceptore, hoc eſt, vſu belli: id eſt, ipſe vſus bellicus tyrunculum effingit, & ſibi apparat, donec naſcatur bellona & ipſa Pallas, id eſt, animus fortis, agilis, ſtrenuus, conſilijs etiam & ſtratagematis præpotens. Cœlum & terra tremunt ad clamorem Bellonæ. Ecquid clamat.? quid præter arma? Et quia Iouis filia eſt, ideò arma propter iuſtitiam defendendam clamat. Bella enim propter iuſtitiam geruntur, & ideo armantur in hoſtem copiæ, vt ſua tandem Reipub. pax conſiſtat. At verò dum bellum res adeò ſit horrenda, vt nullis verbis eius calamitas & infelicitas explicari poßit: quid mirum, ſi terra cœlúmque contremiſcant ad partum et vocem eius, quæ ſit

futura præliorum directrix, Palladis? hoc eſt, ad belli præſentiam, conſilium, ductum, & auſpicia.

d. Vehementer clamauit.) ἀλάλαξεν, hoc eſt, bellicum & hoſtilem clamorem ædidit. ἀλαγὴ enim propriè eſt hoſtium in ipſo conflictu vociferatio.

STROPHE III. COLON XI.

Tum & (*a*) lucem accommodans mortalibus deus (*b*) Hyperionides, quod euenturum erat, charis filijs demandauit, vt obſeruarent, quo ſcilicet primi perſpicuam aram conderét, honeſtaq; ſacra facientes patri, ac iuxtà filiæ haſta frementi, animum placarent. (*c*) Virtutem ita & lætitiam hominibus iniecit venerandus (*d*) Prometheus.

a. Lucem præbens.) Apollo φαυσίβροτος, apud Homerum φασίμβροτος appellatur, à φάος lumen, & βροτὸς mortalis, quod hominibus in hac terra ſuam lucem communicet. b. Hyperionides, Hyperionides verò, quod filius ſit gigantis Hyperionis, vt eſt apud Heſiodum in Theogonia: vel ὑποθετικῶς παρὰ τὸ ὑπὲρ ἡμᾶς εἶναι. Hortatur, inquit, Apollo charos filios, id eſt, Rhodios, vt aram recens genitæ Mineruæ extruant, & ſacram ſcribant. c. Virtutem & lætitiam.) Antitheſis eſt inter Promethei reuerentiam, & inexpectatam obliuionis Epimethei nebulam. Præconſul-

ſultatio prodeſt, obliuio & ignorantia obeſt. Atque poſteriore de obliuione ſententia facit προπαρασκευήν (προπαρ-σκευασίαν) *& paraſceuen ad Rhodiorum inconſiderantam mentem & incogitantiam, qua citra ignem ſacra facturi Mineruæ, ad arcem conſcenderant.*

e. Prometheus.) Fratres ſunt apud Heſiodum in 1. ἡμερῶν καὶ ἔργων, Prometheus & Epimetheus. Prometheus præcõſultorem, Epimetheus poſt conſultorem, intempeſtiuè prudentem, qui poſt acceptum damnum conſilium det vel quærat. Iam ille Promethea agit, qui priuſquam attentet quicquam ardui, conſilio prudentiorum vtitur: quiq́ue in rebus ſuis agendis prouidus eſt & circumſpectus. Eſtq́ue hîc προμηθέως αἰδὼς periphraſis: Promethei reuerentia, pro venerando Prometheo. Significat itaque Prometheus rerum agendarum præmeditationem & prouidentiam.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Accedit & obliuionis interdum (*a*) incognita nebula, rectamq́ rerum viam è mentibus auffert. Aſcenderunt itaque non habentes (*b*) ſemen ardẽtis flammæ. Dumq́ inſtruunt ſacrificijs igni carentibus aram, (*c*) multum illis auri Iupiter, flaua adducta nebula pluit. Ipſa verò artem eis præbuit

EPODOS, COLON XIII.

Cæſia Minerua terreſtrium omnem, manibus operæ præſtantibus obtinere.

a. Obſcura nubes.) ἀτέκμαρτον νέφος, inexpectata, obſcura, incerta, infinita, nõ euidẽs: ab α priuandi particula, id eſt ſine, et τέκμαρ, quod, vt Ariſtoteles in arte Rhetorica teſtatur, apud veteres idẽ quod πέρας erat. b. Semen.) Semen ardentis flammæ, eſt ignis. c. Multum auri.) Præmium cultus Mineruæ, eſt aureus imber & artes. Minerua, bonæ literæ, cultores ſuos alunt & ditant.

Vini ergo Rhodiorum vrbis, (*a*) opera animantibus terræ ſimilia ferebant, eratq́ ingens gloria. (*b*) Docti autem ſapientia maior & certior eſt. (*c*) Ferũt præterea priſcæ hominum fabulæ, nuſquam, quum Iupiter & & immortales dij inter ſeſe terram diuiderunt, in alto pelago Rhodon apparuiſſe, cæterum in marinis profunditatibus occultatam eſſe.

a. Opera terræ animantibus.) Rhodios ſtatuaria quidem arte inſignes redditos, vnde & plurimas ſint conſequuti opes, oſtendit, ac non minimam adepti famam. b. Docti aũt.) Gnome eſt, qua rationẽ reddit quur ſint ingens conſecuti decus per ſtatuariam. Docti enim, inquit, ſapientia & maior eſt, & ſine dolo. quaſi dicat: Non mirum quod Rhodij celebres

bres ſint redditi per ſuam ſtatuariam, quandoquidem Mineruam deam habuerint eius artis magiſtram, per quam fieri non potuit, vt artis laude frau darentur, quam à tanta præceptrice didiciſſent.

c. *Ferunt præterea.*) φαντί. *Hactenus abſoluit parecbaſin de partu Mineruæ ex cerebro Iouis: de cultu Rhodiorum, quo Mineruam venerati ſunt, de fructu religionis, quem à Minerua Rhodij acceperunt, diſſeruit: nunc aliam fabulam, de nobilitate Rhodi, quo modo olim in ſortem Apollini ceſſerit, ſubiungit.*

STROPHE IIII. COLON XII.

(*a*) Abſente itaque Sole, nemo ſortem illi monſtrauit, ſed planè extra omnem regionis cuiuſpiam hæreditatem purum liquere Deum. Quod vbi ad memoriam reuocaret Sol, Iupiter denuò ſortem diuidundæ terræ poſiturus erat, niſi Apollo non admiſiſſet, confirmans canum ſe ſalum introſpicere, ſurgentemq́ꝫ è fundo terram, pabula cùm hominibus tum pecoribus miniſtrantem.

a. *Abſente.*) *Abſente Sole, ſcilicet ſub terræ hæmiſphærio.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Illico Sol iuſsit (*a*) aureo redimiculo comptam (*b*) Lacheſin manus extendere, deo-

rumq́ꝫ (*c*) magnum non fallere iuramentum, cæterum cum Ioue ſpondere, ad clarum æthera emiſſam inſulam capiti ſibi ſuo poſthac munus fore. Conſummata ſunt igitur eius voti (*d*) capita, vereq́ꝫ & peropportunè ceciderunt: refloruit enim ex humido ſalo,

EPODOS, COLON XIII.

Inſula, quam calentium (*e*) genuinus radiorum pater habet, (*f*) ignem ſpirantium equorum princeps.

a. Aureo redimiculo.) Capitis muliebris ornamentum eſſe τὸ ἄμπυξ, ſuprà eſt auditum.

b. Lacheſin.) Lacheſis Parcarum altera, quas ita Heſiodus recenſet: κλωθώ τε λάχεσίς τε καὶ ἄτροπος. Dicitur autem κλωθὼ, ἀπὸ τοῦ συγκλώθειν ἀνθρώπινα. Lacheſis παρὰ τὴν κλήρωσιν ποιαύτινα, ἣν ἕκαστος γεγονὼς κεκλήρωται. hoc eſt, à ſorte quadam, quā quilibet à natiuitate ſortitus eſt. ἄτροπος ab immutabili et ineluctabili fati neceſsitate. De his vulgatus verſiculus eſt:

Clotho ferto colum, Lacheſis net, et Atropos occat.

Verùm de his ſatis in prima Olymp. ode. c. Magnum iuramentum.) Deorum iuramentum eſt, Styx infera, per quam deos peierare non licet. Iuſsit itaque Apollo, vt Lacheſis vel ſanctè deierans, vnà cum Ioue ei addicerent Rhodum inſulam. d. Capita.) κορυφαὶ, capita, vertices ſermonis, vel petitionis.

τελεύ-

πλήσαντα ἐστ actiuum pro paſsiuo: perfecta ſunt, expleta ſunt, id eſt, Apollo impetrauit quod voluit.

e. Genuinus.) Eſt genuinus radiorum pater Sol: ipſe enim radios à ſeſe mittit, quibus hunc orbem illuſtrat. f. Ignem ſpirantium.) Poëticè Solem, equorum ignem ſpirantium principem appellat: fingunt enim Phœbum curru aureo, quatuor equos habente igneos vehi. Hinc Ouidius 2. Metamorph. de curru Apollinis:

Aureus axis erat, temo aureus, aurea ſummæ
Curuatura rotæ.

Equos verò idem ibidem recenſet:

Interea volucres Pyroeis, Eous & Aethon,
Solis equi, quartuſque Phlegon hinnitibus auras
Flammiferis implent, pedibuſq; repagula pulſant.

(*a*) Illic Rhodo aliquo mixtus, ſeptem filios, qui (*b*) ſapientiſsima conſilia & optimas diſciplinas, temporibus priſcorum admiſerunt, genuit: quorum (*c*) vnus quidem Cameron, natuq; grandiorem Ialyſon proſeminauit ac Lyndum, qui patriam terram, ciuium ſortem ſeorſim habentes trifariam (*d*) diuiſerunt, ut ſua cuique ſedes vocaretur.

a. Illic Rhodo.) Rhodum Nympham inſulæ cognominem facit. Apud Rhodum inſulam, inquit, Rhodo nymphæ, vnde inſula nomen habet, Apollo mixtus eſt. b. Sapientiſsima conſilia.)

Hoc eſt, qui ſapientiſsimi fuerunt. Helleniſmus eſt. ὑπὸ hîc cum genitiuo tempus notat. ὑπὸ προτέρων, temporibus priſcorum. Septem autem filiorum nomina ſunt: Cercaphus, Actis, Macareus, Tenages, Triopes, Phaëton iunior, & Ochimus: vt Scholia referunt. c. Vnus quidem.) Quidam ex illis ſeptem, id eſt, Cercaphus. Fuerunt ergo Camırus, Ialyſus & Lindus, non filij Apollinis, ſed nepotes. Patriam terram, id eſt, Rhodon. Ciuium ſortem, appoſitio eſt. d. Diuiſerunt.) Trifariam diuiſerunt, vt ſua nomina inſulæ inderent: vt partem ſuam & ſedem Ialyſus, Ialyſon vocaret, Lyndus ſuam Lyndum, Camırus ſuam Camırum.

STROPHE V. COLON XI.

(*a*) Vbi (*b*) dulcis à miſeranda calamitate liberatio, Tlepolemo Tirynthiorum principi conſtituta eſt, ac ceu deus foret, (*c*) pecudum cæde conſtans nidorem mittens (*d*) ſacrificium, & iudicium de certaminibus. (*e*) Quorum floribus Diagoras bis coronatus eſt, in celebri Iſthmo quater adeptus, Nemeaq́ aliam ad aliam, coronam, & (*f*) aſperis in Athenis.

a. Vbi.) Ad Tlepolemum vnde digreſſus erat, reuertitur iam: eſtq́ue emphaſis in dictione Vbi: in tam diuina inſula: quam Apollo tantopere dilexit; quam Pallas ſuo numine claram reddidit Iupiter

aurea

aurea pluuia decorauit. b. Dulcis à miſeranda calamitate liberatio.) Per appoſitionem dictum eſt, ad ſequentem periodum pertinens, hunc ad modum: Illic in Rhodo Tirynthiorum principi, ac dulci Tlepolemo, ceu deo, pecudum ſacrificijs conſtans honor conſtitutus eſt, qui honor precium eſt ac dulcis quædam à miſerabili infortunio, quo ſolum vertere coactus erat, liberatio vel redemptio. λύτρον enim precium eſt, quo captus redimitur. Idq́ue contigit dum ex Argo Rhodum iuxta oraculum profugit.

c. Pecudum.) μῆλα pecudes ſignificat καταχρηστικῶς, pro omnibus animantibus quadrupedibus. Heſychius omnia quadrupedia ſanè, & omnis generis fructus arborum ſignificare ait, peculiariter tamen pro ouibus & malis accipi, vt 6. ode etiam indicatum. d. Sacrum.) Tlepolemus Rhodiorum dux, vbi in bello Troiano periſſet, oſſa eius Rhodij ſecum in patriam retulerunt, ac templo in gratiam eius erecto, certamina Tlepolemia inſtituerunt, in quibus corona ex populo alba dabatur.

e. Quorum floribus.) Iam demum ad laudes Diagoræ redit, à varijs certaminibus eum laudans. Quorum ſcilicet certaminum floribus, id eſt, coronis ex alba populo, bis ornatus eſt, & cæteris. A Tlepolemijs primùm, deinde Iſthmijs & Nemeis, poſt ab Atticis ipſum euehens. f. Aſperis Athenis.) Athenas pro Attica tota, vt Hypomnematiſtes ait, accipit: illic agebantur Panathenæa, Her-

culea, Eleuſinia, & Panellenia. Aut vno ergo horum, aut omnibus certaminibus victor euaſit. Nam quum nihil exprimat ſpeciatim, ambiguū relinquit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quando (*a*) in Argo æs (Hecatombæorum præmium) cognouit ipſum (victorem) & quæ ſunt in (*b*) Arcadia & (*c*) Thebis opera, certaminaq́ꝫ (*d*) Bœotiæ lege ſancita. Aeginæ deinceps & Pellanæ vincentem ſexies. Neque aliud in ædibus (*f*) lapideum ſuffragium nomen habet. Sed ô Iupiter pater, curans (*g*) extrema (*h*) Atabyrij montis, honora (*i*) hymni legem & olympionicen.

a. In Argo.) In Argo panegyris erat Iunonis. Iunonia hæc ſolennia vocabantur, aut Hecatombæa. Hic centum boues deæ immolantur in certaminibus vel ludis. Huius panegyrios præmium victoriæ eſt æreum ſcutum, & corona ex myrto.

b. Et Arcadia.) In Arcadia Lycæa, ludi in honorem Lycæi Iouis peragebantur: præmium victoriæ erant ærea arma. c. Thebis.) Herculea vel Iolaia peragebantur Thebis. Victoriæ præmium erat æreus tripus. d. Bœotiæ lege.) Varia in Bœotia paßim certamina quidem aguntur: Theſpijs Eratidia, Platæis Eleutheria, Lebadæ Trophonia, Oropi Amphiaræa. e. Aeginæ.) In Aegina inſula, Aeaco ſacra celebrantur. f. Lapideum ſuffra-

ſuffragium.) Moris erat victorum nomina lapidibus & columnis incîdi per ædes paßim. Ait ergo, quod lapideum ſuffragium, id eſt, lapideæ columnæ, inciſa vel inſculpta vinctorum nomina gerentes, nullius nomen crebrius habuerint, atquæ Diagoræ. ψᾶφος Doricum eſt, pro ψῆφος, ſuffragium ſignificat iudicum, quo lapillũ atrum vel candidum, vel chartam cui nigrum theta, vel τ, vel λ inſcriptum erat, in vrnam iudices conijciebant, & ita ſententiam de reo colligebant, vt eſt in prouerbio videre, Nigrum præfigere theta. Talem itaque lapillum vel ſuffragiũ ſonat ψᾶφος. Proinde dum lapideum calculum vel ſuffragium dicit, columnam intelligit, quæ perinde nomen Diagoræ inſcriptum habeat, atque olim iudicum ſuffragia Athenis ſuas literas oſtendebant. Atque hæc comparatio vel metaphora, vel potius, vt apparet, tecta locutio clareſcit per χιασμόν:

	1 *Non habet aliud*	2 *lapideum*
	3 *ſuffragium*	4 *nomen.*
Vel,	1 *Lapideum*	2 *non habet aliud*
	3 *nomen*	4 *ſuffragium.*
Vel,	1 *Non habet alium*	2 *lapideus*
	3 *calculus*	4 *ſermonem.*

g. Extrema.) Dorſum, tergum, id eſt iuga, uel ſummũ montem Atabyrium. Porrò abſoluta laude à multiplici victoria ducta, voto iã et precatione ad Iouẽ pro Diagoræ ſalute fuſa claudit hymnũ. h. Atabyrij.) Mons eſt Rhodi Atabyrium, vnde Iupiter

qui illic colitur Atabyrius dicitur, autore Stephano. Eſt & Siciliæ Atabyrion, vt Timæus in Scholijs tradit. Adijcit hîc hypomnematiſtes, boues æreas in hoc monte eſſe, quæ ſi quid abſurdi fiat, mugiant. i. Hymni legem.) Id eſt, fac ô Iupiter, vt encomion hoc meum Diagoræ in gloriam cedat.

EPODOS, COLON. XIII.

(*a*)Virum, qui pugnis virtutem inuenit, daq́ illi venerandam gratiam cùm apud ciues tum apud exteros: (*b*) quoniam iniuriæ infenſum iter rectè perambulat. (*c*)Tu cui exploratum eſt, quàm è bonis parentibus progenitæ mentes, eum ceu oraculo Delphico commonefaciebant, ne cela celebre Callianactis ſemen, (*d*) cum Gratijs Eratida
„ rum. Habet & Rhodus conuiuia. (*e*) Vno ve
„ rò & eodem temporis momento rapidæ in-
„ terdum auræ, eæq́ diuerſæ ſpirant.

a. Virum qui pugnis.) A pugilatu, quo Piſæ in Olympiaco certamine ſuperior euaſit, laudat. quaſi dicat, omnium eſt clariſſimus triumphus & maximum tripudium, quod Olympiorum ludis excelluerit. b. Quoniam iniuriæ.) Iniuriæ infenſum iter perambulat, αἴτιον eſt, quare Iupiter cunctis gratioſum reddere Olympionicen debeat. Eſt enim iuſtus, inquit, & iuſtitiæ iter recte ingreditur. Iter iniuriæ infenſum, eſt iter iuſtitiæ: hoc eſt, rectus & iuſtus

ſtus eſt. c. Tu cui.) Apoſtrophen facit ad ſeſe ipſe Pindarus, adhortans ſeſe, vt maiores etiam Diagoræ Callianactem & Eratidas celebret. Laudat autem eos à fideli parænesi & adhortatione, qua & ſanctè & piè Diagoram ad virtutem, ad veſtigia maiorum eius accenderint. Callianax & Eratidæ maiores ſunt Diagoræ. d. Cum gratijs Eratidarum.) Eratides Diagoræ progenitor, à quo eiuſdem nominis tribus Rhodi eſt. Cum Gratijs, id eſt, propter beneficia quæ in Diagoram contulerunt Eratidæ, et in alios pleroſque mortalium conferunt.

e. Vno & eodem temporis.) Rhodiorum conuiuia laudat; ſed per ἀντιμεταβολήν. Ita enim laudat, vt non procul abſit, quin vituperet. Sunt quidem conuiuia & variæ voluptates Rhodi, cæterum vna hora, variæ auræ paſſim concitantur. Hæc dicit, monentibus ita Scholijs, quaſi quiddam ſubtriſte, calamitoſumque Diagoræ lætitiæ interuenerit. Qua ſententia rurſum animum addit victori, vt etiamſi infortunatum quiddam acciderit, cogitet eſſe varias, vel eadem temporis parte, imò eadem hora, rerum permutationes. Vnde ne deijciat, ne deſpondeat animum: fieri enim poſſe, vt citiſſimè in iucunda, triſtia illa transferantur. Reticet autem malum, ne quid non ad Bacchum.

ALCIMEDONTI LVCTATORI, ET TIMOSTHENI LVCTATORI FRAtribus, & Mileſiæ vnctori.

ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

O Certaminum, quæ (*a*) aureas victoribus coronas ſufficiunt, mater Olympia, (*b*) domina veritatis, vbi diuini vates, ſacrificijs incenſis ſigna inquirentes. (*c*) à Ioue altitonante reſciſcunt ſi quem habeat ſermonem hominum, magnam animo virtutem captare laborantium, atq; laboribus reſpirationem.

ENARRATIO.

Argumentum. *Vna ode treis prædicat, Timoſthenem, & fratrem eius Alcimedontem, tum vtriuſque aliptem, id eſt, vnctorem. Commendat autem eos omneis à victoria: Timoſthenem à Nemea, Alcimedontem ab Olympiaca, à communi ipſis patria Aegina, à maioribus, maximè ab Aeaco, vt ordine videbimus. Orditur autem per proſopopœiam à locis certaminum, Olympia, Piſa, & Alpheo, precans vt hymnum hunc benignè ſuſcipiat.* *a.* *Aureas victo ribus coronas.) Aureas coronas appellat, quum non ex auro, ſed ex olea eſſent: id eſt, pulchras: ſicut Ve-*

nus

nus aurea, id eſt formoſa nominatur apud Homerum. Olympia, Piſa, Alpheus, iam antea ſunt explicati. b. Domina veritatis.) Dominam veritatis ideo appellat, quod Iamidæ prophetæ illic oracula et reſpõſa Iouis numine adflati dederint. Per vates enim Iamidas, de quibus in ſexta ode dictum, intelligit, qui è pellibus victimarum igni iniectis vaticinabantur. c. A Ioue altitonante.) Iouem ἀργικέραυνον, hoc eſt ſplendidum, vel corruſcans fulmen iaculantẽ nominant. A Ioue, inquit, altitonãte reſciſcũt, &c. Vſque ad finem huius ſtrophes primæ, periphraſis eſt oraculi Iouis. Solet oraculum Iouis ardua & magna hominibus prædicere, quibus peractis, apud omneis planè celebraturis, qui oraculo obſequutus eſt. Quemadmodum præcedenti ode de Diagora prædicauit, oraculo Apollineo eum Rhodum quæſijſſe, illíque tandem inſulæ præfectum, & regem conſtitutum. Vbi certè haud minimè laudi adſcribitur Diagoræ, ipſum ex oraculo & diuino Apollinis conſilio Rhodum petijſſe. Porrò quod adijcit hîc, laborum reſpirationem per appoſitionem virtuti accommodat. Virtus enim præbet, vt poſt longos demum labores, ingentia item pericula, quietè, ſecuritate & ocio gaudeamus. Eandem cum hac oraculi periphraſi ſententiam Homerus habet Odyſſ. 1.

ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν. ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς
ἐκ δ᾽ιὸς, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.

ANTISTROPHE COLON IX.

,, (*a*) Gratum verò æditur oraculum pio-
,, rum ſupplicationibus. (*b*) At ô Piſæ denſum arboribus prope Alpheum nemus, hanc laudem coronis victorum debitam amplectere.
,, (*c*) Ingens quædam perpetuò gloria eſt, ſi
,, quem tuum ſplendidum victoriæ ſequatur
,, munus. (*d*) Alia verò alijs obtingunt bona,
,, multisq; vijs, cui volunt dij, benefaciunt.

a. Gratum verò æditur oraculum.) Gnome eſt, qua multum piorum, & maximè vatum Iamidarum precibus impetrari cùm à Ioue tum alijs ſuperis poſſe adſerit. Qua ſententia Iamidas Olympiacos à pietate & religione commendat, periodo nondum abſoluta. Eſtque ἀὐνετα, idem quod ἀὐύετου. b. At ô Piſæ.) Piſæ generandi caſus eſt. Alteram autem hîc proſopopœiam adſumit, ipſumque Piſæ nemus inuocat. Atqui vt ſenſus huius exordij eluceſcat, in breuem propoſitionem hoc pacto redigitur: O Olympia, & ô Piſa, quæſo vos, ſuſcipite hunc hymnum. c. Ingens quædam perpetuò.) Gnome eſt, quam ab ipſo certaminis loco ducit. Magna, inquit, celebritas illum manet, quem tuum ſplendidum munus ô Olympia ſecutum fuerit. Splendidum munus, victoriæ præmium & coronam vocat. d. Alia verò alijs.) Præclara ſententia eſt, qua vni non omnia contingere adfirmat, perinde ac Homerus teſtatur:

ἀλλ'

ἀλλ᾽ ὅπως ἅπαντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισι.

Et Euripides in Rheſo:

ἀλλ᾽ οὐ γὰρ αὐτὸς πάντ᾽ ἐπίστασθαι βροτῶν
πέφυκεν, ἄλλῳ δ᾽ ἄλλο πρόσκειται γέρας.

Qua ſententia Timoſthenen uictorem conueniẽs, rem ipſam aggreditur: iuxtà ſubindicans, varias tribus quos hic prædicat uictoribus, uirtutes diuinitus donatas: nec quemlibet æque cunctis inſignibus decorari poſſe: nec omnes poſſe eodem certaminis genere claros fieri. Eſtq́; hæc ſententia Pindarico more, propoſitionis uice, cui mox firmiſſimum argumentum laudis ſubijcit, ab immutabili Dei conſilio, adeoq́; fato ductum.

θεοῦ συμπράξαντος	ἢν θεὸς θέλῃ
ἢν θεοὶ θέλωσιν	ἢν θεὸς διδῷ
οὐ θεῶν ἄτερ	θεοῦ σὺν παλάμῃ
σὺν θεοῖς	κατὰ θεοῦ πρόνοιαν
ἀγαθῇ τύχῃ	δαιμόνων βουλαῖς
ἕκατι θεῶν	οὐκ ἀέκητι θεῶν
διὸς ἕκατι	ποικιλίῳ παλάμῃ
κατὰ θεῖον	σὺν θεῷ
θεῶν βουλήσεσι	θεοῦ διδόντος
θεῶν βουλῇ	τύχῃ δαίμονος.

θεοῦ ἐθέλοντος *Id eſt, dei uoluntate, deo adiuuante, diuino beneficio, diuina benignitate, dei beneficentia, deo dante, deo uolente, &c, Quemadmodum ſi dicam:*

θεοῦ διδόντος ἐκ γενήσει ῥήτωρ

ὕπατος. θεοῦ δὲ συνεφόντος ἔσεται
ῥήτωρ, ὃς πρόοδον ἦν ὕπατος σεβάσιος.

EPODOS, COLON XI.

(*a*) Timoſthenes: uos autem aſciuit fatū Ioui generationis autori, te quidem Nemea conſpicuum, Alcimedontem uero apud Saturni cacumen Olympionicen fecit, qui (*b*) aſpectu & forma quidem pulcher erat, ſed opere ſpeciem ſuam non deturpabat. Siquidē lucta ſuperiorē ſeſe exhibens patriā ſuam (*c*) nauticam Aeginam (*d*) proclamauit. (*e*) In qua Ioui hoſpitali aſsidens Themis, exercetur ſeruatrix.

STROPHE II. COLON IX.

Excellens hominum.

a. Timoſthenes. Victoriam Timoſthenis & Alcimedontis diuino beneficio acceptā, pro ſua pietate, refert. Fato, inquit, & æterna Iouis *uoluntate, tu Timoſthenes Nemeis, Alcimedon uero Olympijs certaminib. uictores facti eſtis.*

b. Aſpectu & forma.) Laus Alcimedontis à bonis fortunæ, forma uidelicet. Sed quod ſequitur, præſtantius & laudabilius eſt: quod formam corporis ſui & pulchritudinem, opere, id eſt, fortitudine & uiribus corporis & animi, atq; adeò rebus præclare geſtis, maxime uictoria, nō deturpauit, nō uitia

uit

uit. c. Nauticam.) δολιχήρετμον, longis remis utentem: à δόλιχον longum, & ἐρετμὸς remus: hoc eſt, nauticã. Sic Homerus grues δουλιχοδείρους appellat. d. Proclamauit.) Proclamari fecit, uel pronunciari, patriam ſuam Aeginam, quæ una eſt ex Cycladibus, ut in Pythijs octaua ode & reliquis dicetur paſſim: multos enim inſignes Græcorũ certaminum uictores hæc inſula dedit, & præclarũ medicum Paulum, qui totam rem medicam ſeptem libris elegantiſſime & ſynceriſſime complexus eſt. Moris enim erat, ut & uictores & patriæ ipſorum per Hellanodicas pronunciarentur.

e. In qua Ioui.) Amplificat à laude patriæ, ab æquitate nimirum ſeu iuſtitia, quam deã græcè Themin uocat. Atq; hic obſeruandum eſt, quod Themin, hoc eſt, honeſtatem & æquitatem appellat ſeruatricem rerum ſcilicet publicarum, perinde ac ſequenti ode nona Themin eodem epitheto σώτειραν nominat. Deinde Themin, hoc eſt æquitatem, uel honeſtatem, uel iuſtitiam, aſſeſtricem facit hoſpitalis Iouis, per quod multorum illic hoſpitum, peregrinorum et mercatorum conuentum fuiſſe indicat, quod ita confluxus, atq; uariorum populorum conuentus, honeſte, tutò & pacifice, æquitate & iuſtitia & honeſtate habẽis rerũ moderãtib⁹, illic ſit demorat⁹.

Themis ipſa honeſtas eſt, cui tanquã matri tres filias in 13 olympio. ode ſubiũgit, εὐνομίαν, δίκην, εἰρήνην,

(*a*) Nã ubi multitudo eſt, & quò uariæ ſeſe res recipiunt, ibi recta non infeliciter diſcernere difficile eſt, legemq; quandã deorũ ,, ,, ,,

" immortalium depoſcit. (*b*) Atqui hanc ob-
Periphraſis Aeginæ firmatam ſalo regionem omnis generis ſubſtituit hoſpitibus felicē columnam (,*c*, quā & nullo non tempore iuſtitia incolumem conſeruent ſuperi)

ANTISTROPHE, COLON. IX.

(*d*) Dorienſi populo adminiſtratam poſt Aeacum.

a. Nam ubi multitudo eſt.) Gnome eſt, qua arduum & laborioſum eſſe adſerit, imò munus eſſe deorum immortalium, ut ubi ingens populi multitudo & commixtio & uaria negocia, integra reipublicæ tranquillitas & pax conſeruetur. Quo ergo hoc laborioſius eſt, hoc Aeginæ laudabilius eſt, quando quidem in tanta hoc difficultate illic fiat. Abundaſſe uero Aeginam copia mortalium, ac populoſiſſimā fuiſſe, Scholia ſanè confirmant, dum dicere audent, quadragintaſeptem myriades ſeruorum illic egiſſe. Si tot ſeruos inſula Aegina continuit, ubi ciues, ubi alij coniuges & liberi? At citius ego crediderim iā populoſiſſimam fuiſſe, quàm à tot ſeruorum ſaltem myriadibus frequentatam, quot ciues & ſeruos uniuerſa Germania ægrè complectitur. b. Atqui hanc ſalo obfirmatā regionem.) Romanum exemplar ita hos uerſus interſecat, ut hic καὶ τάνδ' ἁλιερκέα, ſit noua oratio. Proinde iuxta hanc cæſurā ad Themin referenda eſt ſententia, eſtq; alia patriæ à iuſti-

à iuſtitia, ab æquitate laus, quod ſit fortunata columna omnis generis hoſpitibus: id eſt, quod ſit felix aſylum atque refugium cunctis negociatoribus atque exteris. Id enim ratiõe θέμιστος atque æquitatis uenit. Quia æquitas illic regnat, ergo opus eſt inclytam & optimam eſſe rempublicam. Nam hoc æquitatis eſſe officium, Homerus 2. Odyß. eleganter adumbrat, dum inquit:

λίσσομαι, ἠμὲν Ζηνὸς ὀλυμπίου, ἠδὲ θέμιστος,
ἥτ᾽ ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει, ἠδὲ καθίζει.

Quo loco æquitatis eſſe, ius dicere, rempublicam recte adminiſtrare, docet.

c. Quam & nullo non tempore.) εὐχή eſt, *qua* κατὰ περίφρασιν *precatur, ut iſta patriæ Aeginæ felicitas nullis unquam ſeculis intereat.*

d. Dorienſi populo adminiſtratam.) *Hæc cohærent cum ſuperioribus, Hanc obfirmatam ſalo regionem &c. Digreditur autem hic, & Aeginam ipſam à primis rectoribus & maioribus, maxime uero ab Aeaco laudibus euehit. Quo pacto uero Dorienſes poſt Aeacum Aeginæ regnum obtinuerint, Hypomnematiſtes hunc in modum annotauit: Aeaci, inquiens, & Pſamathes Nereidos filius fuit Phocus, quem ceu fratrem nothum Peleus & Telamon occiderunt: ac fugit Peleus quidem in Theſſaliam, quæ Phthia uocabatur, Telamon autem in Salamina. Mortuo dehinc Aeaco, deſerta rege inſula relinquebatur. Interim Triacon quiſpiam Arginus, col*

lecta Argiuorum multitudine (Argiui autem ſunt Dorici generis) Aeginam uenit, eamq; inhabitauit. Sicq; uiſum eſt poſt Aeacum, à Dorienſibus Aeginæ imperium gubernari. Meminit huius Aeaci poſthac ſæpius Pindarus, quoties Aeginetas uictores celebrat. Hunc recordatur etiam Iſocrates in oratione funebri Euagoræ dictæ. Aeacus, inquit, Iouis proles, ſtirpis Teucridem autor hoc ipſum in tantum cōmonſtrauit, ut quum in Græcia factæ eſſent ſordes, neq; pauci mortalium interrempti, ubi calamitatis magnitudo increbuiſſet, uenerunt urbium magiſtratus, ſupplicantes ipſi, quod per eius natalium ſplendorem atq; pietatem, facillime à dijs præſentium malorum expiationem impetrari poſſe arbitrarentur. Qui ſeruati, uotiq; ſui compotes facti, publicum Aenæ templum condiderunt, quo loco deos Græcis placarat. Qui & per hoc temporis, quo inter homines demorabatur, non ſine inclyta nominis ſui memoria extremam tandem fati ſui diem ſuſtinuit.

Quem Latonæ filius Apollo, lateq; imperans Neptunus Ilio apparaturi coronam & extructuri murum, accerſiuerunt coadiutorem operi,(*a*) Quod ex fato indicatum erat, ſurgentibus olim bellis, in urbium uaſtatricibus prælijs uehementem Iliacis muris reſpiraturum fumum.

Inſigni fabula de muris Iliacis, ab Apolline, Nep

tuno

Neptuno & Aeaco extructis, rem ipſam amplificat. a. Quod ex fato.) αἴτιον eſt, quur Neptunus & Apollo acciuerint ſibi Aeacum hominem ad extructionem murorum Ilij. Norat uterq; ceu deus, ex fato quid futurum erat. Quare quum obſeruarent, diruenda denuò, & olim igni caſura mœnia et urbem, ideò ne à dijs exædificari uiderentur muri, ut quæ eſſent capaces fati, Aeacum hominem adiutorem adſumpſerunt, ut uel ſic eius nomine, ab homine extructi, ab hominibus rurſum deſtrui quirent. νιν Doricum, pro αὐτὴν δηλονότι ἴλιον. Ab eo pronomine dependet etiam ἀναπνεῦσαι, hoc pacto: ἦν πεπρωμένον νιν ἴλιον ἀναπνεῦσαι λάβρον κάπνον. Fumus autem ille in Troiano bello excitatus eſt & ortus.

EPODOS, COLON XI.

Poſtquam (*a*) noua extructa eſt turris, horribiles uiſu dracones tres in hanc inſilientes apparuere, quorum, (*b*) duo quidem mox adflicti deciderunt, & ſpiritus abiecerunt, tertius uero uehementi clamore irruit. Interpretatus eſt, confeſtim intelligens infortunatum prodigium Apollo: (*c*) Pergamus, inquit, ô heros, è tuis manus operationibus capietur. (*d*) Sic adlegatum mihi Saturnij Iouis grauiter tonantis oraculum adſerit:

STROPHE III. COLON IX.

(*e*) Nec ſine tuis liberis, cæterum cum primis & quartis incipiet.

a. Noua turris.) Prodigium quod inter extruendum occurrit, commemorat. b. Duo quidem mox adflicti.) Quod duo ſerpentes irruentes in turrim uel mœnia, intermoriuntur, ſignificat duas ab Apolline & Neptuno extructas murorum partes inuictas eſſe. Quod tertius magno clamore, qualis eſt hoſtium irruentium in oppidum clamor, irrumpit, eam partem quam Aeacus extruxerit, caſuram olim ſubindicat. c. Pergamus.) πέργαμος arx Troiæ eſt. Fœminino genere Homerus etiã uſurpat, περγάμῳ ἐν ἱερῇ. Virgilius Pergama neutro genere πληθυντικῶς dicit. Latinis metaphorice quæcunque excelſa ædificia Pergama uocantur. Senſus eſt Apollinis, cum apoſtrophe ad Aeacum. Quum enim Apollo fieri interim dum ædificant arcem & mœnia, perſpicit, intelligens eo prodigio Aeacum peti, eum conueniens, Sine tuis manus operationibus ô heros non capietur Ilium. Hoc eſt, tua ſoboles & propago auxilio erit eis olim qui ſunt hanc urbem, hæc mœnia uaſtaturi, nec citra tuam prolẽ excindetur hæc urbs. d. Sic adlegatum.) Hoc eſt, prodigium hoc ſerpentum non temere, ſed Iouis diuina uoluntate factum, id quod iam dixi portendit. e. Nec ſine tuis.) Cum primis & quartis liberis tuis incipiet

piet hæc uaſtatio ô Aeace. Porrò Aeaci filij ſunt Peleus & Telamon, Pelei eſt Achilles, Achillis Neoptolemus qui & Pyrrhus. Primi ergo ab Aeaco deſcendentes, Troiamq́ oppugnantes ſunt Peleus & Telamon, qui Herculem dum Troiam primum caperet & Laomedontem occideret, adiuuerunt, ut Dares etiam Phrygius tradit. Quarti, ſunt Achilles & Neoptolemus, qui in Troiano decennali bello ſunt Ilium tandem depopulati. Achilles enim quartus eſt, ſi incipiatur numeratio ab Aeaco: ſin à Peleo Aeaci filio, tum Neoptolemus quartus eſt. Per treis ergo ſerpentes, has alij duas expugnationes Ilij intelligunt, ut per duos priores occũbentes & uelutiè turri exturbatos Peleus & Telamon intelligantur, qui tametſi cum Hercule Ilium ceperint & Laomedontẽ orco dimiſerint, reuerſi tamen ſint, non diruta prorſus urbe, ſed ſpoliata potius. Per tertium intelligatur Achilles uel Pyrrhus, qui planè cum Græcis copijs in cineres Ilium redegerunt.

Hæc ubi palàm aperte deus dixiſſet, celeriter ad (*a*) Xanthum abijt & celebres equis (*b*) Amazonas, (*c*) Hyperboreosq́. Neptunus uero ad marinam (*d*) Iſthmum curſum concitauit, (*e*) aureis huc equis tranſmittens Aeacum.

Quô quiſq́, abſolutis muris Iliacis, abierit, expōit. Apollo ad ſibi charos populos Amazonas, Hyper-

boreos ad fontes Iſtri ſitos reuerſus eſt. Neptunus ad marinam Iſthmum, ubi ludi eius celebrantur. Aeacus Aeginam per Neptunum reductus eſt. a.

Xanthum.) Xanthus Phrygiæ fluuius, qui & Simoeis, & contractim σιμῶς dicitur apud Homerũ, & Virgilium.

Tú ne ille Aeneas quem Dardanio Anchiſæ
Alma Venus Phrygij genuit Simoëntis ad undã?

b. Amazonas.) Amazones mulierum imò uiraginum genus fuit ad Thermodoontem Paphlagoniæ fluuium, ut pleriq; historici teſtantur, dictæ ab α priuandi uocula, & μάζ⊙ mamma, quod dextra mamma uacabant. Vt illæ primum ex regijs iuuenibus Plino & Scolopytho duxerint originem, cœperũtq; ſine uiris dominari, bonã Europæ et Aſiæ partẽ ſibi ſubiugare, eſt apud Iuſtinum lib. 2. & Paulum Oroſium. 1. cap. 15. Pace facta, inquiunt uterq; ne gens interiret, concubitũ finitimorum ineunt: ſi qui mares naſcerentur, interficiebantur: uirgines in eundem ipſum morem, non ocio, neq; lanificio, ſed armis equis, uenationibus exercebant, inuſtis infantium dexterioribus mammis, ne ſagittarum iactus impediretur, unde & Amazones dictæ. Hæc Iuſtinus, et qui eadem ex illo deſcripſit, Oroſius. De rebus geſtis Amazonum eſt ibidem apud utrunq;. Deinde etiam apud Iſocratem in Panegyrico, Panathenaico, & de retributione, uel permutatione, quam ipſe περὶ ἀντιδόσεως inſcripſit. Stephanus περὶ πόλεων ex Ephoro

Ephoro tradit Amazões etiã Sauromatides appellari, fuiſſeq́; quorundam opinionẽ, quod in Scythia illa Sauromatica, ubi ſunt demoratæ Amazones, ex cœli quodam influxu naſcerentur fœminæ robuſtiores maribus, eſſeq́; naturæ, temperanturæq́; ſyderũ, quod illic mulieres præſtarent uiris & uirtute corporis et animi, tum ſtaturæ proceritate. Quam tamen opinionem uanam eſſe putans Stephanus, ueriſimiliorem eam exiſtimat, hiſtoriam, quam finitimi Amazonũ euulgarunt, quæ eſt huiusmodi. Quũ iaminde à principio Sauromatæ aduerſum Europam belligerati eſſent, adeò ut fere omnes mares interirent eo prælio, deſertas tum à maritis uxores: atq; quum iuuentus & poſteritas interemptorum in bello domi adoleuiſſet, aduerſus mulieres illas conſpirarunt. Hic orto cõflictu fœminas ſuperiores factas, quare pars eo prælio cæſi, pars ad montana quæſito refugio perierunt. Ac dum uererentur ne & olim, pueri iam, ubi in uiros creuiſſent, hanc rurſus ulciſcerentur cædem, cauerũt edicto, ut pedes horum confringerent, ut claudicantes & mutili nihil quicquam agere uirile poſſent. Eaſdem & Sauropatides dictas idem autor eſt, propterea quod lacertas et calcarent & ederẽt, σαῦρα lacerta, πατεῖν calcare, ambulare. c. Hyperboreos.) De Hyperboreis ut ad Iſtri fontes habitent, in tertia Olymp. ode annotatũ. d. Iſthmũ.) Iſthmus inter duo maria eſt anguſtia, ubi Neptuni templum,

Amazonum origo.

Amazões Sauropatides

Iſthmus.

& quinquennales celebres ludi, Iſthmia, ut poſthac in Iſthmiorum ortu ob oculos ponetur.

e. Aureos per equos.) Metaphora pro, per formoſos equos. Quod uero Hyperborei Apollinem coluerint, in tertia ode commemoratum: unde ad ſuos cultores abijt Apollo, Neptunus ad ſuam Iſthmum, Aeacus ad ſuam Aeginam.

ANTISTROPHE, COLON IX.

„ Perrexitq; ad iuga Corinthi, inclyta con„ ſpecturus ſacra. (*a*) Idem uero non æque delectat omneis. Proinde ſi (*b*) Mileſiæ ad gloriam, quam imberbis tulit, hymno occurrã, non petet me aſpero lapide inuidentia. Etenim eam uictoriæ gratiam, quam impuberi ætate conſecutus eſt, parem illi pugnæ cenſeo, qua (*c*) uirili toga ſumpta, palmam alijs præripuit Nemeæ.

EPODOS, COLON XI.

„ (*d*) In Pancratio. (*e*) Docere ei qui didicit „ facile eſt. Stultum uero non antea didiciſſe. „ Leuiores nanq; & inconſtantiores, eorũ qui „ bonas diſciplinas non ſunt experti, animi „ ſunt. Quod ſi doctus artem ſuam præ alijs tradere poteſt ſublimius, qua ratione (*f*) decorabitur, è ſacris certaminibus deſiderabiliſsimam gloriam (*g*) relaturus? (*h*) Nunc enim

nim ipſi bonos præſtò eſt, Alcimedon trigo ſimam uictoriam nactus.

a. Idem non æquè.) *Gnome eſt, quam alij ad Apollinem & Neptunum & Aeacum, alij ad treis uictores quos hac ode celebrat, referunt. Apollo & Neptunus in eundẽ locum ſeceſſerunt haudquaquã: ut hæc gnome ueluti eius rei ſit ratio: Nam idem non peræque omneis delectat: quemadmodum & Homerus teſtatur, dum ait:*

ἄλλοις γὰρ ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.

Sin ad uictores referatur, hæc erit ſententia: Quia idem non omnibus conuenit, neq; hactenus Mileſiæ (quẽ tamen itidem deprædicandum ſuſceperam) fecerim equidem mentionem, exigit res ipſa iam, ut illius etiam laudes mea lyra perſonet. Atq; hæc poſterior mihi ratio magis arridet, ut ea ſentẽtia ſit προπαρασκευὴ ſequentis Mileſiæ uncloris præconij. *b.* *Mileſiæ,) Fuit hic Mileſias, ut & epigrapha huius hymni, & hic locus teſtatur, aliptes, id eſt, unctor Alcimedontis. Sonat enim ἀλείπτης unctorem, à uerbo ἀλείφω inungo, quod is luctatores & inungeret, & in lucta inſtitueret. Vſus eſt hac uoce M. Cicero in epiſtola ad Lentulũ, cuius initiũ, Periucundæ, etc. Qui me homines, inquit, quod me ſaluum uoluerunt, eſt mihi gratiſſimum. Sed uellem non ſolum ſalutis meæ, quemadmodum medici, ſed etiam, ut aliptæ, uirium & coloris rationem habere uoluiſſent. At hic laudat etiam Mileſiam à uictoria, quam*

imberbis certamine adoleſcentem obtinuit, Nemea-ca: deinde à Pancratij uictoria, quam item Nemeis ludis adeptus eſt: poſtremo ab inſigni eius diſcipulo quem inſtituit Alcimedonte. Porrò quid Nemea & cur Nemei ludi, ac unde originem duxerint, in origine poſthac Nemeorum clareſcet. c. Virili toga.) Romanè locut⁹ ſum, græce eſt ἀνδρῶν μάχαν hoc eſt, in pugna & certamine uirorum. d. In Pancratio.) Pancratiū ludus eſt, qui aliàs πένταθλον, Latinis quinquertium dicitur, quod quinq; certaminum generibus conſtet: quo de pluribus in 13. Olympiorum ode agetur. e. Docere ei.) Haud inelegantì gnome artem & peritiam inungendi lau dat.

Pancratium.

f. Decorabitur.) Scilicet Mileſias aliptes, ob inſignem artem qua toties diſcipulos ſuos uictoria claros reddidit. g. Relaturus.) Scilicet per alios quos ipſe inſtituit: gloria enim & uirtus diſcipuli in laudem præceptoris etiam reſilit. h. Nunc enim.) Alcimedontem trigeſies uictorem euaſiſſe, idq; ex inſtitutione Mileſæ aliptæ: quare ex eis uictorijs, non uulgarem illi quoque honorem accreſcere.

STROPHE IIII. COLON IX.

Qui dei quidem beneficio uiribus haud deſtitutus, quatuor (*a*) iuuenum membris reditum ad patriam infenſiſsimum, inglori-am linguam, & clandeſtinum iter fecit: (*b*

mente-

mentē hac ratione ſenectuti contrariā, atq; adeò lętam, auo ſuo inſpirans. (*c*) Inferorum ſanè obliuiſcitur, quiſquis optima peragit.

Perſequitur Alcimedontis uictorias. a. Iuuenum membris.) Alcimedon quatuor iuuenibus inglorium in patriam reditum fecit, propterea quod eos uicerit. Eſtq; hic periphraſis & ſynecdoche, in duabus illis dictionibus, iuuenum membris: nam membris pro corporibus, κατὰ συνεκδοχὴν fecit: & iuuenum membris περιφραστικῶς pro iuuenibus ipſis dixit. Quî hoc contigit? quia uicti defixis in terram oculis, nō audēt propter ignominiā, cui ſunt obnoxij, intueri hilari uultu in ciues, quandoquidem digitis demonſtrentur ridentium. Eia quàm bellam illi uictoriam retulerunt? quàm inſigni patriam uoſtram gloria exornarunt? haha quàm belli uictores? Talibus enim ironijs excipiuntur: quemadmodum rurſus ueri uictores nullis non præconijs efferuntur.

b. Mentem hac ratione.) Hoc eſt, auum ſuū exhilarauit Alcimedō uictoriarum acceſſione ac celebritate. c. Inferorum ſanè obliuiſcitur.) Sententia eſt, qua rationem reddit, quur ſenio confectus anus uel pater, filij uel nepotis uictoria exhilaretur: qua ſimul etiam indicat, uirtutis & uictoriæ tantū eſſe bonum, ut mortis memoriam ex animo mortalium eximat, ac ueluti immortalem conſtituat.

ANTISROPHE, COLON IX.

Decorum eſt ergo meminiſſe me Blepſida rum eisq; (a) manuum fructum uictoria præ ſtantem offerre,(b)quorum nunc generi ſex „ ta circumpoſita eſt à phyllophoris certami „ nibus corona.(d)Ná & mortuis quędã iuſta „ pars eſt, quod præclare geſtum eſt.(e) Neq; „ pulueris ſitus congenitorum raram gratiam „ occulit.

A maioribus Alcimedontis Blepſiadis. Eſt autē tribus quædam in Aegina Blepſidarum, à quodam Blepſiade, è maioribus Alcimedontis uno.

a. Manuum fructum uictoria præſtantem.) Id eſt, ipſam Alcimedontis uictoriam. b. Quorum nūc generi.) Hoc eſt, Blepſiadæ uicerunt ſexies, uel ſexies coronati ſunt. c. φυλλοφόροις.) *Folia, flo res uel coronas ferentibus. d. Nam & mortuis.) Anthypophora eſt. Poterat ex aduerſo obijci: Quid quæſo Blepſidis iam olim uita defunctis offerre cupis putáſne mortuos hoc percepturos? Cui præclara gno me occurrit: Quod præclare geſtum eſt, ad uita defunctos etiam pertinet. Virtus nepotum & poſterorum ad maiores etiam fato ſuo iandiu perfunctos pertinet. Etſi ipſi enim non percipiant, in hac terra tamen eorum nulla obliuione memoria oblitera tur.*

e. Neq; pulueris ſitus.) Gnomen gnome adijcit. Quantumuis monumenta & cadauera præclaro rum uirtute hominum ſqualeant, ipſa tamen inſi-

gnia

gnia facta, virtus ipſorum, magnanimitas, beneficia in patriam, in ſuos, in amicos collata, eximium victoria partum nomen, nullis vnquam ſeculis ſqualent, nunquam etiam in hoc mundo concidunt: ſed virtus mortuorum cognatorum, & amicorum, in viuentes etiam transfunditur, & vice verſa.

EPODOS, COLON XI.

Ad hæc Iphion Alcimedontis parens, audiens (*a*) Mercurij filiam nuncium, prædicet (*b*) ſplendidum ornamentum Callimacho, quod (*c*) eius generi Iupiter præbuit. (*d*) Idem bona bonis abundè ſubminiſtrare precor, † graueſq; morbos arcere velit, ac iuxtà oro, ne honeſtæ rationi, vel conſultationi, vel rei, male conciliatam, conſiliaq; diſsipantem Nemeſin inijciat: ſed enim tranquillam donans vitam, ipſos multiplicet & patriam. * *acutos morbos.*

Quia per idolopœiam Blepſidas in hymno hoc adduxit, eodem ſchemate perſeuerans ad patrem Alcimedontis pergit Iphionem, & auunculum Callimachum. Præterea, inquit, Iphion Alcimedontis, in Ditis regia audient victoriam & inſignia præconia, annunciabit eadem etiam auunculo eius Callimacho.

a. Mercurij filiam nuncium.) Eſt hîc animaduertenda elegans proſopopœia, qua nuncium alicuius rei, vel annunciationem, græcè τ' ἀγγελίαν, Mercurij (qui & ipſe deorum eſt ἄγγελος) filiam fa-

cit. b. Splendidum ornamentum.) Hoc eſt, victoriam. c. Eius generi.) Id eſt, filijs Alcimedonti & Timoſtheni. d. Idem bona.) Peroratio eſt, qua precatur vt iugi felicitate bonos conſeruet, maximè Iphionis liberos atque victores, & ab omni infortunio, & mala valetudine integros cuſtodiat: vtq; inuidiam ipſam à bonorum conatu ita diducat & remoueat, ne quantumuis meditetur, nocere poſſit, quinpotius & ipſos victores & patriam ipſorum tranquilla & pacata vitæ ratione Iupiter ipſe gubernet. νέμεσιν, hoc eſt, indignationem, inuidiam. Inuidia enim maximè virtuti ſuccenſet, ac vindictam de ea ſumere cogitat.

EPHARMOSTO OPVNTIO LVCTATORI ODE IX.

STROPHE I. COLON XVI.

S(*a*)Onorum Archilochi melos (chære (*b*) Callinice τήνελλα) in Olympia (*c*) ter repetitum ſatis fuit, apud Cronium cacumen, vt præiret Epharmoſto, vnà cum charis ſodalibus (*d*) chorũ ducenti. (*e*) Atqui à Muſicis arcubus, procul iaciẽtibus, Iouẽ fulgure rubentẽ venerandumq; (*f*) Elidis promontoriũ, (*g*) huiuſmodi laudibus accede, (*h*) quã Lydius heros Pelops pulcherrimæ (*i*) dotis loco

loco, qua Hippodamia donatá eſt, accepit.

ENARRATIO.

Primùm videndum eſt quæ ſit patria Epharmoſti, vnde Opuntius appellatur. Eſt igitur, vt Stephanus & Plinius libro 4. cap. 7. tradit Locrorum vrbs Opûs, (Græci ὀπόεις vel ὀποῦς contractim dicunt) Locrorum Epicnemidiorum, qui olim Leleges appellati ſunt. Prædicat autem Epharmoſtum ab Olympijs et Pythijs certaminibus, à patria Opunte, à maioribus. Porrò vt ſingulas odas peculiaribus fabulis aut hiſtorijs conſpergit, ſic hoc encomij, Herculis, Neptuni, Pyrrhæ et Deucalionis fabulis exornat, τῶν πρὸς ἐπίβασιν, vt ſuo loco quæque aperientur. Argumentum.

a. Sonorum Archilochi melos.) Archilochus Lyricus poëta, hymnum in Herculem compoſiturus, citharœdi in Olympia cùm ſonitum tum rhythmum, quem is cithara ædebat, exprimere dictione ſua tentauit. Pepigit ergo odam, cuius initium fuit: χαῖρε καλλίνικε τήνελλα, ἄναξ ἡράκλεις. Salue inſignis victor τήνελλα, rex Hercules. Eſt autem τήνελλα à ſono effictum vocabulum, quo chordarum citharæ ſonum imitatus eſt. Hinc obtinuit vſus, vt in quemuis victorem iſta Archilochi ſententia, trina vice diceretur: vnde & victori Epharmoſto idem epinicij decãtari neceſſe fuit. At non eſt adeò magna laus, quæ omnib. ex æquo accõmodari poſſit. Vnde hæc Pindari mẽs eſt: Es quidẽ inſtar aliorũ victorũ cõmuni Archilochico illo encomio vtcũq; cõmendat⁹ Epharmoſte:

ego verò alia te longe ratione perfectius & melius efferam hiſce præconijs. b. Callinice.) Initium hymni fuit καλλίνικ☉. vel, vt alij, χαῖρε καλλίνικε τήνελλα, ἄναξ ἡράκλεις. c. Ter.) τριπλόος triplex, nomen pro aduerbio, pro tripliciter. Adiectiua enim in tribus generibus ſuis, iuxta ſubſtantiuorum ſuorum opportunitatem, aduerbij naturam aſſumunt. d. Chorum ducenti Epharmoſto.) κωμάζοντι, à κῶμ☉ conuiuium, deus conuiualis cantus. hinc κωμάζω, veluti ad conuiualem cantum chorum duco. Theocrito amatoriè eſt incedere, vel amantium ritu iter facere, dum inquit: κωμάζω ποτὶ ταν ἀμαρυλλίδα. Pindaro hic eſt chorum ducere vel ſaltare. Hypomnemata enim per χορεύοντι, ἢ χορείαν ἄγοντι, reddunt τὸ κωμάζοντι. e. Atqui à Muſicis arcubus.) Allegoria eſt, per arcus Muſarum hymnos intelligit. Quemadmodum enim ſagittæ ab arcu in longum iaciuntur, & quò diriguntur volant, ſcopumque contingunt: ſic hymni & carmina poëtarum longè iaciuntur, multoque longius, quam vllæ ſagittæ. Tranant enim carmina maria, emetiuntur terras, in perpetuum durant, vbi ſagittæ in vno fixæ loco ſcopóue manent ac labuntur. ἐπίνειμαι aoriſton primus, medium à verbo ἐπινέμομαι, pro ἔστειλθε. f. Elidis promontorium.) Periphraſis eſt Piſæ, qua Olympiorum victorem Epharmoſtum oſtendit. Elidis verò promontorium eſt quod ſæpe ſuprà, & ſæpius poſthac appellat κρόνιον λόφον,

ἢ λόφον

ἢ λόφον κρόνου. τοῦ δὲ ἀκρωτήριον ἤλιδ⊙, Saturnium collem, vel cacumen ſeu collem Saturni, hic promontorium Elidis vocat. g. Huiuſmodi laudibus.) Scilicet quales à me iamnunc dicuntur, non quales ſunt veterum, ſiue Archilochi, ſiue aliorum. Emphaſin habet pronomen τοῖς δε. quaſi dicat: longè diuerſis ab Archilochi Callinico.

h. Quam Lydius heros.) Digreßiuncula eſt ad Pelopis nuptias, & certamen curſus, quo Hippodamiam Oenomai filiam affectauit, vt prima ode recitatū, multis ante eum præclaris heroibus, ijſque procis fraude Oenomai regis neci datis. i. Dotis loco.) ἕδνον virorum, φερναι mulierum.

ANTISTROPHE, COLON XVI.

(*a*)Alato quoque dulcem Pythona telo impete. Neque iam humi repentibus argumentis cœperis, circa luctas viri citharam quatiens, oriundi ex celebri Opunte laudans (*b*)eam & ciuem, quam (*c*) Themis, huiuſq; filia vrbium ſeruatrix grauiſsima Eunomia ſortita eſt, (*d*)virtutibus æquè florentem prope Caſtaliam. Alpheiq; fluentum, (e)vbi coronarum flores (*f*) inclytam Locrorum parentem arboribus ſplendidam extollunt.

Perſeuerat in apoſtrophe ad ſemetipſum, vel ad chorum: hortaturque vt telum ab Olympia ad Pythonem dirigat, vt nedum ab Olympia, ſed Pythia e-

tiam victoria commendet Epharmoſtum: vtrinque enim victoriam obtinuit hanc, Olympiade 73. Pythiam, Pythiade trigeſima. a. Alato.) Allegoria eſt: id eſt, velociter abſoluto hymno, celeriter & citra cunctationem Pythonem, vnde dulcem victoriam domum retulit Epharmoſtus, celebra.

Eam.) ἓ καὶ ὑιὸν αἰνύσαις, *eam & filium laudans.* ἓ *eſt relatiuum ab* οὗ. *hîc non reciprocat, ſed refert.* αἰνύσαις *Doricum participium pro* αἰνήσας.

c. Themis.) Patriam Opunta hîc à Themide laudat, hoc eſt, à dea honeſtatis, vel ipſa honeſtate: inſigni proſopopœia vſus, qua Themin matrem fingit, cui filiam adhibet τὴν εὐνομίαν, *hoc eſt, bonam legum conſtitutionem, bonam Reipub. adminiſtrationem: perinde ac ſuprà Aeginam à Themide commendauit, ac in 13. Olymp. ode hanc Themin repetet. d. Virtutibus æquè florentem.) Laudem ciuis in patriam transfert, & quod partis eſt, toti attribuit, per ſynecdochen: ſuperiora quidem repetens, aliis tamen, quæ Pindari eſt vbertas, verbis. Per Caſtaliam Pythonis fontem, Pythiam victoriam, qua trigeſima Pythiade clarus eſt redditus: pel Alpheum Olympiacam intelligit. e. Vbi.) Prope Caſtaliam & Alpheum. f. Inclytam Locrorum parentem.) Periphraſis eſt Opuntis. Et quia Opûs patria Epharmoſti Locrorum eſt metropolis, hoc eſt, præcipua & primaria vrbs, ideò eam Locrorum* μητέρα *nominat.*

EPO-

EPODOS, COLON. X.

Ego verò charam ciuitatem, claris illuſtrans carminibus, & (*a*)generoſo equo, & ſequundo vento impulſa naui celerius omnem hanc famam diuulgabo:ſi modo (*b*)fatali manu, excellenti Gratiarum horto fruor.(*c*)Ille enim delectabilia præbuere.(*d*)Boni autem & ſapientes ex Deo modo

STROPHE II. COLON XVI.

Proueniunt.

a. Generoſo equo.) Allegoria eſt: dicit enim ſe inſigni equo, & alata naui. hoc eſt, terra & pelago diuulgaturum Opuntis laudes. b. Fatali manu.) μοιριδίῳ παλάμῃ. à Parcis deductum adiectiuum μοιρίδιον eſt. μοῖρα Parca. Hinc Pindarus hic & hæc μοιρίδιος fecit. μοιριδίῳ ergo παλάμῃ, id eſt, fatali manu: hoc eſt, diuinæ prouidentiæ afflatu & gubernatione: reſpiciens ad poëtarum illum ἐνθουσιασμόν, & cœleſtem illum afflatum, quo imbuti vates egregia poemata condunt. De quo Ouidius:

Eſt Deus in nobis, ſunt & commercia cœli,
Sedibus æthereis ſpiritus ille venit.

Excellenti ergo Gratiarum horto frui, eſt poetatam eſſe, allegoricè & peripraſticè. c. Illæ enim.) Charites ac diuinam prouidentiam eximia dona impertiar, ut reliquis mortalib. ſic maximè poetis

docet. Si fatum vnà cum ipſis Gratijs, ſuo numine alicui adſpirarint, tum ille omnium eſt excellentiſſimus, ſiue poëta, ſiue athleta fuerit: & ad ſeſe & Epharmoſtum hanc ſententiam transferens. Gratias autem iucunda & amœna mortalibus, præbere, vt quæ prope Muſas ſedem ſuam habeant, poſthac 14. Olympiorum ode pateſcet. d. *Boni & ſapientes.) Bonos & ſapientes à Deo eſſe, gnome eſt, qua quicquid præclarum eſt, à Deo profluere, ceu æterno fonte, contendit: ac ſimul rationem reddit, quur neque præclara poëmata, citra diuinum numen & prouidentiam pangi queant. Qua & Epharmoſti quoque victoriam à Deo ducere ornatum adfirmat: atque hanc ſententiam Herculis paradigmatis & hiſtorijs à contrario ductis confirmat.*

(*a*) Quî enim aduerſus tridentem, clauem ſuam quaſſaſſet Hercules manibus ſuis, quádo circa Pylum conſtitutus moueret bellum Neptunus, contenderetq́; cum eo aureo arcu belligerans Phœbus, (*b*) neque Pluto immotam teneret virgam, qua mortalia corpora, ad cauum deducit vicum morientium? (*c*) Sed faceſſat hic ſermo, quem tu os meum longè mihi abijcias: (*d*) quandoquidem dijs conuiciari ſapientia inuiſa ſit, importunaq́; gloriatio

ANTISTROPHE COLON VI.

Inſaniæ conſonet.

a. Quî enim.) A contrario probat bonos & ſapientes à Deo eſſe. Niſi enim hoc ſeſe ita haberet, Hercules non potuiſſet Neptuno, Herculi, & Plutoni reſiſtere. Tribus, eam ſententiam, Herculis hiſtorijs probans: quarum prima: Trachinio quodam ab Hercule occiſo, Pylum venit Apollinis imperio Hercules, vt à Neleo à cæde purgaretur. Renuente hoc Neleo, cùm aduerſus ipſum Hercules, tum patrem ipſi ſuccurrentem Neptunum belligeratus. Erant autem Neleus & Pelias filij Neptuni. Secunda: Vbi veniſſet Pythonem Hercules, vt ſuper re quadam conſuleret Apollinem, audiuit ex reſponſo Apollinem non eſſe domi, neque iam ædere oraculum. Quamobrem ira percitus, tripodem ſubuertit, veluti aduerſus Phœbum dimicans. Tertia: Quum ab Euryſtheo Herculi iniunctum eſſet, vti Cerberum ab inferis extraheret, id perſequens, Plutonem aduerſantem ſuſtinuit. Cuius laboris & Iſocrates in encomio Helenæ meminit. b. Neque Pluto.) Magna ſanè Herculis fortitudo, quippe qui Plutonem virga ſua cunctos mortales ad mortem, ad inferos trahentem, ita coëgerit, adeò perterrefecerit, vt planè immotam eam detenuerit. Atqui hîc animaduertendum quod Plutoni virgam tribuat, qua corpora mortalia deducat ad vicum morientium. Quur non animas deducit? An ideò, quod poëtæ animos corporea quadam idea puniri fingant, vel lætari in campo beatorum, vt ſit ſubſtantia, quæ & mœroris &

gaudij capax ſit? An ſic intelligendum, quod virga ſua, hoc eſt, ſceptro, & potentia ſua mortalia corpora deducit ad cauum vicum morientium, hoc eſt ad ipſam mortem? vt non de mortuis, ſed de moribundis & morituris ſit ſermo. θνασκόντων enim dicit, non τεθνηκότων vel τεθνεώτων. Eſt interim tamen ſententia plana: Pluto qui omneis viuentes vincit, tum non potuit ſeſe ab vno Hercule tutari.

c. Sed faceſſat.) Ad ſemetipſum apoſtrophe, qua corrigit mentem ſuam, vt conuicijs in deos relictis, ad Epharmoſti & patriæ ſe eius laudem transferat. quaſi dicat: Non eſt pium neque religioſum, nugacibus fabulis deorum integritatem violare, & veluti labem illis adſpergere. d. Quandoquidem dijs conuiciari.) Elegantiſſimæ gnomæ ſunt, quarum prima monet, ne leuiter quicquam de dijs ſentiamus: altera, ne de nobis ipſi gloriemur, néue iactemus quicquam, ſi nolimus inſani videri.

Ne mihi nunc os cùm illiuſmodi obſtrepas. Sine bellum pugnamq́ue omnem à dijs ſeparata, adferaſq́ue linguam ad vrbem (*a*) Protogeniæ, (*b*) vbi tonitru varij Iouis arbitrio Pyrrha & Deucalion à Parnaſſo deſcendentes, domo poſita primùm ſine cubili hominibus ſimilem (*c*) lapideam fœturam protulerunt. (*d*) Excita odarum eis ſonorum iter,
,, commenda quoque (*e*) vetus vinum, ac hymnorum (*f*) flores

ΕΠΟ-

EPODOS, COLON X.

Recentiorum.

a. Protogeniæ vrbem.) Periphraſis eſt vrbis Opuntis. Iapeti filij ſunt Prometheus et Epimetheus: deinde Promethei & Clymenes filius eſt Deucalion, qui & Opûs nominatur. Epimethei autem & Pandoræ nata eſt Pyrrha: Pyrrhæ autem & Deucalionis filia eſt Protogenia, quam Locrus duxit in vxorem. Quia verò ſterilis erat, ne Locrus ſine ſucceſſore obiret mortem, rapit Iupiter Protogeniam, ad Mænala Arcadiæ montem transferens, eamque à ſe grauidam factam Locro marito reddit. Locrus è Ioue natam prolem ſuam putans, ei aui materni Deucalionis, qui aliàs etiam Opûs dicebatur, nomen indidit. b. Vbi tonitru varij Iouis.) Amplificatio eſt & dilatatio à fabula Deucalionis & Pyrrhæ, ad quos Locrorum originem refert Pindarus, ab antiquitate & priſco eos ſtemmate commendans. Atqui Græci è Geneſi hiſtoriam de diluuio Noah ſuffurantes olim, in hanc ſuam (quam hîc Pindarus & Ouidius primo Metamorphoſeos recenſent) fabulam commutarunt. Quanquam ſi de ſpeciali Græciæ cataclyſmo accipitur, ad Noah diluuium pertinere non poßit, vt ex Iuſtino mox ſubijciemus.

c. Lapideam genituram.) Homines ex lapidibus creatos dicit: ſiquidem Iuſſu Iouis, lapides poſt terga iacientes mortale genus inſtaura-

runt. E lapidibus igitur à Deucalione vel Opûnte proiectis mares, à Pyrrha vero proiectis fœminæ ſurgebant. Hinc Græci, inter quos eſt Epicharmus & Philochorus, referente interprete, homines λαὸς à λᾶας, id eſt, lapis, quaſi lapideos appellant. Quod intelligens Ouid.1. Metamorph. inquit:

Inde genus durum ſumus experienſque malorum,
Et documenta damus qua ſimus origine nati.

Iuſtinus Deucalionis fabulæ originem refert libro 2. Temporibus, inquit, Amphitruonis Athenienſium regis, aquarum illuuies maiorem partem Græciæ ab ſumpſit: ſuperfuere quos refugia montium recepe-runt, aut ad regem Theſſaliæ Deucalionem ratibus vecti ſunt, à quo propterea genus hominum dicitur conditum. d. Excita odarum.) Alia mentis ſuæ vel chori excitatio, qua hortatur, vt à priſcis ad recentia, perinde ac ſuprà monuit, ſe conferat.

e. Vetus vinum.) Vetus vinum dignum laudatu eſt, non veteres fabulæ. Sic vinum Odyſſ. 2. ab Euryclia ad vigeſimum vſque annum ſeruatum: ſic vinum à Neſtore Odyſſ. γ. in vndecimum vſque annum retentum, laudem meretur. Commenda, inquit, vetus vinum, & nouos hos victoribus conſcriptos hymnos. Eſtque per comparationem dictum, vt vetera vina præſtantiora ſunt, ſic recentes odæ, quibus victores Olimpici honorantur, reliquis ſunt meliores. Rectioris hic iudicij ſanè Pindarus eſſe videtur, quàm ij, quibus omnia viuentium ſcripta ſordent, et quan-

quantumcunque ſuæ ætatis eruditi. Veterum, inquiunt, ſcripta mihi cordi ſunt, nouorum opellæ nō ſunt nobis curæ. alij quæcunque recentiorum, eruditorum etiam ſcripta damnāt: de nemine beue loqui poſſunt, niſi de ſeſe, & vno & altero ſuis, præq; talibus omneis in vniuerſum populos ſtipites & rudera iudicant: qui niſi ſeſe ipſe iactarent, maiorem cùm fidem tum autoritatem apud non paucos adipiſcerentur.

f. Flores.) ἄνθεα. Metaphora eſt, pro iucunditate, precio & dignitate.

(*a*)Feruntſanè(*b*)terram nigram,(*c*)aquæ impetu perfuſam, cæterum Iouis conſilio, ſubitum eius effuſionis(*d*)refluxum factum. (*e*)Ex illis primùm fortiſsimi progenitores veſtri fuere Promethei de ſtemmate ô Opuntij, (*f*) è præſtantiſsimorum Saturniorum puellis,(*g*)indigenæ reges ſemper.

a. Ferunt ſanè.) Priori antiſtrophe, vt à Parnaſſo Deucalion & Pyrrha deſcendentes, lapidum poſt tergum iactu homines condiderint, ac modum, quo ex lapidibus procreati ſint ſine Cubili, hoc eſt, ſine congreſſu vtriuſque coniugis, recenſuit. Hic tempus ſubijcit, quādo hoc contigerit. Tum, inquit, contigit, quando diluuio perijt & illuuie aquarum humanum genus, vel ſecundum poetas & hiſtoricos græcos, ipſa Græcia. b. Nigram terram.) Nigram appellat à fœcunditate. terræ enim colorem Ariſtoteles τῶν χρωμάτων proprium, alborem adſe

rit, ver terram è ſui natura eſſe albam: alios illi colores exmixtura variarum qualitatum vel elementorum accidere. Nigra terra iam olim fertilitatis laudem promeruit. c. Aquæ impetu.) ὕδατος ϑένος, aquæ impetu vel copia. d. Refluxum.) ἄμπωτις vel ἀνάπωσις reſorbitio eſt, vel refluxus aquarũ maris. ἄντλον eſt effuſio & effluxus maris.

ἄντλον. Suntque hæc duo ſtagnationis vel reciproci fluxus & effluxus, qui ſeptenis horis fit, & feruoris aquarum maris vocabula ſibi inuicem contraria, ἄντλον & ἄμπωσις. ἄμπωσις ab ἀναπίνω ceu reſorbitionem ſonat, propriè ſubitum aquarum ex inundatione effuſarum diſceſſum ſignificat. e. Ex illis.) Deucalione & Pyrrha, veſtri ô Opuntij. per κόρους enim iuuenes, nepotes & poſteros Promethei et Deucalionis intelligit. f. E præſtantiſſimorum Saturniorum puellis.) Eſt enallage numeri pro ſingulari vtitur. κοράων τε φερτάτων κρονιδᾶν, pro κοράων κρονιδῶν. Eſt igitur κορᾶν pro κόρης, φερτάτων κρονιδᾶν, pro φερτάτου κρονίδου. Proinde hæc eſt ſententia: Maiores veſtri ô Opuntij, de Promethei imò Iapeti ſtemmate duxere principium, hoc eſt ex ipſa Protogenia, quæ filia eſt Deucalionis & Pyrrhæ, vt paulò ante connumeratum: atque puellis præſtantiſſimorum Saturniorum, hoc eſt, (vt pluralis pro ſingulari accipiatur) è puella optimi Iouis, vt quam Iupiter deperierit, & grauidam, dum antea ſterilis eſſet apud locrum maritum, fecerit: vt in ſequentibus clareſcet.

reſcet. φύτλα, *idem quod* γένα ἢ γένεσις. φύτλα.

g. Indigenæ.) ἐγχώριοι, *quaſi* αὐτόχθονες. *Laus eſt eorum qui à bonis parentibus in ipſa patria nati ſunt, quique non è varia hominum colluuie propagari cernuntur.* αὐτοχθόνων *nomine Athenienſes apud oratores & hiſtoricos prædicãtur.*

STROPHE III. COLON XVI.

Antea enim dux Olympius Opuntis filiæ è terra (*a*) Epeorum (*b*) clàm ſubreptæ in (*c*) Mænalijs iugis mixtus eſt, eamq́; denuò ad Locrum retulit, (*d*) ne deſtinatum morti tempus, eum orbum prole ſeponat. Atqui vxori clariſsimum ſemen fuit, ac impendio lætatus eſt heros, videns (*e*) ſuppoſititium filium, (*f*) materniq́; aui nomine ſimilem eſſe iuſsit, virum & forma & operibus præſtantem: (*g*) ciuitatem denique & populum illi (*h*) regere dedit.

Vt Iupiter è rapta Protogenia Opuntem generarit, explicat. a. Epeorum.) Epei ſunt Elij, dicti ab Epeo Endymionis filio.

b. Clàm.) ἔκηλος, *tacitus, clàm. c. Mænalijs. Mænala Arcadiæ mons, vnde Mænalij verſus Vergilio dum inquit:* ἔκηλος.

Incipe Mænalios mecum mea tibia verſus.

quem è Theocritico hoc,

ἄρχετε βωκολικᾶς μοῖσαι φίλαι ἄρχετ' ἀοιδᾶς *trãſtulit*

d. Ne deſtinatum.) Hoc eſt, Iupiter ideo grauidam fecit Protogeniam, ne Locrus maritus ſine prole ex hoc mundo migraret, vt regni et hæredē et θέτερ. *ſucceſſorem haberet. e. Suppoſititium.) Hanc vocem poëta narrando adiungit, rem indicans vt eſt: non quod Locrus ille bonus, ſuppoſititiam prolem intellexiſſet, autumabat enim ſuum eſſe fœtum, deque ſuo ſemine prodiiſſe. f. Materni aui.) Maternus auus eſt Deucalion, qui & Opûs nominatus eſt, vt ſuprà.* μητρὼς *Pindaro hîc auum maternum ſignificat: Homero eſt auunculus vel frater matris, dū in Iliade inquit:* ἀσίῳ ὃς μήτρως ἦν ἕκτορος ἱπποδάμοιο, αὐτοκασίγνητος δ᾽ ἑκάβης. *g. Ciuitatem.) Opunta videlicet. h. Regere dedit.)* διαιτᾶν *idem hîc quod* κυβερνᾶν. *Metaphoricè, prudenter et cum conſilio adminiſtrare Rempublicam, perinde ac medici in adhibendis pharmacis & medelis, diligenter & conſultò præſcribunt ægroto, qualem ſeſe in cibo & potu gerere debeat.*

ANTISTROPHE, COLON XVI.

(*a*) Aduenerunt itaque hoſpites ex Argo & Thebis, tum Arcades atque Piſatæ. Præ omnibus autem Actoris Aeginæq́ filius Menœtius Opunti in precio fuit, cuius filius Patroclus vnà cum Atridis ad (*b*) Teuthrantis agrum profectus cum Achille ſolus perſtitit, quando forteis Danos in fugam abactos,

ctos, in naues uſque Telephus compulit. (c) Vt facile ſit cordato, certò diſcere Patrocli fortitudinem & prudentiam: unde & Achilles in pernicioſo eum Marte.

EPODOS, COLON X.

Adhortabatur, ne quando ſine eius mortales domante iaculo ſe in aciem conferret, prælióue miſceret.

a. Aduenerunt.) Dilatat ab amicis Opuntis ex Protogenia in mūdum æditi. Iuncti ſunt amicitia heroës finitimi, Argiui, Thebani, Arcades, Piſatæ: ſed inter hos omneis Menœtium unice amauit & ſectatus eſt. Quare Menœtium præ cæteris coluit Opûs? ob eam nimirum cauſam, quod omnium eſſet fortiſsimus & præſtantiſsimus heros. b. Teuthrantis agrum.) Troiam uerſus expeditionem deſtinantes Græci, in Myſiam appulſi, Troiam eſſe rati eam oppugnarunt. Hic eius terræ rex Telephus rē pub. ſuam defenſurus armauit ſeſe aduerſum Græcos, omneisq́; in fugam uertit, præter Achillem & Patroclum, qui ſoli reliquis fugientibus perſtitere.

c. Vt facile ſit.) ὥστ' ἔμφρονι δεῖξαι. *Fortitudo, inquit, Patrocli inde colligi poteſt, quod Achilles noluerit eum abſq; ſeſe bellare. qui locus eſt & apud Homerum Iliad. π. ubi Achilles* οὕτως τὸν πάτροκλον προσαυδᾷ.

μὴ σὺ γ' ἄνευθεν ἐμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν.

τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν, ἀτιμότερον δέ με θύσεις.
Argnmentum eſt ab amicis & conuerſatione.

(*a*) Vtinam ſim ſtudioſus argumentorum ad enarrandum inuentor, fiducia uero & (*b*) abundæ uires mihi ſuppeditent. Nam ex (*c*) hoſpitali uirtute (*d*) commendator ueni Iſthmiarum Lampromachi (*e*) mitrarum, quando (*f*) utriq; obtinuerunt.

STROPHE IIII. COLON XVI.

uno die opus.

a. Vtinam.) εὔχῃ *& uoto à parecbaſi ſeſe in uiam reuocat. Optat autem ſibi argumenta dari, Epharmoſti & cognati eius Lampromachi uirtutibus digna. b. Abunde uires.)* ἀμφιλαφὴς δύναμις, *magna potentia & uirtus, ab* ἀμφὶ *&* λαμβάνω. *Macedonica Dialecto* β *in* φ *mutatur, quaſi* ἀμφιλαβὴς δύναμις, *potentia ueluti ambabus manibus, hoc eſt, totius uiribus cemplectens aliquid.*

c. Hoſpitali uirtute.) προξενίᾳ δ᾽ ἀρετᾷ. *hoc eſt, propter hoſpitalitatem, amicitiam et uirtutem, atq; adeò liberalitatem Lampromachi. d. Commendator.)* τιμάορος *à* τιμὴ *&* οὖρος *cuſtos. e. Mitrarum.) Per mitras hic coronas intelligit.*

f. Vtriq;.) Epharmoſtus, & ſanguinis gradu propior illi Lampromachus, una & eadem die iſthmijs certaminibus uictoria celebrati ſunt. Opus obtinere igitur, hic eſt περίφρασις *uictoriæ.*

Aliæ

Aliæ uero duæ tum in (*a*) Corynthi portis lętitię, dehinc & in (*b*) Nemeæ ſinu Ephar moſto contigerunt. (*c*) In Argo ſubinde uirorum celebritatem accepit, at puer Athenis. Vt uero (*d*) Marathoni ab imberbibus ſecedens, ſeniorum certamen pro argenteis phialis expectabat? quos & (*e*) acri uerſutia, ne pauxillũ quidem humi deflexus, domans circulũ ſtadij percurrit. (*f*) Bone Deus, quanta uoce formoſus ille adoleſcẽs ac iuxtà pulcherrima patrans id peregit?

a. Corynthi portis.) Corynthi portæ Iſthmus eſt. Eſt enim ad Iſthmum anguſtiam illam inter Aegeum & Ionium mare ſita Corynthus.

.b Sinu Nemeæ.) Sinus Nemeæ, periphraſis eſt Nemeorum: à uarijs enim uictorijs Epharmoſtum hic euehit. c. In Argo.) In Argo celebrantur Iunonia. d. Marathoni.) Marathon Atticæ cãpus, Medorum cum Athenienſibus bello clarus, ut eſt apud Thucydidem lib. 1. Meminit & Plinius Marathonis lib. 9. cap. 10. Agebantur illic Heraclea, hoc eſt ludi in gratiam Herculis inſtituti. Porrò Marathoni uincentibus argenteæ phialæ præmium erãt.

e. Acri uerſutia.) ὀξυρεπεῖ δόλῳ, *acute & fortiter progrediente arte.* ἀπτῶτι, *id eſt, quæ ars caſu & ruina carebat: id eſt, firmiter perſiſtens pugnabat, nunquam humi procumbens per ſtadium currebat.*

f. Bone Deus.) ὅσσᾳ βοᾷ, *cum exclamatione perinde ac ſi dicat, dij boni, quanto clamore, quàm inſigni forma, iſta omnia præclariſſima Epharmoſtus peregit? ut pulchritudine eximius, ſic robore et factis claruit.*

ANTISTROPHE, COLON. XVI.

Quibus (*a*) Parrhaſio exercitu, admirabilis apparuit circa Lycæi Iouis concionem: & quando pharmacum (*b*) uentos ac frigidam auram propulſans (*c*) Pellenæ ferebat. (*d*) Iolai tymbus, maritima deniq; (*e*) Eleuſis ſplendoribus eius (*f*) teſtimonium dicit. (*g*)
„ Quod uero à natura bonum eſt, totũ eſt op-
„ timum. Multi quidem doctrina acquiſitis
„ uirtutibus famam inquirere conati ſunt: ſed
„ (*h*) quicquid ex Deo non eſt, haud immeri-
„ tò obticetur. Nam aliæ uiæ ſunt.

EPODOS, COLON XI.

„ Alijs excellentiores, (*i*) Eadem autem nõ
„ omneis nos alit exercitatio. (*k*) Sapientię ſa-
„ nè ſublimes uię ſunt. (*l*) Hoc tandem brauij adferens, alte clama. Haud dubie hunc uirũ diuinitus eſſe, manu & membris ac toto corpore dextrum, ipſoq; uultu fortitudinem præ ſe ferentem, qui Aiaceam aram, ubi in Oileijs uictor euaſerat, corona redimiuit.

a. Par-

a. Parrhaſio exercitu.) Parrhaſia Arcadiæ urbs, cuius meminit Homerus in catalogo nauium: σύμφυλον τ' ἔχον, καὶ παῤῥασίην νέμοντο. *Dicta à Parrhaſo Lycaonis filio. charax Pelaſgo Archeſtoris nato conditam, Nicanor Parmaſiam appellatam tradit, Stephano autore. In ea Lycæi Iouis ludis agebantur. Senſus igitur eſt: Forma & opere conſpicuus Epharmoſtus Licæi Iouis ludis uictoriam Parrhaſiæ obtinuit. b. Ventos propulſans.)* εὐδίανον, *hoc eſt* ἀλεξάνεμον, *uentum & frigus abigens. c. Pellena.) Pellene Achiæ urbs, ubi Mercurij & Apollinis ſolennitas, Theoxenia quidem agebantur. Illic uictoriæ præmium erat* χλαῖνα. *Veſtis genus hybernum chlæna eſt, quod hominem calefaciat,* ἀχλιαίνειν., *id eſt calefacere, dictum. Iulius pollux in 7. alias ſimplices alias duplices fuiſſe tradit: tum lecti operimentum quoq; appellari* χλαῖναν, *ut apud Homerum in 3. & 4. Odyſſ. Attici* χλαίνας ἁπληγίδας καὶ διπληγίδας καὶ διϐόλους *nominarunt. d. Iolai tumba.) Iolai monumentum ſeu tumba Thebis erat: ab eo certamina Iolaia, quibus uictor euaſit Epharmoſtus. e. Eleuſis.) Eleuſi Atticæ urbe, Cereris & Proſernæ agonos, Demetria & Anacalypteria uel Eleuſinia agebantur: præmium uictoriæ hordeum erat.*

Chlæna.

f. Teſtimonium. συνδικος, *id eſt* μάρτυς, *teſtis, communicator conſilij, cauſæ adiutor, ac ueluti ſimul iudicans. ſic in prima Pythiorum ode*

σωύδικον μοισᾶν κτέανον inquit, ἀ σὺν & δίκη.

g. Quod uero natura.) Natura uiribus inſignem fuiſſe Epharmoſtum oſtendit, naturam arti præſtare iuxtà adſerens: cuius & ſententiæ Ariſtoteles, dum inquit:

Optimus ille quidem qui per ſeſe omnia nouit.

qui αὐτοδίδακτος eſt, qualem ſe Phemis apud Vlyſſem eſſe gloriatur. h. ἄνδυ θεῦ.) Quicquid non ex Deo, uel quicquid ſine Deo eſt, uel diuino numine carens. Intelligit autem iuxta mentem interpretis, natiuam ſcientiam, ac naturale cuiusq; ingenium. Quod natura non eximium eſt, non eſt quur multis præconijs efferri debeat. Etſi enim ars & uſus plurimum efficiant, non tamen cum natura cōferri poſſunt ea quæ ab arte proficiſcuntur. Res autem mortalium ita comparatæ ſunt, ut aliæ ſint alijs excellentiores. Hinc eſt quod ait: ὁδ᾽ ἄν ὁδ᾽ οἱ ςὶτι γὰρ ἄλλαι περαίτεραι. atq; hanc ſententiam probat ſequenti ratione:

μία δ᾽ ὀχ ἅπαντας ἄμμε θρέψει μελέτα.

i. Eadem non omnes nos.) Non omnes ijſdem dotibus, ingenijs, artibus, pollemus: ſed alium lucta, alium pugilatu, alium Muſica, alium bonis diſciplinis & ſapientia clarum eſſe conuenit. k. Sapientia excelſa.) σοφίαι δ᾽ αἰπειναί. Sapientiæ autem excelſæ: uel, ſapientia quidem ſublimis eſt. Non parua res eſt ſapientem eſſe, ſed ardua, ſed ſublimis, qua ſi dicat: Etſi uariæ ſint dotes mortalium, ſapientiam tamen,

tamen, quæ per literas & præclaras Muſas confertur, cunctas antecellere certum eſt. Qua gnome ad ſuam pariter Lyricen reſpicit. quaſi dicat: Quanquã Olympia uiceris Epharmoſte, & præclaram & nũquam ideo interituram famam obtinueris, non erit tamen conſummata tua felicitas, (ut quæ intra patriæ tuæ fines claudatur, & apud te nepotesq́; paucos fortaſſe permaneat) niſi ſapientia & literis eruditorum, immortalitati res tuæ præclare geſtæ mandentur. l. Hoc præmij adferens.) Apoſtrophe eſt ad animum ſuũ, uel ad chorum uictoris, qua perorando monet, ut Epharmaſto hunc hymnum offerat, quo ipſius felicitas atq; lætitia conſummatior fiat.

m. Oileijs.) Admiſcet ſimul Oileia, ludos ab Aiace Oileis filio dictos, in quibus Epharmoſtus uicerat. Nam in gratiam Aiacis Oilei, à Locris Opunti inſtituta erant. ἰλιάδα genitiuus eſt Doricus, pro οἰλιάδου, hoc eſt, Oileis filij, Aiacis nimirum aram uincẽs exornauit corona. Sine o ſcripſit, per aphæreſin, uerſus gratia.

AGESIDAMO LOcro Epizephyrio puero, pugili Ode X.

STROPHE I. COLON VIII.

O(*a*)Lympiorum uictorem ad memoriam reuocate mihi Acheſtrati filium, quo locorum mẽtis meæ ſcriptus ſit: (*b*) Dulce nanq; me los debens, eius oblitus ſum ô Muſæ.(*c*) Atqui tu unà cum Veritate Iouis filia,(*d*) recta manu arcete (*e*)mendaciorum in amicos delinquentẽ ſermonem.

ENARRATIO.

Epigraphes ratio. *Ageſidamo Locro Epizephyrio. Vt hæc epigraphe intelligatur, neceſſum eſt nouiſſe, tria Locrorũ eſſe genera. Alÿ enim iuxta Aetoliam ſunt, qui Ozolæ appellantur: alÿ iuxta Eubœam, qui Epicnemidÿ & Leleges: alÿ prope Italiam, quia Epizephyrÿ dicuntur, quod iuxta Zephyrum oppidum, ut Stephanus habet, ſiti ſint.* *Argumentum.* *Prædicat Ageſidamum à patria, ab inſtitutione. Deinde digreßione ad Herculẽ & inſtituta ob eo Olympia, & eos qui primum in Olympÿs uictoria potiti ſunt, bonam hymni partem abſoluit. a. Olympiorum uictorem.) Muſas primum hortatur ut ſibi in mentem reducant Ageſidamum. Variant hic Scholia, dum aliàs ἀνάγνωτε ad ſcripta referant, ut ſit, Legite mihi ô Muſæ: quaſi hymnum iampridem aliquem ſcripſerit, quem tamẽ uilipen-*

uilipenderit: aliàs ἀνάγνωτε pro ἀναγνωρίσατε, hoc eſt, manifeſtate, ad memoriam mihi reuocate, idq́ μεταφορικῶς, accipiant. Mihi haud ineptum uidetur ſi, quemadmodum reddidi, pro reuocare ad memoriam explicetur. Sunt autem tres mentis partes, interprete referente, λογιστικὸν, μνημονευτικὸν, φανταστικόν. λογιστικὸν ἐν ἐγκεφάλῳ, φανταστικὸν ἐν τῷ μετώπῳ, τὸ δὲ μνημονευτικὸν μέσον τῶν δύο. Habent autem ambo, uidelicet logiſticum & phantaſticum, ceu promptuarium quoddam, ipſum mnemoneuticō, in quod reponunt, quæcunq; altera pars imaginatur, altera uidelicet logiſtica ratiocinatur uel colligit. Ex memoriali igitur parte meminiſſe poſſumus, quicquid uel legimus, uel conſpeximus. Vnde Pindarus: Quanam, inquit, mentis meæ parte conſtitutus ſit Ageſidemus, mihi quæſo ô Muſæ commonſtrate.

b. Dulce nanque melos.) Debere ſe, ait, hymnum Ageſidemo, & oblitum tamen eſſe: unde colligitur, quod promiſerit, ac ante multum temporis in animum induxerit pangere epinicion, cuius iam nūc primum ſibi in mentem ueniat. Quia uero ſe debere dicit, beneuolentiam ſibi conciliat Ageſidemi. Et quia debitum non perſoluerit, ex obliuione id factū dicit, ut aliquid ſaltem ueniæ impetret dilationis.

c. Atqui tu unà cum Veritate.) Ab omnibus Muſis, ad unam iam ipſam Veritatem deſcendit, Precatur autem ut illa ipſa Muſa, tum Veri-

tas (idq; inſigni proſopopeia) excuſent ſuã ingratitudinem, quod amici ſui uictoris Ageſidemi laudes tan diu, ſed per obliuionem conticuerit. Per Muſam autẽ Clionem intelligit Lyricæ præfectam, ut eſt in primo Epigrammatum uidere, ubi ſingularum Muſarum officia hiſce uerſibus exhibentur:

Καλλιόπη, σοφίην ἡρωΐδος εὕρεν ἀοιδῆς.
Κλειὼ, καλλιχόρου κιθάρης μολιγδέα μολπήν.
Εὐτέρπη, τραγικοῖο χοροῦ πολυηχέα φωνήν.
Μελπομένη, θνητοῖσι μελίφρονα βάρβιτον εὗρε.
Τερψιχόρη χαρίεσσα, πόρεν τεχνήμονας αὐλούς.
ὕμνους ἀθανάτων Ἐρατὼ πολυτερπέας εὗρε.
τέρψιας ὀρχηθμοῖο Πολύμνια πάνσοφος εὗρεν.
ἁρμονίην πάσαισι Πολύμνια δῶκεν ἀοιδαῖς.
Οὐρανίη, πόλον εὗρε, καὶ οὐρανίων χορὸν ἄστρων.
κωμικὸν εὗρε, Θάλεια βίον τε, καὶ ἤθεα κεδνά.

Lyricus ergo uates, lyricis præſidem deam Cliona inuocat. Animaduertendum quod Veritatem hic Iouis filiam Pindarus fingit, idq; optimo iudicio: Veritas enim è ſummo Deo naſcitur: imò ut ſacra teſtãtur, ipſe Deus eſt ueritas. Aliàs temporis gnata traditur, quod ueritas tempore in lucem prodeat, perinde ac ſenarius ille prouerbialis habet.

ἄγει δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος.

d. Recta manu.) Inſigni potentia ueſtra tenete, ſeu arcete mendaciorum increpationem, quibus in amicum & hoſpitem meum Ageſidemum erraſſe ac deliquiſſe uideor. e. Mendaciorum. Edictio

ne ψδυδέων colligitur, ipſum promiſiſſe hymnum, quem tamèn obliuioni tradiderit. Eſtq́; hic elegans athitheſis in mendacio & ueritate. Quia enim mendacio obnoxius factus eſt, Veritatem ſibi patronam accerſit: quo oſtendit ſe poſthac pacti tenacem fore.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Alonge nanq; adueniens futurum tempus, meum (*a*) pudefecit ingens debitũ. (*b*) Attamen dilationem tardam fœnus perſoluere poteſt, nunc (*c*) ubi præeffluens fluctus ſubmergit uolutatum in littore calculũ, & ubi iam (*d*) communem ad charam iam oblectationem, ſermonem exoluemus.

Rationem reddit, quur Clio & Veritas increpationem obliuionis nomine debeant arcere. Inſtans, innuit, tempus longe adueniens, ſcilicet poſt promiſsionem meam. Quo coniecturæ locum relinquit, iandiu ab eo intermiſſam promiſsionem. a. Pudefecit. βαθὺ χρέος, hoc eſt, πολλὸν ὄφλημα, magnum debitum meum. b. Attamen dilationem.) Promittit ſe nunc cum fœnore redditurum quod hactenus intermiſerit. Fœnore, inquit, & culpam & obliuionẽ meam reſarciam. Comparat dilationem hymni ſui creditæ pecuniæ ad uſurã, cuius quo plus redditio differtur, hoc maior fœnori fit acceſsio. quaſi dicat: Ego cum fœnore abunde rependam quod neglectum eſt hactenus. Quemadmodum enim debi-

tores ultra creditam pecuniam, aliam ad uſuram fœneratoribus addere coguntur, ſic Pindarus ultra promiſſum hymnum, alterum ceu fœnoris loco adijcit. c. Vbi præeffluens fluctus.) Argumentum eſt allegoricum, ab efficacia & uiribus poëtices eius dictum. Nunc fœnus querimoniam reſtinguet, quando inundans fluctus uolutatam in littore contigit arenam. Inundans itaq; fluctus, poëtices & hymni eius amplitudo eſt. Arena in littore uolutata, eſt iactata paßim accuſatio poëtæ, de cum obliuione, tum incõſtantia eius. d. Communum ſermonem.) κοινὸν λόγον, id eſt, hymnum qui per multorum ora & manus uagaturus eſt, qui gratus item uictori futurus.

EPODOS, COLON. IX.

Porrò (*a*)ſynceritas urbem Locrorum adminiſtrat Zephyriorum, illisq; curę eſt Calliope, & ferreus Mars: conuertit autem in fugam (*b*) Cycnea pugna, & uiribus præſtantẽ Herculem. At pugil Ageſidamus Olympiade uincens, (*c*) Iolę referat gratiam, (*d*) quemadmodum Achilli Patroclus. (*e*) Sic aliũ uirtute magnum uirum alius exercens, ad ſublimen euexit gloriam Dei munere.

ἀτρέκεια. *Laus patriæ Ageſidami à ueritate, à poëtica, à rebus bellicis. a. Synceritas.) Veritatem & ſynceritatem*

ſynceritatem ἀτρέκεια ſignat. Sunt qui hic ἡ τραχεῖα etiam legunt, quod Lorcorum urbs ſit aſpera & maritima. quaſi dicat: Tametſi aſpero ſit ſolo ciuitas ſita, bonis tamen legibus adminiſtratur, Zaleuco paſtore Apollinis oraculo ipſis in legiſlatorem deſtinato, ut Ariſtoles tradit, referente interprete. b. Cycnea pugna.) Victoris primum imbecillitatem excuſat, quaſi prĩcipio pugilatu elãguerit, at poſtea reſumptis uiribus Iolæ unctoris ope, ſtrenue uictoriam obtinuerit. Non eſt mirum, inquit, primum te non potuiſſe impetum antagoniſtæ tui ferre, quandoquidem & Hercules Cycnea pugna, tantus bellator, tã fortis, tamq; inuictus, à Cycno in fugam actus ſit. Cycnus Martis filius in tranſitu Theſſaliæ demorãs, prætereuntes per inſidias obtruncabat, ex occiſorum capitibus Marti templum conditurus. Herculi ergo tranſeunti aliquando eum locum, inſidias meditabatur Cycnus, eumq; pugna adoriebatnr: et quũ Martem patrem auxiliatorẽ haberet, in fugam Hercules ille fortiſſimus actus eſt: ſed reuerſus poſthac, Cycnũ ſolum repertorẽ neci dedit. c. Ilæ gratiam.) Scholia, Iolæ & Hylæ legunt: Pindarus, Ilæ gratiã agat. Ilas ergo uel Iolas uel Hylas, aliptes Ageſidemi, qui cum uideret ferè ſuccumbentem primo Ageſidemũ, ita ei animum addidit, ut protenus ſuum aduerſariũ uinceret. d. Quemadmodum Achilli Patroclus.) Haud indecora comparatione Hylam aliptẽ Achilli, Patroclum Ageſidamo confert. Patro-

clus ope & armis Achillis fugat Troianos Iliad.16. Sic Ageſidamus ope Hylæ ſternit ſibi contranitentem. e. Sic alium.) Gnome eſt Epiphonema complexa, qua Hylæ beneficium commendat, quaq; nos monet, ut ne benefacientibus nobis ingrati ſimus.

STROPHE II. COLON VIII.

(*a*) Labore uacantem lætitiam, uitæ lucē, ante omnia opera, pauci quidam adſecuti ſunt. (*b*) Me uero (*c*) certamen excellentiſsimum canere (*d*) fata cōcitarunt Iouis, quod iuxta (*e*) ueterem Pelopis tumulum (*f*) uis Herculea condidit, poſtquam Neptunium (*g*) innoxium (*h*) Cteatum

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Occîdit atq; Eurytum, (*i*) ut ſeruitutis ſuæ mercedem, à ſuperbo Augea uoluntarius ab inuito exigeret. (*k*) Sub Cleonis enim inſidias tendens in itinere, domuit illos Hercules quod & antea (*l*) Tirynthium exercitum in angulis Elidis cunctantem, populati erant

EPODOS, COLON IX.

(*m*) Moliones arrogantes.

a. Labore uacantem lætitiam.) Arduas res lætitiam præcedere ait. Gnome eſt, qua uirtutem & uictoriam citra ſudorem non poſſe parari dicit. Proinde eum recte impendiſſe quicquam ut ita exerceretur in pugilatu, quo reliquos anteuerteret. Præterea ut res qualibet eſt præſtantiſsima, ſic plurimum laboris & curæ deſiderat, antea quàm eã quis impetret. Similes huius in ſuperioribus gnomas accepimus, ut ἀκίνδυνοι δὲ ἀρεταὶ, ode 6. & 5. ἀεὶ δ' ἀμφ' ἀρεταῖσι πόνος δαπάνατε μάρναται. & 1. ὁ μέγας δὲ κίνδυνος ἄναλκιν οὐ φῶτα λαμβάνει. Et Heſiod. τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοί.

b. Me uero.) Parecbaſis eſt ad Herculis bellũ, aduerſus Augeam Eliorum regem. Oſtenſurus autẽ quo pacto primum Olympiaca inſtituerit, bellum quod geſsit aduerſus Augeam recenſet. Et quia eximium eſſe certamen Olympiacum adfirmat, uictoris pariter augeſcit præconium, ut qui tanto, tamq; illuſtri agone præ alijs palmam ſit adeptus, ad quem tota Græcia ferè ſingulis luſtris confluere ſolebat, ut & Iſocrates in Panegyrico nonnihil meminit.

c. Excellens certamen.) ἀγῶνα ἐξαίρετον. Scribitur etiam ἑξάεθμον, ſenarium complectentem, propter ſex aras in Olympia, de quibus antehac. d. Fata.) θέμιτες leges, per τὸ νόμοι Hypomnemata reddunt. e. Veterem Pelopis tumulum.) Tumulatus eſt enim Piſæ certe Pelops, quam pro dote accepit ab Hippodamia Oenomai regis filia,

ut antea enarratum. f. Vis Herculea.) Perin de ac Homerus βίη ἡρακληείη. Herculis periphraſis eſt. g. ἀμύμονα.) Innoxium, ἄψογον, irreprehenſibilem. h. Cteatum occîdit,) Cteatus & Eurytus Neptuni & Moliones filij fuerunt. Molione uero Moli eſt filia, uel ſecundum alios Actoris: hinc & Actoriones hi duo fratres apud poëtas nominãtur. Diuerſam ab alijs hominibus naturã ſunt adepti: nam duplicis naturæ fuerunt: uterq; duo capita, quatuor manus, totidem pedes, unum autẽ corpus: propterea bellicoſi, in prælijs fortiter dimicarunt. Hercules itaq; quum eos palàm non poſſet uincere, inſidijs aggreſſus, occîdit eos, eaq; ratione Elin obtinuit: autoribus Pherecyde, & Mnaſea Patarenſi. Neſtor Homericus Iliad. λ hos etiã producit. i. Vt ſeruitutis ſuæ mercedem.) Augeas Eliorum rex, Herculem pacta & certa mercede ad purgandum cubile conduxit: uerum abſoluto per Herculem labore, non ſtetit ille promiſſis: itaq; Hercules aduerſus ipſum bellum mouens, ſuperior euaſit, captaq; Elide & perdito rege, Olympiacum inſtituit agonem, id

Cleonæ. *quod & antehac explicatum. k. Sub Cleonis.) Ciuitas eſt Argolicæ Cleonæ. l. Tirynthium.) Tirynthius Hercules à Tirynthe Argi urbe. ἄμμεγνον pro ἥμεγνον, ἄλιδος pro ἤλιδος.*

m. Moliones arrogantes.) Moliones Cteatus & Eurytus dicuntur patronymica forma, uel potius matronymica, ut ita dicam: à matre enim

μολιόνη,

μολιόνη, deducitur μολιὼν μολιόνος, πληθυντικῶς μολιόνες. hos quidam ἀπὸ τῆς κατὰ μάχην μολιώσεως dictos putant: quorum ſententia mihi non admodum probatur.

Atqui deceptor hoſpitum, Eliorum rex, non multo poſt tempore conſpexit patriam prædiuitem, ſæuo partim igni, partim diris ferri plagis, in alto noxæ fluxu conſtitutam ſuam nempe ciuitatem. Iam bellum poten- » tiorum abigere, res ambigua eſt. Quin & ip- » ſe Augeas per imprudentiam captiuus tandem Herculem incidens, acerbam mortem effugere non potuit.

In quæ pericula ob violatam fidem, obque reſciſſa pacta inciderit Augeas, commemorat. Ideo enim & patriam ſuam vaſtari incendio & ferro conſpexit: ideo etiam ipſe captiuus Herculis manu occiſus eſt. Ciuitatem cuius hic meminit, quidam Phycleon appellatam putant, à Phycleo Epeorum principe: vt Scholia.

Phycleō ciuitas & patria Augeæ.

STROPHE III. COLON VIII.

(*a*)Poſt hæc Hercules, (*b*) Piſæ totum congregans exercitum, omnemq; prædam, fortis Iouis proles, diuinũ maximo patri delubrum circumcirca munitum deſignabat. Altin quidem in mundo loco definiebat. Quod verò in circuitu nemoris ſolùm erat,

conuiuio locum dedit, veneratus (*d*) Alphei tranſitum

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Cum duodecim deorum regibus.

a. Poſt hæc Hercules.) Quid egerit Hercules poſt interemptum Augeam refert, quóue ordine Olympiadem inſtituerit.

1 Nemus & delubrum Ioui conſecrauit.

2 Altin locum illum certamini ſelegit.

3 Locum conuiuio, peracto agone deſignauit.

4 Veneratus eſt Alpheum cum duodecim regibus. Id eſt, ſex aras erexit, quarum unaquælibet duobus dijs erat dicata, ut in quinta Olympiorum ode explanatum. b. Piſæ.) Piſa ab Olympia ſex ſtadijs diſtat. Et Elij ſubiugatis ſibi Piſæatis, Piſam Elin quoq; uocarunt. Vnde Pindarum contendit per Piſam Elin intelligere Didymus. Secundum uero Demetrium Triclinium quinquaginta ſtadijs inter ſeſe diſtant, ut in 1. Olympiorum etiam annotatum. c. Altin.) Templum Iouis, ſeu adytum. ſeu nomen loci eſt. Sunt qui & ἄλιψ legant. Ariſtodemus in Scholijs, ſimpliciter eſſe locũ circa Olympiam Altin ait, hincq; Iouem Altium nominari. d. Alphei.) Alpheo primum ſacra præ reliquis fecit, ceu deo indigenæ & gentilitio, & eius loci præſenti ſemper & peculiari numini.

Ac(*a*) montem Saturni prædicauit, celebremq;

bremq́ reddidit: antea enim (*b*) obſcurus, ſub Oenomao rege multa niue irrigabatur: illic in primogenita feſtiuitate(*c*)Parcæ quidem aſtiterunt,& quod ſolum perſpicue ueritatem demonſtrat

EPODOS, COLON IX.

Tempus.(*d*) Hoc, & quod antea planum progreſſu ſuo, ubínam ſcilicet parta bello ſpolia, primitias ipſas ſacrificarit Hercules, & ubi quinquennem inſtituerit feſtiuitatem apertius exhibuit. Proinde quis iam in prima Olympiade & Nicephorijs(*e*) recentem nactus eſt coronam? manibus, pedibus & curribus gloria conſpicuus, certaminis iactationem, ei qui uictus eſt, auferens.

a. Montem Saturni.) Saturni montem quinto celebrem reddidit Hercules. Eſt autem Saturni collis uel cacumen, in quo Saturni templum erat: Oenomai & Augeæ temporibus incognitum. b. Obſcurus.) νώνυμ© eſt incelebris, obſcurus, à νη priuãte particula, & ὄνομα nomẽ. c. Parcæ aſtiterunt.) Parcæ & fata aſtiterunt primæ Panegyri ab Hercule inſtitutæ, ut fortunatã atq; felicẽ eã redderent. Tempus ceu numen quoddam pariter aſtitit, quod illam ipſam ſubinde clariorem celebrioremq́; faceret. Et quur Tempus præſto fuerit, ſubÿcit rationem. d. Hoc & quod antea.) τοδὲ σαφανὲς.

Tempus, inquit, clarè explicauit, & cognitum poſteris fecit, durante ea Panegyri, vbi Hercules quinquennalem agonem primùm condiderit. e. Recentem coronam.) ποταίνιον, *id eſt* πρόσφατον, *recentem. Subiectione rhetorica, ad primos Olympicorum ludorum victores digreditur, primæ Olympiadis, quæ de in origine Olympiorum dictum, ode prima.*

STROPHE IIII. COLON VIII.

(*a*) Quippe in ſtadio ad iuſtam longitudinem rectè protenſo curſu, Oeonus Licymnij filius primas tenuit, dux Medeæ vrbis. Luctâ Echemus Tegeam glorificauit. Doriclus ſummam cæſtus retulit, Tiryntha ciuitatem habitans. Quadriga demum.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Halirrhothius Mantinęus. Phraſtor haſtę proiectu ſcopum attigit. Eniceus petram vertens manu præ omnibus longius proiecit, & ſociorum non paruam multitudinem ad ſtuporem egit, (*b*) accéditq; veſpere iucundum lunæ ſpecioſæ lumen.

a. Quippe in ſtadio.) Primos primæ Olympiadis victores, cum patria illorum tellure denumerat:

1 *Stadij victor Oeonus Licymnij filius fuit, Medeæ Argolicæ*

Argolicæ vrbis princeps.

2 Lucta victoriam obtinuit Echemus: patria eius Tegea Arcadiæ vrbs.

3 Doriclus Tirynthius pugilatu vicit.

4 Quadriga vicit Halirrhothius Mantinæus.

Variat autẽ hic lectio: alij σῆμα pro σημεῖον, alij σῆμε, alij σᾶμον, alij σῆρον legunt: vt ſit ſententia: O Seme Halirrhothij fili à Mantinea oriunde, viciſti quadriga: vt per apoſtrophen & ἔλλειψιν compleatur oratio. Mea fert opinio, σῆμα ἁλιῤῥοθίου eſſe periphraſin, pro ipſo Halirrhothio: vt σῆμα pro corpore, qua ſignificatione & Plutarchus vſus eſt in Homeri βίῳ, accipiatur: tum non erit opus magna lectionis varietate. Eſt autem Mantinea Arcadiæ ciuitas, autore Stephano, de qua Homerus in catalogo nauium:

οἵ τε τεγέαν τ' εἶχον, καὶ μαντινέην ἐρατεινήν.

Hæc eſt illa Mantinea, ad quam Lacedæmonij, à ſuis vxoribus redarguti, tali quadem φωνῇ (Quô fugitis, num denuò aluum noſtram ſubingrediemini?) Thebanos vicerunt.

5 Phraſtor iaculo ſcopum attigit.

6 Eniceus diſcũ manu rotans ſuper omneis proiecit. Per petram enim hic diſcum intelligit, cuius crebra eſt mentio poſthac apud Pindarum & apud Homerum. Hic lapis etiam Solus dicitur. Solo Hyacinthum inuitus Apollo occidit apud Amyclæum fluuium, vt Nicander in Theriacis autor eſt. Scholia

in β Iliados ita definiunt diſcum: δίσκος ἐστὶ βαρὺς λίθος ὃν ἐξερρίπτουσιν οἱ γυμναζόμενοι. τὸν γὰρ σιδηροῦν σόλον προσαγορεύουσι. *Ex quo loco colligitur diſcum maſſam fuiſſe lapideam,* σόλον *uero ferream. Diſcrimen uero in Iliados* ψ *Diſci & Soli tale faciunt: Differunt quidem Solus & diſcus: quod diſcus quidem latus eſt magiſq; cauus, Solus uero teres & rotundus, uel ſphæricus. Exhibentur autem & Iliados* ψ ἀγῶνες, ἱππικὸς, πυκτικὸς, πάλης, δρόμου, θωρηχθέντων, σόλου βολῆς, τοξικῆς, καὶ ἔγχεος. ἔδισκε *ergo poëta per aphæreſin & ſyncopen dixit, pro* ἐδίσκευε. *Iaculatur etiam diſcum Vlyſſes apud Alcinoū regem, à conuiuio.* b. *Accenditq; ueſpere.) Allegoria eſt. Illuſtrauit lunam, hoc eſt, certamen ſuū peregit pleniluniȷ tempore. Nam circa* τὴν πανσέληνον *ſolebat perfici ea Panegyris, ut in ſuperioribus commonſtratum. Atq; hæc ad Herculis inſtitutionē referri poſſunt, quod finitis certaminibus conuiuijs locum dederint.*

EPODOS, COLON IX.

(*a*)Sonabat autem omne delubrum in delectabilibus conuiuijs uictorum laudes, (*b*) Et nunc priores ceremonias ſequuti, ad celebrem gratiam ſublimis uictoriæ, tonitru & igni flagrans telum horiſoni Iouis, ardensq; fortiſsime compactum fulmen canamus, Atque hic (*c*) tenere oblectans carminum demulci-

mulcimentum ad tibiam illi occurret.

a. Sonabat omne delubrum,) Quid inter conuiuandum è ritu ueterum contigerit. Dum conuiuarentur, encomia uictorum recini ſolebant. b. Et nunc priores.) ἀρχὰς δὲ προτέρας ἑπόμενοι. *Redit à parecbaſi ad inſtitutum Ageſidami encomiū: ac primum ſe fulmen Iouis, hoc eſt, ipſum fulminantem Iouem (qui Olympiæ colebatur) celebraturum ſpondet: deinde uero Ageſidamum: idq; priſco more, quo poſt peracta certamina, uictores laudibus efferebant. c. Tenere demulcens.)* χλιδῶσα *pro* τρυφῶσα. *Tenera cantilena, præclarus hymnus illi Ageſidamo ad tibiam dicetur.*

STROPHE V. COLON VIII.

(*a*) Quæ apud percelebrem Dircen olim quidē (*b*) apparuerunt. Sed (*c*) ut filius ex germana coniuge patri deſiderabilis, ueniente rurſum iuuentute, magis autem inflammat amore mentem, quando diuitiæ aſcitum aliunde paſtorem & hæredem nactæ, morienti ſunt triſtiſsimæ:

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Sic eſt quando is qui egregia facinora peregit, ſine hymno Ageſidamo, ad Ditis

clus ope & armis Achillis fugat Troianos Iliad.16. Sic Ageſidamus ope Hylæ ſternit ſibi contranitentem. e. Sic alium.) Gnome eſt Epiphonema complexa, qua Hylæ beneficium commendat, quaq; nos monet, ut ne benefacientibus nobis ingratiſimus.

STROPHE II. COLON VIII.

(*a*) Labore uacantem lætitiam, uitæ lucē, ante omnia opera, pauci quidam adſecuti ſunt.(*b*) Me uero (*c*) certamen excellentiſsi mum canere(*d*)fata cōcitarunt Iouis, quod iuxta (*e*) ueterem Pelopis tumulum (*f*) uis Herculea condidit, poſtquam Neptunium (*g*) innoxium (*h*) Cteatum

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Occîdit atq; Eurytum,(*i*)ut ſeruitutis ſuæ mercedem,à ſuperbo Augea uoluntarius ab inuito exigeret. (*k*) Sub Cleonis enim inſidi as tendens in itinere,domuit illos Hercules quod & antea (*l*) Tirynthium exercitum in angulis Elidis cunctantem,populati erant

EPODOS, COLON IX.

(*m*) Moliones arrogantes.

a. Labo

a. Labore uacantem lætitiam.) Arduas res lætitiam præcedere ait. Gnome eſt, qua uirtutem & uictoriam citra ſudorem non poſſe parari dicit. Proinde eum recte impendiſſe quicquam ut ita exerceretur in pugilatu, quo reliquos anteuerteret. Praeterea ut res quælibet eſt præſtantiſsima, ſic plurimum laboris & curæ deſiderat, antea quàm eã quis impetret. Similes huius in ſuperioribus gnomas accepimus, ut ἀκίνδυνοι δὲ ἀρεταὶ, *ode 6. & 5.* ἀεὶ δ' ἀμφ' ἀρεταῖσι πόνος δαπάνα τε μάρναται. *& 1.* ὁ μέγας δὲ κίνδυνος ἄναλκιν οὐ φῶτα λαμβάνει. *Et Heſiod.* τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοί.

b. Me uero.) Parecbaſis eſt ad Herculis bellũ, aduerſus Augeam Eliorum regem. Oſtenſurus autẽ quo pacto primum Olympiaca inſtituerit, bellum quod geſsit aduerſus Augeam recenſet. Et quia eximium eſſe certamen Olympiacum adfirmat, uictoris pariter augeſcit præconium, ut qui tanto, tamq; illuſtri agone præ alijs palmam ſit adeptus, ad quem tota Græcia ferè ſingulis luſtris confluere ſolebat, ut & Iſocrates in Panegyrico nonnihil meminit.

c. Excellens certamen.) ἀγῶνα ἐξαίρετον. *Scribitur etiam* ἑξάβωμον, *ſenarium complectentem, propter ſex aras in Olympia, de quibus antehac. d. Fata.)* θέμιτες *leges, per* τὸ νόμοι *Hypomnemata reddunt. e. Veterem Pelopis tumulum.) Tumulatus eſt enim Piſæ certe Pelops, quam pro dote accepit ab Hippodamia Oenomai regis filia,*

μολιόνη, deducitur μολιὼν μολιόνος, πληθυντικῶς μολιόνες. hos quidam ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν μάχην μολώσεως dictos putant: quorum ſententia mihi non admodum probatur.

Atqui deceptor hoſpitum, Eliorum rex, non multo poſt tempore conſpexit patriam prædiuitem, ſæuo partim igni, partim diris ferri plagis, in alto noxæ fluxu conſtitutam ſuam nempe ciuitatem. Iam bellum poten- » tiorum abigere, res ambigua eſt. Quin & ip- » ſe Augeas per imprudentiam captiuus tandem Herculem incidens, acerbam mortem effugere non potuit.

In quæ pericula ob violatam fidem, obq́ue reſciſſa pacta inciderit Augeas, commemorat. Ideo enim & patriam ſuam vaſtari incendio & ferro conſpexit: ideo etiam ipſe captiuus Herculis manu occiſus eſt. Ciuitatem cuius hic meminit, quidam Phycteon appellatam putant, à Phycteo Epeorum principe: vt Scholia. *Phycteũ ciuitas & patria Augea.*

STROPHE III. COLON VIII.

(*a*) Poſt hæc Hercules, (*b*) Piſæ totum congregans exercitum, omnemq́; prædam, fortis Iouis proles, diuinũ maximo patri delubrum circumcirca munitum deſignabat. Altin quidem in mundo loco definiebat. Quod verò in circuitu nemoris ſolùm erat,

conuiuio locum dedit, veneratus (*d*) Alphei tranſitum

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Cum duodecim deorum regibus.

a. Poſt hæc Hercules.) Quid egerit Hercules poſt interemptum Augeam refert, quóue ordine Olympiadem inſtituerit.

1 Nemus & delubrum Ioui conſecrauit.

2 Altin locum illum certamini ſelegit.

3 Locum conuiuio, peracto agone deſignauit.

4 Veneratus eſt Alpheum cum duodecim regibus. Id eſt, ſex aras erexit, quarum unaquælibet duobus dijs erat dicata, ut in quinta Olympiorum ode explanatum. b. Piſæ.) Piſa ab Olympia ſex ſtadijs diſtat. Et Elij ſubiugatis ſibi Piſæatis, Piſam Elin quoq; uocarunt. Vnde Pindarum contendit per Piſam Elin intelligere Didymus. Secundum uero Demetrium Triclinium quinquaginta ſtadijs inter ſeſe diſtant, ut in 1. Olympiorum etiam annotatum. c. Altin.) Templum Iouis, ſeu adytum. ſeu nomen loci eſt. Sunt qui & ἄλιψ legant. Ariſtodemus in Scholijs, ſimpliciter eſſe locũ circa Olympiam Altin ait, hincq; Iouem Altium nominari.

d. Alphei.) Alpheo primum ſacra præ reliquis fecit, ceu deo indigenæ & gentilitio, & eius loci præſenti ſemper & peculiari numini.

Ac (*a*) montem Saturni prædicauit, celebremq;

bremq́ reddidit: antea enim (*b*) obſcurus, ſub Oenomao rege multa niue irrigabatur: illic in primogenita feſtiuitate(*c*)Parcæ quidem aſtiterunt,& quod ſolum perſpicue ueritatem demonſtrat

EPODOS, COLON IX.

Tempus.(*d*) Hoc, & quod antea planum progreſſu ſuo, ubínam ſcilicet parta bello ſpolia, primitias ipſas ſacrificarit Hercules, & ubi quinquennem inſtituerit feſtiuitatem apertius exhibuit. Proinde quis iam in prima Olympiade & Nicephorijs(*e*) recentem nactus eſt coronam? manibus, pedibus & curribus gloria conſpicuus, certaminis iactationem, ei qui uictus eſt, auferens.

a. Montem Saturni.) Saturni montem quinto celebrem reddidit Hercules. Eſt autem Saturni collis uel cacumen, in quo Saturni templum erat: Oenomai & Augeæ temporibus incognitum. b. Obſcurus.) νώνυμος eſt incelebris, obſcurus, à νη priuãte particula, & ὄνομα nomẽ. c. Parcæ aſtiterunt.) Parcæ & fata aſtiterunt primæ Panegyri ab Hercule inſtitutæ, ut fortunatã atq; felicẽ eã redderent. Tempus ceu numen quoddam pariter aſtitit, quod illam ipſam ſubinde clariorem celebrioremq́; faceret. Et quur Tempus præſto fuerit, ſubijcit rationem. d. Hoc & quod antea.) τοδὲ σαφανὲς.

Tempus, inquit, clarè explicauit, & cognitum poſteris fecit, durante ea Panegyri, vbi Hercules quinquennalem agonem primùm condiderit. e. Recentem coronam.) ποταίνιον, id eſt πρόσφατον, recentem. Subiectione rhetorica, ad primos Olympicorum ludorum victores digreditur, primæ Olympiadis, qua de in origine Olympiorum dictum, ode prima.

STROPHE IIII. COLON VIII.

(a) Quippe in ſtadio ad iuſtam longitudinem rectè protenſo curſu, Oeonus Licymnij filius primas tenuit, dux Medeæ vrbis. Lucta Echemus Tegeam glorificauit. Doriclus ſummam cæſtus retulit, Tiryntha ciuitatem habitans. Quadriga demum.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Halirrhothius Mantineus. Phraſtor haſtę proiectu ſcopum attigit. Eniceus petram vertens manu præ omnibus longius proiecit, & ſociorum non paruam multitudinem ad ſtuporem egit, (b) acceditq; veſpere iucundum lunæ ſpecioſæ lumen.

a. Quippe in ſtadio.) Primos primæ Olympiadis victores, cum patria illorum tellure denumerat:

1 *Stadij victor Oeonus Licymnij filius fuit, Medeæ Argolicæ*

Argolicæ vrbis princeps.

2 Lucta victoriam obtinuit Echemus: patria eius Tegea Arcadiæ vrbs.

3 Doriclus Tirynthius pugilatu vicit.

4 Quadriga vicit Halirrhothius Mantinæus.

Variat autē hic lectio: alij σῆμα pro σημεῖον, alij σῆμε, alij σᾶμον, alij σῆρον legunt: vt ſit ſententia: O Seme Halirrhothij fili à Mantinea oriunde, viciſti quadriga: vt per apoſtrophen & ἔλλειψιν compleatur oratio. Mea fert opinio, σῆμα ἁλιῤῥοθίου eſſe periphraſin, pro ipſo Halirrhothio: vt σῆμα pro corpore, qua ſignificatione & Plutarchus vſus eſt in Homeri βίῳ, accipiatur: tum non erit opus magna lectionis varietate. Eſt autem Mantinea Arcadiæ ciuitas, autore Stephano, de qua Homerus in catalogo nauium:

οἵ τε τεγέαν τ' εἶχον, καὶ μαντινέην ἐρατεινήν.

Hæc eſt illa Mantinea, ad quam Lacedæmonij, à ſuis vxoribus redarguti, tali quadem φωνῇ (Quô fugitis, num denuò aluum noſtram ſubingrediemini?) Thebanos vicerunt.

5 Phraſtor iaculo ſcopum attigit.

6 Eniceus diſcū manu rotans ſuper omneis proiecit. Per petram enim hic diſcum intelligit, cuius crebra eſt mentio poſthac apud Pindarum & apud Homerum. Hic lapis etiam Solus dicitur. Solo Hyacinthum inuitus Apollo occidit apud Amyclæum fluuium, vt Nicander in Theriacis autor eſt. Scholia

in β Iliados ita definiunt diſcum: δίσκος ἐστὶ βαρὺς λίθος ὃν ἐῤῥίπτουν οἱ γυμναζόμενοι. τὸν γὰρ σιδηροῦν σόλον προσαγορεύουσι. Ex quo loco colligitur diſcum maſſam fuiſſe lapideam, σόλον uero ferream. Diſcrimen uero in Iliados ψ Diſci & Soli tale faciunt: Differunt quidem Solus & diſcus: quod diſcus quidem latus eſt magisq; cauus, Solus uero teres & rotundus, uel ſpæricus. Exhibentur autem & Iliados ψ ἀγώνων, ἱππικὸς, πυκτικὸς, πάλης, δρόμου, θωρηχθέντων, σόλου βολῆς, τοξικῆς, καὶ ἔγχεος. ἔδικε ergo poëta per aphæreſin & ſyncopen dixit, pro ἐδίσκευε. Iaculatur etiam diſcum Vlyſſes apud Alcinoū regem, à conuiuio. b. Accenditq; ueſpere.) Allegoria eſt. Illuſtrauit lunam, hoc eſt, certamen ſuū peregit plenilunij tempore. Nam circa τὴν πανσέληνον ſolebat perfici ea Panegyris, ut in ſuperioribus commonſtratum. Atq; hæc ad Herculis inſtitutionē referri poſſunt, quod finitis certaminibus conuiuijs locum dederint.

EPODOS, COLON IX.

(*a*)Sonabat autem omne delubrum in delectabilibus conuiuijs uictorum laudes, (*b*) Et nunc priores ceremonias ſequuti, ad celebrem gratiam ſublimis uictoriæ, tonitru & igni flagrans telum horiſoni Iouis, ardensq; fortiſsime compactum fulmen canamus, Atque hic (*c*) tenere oblectans carminum demulci-

mulcimentum ad tibiam illi occurret.

a. Sonabat omne delubrum,) Quid inter conuiuandum è ritu ueterum contigerit. Dum conuiuarentur, encomia uictorum recini ſolebant. b. Et nunc priores.) ἀρχαῖς δὲ προτέραις ἑπόμενοι. *Redit à parecbaſi ad inſtitutum Ageſidami encomiũ: ac primum ſe fulmen Iouis, hoc eſt, ipſum fulminantem Iouem (qui Olympiæ colebatur) celebraturum ſpondet: deinde uero Ageſidamum: idq́; priſco more, quo poſt peracta certamina, uictores laudibus efferebant. c. Tenere demulcens.)* χλιδῶσα *pro* τρυφῶσα. *Tenera cantilena, præclarus hymnus illi Ageſidamo ad tibiam dicetur.*

STROPHE V. COLON VIII.

(*a*) Quæ apud percelebrem Dircen olim quidẽ(*b*) apparuerunt. Sed(*c*)ut filius ex ger "
mana coniuge patri deſiderabilis, ueniente "
rurſum iuuentute, magis autem inflammat "
amore mentem, quando diuitiæ aſcitum ali "
unde paſtorem & hæredem nactæ, morienti "
ſunt triſtiſsimæ: "

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Sic eſt quando is qui egregia facinora pe- "
regit, ſine hymno Ageſidamo, ad Ditis "

„ ædes acceſſerit: inaniter enim ſpirans, labo-
„ re ſuo breuiter admodum delectatus eſt. (*d*) Tibi verò ſuauiſona lyra, dulciſq; tibia gratiã parit ac (*e*) variat. Sed & Pierides (*f*) Iouis filiæ longè lateq; tuam adaugent famam.

Dirce. *a. Quæ) Scilicet carmina prope Dircen Thebanum fontem apparuerunt. Eſt metaphora & Synecdoche. Senſus eſt: Carmina Thebana, hoc eſt: mea, & Pindarica, quandoquidem Thebanus ſim, in decus & ſplendorem Ageſidami ad tibiam canentur. b. Apparuerunt.) φάνεν eſt pro ἐφάνησαν, per ἀφαίρεσιν & ἀποκοπήν. Lyricè, inquit, mea, quæ iam antea Thebis patria mea inclaruit, iamq́ue diu, quantum ad promiſſum attinet, apparuit, Ageſidamo iam nunc tandem canetur, vel ſcripta etiam recitabitur. Nam & calamus & ad fiſtulam, & calamo ſcriptum hymnum referri poteſt.*

Apud Ariſtophanem in νεφέλαις. *Vt filius.) ὥστε παῖς. Comparat hymnum ſuum filio gneſio. Quemadmodum, inquit, è germana coniuge filius gratiſſimus eſt patri redeunte illi iuuentute, id eſt ſenio confecto: Nam & prouerbium habet, δὶς παῖδες γέροντες: ob eam potiſſimum cauſam, quod videat facultatibus ſuis verum ſuperſtitem hæredem: Sic encomion hoc tibi gratum erit, propterea quod te olim vita defunctum poſteris commendabit, nec tua vnquam monumenta obliterari ſinet. Conſtat autem comparatio hæc antitheſi tali: Pater ob ſucceſſorem legitimum filium gaudio perfunditur.*

funditur. E contrario. Pater ob alienos, nulla ſua ſuperſtite ſobole genuina, mœrore conficitur. Sic qui inſignium facinorum ſplendore rutilat, ex hac uita migrans gaudet, ſi habeat virtutum ſuarum buccinatores & encomiaſtas. Rurſus mœret, ſi nullam uideat meritorum ſuorum memoriam apud poſteros relinqui. Quod illis contingit, qui muſas & literas nō colunt, ſeu quorum eruditi res geſtas literis non cōmendarint d Tibi verò ſuauiſona lyra,) τίνδ' ἁδλυεπὴς. *Hymnum ſuum abſoluturus, Ageſidamum non ſine laudum præconibus abiturum ex hoc mundo adfirmat. e. Variat.)* ἀναπάσσει, *reſpergit, uariè concinit. f. Iouis filiæ.) Filiæ Iouis latam celebritatem habent: id eſt, Muſæ & bonæ literæ, poſſūt quem uoluerint eximie commen a-re. Gnome eſt, cui conſonat illa Heſiodi:* d

ἐκ γὰρ μουσάων κλέ@ ἔσονται ἀνθρώποισι.

EPODOS, COLON IX.

a. Et ego adiunctus Muſis in inclytam Locrorum gentem incidi, (b) melléq́ forté ciuitatem irrigans, amabilé Archeſtrati filiū laudaui: qué uidi manus robore, ad arā Olympiā præſtanté, eo quidē tēporis forma pulchrū, ætate tēperatū, quæ (c) ĩpudentē (*d*) à Gannymede mortē unà cùm Venere prohibuit.

a Et ego.) Scite quaſi perorando, ab infinito, átq́

multis Ageſidami præconibus, ad finitum, ad ſemet ipſe deſcendit. quaſi dicat: Nedum ab alijs & ab ipſis Pieridibus & tibijs, uerum & à me laudaberis, imò iam commendatus es. . Melleb.) μέλιτι. Methaphora eſt, pro dulci hymno. c Impudētē.) Impudētē mortē, quod nemini parcat, nec ullum neq; temporis, neq; perſonarum reſpectum habeat. d A Ganymede.) Ganymedes lætificantem curas ſonat à γαίνυμι, & μῆδος. Quomodo hic ad deorum collegium translatus ſit, vt illorum pincernam ageret, eſt in prima ode Olymp. recitatum. Adijciemus hîc ſaltem nonnihil ex Paulo Oroſio, qui lib. 1. cap. 12. de Ganymedis raptu hæc memoriæ prodidit. Tantalus rex Phrygiorum, Gannymedem Trois Dardaniorum regis filium cum flagitioſiſſime rapuiſſet, maiori conſerti certaminis fœditate detinuit, ſicut Phanocles poeta confirmat, qui maximum bellum ob hoc concitatum fuiſſe commemorat. Hæc Oroſius. Indicat autē Ageſidamū omniū fuiſſe formoſiſſimū, dum eū & forma & ætate Gannymedi ſimilē facit, ipſiq; Veneri, quā κυπρογενῆ, id eſt, in Cyprio inſula genitā, poetico epitheto appellat. Ageſidamus, vt obiter de etymo nominis quicquā dicā, eſt ab ἄγησις, vel ἄγος ductio vel dux, & δῆμος populus. η in α dorice mutatur. Cōmuniter ergo Ageſidemus, dorice Ageſidāus dicemus. Heroicū nomē. Quod ſi poſterior vox à δαμνάω, id eſt domo domare, deducatur, ductorē domantē, uel principē domi-

Venus κυπρογενής.

Ageſidamus.

domitorem ſonabit.

EIDEM AGESIDAMO FOENVS, ODE XI.

STROPHE I, COLON VI.

I(a) Nterdũ plurimus uentorũ inter homines uſus eſt, interdum & cœleſtium aquarũ pluuialium, (b) quæ nubium ſunt filiæ. Sin (c) ex labore quiſquã fortunatus ſit, melliti hymni fiunt illi (d) principia poſteriorũ ſermonũ: Nam & (e) conſtans fœdus eſt magnis uirtutibus.

ANTISTROPHE, COLON VI.

(f) Abundans autẽ laus Olympiorũ uictoribꝰ conſtituta eſt ô noſter, quam & lingua noſtra diſpenſare geſtit. (g) Dei enim prouidentia ſapientibus aliquis perpetuo curis floret. (h) Noueris itaq; nunc Soſtrati fili Ageſidame, tuæ pugilatoriæ cauſa,

EPODOS, COLON X.

Qua (i) aurea olea coronatus es (k) hũc ſuauiſonum ornatum reſonabo, Locrorum Epizephyriorum genus magni ducens, (l) illic & uos unà mecum ô Muſæ chorũ ducite. (n) Spondeo enim uos nó auerſátem ho-

ſpites exercitum, neq; honeſti inexpertum, cęterũ ad ſapientiſſimos belligeratores acceſſuras. (n) Natura nanq; inſitum morem, (o) neq; aſtuta uulpecula, neq; terribiles leones facile permutarint.

ENARRATIO.

Priori hymno, fœnore reſarciri poſſe, quod neglectũ dilatione foret, adſerebat. Quare perinde ac debitores ultra ad fœnus acceptam pecuniam, aliam quandam mercedis loco & fœnoris gratia reddunt: ſic iam nunc Pindarus ultra promiſſum, atq; adeò debitum encomium, alteram hanc, ceu fœnuſculi loco, oden adiungit, quam & ideò τόκον, id eſt uſuram inſcripſit. Laudat igitur Ageſidamum: à pugilatu, à corona uictoriæ, à liberalitate tum ipſius, tum gentilium Locrorum, à ſapientia & fortitudine: ſuccincto epinicio multa præconia congerens. a Interdum plurimus.) ab artificioſe poſita comparatione, orditur, cuius hæc ſumma: Quemadmodum uenti nautis, & imbres agricolis plurimum commodant: ſic hymni uictores iuuant & decent. b. Quæ nubium ſunt filiæ.) aquas pluuias, nebularum filias metaphoricὼs appellat eò quòd ex nebulis prodeant & fiant. c. Ex labore fortunatus.) Periphraſis eſt uictoris, ex labore fortunatum eſſe. Melliti metaphoricè ſuaues.

d. *ὑςέρων ἀρχαὶ λόγων, principia poſteriorũ ſermo-*

ſermonum.) Hoc eſt, faciunt, vt apud poſteros illorum quoq; non unquam obliteretur memoria. e.

Conſtans fœdus.) Magnis uirtutibus conſtans fœdus eſt: id eſt, magnæ uirtutes diu durant: illarum memoria non facilè eximitur uel extirpatur ex humanis mentibus. Ratio eſt, quî fiat, quod encomia virtutum alia pariant: id eſt, indelebilem memoriam faciant. f. abundans autem laus.) Gnomen. magnis uirtutibus &c. confirmationem ſubijcit. Magnæ uirtutes ſunt huiusmodi, vt nõ poſſit extingui, nec una ſaltem ratione commendari, ſed plurima laudum argumenta ſubminiſtrant: qualis etiam virtus eſt Olympicæ uictoriæ, quam & iamiam hoc etiam uelutiſ œnuſculo extollam. g Dei enim prouidentia.) Suæ poeticæ autoritatem parit, dum eam ceu eximiam, Deo acceptam refert. Dei munus eſt, quẽpiam eximijs argumentis, adeoq; poetice conſpicuum eſſe. Enalage perſonæ eſt, incertam pro ſua vſurpans. τέλλεται, referendum eſt ad ſequẽtia: τέλλεται καὶ πιστὸν ὅρκιον μεγάλαις ἀρεταῖς. Adeò ſæpè unica ὑποδιαστολὴ malè poſita, uniuerſã ſententiam interturbat. Firmum fœdus oritur magnis uirtutibus, id eſt, firma ſtabilitas. Per ὅρκιον ſeu fœdus hymnum intelligit, quo fit, vt virtutes durent. ἄγκειται pro ἀνάκειται. h. Noueris itaq;.)

Argumenta laudis breuiter iam aggreditur. i Aurea olea.) Auream oleam, id eſt, pulchram, dicit conſueta ſibi methaphora. k.

Hunc ſuauiſonum ornatum.) Metaphora eſt, pro hymno. Ob uictoriam tuam quam pugilatu adeptus es, hunc etiam tibi hymnum canam. l illic & uos:) Apoſtrophe eſt ad muſas, qua eas hortatur, ut una ſecum chorum ducant, in gratiam Ageſidami uictoris συγκωμάζειν, ſimul ſaltare eſt, chorũ ducere, exultare. illic. id eſt, apud Locros Epizephyrios, de quibus in præcedenti ode. m. Spondeo.) Polliceor uos acceſſuras & c. Argumenta ſunt honeſti, quibus perſuadere uult muſis, vt unà ſecum apud Locros illos læta ſint: ſunt enim hoſpitales Locri. Per exercitum enim hoſpites non auerſantem, metaphoricè & periphaſticè Locros intelligit. dũq; exercitum uocat, ſimul bellicoſam eſſe gentem adumbrat. dum non auerſari eos hoſpites ait, ab hoſpitalitate, & benignitate in aduenientes & exteros amicos eos prædicat. Deinde ſtatim hõeſti ſcientiam eis tribuit: Nouerunt quomodo nos ô Muſæ, tractare debeant. Poſt à rebus bellicis & ſapientia, dum eosdem ſapientiſsimos belligeratores nominat. n. natura nanq; inſitum morem.) Sententia eſt & argumentum à neceſsario. Natura Locris inſitum eſt, ut ſint hoſpitales, benfici, liberales, bellaces. ſapientes, honeſti: ideo nõ poſſunt ab eis uirtutibus deſiſtere, non poſſunt non uos amare ô Muſæ. o. Neq; aſtuta vulpecula.) Abinductione Argumentaturus, duo animantia, pro vniuerſis adducit, vulpeculam & leonem, quæ ob ſui natiuam proprieta-

tem

tem nō incommode pro cunctis animantibus accipiuntur, In vulpe aſtutia, in leone fortitudo eſt conſideranda. Vtrinq; eſt exceſſus. vulpecula aſtutiſſima, leo fortiſſimus. Duæ verò virtutes ſapientia & fortitudo, ſunt quæ mundum hunc: imo totum vniuerſum adminiſtrant. Quare hæc eſt ſententia: Nullius planè creaturæ vel animantis calliditas, vel fortitudo, ſeu robur, ingenitam alicui habitudinem abolere poteſt, quod & Venuſina Muſa uoluit dum dixit:

Naturam furca expellas, tamen ipſa recurret. Huc apologus Aeſopicus de fele in fœminam transmutata, & mure, pertinet: Eſt ergo tale enthymema: Locri epizephyrij natura ſunt candidi & benefici, & virtutubus præditi, ergo ab illis ipſis virtutibus nō poſſunt deſtitui: quare & nos amice excipient atq; tractabunt. vulpem αἴθωνα, id eſt ardentem vocat, ſplendidæ & fulgentis caudæ ratione: cuius nomine aliàs Græcis etiam λαμπουρὶσ dicitur.

ERGOTELI HIMERAEO Dolichrodomo, ODE XII.

STROPHE I, COLON IX

SVpplico tibi(*a*)ô (*b*) Iouis libertatis autoris filia(*c*)fortuna ſeruatrix,pro ciuitate Himera latepo-
,, tenti. Tibi mari gubernantur ve-
,, loces naues,terraq; uehementia bella, & ſe-
,, natoriæ conciones . Spes mortalium ſanè,
,, multa ſurſum, rurſus multa deorſum uolu-
,, tant,(*d*)mendacia uana ſecantes.

ANTISTROPHE, COLON IX.

,, Nemo quiſquam ſpiritum in hac terra ducē
,, tium, certum de futura actione ſignum repe
,, rit.Siquidem,euēturorum quidem conſilia
,, cæca ſunt. Ac pleraq; hominibus præter ſen
,, tentiam(*e*)aduerſus oblectationem euene-
,, re:alij uerò triſtibus poſtquam (*f*) procellis
,, incurrerunt,ingenti bono, (*g*)malum repen
,, te permutarunt

EPODOS, COLON IX.

Fili Philanoris.(*h*) Atqui tuus etiam pedum honor,in natali ſolo emarcuiſſet inglori⁹,perinde atq;(*i*) gallus gallinaceus (*k*)domi pugnās:niſi fortunæ tuæ aduerſa(*l*)ſeditio,Cnoſia te patria priuaſſet. Nunc uerò Olympiæ coronatus , & bina uice Pythoni & iſthmi Ergoteles(*m*)calētia nympharū lauacra baiulās,ueluti(*n*)in propria tellure cōmorās.

ENAR-

ENARRATIO.

Ergoteles hic, genere Cretenſis fuit, ex Cnoſſo vrbe Cretæ oriundus, circiter. 77. Olympiade uicit, ac deinceps Pythiade in. 29. Porrò quum in patria eius ſeditio eſſet orta, Himeram Siciliæ vrbem profugus venit vbi ciuitate donatus turbas quæ ab Hierone & Gelone concitatæ erant, pacauit. Et quia Cnoſſum patriam ſuam Cretenſem, Himera Sicula permutarat, fortunam rerum dominam admiratus poeta, numen eius pro Himera & Ergotele depoſcens orditur. At priusquam ipſum argumentum abſoluamus, epigraham etiam conſiderare non incommo dum fuerit. Primum ergo quid ſit δολιχοδρόμος, vi dendum. δόλιχον per ſeſe lõgum ſignificat. Hinc Homerus grues δουλιχοδείρους appellat, à longo collo. In gymnico verò eertamine, δόλιχον ſpecies ſtadij eſt, à longitudine ſpacij vel curſus nomen habens, perin de atq; colligere eſt ex Iulio Polluce, apud quem libro tertio, cap. περὶ δρόμου γυμνικοῦ, ſynonima ſũt hæc, δολιχοδρόμος, ὁ τὸν δολιχὸν θέων, καὶ ὁ τὸν μάκρον δρόμον ἀγωνιζόμενος. hoc eſt, dolichi curſor, dolichum currens, longo curſu certans. δόλιχον enim & μάκρον idem valent. Budæus in ſuis græcæ linguæ diligentiſsimis & doctiſsimis commentarijs τὸν δολιχὸν longum ac ueluti plenum curſum diaulo maiorem ſignificare putat. Verum cum Aeſchines, vt eſt ibidẽ apud Pollucem, dixerit, τὸν δολιχοδρο-

Quid dolichodromos.

δρομήσαντα στάδιον, eſt quur opiner στάδιον & δολιχὸν idem eſſe, nec in diuerſum recidere apud Polucem σταδιοδρόμον, δολιχοδρόμον, & σταδιεῖς Verùm hic certiora adferentibus lubens, vt par eſt, cedam. Proinde hæc ode inſcripta eſt Ergoteli Himeræo δολιχοδρόμῳ, hoc eſt, dolichi ſeu ſtadij curſori. Laudat autē ab Olympia, Pythia & Iſthmia uictorijs: tāq; hæc oda ἀνασκευὴ eſt, quàm ἆινος: nā ſola ἀνασκευῆ hoc eſt, cōfutatione cōſtat. Tollit enim, quæ illi obijci poterat, fugæ turpitudinē. Omnia inquit, fortunæ ſubiecta: proinde honorifice diuino quodā cōſilio eū Himerā fugiſſe. a O Fortuna ſeruatrix Iouis filia.) Locus cōmunis de fortunæ imperio. Vbi primū cōſiderādū, quod Iouis filiā faciat, & Iouis ἐλευθερίου, hoc eſt, libertatis autoris: quo fortunæ fōtē & naturā pulcherrimè deſcribit, lōgè certè rectius cæteris gētibus & philoſophis, qui fortunā quidē deā, & fortuitū euētū ſimpliciter adfirmabāt. Gētes humanarū rerū inſtabilitatē ſecū reputātes, omnia uel Proteo mutabiliora cernebāt, ac pleraſq; omneis res præter animi ſentētiā euenire. Colligebāt igitur fortunā eſſe numē oportere, cuius nutu & imperio cūcta gererētur. Philoſophi fortunā & caſū, euētū præter animi noſtri deliberationem definierunt: & recte quidem ſed fontem tamen & impulſorem fortunæ prorſum ignorarunt. Multò melius & ſanctius Pindarus, fortunam hic Iouis, hoc eſt ſummi dei filiam facit. Quod quid aliud eſt, quàm fateri fortunam eſſe fatum,

tum, atq; è diuina prouidentia & operatione profluere? Sic fortuna fortuitus quidem euentus eſt, cuius autor & impulſor Deus. Quicquid nobis nihil tale cogitantibus forte fortuna contingit, fortuna eſt, & fortuitus euentus reſpectu noſtræ voluntatis & meditationis: ſed fatum & prouidētia eſt, reſpectu æterni Dei, non Homerici quidem Iouis, ſed patris domini noſtri ἰησοῦ χριστοῦ. b. Iouis libertatis.) libertatis autorem Iouem nominat, quod eum è bello inteſtino Cnoſio liberarit, ac Himeræorum libertate gaudere fecerit: quiq; veræ libertatis in omnibus rebuspublicis autor ſit & largitor. c Seruatrix.) Seruatricem fortunam appellat, quod eius, hoc eſt, diuinæ voluntatis beneficio, è turbis Cnoſijs ereptus, & Himeræ ſeruatus ſit. Vel generatim, quod omneis ſeruet diuina clementia & prouidentia. d Mendacia vana ſecantes.) Hoc eſt, fruſtra falſis rebus, quas apprehendere nequit, inhiat. e Aduerſus oblectationem.) ἔμπαλιν τέρψιος, contra uoluptatem, aduerſus oblectationem. f Procellis.) ζάλη à ζα augendi particula, & λίαν ualde, & ἄω ſpiro, grande malum, ingens procella eſt. g Pro malo permutarunt.) πήματος, pro ἀντὶ πήματος, pro malo ingens bonum receperunt, πεδάμειψαν pro πεδήμειψαν, à πέδον καὶ ἀμείβομαι, firmiter permutarunt. Rara compoſitio. ἐλευθέριος.

h Atqui tuus etiam pedum honor inglorius.) Comparatio talis eſt: Si, inquit, domi tuæ

Cnoſi permanſiſſes, inſtar galli domeſticam pugnam cum gallo cientis, fuiſſes. Solet quidem gallus gallinaceus committere prælium, ſed illud eſt domeſticum, ac uelut obſcurum, non publicum, non celebre. Quo pariter innuit, ipſum Olympicam non conſequuturum fuiſſe victoriam, ſi ex Cnoſo non fugiſſet. Quod ad ignominiā verti potuiſſet, in laudem abijſſe oſtē dens. i. Gallus.) ἀλέκτωρ & ἀλεκτρυὼν, gallum gallinaceum ſignificat. Homerus ſolem etiā eodem nomine appellat, quod uterq; mortales exci- tet, & lectis ſurgendo priuet hic fulgore, ille cantu ut & antehac indicatum. k. Domi pugnans.) ἐνδομάχας pro ἐνδομάχος, intus pugnās. l Seditio.) στάσις ἀντιάνειρα, ſeditio uiris & fortibus inimica, ab ἀντὶ & ἀνὴρ vel ἠνορέα. m Calida lauacra baiulas.) Quum Hercules Gerionis boues agens, Siciliam transiret, iuxta Himeram Minerua thermas è terra ſcaturire fecit, quibus longo itinere defatigatus, vires ſuas recolligeret. Hæc interpres. Ergò calida Nympharum lauacra baiulas, hoc eſt, multiplici victoria exornatus thermas ad Himerā ſitas, & per ſynechdochen ipſam totam Himeram extollis & laudibus vehis. Vel allegoricè, ceu feſſus iā vires reſumis & recrearis è thermis, hoc eſt, hymnis & encomijs. Calida Nympharum lauacra, eſt periphraſis thermarum. Victoria Olympia, Pythia et Iſthmia perinde te exhilarant, atq; thermæ Himereæ eos, qui in illis lauant. n In propria tellure

Commorans

commorans.) παρ' οἰκείαις ἀρούραις *hoc eſt, velut in propria terra commorans.*

XENOPHONTI (a) CORINTHIO (b) STADII CVRSORI, Curſu & (c) Quinquertio vincenti, ODE XIII.

STROPHE I. COLON XI.

P(*d*)Er Olympijs uincentem Xenophontis laudans domum, erga ciues mitem, erga hoſpites amicam, agnoſcam felicem Corinthum Neptuni, qui in Iſthmo colitur, (*e*) uiris ſplendidum ueſtibulum. (*f*) In ea æquitas uerſatur, ſororéſq; fundamentum urbium iuſtitia, & cócordiæ cauſa pax, hominib⁹ diuitias promentes filiæ bene conſulẽtis Themitos,

ANTISTROPHE, COLON XI.

(*g*) Quæ ſaturitatis matrem iniuriam arcere uolunt, ſermone temerariam.

ENARRATIO.

Xenophontem Corinthium, qui .79. Olympiade, vno die geminam victoriam, alteram quinquatrij alterā ſtadij adeptus eſt, laudat: patrémq; eius Theſ- *Argumētum.*

ſalum, qui antea 69. Olympiade coronatus erat Olimpico agone. Vnde Ter Olympijs vincentem domum inquit, Xenophontem & patrem eius Theſſalum reſpiciens. Loci quibus utitur ſunt ij: Ab æquitate, à iuſtitia, à pace, à patria, ab inuentione & ingenio Corinthiorum, à literis & rebus bellicis, ipſũ victorem commendat: à ſtadij & quinquatrij exuperatione, ab Iſthmia & Nemea victorijs, à patre Theſſalo, eiusq; victorijs, ſtadij, diauli, & Hellotiis, ab auo Pteodoro. Poſtea digreſſionem immiſcet de Corinthiorum maioribus. Poſtremò Xenophontẽ à multis uictorijs effert, Delphicis, Argiuis, Thebanis, Arcadicis, Pelleneis, Aeginetis, Sicyonijs, Megarenſibus, Eleuſinijs, Marathonicis, Aetnæis & Eubœis. a Corinthio.) Corinthus nobiliſſima vrbs ad Iſthmum ſita. c Stadij curſor.) Epigrapha Xenophontem σταδιῆ id eſt, ſtadij curſorem uocat. iam priori ode στάδιον & δόλιχον non multũ differre indicatum eſt: quare & σταδιοδρόμος & σταδιεὺς & δολιχοδρόμος ſynonyma erunt, ni fallor. Autore uero Budæo, δολιχὸν curſus diaulo maior erit, & δολιχοδρόμος eũ ſignificat qui plenũ curſum perfecerit. Stadium ergo ab ἵστημι, ſto uel ſiſto, uel ἀστατος deducitur. Græcè στάδιος, στάδιον, & apud Homerum Iliad. v. σταδίη, locus eſt, ſeu ſpaciũ trecentorum cubitorum, vt Hypomnemata Pindarica tradũt. Aulus Gellius. 600. pedes ſtadij menſurã fuiſſe ex Plutarcho annotauit. c Quinquertio.)

πένταθλον

πέντάθλον Latinis quinquatriũ uel quinquertiũ ſonat, quod quĩq; cõplectatur certaminũ genera, pugillatũ, luctã, ſaltum, diſcũ & curſum. à πέντε & ἆθλον. d Ter Olimpijs uincẽtẽ.) Propoſitio eſt encomiaſtica, qua multis inſignibus epithetis laudat Corinthũ, eãq; circũſcribit. e Viris ſplẽdidũ.) ἀγλαόκουρον, iuuenes ſplẽdidos, ſeu inſignes uiros aut ciues cõtinẽtẽ. f In ea æquitas.) Inſigni proſopopœia Corinthũ laudat: à felici reipublicæ ſtatu, in qua regnare dicit matrẽ Themin, hoc eſt, honeſtatẽ, ſeu honeſti deã. Atq; huic tres filias tribuit,

εὐνομίαν δίκην εἰρήνην	id eſt,	bonam legum conſtitutionem iuſtitiam vel ius. pacem .

Ingẽs ſane laus urbis, in qua talis politia ſit, ut in ea tres hæ filiæ deprehẽdãtur, omnis boni, cũctarũq; opũ largitrices. g Quæ ſaturitatis matrẽ.) Per Hypalagẽ accipiendũ eſt quod ait, arcẽt filiæ Themidis iniuriã ſaturitatis temerariloquã matrẽ. Vult enĩ dicere, arcent ſaturitatẽ iniuriæ matrem. Eſtq; anthypophora. Diluit quod obijci poterat, de Corĩthiaco luxu. Siquidem quũ Corinthiorũ luxus & petulantia, non vno apud Græcos adagio taxata eſſẽt, ut pote, Iliũ nõ indignatur Corĩthijs: & Corinthiari: &, Nõ eſt cuiuſuis adire Corinthũ: habuerũt quo reprehẽſioni & culpæ fuerĩt obnoxij. Quæ præoccupãs noſter, filiæ, inquit, Themitos, & alia quæ iã nũc mihi dicẽda ſũt de Corĩthijs præclara, ueiera iſta op

probria & improperia Corinthiaci luxus, & effœminatæ reipublicæ vitia contegunt, arcent & remouēt: quādoquidē iā nulla nō virtus Corinthi abūdet. Homerus τίκτει τοι κόρος ὕβριν ait. Ergo hic locus, vt dixi, per hypallagē eſt intelligēdus. Deſcēdit autem θέμις à verbo τίθημι pono, quod ipſum honeſtum, leges ferat, iuſta & pacifica ſanciat.

Sūt mihi(*a*)præclara dicēda, quę ut in me diū proferā, recta quædā audacia me cōpellit. Primū (*b*) difficile eſt ingenitū occultare morē(*c*)Vobis uero filij Aletæ ſæpe uictoriā gerētē ſplēdorē, cū ſūmis in ſacris certaminibus præ eminētiū uirtutibꝰ dedere. Sæpe præterea & cordibus uirorū iniecerūt.

EPODOS, COLON XI.

Antiquam pulchre florentes horæ (*d*)ſapientiam, omneq́ꝫ inuentionis opus.

a. Præclara dicenda.) Attentos reddit Corinthios. b Difficile.) ἄμαχον pro ἀμήχανον. id eſt, impoſſibile eſt, fieri non poteſt, vt ingenitum natura bonum veſtrum Corinthij occultetur: tantum enim eſt, vt ſeſe quotidie exerat & aprico gaudeat: vnde neq́ꝫ me, quo minus id commendem, continere queo. Adfirmat autem Corīthios natura, ingenio, & virtutibus, multis præſtare mortalibus.

c Vobis vero filij Aletæ.) Probat quod dixit, exemplis multorum in Olympijs victorum.)

Periphraſis

Periphraſis eſt Corinthiorum filij. Aletæ Fuit Corinthiorũ rex Aletes,, tricenteſimo anno poſt Dorienſiumacceſſum, ut Scholia habẽt. ἀλάτα pro ἀλήτε.
d. *Sapientiam.) Aliud argumentũ à maiorum ſapientia & inuentione. ἑυρόντος, eius qui inuenit. participium ἀόριστου. hoc eſt, inuentoris.*

a Bacchi unde Charites cum Dithyrãbo, (*b*) bouem trahente, illic apparuerunt. Equis (*c*) equinis armis menſuras, (*d*) deorum item in templis aquilam geminam, auium regem poſuit? (*e*) Aqud quos & Muſa ſuauiſona (*f*) & Mars pernicioſa fortium uirorum clade floret.

Aquila duplata templorũ ornamentum, ἀέτωμα dicebatur.

a. Bacchi vnde Charites.) Vnde, ex ſapientia & inuentione Corinthiorum prodijt primum Bacchi Dithyrambus. Quid inuenerint primum Corintij, enarrat. Primum inuentum eſt Bacchi Dithyrambus. Porrò Bacchus Semeles & Iouis filius, tertio transformationum Ouidij, & apud Græcos Dithyrambus appellatur, à duplici natiuitate, quod bis ianuam naſcendo tranſierit, primum matris aluum, deinde fœmur Iouis. Etenim quum Semele, fraude Iunonis, ut Ouidius recenſet, ad inferos tonitru Iouis detruſa eſſet, infantem Bacchum Iuppiter è Semeles aluo exemptum in fœmur ſuum ad iuſtum uſque maturitatis tempus conſuit & repoſuit, à δὶς bis, & θύρα ianua, & βαίνω ſcando, tranſeo. Primo ergo Dithyrambus Bacchi, ab euentu epitheton eſt. Se-

cundo, circularem ſaltationem in Bacchi decus apud Corinthios inſtitutã ſignificat, ut hoc loci: quam ſaltationem, per appoſitionem Bacchi Charites, hoc eſt, Bacchi oblectationem nominat. Tertio, hymnum in Bacchum conſcriptum ualet unde Dithyrãbici etiam poëtæ. Quin & Pindarum Dithyrambos ſcripſiſſe Suidas eſt autor. b .Bouem trahente.) βουλάτην appellat Dithyrambum, à βοῦς & ἐλάω uel ἐλαύνω, quoniam bos præmium eius ſaltationis erat c. Equinis armis.) Secundum Corinthiorum inuentum eſt currus. Nam per uaſa equina, currum μεταφορικῶς intelligit, vel ſecundum alios frenos. d. Deorum in templis) Tertium inuentum eſt gemina aliqua, deorum templis ornamenti gratia impoſita. Hactenus ab inuentione, mox ab alijs præclaris rebus commendat Corinthios. Porrò duplicata aquila templis impoſita græcis ἀέτωμα dicitur, ut Didymus, Timæus & Demetrius in Scholiis. e. Apud quos & Muſa ſuauiſona.) Poëtæ Chorinthi etiam clarent. Propter Eumolpum Corinthium hoc dicit, qui græcorum reditum conſcripſit: tum propter Aeſona poëtam Corinthium, cuius meminit Simoides. f. Et Mars. & c.) Hæc propter Perſicum bellum dicit, in quo & ipſi duce Adianto belligerati ſunt, ac plurima pro Græcorum ſalute fecerunt.

STROPHE II., COLON XI.

(*a*) Summe pater Iupiter fortiter Olympiam

piam adminiſtrās, nullo non tempore fauor tuus meis adſit carminibus obſecro, hũcq́ populum innoxiũ regens,felicis Xenophontis dirige proximam fortunam. Suſcipe iuxta illius(*b*)coronarum laudatricem legem, quam ex Piſanis agris refert, curſum ſtadij unà cum quinquertio exuperans, quæ duo nemo unquam antehac mortaliũ, ut is, uno die attigit

a. Summe Iupiter.) εὐχή eſt. Precatur Iouem pro felicitate Corinthiorum & Xenophontis, vtq́ hunc hymnum placidus ſuſcipiat. b. Coronarum laudatricem legem.) Coronarum laudatricem legem hymnum ſuum allegorice vocat. Lege enim cautum erat, vt victores encomijs celebrarentur. Laudat eum iuxtà à ſtadij & quinquatrij victoria.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Duæ ſubinde(*a*) ſelinorũ plicaturæ coronarunt, cum Iſthmijs tum Nemea, (quæ illi non (*b*) renititur) perſpicuum uictorem. (*c*) Patris demum eius,cui nomen Theſſalo,pedibus, prope (*d*) Alphei fluenta (*e*) ſplendor repoſitus eſt: ſiquidem in Pythijs (*f*) ſtadij honorem,diauliq́ uno die recepit,eodemq́ menſe. (*g*) Aſperis Athenis tria quidem opera pedum uelocitate cõſpicua dies reddidit pulcherima circa comam.

a. Selinorum plicaturæ.) Nedũ pinus in Iſthmijs certaminibus dabatur, verùm etiam ſelinum, id eſt, apium, perinde ac in Numeis: niſi quod Iſthmi, ab arido apio corona nectebatur, Nemeæ vero è viridi: ab Iſthmia & Nemea victoria eum commendans.

b. Renititur.) ἀντιξοεῖ ἀντίκειται. *c. Patris demum eius.) A patris Theſſali victorijs amplificat: laus patris in filium, & vice verſa reſilit d. Alphei fluenta.) Periphraſis eſt Olympiorum e.* ἄγλα ποδῶν.) *Metaphora eſt, pro velocitate. f Stadij diauliq́ue honorem.) Stadium quid ſit, & vnde dictum, ſuprà annotatum. Diaulum vero hactenus non occurrit, quare ſuccinctim enarrabimus. Compoſita vox eſt, à* δὶς *bis, &* αὐλὸν, *id eſt metaphorice anguſtum & prolixum: ab inſtrumento, quam tibiam vocant, ſimilitudine deſumpta, vt Scolia in Iliados* ρ *adfirmat. Ergo* δίαυλον *bis anguſtũ & prolixum ſonat. Spatium proprie eſt, quantũ duo ſtadia longitudine complectuntur: vnde Iulius Pollux* δίαυλον, διπλοῦν ςάδιον, *id eſt, duplex ſtadium appellat. Patrem ergo Xenophontis Theſſalum & ſtadio &,* διαύλῳ, *hoc eſt, duplici ſtadio viciſſe adſerit. g. Aſperis in Athenis.) Tria præclara facinora Athenis geſsit, propter quæ capitis ſui coronas etiam accepit: hoc eſt, triplicem victoriam adeptus eſt, ex triplici certamine, nimirum ſtadio, diaulo, & armato curſu: vt hypomnemata volunt.*

EPO

EPODOS COLON XI.

(*a*)At in Hellotijs ſeptem coronas nactus eſt,(*b*)in marinis uerò Neptuni inſtitutis maiora eum cum patre Ptheodoro ſequũtur oblectamenta, præcioſioraq́ præconia. Quoties uerò(c)Delphis atque (*d*)Leonis in finibus primas tenuiſtis?(*e*)Cum nõ paucis quidem dimico, de multitudine bonorum: (*f*) ſed quemadmodum lapillorum qui in mari ſunt, numerum plane recenſere nequeo, ſic nec omnia ueſtra.

a. In Heliotijs.) Hellotia Panegiris erat apud Athenienſes, Mineruæ Hellotidis cauſa inſtituta, principium inde ducens. Quum Dorienſes ope Peloponeſiorum Corinthum & cepiſſent, & igni ſuccendiſſent, virgines quædam incendium atque perniciem ſui effugere volentes, cum Eurytione & Hellotide ſororibus, in templum Mineruæ confugerunt. Quod adnimaduertentes hoſtes, templo flammas admouerunt: illic reliquis effugientibus, Eurytionæ & Hellotis virgines ac ſorores iſto incendio perierunt. Hinc exorta deinceps peſte, editum eſt à Minerua oraculum non antea deſituram luem, quàm animas crematarum virginum expiaſſent. Quare Mineruæ Hellotidi ædem ſacram extruxerunt, & Panegyrin Hellotia dictam, pro Hellotidis expiatione inſtituerunt. Alij Hellotia, à palude quæ eſt in Marathone Atticæ, ubi Mineruæ templum ſacrum ſcriptum eſt

nominata putant. ἕλος *enim palus: hinc* ἑλλωτὶς, *qua ſi paludana Minerua dicitur. Alij à capto Bellerophontis equo Pegaſo, cui primum Minerua frenum indidit.* ἑλεῖν *enim capere eſt: hinc ipſa* ἑλλωτὶς. *Enimuero prior ratio potior videtur, & proxime accedere, Panegyrin Hellotia ab Hellotide virgine duxiſſe nemenclaturam. b. In marinis Neptuni inſtitutis.) Periphraſis eſt Iſthmiorum.* ποτειδᾶνος *τεθμοῖσι, pro* ποσειδῶνος θεσμοῖς. *c.* ἐν δελφοῖς) *Periphraſis Pythiorum. d. In finibus.) Vel ſeptis, vel herba, hoc eſt, nemore Leonis. Periphraſis eſt Nemeorum. e. Cum non paucis dimico.) Hoc eſt, multi ſunt quos virtutibus, & multiplici victoriæ titulo excellitis. f. Sed quemadmodum lapillorum.) Comparatio eſt hyperbolica. Quemadmodum, inquit, arenæ maris numerus comprehendi, nec exprimi verbis poteſt. Hucuſque comparat, applicationem omittens, quæ hūc ad modum, vel conſimilem ſubaudienda eſt: Sic nec veſtrorum ego, ô Xenophon, præconiorum magnitudinem recenſere valeo.* ποντιᾶν ψάφων, *pro* ποντιῶν ψήφων.

STROPHE III. COLON XI.

„ (a)Qualibet in re modus eſt, quem intelli„ gere, eſt optima opportunitas. (b)At ego uelut è numero ueſtro ad hoc deſtinatus, prudentiam canens maiorum, bellaq; ab ipſis heroica uirtute geſta, nihil de Corintho mētiar

tiar:inter quos(c) Siſyphus ſapientia, ueluti deus quiſpiam,præſtantiſsimus claruit. Dehinc Medea,quæ præter animi paterni conſilium nuptias ſibi fecit,ſeruans Argon nauim & nautas.

a. Qualibet in re.) Sententia eſt, qua ſe, ne laudum magnitudine modũ tranſiliat, monet: atque hac gnome προπεργασίαν facit ad ſequentia maiorum Corinthi præconia. b. At ego velut.) Poſt gnomen pulchre ſubiungit, ſeſe nihil præter modum, in Corinthiorum laudibus dicturum, neque falſi quicquam commemoraturum. c. Siſyphus.) Laus patriæ Xenophontis à maioribus. Supra induſtrios inductione oſtendit, vbi inuentionem ipſorum commendauit: nunc ſapientes & conſilijs pollentes item epagoga demonſtrat. Siſyphum ſapientia clarum fuiſſe, Glaucus Homericus teſtatur Iliad. 6. dum inquit

ἔστι πόλις ἐφύρη, ὑπὸ ἄργεος ἱπποβότοιο,
ἔνθαδε σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ᾽ ἀνδρῶν,
σίσυφος αἰολίδης, ὃ δ᾽ ἄρα γλαῦκον τέκεθ᾽ υἱόν.

πυκνότατον, *id eſt,* συνετώτατον. παλάμαις *pro* βουλαῖς. *d. Medea.) Vt Medea nuptias Iaſonis ſibi pararit, patris ſui Aeëtæ voluntati (quæ necem Argonautis meditabatur) renitens, Apollonius in Argonauticis docet. Verum quomodo Corinthios à prudentia laudat? Quî Corinthia fuit, quum Colchida*

inſulam habitaret? Quæ ambiguitas hac ratione tollitur. Corinthus paterna Medeæ poſſeſſio atque facultas fuit. Nam Aloëus Aeëtes Medeæ pater, filij Solis & Antiopes, quibus Sol regionem diſtribuit, Aloëi Arcadiam, Aeëtæ Corinthum adiudicans. Quod cum Aeëtæ regnum non placeret, Buno Mercurij filio tradidit adminiſtrandā vrbem, præcepitq́ue vt liberis eam ſuis tueretur. Ipſe vero in Colchida Scythiæ abiens, illic regnauit. Docet hæc, inquit Hypomnematiſtes, Eumelus poëta. qui eam hiſtoriā carmine hunc in modum conſcripſit:

Ἀλλ᾽ ὅτε δ᾽ αἰήτας καὶ ἀλωεὺς ἐξεγένοντο,
ἠελίοιό τε καὶ ἀντιόπης, τότε δ᾽ ἄνδιχα χώρην
δάσατο παισὶν ἑοῖς, ὑπερίονος ἄγλαος υἱός.
ἣν μὲν ἔχ᾽ ἄσωπος, ταύτην πόρε δίῳ ἀλωεῖ.
ἣν δ᾽ ἐφύρην, κτεάτεσσ᾽ αἰήτῃ δῶκεν ἅπασαν.
αἰήτης δ᾽ ἄρ᾽ ἑκὼν βούνῳ παρέδωκε φυλάσσειν,
εἰσόκεν αὐτὸς ἵκοιτ᾽ ἢ ἐξ αὐτοῖό τις ἄλλος,
ἢ παῖς ἠδὲ υἱωνός, ὁ δ᾽ ἵκετο κολχίδα γαῖαν.

Hoc eſt,

At quando Aeëtes & Aloeus maxima proles
Solis & Antiopes, viderunt lumina mundi,
Terram tum duplici partitus nomine charis
Diſtribuit gnatis, ſatus ex Hyperione Phœbus.
Quam tenet Aſopus dio præbebat Aloëi,
Hinc Ephyrenq́ue ſuam, regni cum rebus opimis
Atque opibus cunctis Aeëtæ tradidit omnem.
Sponte ſua hanc iterū Aeëtes Buno retinendam

Commiſit

Commiſit, donec repetitum venerit olim
Ex ſeſe natusúe neposúe. At colchica tellus
Sola illi cordi eſt, auidis quam vicit ocellis.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Ad hæc & quondam ob Dardani muros uiſi ſunt utrinque bellorum finem parare, alij quidem(*a*)cum Atrei charo genere Helenam repetentes, alij uero prorſum(*b*)arcentes. Nam, qui ex Lycia uenerat, Glaucũ, adiutum Troas, Danai tremebant, qui (*c*) gloriabatur (*d*) in urbe Pirenes, ſui ſane patris Bellerophontis principatum, & altam eſſe (*e*)ſortem, & ędes.

Corinthios à fortitudine maiorum commendat, quod & in Troiano bello habuerint, qui Græcos ſint ſectati: tum quod eorum virtus à partibus Troianorum etiam ſteterit. a. Cum Atrei charo genere.) Periphraſis eſt Agamemnonis & Menelai, qui cum Græciæ iuuentute Helenam repetiuerunt. A Corynthijs autem Euchenor vates Atridas ſectatus eſt, quod ipſum Homerus etiam teſtatur, inquiens

ἦν δέ τις Εὐχήνωρ πολυΐδου μάντιος υἱός
ἀφνειός τ' ἀγαθός τε κορινθόθι οἰκία ναίων.

b. Arcentes.) Qui Achiuos ab Ilio arcuerunt à Corinthijs? Glaucus cum ſuis: is enim genus ſuum ad Corinth. refert. c. Gloriabatur.) Vt

eſt Iliad. 6. d. *In urbe Pirenes.) Pirene fons Corinthi. Vrbs ergo Pirenes Corinthi eſt periphraſis.*

e. *Sortem.) Id eſt, hæreditatem, bona, regnum.*

EPODOS, COLON XI.

(*a*) Qui Pegaſum, (*b*) Gorgonis ſerpentibus abundantis filium, ſubiugare freno deſiderans, multa ſanè iuxta Pirenen incommoda accepit, priuſquam ei Pallas ex auro nexum obtulit frenum. (*c*) Ex inſomnio illic ſtatim res uera fiebat, ubi & hunc in modum acclamabat: Dormis Bellerophon Aeoli nepos? Age ſuſcipe hoc (*d*) equis accommodum pharmacum, quod (*e*) patri equorũ (*f*) domitori immolato (*g*) candido tauro, monſtra.

a. *Qui Pegaſum.) Ad res geſtas Bellerophontis digreditur, quarum origo talis eſt: Prœti Argiuorum regis uxor Antea, cum Bellerephontem ad amorem ſui permouere non poſſet, accuſauit eum coram rege ſuo, tãquam uim ſibi inferre voluiſſet: ait enim apud Homerum Iliad. 6.*

τεθναίης ὦ προῖτ' ἢ κάκτανε βελλεροφόντην.

Quamobrem indignatus rex, eum ad ſocerum ſuum ablegauit Lyciæ regem Iobatum, literis illi deſignatum facinus indicantib. datis. Quibus perlectis, nolens ipſe interficere, Chimæram ipſum primo trucidare iuſſit. Erat autem monſtrum, ut Hom. inquit,

πρόσθε

πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα.
δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε θεῶν τεράεσσι πιθήσας

A literis Prœti Bellerophonti traditis proditorijs, natum eſt prouerbium, Litera Bellerophontis. Dein de per ſolymos, qui ſunt gens inter Lyciam & Pam liam, ſunt qui Hieroſolymitanos intelligant. Ama zones, Scythiam frigore horridam regionem inco- lentes, de quibus antea dictum. Genere ergo Corin- thius Glaucus fuit: propter egregia enim facinora Lyciorum rex ſocer Prœti, filiam ſuam ei deſpōdit, ex qua Hippolochum ſuſtulit. Ex Hippolocho uero natus eſt Glaucus. Bellerophon uero Siſyphi filius erat, Siſyphus Aeoli, Aeolus Iouis. b. Gorgo nis.) Pegaſum Gorgonis ſerpentibus abundantis fi lium dicit. Equus eſt alatus, è ſanguine Meduſæ or- tus. Quum Perſeus enim dormienti Meduſæ Gorgo ni caput amputaret, è ſanguine equus alatus Pegaſus prodijt, qui vngulis ſuis in monte Parnaſſo fontem eruit, ideo ἱπποκρήνην uocatũ. quem Perſius intelli git, dum

Nec fonte, inquit, labra prolui caballino.

Meminit ortus Pegaſi Ouidius quinto μεταμορφ.

Dumq; grauis ſomnus colubros, ipſamq; tenebat,
Eripuiſſe caput collo, pennisque fugacem
Pegaſum, & fratrem matris de ſanguine natos.

c. Ex inſomnio illic.) οὐκ ὄναρ ἀλλ' αὐτίκα ἦν ὕπαρ *ὕπαρ eſt inſomnium quod uigilantibus apparet, &*

adeò perſpicue apparet, quaſi non ſit inſomnium, ſed res uera. ὕπαρ enim & ὄναρ uel ὄνειρος ſibi mutuò repugnant, ut eſt apud Homerum Odyſſ.

οὐκ ὄναρ ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλὸν ὅ, τοι τετελεσμένον ἔσται

Aſtitit autem ei Pallas per inſomnium, & frenum attulit, quod poſſet domare Pegaſum. d. Equis accommodum pharmacon.) ἵππειον φίλτρον, hoc eſt, potionem, quæ equis amorem ingerat, ut homines ament, & eis obediant. Frenum ita circunſcribit: freno enim equus cohibetur, ut domino uel heniocho morem gerat. e. Patri equorum.) Patrem Neptunum Bellerophontis hic facit. Nomine enim & vulgi ſermone, Siſyphi filius erat Bellerophon, re uera autem Neptuni: perinde ac Hercules putabatur filius eſſe Amphitruonis, quum eſſet Iouis. f. Domitori.) Domitorem Neptunum uocat, quod ſit equeſtris, & equorum domitor. g. Candido tauro.) ταῦρον ἀργόν. Taurum candidum Minerua hic Neptuno immolari iubet, quum Homerus παμμέλανας ταύρους cedi in uictimam uelit. Scholia, ut ne admittant hic diſſidium poëtarum, dicunt, quod per ἀργὸν hic non ſimpliciter alborē uel colorem intelligat Pindarus, ſed florentem & micantem & reſplendentem potius proceritatem & magnitudinem

STROPHE IIII. COLON XI.

(a) Tanta illi, nigram habens ægida, dormienti

mienti noctu uiſa eſt dicere uirgo: qui mox è lecto proſiliens ac in pedes reſtitans, propeq́; poſitum apprehendens prodigium, indigetem uatem pro arbitrio reperit (*b*) Polyidon, ac omnẽ (*c*) Cœranide rei ſummam indicauit, (*d*) ut iuxta illius reſponſum deæ ad aram recubuit, utq́; Iouis fulminantis nata Pallas ei tradidit

ANTISTROPGE, COLON XI.

Aureum frenum. Iuſsit itaq; uates, ut quam celerrime inſomnio parêret, & ubi ſacrificarit fortem pedibus taurum latepotenti Neptuno, mox etiam aram equeſtri Mineruæ erigat. (*e*) Reddit autem & diuina potentia cõ- "
ditionem, quæ eſt pręter fidem & ſpem, faci- "
lem. Bellerophon ergo fortis ſtudioſe arri- "
puit (*f*) (mite pharmacũ in eos intendens)

EPODOS, COLON XI.

Alatum equum.

a. Tanta illi.) Epilogus mandatorum Palladis, quam periphraſtice uirginem, nigram ægida tenentem, appellat: hoc eſt, terribile ſcutũ habentem, quod ſit belli dea. Aegis enim ſcutum eſt, quod Ioui et Mineruæ tribuũt. Iuppiter Aegiochus, ægida tenẽs dicitur, quod ægida ſcutum à Vulcano fabrefactum gerat: cui capra inſculpta eſt, in gratiã eius capellæ

Aegis *Aegiochus.*

qua im Creta eſt educatus. Vnde Iouis illa ægis ab αἰξ αἰγὸς fors deduci poſſet. Minerua autem ſcuto caput Meduſæ per Perſea reſectum colubris refertum, impoſitum fingitur, ut eo uehementius ipſa hoſtem terreat. Arpacration ægidas uocatos eſſe olim nexus & plicaturas è coronis teſtatur, & retia per coronas plicata. Hinc veriſimile à talis retis ſimilitudine, uel ad loricam, uel ſcutum, αἰγίδα apud Græcos translatam eſſe. b. Polyidon.) Vatem, cuius antea iuſsibus uſus erat Bellerophon, ab inſomnio & oblato freno acceſsit. quem indigetem uocat, quòd Lycius eſſet, uel ex ea terra, ubi tum Bellerophon agebat. c. Cœranidæ.) κοιρανίδα pro κοιρανίδου. Eundem uatem Polyidon intelligit, qui filius eſt Cœrani. Vt iuxta.) Quid acciderit, & rei euentum narrat. e. Reddit autem & diuina potentia.) Pia & pulchra gnome eſt, qua impoſſibilia & prorſum difficilia hominibus, diuina potentia & poſsibillia & facillima fieri dicit. Obſeruandum eſt, quod πληροῖ pro τιθεῖ uel ποιεῖ uſurpat. Hanc ideo adijcit, quod iam Bellerophon, quod neque ſperaſſet, neque credidiſſet, diuina ope Pegaſum freno facile domet. f. Mite pharmacum.) Eſt frenum metaphorice, quod mite ab effectu eſt, quia mites & cicures reddat equos.

Aſcendens autem ſtatim, ferreis indutus armis ludebat, quo cum & olim Amazonum iaciens muliebrem (a) bellicoſum exercitum (b) ſub

(*b*(ſub frigido cœlo,in finibus deſerti,&Chi mæran ignem efflantem, & Solymos occi-dit. Iam(*c*)obticebo fatum eius, illum uero primora Iouis præſepia ſuſcipiunt

Quanta ope pegaſi perſecutus ſit, commemorat: de quibus paulò ante dictum. a. Bellicoſum.) τοξότην,hoc eſt arcu valentem & iaculis. Speciem per genus reddidi. b. Sub frigido cœlo in finibus deſerti.) Scythiam enim incoluerunt Amazones, & Hyperboreorum loca frigidiſſima & deſerta uiris loca:in finibus deſerti, hoc eſt, uaſta & flexuoſa ſolitudine. c. Obticebo factum.) Pegaſus excuſſo deiectoq; Bellerophonte in cœlum auolauit, tranſmutatus in ſtellas, quæ φάτναι, id eſt, præſepia dicuntur: quarum & Aratus meminit. Bellerephon autem claudus ex lapſu factum eſt, atque id fatum & malum ſe poëta præteritum dicit. φάτναι ſtellæ ſunt Pegaſeæ.

STROPHE V. COLON XI.

(*a*) At me iam rectà per telorum itantem (*b*)turbinem,non decet multas ſagittas præter ſcopum tenere manu. Muſis enim ſplendidas ſedes habentibus meapte ſponte(*c*)miniſter adueni, ut ab (*d*) Oligætho originem ducentes Corinthios laudem. Proinde quæ in Iſthmijs & Nemeis à Xenophonte geſta ſunt,breui carmine in apricum ſimul omnia ſtatuam,uerumq́;(*e*)iuramentum aderit. Se-

xageſies enim utrinque (*f*) ſuauiſona bon præconis uox inſonuit.

a. At me iam.) A latiori parecbaſi ad inſtitutum ſe reuocat. b. Turbinem.) ῥόμβος turbinem ſignificat apud Theocritum in Pharmaceutria:

χ' ὡς δινεῖθ' ὅδε ῥόμβος ὁ χάλκεος ἐξ ἀφροδίτης.
ὣς κεῖνος δινεῖθ' ὁποθ' ἡμετέραισι θύραισι.

Hoc eſt

Sicut & hic turbo conuertitur æreus, illum
Sic noſtras ſubitò Venus aurea uoluat ad ædes.

Allegoria eſt. Quum multa mihi præ manu ſint argumenta, quibus ornem uictorem: dignum eſt ac decorũ, ne plus æquo à ſcopo & ab inſtituto auocer. Satis iam digreſſus ſum, redeundum tandem eò, vnde deflexi. c. Miniſter.) ἐπίκουρος, auxiliator virtutum, ne intermoriantur, ne pereant. d. Oligætho.) Oligæthidæ, tribus ſeu familia eſt Corinthi, è qua Xenophon hic progenitus eſt, ab Oligætho quodam. e. Iuramentum.) ἀληθὴς ἔξορκος. Id eſt, Si mihi iurandum ſit, ut uere eius uictorias recenſeam, uere iurabo, neque mentiar, confirmabóque eum ſexageſies uiciſſe. & c. f. Suauiſona præconis uox.) ἁδύγλωσσα. Victoriæ circuitio eſt: nam publice uictores proclamabantur per nomenclatorem uel æſymnetam, uel hellanodicen: à ſexaginta uictorijs Xenophontem laudans.

ἐπίκουρος. Oligæthidæ.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quæ uero in Olympijs geſta, iam antea enumerata ſunt: (*a*) quæ poſthac obuenient illis, ſuo tẽpore item palàm extulero. Nunc ſpero quidem meliorem, fautore Deo, finem. Quod ſi (*b*) genuina fortuna rurſum arriſerit, ut uincat Xenophon, id Olympio (*c*) Ioui, aut (*d*) Marti acceptum referemus. Quanta uero in (*e*) Parnaſsi iugis & Argi peregit, quanta item & Thebis, quanta Arcadibus imperans rex, Lycæi Iouis ara teſtificabitur,

EPODOS, COLON XI.

(*f*) Pellana, & Sicyon, & (*g*) Megara, (*h*) Aeacidumq́ bene munita domus, (*i*) Eleuſis dein & præclara (*k*) Marathon, & ſub altiſsimis (*l*) Aetnæ iugis prædiuites urbes conſtitutæ, ipſaq́ (*m*) Eubœa: poſtremo totam percontando Gręciam opinione maiora inuenies, & quàm ut agnoſcere queas. (*n*) Atqui facillime pede fini appropinquare, annue Iupiter, honorem dans & felicitatem, qua oblecter, dulcem.

a. Quæ poſthac obuenient.) Hoc eſt, ſi quos poſthac triumphos, ſi quam victoriam fuerit adeptus, eam ego non celabo. b. Genuina fortuna.) δαίμων γενέθλιος, *felicitas, uel bonus genius, qui il*

lum ab incunabulis ſecutus ac tutatus eſt. c. Ioui.) Διὶ Ioui: quia Ioui Olympia dicata ſunt. d. Marti.) ἄρῃ. Mars enim Deus eſt indigena: Nam ex Harpine Aſopi, Thebani fluminis filia, Oenomaum Eliorum regem genuit. e. Parnaßi iugis.) ὀφρύϊ παρνασίᾳ. Pythia intelligit. f. Pellene.) Achaiæ urbs, ubi Theoxenia & Hermæa agebantur, quorum munus χλαῖναι, uictoriæ præmium. Sicyon Bœotiæ ciuitas, ubi pythia. g. Megara.) Vrbs circa Iſthmum, inter Peloponneſum, Atticam & Bœotiam, autore Stephano: illic Dioclea agebantur. h. Aeacidumque bene munita domus.) ἄλσος αἰακιδᾶν. Periphraſis eſt Aeginæ, ubi Aeacea agebantur. Aeacidæ ſunt Aeaci poſteri, quorum Iſocrates meminit in Euagora. Aeacus Iouis filius: cuius nati ſunt Telamon & Peleus: Telamonis porrò Aiax & Teucrus: Pelei demum Achilles, qui & Aeacides à poëta appellatur, quod genus eius abuſq; Aeaco deriuetur. i. Eleuſis.) Eleuſini Demetria agebantur. k. Marathon.) Marathone Atticæ, Herculana celebrabantur: quorum uictoriæ præmium erat argentea phiala. Quorum ludorum & faſtorum ſuperiori hymno nono bona pars commemorata eſt. l. Aetnæ iugis.) ὑπὸ αἴτνας, pro αἴτνης. Syracuſas intelligit, ubi Nemea agebantur, uel, ut alij, Iſthmia, non illa quidem ad περίοδον quatuor certaminum pertinentia, ſed conſimilia ab illis ceu exemplari quodam deſumpta. m. Eubœa

bœa.) Eubœæ Geræſtia agebantur ab omnibus Geræſtijs in gloriam Neptuni, ob tempeſtatem, quæ illic obortæ erat. Quin & Amarynthi Eubœæ, Amarynthia uicerunt. n. Atqui facili.) ἀλλὰ κοῦφοισιν. Apoſtrophe ad Iouem, qua perorando precatur, ut ſe iam fini tandem appropinquare faciat.

ASOPICHO ORCHOMENIO *Cleodemi filio ſtadij curſori*, ODE XIIII. *monoſtrophica.*

Monoſtrophica dicitur, quod vnicam duntexat ſtrophem habeat, in 18. & 17 cola diuiſam.

COLON XVIII. ET XVII.

(*a*)Elebres reginæ (*b*) Charites, Cephiſias ſortitæ aquas, equeſtrem habitantes ſedem pręclare Orchomeni, ô ueterum Minyorum (*c*) Epiſcopi, hoc à uobis precor, nempe ut me audiatis. (*d*) Veſtro beneficio cũcta cum delectabilia, tum iucunda fiunt mortalibus: Siue ſapiens, ſiue bonus, ſiue quis ſplendidus fuerit. Neq; dij citra uenerandas Gratias choros ducũt, neque cõuiuia inſtituũt, ſed omnium in cœlis operum illæ ſunt diſpenſatrices, thronos ſuos ad Pythium aureo arcu inſignem Apollinem collocantes, ſempiternum Olympij patris honorem colunt.

COLA XVII.

O uenerabilis Aglaia, amabiliterq́ꝫ demulcens Euphroſyne, amiceq́ꝫ, oblectans Thalia, optimi deûm filiæ auſcultate quæſo, cōtemplantes hunc exultantem hymnum, (*e*)ob clementem fortunam haud impedite incedentem. (*f*)Lydio nanq́ꝫ modo(*g*)ex induſtria Aſopichum laudaturus acceſsi, & (*h*)ueſtra cauſa ô Gratiæ, quandoquidem(*i*) Minyaa uictoria clara eſt. (*k*) I nunc fama, teq́ꝫ ad tenebroſas ædes Proſerpinæ recipias, patriq́ꝫ Cleodemo lætum nuncium adferas, recitando ei, (*l*)utinam filius ſibi ſuam coronarit cæſariem, ex præcioſorum mumerum(*m*)alis.

ENARRATIO.

Argumentum. *Aſopichus Cleodemi filius, ab Orchomeno Bœotiæ oppido, Orchomenius appellatur. 76. Olimpiade ſtadij curſu uicit. Cephiſus Orchomeni fluuius, ubi & Charites, id eſt, Gratiæ coluntur: quibus Etheoclus Cephiſi fluminis filius, primum ſacra fecit, ut Heſiodus teſtatur. Hinc Theocritus Idyll. 26. quod Charites inſcripſit, Gratias Eteocleas filias, deas nominat:*

ὦ ἐτεόκλειοι θύγατρες θεαὶ τὸν μινύειον
ἐρχόμενον φιλέοισαι ἀπεχθόμενόν ποτε θήβαις.

Cephiſus

Cephiſus autem Theſſaliæ amnis Orchomenum tranſit. Porrò duas eſſe Orchomenos, haud eſt leuiter prætereundum hic, Alteram Archadiæ, quæ & Polymelus, alteram Minyeam Bœotiæ à Minyo flumine, quam hic recordatur. Laudat itaque Aſopichum à patria, ab Olympia uictoria. Gratiarum encomion per amplificationem interſpergit. a. Celebres reginæ Charites &c.) Quia uero Aſopichus Orchomenius erat, & Gratiæ ab Orchomenijs colebantur, à Gatijs orditur, quandoquidem certaminis conatus iuueni Aſopicho χαριέντως, *hoc eſt, placide, iucunde, amabiliterq; ceciderat. b. Charites.) Dum Charites ut auſcultent, rogat, ſimul earum uires & officium elegantiſſime explicat.* Charites
Charites, quas Latini Gratias uoant, tres ſunt, ut hic à Pindaro numerantur: Aglaia, Euphroſyne, Thalia. Symbolum ſunt humanitatis, & mutuæ, quæ inter homines uigere debet, amicitiæ, ſocietatisq;, maxime uero mutuæ beneficentiæ: quemadmodum & parœmia etiam admonet, χάρις χάριν τίκτει. *Hinc enim & uultibus aduerſis pinguntur, ut alia in aliam intueatur: innuendo, quod nemo immemor beneficij eſſe debeat, ſed rurſum benefactorem ſuum, quo poſt ſiue honore, ſiue mumere, ornare. Primæ nomen eſt à ſplendore:* ἄγλα *enim, ut Pindarus 13. ode dixit, uel* ἀιγλη, *ſplendorem ſignificat: quod ſplendeat fulgeatq; uera & germana amicitia nec ſeſe occultari ſinat: tum quod ſplendidorum ſit bene*

ficiȷs ſuos exornare, ac multis benefaciendo gratifica ri. Alteri εὐφροσύνη nomen eſt, quod bene affectam & hilarem ſonat: quo indicatur hilaritas benefactoris, quod hilari, nec ſubtriſti, ſed planè liberali & libero homine digno ingenio largiatur, uel citra compenſationis ſpem, uel ſpectationem. Tertia θαλία, ſloriditatem & conuiuium lætum ſignificat, παρὰ τὸ θάλλειν, quod nunquam non ſlorere cùm amicus, tum beneficus amicorum affectus debeat. Nudæ pinguntur, id eſt ſimplices, candidæ, ſine fuco, non miniatæ. Quod ſi Theocritum imitemur, accipiemus Charites uel Gratias, ipſum eſſe Muſarum fructum, eruditionisq́; cui bonus ſit genius fœturam, quæ ſplendido, lætos & ſloridos reddit. Literæ enim ſolæ ſplendidos reddunt: & ea ſola uera eſt nobilitas, quæ ex Gratiȷs, hoc eſt, literarũ fructu elucet. Stemma generis priſcum, quæſo te, quid eſt, ſi χάριτες, id eſt literæ poëtica, hiſtoria, oratoria, tollãtur: ſi theologia, iuris prudentia, & medicina, ex hoc mundo ſummoueantur, (hæc enim duplicata trias non inepte ad Gratiarum ternarium, ni fallar, quadrat) niſi obſcuritas & fœditas? Literæ reddunt uere ſplendidum, triſteis affectus expellunt, in ſempiternum ſlorere uirtute præditos heroas faciunt: manſuetos, comes, & tractabiles reddunt. Priſci has tanquam gaudiȷ & letitiæ effectrices, ac uirtutum quæ homines lætos ſplendidos & ſloridos efficiunt, diſpenſatrices, coluerunt: quorum de numero Cepheſiȷ

& Minyei fuerunt. Vnde ſi quiſquam ſubtriſtior, uel æquo auſterior eſſet, eum ταῖς χάρισι σπένδειν iubebant quo illarum beneficio triſtitia depoſita, exporigere frontem poſſet. Coniunctis inter ſeſe manibus, aduerſoq́ue uultu, ideo pinguntur, quod amicitia debeat eſſe firma, ſtabilis, indelebilis, rata, inconcuſſa: & quod mentes amicorum ita conglutinatas eſſe oporteat, ut alterius malum alterum tangat, ut nihil alteri calamitatis ingruat, quo alter non lædatur. Quod ſi ad literas referamus, literæ inter ſeſe cohærent inſeparabiliter. Nam & ideo Cycllicas appellant Græci diſciplinas, καὶ τὴν ἐγκυκλοπαιδίαν, orbem illum artium concatenatum. Alia enim citra aliam conſiſtere non poteſt. Poëtica ſine hiſtoria nulla eſt. Sic hiſtoria ſine poëtica & oratoria. Sic oratoria ſine poëtica non poteſt eſſe eximia. Hæ tres ſine inferioribus, Grammatica, Dialectica, ſubſiſtere nequeunt. Ac ſine harum omnium adiutamento non poteſt felix ad iuris prudentiam, ad diuinarum rerum ſcientiam, ad artem medendi fieri progreſſus. Poſtremo nudæ ſunt, ut παροιμία habet, Nudæ Gratiæ: quod amicitia, literæ, & literati, ſynceritate gaudeant, ab omni fuco abhorreant, candorem exoſculentur, ſimulationem miniatamq́ue faciem & hypocriticam oderint. Theocritus tamen in Gratijs ſuis, Charites ſuas ideo nudas ait, quod

ab heroibus, quibus adlegentur, indotatæ remittantur: quod non dignæ carminibus reddantur gratiæ. Quo indicat, literarum parum propitios æſtimatores, principes & heroas, qui eruditos, quorum ſcientia & uirtute literis mandentur, nihili pendant, parum eſſe candidos, ac minime iis uirtutibus præditos, quarum Charites typum gerant. Ecquur non Theocriti uerſus utcunque translatos proferimus.

Ecquis cunctorum puro ſub ſole morantum
Accipiet noſtras Charites, tráctando benigne,
Haud foribus clauſis, ſpontaneus inde remittens
Muneribus non incomptas? nemo Hercule nemo.
Ergo indignantes nudo pede ſe rediiſſe,
Me ſimul irrident, quia non deduxerim ad, ipſas
Planum iter aut rectum, fœdè ſint nanq; repulſæ.
Cunctantes rurſus uacuũ ob fundum loculorum.
Imponunt gentibus gelidis caput uſque grauatũ.
At ſicca eſt illic ſedes, nam euenta modeſtis
Reſpondent minime uotis, nec pauca fatigant
Quis hodie talis? quis iam præconibus æqui
Oſcula dat blande colloq; tenaciter hæret?
Neſcio certe an nunc homines uelut ante laborẽt
Propter uirtutis ſtudium laudarier unum.

Hæc de ſuo ſeculo, in quo principes cultores literarum ſemper ſummi erant, conqueritur Theocritus. Quid ſi ille in ſecula noſtra incidiſſet, quid inquam dicturus erat? Nudas ergo fingit gratias, quum non dextre cùm à regibus, tum principibus ſeu quibuscunque

cunque tractentur, non ſuo honore decorentur. c. ἐπίσκοποι.) *Hic animaduertendum, quod Gratias appellet* τὰς μινυῶν ἐπισκόπους, *Minyorum epiſcopos, hoc eſt ſpeculatrices ac protectrices,* θηλικῶς. *apud Homerum Iliad.* κ. *exploratorem ſignificat, dum Menelaus fratrem ſuum Agamemnonē ita conuenit.*

τίφθ᾽ οὕτως ἠθεῖε κορύσσεαι; ἦ τιν᾽ ἑταίρων
ὀτρυνέεις Τρώεσσιν ἐπίσκοπον.

Et ubi Vlyſſes Diomedē eodem libro ſic aloquitur:

οὗτός τοι Διόμηδες ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνήρ,
οὐκ οἶδ᾽ ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν.

Epiſcopus ergo curatorem & exploratorem ſonat, & obſeruatorem, uel obſeruatricem. Vnde uerbum ἐπισκοπῶ *&* ἐπισκοποῦμαι, *conſidero, exploro, infirmos uiſito. Et quia* ἐπισκοποῦμαι *uerbum ægritudini attribuitur apud ſummos autores, inter quos Demoſthenes, Galenus, & lucianus, quorum teſtimonia Budæus profert: facile eſt coniecturare, quid epiſcopum Eccleſiæ ſeruatoris noſtri Chriſti deceat.*

d. *Veſtro beneficio.)* σὺν γὰρ ὑμῖν. *Theocritus non multum ab hoc loco diſsidet, dum inquit: Sine Muſis & Gratijs magni regis, Iouis cœlū neq; menſem, neq; annum tranſigit.* e. *Ob clementem fortunam.)* ἐπ᾽ εὐμενεῖ τύχᾳ, *propter clementem fortunam ſcilicet Aſopichi, qua uictor in ſtadio currens euaſit.* f. *Lydio modo.)* λυδίῳ τρόπῳ, *id eſt, uario, dulci, lyrico, uariegato, poëtico, ua-*

ticinatorio. Lydij enim augurijs intenti, ex ijs vaticinari ſolebant. g. Ex induſtria.) μελέτη meditatio, exercitium, diligentia. Ab hoc nomine μέλισσα apes, diligentiſſimum & operoſiſſimum animalculum, nomen habet. Ergo ἐν μελέταις, id eſt, diligenter, ſtudioſe. h. Veſtra cauſa.) σέο ἕκατι, id eſt, tua gratia, uel propter te, ô Thalia. Pluraliter uertimus, ueſtra cauſa &c. Tres Gratias enim, ceu vnicam perſonam alloquens κατ' ἐναλλαγὴν numeri, propter te, inquit, uel tua cauſa. Quaſi innuat poëta, etſi tres numerentur finganturque Gratiæ, ita tamen eas eſſe vnitas, ita concordes, coniunctas & vnanimes, ut meritò pro vna reputentur, ſicuti paulo ante, ἰδοῖσα τὸν κῶμον, conſpiciens, uel ubi conſpexeris hunc hymnum, auſcultatrices eſtote: ſingularem & pluralem connectit, ad Thaliam ſimpliciter ſermonem uertens, quum ab omnibus incepiſſet. Quamadmodum & Abraham Geneſis. 18. treis angelos ſibi viſos, ut vnum adorauit & inuitauit, & ut pluribus aquam, cibum potumque apparauit. Tua cauſa igitur, id eſt ueſtra, per ἑτέρωσιν numeri. uel omnes ſigillatim recenſendo, tua cauſa, ô Aglaia ô Euphroſyne atque Thalia, Minyorum ciuitas Orchomenus uidelicet, uictoria Aſopichi clara eſt. i. μινυεία.) ἀμινύεια, Minyeia id eſt Orchomenus, quam Minyei incolunt, celebris eſt uictoria. k. I nunc fama.) ἠχοῖ. Apoſtrophe ad famam. O fama, inquit, quæ

uicto

uictoriam Aſopichi paßim diuulgas, deſcende ad Proſerpinæ domum, hoc eſt, ad inferos, periphraſi poëtica, ad manes parentis Aſophichi, ad ipſum Cleodemum, illiq́ue filij ſui uictoriam denuncia. ἀχοῖ uocatiuus eſt ab ἠχὼ, η in α dorica dialecto mutato, pro ἠχοῖ. l. Vtinam filius ſibi ſuam coronarit.) Periphraſis eſt uictoriæ. m. πτεροῖσι.) Alis multorum certaminum, id eſt, coronis uictoriæ, quæ alarum inſtar uictorem extollunt, & in ſublime ferunt. Sed hic libet ſubiungere hanc ipſam oden, perinde ac heroëlegéio uertere tentabam.

ASOPICHO ORCHOMENIO, Cleodemi filio Stadij Victori.

Inſignes agite huc Charites, Cepheſidis vndæ
Præclarum nactæ conſpicuumq́ue thronum,
Reginæ Orchomeni celebres, è pectore quarum
Sollicito nunquam gens Minyda cadit.
Illius ad priſcam ſanè noctesq́ue diesq́ue ἐπίσκοποι.
Curatis ſtirpem, conſpicitisq́ue probe.
Veſtra pia nunc depoſco mihi numina mente,
Ilicet ad noſtras currite quæſo preces.
Quicquid enim dulce eſt, ac delectabile cuiquam,
Gratia confecit ueſtra deæ Charites.
Muneribus claret ueſtris ſapiensq́ue bonuſq́ue,
Et quiſquis rebus præminet egregijs.
Quid ſuperis gratum ſine uobis? gaudia nulla,
Nec choream inſtituũt, concelebrant ue iocos.

Cunctorum in cœlis operum, rerumq́; benigne
Diſpenſatrices, omnia rite agitis.
Hinc & apud Phœbum, traiectus nomina fecit
Cui Python, ſedes ſplendida ueſtra micat.
Aßidue & regem ſummi ueneramini Olympi,
Aethera qui nutu concutit atq; ſolum.
O ueneranda Aglaia deo, ac ſuauiter omneis
Euphoſyne mulcens carmine terrigenas:
Dulciter & reſonans cantu formoſa Thalia
Magna Iouis proles, florida diua mihi,
Auſcultate meis precor exultantibus hymnis,
Felix ingreßis proſperum iterque modo.
Aſpicite ut ſobolis Cleodemi encomia dicam
Harmonia & cithara, mellifluoq́; melo.
Illius aduent cauſa, nam tempora ſerto
Ex olea cinxit, quam ſtadio ipſe tulit.
Reddidit illuſtrem ueſtro patriamque decoram
Auxilio Orchomenon candidus Aſopichus.
Fama igitur natæ Cereris te confer ad aulam.
Confeſtim Stygiam, mors ubi dira ſedet.
Nuncia monſtreris Cleodemo quò ipſa parenti
Curſorem ob iuuenem læta hilarisq́; ſuum.
Enumerans iuxtà, quanam ratione perennis
Elidis ad fines uicerit ille pede,
Cæſariem ornarit que ſuam florentibus annis
Inclytus Aſopichus.
Connexum uolucres pennæ uel ad æthera tollũt,
Victorem ſtadij gloria ſumma uehit.

OLIMPIORVM FINIS.

PINDARI PYTHIA. HIERONI AETNAEO SYRACVSIO, curru.

STROPHE I. COLON XII.

(a) AVREA cithara, Apollinis Muſarũq; uiolacea cæſarie præſtantiũ conſona & conſcia poſſeſsio, te quidem (b) baſis & (c) lętitiæ principium audit. Siquidem (d) cantores uel (e) ſignis perſuadentur, quando (f) percuſſa reddis ambages choro admirãdorum (g) præludiorum: ac (h) dirum fortiſsimumq; (i) æterni ignis fulmen extinguis. Indormiſcit & aquila in (k) ſceptro Iouis reſidens, ueloci utrinque (l) demiſſa ala.

ENARATIO.

Pythia, ludi uel ſpectacula, nomen habent à Pithone ſerpente, ab Apolline interempto, ut Græcorum quidam adſerunt: unde & prouerbium natum eſt ἰὼ παιάν. Cui ſententiæ adſtipulatur Ouid. 1. Methamorph. *Pythiorum origo.*

Hunc Deus arcitenẽs, & nunquã talibus armis
Ante, niſi in damis, capreiſq; fugacibus uſus,
Mille grauem telis, exhauſta penè pharetra,

Perdidit, effuſo per vulnera nigra ueneno,
Ne ue operis famam poſſet delere uetuſtas,
Inſtituit ſacros celebri certamine ludos,
Pythia, perdomitæ ſerpentis nomine dictos.

Alij à uerbo, πύθεσθαι id eſt, putreſcere, certamini nomē inditū putant: quod illic ſerpēs putruerit. πύθεσθαι enim putreſcere eſt, ut apud Homerum Odyſſ. α.

αὐτῷ, τοῦ δή που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὄμβρῳ.

Vel à πυνθάνεσθαι, id eſt, ſcrutari: quod illuc profecti ſciſcitarentur Apollinis oraculum. Alij à loco uocari arbitrantur Pythone, quæ urbs eſt apud Delphos, (vnde Apollo Pythius & Delphicus idem ſunt) quæ primum Nape, deinde Petreeſſa, poſtea Criſſa, deniq; Pytho appellata. Principio nouem annorum ſpatio ſemel agebantur Pythia, poſtea ad quinquennale tempus redacta. Qui hiſtorias tradunt, ab Eurylocho Theſſalo Amphictyonum duce, debellatis Cirrhæis, inſtituta Pythia uolunt, in Pythij Apollinis gratiam, regnante Delphis Gylida, Athenis Simone. Pecunias uictoriæ præmium fuiſſe primum. Ouidius eſculeas fontes prim. Metamorpho. præmium fuiſſe adſerit, dum ait:

Quo tempore inſtituta Pythia.

Hic iuuenum quicunq; manu, pedibusue, rotaue
Vicerat, eſculeæ capiebat frondis honorem.
Nondum laurus erat.

Poſtea uero lauream niceterion permanſiſſe conſtat.

Argumentum.

Hieronem Syracuſium, quem & prima Olympiorum

piorum celebrauit, hac rurſus prima Pythiorũ ode commendat, tum ab Aetna, tum reliquis uitæ eius ornamentis, quæ ordine cuncta perſpicientur: à uictoria currus. Vicit autem Pythiade 26. & 27. eques: uigeſimam uero nonam curru. Aetnæum appellat quod Catamen Siciliæ urbem inſtaurans, cognominem monti fecerit, ſeque Aetnæum in certaminibus quorum uictor erat, proclamari uoluerit.

a. *O aurea cithara.) Ab aurea cithara ideo orditur, Arthemone hiſtorico autore, quod Hieron ei promiſerit auream citharam: cuius promiſsi ut eum admoneat, à cithara hic initium ducit.* *b.* *Baſis βάσις.) à βαίνω pedem ſtatuæ uel ſigni ualet: qua ſignificatione & Plinius lib. 3. Epiſtola ad Seuerum utitur. Hic inceſſum chori, uel primum chorum ducentis ſaltum intelligit per baſin poëta.* *c.* *Lætitiæ principium) ἀγλαΐας ἀρχὰ, per appoſitionem accipiendum eſt. Porrò quæ hic de cithara dicit, ad Muſicam, poëticen, & omneis adeò ingenuas diſciplinas pertinet. Vires autẽ citharæ & bonarum diſciplinarũ, quas hic recenſet, ſunt animo uoluendæ.*

d. *Cantores.) Per cantores, citharœdos & Muſicos & poëtas intelligit. Muſici obtemperãt ſignis citharæ, & cantioni Muſarũ. Atq; hæc eſt prima uirtus. Altera, quod Iouis fulmẽ extĩguat, hoc eſt, deos placet, nedum homines, Muſica & cithara. Tertia: tã dulcis cãtus eſt, ut & aquila dulcedine eius capta, indormiſcat. In ſceptro Iouis aquilam colligat, quod*

ſit armiger & ales Iouis. Ariſtoteles ideo hanc Ioui attribui putat, in hiſtoria animalium, quod altius reliquis volucribus in altum aêra ſeſe penetret.

a. Signis perſuadentur.) Varias, uti dixi, citharæ laudes & præconia enumerat: quæ ad Muſicen & literas & eloquentiam pertinent. Dolendum verò eſt, & ægro planè ferendum animo, Muſicem hodie apud quoſdam adeo contemptui haberi. Quanto certius facturi eramus, ſi priſcos Græcorum patres atque principes imitaremur, ſi qui ignari Muſices eſſent, ad myrtum canere, Themiſtoclis exemplo, cogerentur, ut eſt apud Ciceronem in Tuſculanis: vnde prouerbium etiam profluxit, πρὸς μυῤῥίνην ᾄδειν. Quanta ſit uirtus Muſices, Saul maligno ſpiritu exagitatus, & Dauidis cithara liberatus à ſatana, exemplo nobis eſſe poteſt. Ea enim eſt uirtus, ea energia Muſices, & latens potentia, ut animum hominis ad ſeſe pertrahat, ac veluti extra ſeſe rapiat. Hunc ad modum hic quoque ait, quod æterni Iouis dirum & fortiſſimum fulmen extinguat: id eſt allegoricôs, irata numina pluat, ac tonitruantem ira percitum Iouem (qui fulgetris mortales terret ac punit) conciliat. f. Percuſſa.) ἐλελιζομένη, à uerbo ἐλελίζειν participium, quo pulchre iuxtà cordarum ſonum exprimit ἐλελι. g. Præludiorum. ἀμβολὰς, pro ἀναβολὰς præludia, ab ἀναβάλλεσθαι, quod & præludere eſt Homero: ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν. & differre uel eijcere Iſocrati, & in Nemeis Pindaro.

(h) Dirum

h. Dirum. (καὶ ταὶν αἰχμηταὶν, *forte, dirum: ab* αἰχμὴ *iaculum, quo Iuppiter pugnat, & iaculi uice utitur. Telum enim Iouis, fulmen eſt. Apud poëtas fulmen aliàs triſulcum appellatur, à triplici ſpecie, nẽpe ſicca, humida, & clara: qua de apud Pliniũ 2. cap. 45. i. Aeterni ignis.*) ἀενάου, *ſemperflui ſonat. Aquæ epitheton eſt. Poëta hic catachriſtice fulmini applicat, ab* ἀεὶ *ſemper, &* νάω *fluo. k. Sceptro.*) σκάπτῳ *dorice pro* σκήπτρῳ. *l. Demiſſa ala.*) χαλάξαις *doricum participium pro* χαλάσας. σ *in* ξ *mutatum eſt, iota inter* α *&* σ *interpoſitũ Dorica dialecto. à uerbo* χαλᾶν, *id eſt demittere.*

ANTISTROPHE, COLON XII.

Rex auium: quando (*a*) denſam (*b*) incuruo capiti nebulam, (*c*) ſuaue palpebrarum clauſtrum offudiſti: quæ dormitans (*d*) perfuſum cantione dorſum (*e*) attollit, (*f*) illecebris tuis detenta, (*g*) Subinde fortiſsimus Mars, aſpera (*h*) haſtarum acie relicta, exhilarat animum carmine. (*i*) Iam & deorum carmina mentes demulcent, (*k*) unà cum Apollinis ſapientia, multóque (*l*) conſpicuarum ſinu Muſarum.

a. Denſam nebulam.) κελαινῶπιν. *nebulæ epitheton, quod nigra, quod denſa ſit aſpectu. b. Curuo capiti.*) κρατὶ *pro* κάρατι, *per ſyncopen. Caput uero pro naſo, inquiunt Scholia, accipit. Nam &*

ſ

Homerus ἀετὸν ἀγκυλοχείλην dicit. Sic hic Pindarus κρατὶ pro ῥινὶ, totum pro parte accipit. Eſt ergo denſa incurui naſi nebula: & ſuaue palpebrarum clauſtrum, ſomnus è dulcedine citharæ proueniens.

c. Suaue clauſtrum.) ἀδὺ κλαῖστρον, pro ἡδὺ κλεῖθρον per appoſitionem. Nebulam, inquit, nigrã, ſuaue palpebrarum clauſtrum exiſtentem, eius capiti offudiſti. hoc eſt: Tu cithara dulcedine tua uigilantem in ſceptro Iouis aquilã ita permoues, adeò permulces, ut oculos ſuos inſomneis tenere nequeat, ſed indormiſcere cogatur. Atq; hoc eſt quod ſubiungit, ὁ δὲ κνώσσων. d. Perfuſum dorſum.) ὑγρὸν νῶτον, tergum humidum, id eſt, perfuſum ſcilicet citharæ ſonitu, Muſica attollit. Vel demiſsis alis, ſolo adhuc tergo pendet dormiens. e. Attollit.) αἰωρεῖν attollere pendere. f. Illecebris tuis.) ῥιπὶς iactum ſonat, qualis telorum eſt. Metaphorice pro carminibus, quibus ales Iouis, expers rationis, rapitur, commouetur, ad ſomnum adigitur, accipit.

g. Subinde fortiſsimus Mars.) Alia uirtus Muſices, uel citharæ, ordine quarta. Mars quantumuis durus & ferreus, relictis armis & prælijs, Muſica ſeſe oblectat: id quod Homerus in Martis cum Venere adulterio ſatis ſcite adumbrauit. Deinde in Achille, qui cum alioqui fortiſsimus Græcorum eſſet, rapta ſibi per Agamemnonem Briſeide, poſthabito prælio Muſica ſeſe & gratijs oblectat. h. Relicta haſtarum acie.) Belli eſt periphraſis. i.

Iam

Iam & deorum carmina mentes demulcent.) κῆλα Homero ſagittas ab arcu miſsiles ſignificat. τάδ᾽ ἐπώχετο κῆλα θεοῖο. primo illiad. Hic tropice pro Muſices illecebris & mulcimentis uſurpat, ac uelutι ἀντὶ κηλημάτων. aliam, nempe ordine quintam, eamq́; potentiſsimam Muſices uirtutem innuens.

k. *unà cum Apolinis ſapientia.*) ἀμφὶ λατοΐδα, cum Apollinis ſapientia. Latoidas, hoc eſt Latonæ filius: ὑὸς γὰρ τῆς λητοῦς ὁ ἀπόλλων. Patronimicum eſt à λητὼ, Latona. λατοΐδα pro λητοΐδου, dorice. l.

βαθυκόλπων.) Muſas βαθυκόλπους appllat, βαθὺ pro πολὺ accipiens, quod magnis ſinibus conſpiciantur: à mammis eas commendans. Per ſynedochen formoſæ totæ intelliguntur. βαθὺ etiam pro πολὺ accipi in dictione βαθύζωνος Scholia Homerica teſtantur. Quum ergo Homerus matronas βαθυζώνους τε γυναῖκας appellat, multum & compreſſim & arcte cinctas intelligere non eſt abſonum uero, uti cingulæ uiderentur. Sed hæc πάρεργως.

EPODOS, COLON XV.

(a) Quæcunq; autem per terram ac (b) immenſum mare exoſa habet Iuppiter, Pieridum cantionem (c) auerſantur. (d) Horum de nunero eſt, deorũ hoſtis ln horrendo (e) tartaro ſepoſitus (f) centum capitibus metuendus Typhos: quem (g) Ciliciæ quondam celebris ſpecus educauit: nũc uerò ma

ri obfirmata(*h*)littora(*i*)ultra Cumas,atque adeò ipſa Sicilia ipſius uilloſum pectus deprimit: (*k*) cœleſtis item columna, niualis Aetna, perpetuum annum niuem fouens, hunc cohibet.

STROPHE II, COLON XII.

(*l*) Cuius ex angulis erructant quidem puriſsimi,plurimi ignis,fontes:(*m*)flumina quidem interdiu profundunt candentem fumi turbinem, at noctu rutila ex petra uolutata flamma,ad imam ponti uaſtitatem cum ſtrepitu proruit,(*n*)ac illud Vulcani iucēdium, denſiſsimos eiectat (*o*) ſyphones, ut prodigium ſit mirandum uidiſſe, miraculū etiam eos qui præterierunt audijſſe.

a. Quæcunque.) Quos Iuppiter non charos habet, hi, inquit, auerſentur Muſarum à Piero monte cognominatarum cantum. Quæ ſententia ignauos, & literarum & uere eruditorum contemptores notat, concilians ſibi ac iuxtà reddens attentum Hieronem. perinde ac ſi dicat: Qui literas adſpernantur, Deum adſpernantur. Ac rurſum, Deus contemnit & aduerſatur ſuorum donorum, id eſt, literarū, contemptores. Veriſsima gnome, quæ ad ingenuas diſciplinas omnino pertinet: quam ſi optimates, cum Hierone hoc Pindarico animo ſuo uoluerent, maior ſtudijs honos haud dubie haberetur. Ac indoctum vul

gus

gus, omnium liberalium ſtudiorum expers, ſi hanc Pindari gnomen ſibi perſuaſam & ratam & ſanam crederet, prolem ſuam maiore cura literis ac præclaris Muſis dederet. At quid è ſua inertia præmij referunt. qua cùm dona Dei, tum ipſum Deum nauci ducunt, quàm ſui liberorumq́; ſuorum perniciem? b. Immenſum mare:) ἀμαιμάκετον, quaſi ἀμαιμάχετον, inexpugnabile indomitum, immenſum. Vltima Iſthmiorum ode eadem uoce uſus eſt. c. Auerſantur.) ἀτύζονται, ab ἄτη, ideſt, noxa deriuatur. Pro ἀποστρέφονται poëta utitur, iuxta mentem interpretis. ἀΐοντα audientia, dependet ab ὅσσα. Quæcunq; inquit, exoſa habet Iuppiter, audientia uocem Pieridum, hoc eſt, dum audiunt cantum & odas Muſarum, eadem auerſantur. d. Horum de numero.) Exemplo quod dixit confirmat, ad Aetnam Siciliæ monten, unde ſe Hieron Aetnæum prædicebat deſcendens: propter quem & ſententiã hanc primum attulit. e. Tartaro.) Tartarum Stephanus τῶν πόλεων, ex Cratete locum eſſe tradit, craſsiori aëre. Iuxta alios uero locus non eſt ſub terra circa Saturnum & eos qui cum ipſo, id eſt, inferis. Nam Tyrſin Saturni inſulam, è 2. Olimpiorum perceptũ eſt ſedem eſſe beatorũ. Dicitur autẽ tartarus, ra, rum, ſubſtantiue. Pindarus hic fœminino genere uſus eſt, τῷ αἰνᾷ ταρτάρῳ, à uerbo ταράσσειν turbare: aptum inferis nomen. f. Centum capitibus.) Typhonem gigantem centum capitibus

horrendum fuiſſe, uel centum capita habuiſſe, Pindarus adfirmat: ideo enim eum ἑκατοντακάρανον, *hoc eſt, centicipitem appellat. Conſonat huic Ariſtophanes in Nebulis, qui hunc* ἑκατοντακεφαλατυφῶ *nominat, dum Strepſiades inquit:*

ταῦτ' ἄρ' ἐποίουν ὑγρᾶν νεφελᾶν στρεπταιγλᾶν
δάϊον ὁρμάν
πλοκάμους θ' ἑκατοντακεφαλατυφῶ, πρημαινού-
σας τε θυέλλας.

Scholia tamen certum numerum pro incerto acceptum uolunt, pro multis capitibus inſignem. De Typhone in ſuperioribus, ode nempe 4. Olympiorum nonnihil dictum eſt. Extat fabula apud Ouidium 5. Methaph. Horatium 4. ode tertij libri carminum. Quinetiam Homerus Otum & Ephialten fratres Ioui bellum indixiſſe refert, vndecimo Odyſſeæ. Oſſam enim & Pelium montem ad Olympum transferendo, cœlum ſcandere, Iouemq; deijcere tentabant. Horatius & cæteri ad multos Gigantes id facinoris referunt, inter quos Ouidius Typhonem etiam numerat. Horatij locus eſt huiuſmodi:

Magnum illa terrorem intulerat Ioui
Fidens iuuentus, horrida brachijs,
Fratreſq; tendentes opaco
Pelion impoſuiſſe Olympo.
Sed quid Typhoeus & ualidus Minas,
Aut quid minaci Porphyrion ſtatu,
Quid Rœtus, euulſiſq; truncis

Enceladus

Enceladus iaculator audax,
Contra ſonantem Palladis ægida
Poſſent ruentes? hinc auidus ſtetit
Vulcanus, hinc matrona Iuno, &
Nunquam humeris poſiturus arcũ. Et poſtea:
Iniecta monſtris terra dolet ſuis,
Mœretq́; partus fulmine luridum
Miſſos ad orcum, nec perêdit
Impoſitam celer ignis Aetnam. Dicitur autem nominatiuo Typhos, Typhõ, & Typhoeus.

g. Ciliciæ quondam celebris ſpecus.) Cilicia Aſiæ regio eſt, in qua ſpecum fuiſſe Typhonis Pindarus adſerit. De antro illo eſt apud Pomponiũ Melam in 3. Tertius, inquit, ſpecus eſt, quem Typhoneum uocãt ore anguſto, & multum (ut experti tradidere) preſſus & ob id aſsidua nocte ſuffuſus, neq; unquam perſpici facilis. Sed quia nunc demiſſa in ſe confeſtim exanimat, natura fabulaq́; memorandus. h. Littora mari obfirmata.) ἁλιόρκεις ὄχθαί, ripæ mari ſeptæ. Tametſi ὄχθη ripam ſonet, & ad fluuium pertineat, attamen cum mare adiecerit, per littora uerti. quanquam & inſularum ripæ ſint, & latini ripam inſulis attribuant: perinde atq; Pomponius Mela, mare inſularum ripis contentum ait: ac idem rurſus Nili littora nominet. Sed nihil hic magna diſputatione opus. Certum eſt littus proprie maris eſſe, ripã fluminis: ſic apud Græcos τὰς ὄχθας εἶναι ποταμῶ, αἰγιαλὸν δὲ τῆς θαλάσσης. interim ta-

men diſcrimen hoc nunquam à poëtis & alijs turbari: quare hoc mihi dandum opinor, ſi hic ὄχθας per littora uerterim, dum mare Siculum Cumas alluens conſidero. Etſi Nicander dixerit, τῆς' ὄχθας περμήσσοιο, in principio Theriacôn, Permeſo flumini ὄχθας uerè & proprie tribuens. i Vltra cumas.) Sex cumæ numerãtur apud autores, tradente Stephano. Prima Aeolidis, à Cuma Amazone dicta. Ephorum hiſtoricũ, & Heſiodum poëtam hæc agnoſcit ciues ex ſeſe editos. Altera, quæ Phriconitis & Lesbos appellatur: alia Italiæ, quarta Eliæ, quinta Eubœæ: ſexta inſula eſt Siciliæ uicina, quã hic adfert. k. Cœleſtis itẽ columna.) Niualem Aetnã, propter altitudinem, & mira illic naturæ ſacramenta, per appoſitionem, cœleſtem columnam uocat, metaphoricôs: hoc eſt, altiſſimũ montem, nonnihil cœleſtis operationis exhibentem. l. Cuius ex angulis.) Per amplificationem deſcribit hic paucis montis Aetnæ in Sicilia mira. De quo Plinius lib. 2. cap. 106. Ardet Aetna noctibus ſemper, tantoq; æuo ignium materia ſufficit: niualis hybernis temporibus, egeſtumq; cinerem pruinis operiens. Et libro 3. cap. 8. Aetna Siciliæ mons, nocturnis mirus incendijs. Porrò omnium longe mirabiliſſimum eſt, quod Pindarus hic Aetnam & niualem, ac toto anno niue perfuſum, ac perpetuis ignis fontibus ardere dicat. Quid enim magis mirificum, atq; duo maxime pugnantia in vna re, vno corpore locóue reperiri? Philoſophi pro catholica

lica habent, duo contraria non poſſe eſſe ſimul. At hic & calorem & frigus, niuem & ignem, in Aetna reperimus. Etſi enim vno in loco ignis & nix non ſint nec eadem montis ſtubſtantia, mirum tamen eſt tanto igni, totum montem non liquefieri: longe ſane mirabilius niuem non diſſolui. Pindaricam hanc Aetnæ deſcriptionem Phauorinus apud Gellium confert lib. 17. capi. 10. Hic miror equidem à quibusdam hunc autorem reijci. Vt enim iudicio caret & eloquentiæ ignarus eſt, qui eum iuuentuti proponit, ut inde lexin & phraſin latinæ linguæ diſcat: ſic nimium ſibi attribuunt, qui Gellium planè adſpernantur. Quod ſi iuxta auream Plinij gnomen, Plinio iuniore in epiſtola ad Macrum referẽte, nullus liber tam malus ſit, quin aliqua ex parte prodeſſe poßit: Gellianæ uigiliæ quum minime pauca contineant poſteritate digna, plurimũ etiam fructus adferentia ſtudijs & ſtudioſis, quid eſt quod eum adeò damnent? Inter pleraq; igitur alia & hoc minime adſpernandum eſt. Phauorini, quod annotauit ille, de uirgilio in Pindaricorum uerſuum tralatione. Recitata enim hac Pindarica tota Strophe, Aetna cùm niuem tum ignẽ continẽte, Audite, inquit, nunc Virgilij uerſus, quos inchoaſſe eum uerius dixerim, quàm feciſſe:

Portus ab acceſſu uentorum immotus & ingens
Ipſe, ſed horrificis iuxtà tonat Aetna ruinis,
Interdúmq; atram prorumpit ad æthera nubem,

Turbine fumantem piceo, & candente fauilla,
Attollitq́; globos flammarũ & ſydera lambit.
Interdum ſcopulos, auulſaq́; uiſcera montis
Erigit eructans, liquefactaq́; ſaxa ſub auras
Cum gemitu glomerat, fundoq́; exæſtuat imo.

Iam principio, inquit, Pindarus ueritati magis obſecutus, id dicit quod res erat, quodq́; iſtic uſu ueniebat, quodq́; oculis uidebatur, interdiu fumare Aetnam, noctu flammigare. Virgilius autẽ, dum in ſtrepitu ſonituq́; uerborum conquirendo laborat, utrũq; tempus nulla diſcrepatione facta confudit. Sed quia ex ipſo Gellio hic locus nulli non pateat, quomodo ῥόον πυρὸς αἴθωνα, & κρουνὸς, & alia id genus, incommode uerterit, nolo hic æqua plus parte eſſe prolixior, adiecto ſaltem hoc quod in fine ait: Quod ſaxa autem & ſcopulos eructari, & erigi, eosdémque ipſos ſtatim liquefieri & gemere, atq; glomerari ſub auras dixit, hoc, inquit, nec à Pindaro ſcriptum, nec unquam fando auditum, & omnium quæ monſtra dicantur, monſtroſiſſimum eſſe.

m. Flumina interdiu.) ποταμοὶ δ' ἁμέραισι, *&c. id eſt, interdiu fumat, noctu ardet.* *n. Ac*

ἑρπετὸν reptile. *illud Vulcani incendium.) Græcis* ἑρπετὸν *reptile eſt: cui rei certum Nicander teſtimonium dicit. Scholia hic pro incendio accipi tradunt. Illud Vulcani reptile, periphraſis Aetnæ uel Typhonis eſt, pro eo quod eſt, Aetna, cuius æſtus à Vulcano prouenit.*

o. Syphones.) κρουνοὶ *Syphones ſunt uel canales.*

In

In metaphora perſeuerat.

ANTISROPHE, COLON XII.

(*a*) Vt Aetnæ in nemoroſis religatus eſt uerticibus ac ſolo, lectus uero durus totum inclinatum dorſum pungit. (*b*) Vtinam tibi iamnunc, utinam placeat Iuppiter, qui montem hunc, fertilis terræ frontem, adminiſtras, ubi (*c*) inclytus indigena, uicinam glorificauit urbem. Nam in Pythio curſu præco proclamauit eam ex uictoris Hieronis pronuncians

EPODOS, COLON XV.

Curribus.

(*a*) *Vt Aetnæ.*) *οἷον, iuxta diſtinguendi rationem cum præcedentibus cohæret, ut miraculum auditus & prodigium uiſus præcedens referatur ad ſitum Typhonis gigantis: quaſi Typhon iſte ſit cauſa incendij, ac ueluti renitatur ſuggerenti flammas Vulcano, unde inter luctādum tanti globi flammarum, in altum & in ipſum mare eijciuntur. Quæſtio hic oritur, quo pacto montis cacumini alligatus ſit Typhon, quum illi ſit Aetna ſuprapoſita. quæ hunc in modum diluitur. Typhon dorſo ſuo terram & ſolum Aetnæ ſubſtratum, cordi uero Aetnam impoſitam gerit. Porrò Græcis τύφειν ardere eſt: hinc ubicunque montes ardentes, ut in Aegypto, in Phrygia* Quæſtio.

& alibi ſint. Græci illic Typhonem eſſe tumulo con ditum ſunt commenti. b. Vtinam.) Δίκοις eſt. Præcatur Iouem ut beneuolus, quæ cum de Typhone dixerit, tum de laudibus Hieronis ſit ſubiuncturus, ſuſcipiat. Iouem ideò, quod in Aetna coleretur: perinde ac poſthac Apollinem, ceu Pythij certa minis præſidem. c. Inclytus indigena.) κλεινὸς οἰκιστὴς, celebris habitator, Hieron eſt. Per uicinam urbem Catanen intelligit uel Aetnam.

" (*a*)Viris naui mare traijcientibus ubi pri- " mum per ſalum uehuntur, præcipua uolu- " ptas eſt,(*b*)ſecundos aſpirare uentos. Deco rum nanque eſt præſtantiorem tandem reditum adipiſci. Hymnus uerò hic, in eiuſmodi euentis, inclytam poſthac duraturam coronis equiſq; gloriam adfert, neq; non læ tis conuiuijs famigeratam. O Lycie Phœbe, qui Delo imperas, Parnaſsiq; fontem Caſtaliam amas, uelis quæſo hæc quæ precor & uiris inſignem regionem tua conſummare uoluntate.

a. Viris naui mare traijcientibus.) Gnome eſt, qua hymnum hunc, uel encomium ſuum ſequundo uento confert, hanc ad rationem: Perinde atq; ſequundus uentus nautis uel mercatoribus mare traijcientibus eſt gratiſsimus, quippe quo feliciter ad alie nas plane terras abeant, & iucunde reuertantur, & quo beati reddantur: ſic meus hymnus Hieronem

nem ubiq;,tum uictoriæ,tum inſignium equorum no mine prædicabit, ac in bonorum paßim cõuiuijs bea tum faciet,uti de eius uirtutibus ſermones miſceãt.

b. Sequundos adſpirare uentos.) πομπαῖον ἐλθεῖν οὖρον, *ſequundum uẽtum, cuius ope deduci poſ ſint, quoq;uelint citra calamitatẽ peruenire queant.*

STROPHE III. COLON XII.

(*a*)Ex dijs enim omnes humanarum uir- "
tutum conatus, & ſapientes & manibus for "
tes & eloquentia eximij ſunt.(*b*)Spero equi "
dem ſagittam, (*c*) non æreis genis conſpicuam,manuuertendo,extra ſcopũ me proiecturum:quam ſi longius miſero, (*d*)aduerſarijs me palmam(*e*)prærepturum confido.(*f*) Faxint ſuperi ut nullo non tempore & felicitas & opes tuæ floreant, & obliuio triſtibus rebus adhibeatur.

ANTISTROPHE, COLON XII.

Ac ad memoriam reuocet(*g*)quales, quibus in prælijs pugnas toleranti animo ſuſtinuerit,quãdo(*h*)uoluntate & cõſilio deûm, reperiebãt(*i*) honorem (qualem nemo Græcorum alius decerpit) diuitiarum eximium ornamentum.

a. Ex dijs.) Gnome eſt, qua & Hieronem diuina ope uiciſſe, ſéque iuxtà diuino adflatu pangere

carmina dicit: reddít que ueluti rationem precationis ſuæ, quare Ioui & apollini, cùm Hieron tum ciues chari eſſe, & hymni placere debeant. Virtus eſt ex Deo: uictoria eſt uirtutis opus: inſigne poë ma & encomnium identidem uirtutis intellectus opus: Ergo uictoria Hieronis & carmina non immeritò Deo grata ſunt. Atq; hæc tali ratiocinatione comprehenduntur: Quicquid ex Dei begnitate proficiſcitur, Deo gratum eſt: uictoria & bonarum litterarum diſciplinæ ex Deo proficiſcuntur: ergo Deo gratæ ſunt. Argumentum ab honeſto ductum, nempe uictoriam rem diuinam eſſe, quæ non niſi ex Deo, proficiſci poßit. Vel ſimpliciter ratio eſt precationis, quur ab Appolline petiuerit ut ipſe perficiat & conſeruet Siciliam, & Siculam Cataneæ Hieronis urbem. Vnde ſubijcit: Ex dijs enim &c. Hoc eſt, niſi uos ô Iuppiter & Apollo, & Siculorum & aliorum mortalium fortunas & ſtatũ tueamini, actum eſt. Quid enim per ſeſe homo poßit integrum ſeruare ſine ueſtra ope? b. Spero equidem.) ἀνδρα ἐγὼ κεῖνον. Spero, inquit, &c. Allegorice accipiendum eſt. hoc eſt, Spero me Hieronem laudando uera & inclyta dicturum: tum telis meis, id eſt, poëtica mea, aduerſarios & Hieronis & meos uicturum. c. Non æreis genis.) μὴ χαλκοπάρηον. Quod non intelligat uera tela ærea uel ferrea, hic oſtendit: uerum ſe tropice loqui, & oden hanc in Hieronis uictoris decus conſcriptam intelligere. μὴ χαλκοπάρηον,

ἀπάρεον, non æreas genas habentem, iaculi uel ſagittæ æratas uel æreas cuſpides intelligit. d. Aduerſarios.) ἀντίους. Per aduerſarios intelligit hoſtes Hieronis, qui eius gloriæ, uictoriæ atq; potentiæ inuideant: deinde poëtaſtros alios, qui ſibi Pindaro clanculum detrectent. e. Præreptarum.) ῥίψαις, doricum participium à ῥίπτω, ſicut antehac χαλάξαις pro χαλάσας. ἀμεύσασθαι, eſt prætergredi, uincere. f. Faxint ſuperi.) Optat ut felicitas & diuitiæ Hieroni inconcuſſæ maneant, ut ita obliuiſcatur malorum quæ ſit perpeſſus. g. Quales, quibus in prælijs.) οἵαις ἐν πολέμοισι. Hieronis & Gelonis diſsidium, quo de regno contendebant, intelligit: de quo in prima & ſecunda Olympiorum ode nonnihil actum. h. Voluntate.) θεῶν παλάμαις, diuino conſilio uel potentia. In Olympijs παλάμην pro βουλῆ accipi perſpeximus. i. Honorem.) τιμάν. Per honorem Pindarus regnum ſæpe intelligere ſolet, ita hoc in loco. Atque idipſum ex adnexa particula colligitur, dum inquit: οἵαν οὔτις Ἑλλάνων δρέπει.

Nunc utiq; (a) Philoctetæ modum accedens pugnauit, (b) etſi neceſſariò, amico ei, ſit quiſpiam blanditus. (c) Fama eſt ex Lemno quæſitum uenire, ulcere maceratum

EPODOS, COLON XV.

Diuinos heroës, Pæantis filium arcu ualentem, qui Priami urbem (*d*) depopulatus eſt, finemq́ impoſuit defatigationi Danaorum, perinde ac fato deſtinatũ erat. (*e*) Hoc quidem pacto Deus gubernator Hieroni adſit, q & futuro tẽpore cupita illi præbeat. (*f*) O Muſa perſuade mihi, ut (*g*) perſolutionem quadrigis, lætitiamq́ à uictoria patris minime alienam, prope filium Hieronis Dinomenem concinam. Age deinceps (*h*) Aetnæ regi amabilem reperiamus hymnum.

a. Philoctetæ modum accedens.) A fortitudine & conſilio in rebus bellicis Hieronem laudat, conferẽs eum Lemnio Philoctetæ, quod ipſius inſtar belligeratus ſit, ut poſtea ſubijcit. Innuit autem ægritudine fuiſſe æque grauatum Hieronem, atq́ Philocteten: etenim dum calculo laboraret, in lectica circunferebatur, aduerſum ita hoſtes ſuos depugnans.

b. Etſi neceſſario.) Potentes uel maleuoli Hieroni blanditos eſſe, atq́ eius timuiſſe potentiam, ait. Anaxilaum Rheginorum regem intelligi interpres docet: qui cum Locros Epizephyrios perdere funditus bello uellet, Hieronis interminatione impeditus eſt, autore Epicharmo. c. Fama eſt ex Lemno.) φαντὶ δὲ λαμνόθεν. Philoctetæ, cui comparauit Hieronem, hiſtoriam refert. Conſonat huic hiſto

riæ

ria Bacchylides in Dithyrambis, inquiunt Scholia: quod Græci è lemno inſula Philoctetem attulerint, quandoquidē ſine Herculanis armis Ilium capi non poſſe ex Heleni uaticinio perceperant. Iam Philoctetes ab Hercule genus ducebat. d. Depopulatus.) πέρσε. *Paridem enim Alexandrum Priami filium occîdit. e. Hoc quidem pacto.)* οὕτω. *Precatur, ut quemadmodum Philoctetes cōualuit, Hieron ſanitatem etiam priſtinam recipiat. Nam cum Apollinis oraculo lauiſſet Philoctetes, indormiiſſetq́; Machaonem putrefactam ulceris carnem reſecuiſſe, ac vulneri infuſo uino, quam Aeſculapius à Chirone acceperat, herbam impoſuiſſe, atq; ita conualuiſſe Dionyſius tradit. f. O Muſa.)* μοῖσα *A filio uirtutibus & ſapientia claro, Dinomene uidelicet, patrem laudat. g. Perſolutionem quadrigis.) Age, inquit, Muſa & Diomenem Hieronis filium concinamus, cuius laude quadrigæ, id eſt, uictoria patris ueluti perſoluetur & æquabitur. quaſi dicat: Ea uirtus in filio effulget, ut non inferior ſit iudicanda patris uictoriis. h. Aetnæ regi.)* αἴτνας βασιλεῖ. *Aetnæ rex eſt Dinomanes hoc loco, ut è ſequenti Strophe planum fiet.*

STROPHE IIII. COLON XII.

(*a*) Cui urbem illam diuina cum libertate ad leges (*b*) Hyllidæ libræ Hieron condidit. (*c*) At Pamphyli & Heraclidarum liberi (*d*)

ſub Taygeti ripis morantes, permanere ſemper uolunt (e) in Dorici Aegimij inſtitutis. (f) Tenuerunt Amyclas felices à Pindo uenientes, æquorum præſtantia inſignium (g) Tyndaridarum præclari uicini, quorum celebritas ſumme floruit.

a. Cui urbem,) τᾷ pro ᾧ, *conſueto poëtis more. Cui, ſubaudi Dinomeni. A legum Reipub. integritate patrem & filium prædicat. b. Hyllidæ libræ.)* ὑλλίδος ςάθμας. *Per Hyllidam libram Lycurgicas ſanctiones intelligit: is enim undecimus ab Hercule fuiſſe memoratur ab Hephoro. Hyllidam autem uocat, id eſt Herculanam, ab Hylla dilectiſsimo Herculis comite. Adiectitia uox eſt Hyllis.* ὑλλὶς ςάθμη, *Hyllis libra, uel Hyllida libra: ſicut* πατρὶς γαίη, *pro* πατρίδος *uel* πατρικὴ γαῖα. *Lycurgicis ergo legibus urbem Catanē pater filio inſtaurauit, tradiditq́;. Vel, Hyllidam libram, quod uero propius, ab Hyllo preſtantiſsimo Dorieſium principe & legislatore. Sic per Hyllidam libram, Doricas leges accipit. Hieron enim è Megarenſibus, Gelois & Syracuſijs Dorienſium colonis Aetnam urbem primum incolas tranſtulit. Sic pulchre quadrabit Hieronem, Aetnæis ceu Dorienſibus, Laconicas etiam leges præſcripſiſſe. c. At Pamphyli & Heraclidarum.) Legum Aetnearum præſtantiā ab exemplo amplificat. Et Lacedæmonij, inquit, Doricis ſanctionibus gaudent. Iam Lacedæmon & Athenæ clariſsimæ*

riſsimæ Græciæ urbes & florentiſsimæ, de primatu inter ſeſe contendebant, ut eſt apud Ioſocratem in Panegyrico & Panathenaico. Eas uero leges, quibus ampliſsimæ reſpub. optime & ſanctiſsime adminiſtrantur, oportet eſſe præclariſsimas. Proinde huius Strophes ſtatus hoc enthymemate continetur: Aetnæorum leges ſunt præſtantiſsimæ, quia à Dorienſibus & lacedæmonijs ſunt deductæ. d. Sub Taygeti ripis.) Taygetus mons Laconicæ: pars pro toto: cuius & Homerus meminit in catalogo nauium, ἢ κατὰ τηύγετον περιμήκετον. à Taygeta Eurotæ matre dictus, ut Stephanus tradit. Effertur, ut idem autor eſt, per tria genera, τηΰγετος τηϋγέτη τηΰγετον e. In Dorici Aegimij inſtitutis.) Pamphylus, Dymas & Dorus filij ſunt Aegimij: à quibus Pamphylis & Dymanis familiæ ſunt Lacedæmoni. Liberi ergo Pamphili & Heraclidarum ſunt nepotes & poſteri Aegimij & Herculis, hoc eſt, Hyllidæ. Vel, Lacedæmonij uolunt à Pamphilo uel Aegimio & Hercule deduci, ut Scholia habent. Mihi uidetur Pindarus, ut iam ſubindicatum, legum Aetnæarum amplitudinem & exellentiam commendare, ut quæ à Dorienſibus ſint Aetnam trãslatæ. qua ſi dicat: Tanta eſt earum legum commoditas, ut uel hodie Lacedæmonij eas aſsidue ſua in patria tueantur. Inſtituta igitur Dorici Aegimij, periphraſis eſt legum Dorienſium, uel Hyllidis libræ. f. Tenuerunt Amyclas.) Amyclæ ciuitas Laconicæ eſt: per

Synedochen Spartam uel ipſam Lacedæmona intelligit. Summa eſt: Dorienſes iuxta Pindum Perrhebœæ habitantes, Lacedæmona cum Heraclidis peruenerunt. Vel, Dorienſes, qui antea Pindum, unam ex quatuor urbibus exiſtentem, incoluerunt, uenerunt Dorida quæ eſt inter Oeten & Parnaſum, ſex urbes complectentem, quarum nomina ſunt, Erineum, Cytinum. Bœum, Lilæum, Carphæa, Dryope: ex hac deinde cum Heraclidis Lacedæmona proficiſcūtur. quaſi dicat: Et illi apud Spartiatas Doricas leges ſectantur. Antiquitatem ita legum, quibus Aetnam exornarit, & hoc paradigmate explicans.

g. Tyndaridarum.) Caſtor & Pollux Tyndaridæ ſunt, hoc eſt, Tyndari regis filij. Caſtor ergo & Pollux Argos translati ſunt, Lacedæmoni uicinum. Lacedæmonios igitur Caſtori & Polluci, hoc eſt Argo uicinos eſſe dicit.

ANTISTROPHE, COLON XII.

(*a*) O Iuppiter, ſemper hanc felicitatem ciuibus & regibus prope (*b*) Amenā fluuium præbe, uera hominum ratione dijudicandam. Præſta etiam uti tua ope (*c*) princeps Hieron, filio ſuo Dinomeni imperans, populumq; honorans, unanimi eos cōcordia conglutinet. (*d*) Obſecro annue Saturni placido uultu, ut per ſingulas domos (*e*) Phœnix Tyrſenorumq; turba ſentiat naues contri-

ſtan

ſtantem uim, obſeruans ante Cumas

EPODOS, COLON XV.

Qualia Syracuſiorum ſub principe domiti, perpeſsi ſint à uelocibus nauibus, qui & in mare omnem(*f*) ætatem præcipitauit,

a. O Iuppiter.) Deeſis eſt. Precatur ut regibus & ciuibus Aetnæis rectam & felicem adminiſtrationem Iuppiter donet. b. Amenam.) ἀμβία παρ᾽ ὕδωρ, pro ἀμβίου Dericôs. Fluuius eſt proxime Aetnam Amenes. Eſt autem periphraſis Aetnæorum, Ciuibus & regibus prope Amenem: id eſt Aetnæis. c. Princeps Hieron.) ἀγητὴρ ἀνὴρ, Hieron Siciliæ rex. Optat autem ut & regibus & ſubditis felicitatem tribuat Iuppiter, tum ut filium ſuum iuniorem regem ita inſtituat, ut ſumma concordia cum populo & ſubditis uitam uiuat.

d. Obſecro.) εὐχὴ eſt. Optat enim ut Iouis beneficio hoſtibus ſuis Hieron ſemper ſuperior permaneat, utq; à Phœnicibus *ac Tyrſenis timeatur.*

c. Phœnix & Tyrcenorum turba.) Porrò Tyrſeni & Carchedonij Phœnicum coloni, aduerſum Cumanos mouebant bellum, funditus eoſdem euerſuri cogitantes. Atenim Hieron Cumanis opem ferens eos ſeruauit, & ab hoſtili manu eripuit, Tyrſenorum & Carchedoniorum exercitibus non modicam poßis cladem. Atq; hanc cladem intelligit, dum inquit, ut ſentiat Phœnix & Tyrſenus, quan-

ta à Syracuſiorum principe ſint perpeſſi. f. *Aetatem.*) ἁλικίαν, *id eſt, omnis generis milites, uel fortiſsimos quoſq; , uirili ætate & robore pollentes: per antonomaſiam.*

(*a*) Græciam è graui ſeruitute liberans. (*b*) Proinde amplector à Salamine mercedem, Athenienſiumq; ſuſcipio amicitiam & beneficium. (*c*) Lacedæmoni uero pugnã prædico ante Cithęrona, (*d*) ubi Medi defatigati ſunt curuis arcubus inſignes. (*e*) At prope irriguam Himeræ fluminis ripam, Dinomenis liberis hymnũ abſoluam, quem iam ante (*f*) pro uirtute, (*g*) defeſsis hoſtibus receperunt.

a. Græciam è graui ſeruitute) *Liberauit & Siciliam & reliquos Græcos dum Tyrſenos & Carchedonios in mari ſubmerſit. Sunt qui putent hic Pindarum ad Ephori hiſtoriam reſpicere, quæ eſt huiuſmodi: Quum Xerxes hoſtili manu Græciam inuadere uellet, legatos ad Carchedonios miſit, qui iuberent ut in Siciliam nauigantes illi, Græcorum claſſes ſubuerterent, ac deinde in Peloponneſum uela ſua dirigerent. Eodem tempore ab Athenienſibus ad Hieronem legati præſtò fuerunt, efflagitãtes, ut Græcis ferat ſuppetias. Quibus obſequens Hieron & Gelon, ducentis nauibus inſtructis, duobus millibus equitum, deciesq; mille peditibus conſcriptis, Carchedoniorum claſſem debellarũt, in Siciliam irruentem*

tem.∴ Atq; hac ratione cùm Siculos tum reliquos Græcos acerba & triſti ſeruitute liberauit. b. Proinde amplector à Salamine.) Ab Hieronis rebus geſtis, in quibus Xerxis expeditionis meminit, ſimul ad ipſam Athenienſium & Spartanorum pugnam aduerſum Perſas per dilatationem digreditur: ubi ſummum uirium ſuarum in bello ſpecimen præbuere Græci aduerſum Barbaros, & maximā ſunt laudem conſecuti. Dicit ergo, amplector à Salamine mercedem, & Athenienſiū ſuſcipio beneficium: hoc eſt, Non omittam hic fortiſsima Græcorum aduerſum Xerxis ferè innumerabiles copias facinora, qui ad Salaminam inſulam Atticæ Perſarum manum debilitarunt. Mercedem autem metaphoricôs accipiendum opinor, pro re grata, ſi ad Græcos referatur. Vt enim debita merces res eſt grata, (de honeſtatis uero mercede loquimur, non de turpitudinis præmio. Corui enim & furcæ furibus non ſunt accepta præmia, nec rota latroni) & iucunda: ſic uictoria Græcorum, græcæ genti gratiſsima fuit. Attamen quia hæc translatio longe petita eſt, ſimpliciter accepta mercedis uox, ad Perſas pulchre & apte referri poteſt. Tùm ſenſus erit: Non præteribo hic apud Salamina mercedem, hoc eſt, cladem Perſarum apud Salamina, in qua debitam ſibi mercedem, quam quæſiuerunt Perſæ, inuenerunt: hoc eſt, crucem, perniciem, calamitatem, interitum, quodq; omnes turpiſsime uincerentur. Extat hiſtoria apud Merces.

Herodotum, Iuſtinum in 2. & Paulum Oroſium.

c. Lacedæmoni uero pugnam prædico.) Nec hic omittam celeberrimum illud prælium quo ſpartani circa Cithærona Medorum vim deleuerunt. Eſt autem Cithæron mons & ſaltus non lõge à Platæis. Plinius in 4. & Pomponius Mela in 2. Thebis adijciunt Cithærona nemus. Thucydides in 2. teſtimonium dicit, illic à Lacedæmonijs Medos eſſe fuſos, dum hunc ad modum Archidamus rex ait: Dij quicunq; terram Platæenſem tenetis, heroês, conſcij eſte, iureiurando prius ab iſtis uiolato, non incipere à nobis iniuriam: quod in hanc terram uenimus, in qua patres noſtri, uotis apud nos nuncupatis, Medos ſuperauerunt, quamq; uos propitij adiutricem Græcis in prælio præſtitistis. &c. Cithæronis & ibidem non ita multis interiectis Thucydides meminit: Deinde, inquit, aggerem ante urbem iaciunt, ſperantes propediem ſe expugnaturos, tanta manu in opere occupata. Itaq; cæſam è Cithærone materiam utrinq; muris opponentes, ſupra urbis ædificia extruũt. Proinde & hæc ad laudem Lacedæmoniorum pertinẽt, quod Medos & Perſas in grauiſsima illa Xerxica expeditione in agro Platæenſium prope Cithærona fuderint. d. Vbi Medi defatigati ſunt.) ταῖσι μήδειοι κάμον. *ταῖσι præpoſitiuus articulus eſt, pro poſtpoſitiuo* ἧ *Enallage numeri eſt: à ſingulari ad pluralem tranſilit. Lacedæmoni pugnam, inquit repeto, ante Cithæronem: in quibus, pro in qua, ſubaudiendum*

Cithærõ.

pugnæ

pugna. e. At prope irriguam.) Redit à digreſſione ad inſtitutum, Hieronem cum Athenienſibus & ſpartanis conferens. Perinde atque Athenienſes & ſpartani cum Platæenſibus Græciam à Barbarorum iniuria liberarunt, ſic Hieron non minimum etiam auxilij & beneficij in eadem re Græcis præſtitit. Vel, ſi ad Carchedonios Hieronis res geſtas referamus, hic erit ſenſus: Præſtantiſsimæ Græcorum urbes, Athenæ, Sperta, & aliæ, triumphis ac trophæis de barbaris acceptis conſpicuæ ſunt. Himera uero Siciliæ fluuius uirtute cum Hieronis, tum liberorum eius, clarus eſt, qua Carchedonios fudit. f. Pro uirtute.) ἀμφ' ἀρετᾷ, pro uirtute ſua bellica. g. Defeſsis.) καμόντων, pro ἀναιρεθέντων, id eſt occiſis, Eſt autem prope ripam Himeræ, periphraſis pro ipſa Sicilia.

STROPHE V. COLON XII.

(*a*) Si opportune cecineris multorum ſum ““
mis rebus geſtis & uirtutibus breuiter (*b*) ““
complicatis, minor hominum reprehenſio ““
ſequitur. (*c*) Continua enim prolixitas cele ““
res auditorum mentes obtundit. (*d*) Fama ““
uero, ciuium clàm animũ, propter alienas ““
uirtutes impenſe degrauat. Attamen (*e*) me- ““
lior eſt miſeratione inuidia. (*f*) Ne honeſta prętereas ô Hieró, ſed iuſto guberna clauo

exercitum, ac ſuper non fallaci incude (*g*) linguam fabrica.

a. Si oportune.) καιρὸν, pro κατὰ καιρὸν. *Seipſum ad breuiloquentiam reuocat, quum ſentiat ſe plus ſolito immorari hymno & Hieronis laudibus, gnome tali: Si quis multa egregia facinora ſuccinctim cõplectatur, ille minori tædio auditur, minusq́; reprehenſionis incurrit. b. Complicatis.*) συντανύσας pro συντεμὼν ἢ συμπλέξας. *Metaphora eſt, à retibus ſumpta, quorum multæ, longæque extremitates, ſi res ita ferat, in vnum colliguntur.*

c. Coutinua enim prolixitas.) *Ratio breuiloquentiæ.* αἰανὴς, *id eſt,* αἰώνιος. ἀπάδις, *accuſatiuus contractus pro* ἀπάδιας, *mentes, cogitationes. d. Fame uero.*) ἀσῶν δ᾽ ἀκοά. *Alia ratio quur uelit eſſe breuior in Hieronis encomio. Solent enim mortales inuidere uirtuti, eiusque præconio. Quare ne te nimium ciuium tuorum inuidentiæ exponam, nolo porrò eſſe prolixior. Atq; hanc ſtatim corrigit ſententiam alia gnome. a. Melior eſt miſeratione.*) *Hoc eſt, tametſi aliquis propter uirtutem ſuam ignauorum odio exponatur: malo tamen inuidiam propter uirtutem, quàm miſerationem ſine uirtute. At præſtat, inquit, inuidia miſeratione: id eſt, felicius & beatius eſt, aliquem liuidorum dentibus uirtutis nomine obijci, quàm propter calamitatem & miſeriam, luctum, planctum, & infortunij non pauca genera, miſerationem aliorum*

extor

extorquere, ut ſui ob calamitatem & inopiam planè commiſereantur, ac dicant: O infortunatum hominem, ô maximis cruciatibus & mœroribus preſſum, heu fortunam iſtius acerbam. f. Ne honeſta prætereas.) Præcedenti ἐπανορθώσει fretus Hieronem protenus hortatur, ne ob ciuium inuidentiam honeſti ſtudium negligat, quin potius eo magis hoc ipſum & uirtutem colat atq; exerceat. Quid eſt, inquit, quod inuideant? quum melior ſit inuidia quàm miſeratio: hoc eſt, ſatius eſt ut tibi proprer uirtutem inuideãt mortales, quàm ut propter ignauiam & calamitatem te prementem, tui miſereantur. Primum ad honeſtum, deinde ad iuſtitiam reuocat, inquiens: δικαίῳ πηδαλίῳ στρατὸν νώμα, iuſto clauo exercitum uerte. πηδάλιον & στείρη, idem ſignificãt Homero, nimirum prolixiorem naucleri remum uel temonem in puppi & prora, qua nauis dirigitur. Ergo tantum allegorice vult, Iuſto clauo, id eſt, iuſtis legibus, iuſto iudicio bellicoſum ſuum populum, (ſolet enim per exercitum libenter bellicoſos ciues intelligere Pindarus) guberna. Poſtremo ad ueritatem. g. Linguam ſuper induce.) Linguam, inquit, ſuper non mentienti incude fabrica. Allegoria eſt: hoc eſt, lingua tua nullum in palato & faucibus uerbum formet uel ſonet, quod fictum, quod fucatum, quod mendax indicari queat. Hæc, iuxta opinionem Interpretis, adijcit, quaſi aliquit promiſerit Hieron Pindaro, auream nempe citharam ut ueſti-

bulo huius ode auditum.

ANTISTROPHE, COLON XII.

(*a*) Nam ſi quid inhoneſti à te (*b*) dictum fuerit, circunfertur undiq;. (*c*) Multorum rex es. (*d*) Multi utriſq; teſtes ſuperſunt. (*e*) Quód ſi in pulchra uiuendi ratione perſeuerans, iucundam audire ſemper præconiorum famam aues, ne admodum ſumptibus ſeu liberalitate defatigeris. At (*f*) quemadmodum optimus gubernator uentoſum uelum expandit ac uela permittit eis: ſic tu elegantibus lucris ne deludare ô Hieron. (*g*)
„ Quod mortem gloriæ prçconium ſequitur,

EPODOS, COLON XV.

„ Ceu defunctorum hominum uitam nun-
„ ciat, oratoribus & poëtis. (*h*) Haud interit
„ Crœſi amicorum ſtudioſa uirtus: ſæuum ue
„ ro uſtorem animum Phalaridis in æreo tau-
„ ro inuiſa undiq; fama detinet, neq; ipſum
„ per ædes paſsim, in iuuenum cœtu, ad iucun
„ dam conuerſationem citharæ ſuſcipiunt, (*i*)
„ Virtute itaq; eminere, primum eſt præmiũ:
“ boni & præclari nominis ſecunda eſt felici-
„ tas. Qui uero utrunq; adeptus fuerit, ſum-
„ mam is coronam ſuſcepit.

a. Nam ſi quid.) αἴτιον *eſt, quare debeat & ueritati*

ritati & honeſtati uel uirtuti ſtudere. b. Dictum fuerit.) παραιθύσῃ, id eſt, profectum fuerit. Regum & optimatum delicta longe lateq́ue diuulgari: quare cauendum ipſis ne peccatis deprehendantur obnoxij. Hoc ipſum & Iuuenalis ſatyra octaua admonuit, dum hac ratione canit:

Omne animi uitium tanto conſpectius in ſe
Crimen habet, quãto qui peccat maior habetur.

Hinc uidendum eis, ut parcius etiam peccent. Quantumuis enim leuiter deſignet aliquid Hieron, futurum ut totam Græciam pererret iſthuc facinus. Et quia rex pluribus cognitus eſt, quàm priuatus: & uirtutes & uitia regum pluribus etiam innoteſcũt, quàm priuatorum ciuium. c. Multorum rex.) Aliud argumentum, quo ad ueritatem eum hortatur, atq; fraude & fuco dehortatur: à ſtatu regio ſumptum. d. Multi teſtes utriſq; ſunt.) Vtriſq;, uero & uano uerbo, ueritati & mendacio. e. Quod ſi in pulchra uiuendi ratione. (ὀργὴ non iram, ſed τρόπον, id eſt, mores & uitæ rationem hic ualet: qua ſignificatione in Olympijs etiam uſus eſt. Hortatur autem, ut ſi cupiat oratorum poëtarumúe ornari præconijs, ut ſua etiã munuſcula præbeat: hoc eſt, ne ſui obliuiſcatur Pindari. f. Quemadmodũ gubernator.) Comparatio eſt, qua ad munificentiam poëtis exhibẽdam Hieronẽ inuitat. Metaphorice per uelũ, aurum ſeu munera: per uẽtum, præconia & eruditorũ encomia & monimẽta ſunt accipiẽda quaſi dicat

Expande uela mi Hieron, tum uenti inſufflabunt. Sis tu Fauonius, tum canent cycni. Sis tu ſtudiorum Mecœnas, tum glorificabunt te ſtudiorum etiam alumni. g. *Quod mortem gloriæ præconium ſequitur.*) ὀπιθόμβροτον αὔχημα δόξας οἶον ἀποιχομένων ἀνδρῶν. &c. *Horatius ode 8. quarti Carminum, hanc ſententiam ad Martium Cenſorinum expreßit: quem locum, quia pulcherrimus eſt, non cunctabor ſubijcere:*

Gaudes carminibus, carmina poſſumus
Donare, & precium dicere muneri.
Non inciſa notis marmora publicis,
Per quæ ſpiritus & uita redit bonis
Poſt mortem ducibus: non celeres fugæ,
Reiectæque retrorſum Hannibalis minæ.
Non incendia Carthaginis impiæ,
Eius qui domita nomen ab Africa
Lucratus redijt, clarius indicant
Laudes, quàm Calabræ Pierides, neq;
Si chartæ ſileant, quod bene feceris
Mercedem tuleris. Quid foret Iliæ,
Mauortisq; puer, ſi taciturnitas
Obſtaret meritis inuidia Romuli?
Ereptum Stygijs fluctibus Aeacum
Virtus & fauor & lingua potentium
Vatum diuitibus conſecrat inſulis.
Dignum laude uirum Muſa uetat mori,
Cœlo Muſa beat. Sic Iouis intereſt,

Optatis

Optatis epulis impiger Hercules.
Clarum Tyndaridæ ſydus ab infimis
Quaſſas eripiunt æquoribus rates.
Ornatus uiridi tempora pampino
Liber uota bonos ducit ad exitus.

Summa huius Pindaricæ ſententiæ eſt: Hic fructus literarum eſt, ut liberales & uirtutibus claros heroas ita prædicent, ut poſt mortem apud nepotes ſemper atq; adeò poſteritatem duret. Ea enim oratorum & poëtarum uis eſt, ut hæc poßint. h. Haud interit Crœſi.) Exemplo & antitheſi quod de literis & literatis dixit, confirmat. Crœſus laudatur, Phalaris reticetur, & nihil meretur celebritatis. De Crœſo Lydorum rege Herodotus, & Iuſtinus in primo. Crœſi diuitias in prouerbium abijſſe cõſtat. Phalarin ob æreum bouem, quo ſontes puniuit, ſubmiſſo igni, ut illic inſtar boum, dum torrerentur flammis, clamarent, crudeliſſimum fuiſſe demonſtrat. Lucianus in Phalari primo & ſecundo declamatorio more per ethopœam, excuſat apud ſacerdotes Delphicos Phalarin. Atqui faber, ut Lucianus narrat, ærarius Perilaus æreum taurũ fabricarat, eumque (ceu tyranni ſæuitiæ gratificaturus) Phalaridi tradidit, eius rei gratia, ut eos ſuppoſito igni tauro incluſos cremaret. Cuius fabri crudelitate permotus tyrannus, primo eum tauro ſuo, quem alijs elaborauerat, intruſit & exußit. Quæ ſi uera eſſent, fruſtra tyrannidis accuſaretur Phalaris. i. Virtute itaque

eminere.) ἐπιφώνημα *& epilogus eſt. Claudit: Virtute ergo eminere, & bona fama, ſummum bonum eſt.*

EIDEM HIERONI CVRRV. ODE II.

STROPHE I, COLON XV.

O(*a*)Magnis conſtitutę urbibus Syracuſæ, (*b*) bello potentis Martis delubrum, uirorum, equorumq́(*c*) ferro gaudentium felices nutrices: (*d*) uobis à præclaris Thebis hoc epinicij adferens uenio, (*e*) quadrigæ terram concutientis denunciationem, per quam Hieron uictoriã obtinens procul fulgentibus coronis (*f*)Ortygiam religauit,(*g*) ſeden fluuialis Dianæ: (*h*) citra cuius opem illas habenis uarias non domuit admirãdis manibus ſuis equas.

ENARRATIO.

Argumentum. *Variant, inquit interpres, de inſcriptione huius odę pleriq́. Hieronis quidem in gratiam epigrapha teſtatur hunc hymnum ſcriptum eſſe: ſed cuius agonis uel certaminis cauſa compoſitus ſit, Timæus, Callimachus, Appollonius, Ammonius, Dionyſius Phaſelites ambigunt. Fieri, mea quidem ſententia, poteſt,*

poteſt, ut eadem Pythiacam uictoriam intelligat, quam priori ode prædicauit. Nec enim fruſtra Pythiacis encomijs inſertus eſt. Quid ſi ab Hierone munus acceperit, tametſi hoc nuſquam hic explicet, ideoq́ in gratiarum actionem hanc oden tranſmiſerit? Continet hic hymnus duos potiſſimum ſtatus. Primus laudatorius eſt, quo Hieronem à uictoria curru obtenta laudat. Alter eſt paræneticus: commonefacit enim Hieronem, ne adulatoribus aurem accommodet. Ante parænesin illam ad gratitudinis ſuaſionem digreditur, Locros Epizephyrios & quicunq́ beneficium accepiſſent ab Hierone, gratos eſſe debere benefactori ſubindicans. Atq́ in eo eucharistias loco bonam hymini partem abſoluit.

a. O magnis conſtitutæ urbibus Syracuſæ.) Vrbibus magnas ideo Syracuſas appellat, quia Archias Corinthius quatuor ciuitates deſtruens in vnam redegit urbem: quarũ nomina fuere, Achradine, Neapolis, Epipolæ & Tyche. Syracuſæ autem maxima Siciliæ ciuitas eſt, ab Archia Corinthio condita, Stephano autore. Quia uero Siciliæ rex eſt Hieron, ideo à Syracuſis hic clariſſima eius inſulæ urbe orditur. b. Bello potentis Martis.) βαθυπολέμου ἄρεος. Laus Syracuſarum à potentia. βαθὺ in compoſitione multum ſignificat ferè, ut in βαθύζωνος, βαθύκολπος uiſum eſt, ſic hoc loci βαθυπόλεμος ἄρης, Marrs in Bello multus, hoc eſt, potens & vehemens. c. Ferro gaudentium.) σιδαροχαρμᾶν,

pro σιδηροχαρμῶν, ἀ σίδηρος ferrum, & χαίρομαι lætor, uel χάρμη pugna: quod ferro, hoc eſt, armis ferreis pugnent. d. Vobis à præclaris.) Vobis, id eſt, in ueſtri gratiã. A præclaris Thebis. Splendidas Thebas uocat propter Bacchum, Herculem, ſeq; ipſum, quod omnes illi ſint Thebis oriũdi. Sua igitur uel chori perſona Syracuſas, per proſopopœã cõuenit. Venio ad uos ego Pindarus ô Syracuſæ, à Thebis hoc melos mecum adferens: per ſeſe enim non adijt Hieronem, ſed per chorum tranſmiſit: ut Scholia. e. Quadrigæ terram.) Apoſitio eſt. Hoc meum melos eſt denũciatio & indicatio & prædicatio uictoriæ, quam curru Hieron conſecutus eſt. f. Ortygiã religauit.) Cheroneſum prope Siciliam intelligit: hæc enim quum antea per ſeſe inſula eſſet, Syracuſis tandem cõiuncta eſt. g. Sedem fluuialis Dianæ.) Appoſitio eſt: in qua Ortygia fluuialis Diana ſedem habet, Dianam fluuialem ab Alpheo flumine uocat: ferunt enim amore percitũ Alpheũ, Dianã aduſq; Ortygiam perſecutũ: vnde illic Alphioæ Dianæ templum eſt extructum. Vel: iuxta Arethuſam Syracuſarũ fontẽ ex Alpheo ſcaturientẽ, Dianæ ſimulachrũ eſt, hinc ἀλφειῶα ἄρτεμις appellatur. h. Citra cuius opem.) Dianæ & Mercurij ope uictoria potitũ Hieronem adfirmat: pium & felicem uere oſtendẽs, quippe cui dij opitulentur, cui dij uictoriam impertiant. Dianam autem equeſtrem etiam eſſe Homer. admonet, dum eam χρυσήνιον, hoc eſt, aureis habenis conſpicuam nominat.

ANTI

ANTISROPHE, COLON XV.

Virgo enim (*a*) telis gaudens Diana, (*b*) certaminumq́; præſes Mercurius (*c*) radiantem ornatum imponit, quando ad bigam & ad currus loro obtemperantes, (*d*) equinum ſubmiſerit robur, tridente ſæuum, (*e*) lateq́; potentem deum uocans. (*f*) Alij quidem poëtæ alijs regibus dulcem hymnum, uirtutis munus, perficiunt. Sic frequentia Cypriorum encomia circa ſuum (*g*) Cinyram iactãtur, quem auricomus impenſè dilexit Apollo,

EPODOS, COLON XIIII.

Sacerdotem Veneris familiarem.

a. Telis gaudens.) Diana, ut uenationis dea à poëtis ἰοχέαιρα, hoc eſt, ſagittis gaudens, dicitur. & χρυσήνιος, aureas habenas habens: quod & telis, dũ feras inſectatur, & equis utatur. b Certaminis præſes.) ἐναγώνιον Mercurium appellat, certaminis ueluti præſidẽ: non quod ſolus Mercurius ludis præſit, cæterũ quia & hic deus nedum eloquentiæ & citharæ præſit, uerumetiã lucro. Quum igitur uictoria hic lucrum ſit, rectè uictoria à Mercurio ueniſſe dicitur: nec immeritò ἐναγώνιος, certaminis uel ludi præſes appellatur, quãtum ad lucrũ et ad uictoriã attinet. c. Radiantẽ ornatũ.) αἰγλᾶντα κόσμον,

κόσμον, id eſt, uictoriã: per hanc ſplẽdidus ornatus uictori obtingit. d. *Equinũ robur.*) *Periphraſis eſt, ἵππιον σθένος, pro fortibus equis. σὺν δ' ἅρματα, pro εἰς ἅρματα πειθιχάλινα frenis obtẽperãtes. Quomodo currus obtemperant frenis? per metonymian accipiendum eſt: currus enim equis, qui freno & habenis cohibentur, morem gerit, quoq; trahitur & uehitur, uel inuitum ſequi neceſſum eſt.* c. *Vocãs late potentem Deum.*) *καλέων εὐρυβίαν. Hieron tanquam equeſtrem Deum Neptunum uocat, equis nempe uictoriam aſſequi deſiderans. Equeſtrem autem Neptunum eſſe, in Olympijs antehac indicatum: & apud Virgilium 1. Georg. liquet, dum poëta Neptunum hac ratione implorat:*

- Tuq; ô cui prima frementem
Fudit equum magno tellus percuſſa tridenti.

f. *Alij quidem poëtæ.*) *Hieroni affectum & amorem & beneuolentiam ſuam ipſius poëta commendat. quaſi dicat: Celebrent alij poëtæ quoſcunq; uoluerint, per me illis liberum erit. Ego uero mi Hieron, te vnum efferam, tuas uirtutes prædicabo: quandoquidem tua hoc uirtus mereatur: nec ullo, qui unquam à poëtis prædicati ſint, inferior ſis. Vel: ut alij poëtæ alios reges & principes ſuis carminibus extollunt, ſic ego te meis hymnis ueho ô inclyte Hieron. Talis enim ἀνταπόδοσις adijcienda eſt, quum deſit.*

g. *Cinyram.*) *Exemplo Cinyræ, quod de poëtis dixit confirmat. Cinyras, inquit, argumento eſſe po-*

teſt

teſt, quem Cyprij poëtæ ſuis encomijs illuſtrem reddiderunt. Fuit autem Cyniras Cypriorum rex Apollinis & Paphi filius, uel, ut alij, Eurymedontis & Paphiæ Nymphæ, ſacerdos Veneris, adeò diues, ut prouerbio locum dederit, Cinyræ opes. Meminit huius hic Cinyræ, & poſthac in Nemeis de eo plura ſunt adnotata. Recordatur hunc etiam Homerus:

τόν ποτέ οἱ κινύρης δῶκε ξεινήιον εἶναι.

(*a*)Cogit autem gratia beneficiumq́; amicorum, illũ cui amicitia exhibita eſt, ut pro benefactis quadantenus reſpondeat. Te ô Dinomenis fili, (*b*) Zephyria Locrenſis uirgo in ſua urbe celebrat, quod tua uirtute ab hoſtili manu præter ſpem erepta, iam in tuto agat. Porrò (*c*) deorum iuſsibus (*d*) Ixionem hæc aiunt mortalibus dicere, qui petrolæ alligatus rotæ circunuoluitur: Benefactorem præclaris uiciſsitudinibus, ab ijs qui beneficium acceperint, ſoluendum eſſe.

Hactenus laudatorium ſtatum, quo Hieronem à uictoria, quam curru & equis adeptus eſt, prædicauit. Iam ad communem locum Gratitudinis ſeſe confert, pulchre ab Ixionis exemplo gratitudinem ſuadens. Inſigni autem gnome primum ad hoc utitur a. *Cogit autem gratia &c. (Quæ prouerbio χάρις χάριν τίκτει, apud Sophoclem in Aiace cõſonat. gratia, inquit. ποίτιν&, hoc eſt, ἀμοιβικὴ,* ποίτινα.

ὀπιζομένη. *uicem rependens pro amicorum beneficijs, uel amicorum beneficia ὀπιζομένη, id eſt, ὕστερον ἐπακολουθοῦσα, ponè ſequens. Beneficium enim præcedit, compenſatio ſequitur. qua tum ſe gratum eſſe Hieroni, tum uerò Locros Epizephyrios præcipuè debere, quos ab Anaxilai manu eripuit, ut præcedenti ode patefactum.* b. *Zephyria Locrenſis.) Per Zephyriam Locrenſem uirginem, ipſos Locros Epizephyrios intelligit: uirginem urbem ceu nympham dicit.* c. *Deorum iuſsibus.)* θεῶν δ' ἐφετμαῖς. *A contrario exemplo gratitudinem ſuadet. Ixion propter ingratitudinem, æternis cruciatibus addictus, ſuo malo edoctus, cunctos ad gratitudinem hortatur.* d. *Ixionem.) Ixion Phlegyæ filius, quum apud Iouem ageret, Iunonem deperijt: qua re intellecta, Iuppiter nubem in ſpecie Iunonis ei oppoſuit: qua cum Ixion rem habens, in terram ac deinceps ad inferos eſt protruſus, quod gloriaretur ſe Iunoni in delicijs fuiſſe. Rotæ itaq; apud Plutonem alligatus eſt uiperis cinctæ, ut Ouidius quarto etiam Metamorphoſeos teſtatur:*

Voluitur Ixion & ſe ſequiturq; fugitq;.

Quin & Pindarus fabulam hanc ipſe ordine ſubiungit.

STROPHE II. COLON XV.

(a) Id enim aperte didicit, dum apud (b) mites Saturnios dulcem uitam tranſigens, diu

diuturnam non ſuſtinuit felicitatem: quando inſana cupiditate Iunonē deperijt, quam Iouis iucundi thori ſortiti ſunt. (*c*) At ipſum iniuria ad noxam inſignem compulit: mox ſe digna paſſus, difficilimum laborem obtinuit. (*d*) Duo enim operoſi eius errores ſunt. Alter quidem, quod primus, non ſine fraude, ſuorum contribulium ſanguinem hominibus admiſcuerit:

ANTISTROPHE, COLON XV.

Quodq́ olim Iouis uxori in altis & fabre factis thalamis (*e*) inſidiatus ſit.

a. Id enim aperte.) A fabula Ixionis amplificat. b. Mites Saturnios.) εὐμενέσι παρὰ κρονίδαις. *Enallage numeri eſt, Saturnios pro Saturnio. Eſt enim vnicus duntaxat Iuppiter: plurali pro ſingulari uſus, ſibi peculiari more. c. At ipſum iniuria ad noxam inſignem compulit.)*
ἀλλάνιμ ὕβρις ἐς αὐάταμ ὑπεράφανομ ὦρσε. *Præmium iniuriæ quod fuerit, exponit. Eſt autem Aeolicum.* αὐάτλῳ, *pro* ἄτλῳ. *Solēt enim ipſi inter duas uocales v interponere, ut ubi communis lingua* ἀὴρ *dicat, ipſi* αὐὴρ *faciant: ex* ἄως *ipſi* αὔως. *Sic pro* ἄτη *dicunt* αὔτη. *Eſt enim* ἄτη *per contractionem ab* ἀάτη, *ab* ἀάομαι, *id eſt, lædo. Hinc apud Homerum Iliad. 9.*

πρέσβα διὸς θυγάτηρ ἄτη, ἣ πάντας ἀᾶται.

*4

d. Duo enim operoſi orrores.) Duo, inquit, grandia peccata ſunt Ixionis, ob quæ commeruit pœnam iſtam apud inferos. Alterum, quod inter homines primum ſe contribulis ſui cæde contaminarit, ſiue quòd primus contribulem ſuum occiderit. Alterum delictum eſt, quòd Iouis uxori inſidias tetenderit. e. Inſidiatus ſit.) πειρᾶσθαι inſidiari eſt. Hinc marini prædones πειραταὶ appllantur, hoc eſt inſidiatores. Proprie tamen in itinere uel terra inſidias meditantes piratæ ſunt: vnde & apud Euripidem & Sopheclem tragicos ὁδουροὶ dicuntur.

Piratæ.

(*a*) Decet autem perpetuò in quauis re obſeruare medium. Thori autem (*b*) indecentes ad ſummam eum coniecerunt ignauiam: nam accedẽtem nebula illexit, ſecũq; concumbere fecit. Rem itaq; uanam ſecutus eſt iners homo. Forma ſanè cœleſti præſtantiſsimæ Saturni filiæ ſimilis erat: quam fraudem Iouis illi ſtruxerunt manus, (*c*) pulchram noxiam. (*d*) Quatuor dein radiorum uinculum fecit

ad omnem & ueluti unà collectam.

EPODOS, COLON XIIII.

Eius perniciem.

a. Decet in quauis re.) Gnome eſt, qua & alios & Ixionem mediocritatis & modeſtiæ ſummæ uirtutum commonefacit. Honeſte & cum uirtute conuerſari debebas dijs & Iunoni Ixion, tuaq; ſorti cõtentus

tentus acquieſcere, non alieno inſidiari thoro, quæ maxima tua eſt impudentia. b. Indecentes.) Indecentes thori, id eſt, ab honeſto auerſi & alienati, adulteri. c. Pulchram noxiam.) Appoſitio eſt, καλὸν πῆμα. Quod rem uanam, id eſt, nebulam, Iunonis ſpecie adamaret Ixion, Iouis hoc conſilio factum, ut ei pulchra noxia hinc eſſet. Pulchram dicit, propter ſpecioſiſsimam nebulæ formam. Noxiam ideo, quòd licet tum non intelligeret, propterea ſit rotæ apud inferos alligatus. d. τετράκνημον.) Rotam quatuor radios habere dicit, ut duo manibus, reliqui pedibus tribuantur.

(*a*) Qui & in uincula, è quibus effugere non daretur, per membra ſua prolapſus, (*b*) uulgatam famam percepit. Atqui (*c*) ſola nubes, ſolam arrogantem prolem ei (*d*) ſine gratijs peperit, (*e*) nec inter deos nec homines munus ferentem: cui nutrix Centauro nomen indidit. Is & equis Theſſalis ad Pelij (*f*) conualles mixtus, (*g*) admirandum progenuit, exercitum, utriq; parenti non abſimilem: (*h*) inferiori enim parte matrem, ſuperiore uerò patrem referebat

a. Qui & uincula.) ἀφύκτοισι γυιοπέδαις, ineuitabilibus, à quibus corpus & membra ſua liberare nequeat. ab α στερητικοῦ μορίου, & φεύγω. γυιοπέδαι, παρὰ τὰ γυῖα καὶ τὴν πέδην. Periphraſis eſt rotarum. Intelligit enim quatuor rotarum rodios,

quibus & manus & pedes alligatus uoluitur. b. *Vulgatam.* πολύκοινον, *vulgatam, multis communem, & ad quoſuis pertinentem. Videlicet benefactoribus referendam eſſe gratiam* c. *Sola.*) *Nulla enim vnquam nubes aliquem peperit.* μόνον, *ſolum & vnicũ, ante quẽ & poſt quem nullũ alium protulerit.* d. *Sine gratijs.*) ἄνδυ χαρίτων, *id eſt, acharin, immanſuetam, agreſtem, deformem, crudelem prolem.* e. *Nec inter deos.*) *Hoc eſt, neq; diuinæ, neq; humanæ omnino naturæ participem.* f. *Conualles.*) σφυρὸς *planta pedis eſt: metaphorice pro imo, & cõuallibus accipit.* g. *Admirandũ exercitum.*) *Enallagen numeri uel ſynthesin hic non ſecutus ſum. Græcè eſt progeniti ſunt utriſq; admirandus exercitus. Perinde ac latinus poëta dicit:*

Pars in gramineis exercent membra palæſtris.

Et Homerus:

ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας ἀπὸ ςρατοῦ ἀπονέοντο.

Pelium. *Theſſaliæ mõs eſt, uel Magneſiæ in Theſſalia ſitæ, Peliũ.* h. *Inferiori parte matrẽ.*) τὰ ματρόθεν. *In Magneſia Theſſaliæ prouincia Centaurus cum Theſſalis equis rem habens, Centaurorum multitudinẽ (quam ſuo more* ςρατὸν *uocat, martiũ eius robur uel ea uoce adũbrans) progenuit: inferiori parte matri equæ ſimiles, ſuperiori Centauro. De Cẽtauris Plin. lib. 7. cap. 56. hæc tradit: Pugnare ex equo Theſſalorũ inuẽtum eſt, qui Cẽtauri appellati ſunt, habitãtes ſecũdũ Peliũ montẽ. Hinc nata eſt fabula, quod biformes dicãtur.*

Apud

Apud Iſocrateam διφυεῖς, inferiori parte equi ſuperiori homines. Dicuntur autem κένταυροι, id eſt ſtimulatores, κεντέω, id eſt ſtimulo. qui & alio nomine apud Lucianum ἱπποκένταυροι appellãtur, id eſt, equorum ſtimulatores. Per Hippocentauros equites prædæ & ſpolijs intentos, πειρατάς τε καὶ ὁδουρούς, quos Germani Schnaphanos uocant, Lucianus intelligit: harpyias nimirum equeſtres, rapina & præda & latrocinijs non ignobiles.

STROPHE III. COLON XV.

(*a*) Deus omnia (*b*) pro ſua uolũtate perficit. Deus inquam qui & (*c*) alatam Aquilam aſſumpſit, & marinum Delphina permutat, ſuperborumq́ mortalium quendam inflexit, cæteris immarceſsibilem gloriam impertijt. Me uero defugere operæ precium eſt imbellem maledicentiæ (*d*) morſum. Vidi quidem iamolim in egeſtate conſtitutum uituperonem Archilochum infenſis conuicijs impinguatũ. (*e*) Diuitiæ autem ubi ſapiẽtiæ ſorti coniunctæ fuerint, præſtantiſsimæ ſunt.

a. Deus omnia.) Diuinæ potentiæ præconio, Ixionis factum amplificat. quaſi dicat: Non mirum, ſi in eam coniecit pœnam Ixionem Iuppiter: omnia enim poteſt: eaq́; eius natura eſt, ut malos puniat & bonos conſeruet. b. Pro ſuo nutu.) ἐλπίδας pro uoluntate & decretis accipit. ἐπὶ ἐλπίδεσσι pro uoluntate.

Quanquam autem illic de rhetore agat, licebit eam tamen eius de altercatione ſententiam omnibus planè pietatis & litararum amatoribus perſpectiſſimam eſſe. Bonus altercator, inquit, uitio iracundiæ careat: nullus enim rationi magis obſtat affectus, & fert extra cauſam, & plerunq; deformia conuicia facere, ac mereri cogit: & ipſos nonnunquam iudices incitat melior moderatio, ac nonnunquam etiam patientia. Et paucis interiectis: Nam eſt res animi iacentis, & mollis ſupra modum frontis, fallitq; plerunq; quod probitas uocatur, quæ eſt imbecillitas. Pulchre igitur & eleganter & pie Pindarus noſter conuicia & Archilochi & qualiacunq; execratur. De Archilocho autem uetere Lyrico 9. Olympiorum ode nonnihil auditum eſt. d. Diuitiæ autem ubi ſapientiæ coniunctæ fuerint.) Quæ ſint ueræ diuitiæ, alia haud inuenuſta gnome exprimit. Nempe genuinas & germanas diuitias eſſe, non quæ conuicijs conflentur, ſed quæ uirtutibus & ſapientia ſplendeant.

ANTISTROPHE, COLON XV.

(a) Tu uero nunc utrunq; clare potes libera mente exhibere domine, multorũ quidem ſublimium uicorum atq; exercitus gubernator. Quod ſi quiſquam diuitijs & honore per totam Græciam aliũ ex ijs qui antè progeniti ſunt, præſtantiorem dicit, laxa ua-

naq; mente ſolus ſecum pugnat. At uero(*b*) floridam aſcendam claſſem uirtutem laudaturus. Iuuentutem quidem fortitudo & audacia in duris bellis adiuuat, unde & te aio immenſam gloriam inueniſſe

EPODOS, COLON XIIII.

Cùm inter equites pugnantem, tum pedites.

a. Tu uero nunc utrunq;.) Ratiocinatione rhetorica Hieronem ueris diuitijs clarum eſſe probat, cuius maiorem talem ponit: Sapientia & facultatibus ornatus, ueras diuitias poßidet. Aſſumptionem uel minorem huiuſmodi: Tu Hieron potes vtrunq; libera mente exhibere. Hoc eſt, tu Hieron ſapientia & opibus diues. Quæ minor quia bimembris eſt, ideo alteram eius partem de potentia ſeu diuitijs ita confirmat, πολλῶν μὲν. Es enim multorum uicorum atq; exercitus, id eſt, Pindarico more, fortium populorum, gubernator. Deindę aliam eiuſdem partis probationem, per collationem cum alijs adfert. Vanus eſt & errat, inquit, quiſquis vnquam aliquem Græciæ regem te clariorem fuiſſe adſerit. Poſtea ab affectibus, fructúue, diuitias eius exerit. νεοτατι μὲν. & pedeſtri & equeſtri pugna inclytum tibi peperiſti nomen. Iam expeditionem deſtinare bellumq́; facere, opum ſunt. Hactenus confirmauit alteram aſſumptionis partem, uidelicet,

delicet Hieronem opibus & potentia clarum eſſe: mox ſapientia quoque ipſum præminere hunc ad modum confirmat: Nam cana tua conſilia, inquit, felicem mihi ad omne laudis argumentum materiam præbent: hoc eſt, præter ætatem prudens es. Complexionem, quia neceſſariò intelligitur, conſequiturq́ue & profluit è præcedentibus, omittit: nimirum talem: Ergo tu ueris diuitijs conſpicuus es ô Hieron. Ad ſyllogiſmum hæc dialecticum ſimpliciter hunc ad modum referuntur:

Qui ſapientia & opibus clarus eſt, ueras poßidet diuitias.
Hieron ſapientia & opibus clarus eſt,
Hieron igitur ueras poßidet diuitias.

b. Floridam aſcendam claſſem.) Quid in claſſe faciet cum laude uirtutis? Methaphora eſt. Laudes Hieronis enumerans, & uirtutes eius percenſens, pulchrè inſtructam & exornatam claſſem conſcendam: id eſt, non à recto calle deuiabo, non fingam quicquam, extra periculum ferar, ut quemadmodum illi qui in bene firmata, conglutinata, conſtipataq; aduerſus uim aquarum & fluctuum naui, facile citra periculum, quô uolunt, perueniunt: ſic ego ingreſſus iter præconiorum & uirtutum Hieronis, facilè quod animus tulerit perſequar. Eſt enim Hieron (ut per comparationem ſumam) inſtar floride claßis, è qua nihil non bonorum, aromatum, fructuum, arborũ, gẽmarum, & id genus reliquorũ premitur.

Tuæ autẽ iuuenilis ætatis cana prudentiā, fortunatum mihi ad tua decantanda præconiā carmen omnino præbet. (*a*) Salue: hoc epinicij Punicæ mercis in morem trans cœruleum mare demittitur. (*b*) Sin tibi (*c*) Aeolico modo compoſitum (*d*) arridet Caſtoreum melos, age experire occurrens (*e*) gratiam citharæ, quæ ſeptem intẽſas gerit chordas. (*f*) Caue autem tui ne ſis diſsimilis (*g*) (*nec adulatoribus permittas aures tuas*) uerum (*h*) pueris ſit pulchra perpetuò ſimia

STROPHE IIII. COLON XV.

Pulchra.

a. Salue, hoc epinicij.) Hieronem liberalitatis admonet. Hymnus meus inſtar Phœnicum mercis, mare tranſit, pro lucro uidelicet. Phœnices mercatus & negociationis nomine clari ſunt, apud Sophoclem: ὠνὴν ἔθου καὶ πρᾶσιν ὡς φοῖνιξ ἀνήρ. *Comparat ergo Phœnicum mercimonijs hymnum ſuum. Iam pro mercibus lucrum expetactur: ſic pro hymno Hieronis liberalitatem Pindarus præſtolatur. Poteſt etiam hoc nomine commendare poëticen ſuam Hieroni Pindarus. quaſi dicat: Hoc noueris inclyte rex, mea poëmata haud quaquam eſſe vulgaria, ſed quæ à me ſcribuntur, cùm terra tum pelago expetuntur, terram & maria traſuolant, non minimo applauſu excipiuntur. Idq́; iam tua potiſſimum cauſa,*

mea

mea Muſa certe merebitur. Nemo non enim tua encomia cognoſcere percupiet. Vt ergo Punica merces Pontum celeriter, magna multorum expectatio nepercurrunt, haud diſsimilem ad modum hic hymnus, tuas uirtutes concinens, & ad indigenas & exteros tranſmarinos citato curſu accelerat uiam. Qua ratione de ſeſe poſthac etiam dicit, confidenter de ſua in lyrica præſtantia ſane pronuncians, Statuarius non ſum. &c. b. Sin tibi Caſtoreum melos arridet.) τό καστόρειον δὲ ἐν αἰολίδεσσι χορδαῖς: A ſimili inuitat Hieronem, ut & huius hymni periculum faciat, eumq; examinet, perinde atq; antea Caſtoreum à ſe miſſum explorauerit. Si Caſtoreum tibi iam antea placuit quæſo ut & hunc epinicon perlegas, placido uultu intuearis: nam non minus, ut equidem in ſpem uenio, gratiæ allaturus eſt. Proinde Caſtoreum melos, hymnum appellat alium, quem ultra pactum mercedis, ceu corollarij uice Hieroni tranſmiſerat, ſaltationi accommodum, quæ aliàs & Pyrrhiche dicitur, qua armati ſaltabunt. Hac Achillem primum ad pyram Patrocli uſum, Ariſtoteles tradit. Caſtoreum itaq; uel à Caſtore & Polluce, ut interpreti placet, uel à Caſtore animali, ut ex Hieſichio colligitur: quod Dioſcuri ſint ſaltatores, ac primum Pyrrhichen ſiue armatam ſaltationem inuenerint. Tum quod Caſtori quē latini fibrum nominant, ſua ſit quædā ſaltandi forma. Quidā, ut Scholia adijciunt, Caſtoreum, rhythmum eſſe quendam putāt,

ac numerum, quo Lacones Caſtoris & Pollucis cultores, in hoſtili conflictu utantur. Initiũ autem hymni, quem Caſtorem appellat, fuit:

Σκῶυς ὅ, τι λέγω ζαθέων ἱερῶν ἐπώνυμε.

c. Aeolico modo compoſitum.) αἰολίδεσι χορδαῖς, Aeolico ritu, Aeolicis chordis, quod lyrico modo ſit compoſitus hymnus. Aeoles enim lyrici ſunt uel citharoedi. d. Arrideat.) θέλων, id eſt, uolens, hilari fronte, obuijs ulnis. e. Gratiam ſeptiſonæ citharæ.) ἑπ]ακτύπε, hoc eſt, ſeptiſonæ citharæ. Non uacat ſacramento: indicat enim lyricem ſuam ſeptem ingenuarum artium cognitione renidere. f. Caue autem tu ne ſis diſsimilis.) Secundum ſtatum, uel tertium huius odæ locum parænetic um orditur: quo admonet Hieronem, ut ſibi à perniitioſis, quibus aulæ principum refertæ ſunt, adulatoribus caueat. g. Nec adulatoribus permittas.) Paraphraſtice interpoſui, Nec adulatorib. permittas aures tuas. Quod etiam ſi non eſt in textu, ad ſententiã tamen & mentem poëtæ omnino nonnihil efficit. h. Pueris ſit pulchra ſimia.) Prouerbiũ eſt, καλός τοι πίθων παρὰ παισὶν ἀεί. quo puerorum ſimplicitas indicatur. Pueris formoſa uidetur ſimia, quũ tamen reuera Simia omnium pulcherrima ſit deformis, ut aliud Græcorum adagium habet, πιθήκων ὁ καλλιμορφώτατος δύσμορφός ἐστι. Viri autem prudentis eſt, alio iudicio præditum eſſe, nec ſtatim approbare uel refutare, quod adulatores uel commendarint,

uel eleuarint.

(*a*) Rhadamanthus itaq; bene habuit, quandoquidem irreprehenſibilem prudentiæ ſuæ fructum cõſecutus eſt, neq; unquam fraude in animo ſuo delectat' eſt, ita, ut ſemper(*b*)adulatorum & impoſtorum conſilijs " obtemperaret. Calumniarum artifices, in- " gens(*c*)utriſq; malum, (*d*) moribus impenſe " (*e*) uulpibus ſimiles, lucro uero quid magis " inhiat, quàm ij dẽ? (*f*) Vt uero piſcatorij retis in profundum merſi lignũ leue non occidit, ſic ego(*g*)ſuper marino ſepto non tingor.

a. Rhadamanthus.) Exemplo Rhadamanthyos, calumniam & adulatorum fraudem uitandam hortatur. Rhadamanthus Iouis & Europæ filius, Cretenſium rex, quia ſummus iuſtitiæ cultor fuerit, nec ſuis applauſerit adulatoribus, ideo à poëtis apud inferos umbrarum eſſe iudex fingitur, uti ſecundo Olympiorum ode perceptum. b. Adulatorum.) ψιθύρους adulatores & impoſtores appellat, à ψιθυρίζειν, id eſt, murmurare, muſſitare, quod clanculum ſubmurmurent, aliorum famæ detrahant. c. Vtriſque.) ἀμφοτέροις Adulationes & calumnias grauiter nocere ait, & calumniatori, & calumniam paſſo. Sed ferè fit diuino iudicio, iuxta illud Heſiodæum, ut calumnia & damnum in machinatorem ſuum & autorem recidat: ut uerißime poëta dixerit ille:

ἡ δὲ κακὴ βουλὴ, τῷ βουλεύσαντι κακίστη.

Et apud Ariſtoph. in Equit. ὑποφάτιες, interpretes, delatores, ac ueluti ſubuates d. Moribus.) ὀργαῖς. In Olympijs ſuprà & Pythijs, & hic, & poſthac 9. Pythiorum, deinceps 1. & 2. 5. & 6. Iſthmiorũ, ἦθος καὶ τρόπον, moras, & modum, rationem, ſtudium, conatum, affectum, propenſionem, καὶ τὴν ἐντροπὴν, hoc eſt, cum nimia cura, aliqua in re commorationem, feſtinamq; ſollicitudinem ſignificat. e. Vulpibus.) Aſtutos, uerſutos, inſynceros eſſe adulatores vult, dum vulpibus eos confert. f. Vt uero piſcatorij retis.) Sibi non curæ eſſe calumnias, nec poſſe ab adulatoribus ſuum deturpari nomen. Ac ueluti ſit ipſe apud regem delatus, quæ hactenus de calumnia dixit, in ſeſe transfert. φελλὸς, inquit, leuius iſtud piſcatorij retis lignum non mergitur, ſed ſemper ſupernatat: ſic & ego meorum oſorum liuore, inuidentia, æmulatione, non ſupprimor, non ſuccumbo, non occido. g. Super marino muro.) ὑπὲρ ἕρκος ἅλμας. Per maris ſeptum, ipſam maris perſpicuitatem intelligit, ut Scholia. Poteſt autem referri ad φελλὸς, quod ipſum τὸ φελλὸς ſuper maris facie ſupernatet. Sin ad Pindarum, tum metaphorice pro inuidorum liuore accipiendum eſt. Maris profunditas, & perſpicuitas, & altitudo, ſuïpſius ſeptum & munimentum eſt: ergo ſeptum maris, ſimpliciter Pindaro eſt profunditas maris: uel, profundũ mare, inacceſſum generi mortaliũ natura: Nam ars naueis:

reperit. Talis ergo eſt comparatio: Perinde ac leuius ſagenæ piſcatoriæ lignum non occidit, ſed ſuper natat ſuperſaciem & perſpicuitatem maris, ſic ego ſuper inuidorum odio, (quod æque horrendum eſt atq; profunditas & aſpectus maris) non uincor, non pereo.

ANTISTROPHE, COLON XV.

(*a*) Impoſsibile deinde eſt, ut (*b*) doloſus ciuis inter bonos fortem ſermonem profe-rat: attamē omnibus aſſentans omnino ſeſe applicat. (*c*) Cuius ego in fuco haud ſanè comes eſſe cupio. (*d*) Liceat autem amicum amare mihi: aduerſus uero hoſtē, hoſtis exiſtens (*e*) lupi inſtar curram, aſperum interdum iter ambulās. (*f*) Omnibus tamen modis apud regem cādidus præſtat, & eximius habetur, ſiue in copioſi exercitus, ſiue ſapienti reipublicæ adminiſtratione. (*g*) At cum Deo contendere nephas eſt,

EPODOS, COLON XIIII.

Qui interdum quæ exigua ſunt exaltat, interdum alijs, quæ in alios transferat, adimit. (*h*) Sed neq; hæc mentem inuidorum ſanant. (*i*) Qui uero abundanti cuiuſquam facultate tangitur, ſuo antea cordi triſte hulcus inflixit, priuſquam quæ ſecum anxie mo-

„ litur, adſequatur. (*k*) Atqui iuuat laborem „ æquo animo ferre eum, qui collo ſuo iugum „ aptat. Nam(*l*) aduerſus ſtimulum calcitra- „ re, lubrica & perniciosa uia eſt. (*m*) Faxit „ Deus ut meis hymnis conuerſari bonis poſ- „ ſim.

a. Impoßibile) In adulatorum deſcribenda natura immorans, detractorem candido & ſyncero uiro confert, quem ſua perſona introducit. b. Doloſus ciuis.) Doloſus ciuis, id eſt uerſutus, uerſipellis, adulator. c Cuius ego comes.) ὃ μετέχω οἰθράσο- *non particeps ero eius temeritatis, audaciæ, ſceleris, leuitatis, temerarij facinoris. d Liceatt mihi.* φίλον εἴη *Votũ eſt, quo interim, quomodo ipſe erga adulatores affectus ſit, breuiter digrediendo demonſtrat: ac iuxtà ſua perſona boni & conſtantis uiri conditionem profert: quæ eſt, quod ſyncerũ & cãdidũ amicũ ſyncere deamet & candide, inimicũ uero auerſetur, ac fraudulento alia ſubinde arte occurrat, malũq; cuneũ malo nodo quærat. e. Inſtar lupi illi occurrã.)* ὑποθεύσομαι, *occurrã.* δίκαν λύκου, *inſtar lupi.* δίκλυ *cum genitiuo, ſimilitudinis aduerbiũ. f. Omnibus modis.)* ἐν πάντα, *pro* εἰς πάντα δὲ νομὸν, *ut ſuprà. Boni uiri et cõſtantis fortunã ſubiungit. Et belli & pacis tempore bonus uir apud reges, apud principes, adeoq; præclaras reſpublicas magni æſtimatur, cæterisq; merito antefertur.* εὐθύγλωσσο-, *qui recta linguæ eſt, qui uera loquitur, qui non fucatus eſt, ſed*

ſyn

ſincerus, ſed uerus, candidus. g. *At cum Deo contendere.) Tametſi Interpres hunc de inuidia locum de Bacchylide intelligendum putet, cuius poëmata Pindaricis apud Hieronem ſint prælata, nec inepte eò referri poßint: maiorem tamen gratiam habet, ſi indefinite ad omneis in vniuerſum liuidos redigatur. Porrò inuidos in Deum eſſe impios docet. Qui aliorum fortunæ inuidet, in Deum peccat, qui bonis ſuis iam hunc, iam illum mirifice ornat.* h. *Sed neq; hæc.) Inuidos hæc non conſiderare, dolet Pindaro. Nam ſi, quantum erga ſeſe Deum concitarent, ſecum expenderent, lentius rariusq; inuidentia macerarentur.* i. *Qui uero abundanti.) Damnum quod inuidos committetur exponit, quale & Horatius innuit, quum ait:*

Inuidus alterius rebus macreſcit opimis.

k. *Atqui iuuat æquo animo &c.) Apoſtrophe ad ſemetipſum, ut inuidentium ipſi, ſiue Bacchilydis, ſiue aliorum odium æquiore animo ferat: quandoquidem nunc adſueuerit ſuſtinere liuidorum dentes, iamque aduerſus iſtorũ æmulationẽ duxerit callum, atq; adeò induruerit. Metaphora eſt, à bubus ſumpta: quorũ ſi inſueta aratro admoueãtur iugo colla, facile cicurãtur.* l. *Aduerſus ſtimulũ calcitrare.) ποτὶ κέντρον λακτίζεμεν. Adagiũ eſt, Actorũ 9. etiam uſurpatum: quo ſignificatur, eum acrius incidere malum, qui potentiori reluctatur. Ductum à bubus aratro ſubmißis, qui etiãſi primũ immites ſint,*

ut ægrè iugum ferant, coguntur tamen. Quanuis enim & ſubſultent & calcitrent aduerſus centrum, id eſt, ſtimulum aratoris: quo magis calcitrant, eo magis ſtimulo punguntur. Eſtq́; ratio, quur debeat patienter morſum inuidorũ ferre. Qui reſiſtere vult inuidis, contra ſtimulum calcitrat, hoc eſt, magis læditur. Satius ergo eſt contemnere, quàm uel nauci inuidiam, detractionem & odium facere. Nam contempta hæc, minus officiunt, m. Faxit Deus.) Cohæret uotum & huius odes concluſio cum præcedentibus. Quaſi dicat: Vnicũ remediũ meũ eſt, quo inuidiæ ſtimulos labefacto, ut minus ſentiam, nempe conuerſari bonis. Eſt igitur ſententia: Donet mihi hoc Deus Opt. Max. ut bonis conuerſari queam, meis ſtudijs & hymnis. Quod ſi fiat, animus meus adeò candidorum commercio leuatur ac recreatur, ut ipſi inuidiæ laqueum, quod aiunt, mandem, mediúmue digitum oſtendam.

EIDEM HIERONI CELETE VICTORIAM ADSECVTO, ODE III.

STROPHE I, COLON XIII.

Optarim ego (*a*) communi linguæ noſtræ præcatione, ſi res ita ferat, Chironem (*b*) Phyllſiriden, (*c*) Vranidæ lateq́; moderantis

Saturni prolem, (*d*) uita defunctum modo reuiuiſcere, eumq́ in (*e*) imis Pelij montis habitare locis: agreſtem quidem hominem, (*f*) Centaurum nempe, ſed amico erga mortaleis animo: qualis erat, dum (*g*) filium (*h*) perfecta ſanitate deſiderabilem educauit Aeſculapium, heroêm illum quorumuis morborum propulſatorem.

ENARRATIO.

Hieronis 26. & 27. Pythiada uincentis in gratiam hanc oden conſcripſit. Eſt autem tota paraclętica. Conſolatur enim Hieronem calculo laborantem, ut malum iſtud fortiter perferat. Quia uero decumbenti Hieroni hanc pangit paraclęſin, ideo conuenienti exordio, à uoto nimirum medico auſpicatur. Optat enim Chironem Aeſculapij præceptorem optimum medicum ſuperſtitem eſſe, ut eum ſecum, ceu optimum calculi propulſatorem, ad Hieronem uſq; perducat, utq; per eum Hieron ſanitatem recipere poſsit. a. Communi linguæ noſtræ.) κοινὸν, hoc eſt, commune uotum appellat, id eſt, publicum, quod Hieronis ſalus toti reipublicæ conferat. b. Phillyridem.) Chiron Centaurus Phillyræ unius Oceanidum & Saturni filius eſſe dicitur: hinc, φιλλυρίδης patronymica forma Chiron appellatur. c. Vranidæ.) οὐρανίδου, Saturnus Vranides. οὐρανοῦ υἱὸς, Cœli filius. d. Vita defunctũ.) Argumentum.

ἀποιχόμενον, & uita defunctum & abſentem ſignificat. Homerus ἀποιχόμενον frequenter Vlyſſem dicit. βήσσαις *d. Imis.) βάσσαισι pro βήσσαις dorice: imis locis, uallibus ſeu antris. παλὶν πηλὶν Δωρικῶς, Thſſaliæ mons eſt. f. φηρ.) Gigantem Centaurum ſignificat. Chironem ergo & ferocis & proceræ ſtaturæ hominem φῆρα nominat. Hinc & φῆρας ſeu φόρας, Theſſaliæ ſunt ut eſt apud Homerum in catalogo nauium:*

οἱ δὲ φῆρας νέμοντο, περὶ Βοιβηΐδα λίμνην.

Corpore planè efferum, ſed mente in totum humana iuxtà ac benigna. g. Filium.) τέκνον non Chironis, ſed Coronidis ſiue Arſinoës. h. Perfecta ſanitate.) ἀνωδυνίας γυαρκέ@, hoc eſt, ſanitatis membra corpuſque forte reddentis. Quo minus doloris & infirmitatis cuipiam ineſt, hoc eſt ſemper ualentior.

ANTISROPHE, COLON XIII.

Quem præclari regis Phlegyæ filia Arſinoë protulit: quæ priuſquã (*a*) Lucinæ ope à partu liberaretur, (*b*) ab aureis Dianæ telis in thalamo domita ad Ditis ædes deſcẽdit, Apollinis artibus & imperio. Neq; enim uana eſt Iouis filiorum (*c*) ira: (*d*) ſiquidem ipſo neglecto, ex quo neſcio mentis errore, (*e*) alias nuptias probauit, quum antea clàm patre comoſo admixta fuiſſet Apollini.

Mo-

More ſuo poëta digreditur, idq́; ante uoti comple tionem, ad Aeſculapij & ortum & educationem: quomodo uidelicet mater eius Phlegyæ filia, telo ſit Apollinis traiecta, priuſquam Aeſculapiũ pareret. Hanc alij Arſinoên, ut Aſclepiades & Ariſtides, appellant: alij coronida, ut Heſiodus in Theogonia & Homerus hymno in Aſculapium, & Ouidius ſecundo Metamorpho. ubi lepide & eleganter hanc fabulam de Aeſculapio & coronide commemorat. Heſiodus:

τῷ μὲν ἄρ᾽ ἦλθε κόραξ, φράσε δ᾽ ἄρ᾽ ἔργ᾽ ἀΐδηλα
φοίβῳ ἀκερσεκόμῃ, ὅτ᾽ ἄρ᾽ ἴσχυς γῆμε κορωνίν,
εἰλατίδης φλεγύαο διογνήτοιο θύγατρα.

Homerus in hymnis:

ἰητῆρα νόσων, ἀσκλήπιον ἄρχομ᾽ ἀείδειν,
υἱὸν ἀπόλλωνος, ὃν ἐγείνατο δῖα κορωνίς,
δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρη φλεγύα βασιλῆος.

Ariſtides in commentario de Cnido ſic inquit: Aeſcu lapius Apolinis filius & Arſinoës, quæ dum uirgo eſſet appellabatur Coronis, Leucippi filia erat, qui patrem Amyclam, auum Lacedæmona habuit.

a. Lucinæ ope.) εἰλείθυια, ἐλείθυια, ἐλευθώ, *Lucina eſt, cuius officium Septima Nemeorum ode depingit, dum inquit,*

ἐλείθυια πάρεδρε μοιρᾶν βαθυφρόνων. *&c.*

b. Ab aureis Dianæ telis.) δαμεῖσα χρυσέοις τόξοισιν ὕπ᾽ ἀρτέμιδος, εἰς ἀΐδαο δόμον ἐν θαλάμῳ κατέβα. *Domita aureis arcubus Dianæ, ad Plutonis domũ*

in thalamo deſcendit. Signum χ, quod hic ab interpretibus apponitur, indicat hyperbaton. nec conuenientem admodum uocum collationem & œconomiam. Quidā τῷ θαλάμῳ pleonaſmon hic eſſe uolunt: uerùm non uideo, quî pleonaſmus admitti debeat, ſi τῷ θαλάμῳ referatur ad locum regiæ eius, in qua eſt percuſſa à Diana: id quod faciendū per χ, ſubindicatur, ut ſic fiat σύνταξις:

1 *domita*	3 *ad Plutonis regiam deſcendit*
2 *aureis Dianæ arcubus*	4 *in thalamo.*

c. *Ira.*) χόλος. γνώμη *eſt, quia Coronidi Apollinis timendam fuiſſe iram docet: generatim omneis ad timorem & reuerentiam Dei inuitans.* d. *Siquidem ipſo neglecto.*) ἀποφλαυρίξαισα, *ubi poſthabuiſſet uel neglexiſſet. Ratio eſt, quare Coronis Dianæ telo ſit percuſſa.* e. *Alias nuptias.*) *Videlicet*, ἰσχυος ἀρκαδικοῦ.

EPODOS, COLON XV.

Quumq; purum Dei ſemen geſtaret, non pertulit accedere (*a*) nuptialē menſam: neq; ualde ſonantium Epithalamiorum uociferationem ſuſtinuit, perinde ac ſociæ & (*b*) coætaneæ puellę ueſpertinis (*d*) ludere cantionibus aſſolent: Atenim abſentes depe-
» rijt, multorum aliorum exemplo. (*e*) Eſt au-
» tem uaniſsimum hominum genus, quod, ui

cina

cina, & ea quæ coràm cernuntur, contem- "
nens, quæ procul uentoſa & inania ſunt, cir "
cumluſtrat, eadem immodica ſpe affectans. "

a. Nuptialem menſam.) Hoc eſt, non expectauit, donec Apollo eam ſibi publicis nuptijs copularet. b. Epithalamiorum.) παμφώνωμ ὑμεναίωμ. *Per hymenæos epithalamia intelligit, quo ſponſum & ſponſam puellæ laudant, & concinunt nuptiale carmen. Quemadmodum Theocritus Epithalomio ſuo Helenã Menelai ſponſam cõmendauit.*

c. Coætaneæ.) ἅλικες *pro* ἥλικες, δωρικῶς. *d. Ludere.)* ὑποκουρίζεσθαι, *blãdiri, adulari & ludere puerum cum pueris, puellam cum puellis ſignificat: uel alternis canere, ut altera chori pars, alteri epithalamium concinendo reſpondeat. e. Eſt autem uaniſſimum hominum genus.)* γνώμη *eſt, qua hominum curioſitatem damnat, qui aliena & ſibi incomprehenſibilia ſectantur: præſentibus, quorum tamen præcipua gerenda cura, neglectis. Sic Thales Mileſius non obſeruauit quæ ante pedes eſſent, dum in ſcrobem incideret, aſtra ſuperna contemplans.* φῦλομ ὅσις, *à genere neutro ad maſculinum deſcendit,* ἄνθρωπομ *reſpiciens.*

STROPHE II. COLON XIII.

Ingens itaq; (*a*) incommodum formoſa (*b*) ipſa Coronis accepit, cum hoſpite enim Iſchyi arcadico concubuit. Nec ea quidem

ἡ δὲ κακὴ βουλὴ, τῷ βουλεύσαντι κακίστη.

Et apud Ariſtoph. in Equit. ὑποφάτιες, interpretes, delatores, ac ueluti ſubuates d. Moribus.) ὀργαῖς. In Olympijs ſuprà & Pythijs, & hic, & poſthac 9. Pythiorum, deinceps 1. & 2. 5. & 6. Iſthmiorũ, ἦθος καὶ τρόπον, moras, & modum, rationem, ſtudium, conatum, affectum, propenſionem, καὶ τὴν φιλοτροπίαν, hoc eſt, cum nimia cura, aliqua in re commorationem, feſtinamq́; ſollicitudinem ſignificat. e. Vulpibus.) Aſtutos, uerſutos, inſynceros eſſe adulatores vult, dum vulpibus eos confert. f. Vt uero piſcatorij retis.) Sibi non curæ eſſe calumnias, nec poſſe ab adulatoribus ſuum deturpari nomen. Ac ueluti ſit ipſe apud regem delatus, quæ hactenus de calumnia dixit, in ſeſe transfert. φελλὸς, inquit, leuius iſtud piſcatorij retis lignum non mergitur, ſed ſemper ſupernatat: ſic & ego meorum oſorum liuore, inuidentia, æmulatione, non ſupprimor, non ſuccumbo, non occido. g. Super marino muro.) ὑπὲρ ἕρκος ἄλμης. Per maris ſeptum, ipſam maris perſpicuitatem intelligit, ut Scholia. Poteſt autem referri ad φελλὸς, quod ipſum τὸ φελλὸς ſuper maris facie ſupernatet. Sin ad Pindarum, tum metaphorice pro inuidorum liuore accipiendum eſt. Maris profunditas, & perſpicuitas, & altitudo, ſuiipſius ſeptum & munimentum eſt: ergo ſeptum maris, ſimpliciter Pindaro eſt profunditas maris: uel, profundũ mare, inacceſſum generi mortaliũ natura: Nam ars naueis:

rep

repcrit. Talis ergo eſt comparatio: Perinde ac leuius ſagenæ piſcatoriæ lignum non occidit, ſed ſuper natat ſuperficiem & perſpicuitatem maris, ſic ego ſuper inuidorum odio, (quod æque horrendum eſt atq; profunditas & aſpectus maris) non uincor, non pereo.

ANTISTROPHE, COLON XV.

(*a*) Impoſsibile deinde eſt, ut (*b*) doloſus ciuis inter bonos fortem ſermonem profe- rat: attamẽ omnibus aſſentans omnino ſeſe applicat. (*c*) Cuius ego in fuco haud ſanè co- mes eſſe cupio. (*d*) Liceat autem amicum a- mare mihi: aduerſus uero hoſtẽ, hoſtis exi- ſtens (*e*) lupi inſtar curram, aſperum inter- dum iter ambulãs. (*f*) Omnibus tamen mo- dis apud regem cãdidus præſtat, & eximius habetur, ſiue in copioſi exercitus, ſiue ſapien ti reipublicæ adminiſtratione. (*g*) At cum Deo contendere nephas eſt,

EPODOS, COLON XIIII.

Qui interdum quæ exigua ſunt exaltat, interdum alijs, quæ in alios transferat, adi- mit. (*h*) Sed neq; hæc mentem inuidorum ſa- nant. (*i*) Qui uero abundanti cuiuſquam fa- cultate tangitur, ſuo antea cordi triſte hul- cus inflixit, priuſquam quæ ſecum anxie mo

ſincerus, ſed uerus, candidus. g. At cum Deo contendere.) Tametſi Interpres hunc de inuidia locum de Bacchylide intelligendum putet, cuius poëmata Pindaricis apud Hieronem ſint prælata, nec inepte eò referri poßint: maiorem tamen gratiam habet, ſi indefinite ad omneis in vniuerſum liuidos redigatur. Porrò inuidos in Deum eſſe impios docet. Qui aliorum fortunæ inuidet, in Deum peccat, qui bonis ſuis iam hunc, iam illum mirifice ornat. h.

Sed neq; hæc.) Inuidos hæc non conſiderare, dolet Pindaro. Nam ſi, quantum erga ſeſe Deum concitarent, ſecum expenderent, lentius rariusq; inuidentia macerarentur. i. Qui uero abundanti.) Damnum quod inuidos commitetur exponit, quale & Horatius innuit, quum ait:

Inuidus alterius rebus macreſcit opimis.

k. Atqui iuuat æquo animo &c.) Apoſtrophe ad ſemetipſum, ut inuidentium ipſi, ſiue Bacchilydis, ſiue aliorum odium æquiore animo ferat: quandoquidem nunc adſueuerit ſuſtinere liuidorum dentes, iamque aduerſus iſtorũ æmulationẽ duxerit callum, atq; adeò indurverit. Metaphora eſt, à bubus ſumpta: quorũ ſi inſueta aratro admoueãtur iugo colla, facile cicurãtur. l. Aduerſus ſtimulũ calcitrare.) ποτὶ κέντρον λακτίζεμεν. Adagiũ eſt, Actorũ 9. etiam uſurpatum: quo ſignificatur, eum acrius incidere malum, qui potentiori reluctatur. Ductum à bubus aratro ſubmißis, qui etiãſi primũ immites ſint,

ut ægrè iugum ferant, coguntur tamen. Quanuis enim & ſubſultent & calcitrent aduerſus centrum, id eſt, ſtimulum aratoris: quo magis calcitrant, eo magis ſtimulo punguntur. Eſtq; ratio, quur debeat patienter morſum inuidorũ ferre. Qui reſiſtere vult inuidis, contra ſtimulum calcitrat, hoc eſt, magis læditur. Satius ergo eſt contemnere, quàm uel nauci inuidiam, detractionem & odium facere. Nam contempta hæc, minus officiunt, m. Faxit Deus.) Cohæret uotum & huius odes concluſio cum præcedentibus. Quaſi dicat: Vnicũ remediũ meũ eſt, quo inuidiæ ſtimulos labefacto, ut minus ſentiam, nempe conuerſari bonis. Eſt igitur ſententia: Donet mihi hoc Deus Opt. Max. ut bonis conuerſari queam, meis ſtudijs & hymnis. Quod ſi fiat, animus meus adeò candidorum commercio leuatur ac recreatur, ut ipſi inuidiæ laqueum, quod aiunt, mandem, mediúmue digitum oſtendam.

EIDEM HIERONI CELETE VICTORIAM ADSECVTO, ODE III.

STROPHE I, COLON XIII.

Optarim ego (*a*) communi linguæ noſtræ præcatione, ſi res ita ferat, Chironem (*b*) Phylliriden, (*c*) Vranidæ lateq; moderantis

Saturni prolem, (*d*) uita defunctum modo reuiuiſcere, cumq; in (*e*) imis Pelij montis habitare locis: agreſtem quidem hominem, (*f*) Centaurum nempe, ſed amico erga mortaleis animo: qualis erat, dum (*g*) filium (*h*) perfecta ſanitate deſiderabilem educauit Aeſculapium, heroêm illum quorumuis morborum propulſatorem.

ENARRATIO.

Hieronis 26. & 27. Pythiada uincentis in gratiam hanc oden conſcripſit. Eſt autem tota paraclætica. Conſolatur enim Hieronem calculo laborantem, ut malum iſtud fortiter perferat. Quia uero decumbenti Hieroni hanc pangit paracleſin, ideo conuenienti exordio, à uoto nimirum medico auſpicatur. Optat enim Chironem Aeſculapij præceptorem optimum medicum ſuperſtitem eſſe, ut eum ſecum, ceu optimum calculi propulſatorem, ad Hieronem uſq; perducat, utq; per eum Hieron ſanitatem recipere poßit. a. Communi linguæ noſtræ.) κοινὸν, hoc eſt, commune uotum appellat, id est, publicum, quod Hieronis ſalus toti reipublicæ conferat. b. Philyridem.) Chiron Centaurus Philyræ unius Oceanidum & Saturni filius eſſe dicitur: hinc, φιλυρίδης patronymica forma Chiron appellatur. c. Vranidæ.) οὐρανίδου, Saturnus Vranides. οὐρανοῦ υἱὸς, Cœli filius. d. Vita defunctũ.) *Argumentum.*

ἀποιχόμενον, & uita defunctum & abſentem ſigni ficat. Homerus ἀποιχόμενον frequenter Vlyſſem dicit. a. Imis.) βάσσαισι pro βήσσαις dorice: imis locis, uallibus ſeu antris. πηλίου πηλίου δωρικῶς, Theſſaliæ mons eſt. f. φήρ.) Gigantem Centaurum ſignificat. Chironem ergo & ferocis & proceræ ſtaturæ hominem φῆρα nominat. Hinc & φῆρας ſeu φεραί, Theſſaliæ ſunt ut eſt apud Homerum in catalogo nauium:

βάσσαις

οἱ δὲ φέρας ἐνέμοντο, παρὰ βοιβηΐδα λίμνην.

Corpore planè efferum, ſed mente in totum humana iuxtà ac benigna. g. Filium.) τέκνον non Chironis, ſed Coronidis ſiue Arſinoës. h. Perfecta ſanitate.) εὐωδυνίας γυιαρκέος, hoc eſt, ſanitatis membra corpuſque forte reddentis. Quo minus doloris & infirmitatis cuipiam ineſt, hoc eſt ſemper ualentior.

ANTISROPHE, COLON XIII.

Quem præclari regis Phlegyæ filia Arſinoë protulit: quæ priuſquã (*a*) Lucinæ ope à partu liberararetur, (*b*) ab aureis Dianæ telis in thalamo domita ad Ditis ædes deſcẽdit, Apollinis artibus & imperio. Neq; enim uana eſt Iouis filiorum (*c*) ira: (*d*) ſiquidem ipſo neglecto, ex quo neſcio mentis errore, (*e*) alias nuptias probauit, quũ antea clàm patre comoſo admixta fuiſſet Apollini.

Mo-

More ſuo poëta digreditur, idq; ante uoti complectionem, ad Aeſculapij & ortum & educationem: quomodo uidelicet mater eius Phlegyæ filia, telo ſit Apollinis traiecta, priuſquam Aeſculapiũ pareret. Hanc alij Arſinoên, ut Aſclepiades & Ariſtides, appellant: alij coronida, ut Heſiodus in Theogonia & Homerus hymno in Aſculapium, & Ouidius ſecundo Metamorpho. ubi lepide & eleganter hanc fabulam de Aeſculapio & coronide commemorat. Heſiodus:

τῷ μὲν ἄρ᾽ ἦλθε κόραξ, φράσε δ᾽ ἄρ᾽ ἔργ᾽ ἀΐδηλα
φοίβῳ ἀκερσεκόμῃ, ὅτ᾽ ἄρ᾽ ἴσχυς γῆμε κορωνίν,
εἰλατίδης φλεγυίαο διογνήτοιο θύγατρα.

Homerus in hymnis:

ἰητῆρα νόσων, ἀσκλήπιον ἄρχομ᾽ ἀείδειν,
υἱὸν ἀπόλλωνος, ὃν ἐγείνατο δῖα κορωνίς,
δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρη φλεγυία βασιλῆος.

Ariſtides in commentario de Cnido ſic inquit: Aeſculapius Apolinis filius & Arſinoës, quæ dum uirgo eſſet appellabatur Coronis, Leucippi filia erat, qui patrem Amyclam, auum Lacedæmona habuit.

a. Lucinæ ope.) εἰλείθυια, ἐλείθυια, ἐλεύθω, *Lucina eſt, cuius officium Septima Nemeorum ode depingit, dum inquit,*

ἐλείθυια πάρεδρος μοιρᾶν βαθυφρόνων. &c.

b. Ab aureis Dianæ telis.) δαμεῖσα χρυσέοις τόξοισιν ὕπ᾽ ἀρτέμιδος, εἰς ἀΐδαο δόμον ἐν θαλάμῳ κατέβα. *Domita aureis arcubus Dianæ, ad Plutonis domũ*

cina, & ea quæ coràm cernuntur, contem- "
nens, quæ procul uentoſa & inania ſunt, cir "
cumluſtrat, eadem immodica ſpe affectans. "

a. Nuptialem menſam.) Hoc eſt, non expectauit, donec Apollo eam ſibi publicis nuptijs copularet. b. Epithalamiorum.) παμφάνων ὑμεναίων. Per hymenæos epithalamia intelligit, quo ſponſum & ſponſam puellæ laudant, & concinunt nuptiale carmen. Quemadmodum Theocritus Epithalomio ſue Helenã Menelai ſponſam cõmendauit.

c. Coætaneæ.) ἅλικες pro ἥλικες, δωρικῶς. d. Ludere.) ὑποκουρίζεσθαι, blãdiri, adulari & ludere puerum cum pueris, puellam cum puellis ſignificat: uel alternis canere, ut altera chori pars, alteri epithalamium concinendo reſpondeat. e. Eſt autem uaniſsimum hominum genus.) γνώμη eſt, qua hominum curioſitatem damnat, qui aliena & ſibi incomprehenſibilia ſectantur: præſentibus, quorum tamen præcipua gerenda cura, neglectis. Sic Thales Mileſius non obſeruauit quæ ante pedes eſſent, dum in ſcrobem incideret, aſtra ſuperna contemplans. φῦλον ὅσις, à genere neutro ad maſculinum deſcendit, ἄνθρωπον reſpiciens.

STROPHE II. COLON XIII.

Ingens itaq; (*a*) incommodum formoſa (*b*) ipſa Coronis accepit, cum hoſpite enim Iſchyi arcadico concubuit. Nec ea quidem

res latuit(c)ſpeculatorem. Nam Pythone(d) ſacrificiorum copiam ſuſcipiens, ſenſit admiſſum hoc(e) Loxias rex, fidem adhibens æquiſsimo (f) familiari ſuo cuncta dijudica„ ti mẽti, quæ mendacijs non attemperat, non „ fallit, quámq́; nec Deus nec homo, opere „ aut conſilio(g) circumuenit.

a. Incommodum.) ἀάταν pro ἄτην, Aeolice. b. Ipſa formoſa Coronis. καλλίπεπλον λῆμα κορωνίδος, pulchram ueſtem gerens Coronidis conſilium. Periphraſis eſt, pro prudente & formoſa Coronide. c. Speculatorem.) σκόπον. Apollinem hîc ſimpliciter ſpeculatorem dicit, quem in Olympijs Deli ſpeculatorem uocauit. d. Sacrificia recipienti.) μηλοδόκῳ, ſacrificia recipienti: à μῆλον pecus, & δέχομαι capio, quod pecudes illic in uictimam cædantur. e. λοξίας.) Apollo Loxias, id eſt, obliquus à poëtis dicitur: quod oblique petentibus oraculum reſpondeat, ac ænigmatice, ut utroq́; uerſum oraculum tandẽ uerti queat, ad eufortunium & infortunium. Ariſtophanes in pluto: τῷ δὲ λοξίας

ὃς θεσπιῳδεῖ τρίποδος ἐκ χρυσηλάτου
μέμψιν δικαίαν μέμφομαι ταύτην.

f. Familiari ſuo.) κοινᾶνι πὰρ εὐθυτάτῳ. Apollinis familiaris, & conſiliorum eius particeps, mens eſt: quod non ut homines, per alios alia cognoſcant, cæterum ipſe ſua vndiq́; præſentia omnia uideat, omnia reſciſcat, iuxta illud Homericum.

ἠέλιός

ἥελιός θ᾽ ὃς πάντ᾽ ἐφορᾶς καὶ πάντ᾽ ἐπακούεις.
Pulchre Pindarus ita fabulam de coruo, per quem reſciuerit delictum Apollo, reiecit: rectius eius rei cognitionem Apolinis menti & prudẽtiæ attribuẽs.
g. Circumuenit.) κλέπτει, *furatur, defraudat,* παραλογίζεται.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Agnoſcens igitur Apollo peregrinum Iſchyis Elati filij thorum, nefariáq; fraudem, amandauit(*a*)ſororem(*b*)Lacercam. Nam iuxta ripas (*c*) Bœbiadis uirgo Coronis commorabatur. Malus porrò genius ad malũ educẽs, domuit ipſam: cuius internetionis plerũq; uicinorum(*d*)conſortes fuere, uti ex paruo ſemine exiliens ignis, (*e*) totam in monte ſyluam(*f*)uaſtare conſueuit.

Perſeuerat in Narratione continuò, quomodo Coronis interierit ediſſerens. a. Sororem.) Apollinis ſoror diana eſt. b. Lacercam. λακέρεια *ciuitas Magneſiæ, authore Hellanico, apud Stephanum. c. Bœbiadis.) Bœbias lacus eſt Lacereæ adiacens.* τρέψαις *pro* τρέψας, *Doricum participium. d. Conſortes fuere internetionis.)* ἐπαῦρον *pro* ἐπηῦρον *Et bonæ & malæ ſignificationis uerbum eſt* ἐπαυρεῖν. *germanicè gnieſſen, und endgelten. Heſiodus, quemadmodum & hic Pindarus, in malam partem accipit, dum inquit.*

πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἐπαυρεῖ.
ὅστις ἀλιτραίνῃ, καὶ ἀτάσθαλα μηχανάαται

Fuerunt ergo conſortes culpæ Coronidis plerique mortalium: peſte enim cùm ipſam, tum alios pleroſq; uicinorum Apollo & Diana confecerunt. ἀμᾶ, δωρι κὸν ἐστι, *pro* ὁμοῦ. *alioqui* ἅμα *in priori acutum admittit.* e. *Multam in monte ſyluam.) Comparatione peſtis ſæuitiam, ob coronidis delictum immiſſæ explicat, poſthabita applicatione. Eſtq; huius loci ſumma: Quemadmodum è paruula ſcintilla ingens ignis ſuboritur, qui multam ac totam quampiam ſyluam exurat: ſic peſtis è paruis nata principijs, confertam ſecum populorum ſtragem trahit: atq; adeò Coronis peſte infecta, pleroſq; uicinos ſuos intoxicauit.* f. *Vaſtauit.)* ἀΐστωσε, *ignobilem reddidit. ab* ἀϊστόω *uerbo, quod à nomine* ἄϊστος, *deſcendit: quod ab* α. *priuandi uocula, &* ἴσημι *ſcio, defluit. Homerus Odyſſ.* α.

νῦν δ᾽ ἑτέρως ἐβόλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,
οἳ κεῖνον μὲν ἄϊστον ἐποίησαν περὶ πάντων.

EPODOS, COLON XV.

At ubi (a) ſuper murum poſuere ligneum puellam cognati, radiusq; Vulcani tener circumcurrit, tum dixit Apollo: Non porrò in animo perferam, ut genus meum miſerrimo interitu perdam, cum graui matris luctu. Sic fatus in primo gradu filium ex morte corripuit.

puit,cui pyra accenſa in geminas findebat ſe partes. Quem & Magneti Centauro tradidit,ut doceret eum qua ratione noxios multum in hominibus depellere pharmacis ſuis morbos poſſet.

Vt Aeſculapium filium ſuum ex flammis, & ex aluo materna eripuerit, utq́; inſtituēdum Magneſio, hoc eſt, Theſſalo Centauro Chironi, in arte medica tradiderit, hac epodo enumerat. a. Super ligneum murum.) Struis lignorum uel rogi eſt metaphora: rogum enim quo cremanda mortua Coronis erat, intelligit. Qua de re Ouidius 2. Metamorpho. ita canit:

Quæ poſtquam fruſtra tentata, rogumq́; parari
Vidit, & arſuros ſupremis ignibus artus,
Tum uero gemitus (neq; enim cœleſtia tingi
Ora licet lachrymis) alto de corde petitos
Aedidit: haud aliter quàm cum ſpectante iuuēca
Lactentis uituli dextra libratus ab aure
Tempora diſcuſsit claro caua malleus ictu.
Vt tamen ingratos in pectora fudit odores,
Et dedit amplexus, iniuſtaq; buſta peregit,
Non tulit in cineres labi ſua Phœbus eoſdem
Semina. ſed natum flammis, uteroq́; parentis
Eripuit, geminiq́; tulit Chironis in antrum.

STROPHE III. COLON XIII.

Huiuſmodi quidem igitur quotquot uene-

runt,ſuapte ſponte ſubnatis hulceribus infecti,aut fulgidò ære membra uulnerati, aut lapide eminus iacto,aut æſtiuo igni perditi corpus, aut frigore, alium ex alijs mœroribus liberando eduxit:hos quidem(*a*)mollibus incantationibus medicinam adhibendo,illos autem decenti potione, aut membris undiq; adiungendo pharmaca,alios tandem ſectionibus rectos conſtituit.

Quos propulſare morbos, qualem medicinam etiam Aeſculapiũ Chiro docuerit,ſubtexit. Primo, ut hulcera ſua ſponte nata: ſecundo, ut vulnera uiolenter inflicta: ubi πολιῷ χαλκῷ, pro σιδηρῷ, non ſolum pro ære καταχρηστικῶς accipit: poſtremo, ut febricitanteis curaret. Prioribus duobus malis Chrirurgice ferè, poſteriori medicorum θεώρησις καὶ πρᾶξις continetur: quum hodie Clinice, atq; adeò noſtrorum medicorum practice, à Chirurgica ſit ſeparata. Ex hoc Pindari loco, apud priſcos Cirurgicen reliquæ medicinæ coniunctam fuiſſe apparet. *a.* *Mollibus incantationib.)* μαλακαῖς. *Qua ratione ægrotos curarit, explicat. Primo, alios, inquit, carmine ſanitati reſtituit: carmine, inquam, hoc eſt, magia & incantamentis. Verum quum hæc magia nimirum ſupeſtitionem & impietatem ſpiret, a Chriſtianis haud iniuria alieniſſima debet eſſe. Quomodo enim Chriſtiani eſſe poſſunt, qui ſuis carminibus uel equos uel iumenta, uel infantes ſuos cuſtodiri rentur, ſuis*

Fulgido ære.

coniurationibus & opinionibus primum & ſummum Decalogi præceptum deſœdantes? At ueteribus hoc medendi genus in uſu fuiſſe, uel Homerus teſtatur, dum Autolyci filij, Vlyßis ab apro inter uenandum ſupra genu ſauciati in monte Parnaſſo, ſanguinē incantationibus à profluxu remorati ſunt, & ſiſti fecerunt. Odyß. τ.

τὸν μὲν ἄρ' αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφ' ἐπγίοντο,
ὠτειλὴν ὀδυσσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
δῆσαν ἐπισταμένως ἐπ' ἀοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν
ἔσχεθον.

Secundo pharmaca adhibuit. Ad ultimum ſectionem medendo admouit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

(*a*) Sapientia uel lucro uincitur. Quod "
& hunc peruertit ingenti precio, aurum nimirum in manibus apparens, dum ab inferis ad uitam reuocaret (*b*) Hippolytum, qui iam antea morte captiuus tenebatur. Deiecto itaq; (*c*) per amborum pectora fulmine, uitam eis manibus ſuis Iuppiter ademit. Proinde urens fulmen infixit mortē. (*d*) De- "
cet ergo honeſta à ſuperis mortalium men- "
tes inquirere: quippe quæ agnoſcant quali "
perpetuò uel (*e*) iuxta pedes illis conſtitutæ "
ſint obnoxiæ ſorti.

EPODOS, COLON XV.

(*f*) Ne mihi dulcis animula uitam ad im-
» mortalem feſtines: (*g*) te uero, quæ uires tuas
» non ſuperat, arti adiungas.

a. Sapientia uel lucro.) Lucrum, quo uel ipſa ſapientia ligatur, Aeſculapio nocuiſſe innuit. Medicorum eſt uiuentes languidos in uita conſeruare, non etiam perfunctos fato, uitæ reſtituere. Quare dum mortuum Hippolytum ad ſuperos reuocauit & reſuſcitauit, quod humanæ naturæ modum excedit, impie egit. Hinc & in ſeſe & à ſe ſuſcitatum, irati Iouis fulmen torſit. b. Hippolytum.) Hippolytum textus non exprimit. Fertur tamen, ut Scholia habent, defunctum uita Hippolytum Aeſculapius auro ineſcatus uitæ reddidiſſe. Alij Tyndarum, alij Capanem, alij Glaucum, Orphici Hymæneum, Steſichorus Capanem & Lycurgum, alij Prœti filias. Sunt qui orionem uitæ reſtitutum putent. Plutarchus quidem Phinei filias. Pherecydes deniq; ſentit, quod Delphis morientes reuiuiſcere fecerit. Atqui ſi tantus fuit medicus Aeſculapius, quur ſeſe à fulgetro non ſeruauit? quur ſeſe iam olim ipſe non reſucitauit? c. Per amborum.) δι' ἀμφοῖν, per amborum, Aſculapij uidelicet & ab eo curati. ῥίψαις Dorice pro ῥίψας: ſicut λύσαις ſuprà, & alia multa. d. Decet ergo.) χρὴ τὰ. Damnat inſigni gnome hominum peruerſa ſtudia, qui ſuis humeris uel impa-

rem

rem, uel indecentem prouinciã ſubeunt. e. Iuxta pedes.) τὸ παρὰ ποδὸς, *ad pedem. Prouerbium eſt, quo monemur inquirere, quæ noſtro pedi ſunt accommoda, quæ ſunt præſentia, quæ noſtram, nempe humanam decent naturam: ſumpta à calciamentis metaphora. f. Ne mihi dulcis animula.)* μὴ φίλα ψυχά. *Hortatur ſuam ipſe mentem, ut ne ſuis uiribus imparia, intolerabiliaq́; attentet: per immortalem uitam, humanis humeris non ferenda indicans. Nam ſi per immortalem uitam, futurũ hic ſeculum intelligamus, nemo non uidet Epicurum nobis hic fieri Pindarum & ἄθεον. g. Te arti adiungas.)* ἄντλει, *hauri.* μεταφορικῶς *aggredere.*

(*a*) Vtinam ſapiens ille Chriron antrum Pellij montis inhabitaret adhuc: (*b*) quantum illi dulces hymni noſtri uoluptatis præberent? Atqui medicum ipſum bonis uiris in acutis & acribus & calentibns ægritudinibus adhibere uellem: (*c*) aut quempiam Apollinis uel Iouis natum. Quin & naui (*d*) Ionium præterlegens mare, (*e*) apud Arethuſam fontem, ad Aetnæum hoſpitem Hieronem appuliſſem,

STROPHE IIII. COLON XIII.

Syracuſarum eximium regem, (*f*) ciuibus clementem, bonis fautorem, hoſpitibusq́ admirandum parentem. Ad quem, (*g*) ſi ge-

minam ego gratiam, auream nimirum ſanitatem adferens, hymnumq; Pythiorum certaminum, quæ ſuum per coronas ſplẽdorem habent, quas præſtantiſsimus olim (*h*) Pherenicus (*i*) Cirrhæ tulit, ueniſſem, alto (*k*) traiecto ponto, (*l*) cœleſti ſtella fulgentius certe lumen fuiſſem.

a. Vtinam ſapiens ille Chiron.) εἴθε σώφρον. *Poſt longam tandem inſertæ de Chirone & Aeſculapio fabulæ digreſſionem, redit ad inſtitutum exordio cœptum. Et quia exordij uotum incompletum permanſit, ideo tanquam hyperbaton plus æquo prolixius fuiſſet, repetit ex integro uotum & exoptationem illam. Appellat autem non ſimpliciter ſapientem Chironem, ſed* σώφρονα, *hoc eſt ſobrium, temperantem, ac ueluti mentem & affectus ſeruantem.* σώφρων *b. Quantum uoluptatis.)* καί τί οἱ φίλτρον. *Amatoria potio eſt philtrum apud Theocritum in Pharmaceutria, qua in amorem quiſquam per ueneficas pertrahitur:*

πᾶ μοι ταὶ δάφναι φέρε Θέστυλι, πᾶ δὲ τὰ φίλτρα. *Hinc Ouid.*

Philtra nocent animis, faciũtq; furoribus aptos. Hic uero poëta μεταφορικῶς *pro re grata, & iucunditatem adferente, ſiue pro uoluntate accepit.* φίλτρον, ἀντὶ τῆς ἡδονῆς. *c Aut quempiã Apollinis uel Iouis natum.) Apollinis natus, eſt Aeſculapius, ut hactenus enarratũ. Iouis filius eſt Apollo.*

Per

Per patrē enim, quū ait ἥτινα λατοΐδα κεκλημένον, ὦ πατέρ, κατ' ἀντονομασίαν Iouē intelligit. Iouis autem filius Apollo eſt medicus. Porrò treis uetuſtiſſimos medicinæ & repertores & autores, hic ſubintroducit, Chironem, Aeſculapiū, Apollinē, Nam ut Soranus Epheſinus ait, Medicinam Apollo reperit, Aeſculapius amplificauit, Hippocrates perfecit. Quorum unū ſibi adeſſe, κατ' εὐχὴν præcatur, ut Hieroni uel febricitāti, uel podagra, uel calculo laborāti ſubueniat. d. Ioniū mare.) ἰονίαν τέμνον θάλασσαν. Ionium mare uocat quod eſt apud Siciliā, à uicinis Ionibus inſulam Siciliā indicans: ab Ione uel Ionio uiro Illyrio, ut Theopompus, uel ab illic pereūtibus Ionijs dictum mare, ut Archidamus in ſcholijs. e Apud Arethuſam fontem.) Arethuſa fons eſt in Ortygia Siciliæ ciuitate. f Ciuibus clementē.) πραῢς ἀστοῖς. Per amplificationē obiter laudat Hieronē à clemētia & manſuetudine erga ciues, à cādore, à liberalitate. g Si ueniſſē.) εἰ κέτεβαν, pro ἦλθον itidē ut Hom.

πρίν τινα κεκλημένον καταβήμεναι ἐκ διὸς ὄρον. pro ἐλθεῖν. h Pherenicus.) Prima Olympiorū equi Hieronis Pherenici facta eſt mētio: nomē equo à uictoria inditū eſt. i Cirrhæ.) Cirrha oppidū Locrorum eſt, non lōge à Delphis & Pythone: unde periphraſtice Pythonē, ſeu Pythios ludos per Cirrham intelligit poēta. k. Traiecto.) περάσαις, pro περάσας, Pindarico & Dorico more. l Cœleſti ſtella.) auxeſis eſt hyperbolica: nullū enim neq; in terra neq; in firmamēto Plin. lib. 4. cap. 3

lumen eſt Sole maius ſeu fulgidius. Per antonomaſiam, per cœleſtem ſtellam Solem intelligit, ut 1. Olympiorum eundem fulgidum aſtrum; ſed per catachreſim dixit. Hic recte ἀστέρα nominauit. Eſt enim ὡς ἀληθῶς μέγιστον ἐν οὐρανῷ φῶς τε καὶ ἀστὴρ ἥλιος, ὅτας καὶ κρισὸς ἀστὴρ κόσμου τηλαυγέστατός ἐστι.

ANTISTROPHE. COLON XIII.

At rogare pro te cõſtitui mecum Rheam matrem, quam iuxta ædes meas unà cum Pane noctu (*a*) puellæ iugiter celebrant, caſtam deam. (*b*) quòd ſi rectũ ſermonũ cacumẽ in-
„ telligere noſti, uetera quidem diſcere potes:
„ nimirum quod dij immortales ad unum bo
„ num, duo mala impertiunt mortalibus. (*c*)
„ Quæ quidẽ inſipientibus intolerabilia ſunt,
„ neq; quicquam ornate ferre poſſunt. At bo
„ ni, quæ pulchra ſunt foras uertunt.

Rheam deorum matrem pro Hieronis incolumitate ſe imploraturum ſpondet. Non piget hic adſcribere, quæ ariſtodemus in Scholijs adfert. Ait enim ille, Olympichum tibicinem à Pindaro inſtitutum in montem ſeceßiſſe, ut illic ſeſe canẽdo exerceret: atq; ibi multum ſtrepitus & ignis denſum apparuiſſe globum: quem & Pindarus animaduertens, lapideum Rheæ ſimulacrum pedibus incedere ſenſit. Hinc & panis & matris deûm Rheæ ſimulacra ante domum ſuam ſtatuit. Præterea ciues quosdam Delphos miſit

ſit, qui ſciſcitarentur, quidnam ſibi uiſa uelint. Quibus oraculũ reſpondit: μητρὸς θεῶν ἱερὸν ἱδρύσασθαι. Hoc eſt, templũ matris deorũ extrue. Hinc ciues oraculo conſternati, vnà cum Pindaro Rheam colebãt.

a. Quam puellæ.) ταὶ κοῦραι. Puellas nedum ſuas, ſed alias item puellas, ac Thebanas uirgines & matronas intelligit, Rheam uenerantes, domui ſuæ contiguam & appoſitam. Nam & templum Rheæ prope ædes Pindari erat. Ideo autem Rheæ & Panis ſeſe imploraturum opem ſpondet, quod eos ſibi propitios ſciret, utpote quorum ſimulacra ex oraculo & prodigio primum ipſe extruxerit. Quin & Pana in montibus ad modum Pindaricorum hymnorum ſaltitaſſe autor eſt Philoſtratus. Tum & ob eam cauſam Pana Rheæ iungit, quod Pan ei adſideat, ut ipſe uates noſter ἐν τοῖς κεχωρισμένοις τῶν παρθένων adſerit: tum quod uterq; montanus. Pan enim Mænala, Rhea Idam incolit. b. Quod ſi rectum ſermonum.) Status huius hymni eſt. Conſolatur Hieronem, ut æquiore animo ægritudinẽ ſuam ferat, reputans humanæ ſecum naturæ imbecillitatem, infelicitatem & incommoditatem, quam princeps poëtarum Homerus graphice Iliados ω depinxit: nimirum eam ſemper talem eſſe apud mortales, ut vnum bonum perpetuò duo mala, uel ſimplex bonum duplex malum adnexum habeat. Verſus quorum hic Pindarus ſententiam refert, ſunt apud Homerum huiuſmodi.

δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει
δώρων, οἷα δίδωσι κακῶν, ἕτερος δὲ ἑάων,
ᾧ μὲν καμμίξας δώῃ Ζεὺς τερπικέραυνος,
ἄλλοτε μέν τε κακῶν ἐπιμίσγεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ.
ᾧ δέ κε τῶν λυγρῶν δώῃ, λωβητὸν ἔθηκε.
καί ἑ κακὴ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα δῖαν ἐλαύνει.
φοιτᾷ δ' οὔτε θεοῖς τετιμένος, οὔτε βροτοῖσι.

c Quæ quidem inſipientibus.) Mali & inſipientes non forti poſſunt animo mala perferre. Boni uero & mala occultant, & bona uertunt foras: hoc eſt, bonis fruuntur læti, mala fortiter ſuſtinent & occultant. Metaphora ſumpta eſt ab ijs, qui maculis deturpatum pallium geſtantes uel ueſtem, maculas quantum fieri poteſt, introrſum uertunt & celant, mundiciem forinſecus oſtendentes. Sic boni maculas malorum conſtantia ſua & inconcuſſo animo & abdunt & ſufferunt, aduerſus ea perdurant: ſecundis uero rebus modeſte lætantur. Quo ſimul monet, ut bonorum huiuſmodi mentē Hieron ſequitur.

EPODOS, COLON XV.

(*a*) Te uero fatum felicitatis ſequitur. Siquidem populi ductorem regem, ſi quenquam alium, magna ſortuna reſpicit. (*b*) Vitam ab omni incommodo immunem neq;
„ apud (*c*) Aeacidem Peleum, neq; apud æqua
„ lem pro Cadmum repereris: qui tamen &
„ ipſi (*d*) mortalium felicisſimi fuiſſe dicũtur:

quiq;

quicq; in monte Pelio, Thebisq; portarum ſeptenario conſpicuis, Muſas concinentes audiuerunt, quãdo Cadmus(*e*) Harmoniam (*f*) oculorum pulchritudine inſignem, Peleus uero Thetin, inclytam prudentis Nerei filiam, duxere.

a. Te uero fatum felicitatis.) A regio faſtigio ad patientiam hortatur. Etiam ſi calculo labores uel podagra, cogita interim te regem, te multorum populorum ductorum eſſe, id quod diuinitus accepiſti, atq; infortunium corporis tui & ualetudinis, ſtatus tui culmine cæla. b. Vitam ab omni infortunio immunem.) Elegantiſsima gnome eſt, qua ut mitius ferat ſuam ægritudinem hortatur, ab exemplis conſolans. Multi alij clariſsimi reges non potuerę ab omni infortunio liberi eſſe: quare & illorum exemplo diſce ſortem tuam æquius ſuſtinere. c. Aeacidem Peleum.) Aeacus ad Iouem ſtirpem ſuam refert: ergo & Pelleus Aeaci filius beatus eſt uel eo nomine. Porrò clariſsimorum regum Pelei & Cadmi exemplis probat, nemini abſolutam ac nulli malo obnoxiam in hoc mundo felicitatem accidere. Feliciſſimus Cadmus fuit uel propter hanc cauſam, quod ipſe cũ uxore ſua Harmonia tandẽ in deorũ numerũ aſciti, draconũ curru ad campũ Elyſium migrarũt. Hinc reliqui cõmenti ſunt fabulam de permutatione Cadmi & Harmoniæ in dracones, quæ apud Ouid. 4 Metamorp. extat. d Mortalium feliciſsimi.) Nam

Cadmi auus Iupiter, Mars ſocer, Venus ſocrus, Thyone & Leucothea filiæ fuerunt, Bacchus & Palæmon generi. Hinc Cadmum ἀντίθεον, diuinum ac deo ſimilem appellat. e. Harmoniam.) Harmonia Martis & ueneris filia eſt. f. Oculorum pulchritudine.) Βοῶπιν, quaſi oculos bouis habentem: id eſt, maſinos: ac deinde pulchros per μετάληψιν, ac per συνεκδοχὴν tota formoſa ſignificatur, perinde ac poſthac Thyonen λευκώλενον uocat, quibus epithetis Homerus Iunonem etiam ornat.

STROPHE V. COLON XIII.

Porrò dij ſuperi, utriuſq; (*a*) conuiuæ eſſe uoluerunt. (*b*) Saturniq; filios reges aureis inſidentes thronis illi uiderunt, ac (*c*) munera acceperunt. (*d*) Iouis autem gratia è prioribus translati laboribus, rectum ſtatuerunt cor: (*e*) ac rurſum alio tempore (*f*) tres Cadmi natæ, grauibus afflictionibus lætitiæ partem abſtulerunt patri. Iuppiter namq; (*g*) in deſiderabilem formoſæ Thyones lectū ſeſe contulit.

Et ſummam felicitatem, quibus nuptiæ Cadmi & Pelei decoratæ ſunt, & ſummam infelicitatem, quam poſtea in liberis perceperunt, ſubiungit: pulchra antitheſi gnomen de humanæ fortunæ inſtabilitate paulò ante commemorata tractans. a. Conuiuæ eſſe uoluerunt.) δαίσαντο, conuiuati ſunt.

b. *Saturni filios.)* Deorum eſt periphraſis, κρονοῦ παῖδας. Ipſi Peleus & Cadmus deos in ſuis nuptijs, aureis inſidere thronis conſpexerunt. c. *Munera acceperunt.)* ἕδνα dotem ſignificat, quæ ſponſo à ſponſæ parentibus uel amicis datur: ſicut φέρναι dos eſt, quæ ſponſæ à ſponſo donatur. Impropriè pro donis uel muneribus hic accepit. Nam Peleo ducenti Thetin, Neptunus equos dono dedit, Vulcanus gladium. Cadmo uero accipienti in uxorem Harmoniam, Venus aureum monile dedit muneri: quod accipiens Polynices, per ſucceßionem generis tradidit Eriphyle, ut Amphiarao ad bellum Thebanum proficiſci perſuaderet .d. *Iouis gratia.)* διὸς δὲ χάριν. Iouis uoluntate è malis prioribus translati, fortes fuere & conſtantes & beati. e. *Ac rurſus alio tempore.)* ἐν δ' αὖτε χρόνῳ. Alio mox tempore infelices uiſi ſunt. Quantum uterq; mali ſint perpeſſi, primo Cadmus, mox Peleus, ſubijcit. f. *Tres filiæ Cadmi.)* τριῶν ὀξείαισι. Quod tres filiæ Cadmi uarijs ſint actæ malis, earumq; nomine pater, ſatis ex poëtis conſtat. Semele enim, quæ & Thione, fulmine icta perijt: Agaue & Ino in rabiem uerſæ, filios ſuos lacerarunt: hæc Melicertem, illa Penthea: id quod Ouid. etiam tradit. g. *In lectum Thyones.)* Thyonen à Ioue ſolummodo uiolatam introducit, omißis Agnaue & Inone. Ratio eſt, quod hæc fuerit origo mali, & ex hac in reliquas ſit tranſfuſa culpa, ac in ipſos adeò parentes. Nam in dracones

diuitias porrexerit Deus, in ſpem uenio, poſthac ingens me inuenturum decus. (*e*) Neſtorem, Lyciumq́ Sarpedonem, hominum memoria, per ſonaras odas, quas ſapientes fabri poëtæ compegerunt retinet. (*f*) Virtus demum, quæ ex ſolis carminibus agnoſcitur, in ſecula durat, (*g*) quô non cuiuis aditus facile patet.

a. Huius filius.) Quum more ſuo paucis fatum Cadmi oſtenderit, Pelei etiam infortuniũ ſubnectit: nempe ut ob filium eius Achillem in bello iliaco caſum, & Danai luxerint & parens. b Sin quis.) εἰ δὲ νόῳ τις. Gnome eſt, qua monet, ut præſentibus Dei donis grati utamur: quaq́; à faſtu dehortatur, poſtquam nulla ſit homini in hac terra perpetua beatitudo. quod & Euripides ſenſit dum ait:

ὁ μέγας μὲν ὄλβος οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς.

Hoc eſt,

Non durat ingens perpetim felicitas.

c Quæ ſi copioſa.) Quales eſſe deceat & Hieronem & alios quoſcunq́ diuites, ſua perſona tacite adumbrat. Ego, inquit, etiam ſi dederint ſuperi ut olim opulentus & beatus ſim, attamen inter tenuis fortunæ homines tenuis etiam ero, meq́ illis attemperabo. Inter magnos uero & potentes atq́ adeò me clariores & opulentiores, magnus etiam ero, meque illis æquiparabo. Ne tamẽ fortunæ meæ obliuiſcar, minores me non cõtemnã: æquales mihi diligã: maioribꝰ

ita conuerſabor, ne me illis anteferam. Præclaram ſanè uirtutem, candido & ſyncero animo minime indignam, Reipublicæ ſalutarē, Chriſtiano etiam homini accommodam: qua ne ob dona diuinitus accepta efferamur, uel quemuis inferiorem nobis ſtatus humani ratione contemnamus, docemur: ne maioribus nobis ſuum honorem derogemus: néue ipſi rurſum optimates ſe deos eſſe putent, inferioribus ſe ruderum inſtar æſtimatis. Et quia ad Hieronem hanc odam ſcribit, ideo palàm non audens, ſua interim perſona, maiorem ipſum humanitatē induere & manſuetudinem cupit. Nam hoc ſolet eſſe peculiare principibus, regibus, aulicis, potentibus, uitium, ut ſeſe admirentur, inanes glorias efflent, ſeſe Ioues, & ſi qui ſint dij Ioue maiores, arbitrantes: neminem ad ſe admittentes, niſi purpuram & oſtrum indutos: inopes & pauperes ciues ſuos (quorum tamen ſudore, ut ille ait, Curios ſimulant & Bacchanalia uiuunt) fugientes haud ſecus atq; abominationem, draconem, & peſtem. Qui Ioues, ne Veioues dicam, ſi ſe quoq; homines eſſe cogitarent, diſcerent, quid hoc ſibi Pindaricum uellet, cum paruis paruus ero, cum magnis magnus. Quid enim magis decet principes, uel quoſcunq; ſtatu ſuo præeminenteis, atq; candor & humanitas, clementia, benignitas? Quarum uirtutum quum nulla tantumnon hodie in optimatibus reluceat, fit ut Echeti, cuius crudelitatem Homerus poſteritati mandauit, habeantur. Tum etiam fit, ut

nihil

nihil rerum communiũ feliciter adminiſtretur: quando Ioues iſti non dignantur conſuetudinem habere cum genere ſeſe minoribus, nec ſuas rebus manus & animum accommodare. Hinc quanta malorum deinde Lerna ſcaturiat, non eſt huius loci dicere. Quanto rectius Laërtes & Vlyſſes, ſtirpis ſuæ faſtigio ſepoſito, hic cum bubulco Philætio, & ſubulco Eumæo, ille cum Dolio atq; Sicula anu commercium habet, ac ſermones miſcet: unde contingit, ut paſtorum & uinitorum opera ſeruetur Vlyſſes: qui ſi aperta manu Ithacenſibus heroibus ſe ingeſſiſſet, non ſuis fuiſſet reſtitutus ſceptris, non ſuis redditus penatibus, non pudicam ſuam recepiſſet Penelopẽ. Quod ſi cui hæc tanquã ficta minus arrideant, uertat animum ad ea quæ de Traiano Plinius iunior in Panegyrico commendat. Inter innumera enim humanitatis τεκμήρια, etiam hoc de eo memoriæ prodidit: Quod quum cæteri ſublimia ſemper ſpectarint, ac ueluti dij eſſent, terram non ſint auſi pedibus contingere (Lectica enim ac ſexta ceruice, ut Satyricus ait, ferebantur) ipſe primus ciuium ſuorum ſe ſimilem eſſe oſtenderit, inter ſuos & ipſe incedẽs, terram pedibus contingendo. Atq; hic demiror diui Maximiliani Ro. imperatoris prudentiam, qui quoties in ædibus colonorum delituit, ut illorũ experiretur fortunam, uitam, ſtatum? Qui ut Ro. Imperij, ſic literatorum pateret benefactor, ex literis proculdubio tantam eſt clementiam & manſuetudinẽ conſequutus (Nam

literæ & humanitatẽ & alias uirtutes alumnorum ſuorũ mentibus inſtillant) & infimis & ſummis ſeſe attemperare potuit. Quod ſi prophana parũ iſtis curæ ſint, quid aliud, quæſo, ſacra, pater ταπεινοφροσύνην, ſpiritum demiſſum, & Chriſto conformẽ docent, hortantur, monent? Nõne CHRISTVS ſeruator uoſter, quum in forma Dei eſſet, ſemetipſum exinaniuit, ſerui accepta forma? Nonne paſtoribus imæ conditionis hominibus denunciatus eſt? Nonne is ὡς ἀληθῶς πατὴρ ἀνδρῶντε, θεῶντε, οὐρανοῦτε καὶ γῆς βασιλεὺς, uniuersã terris conſuetudine ſua aliud nihil docuit, nihil præſtitit, atq; cãdidi ac minime ſuperbi ſpiritus exemplũ? Proinde diſcant optimates et prophanorum regum, & omnium ſolius ſupremi regis Chriſti paradigmatis, alios præ ſeſe non contemnere, clementiam, liberalitatem, & alias id genus regias uirtutes adſumant, adſueſcant & ipſi ſuis ciuibus & ſubditis attemperare ſeſe. Nec eſt quod ſuum ideo ſtemma obſcuratũ iri putent: imò tanto potius futurũ eſt illuſtrius, quanto præclarius eſt, pium, mitem, ſuauem, comem, clementẽ deprædicari regem, principem, & optimatem, quàm ἄθεον, quam crudelem Echetum, impiúmue Neronem, ſæuũ Phalarin, atrocem Dionyſium. At principis familiaritas autoritatem eius leuabit, contemptũ gignet, maieſtatem eius imminuet. Non repugno equidem, modum excedere, ut in omnibus rebus, ſic hic pernicioſum quoq; fore. Atqui nemo quiſquam, ut hic nimij ſint, efflagitat.

rat. Attamen ſatius eſt in hanc, quàm in alterã delin quere partẽ, ut amiciores, quàm crudelioets diuulgẽtur. Quantũuis enim ad ima ſeſe demittãt, propterea ſui non poſſunt obliuiſci faſtigij. Perinde ac Pindarus, qui cũ dicat ſe cum magnis, tum præcellẽtioribꝰ cõuerſaturũ: addit ſtatim, ſed meã interim fortunam non poſthabebo: cauebo etiam ne me uel illis parẽ om nino reputem, ſed Polypi mentẽ habẽs, quantũ res tulerit, me illis addam ſocium. Hunc admodum optimates in minorum ſe cœtu, ſui non eſſe cacuminis immemores licet. Sed enim ceſſo ſurdis fabulã canere. Huc enim optima, optimi autoris gnome rapuit, et uel inuitum pertraxit, eam potiſſimum ob cauſam, ut & hunc & ſimiles huius locos altius ſtudioſis perpendendos, nec leuiter tranſeundos indicarem. d Quod ſi mihi Plutum ſubminiſtrauerit.) Sua rurſum perſona κατ᾽ ἠθοποιΐαν Hieronem monet, ut in ſuorum præconiorum concentores poëtas liberalior ſit. a Neſtorem.) Principes, eorumq́; res geſtas, poëtarum opera æternitatem conſequi tradit. f. Virtus.) γινοσκωμένα δ᾽ ἀρετά. Virtus poëtis prædicata ſempiterna eſt, ut in 1. Pythiorum demonſtratum. g Quô non cuiuis.) παύροις. Non omnibus peræque facile eſt, res inſignium heroum geſtas, immortales facere. Qua breui ſententia Hieronem monet, ut ſe liberaliorem ei exhibeat, ut magnificentius etiam ab ipſo Pindaro prædicetur.

ARCESILAO CYRENAEO CVRRV, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XIIII.

H(a)ODIE quidem oportet prope charum uirum,(b) diuitis Cyrenæ regem, te ſtare ô Muſa, ut cum ducente chorum Arceſilao, & (c) Latonæ ſoboli, & Pythoni augeas ſequundū ac debitum hymnorum uentum. (d) Vbi quondam aurearum Iouis aquilarum aſſeſtrix (e) Pythia ſacerdos, (f) haud abſente Apolline (g) Battum, ut frugiferæ colonus Libyæ fieret, oraculo deſignauit: utq; (h) ſacra relicta inſula, & curribus & equis potentiſsimam urbem (i) in albicante mamma condat,

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

(k) Thereumq; Medeæ carmen aſportet, cum decimaſeptima generatione, quod olim (l) iracuuda nimis Aeētæ filia (m) ex immortali ore prædixerat, regina Colchorum. Porrò ſic retulit ſemideis Iaſonis robuſti nautis: (n) Audite filij magnanimorum hominumq; deorumq; Aio enim, ex hac (o) mari cincta terra, (p) Epaphi filiam, (q) urbium radicem, necnon (r) curatricem mortalium,

tranſplantandam eſſe (*s*) in Iouis Ammonis ſolo.

ENARATIO.

Primum Arceſilaum Cyrenæum à Cyrenæ dici animaduertendum, quæ Libyæ urbs eſt, à Cyrene Hypſei filia, uel ab indigete fonte Cyre, Stephano autore. De origine Cyrenes eſt etiam in 9. Pythiorum.

Supplicat arceſilao Cyrenæorum regi, ut transfugæ Demophilo, qui ex urbe ob ſeditionem quandam exciderat, ignoſcat, eumq; ad priorem ſuam conſuetudinem & functionem uel ſedulitatem admittat. Ac priuſquam ad eum ſtatum perueniat, primum Arceſilaum ab urbe Cyrene, à maioribus, à Thera inſula, ad quam Argonautæ appulerant, unde Arceſilai progenitorum origo: deinde à Pythia uictoria effert. Quibus omnibus ceu inſinuatione poëtice magis quàm rhetorice, ipſum ſibi conciliat, quo facilius Demophilo placatiorẽ reddat. Et quia hic hymnus omnium epiniciorum eſt prolixiſſimus, quum certa quadam breuitate Lyrica gaudeant, modum excedit: eo rurſus nomine omnium præclariſſima ode cenſenda eſt, quod quæ uel Orpheus uel Apollinius Rhodius in ſuis Argonauticis complexi ſunt, hic in unum ueluti facem congeſſerit. Argumentum. *a Hodie quidẽ.) σάμερον, pro σήμερον. Muſam Clio alloquitur, ut hymnum hunc Arceſilao offerat. Hodie, id eſt, eo tempore, quo ad ipſum perferetur. præſenti pro futu*

ro uſus. Non enim eo die quo cœpit hanc oden pangere, è Thebis Cyrenen uſq; perferri potuit. b Diuitis.) εὐίππου, hoc eſt, equis decoræ, ſtrenuos, equos alentis: hoc eſt, diuitis, potentis & bellicoſæ. Nec temere Cyrenen εὔιππον, equeſtrem uocat: uerũ ideo quod Neptunus primum Afros currus iungere docuerit: tum quod equeſtris dea Minerua, in Libya feratur nata. c Latonæ ſoboli.) λατοίδαισιν. Enallage numeri eſt. Siquidem vnus eſt Apollo, qui Pythiæ uictoriæ autor eſt, certaminisq; tutor & præſes, Latonæ filius. Orditur autem propoſitione tali: O Muſa, hodie neceſſum eſt, ut oden meam uictori Pythio Arceſilao Cyrenes regi offeras, quo eum à corona & uictoria prædices, quam ex Pythione retulit. Ab hac propoſitione, Pythonis occaſione, digreditur, perinde ac ſtatim indicabimus. d Vbi quondam.) ἔνθα ποτε. Iuppiter totius uniuerſi medium emetiri uolens, aquilas celeritate pares & ab ortu & ab occaſu dimiſit, quæ peruolantes ad Pythonem urbem prope Delphos tandem ſibi mutuò obuiarunt. Quare ex illo aquilarum concurſu, ibidem totius etiam orbis machinæ medium eſſe definiuit. Poſtea in eius rei memoriam duas aureas aquilas conficiens, Apollinis delubro dicauit: quarum imagines in Phocico bello, ab Eumelo illato, ſublatæ ſunt. Hæc ſcholia. Per aureas ergo aquilas Pythij Apollinis templum hic ſignificat συνεκδοχικῶς. ἀέτωμα templorũ huiuſmodi inſigne Græci appellauerunt.

runt, de quo decima tertia Olympiorum nonnihil ſu indicatum. Atq; hic ſtatim polixam digreſsionem inchoat, donec ad huius odæ perueniat ςάσιν.

e. Pythia ſacerdos.) ἱέρεια ἱέρδα, per ſyncopen. Hinc apparet ſacerdotes Apollinis mulierculas & puellas fuiſſe non, uiros. Sic in rebus geſtis Apoſtolorum, quandam Pythonico ſpiritu perfuſam uaticinatam eſſe, hoc eſt, ſacerdotem Apollinem fuiſſe, memoriæ proditum eſt. f Non abſente.) οὐκ ἀποδάμου, pro ἀποδήμου, Dorice. Nō peregre pro fecto, non abſente, ſed præſente, & domi agente Apolline. g Battum.) Quomodo ex oraculo Delphico maiores Arceſilai ex Thera inſula in Cyrenen Libiæ coloniam deduxerint primum narrat. Sunt qui Battum hunc Theræ inſulæ regem primum Ariſtotelem uacatum tradant: inter quos eſt Herodotus: & ab oraculo Pythio Battum, quod Libyorum lingua regem ſonat, appellatum. Alij, quia impeditæ ſuæ linguæ nomine Pythonem acceſſerat, Βάττον, Βατταρίζειν, quod eſt balbutire, dictum. Alij Coccyga, quod non poſſet integra ſonare uerba. Aceſander non ob linguæ balbutiem, quod τραυλὸς eſſet, uerum quod ſua ſponte linguam inflexerit, pronunciationi aptando: quandoquidem eloquentia & conſilio floruerit, nominatum exiſtimat. Hæc de nomine. De profectione Batti Delphos uerſus diſcors eſt autorum apud Interpretem ſententia. Quia propter uocis ſiue intricationem

Quam charus Cyreneis fuerit hic Battus aperit quod eſt Ariſtophā. Pluto prouerbiū, Batti σίλφιον.

oracula ſcitatum iuiſſe putant, tale oraculum illi datum adſeuerant.

> Βάττ᾽ ἐπὶ φωνὴν ἦλθες, ἄναξ δέ σε Φοῖβος ἀπόλ-
> λων
> ἐς λιβύην πέμπει, μηλοτρόφον οἰκιστῆρα.
> *Nomine ueniſti huc uocis pie Batte: ſed ipſe*
> *Fœcundam ad Libyam purus te mittit Apollo.*

Menecles, quod & uériſimilius, autor eſt, orta Theræ ſeditione, Battum unà cum ſuarum partium hominibus è patria excidiſſe. Atq; cum non liceret redire Theram, Delphis conſuluiſſe Apollinem, num ſibi armis eſſet patria repetenda. Tum Pythiam ſacerdotem eiuſmodi reſponſum dediſſe:

> Βάττε πρόσθε κακὸν, τὸ δὲ δεύτερον ἐσθλὸν ἔρδοντα
> ἔρχεο λεῖψ᾽ ἁλίαν χώραν, ἤπειρος ἀμείνων
> ἠῶος. πρότερον δόλον ἔκβαλε πένθει πένθων.
> στέρξον γῆν ὁσίως, ἣν μισεῖ πολλ᾽ ἀθέμιστος.
> οἷα τ᾽ ἀνὴρ ἔρξει, τοῖον τέλος αὐτὸν ἱκάνει.

Hoc eſt,

> *Antè malũ paſſus, nunc proſpera Batte require.*
> *Vnde ac linque domum pelago cinctã, meliorem*
> *Terra dabit ſortem (reſponſis fidito noſtris)*
> *Aurorã aſpiciens, celer hinc patriã fuge fraudẽ.*
> *Tellurem ſancte colito, quam perfidus odit.*
> *Qualibet ut uitam duxit, ſic ultima claudit*
> *Vitalis flatus, meritis & poſtera primis*
> *Aequiparant ſe fata. Adeo bene uiuere pulchrũ.*

h Sacra relicta inſula) Theram intelligit, quæ vna Sporadum eſt, à Memaliare Cadmi nepotum quodam condita, in qua pueros octo uel ſeptem annos natos non deplorabant, ſi uita defungerentur: autore Stephano. Porrò ſacram hanc ideo appellat, quod templum illic Neptuni & Mineruæ fuerit, ut memoriæ prodidit Theophraſtus. i In albicante mamma.) ἀργινόεντι μαστῷ, in ſplendida uel albicante mamma. Quia Cyrene Libyæ in colle albæ terræ mammæ ſimili, ſita eſt, ideo poëta in albicante mamma ait, teſte Hierocle in Scolijs. Ariſtarchus ob fertilitatem diſtentæ mammæ comparari teſtatur: ἀργινόεντα enim μαστὸν, lacte diſtentā mammam ſonat.

k Theræuq́; Medeæ carmen aſportet.) Quum in Syrtin incidiſſent Argonautæ, per Libyam humeris ſuis Argo nauium ferebant, poſtea in mare rurſum demittentes. Ibi quum hoſpitalis muneris uice glebam præbuiſſet Eurypylus Neptuni filius Cyrenes rex, Euphemus accepit. Deinde ubi ad Theram inſulam fluctibus gleba ſolueretur, Medea in Therā iam receptis uaticinata eſt, poſteros Euphemi 17. generatione coloniam deducturos in Libyam. Iam Battus decimuſſeptimus erat ab Euphemo, qui Delphis reſponſum, ut paulò ante auditum, tulit, de migratione ſua in Libyam: θύραθεν de Thera dictum. ἀγκομίσαι pro ἀνακομίσαι. l Iracunda.) ζαμενής, ἄγαν ὀργίλος, ualde irata: à ζα augendi particula, quod robur & mentem uel indignationem ualet.

Irata ergo dicitur, quod filios ſuos mactarit, ut hiſtoria eius habet, quos ex Iaſone genuerat, quia ab eo repudiaretur. m *Ex immortali ore.*) ἀθανάτου στόματος. *Medeæ os, ut Chæris tradit, immortale appellat, ex parte: quandoquidē & Heſiodus in Theogonia immortalem ipſam uocet, quod, ut Aſclepiades adfirmat, nihil ab ea dictum, quod non ſimul ſit factum.* n *Audite filij. Hæc Medea in reditu à Colchis Iaſonem ſecuta, uaticinatur. Vt uero Argonautæ Colchos petiuerint, poſthac ſubijciet. Ex Argonauticis uero Apollinij, hiſtoria eſt petenda.* o *Mari cincta.*) ἐξ ἁλιπλάγκτου γαίας, *è terra in mari errãte: hoc eſt, mari cincta uel ambita inſula Thera,* p *Epaphi filiam.*) *Epaphus filius eſt Iûs & Iouis. Porrò ex Epapho Libya Nympha progenita eſt, ut Iſocrates in Buſiride teſtatur, & Ouid. in Trãsf. 1.*

Nunc dea linigera colitur celeberrima turba,
Hinc Epaphus magni genitus de ſemine tandem,
Creditur eſſe Iouis, perq; urbes iuncta parenti
Templa tenet.

Per puellam ergo Epaphi, Cyrenē intelligit, quæ urbs & regio, eſt filia Libyæ, filiæ Epaphi. q *Vrbium radicem.*) ἀστέων ῥίζαν *Cyrenen ideo urbium radicem appellat, ſiquidem ex ea Apolloinia & Teuchëira tranſplãtatæ ſunt.* r *Curatricem.*) μελησίμβροτον, *curantem homines:* παρὰ τὸ μέλω *curo, &* βροτὸς *mortalis, cui ſit reſpub. futura curæ.* s *In Iouis Ammonis ſolo.*) ἐν Ἄμμωνος θεμέθλοις. *Libyes Iouem Ammona appellãt*

Aegy

Aegyptiaca, ut quidam uolunt lingua. Alij ab ἄμμος, id eſt arena, quaſi arenarium: cuius χρηστήριον, id eſt, oraculum, & templum oraculo Iouis Ammonis deſtinatum, in libya fuit. Vnde Pheſtus ſic inquit:

ζεῦ λιβύης ἄμμον, κερατηφόρε κέκλυθι μαντι.

Hoc eſt,

Corniger ô Libyes Ammon me Iuppiter audi
Vates.

Cornigerum illic Pheſtus dicit, quod arietis ſpecie Iuppiter ille Ammon coleretur. Plinius libro ſecundo capite centeſimo ſexto. Ammonis Iouis fontem interdiu frigidum, noctu feruere, autor eſt.

EPODOS, COLON XIII.

Iam & pro(*a*) Delphinibus, branchijs & pinnis alarum inſtar inſignibus, inſulares Theræi celeres permutabunt equas, & remorum uice habenas & lora apprehendét, curruſq; curſu non impigros uertent. Id ſanè(*b*) ſymbolum efficiet, ut ingens fiat urbium Thera (*c*) metropolis, (*d*) quod in (*e*) *Tritone*
Tritonidis lacus quidem fluentis, (*f*) Eu- *in perſo-*
phemus è prora deſcendens, à deo in homi- *nam regis*
nem transformato, pro munere ſuſcepit: ad *Cyrenæo-*
cuius xenij ſuſceptionem, Iuppiter pater fa- *rum trã-*
tali tonitru inſonuit: *mutato. Delphines.*

Vaticinationem Medeæ continuat. a *Delphinibus.) De Delphinibus Plin. lib. 4. cap. 8. Velociſsimum omnium animalium non ſolum marinorum Delphinus, ſed ocyor uolucre, acrior telo, ac niſi multum infra os roſtrum foret, medio penè in uentre, nullus piſcium celeritatem eius euaderet:* b *Symbolum.)* ὄρνις, *augurium, diuinatio.* τὴν ὄρνιθα, *pro* μαντοσύνῃ *accipit.* c *Metropolis.)* μητρόπολις, *primariam & præcipuam urbem ualet. Sic Thera fit metropolis Cyranæ.* d *Quod accepit.) Symbolum quod accepit, periphraſis eſt glebæ terræ quam Triton fluuialis deus, uel Eurypylus Euphemo Argonautæ dedit.* e *Tritonidis.) Eſt Tritonis Libiæ amnis, de quo Pomp. Mela lib. 1. Super hunc ingens palus amnem Tritona recipit ipſa Tritonis. Vnde & Mineruæ cognomem eſt inditum, ut incolæ arbitrantur ibi genitæ: faciuntq́; ei fabulæ aliquam fidem, quod quem natalem eius putant, ludicris uirginum inter ſe decertantium celebrant.*

Tritonia Pallas.

f *Euphemus è prora.) Duplici prodigio Medeæ uaticinium confirmatum adſerit: primo Eurypyli munuſculo, nimirum gleba: deinde tonitru, quo ueluti Iuppiter Medeæ dictis annuerit.*

STROPHE II. COLON XIIII.

Quando anchoram æreas genas habentem, celeris Argi frenum, ad nauim pendentium adſecutus eſt. (*a*) Duodecim antehac

dies

dies ex Oceano tulimus marinam haſtam, ſuper deſerta terræ iuga: (*b*) mea trahentes ſolicitudine. Tum & ſolus inambulãs (*c*) deus aduenit, (*d*) honeſtam uenerandi uiri perſonam induens. Is (*e*) amica primum uerba faciebat, perinde ac uenientibus hoſpitibus benefactores conuiuium principio & lætitiam denunciant.

ἐπέπεσε, idem quod ἐπικύρσε. Quando incidit in anchoram æream uel ferream, ſcilicet Triton uel Eurypylus: pendentium ad nauim, hoc eſt, Argonautarum. a. Duodecim.) In perſona Medeæ poeta, quæ ſuprà adumbrauit, repetit, quo ordine, & quo ſingula modo peracta ſunt narrando: ita tamen ut Medeæ uaticinio cuncta quidem attribuat. Recitat autem Medea quomodo Argonautæ ad Syrtim Libyæ Argo ſuam ſuper humeros per Libyæ ſolitudinem portauerint ſuper terræ deſerta terga. Metaphora eſt, pro ſuperficie terræ. b Meis.) ἀμοῖς Doricum eſt, pro ἡμετέροις, hoc eſt noſtris curis, noſtro conſilio. Enallage numeri eſt, pro mea cura, mea prudentia. c Deus.) Triton deus, eſt neptuni filius. οἰοπόλος, ſolus prodeambulans. τουτάκι pro τηνικαῦτα, tunc. d Honeſtam.) ἀνδρὸς αἰδοίου πρόσοψιν θηκάμενος, facta & aſſumpta facie ſeu uultu uenerandi uiri, hoc eſt quod paulò antè dicit, Euphemus munus accepit à Deo in hominem transmutato: e Amica uerba faciebat.) ἄρχετο, Quem- ἐπέπεσε.

admodum ξενοδόχοι blande ſolent inuitare aduenas, ut ad ſeſe diuertant: ſic Eurypylus ſuauibus incitamentis alliciebat prænternauigantes Tritonem paludem Argonautas.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Sedenim dulcis reditus opportunitas (*a*) permanere uetuit: (*b*) dicebat enim Eurypylus, ſe incorruptibilis terræ concuſſoris Neptuni filium. Cognoſcens nos urgentes, protinus dextra tellurẽ prehendens, (*c*) fortè oblatum dare munus quæſiuit, neq; ad recipiendum quidem (*d*) immorigerum repetit. Siquidem heros ad littora prodeambulans, manu manum firmans ac donum attingens, felicem ſuſcepit (*e*) glebam (*f*) Experior deinde ipſam (*g*) è naui delapſam, atq; ſubmerſam marino (*h*) liquari fluctu

EPODOS, COLON XIII.

Abſortamq; (*i*) occiduo udo pelago.

a. Permanere uelit.) κώλυε μεῖναι. *Reditus occaſio non ſinebat adeò blandi hoſpitis beneficijs frui.*

b Dicebat enim Eurypylus.) φάτο δ' Εὐρύπυλος. *Apollonius Rhodius hunc aliàs Eurypylũ aliàs Tritonẽ fuiſſe teſtatur. Aceſander Eurypylũ Tritonis eſſe fratrẽ adfirmat, hunc ad modũ ſcribens: Eurypylus Neptuni et Celænûs Atlãtidis filius, in uxorẽ du*

cit

cit Steropen Solis gnatam & Paſiphaës ſororem, duos ex ea liberos procreans, Lycaonem & Leucippum. c Fortè oblatum.) προτυχὸν, fortè oblatum, quod forte fortuna arripuiſſet: idem quod παρατυχὸν, à παρατυγχάνω. d Immorigerum.) οὐδ' ἀπίθησέ νιν, neq; immorigerū enim fecit. ἀντερείσας, ἀνθορμώσας, ubi manum manu confirmaſſet & ſuffulciїſſet, hoc eſt, dextra dextræ iuncta. e Glebam.) βώλακα, βῶλον. f. Experior.) πεύθομαι, ſcrutor, reciſco, experior. In perſona Medeæ hæc quoq; dicuntur. g E naui.) ἐκ δόρατος, ex robore, id eſt, firma & roboribus compacta naui. Materia pro forma. h Liquari.) βᾶμεν σὺν, anaſtropho eſt, pro συμβήμεναι. i Occiduo pelago.) ἀμφιβολία hic eſt ſententiæ, ἑσπέρας ὑγρῷ πελάγει σπομέναν. Poteſt enim ἑσπέρας uel ad tempus, uel ad maris ſitum referri: ut ſit ſententia, glebam ueſpertino tempore ſecutam udum pelagus: uel, in occiduo mari, glebam ſolutam eſſe.

(*a*)Atqui laborioſis ego famulis pręcipiebam, ut ſedulò eam adſeruarent glebam, enimuero mentes illorum obliuioſæ fuerūt. Proinde(*b*)in hac inſula, immortale ſpatioſæ Libyæ(*c*)ſemen effuſum eſt(*d*) citra occaſionem. Sin ipſum iuxta Ditis terreſtrem hiatum, ad ſacram nempe (*e*) Tænarum reuerſus deieciſſet Euphemus, Neptuni equis pręfecti filius, rex: (quem olim Europe Tityi-

filia ad ripam (*f*) Cephiſi peperit)

STROPHE III. COLON XIIII.

Quatuor filijs prognatis, (*g*) ceu genere quodam, cum Danais ſibi accepiſſet latam illam terram. (*h*) Tum enim è magna Lacedę mone, Argiuoq́ ſinu, atq; Mycenis (*i*) migraturi erant. (*k*) Nunc uero ſelectum exterarum matronarũ genus in lectis (*l*) inueniet, qui ſimulac ad hanc diuinam inſulam appulſi fuerint, uirum parient, (*m*) nubium obfuſcatione obſcurorum camporũ dominum, cuius, quidem multo auro fulgente olim in tecto, ſuis Apollo reminiſcetur oraculis,

Qui genus reſpiciens, enallagen generis facit.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Ad Pythium ubi templum deſcenderit, multosq; poſthac ad ſplendidum (*n*) Iouialis Nili templum per naues duxerit. (*o*) Atq; ij quidem Medeæ carminum ordines.

Mandato ſuo ſeruos non obſequutos Medea conqueritur. *a* *Atqui laborioſis.*) λυσιπόνοι, *ſerui dicuntur Græcis, quod herorum & dominorum ſuorum labores perſequantur, quodq́ dominos ſuos labore liberent, ut ex hoc Euripidis liquet:*

δούλοισι γάρ τε ζῶμεν οἱ ἐλεύθεροι. *Hoc eſt, Seruûm labore uiuimus nos liberi.*

παρὰ

παρὰ τὸ λύω καὶ πόνον. b In hac inſula.) γῶ τᾶ νασῶ, in hac inſula Thera. c Semen.) Glebam ſpatioſæ Libyæ ſemen appellat, ſiue quod Libyca, uel ex libya ſit accepta, ſiue quod migrationis in Libyā cauſa ſit. d Ante occaſionem.) πρὶν ὥρας, ante tempus, priuſquam opportunum eſſet. e Tænarum.) Tænarus Laconicæ ciuitas, ubi porta eſt ad inferos. Tænarum ergo os plutonis, id eſt, portam ac ueluti ueſtibulum inferorum dicit. f Cephiſi.) Cephiſus Bœotiæ amnis. g Ceu genere quodā.) αἷμά οἱ. Sanguinem pro genere accipit. Senſus eſt: Si non apud Theram inſulam gleba ſubmerſa fuiſſet, ſed ad Tænarum uſq; conſeruata, tum quarta generatione Euphemi poſteri ex Lacedæmone in Libyam migraſſent. Nunc uero quia gleba reſoluta eſt prope Theram decimaſeptima primū generatione, Theræi primum Cyrenen Libyæ coloniam deducent. h Tunc enim.) τότε γὰρ, ſcilicet poſt quartam generationem. i Migraturi erant.) ἐξανίσταντα. Præſens pro futuro. hoc eſt, ſi gleba ad Tænarum primum deiecta fuiſſet, Lacedæmonij, Argiui &c. poſt quartam generationem, Libyam obtinuiſſent. ἐξανίσταμαι eſt excito, migrationē facio, migro. Ab Euphemo quarti ex Lacedæmone in Libyam coloniam deduxiſſent, ſi ad Tænarū primum deiecta fuiſſet gleba. k Nunc uero.) νῦν γε μάν. Argonautæ in Scythiam nauigantes, in Lemnias inciderunt mulieres, quæ icto fœdere maritos ſuos (à qui-

bus propter uirorum odorem ſeu grauεolentiam eorum repulſæ erant) occiderant: itaq; cum ipſis congreſſi Argonautæ receſſerunt. Inde progeniti liberi Lacedæmona patres ſuos quæſitum uenerunt: accepti illic & ciuitate donati, Spartam inuadere clanculum conſpirarunt: uerùm ſcelere patefacto in carcerem ſunt protruſi. Ad quos ubi matres perueniſſent, ueſtes filiorum ſuorum habitu permutarunt. Filij itaq; muliebri matrum ſuarum ueſtitu fallentes cuſtodes, exiere carcerem incolumes, & aufugerunt. Quos deprehenſos denuò quum Lacedæmonij iam ſupplicio afficere uellent, Theras Anteſionis filius coloniam fortè deducturus Lacones rogauit, uti captiuos illos ſibi donarent: impetratos ergo in Theram inſulam tranfert. Inter illos & Samus extitit, cuius filius eſt Battus, qui primus è Thera Cyrenen coloniam deduxit. l. *Inueniet.*) ἑυρήσει, *inueniet, ſcilicet Libya.* m. *Nubium obfuſcatione obſcurorum.*) κελαινεφέων, *propter frequentes cùm tempeſtates tum imbres, quorum gratia fertilia arua Libya poſſidet. Virum.*) *Battum intelligit, cuius & Catulus ad Lesbiam meminit, dum inquit:*

Quæris quot mihi baſiationes
Tuæ Lesbia ſint ſatis ſuperq;:
Quàm magnus numerus Libyæ arenæ
Lacer piciferis iacet Cyrenis,
Oraculum Iouis inter æſtuoſi,
Et Batti ueteris ſepulchrum,

Aut

Aut quàm ſydera multa, cum tacet nox,
Furtiuos hominum uident amores,
Tam te baſia multa baſiare
Væſano ſatis & ſuper Catullo eſt.

n. Ionialis Nili.) νείλοιο πρὸς πῖον τέμενος κρονίδα. *Libyã per Iouialis uel Saturnij Nili templum intelligit: uel ipſum Nilum, qui ceu deus apud Aegyptyos colebatur. Vnde parmenon,* αἰγύπτιε ζεῦ νεῖλε, *inquit. o Atq; ij quidẽ.) Epilogus uaticinij Medeæ.*

Porrò obſtupuerunt præ ſilentio immobiles diuini heroês prolixam animaduertentes uaticinationem. (*a*) O fœlicem Polymneſti filium, te hoc ſermone, (*b*) oraculum Meliſſæ, (*c*) ultroneo ſonitu deſignauit, quæ ubi ter gaudere tibi dixiſſet, fato conſtitutum te Cyrenes regem demonſtrauit,

EPODOS, COLON XIII.

Quum de turbida tamen & impedita tantum uoce (*d*) interrogares, nempe quanam in re adiutare & emendare eam poſſes.

a. O felicem.) Circuitio eſt, qua Ariſtotelem, qui ob linguæ impedimentum etiam βάττος, *id eſt, balbus dicebatur, intelligit: pulchre ad inſtitutum Medeæ uaticinationem adferens, & ad Arceſilai uictoris Cyrenæ regis laudem mox traducens. b. Oraculum Meliſſæ.) Id eſt, oraculum Pythiæ ſacerdotis.* μέλισσα *quidem apis eſt. Cæterum ut hypom-*

nemata habent, Cereris ſacerdotes proprie Meliſſæ dicebantur. Per Catachreſin tamen qualeſcunque ſacris præfectæ Nymphæ μέλισσαι, ob inſecti puritatem uocabantur. Mnaſeas Patarenſis, Nymphas primum mellis reperiſſe uſum autor eſt: quum enim antea homines mutua ſui cæde gauderent, & ſua ueſcerentur carne, Nymphæ perſuaſerunt eis ut tam fœda relicta & innata feritate, arborum fructibus uterentur. Ibi quædam Nympharum, cui nomen Meliſſæ, reperto fauo pro cibo uſa, ac admixta aqua pro potu, ſuis coæqualibus idem cibi ſubminiſtrans, mellificantibus inſectis ſuum nomen communicauit, μελίσσας eas appellans, plurimum illis cuſtodiæ adhibendo. Hæc in Peloponneſo primum contigiſſe Patarenſis adfirmat. c. Vltroneo ſonitu.) αὐτομάτῳ κελάδῳ, id eſt, ſpontaneo & ultroneo, diuinitus inſpirato Delphicæ ſacerdotis reſponſo, neque à Batto deſiderato. Quum enim Ariſtoteles non eo nomine Delphos petiſſet, ut migrationem aliorsũ ſcitaretur, enimuero ut uocis ſuæ agilitatem adſequeretur, ſua ſponte, nemine hoc rogante uel expectãte, Delphica Meliſſa, ſiue ſacerdos, uolentibus ita fatis, regem Cyrenes fore Battum, qui aliàs Ariſtoteles, reſpondit.

d. Interrogares.) ἀνακρινόμενον, αἰτοῦντα, interrogantem. ποινά τις, quæ ſolutio, liberatióne. Pœna enim miſsionis & abſolutionis cauſa fit: efficiens pro effectu.

(*a*)Et nunc igitur, (*b*) ceu purpurei floridiq;

diq́ꝫ ueris iucundiſsimo tempore, cum (c) hiſce pueris octauus, Arceſilaus germinat. Cui quidem cum Appollo, tum Pytho (d) celebritatem, quam ex equeſtri curſu adſecutus eſt, (e) per Amphictyones tradidit. Quę & ego ſanè (f) Muſis impendam, (g) unà cum aureo arietis uellere. (h) Quum enim pro eo ferēdo (i) Minyi Argonautæ ſoluiſſent oram diuinos Cyrenæis honores plantauere.

Et nunc igitur.) Redit hic ad cœptam in Arceſilai gratiam oden, oſtendens Arceſilaum regem iam octauum eſſe à Batto illo primo ex oraculo Apollinis Cyrenes rege. Deinde laudat eundem à Pythia uictoria. b Ceu pupurei floridiq́ꝫ ueris.) φοινικανθέμου, *id eſt, purpureos flores habentis.* ἦρος *contractum eſt, ex* ἔαρος. τὸ ἔαρ, τοῦ ἔαρος κατὰ συναίρεσιν ἦρος. *c. Hiſce pueris.)* παισὶ τούτοις, *hiſce pueris uel filijs. Ciues Cyrenæos intelligit, qui ſunt filij & pueri regis ſui & patris patriæ, nempe Arceſilai. d Celebritatem.)* κλέος, *celebritatem, id eſt uictoriam. Metaphora. e. Per Amphictyones tradidit.) Amphictyones Pythijs ludis præfecti fuere. Fuit autem Græciæ concilium celebre ex duodecim gentibus conſtitutum, ad Thermopylas, ut Arpocration habet: ad quod concilium qui ex ciuitatibus Græciæ mittebātur,* ἱερομνήμονες, *hoc eſt, ſacriſcribæ dicebantur, ut Ariſtophanicus Nebula-*

rum interpres habet, quum dicit Chorus, καὶ γελᾶτ' αὐθ' ὢν ὑπὸ στρέβλου λαχὼν τοῦτ' ἱερομνημονεῖν. His Amphictyonibus & alia, & ludi Pythij curæ erant. Amphictyonum ergo decreto Arceſilaum uictorem Pythium pronunciatum ait: vnde rurſum Pythiorum ludorum claritas quanta fuerit, eſt cognoſcere: quandoquidem è duodecim gentibus collectum concilium ijs quoq; præfuerint. Coactum autem illud concilium fuit ex Ionibus, Dorienſibus, Perrhebis, Bœotis, Magnetibus, Achæis, Phthiotis, Melienſibus, Dolopibus, Aenianibus, Delphis, & Phocenſibus. Sed de ijs in 6. Nemeorum etiam nonnihil annotabitur. A Pythia igitur uictoria, obiter interſpergendo regem euehit. f. Muſis illum impendam.) Hoc eſt, laudabo eum, ἀπὸ δ' αὐτὸν ἐγὼ μοίσαις δώσω. Theſis eſt, pro ἀποδώσω, ἀπὸ cum δώσω συντακτέον, g. Vna cum aureo arietis uellere.) Propoſitio eſt, quo Argonautarum nomine ſeſe laudaturum Arceſilaũ pollicetur: digreßioni, quam ſubiungit, prolixe uiam ita præmuniens. h. Quum enim pro eo.) Ratio eſt, quur uelit Argonautas etiam commendare, uel Argonautarum res geſtas referre. Quia, inquit, ex Argonautis ea gloria ad Cyrenæos deriuata eſt, quod ex Thera reges acceperint. Primo Battum, & hunc à Batto octauũ Arceſilaum. Atq; hæc propter Euphemum dicit, qui accepta ab Eurypylo uel Tritone gleba, apud Theram in Pelagus demerſa, in cauſa fuit quur

primum

primum uel ex oraculo Delphico, migrarint in Libyam, ut è ſuperioribus etiamnum liquet. i *Minyi.) Minyas argonautas appellat, quod plurimi ipſorũ genus ſuum ad Minyã Neptuni filiũ, & Tritogeniã Aeoli gnatã tranſtulere: id quod & Apollonius tradit, quum inquit:*

-ἐπεὶ μινύαο θυγατρῶν
οἱ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἀφ' αἵματος εὐχετόωντο. etc.

SROPHE IIII. COLON XIIII.

(*a*) Quis primum nauigationem eam orſus eſt? qualenam periculum fortibus imò adamantinis clauis Argonautas colligauit? (*b*) Fato deſtinatum erat, Peliam (*c*) ex illuſtribus Aeolidis, uel manu uel conſilio inflexibilibus, moriturum. Redditum hinc eſt horrendum animo eius prudenti uaticinium, (*d*) prope medium arboroſæ matris umbilicum pronuciatum: (*e*) Altero pede calciatum in cuſtodia omnino conſeruandum eſſe, quando uidelicet (*f*) ab altis ſtatiuis (*g*) ad occiduã terrã (*h*) inclytæ Iolei peruenerit.

a. Quis primũ.) Poëticũ Argonautarũ expeditioni ingreſſum facit: primo interrogãs Musã Cliond, quæ neceſſitas Argonautas pro aureo adferendo uellere impulerit: ac ſtatim per ſubiectionem ſibi ipſe reſpondet, θέσφατον ἦν *&c. Sic Homerus principio operis ſui Muſam inuocat,*

μῆνιν ἄειδε θεὰ πηληϊάδεω ἀχιλῆος

οὐλομένην. *Ac poſtea interrogat:* τίς τ᾽ ἄρ σφωε θεῶν ξυνέηκε μάχεσθαι. *Cui erotemati ſtatim ſubijciendo ipſe reſpondet,* Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. *Tanquam ergo ingens perſcripturus ſit argumentum, & arduam planè hyſtoriam, hanc interrogationem ueluti inuocationis loco præmittit.*
b. Fato deſtinatum erat.) Argonautarum hiſtoriam à prima hic origine pandit, eam ad calcem uſque de hinc perducendo.

DE ARGONAVT. EXPEDITIO.

Tyro Salmonis filia, è Neptuno Nelea & Peliam peperit. Deinde Crethei Aeoli filio nubit, ex quo Aeſonem, Pheretem & Amythaonem generat. Porrò ex Aeſone Iaſon, è Pherete Admetus naſcitur: ab Amythaone uero Melampus. Iaſon de hinc educandus Chironi traditur, ut ab eo medendi artem diſceret. Interim pater eius Aeſon fratri ſuo Peliæ regnũ cedit, iubetque Theſſaliæ eum præeſſe, donec Iaſon à Chirone reuertatur. Iam ab Apolline Pelias oraculum acceperat, ut obſeruaret eum, qui altero tantum pede calciatus ipſum accederet: à tali enim imminere ſibi mortem. Vbi Iaſon adoleuit, ad fratres patris ſui redit, & ipſe regni futurus conſors. Anaurum ergo Theſſaliæ fluuium tranſiturus, Iunonem in ſpecie anus reperit ad ripam, quæ & ipſa traijcere flumen uolebat, quanquam ſubtimida eſſet, nec flumini ſeſe credere auderet: vnde ipſam Iaſon

hume

humeris ſuis transfert: atq; illic altero calciamento in luto fluminis defixo & relicto, patriam ſuam altero pede nudus ingreditur. Hunc proinde Iaſonem altero pede diſcalciatum Pelias animaduertens, oraculi reminiſcitur, ipſumq; occidere timens, perſuadet ei ut in Scythiam abeat, aureum inde arietis uellus allaturus. Putabat enim ita fore ut in Scythia, uel hoſtium uel Aeëtæ manu interiret, uel naufragio occumberet. Hæc ex Liuillio Tyrræo in Scolijs Apollonij ἀργοναυτικῶν. c. Ex illuſtribus Aeolidis.) Per Aeolidas, κατ' ἐναλλαγὴν numeri, Iaſonem, cuius auus Aeolus, pater Chreteus, mater Tyro, intelligit. Argo nauis ab Argo fabro ſuo dicta: hinc Argonautæ, qui naui illa, pro aureo arietis uellere in Scythiam ſunt profecti. Cicero ab Argo regione et urbe Peloponneſi, dictam eam nauim opinatur, dum ait: Etenim ſi nunc aſſequi aliquid ſe putant, qui oſtium Ponti uiderunt, & eas anguſtias per quas pene trauit ea quæ eſt nominata *In primo Tuſcula. quaſt.*

Argo, quia Argiui in ea delecti uiri
Vecti petebant pellem inauratam arietis

d. Prope medium arboroſæ matris.) παρὰ μεσσον ὀμφαλὸν ἠυδένδροιο. *&c. hoc eſt, iuxta Delphicum templum in medio nemoroſæ terræ ſitum. Nam ſuprà è duarum aquilarum concurſu, monſtratum eſt Delphos in medio terrarum orbis collocatas eſſe. Matrem igitur nemoroſam, terram arboribus luxuriantem dicit. Periphraſis Delphorum uel Del*

phicæ cortinæ, quæ eſt in medio nemoroſæ terræ. e. Altero pede calciatum.) μονοκρηπίς, qui altero tantum pede ſandalia habet. à μόνου ſolum, & κρηπίς, quod gradũ uel inceſſũ, uel crepidam, uel ſandaliũ ualet. f. Ab altis ſtatiuis.) Hoc eſt, à Chirone ad Peliam. σταθμοὺς ueteres in agris mapalia & ſtabula dixere, & εὐδείελον εὔδηλον. g. Ad occiduam terram.) εὐδείελον ad ueſperam ſitã, uel celebrem, perinde ac Ithaca εὐδείελος apud Hom. dicitur. h. Inclytæ Iolci.) Iolcus Theſſaliæ ciuitas. Homerus catalogo nauiũ: φοίβην καὶ γλαφυρὰς καὶ ἐϋκτιμένην ἰωλκόν. Stephanus.

ANTISTROPHE, COLON XIIII

(*a*) Hoſpes quidem uel ciuis exiſtens. (*b*) Suo itaq; ille tempore geminis haſtis admirandus apparuit, dupliciq; ueſtimento conſpicuus. Altera ueſtis, quæ Magnetibus peculiaris erat, eius membra tegebat: altera (*c*) pardalea, qua horridos imbres arcebat: neq; ſplendidi (*d*) comæ capilli deradebantur, uerum totum conquaſſabant dorſum. Protinus ergo rectà perrexit, intrepidi cõſilij ſui, in abundantis turbæ concione, periculum facturus,

a. Hoſpes.) Hæc particula, Hoſpes ſeu peregrinus quidẽ uel ciuis, ad uaticiniũ adhuc præcedens pertinet. Hoſpes eſt Iaſon, quia à Chirone aduenit: ciuis

ciuis, ex natiuitate. b. Suo itaq; tempore ὁδ' ἄρα χρόνῳ ἵκετο. Vaticinij Delphici completionem ſtatim nunc ſubijcit, quomodo adultus Iaſon patriũ regnum inuiſerit. c. Pardalea.) παρδαλέη, Pardi pellis eſt, ſeu ueſtis è pelle Pardi. De pardis uero eſt apud Plinium lib. 8. cap. 17. & Ariſtotelem in hiſtoria animalium. d. Comæ.) Comam nutrire libertatis apud ueteres ſymbolum erat. Hinc Homerus honeſto epitheto καρηκομόωντας ἀχαιοὺς dicit. Nec piget hic adſcribere, quod Scholia hic adijciũt: quod ueteres primitias comæ apud flumina detõderũt, ijq; dicarint, omnia ex aquis primũ orta ſignificãtes.

EPODOS, COLON XIII.

(*a*) Quem non agnoſcebant Magneſij. Piorum tamen eum intuentium aliquis hoc dixit: (*b*) Num is eſt Apollo? neq; enim eſt Veneris, (*c*) æreo qui curru uehitur, maritus. Porrò (*d*) in præclara Naxo Iphimedeæ aiunt obijſſe diem filios, (*e*) Otum puta, teq; fortiſsimum Ephialtam regem. Quinetiam (*f*) Tityum, Diane uelox telum confecit, ex inuicta celeriter correptum pharetra: (*g*) uti diſcat quiſpiam, quomodo potentiorum amicitiam & amorem debeat affectare. ἐπιφώνημα.

STROPHE V. COLON XIIII.

Illi quidem hæc inter ſeſe uiciſsim garriebãt Mulabus dein & polito curru feſtinans

cum admiratione Pelias aduenit. Obſtupeſcebat autem continuò, colluſtrans inſigne calciamentum, dextro duntaxat pedi obductum. Suffurans tandem animo pauorem, ſic eum conuenit: Qualem terram ô hoſpes, gloriaris patriam tuam eſſe? (*h*) Quæ è terra genitarum hominum è cano uentre te in lucem produxit? ab inuiſis mendacijs te purum ſeruans ediſſere genus.

a. Quem non agnoſcebant piorum.) Vt ignotus fuerit patriæ ſuæ ciuibus explicat. ὀπιζομένων participium à uerbo ὀπίζομαι, quod Deum præ oculis pono, pius ſum, & intueor, ualet. ab ὄψ ὀπὸς vultus, aſpectus. b. Num is eſt Apollo.) Quomodo intuentes in Iaſonem ciues ſecum diſceptarint, oſtendit: admirantes enim eius heroicam proceritatem, perſonam auguſtam, vultum liberalem, dubitabant án ne Apollo, uel mars, uel Otus, aut Ephialtes, aut Tityus eſſet. c. Aereo curru.) χρυσάρματος Martis epitheton. quod curribus gaudeat, quibus in bellis utebantur ueteres. d. In præclara Naxo.) Naxus inſula vna Cycladum eſt, à Naxo Carum duce nominata. e. Otum, Ephialtes.) Otus & Ephialtes fratres in Dianam impij fuere, vnde in ſpecie cerui eis apparens, tela quibus petebatur, in ipſos reflexit. Charidi monſtroſa hæc paradigmata non probantur. Meminit enim & Homerus horum, quod nouem annis in nouem vlnarum longitudinem

nem excreuerint. Verum Pindarus non tam ob formam, quàm proceritatem Iaſonis commendandam aduxit. Et ſi enim adeò formoſus Iaſon fuerit, ut Iuno in eius pulchritudinem exarſerit, magnitudinem tamen in robur corporis præ forma euehit. f. *Tityum.) Tityum ab Apoll. & Diana traſfixum Pherecydes autor eſt.* g. *Vt diſcat.) ὄφρα, id eſt, ut diſcant ſe ſibi ſimilibus ſociare, non dijs, non Dianæ uel Apollini. His uero paradigmatis nihil aliud agit poëta, quàm tantum: Iſte uel Apollo uel Mars eſt, ſiue Otus, ſiue Ephialtes, Tityúſue. Et hæc ſecum loquentes impenſe mirantur: quandoquidem ſciant Otum & Ephialtem res mortalium iam olim deſeruiſſe, Tityũ item Dianæ confectum tello. Hinc ſuſpenſis animis reſponſum & genus eius expectãt.*

h. *Ecquæ hominum.) ἄνθρωπος hic neceſſario fœmininum eſt: ſiquidem ex hominis maſculi aluo non poßit egredi fœtus. Sic Iſocrates in Paragraphico utitur fœminino genere, dum inquit, de ancila loquens: ἐκ δὲ τοῦ τραύματος φάσκοντες τὴν ἄνθρωπον ἀποθανεῖν.* καὶ τὶς ἀνθρώπων.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Cui, confidenti animo, præclaris uerbis hunc in modum reſpondit: (a) Alio Chironis me doctrinam ferre. Proinde ex antro (b) à Chariclone & Philyra, ubi caſtæ Centauri filiæ me educarunt, redeo: ac uiginti illic

tranſactis annis, neq; factum, neq; dictum (*c*) turpe apud illos proloquutus, * abij, (*d*) antiquam patris mei domum (*e*) curans, quæ non profato, neq; feliciter adminiſtratur, (*f*) quamq; Iuppiter populorum ductor olim Aeolo, illiusq; pueris, precioſæ rei loco tribuit.

*Vel * domum redij, antiquum patris mei regnum recepturus quod &c.*

EPODOS, COLON XIII.

Porrò auribus meis increbeſcit nephandum Peliam, (*g*) ſtulta mente ſua fretum, uiolenter noſtrorum deprædari parentum (*h*) regnum. Qui, (*i*) primum uidi lucem, (*k*) ſuperbi principis formidantes iniuriam, me, ceu uita defunctus ac triſte funus eſſem in domo poſitum, muliebri luctu planxerunt, ac noctu clanculum purpureis faſcijs inuolutum, uia communicata, Saturnio Chironi educandum tradiderunt,

a. Aio Chiro.) φαμὶ, pro φημί. Chironis inſtitutione, ſe ueracem fore innuit: ut pote qui ſit ita liberaliter à Chirone edoctus, ut mentiri plane piaculum ducat. b. A Chariclone & Philyra.) Philyra mater eſt Chironis, ut è tertia Pythiorum ode innotuit. Chariclo uero, genitiuo τῆς χαρικλόος, & κατὰ συναίρεσιν χαρικλοῦς, latine Chariclonis, ſicut Dido Didonis, uxor eſt Chironis, filia Apollolinis:

è qua

è qua & Chirone Charyſtus eſt genitus. c. Turpe.) ἀντέστελον, id eſt, ἀπαίδευτον, hoc eſt, illiberale, inhoneſtum, quod liberalem inſtitutionem dedeceat. d. Antiquam patris mei domũ.) οἶκα δ᾽ ἀρχαίαν. Poteſt οἶκαδε aduerbialiter referri ad uerbum ἱκόμην: ut ſit ſenſus: Domum in patriam reaij, regnum paternum recepturus. ἀρχαίαν enim ſubſtãtiue eſt pro ἀρχὴν, per extentionem: ſicut Homerus ἀναγκαίην ex ἀνάγκη facit. e. Curans.) κομίζων, curãs. Si ſimplex pro cõpoſito accipiatur, ut ſit per ἀφαίρεσιν, ἀγκομίζων uel ἀνακομίζων, tum recipere ſonat. Significat autem κομίζω, & fero & curo, ut apud Homerum, quum Telemachus ad matrem ait, τὰ σὰ ἔργα κόμιζε, tuas res cura f. Quam Iuppiter.) Diuino iure, & Ioue ita digerente, regnũ ad ſeſe pertinere arguit. Genealogia ſic habet: Promethei filius eſt Deucalion, cuius Hellen, cuius Aeolus, cuius Crethe us & Athamas & ſalmoneus: Crethei filius Aeſon, Aeſonis Iaſon, Salmonei Tyro, è qua & Neptuno eſt Pelias & Neleus. g. Stulta mente fretum.) λευκὰς φρένας albas mentes. Metaphora eſt ab aquæ ſuperficie. Vt illa in ſumma ſui facie eſt perſpicua & clara, in imo & profundo nigra, ob quam etiam cauſam apud Homerum μέλαν ὕδωρ dicitur: ſic mentem Peliæ albam dicit, ut forinſecus apparet: cæterum per metalepſin relinquit cogitandum auditori, nequaquam eſſe talem, qualis foris appareat, ſed longe aliũ internũ eius eſſe animũ,

hoc eſt minus candidum. h. Regnum.) ἀρχεδίκαν, *hoc eſt, regnum quod iure parentes mei tenuerunt. Siue* ἀρχεδικᾶν, *ut ſit α pro ω, id eſt, regnum quod eſt parentum meorum iuſte imperantium, audio Peliam ſpoliare. i. Vbi primam uidi lucẽ.) Metu Peliæ ſeſe recens natum, ſeu funus efferendum, in domum collocatum fuiſſe, & eò interim dolo ad Chironem Centaurum deportatum dicit: Verebantur enim, ne ſi Pelias reſciſceret filium Aeſoni natum uiuentem, ipſum occideret, ne uidelicet regni æmulum uel inuaſorem uel repetitorem olim nanciſceretur. k. Superbi Principis.)* ὑπερφιάλου ἀγεμόνος, *pro* ἡγεμόνος, *Dorice, hoc eſt, Peliæ.*

STROPHE VI. COLON XIIII.

Atqui horum quidem ſermonum (*a*) capita cognoſcite. Primum inclyti ciues aperte mihi ædes(*b*)equeſtrium parentum meorum indicate. Aeſonis namq; filius indigena, non ad exteram alienorum terram ueni. (*c*)Diuinus uero Centaurus nomen(*d*) Iaſoni mihi indidit. Sic fatus eſt. Hunc ubi ingreſſus eſſet, patris oculi cognouerunt: ex ipſius enim ſenio confectis (*e*) palpebris, (*f*) inſtar bullarum lachrymæ ſtillabant: adeò ex animo, & impenſe gauiſus eſt, longe mortalium pulcherrima(*g*) conſpecta prole.

c. Capita.) κεφάλαια, *capita, hoc eſt, ſummã.*

Audi

Audite, inquit, quid & quô uelim. Patris meas Aeſonis ædes accedere uolo, eas quæſo inclyti ciues mihi commonſtrate, eas mihi indicate. b. *Equeſtrium.*) ἐπιθετικῶς *parentes ſuos* λευκίππους, *quaſi* ἱππικοὺς, *hoc eſt equeſtres, albis & ſplendidis equis inſigneis uocat* c. *Diuinus Centaurus.*) *Chiron Centaurus* φὴρ, *id eſt fera, propter naturæ corporis ſui ſimilitudinem (unde & ſemiuiri biformes* διφυεῖς *Græcis) appellatur.* φὴρ *ergo &* θὴρ *idẽ ſunt, niſi quòd* φὴρ *Theſſalum etiam ſignificet, &* φῆρες *uel* φέρες *ſint Theſſali uel Centauri:* θὴρ *uerò ſemper ſubſtantiuum ſit. Diuinus ideo, quòd uel à Saturno naſcatur, uel quòd iuſtitiæ ſuæ nomine tantum mereatur laudis.* d. *Iaſoni.* ἴασις *ſanitatem ſignificat. Et quia Chiron medicus, in medendi arte primum inſtituit à ſeſe ſuſceptam Aeſonis genituram; ideo ab ea facultate* ἰάσωνα, *ueluti ſanatorem, nominauit.* e. *Palpebris.*) γλέφαρον, *idem quod* βλέφαρον: *hoc* ἀπὸ τοῦ βλέπω καὶ φάρος, *illud* παρὰ τὴν γλῶτταν καὶ φᾶρος: *quòd palpebræ, ſiue uiſus, ſiue pupillæ, adeoq́ſ* συνεκδοχικῶς *oculorum ſunt ueluti ueſtes, atq́ſ tegumenta.* f. *Inſtar bullarum lachrymæ ſtillabant.*) πομφόλυξαν, *pro* ἐπομφόλυσαν. *Dores* σ *in* ξ *mutant, à uerbo* πομφολύζειν, *quod eſt ebullire, bullas producere. Deducitur porrò hoc uerbum à nomine* πομφόλυξ, *quod bullã ſonat, ut in prouerbio,* ἄνθρωπος πομφόλυξ, *planum eſt.*

g. *Conſpecta prole.*) γόνον ἰδὼν κάλλιστον αὐ-

δρῶν, pulcherrima conſpecta prole, ſcilicet ſua, Iaſone.

ANTISROPHE, COLON XIIII.

(*a*) Fratres cõuenerunt ambo, prope quidem Pheres, fonte (*b*) Hypereide relicto: dein & ex Meſſena Amytham, mox Admetus atque Melampus affuêre, conſobrinum ſuum Iaſona beneuolum ſibi reddentes eiq; congratulantes, conuiuij ſubinde tempore mãſuetis eos Iaſon colloquijs ſuſcipiens, munera digna parãs, omni eos tripudio replebat, quinq; noctibus integris totidémq; diebus, bonæ uitæ decerpto fructu.

a. Fratres.) Pheres & Amythaon fratres ſunt Aeſonis, ut ſuprà patuit. Admetus fili⁹ eſt Pheretis, Melampus Amythaonis. Ergo cõſobrini ſunt inter ſeſe, uel fratres patrueles, Iaſon, Admetus & Melampus. Amythan poëta hic dixit, perinde ac ἀλκμὰν: aliàs ἀμυθάων ſcribitur. quod ſi ἀμυθᾶν cũ circunflexo legeretur, Dorica eſſet contractio ex αων. uerum quia ὀξύτονον eſt ἀμυθὰν, σωύτμησις magis eſt quàm σωαίρεσις.

b. Hypereide.) Hyperia fons eſt Theſſaliæ in urbe Pheris, ut Sophocles apud interpretẽ teſtatur.

ὦ γῆ φεραία χαῖρε, σύγγονόν θ' ὕδωρ
ὑπερέια κρήνη, νᾶμα θεοφιλέστατον. *hoc eſt,*
Tellus Pheræa gaude, congenita hinc aqua,

Fons

Fons Hyperia, gratiſsimis ſiphonibus Deo ſcatens. Huius fontis mentio etiam eſt apud Homerum in Cathalogo nauium. Sunt qui huic fonti nomen ab Hyperete inditum uelint, ut Pherecydes: qui, Melas, inquit, Phryxi filius ducit in uxorem Eurycleam, ex his naſcitur Hyperes, qui proximè fontem morabatur, ab eius nomine dictũ Hyperiam. Pindarus ueluti patronymica forma fœminina effert ὑπερηΐς, quaſi indicare uelit Hyperetis fontem eſſe, uel ab Hyperete hoc nominis ſortitum eſſe.

c. Meſſene.) Meſsene Laconicæ ciuitas, cuius frequens apud Iſocratem mentio. Quòd uero Pheres & Amythaon Aeſonis fratres ſint, uel Homerus teſtatur, dum hunc in modum canit:

τὺς δ' ἑτέρυς κρηθῆϊ τέκε βασίλεια γυναικῶν
αἴσονά τ' ἠδὲ φέρητ' ἀμυθάονά θ' ἱπποχάρμην.

EPODOS, COLON XIII.

Verum ſexta omnem ab initio repetens & in ſummam colligens ſermonem Iaſon, omnibus cum cognatis ſuis cõmunicabat: qui in eius ſententiam pedibus ibant. Continuò relictis ſedibus cum illis ſurgebat. Ad ædes igitur Peliæ peruenerunt, ubi uniuerſi ſteterunt intus. Quos audiens Tyronis formoſæ proles, ilicet eis occurrit. Cui ſubinde molli uoce inſtillans amicũ colloquium Iaſon, eruditorum ſermonũ exordium

Tyronis formoſæ proles, eſt periphraſis Peliæ.

& fundamentum iecit. (*a*) Fili, inquit, petræi Neptuni,

STROPHE VII. COLON XIIII.

„ Sunt quidem uelociores mortalium mẽ „ tes ad laudandum doloſum lucrum præ iu- „ ſtitia, quum tamẽ (*b*) aſperum inde fructum „ conſequãtur. Cæterùm & me & te, ſemota iracundia, decet reliquam felicitatem texere. Cognòſcenti hæc dico. (*c*) Vna bucula Cretheo, prudentiq; Salmoni erat mater. In (*d*) tertia uerò genitura nos ex illis plantati, aureum ſolis robur uidemus. Quòd ſi qua inimicitia cognatis nobis interceſſerit, quæ pudorem ac reuerentiam contegat, (*e*) felicitas certè noſtra caſſaretur.

a. Fili petræi Neptuni.) Periphraſticè rurſus Peliam ita uocat. Rogat autem Iaſon oratiuncula hac, ut amicè ſecum regnum diuidat, neq; ſit futuri belli cauſa, magnæ ue perniciei faces accendat: futurum enim ſi renuat, ut cogatur, quum iure naturali ad ſeſe, patris Aeſonis nomine, regnum pertineat. πετρᾶῷ ποσειδῶν. *Petræus appellatur Neptunus qui hoc nomine in Teſſalia colitur, quòd dormiens ipſe, ſuper petra quadam, è ſemine quod dormienti exciderat, equum è terra illic produxerit, cui Scyphio fuerit nomen. Alij eam cauſam adferunt, quòd diſſectis Theſſaliæ montibus, dico autem Tempe, per ipſos*

ſos Peneum deduxerit, quum antea per urbem flueret, & agrosplerοſque uaſtaret, ut Callimachus tradit:

φεύγε δὲ καὶ πηνειὸς ἑλισσόμενος διὰ τέμπεων.
id eſt. Peneus fugit flexus per Theſſala Tempe.

b. Aſperũ fructum.) τραχεῖαν ἐπίβδαν. Dies feſtiuitatem ſequentes propriè ἐπίβδαι dicuntur, quæ feſto accenſentur. Aſperum ergo fructum conſequuntur, τραχεῖαν ἐπίβδαν. hoc eſt, poſt Pythia, uel poſt feſtum ueniunt, ut prouerbium habet: id eſt, uani ſunt, & nequicquam laborant.

c. Vna bucula.) μία βοῦς, una bos. βοῦν metaphoricè pro matre uſurpat. quaſi dicat: Aui noſtri unam matrem Enaream habuerunt: fratres fuerũt nempe Cretheus & Salmoneus, ut apud Heſiodum eſt. Quia ergo ſanguine inter nos iuncti ſumus, decet eo inter nos maiorem uigere amicitiam. d. Tertia genitura.) τρίταισι δ' ἐν γοναῖς, tertio gradu. Genealogia ſic habet: Salmonei filia eſt Tyro, è qua Pelias. Tertius igitur à Salmone Pelias. Non diſſimilem ad rationem Iaſon tertius eſt: Cretheus Salmonis frater, Crethei porrò filius eſt Aeſon, Aeſonis Iaſon. Tertius igitur à Cretheo Iaſon eſt. e. Felicitas noſtra.) μοῖραι δ' ἀφίσαιντ'. hoc eſt, feliciore ſequundioreq́ fortuna deſtitueremur. Summa huius loci eſt: Concordia paruæ res creſcunt, diſcordia maximæ dilabuntur.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Non decet nos ambos ferro uulnerantibus gladijs, neque telis magnum progenitorum precium diuidere. (*a*) Siquidem pecudes ego, armentorúmque flauos greges dimitto, agrósque omneis, quos à parẽtibus meis auferens occupas & (*b*) regis, diuitias quidem cumulans. Nec me tuas ędes amplificantia fatigant hæc adeò, ſed ſceptrum & ſolius imperij tui thronus: cui ſolio Crethei filius Aeſon, inſidens olim, equeſtribus populis iura dabet. Hæc itaque citra communem inuidiam & mœrorem.

EPODOS.

Diſſolue nobis, ne quod recentius ex ipſis malum ſuſcites. Sic dixit Iaſon.

a. Siquidem pecudes.) μῆλά τε. ἀρχαϊσμός ἐστι. *Veteribus enim* μῆλα *nedum oues, ſed totã quadrupedum poſſeßionem ſignificauêre: perinde ac Latinis pecudes & pecora. Per* μῆλα *ergo nedum oues, ſed & iumẽta alia, equos, aſinos, præterea ſues, capras, & id genus alia ſignificat. Boues ſeiunctim propria uoce explicat, alioqui & ſub* μήλοις *comprehenderentur, per archaiſmon & catachreſin. b. Re*νίμεις.

gis.) νύμεις *eſt pro* νέμεις, *uel medio* νέμῃ. *Thema hic adfingendum eſt* νύμω, *tum in ſecunda perſona barytona* νύμεις *faciet, & per* ἔκθλιψιν *&* συγκοπὴν διφθόγγου, *excluſo* ι, *fit* νύμις.

Pelias

Pelias uero (*a*) quieto animo reſpondit: (*b*)Talis equidem ero. Atqui me iamnunc ſenilis ætatis pars circunſepit, tuo pubertatis(*c*) flore adhuc fluctuante. Potes autē (*d*) terreſtrium amoliri indignationem. (*e*)Iubet enim animam ſuam ferre Phrixus, ad Aeetæ uos thalamos profectos, uellusq́ arietis lanificio inſigne, abducere, quo è pōto quō dam conſeruatus eſt.

STROPHE VIII. COLON XIIII.

A nouercæ impijs telis. Hæc mihi per ad mirandum inſomnium denunciata ſunt. Petij itaque Delphos ſcitatum oracula, num quid horum, quæ uiderim per inſomnium, indaganda ſint. At enim Apollo quàm celerrimè nauim ad profectionem te apparere excitat: proinde uoluntarius hoc certaminis perfice. Quod ad me attinet, te ſolum rerū habenis moderari, regnaréq́, ſanctè deiero me permiſſurum. (*f*)Ratum iuſiurandum Iupiter teſtis nobis eſto, qui(*g*) utrique noſtrûm cognatus eſt. Hoc fœdere laudato inter ſe mutuò, diſceſſerunt.

a. Quieto animo.) ἀκᾶ, *id eſt, quietè placidè.*

b. Talis ero.) τοιοῦτος ἔσομαι, *talis ero, ſcilicet, qualem deſideras mi Iaſon: ego tecum non digladiabor huius imperij nomine, ſed amicè inter nos*

rem componemus.

c. Flore adhuc fluctuante.) ἄνθος ἥβας κυμαίνῃ. Metaphora eſt à marinis fluctibus, qui ut ingenti tempeſtate moti ſolent eſſe concitatiores, ſic ætas iuuentutis, ceu tempeſtate mouetur, hoc eſt, ipſo flore ſuo, ut ſit ardentior, uiridior, uiuacior ſenectute. Iuuentus æſtuat, tumet, fluctuat: ſenectus friget, ſiſtitur, languet. d. Terreſtrium iram.) μᾶνιν pro μῆνιν, iram, ut apud Homerum, μῆνιν ἄειδε &c. Per iram terreſtrium, Interpres terreſtres deos intelligi putat, quos male habeat, nondum in patriã Phrixi animam reductam. Vt ſit ſententia: Tu potes deorum ſedare iram, potes & animam Phryxi & aureum uellus, non ſine ſempiterno nominis tui ornamento adferre. Poteſt etiam ad aureum arietis uellus referri haud equidem ineptè, ut propter quod pleriq; mortalium Aeëtæ inuiderint. e. Iubet enim animam ſuam.) Moris erat apud ueteres, ſi quis apud exteros uita defunctus eſſet, ut ſi corpora non ſupereſſent, animæ tamen quibuſdam in patriam cæremonijs reuocarentur, eaſq; ceu unà nauiganteis ad patrios penates reducere conſuetudo tenebat.

HISTORIA DE PHRYXO ET AVREO VELLERE.

Athamas Aeoli filius, frater Crethei, primũ uxorem habuit Nephelen, è qua duos liberos Hellen ſuſtulit & Phryxum. Defuncta Nephela, alteram, cui nomen Ino, duxit: quæ cùm, pro more nouercarum,

rum priuignorũ uitæ inſidiaretur, perſuadebat Aeolicis fœminis, uti ſemina terræ mandanda torrerent. Terra ergo toſta ſemẽtis grana ſuſcipiens, infœcunda permanſit. Aeolus Delphos, qui ex Apolline cauſam inquirant, deſtinat. Quod animaduertens Ino, legatis muneribus corruptis perſuaſit, ut reuerſi Delphis dicerent, Apollinem Hellen & Phryxum ſibi in uinctimas poſcere. Eos enim eſſe ſterilitatis cauſam. Athamas tali legatorum reſponſo fidem habens, aræ utrunq; filium conſecrat, Dij uerò ambos miſerati, aureo uellere inſigni ariete ex ara per aurã ſuſtulerunt. Hic dum Helle uirgo ſeſe in dorſo arietis ſuſtentare non poſſet, in mare decidit: ex eo caſu Helleſpontum dictum aiunt. Phryxus autem in Schythiam profugit, ſeruatus tandem in terra Colchica, ubi Ioui fugitiuo, hoc eſt, fugæ authori, arietem immolat, quod à nouercæ dolo Iouis ope liberatus eſſet: ducta illic in uxorem Chalciope Aeëtæ regis filia: ubi & diem ſuum, quatuor liberis progeneratis, obijt. Hæc ex Scholijs in Apollonium. f. Ratũ iuſiurandum. Hoc eſt, Iupiter firmi huius & haud quaquam fallacis pacti teſtis eſto. g Vtriq; noſtrum cognatus.) γνήθλιος. Vterq; enim generis ſui ſtirpem ad Iouẽ refert, & Salmoneus & Cretheus.

(a) At Iaſon ipſe iam

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Ciebat præcones, naui ſanè undiq; exiſtẽ

commendat. Hercules eſt filius Iouis & Alcmenæ: qui ab Argonautis relictus eſt, eo quòd eſſet ignarus remigandi artis, adeoq; nimio manuum ſuarum robore confringeret remos, ut Apollonius tradit. Relictus eſt autem in Myſia. Porrò præcipuos hic heroës & ſemideos, qui Iaſonem ſunt ſecuti, enumerat. Catalogum Argonautarum Interpres apud Sophoclem in Lemniadibus eſſe dicit, & Aeſchylum ἐν καβείροις. Tres ergo Iouis filij ſunt: primus Hercules ex Alcmena, reliqui duo Caſtor & Pollux ex Leda.

c Neptuni de ſtirpe duo.) Euphemus Neptuni filius eſt ex Tænaro Laconicæ promontorio. Periclymenus Nelei filius, eſt nepos Neptuni: ſiquidem pater Nelei Neptunus eſt. d Multum laudatus Orpheus.) αἰνετὸς, ab omnibus collaudandus, uel multum commendandus. Orpheus Apollinis filius cum Hymenæo & Ialemo, autore Aſclepiade in Tragodumenis, profectus eſt: & hic Orpheus poſtea & eam expeditionem conſcripſit. e Alterum quidem Echiona.) Græca talem œconomiā habent: Alterum quidem Echiona, plenos pubertate, alterum uero Eurytum. Participium inter duo propria, Alcmanico more, inſertum eſt, inquit Interpres. κεχλαδόντας, id eſt, πληθοῦντας: pro κεχλαδόντας. Eſtq; χλῆδος propriè aquarum cū ſtrepitu ſeu murmure fluxus: ſicut βρόμος ignis ſtridor uel fragor. Sunt autem Mercurij filij Echion & Eurytus. f Qui circa Pangæum.) Pangæus mons

eſt Thraciæ in ſeptentrione, ut Plinius lib. 4. cap. 11. habet. Venerunt, inquit, Boreadæ, commorantes circa Pangæum montem. g. *Borreas uentorum rex.) Borream uentorum regem & patrem facit. Ventus eſt uehemens, à ſeptentrione ſpirans: cuius filij ſint Zetes & Calais. Ficta ſunt fortaſſe nomina:* καλαΐς *enim, uelut* καλῶς ἄωρ*, ideſt, bellè & iucundè flans.* ζήτης *quaſi* ζαήτης*, ideſt,* ἄγαν ἄωρ*, nimiū flans. Græci ſeptentrionales Boreadas uocant. Hinc ſunt qui hanc fabulam id ueri cōplecti uelint, quòd per Boream ſeptentrionales Scythæ intelligantur, qui ſe heroibus Argonautis adiunxerint, quiq́; ob uelocitatem alati dicantur.* h *Mouebantur.)* πεφρίκοντας, *pro* διακινοῦντας. φρὶξ *propriè tranquilla eſt fluctuū commotio. hinc* φρίττω *placidè cō moueo. Poëta dicit* πεφρίκοντας*, perinde ac uerbi thema præſens ſit* πεφρίκω*: nam ſi à* φρίττω *deducatur, tum oportebat eſſe* πεφρικότας.

Cæterum & omnia perſuadens, dulce deſiderium ſemideis accendebat(*a*) Iuno

STROPHE IX. COLON XIIII.

Nauis Argi, ne quis nulli periculo expoſitus apud matrem remaneret ætatem ſuam coquens, ſed ut uel morte pulcherrimū uirtutis ſuæ remedium offenderet. Poſtquam igitur Ioicum(*b*) peruenit (*c*) nautarum flos, omneis collaudans (*d*) recenſuit Iaſon. At ei

ſanè

ſané (*e*) Mopſus uates augurijs & ſacris uaticiniorum(*f*) ſortibus, exercitum in nauim prudenter induxit. Anchoris porrò ad embolum ſuſpenſis

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Auream manibus apprehendens phialã princeps in puppi, (*g*) patrem cœleſtium fulmine tonãtem Iouem, ac meatu celeres fluctuum ictus, uentorumq́ inuocabat, noctesq́ & ponti ſemitas, diesq́ lætos, amicam item reditus fortunam. Cui è nubibus fatalis tonitru ſonitus inſonuit, ſplendidi etiã coruſcationis radij uenerunt prorumpentes. Vt uerò reſpirauerunt heroës, fidem diuinis adhibebant ſignis.

(a) Iuno.) Quia Iuno in Argo colitur, & nauis heroum ab Argo nomen habet ab Argiuis principibus, ut eſt apud Ciceronem in Tuſculanis, ideo Iuno principes illos ſuos ad uirtutem, ad heroica facta inflammat, inſtigatq́, ut Argo nauim conſcendant. b. Peruenit.) κατέβα pro κατῆλθε, deuenit. c. Nautarum flos.) ναυτῶν ἄωτος, nautarum flos: hoc eſt, delecta manus, ſelectæ copiæ. d. Recenſuit.) λέξατο pro κατελέξατο, per ἀφαίρεσιν, id eſt, ordine recenſuit, numerauit, cenſum fecit. e Mopſus.) Secundum alios, tribus ſunt uſi uatibus Argonautæ, Mopſo Ampycis filio, Idmone Atlãtis, & Am-

phiarao oiclei. *f Sortibus.) primùm uaticinari conſuerunt, fueruntq́; in ſacris menſis tali, quorũ iactu diuinabant: ueluti ſi me iactante, hoc quod dixero perueniat, fiet quod uolo: ſin ſignum à me nominatum non cadat talo, nec me compotem fore uoti, arguit. g Patrem cœleſtium fulmine tonantẽ.) Ioui primùm libat, non autem Neptuno, ob eam cauſam, quod ut Aratus ait,*

-μεσταὶ δὲ διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαί,
πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραὶ, μεστὴ δὲ θάλασσα
καὶ λιμένες.

ἐλχεικέραυνον, *quòd fulmine pro haſta utatur, ut iam antea audiuum, nominat.* ἀμπνοὰν ἔστασαν, *pro* ἀνέπνευσαν, *reſpirarunt. Quo indicat, uehementer Argonautas tonitru & fulmine Iouis territos, & ferè exanimatòs fuiſſe.*

(*a*) Acclamauit ergo eis

EPODOS, COLON. XIII.

Vt remos agerent, prodigiorum (*b*) interpres, dulceis ſpes (*c*) ſubindicans. Remorũ actio uerò ab (*d*) argumentoſis manibus cita pergebat: cumq́; auſtri flatu (*e*) ad inhoſpitalis ponti oram tranſmiſsi uenerũt, illic caſtum marini Neptuni delubrum ſubiêre: purpureus Thracẽſium grex aderat, necnõ diuinitùs lapide extructa (*f*) aræ latitudo, ac dum ingens in periculum incidiſſent, domi

no na-

no nauium ſupplicabant,

STROPHE X. COLON XIIII.

Vt effugere daret(*g*)ineluctabilem(*h*)col lidentium ſe mutuò petrarum impetum. Geminæ autem uitæ erant, uoluebantúrq; celeriùs, quàm grauiter ſtridentinm uentorum acies.

a Acclamauit.) κάρυξε pro ἐκάρυξε, proclamauit, diuulgauit. ἀμφιβολία hic eſt. b Vates.) τερασκόπος Nominatiuus eſſe poteſt: tùm ad Mopſum uatem referendum eſt: prodigiorum enim ſpeculatorem ſonat. Vates Mopſus Argonautis demandauit, ut remis manus ſuas admouerent. Vel accuſatiuus eſſe Doricus poteſt, multitudinis numeri, nominatiuo ſingulari ſimilis: tùm ad Iaſonem transferenda eſt oratio: ut ſit ſenſus: Iaſon Argonautis ſuis per præconem promulgauit, ipſos uates (Nam tres habebant, ut ſuprà demonſtratum) debere remos uerſare. Verùm prior ſententia melior eſt.

c Subindicans.) ϕαίνων, ὑποφαίνων, ſubindicans. ἁδείας ἐλπίδας, ſuaueis ſpes, de potiunda ſcilicet aurea arietis lana. ἁδείας pro ἡδείας. d Argumentoſis manibus.) τραχειᾶν παλαμᾶν. α pro ω Doricè, fortibus manibus. e Ad inhoſpitalis ponti oram.) Ponti Euxini eſt circuitio, de quo Plinius lib.6. cap.primo Pontus Euxinus, inquit, antea ab inhoſpitali feritate ἄξενος appellatus,

peculiari inuidia naturæ ſine ullo fine indulgentis aui ditati maris. Et ipſe in Europam Aſiamq́; funditur. &c. f Aræ latitudo.) θγύαρ uola manus propriè eſt. Metaphoricè hic poeta pro latitudine uſus eſt: à θγύφν, quod eſt ferire. unde apud Euclidem ὑποθγύσα, ſubſecans uel ſuccidens linea dicitur. Hic ergo θγύαρ βωμοῖο, latitudo aræ, prolata ara accipitur περιφραστικῶς. δεσπότης ναῶν, epitheton Neptuni. g Ineluctabilē.) ἀμαιμάκετον pro ἀκαταμάχητον inſuperabilem, inexpugnabilem. h Collidentium ſe mutuò.) Per concurrentes hic petras Cyaneas intelligit, quæ ſunt inſulæ Ponti, ab alijs Symplegades appellatæ, traditæq́; fabulis inter ſe concurriſſe, quum parno diſcretæ interuallo; ex aduerſo intrantibus geminæ cernebantur, paulumq́; deflexa acie, coëuntium ſpeciē præbebant. Plinius lib. 4. cap. 13. Pindarus has duas uitas, hoc eſt, uiuas petras appellat, propter motum, quo concurrere uidentur ſuū. Recordatur has petras Odyſ.μ Homerus:

ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ' αὐτὰς,
κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος ἀμφιτρίτης.
πλαγκτὰς δή τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι. etc.

(*a*) At mortem iam Argonautarum nauis ſcopulis illis, uentorumq́; luctæ attulit. Ad (*b*) Phaſin enim deinceps redierunt, inde (*c*) ad nigros uultu Colchos appulſi uim eis fecerunt, apud ipſum Aeëtam. (*d*) Venerabilis porrò Venus celerrimis telis conſpicua, uariega-

uariegatam motacillam, Bacchi auem, ex Olympo in (*e*) indiſſolubilem (*f*) quatuor radijs interſtinctum circulum iungens

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Ad homines primùm detulit. Carmina præterea magica ſapientem (*g*) Aeſonidem docuit, ut Medeæ parentibus (*h*) reuerentiã adimat, utq́ (*i*) deſiderabilis Hellas ipſam iã tum animo flagrantem flagro credulitatis ac ſuadelæ mutet. Atqui Medea, ſanè protinus (*k*) fines & extrema paternorum certaminum demonſtrauit, oleoq́ medicinã uehementiũ dolorũ expultricẽ admiſcẽs, Iaſoni ut ſeſe perungeret dedit, (*l*) quũ iã uiſum eſſet illis aliquod operæprecium, ut nuptijs mutuo complexu dulcibus conſocientur.

a At mortem.) Metaphora eſt. hoc eſt, Argonauis è Cyaneis petris, uel Symplegadibus erepta eſt. Phaſin.) Europæ fluuium, iuxta Mæotin lacum & Tanain, cuius & Apollonius meminit:

φᾶσις δινήεις εὐρὺν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει

Impete cum uaſto Phaſis latum in mare trudit Fluxum. c Ad nigros uultu Colchos.) ἔνθα κελαινώπεσσι κόλχοισι, *ad uultu nigros Colchos. Quidam* κελαινὸν *pro* καταπληκτικὸν, *hoc eſt, horrendum, ueluti facie & uultu horrendos uel conſternanteis, ut ex ipſo Colchorum uultu truculentia & ſæ-*

uitia appareat. Alij dicunt quòd Scythæ ſint Aegyptiorum coloni, unde & eos nigricolores eſſe aiunt.

d Venerabilis Venus.) Quomodo Venus adiuuerit per iynga Iaſonem, narrat. Iynx auicula eſt, ut Scholia tradunt, maculoſis plumis, oblongo collo, lingua admodum protenſa, frequenter ſeſe uertens, ceruicem uolutans ſuam. Hanc ſibi ueneficæ accõmodam ad amatoria incantamenta rentur: unde accipientes eam rotæ cuipiam alligant, ac ſua cantantes carmina circumuoluunt. e Indiſſolubilem circulum.) Indiſſolubilis circulus, rotæ eſt periphraſis.

f Quatuor radijs.) τετράκναμον. κνήμη radius eſt rotæ. Non ſimpliciter ergo rotam quatuor habere radios dicit, uerùm ideò, quòd ad duos radios alæ, & ad alios duos pedes iyngis adnexi ſint. Theocritus in Pharmaceutria huius auiculæ meminit, & poſthac ode. 4. Nemeorum hanc ipſam repetit Pindarus. Vnde prouerbium eſt, Iyngi trahi. Sed hac de plura in nemeis. Latini motacillam iynga uocant.

g Aeſonidem.) Aeſonidem, Iaſonem Aeſonis filium. h Reuerentiam adimat. ἀφέλοιτ' αἰδῶ, ut Medeæ parentibus reuerentiam adimat: id eſt, Venus edocuit Iaſonem, & eam illi gratiam adfudit, qua ita Medeæ placeret, eiúsq; amore inflammaretur, ut Medea huius amorem patris honori præferret, ut mallet conſeruatum iri Iaſonem potius, quàm parentes ſuos, quum tamen diuino & naturali inſtinctu, parentibus honorem & obedientiam & gratitu

gratitudinem deberet Medea. i *Deſiderabilis Hellas) Hellas, id eſt Græcia. & continens pro contento* κατ' ὑπαλλαγὴν, *ut Cicero appellat huiuſmodi ſchema. Ipſa Græcorum manus, cuius princeps erat Iaſon, ea inquam delecta Græcorum principum manus adeò ſuffurata eſt animum Medeæ, uti mallet in Græcia, quàm in Colchide habitare.*

k *Fines paternorum certaminum.)* πέρατ' ἀέθλων, *fines paternorum certaminum demonſtrauit. Hoc eſt, indicauit Medea Iaſoni, qui labores eſſent exantlandi ei, à patre propoſiti. Vel ſic intelligi poteſt: Monſtrauit Medea)* ἄεθλων *enim & præmiũ & certamen ualet) quibus rationibus poſſet fines certaminum, uel præmiorum adipiſci: hoc eſt, qua ope inſtructus, fieri poſſet uoti ſui compos, & omneis exhaurire & ſuperare labores, quos pater Aeëtes propoſiturus erat, & aureum uellus pro mercede referre.* l *Quum iam uiſum eſſet eis.) Hoc eſt, ea ratione Medea pharmacum apparauit, quo poſſet in certaminibus ſuperior euadere, ut ſe duceret in uxorem, alioqui tàm fidam ei ſeſe non exhibuiſſet.*

EPODOS, COLON XIII.

At quũ Aeëtes (*a*) adamãtinũ aratrũ in mediũ proferẽdo telluri infixiſſet, unà cũ bub9 flãmã (*b*) è flauis naribus ardẽtis ignis ſpirãtibus, qui æreis ungulis per uicẽ terrã (*c*) incidebant, ſolus (*d*) ad iuga adducẽs, Iaſon appropinquabat: rectas autẽ ſectiones intẽdẽs

trahebat,(*e*)terræ dorſum(*f*) ad orgyæ longitudinem in profundam aratro uerſæ, diſſecans. Dixitq́; Aeêtes: Hoc operis nauis iſtius rex, quiſquis eſt, ubi mihi perfecerit,(*g*) immarceſsibilem ſtratum tollat,

STROPHE XI. COLON XIIII.

Pellem (*h*) auream, lana ſplendidam. (*i*) Hæc ubi memoraſſet ille, croceum ſuum indumentum proijciens Iaſon, dea fretus, opere tenebatur arandi: Ignis itaque ipſum non (*k*)turbat, iuxta pharmacorum peritiſsimæ amicæ incantamẽta. Apprehenſo ergo aratro,(*l*)bubulis colligauit neceſsitatis uaſis, colla boum: quumq́;(*m*)lateribus ualẽti naturę acrem ſtimulum inieciſſet fortis Iaſon, (*n*)præfixũ laboris penſum abſoluit. Gemebat hoc uidens, tametſi clanculũ hominis uirtutes uehementer admiratus Aeêtes.

a Adamantinum aratrum.) Metaphoricè durum, uel reuera ex Adamante factum. Quomodo uero Aeêtes primùm, deinde Iaſon aratro terram proſciderit, eſt apud Apolloniũ, Orphea, Sophoclem, & Ouid. 7. Metamorph. b Eflauis naribus.) ἀπὸ ξανθᾶν γενύων, *pro* ξανθῶν. *&* γενύων, *pro* ῥινῶν. *Nares flauæ ſunt, propter igneum, quem efflant colorem. c Incidebant.)* ἀράσσεσκον *pro* ἤρασσον, *ſculpebant, deradebant, incidebant,* ἐχάραττον. *d Ad-*

Ad iuga adducens.) ἀγαγὼν, ubi ad iuga perduxiſſet. ζεῦγλα. ζυγά, ἢ ζεῦγα, ϛοινικῶς ζεῦγλον, ζυγὸν ζεῦγον & ζεῦγος dicitur. αὖλαξ ſulcus, ab αὐλὸν. id eſt, longum: omne enim longum Græcis dicitur αὐλὸν. e Terræ aratro uerſæ.) ἀναβωλακία γῆ, terra in proſciſsione uel aratione glebã ſurſum reÿciẽs remittensúe. Ergo ἀναβωλακία hic eſt ἐπίθετον. f Ad orgyæ longitudinem.) Orgya longitudo eſt triũ cubitorum, uel ambarum manuum extenſio, ut Heſychius autor eſt, Germanicè klafter. g Immarceſsibilem ſtratum tollat, Incorruptibilem ſtratum. μεταφορικῶς pellem arietis auream uocat, priſco more. Veteres enim paſsim apud Homerum ſtragulis lectorum è pellibus factis uſi eſſe leguntur. Scholia ueteres pelles ſubſtrauiſſe tradunt: hinc à κωδίοις κῶμα, id eſt, ſomnum dici, eo quòd ſuper pellibus dormirent, uolunt: unde Ariſtoph.

ἣν σε μὴ μισῶ, γενοίμην ἐν κρατίνου κώδιον.

Incorruptibilem ideo dicit, quòd aureũ eſſet uellus, aurumq́; non ſit corruptioni obnoxium. h. Aurea lana.) κῶας αἰγλᾶεν χρυσέῳ θυσάνῳ, pellem aurea fimbria ſplendidã. θύσανος propriè fimbria eſt, dicta παρὰ τὸ θυσσεύεσθαι, hoc eſt, κινῆσαι, ut eſt apud Homerum Iliad. β & ξ in Scolÿs: uel παρὰ τὸ θύσεσθαι hoc eſt, παραωρεῖσθαι, ut Pindarica hypomnemata habent: id eſt, à iuxta attollendo. Hinc metaphoricè hic fimbria pro lana uſus eſt, quod & ipſa inſtar fimbriæ ſeſe attolat, propter bonam alimoniam,

uel teneritudinem. i *Hæc ubi memoraſſet.) Vt ſit Iaſon Aeëtæ cùm exemplum, tùm promiſſum ſecutus, memorat.* k *turbat). αἰόλλε pro ταράσσε. Ignis eum non turbat, non commouet, non retrahit.* l *Bubulis neceßitatis uaſis.) βοέοις δ' ἦσεν ἀνάγκας ἔντεσιν αὐχένας, colla boum bubulis neceßitatis uaſis ligauit, id eſt loris, περιφερασικῶς.*

m *Lateribus ualenti naturæ.) ὀριπλεύρῳ φυᾷ. Circuitio eſt boum, natura magnorum laterum: id eſt. boues quibus natura ſunt grandia latera: unde & fortes ſunt.* n *Præfixum laboris penſum abſoluit.) Quæſtio hic uerſari ſolet, inquit Interpres, quomodo ignis non læſerit Iaſonem: & quia Pindarus non expoſuit, diſcutienda eſt. Hiſtoria ergo ſic habet: Medea Iaſoni præcepit, ne boueis aduerſus uenti flatum ageret, ne retroacta ignis flamma damnum acciperet, ſed auras uentorum ſequeretur: ſic futurum, ut flatus boum ignei ad anteriora rapiantur. Iußit etiam, ut poſtquam ſulcorum unum ordinem perfeciſſet, ne à fine iſto colonorum more denuò inciperet, uerùm ut retrorſum actis ab eo fine bubus, ab eodem ſemper loco ordiretur.*

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Proinde forti uiro, ſocij amicas manus porrigebant, coroniſq; herbaceis ipſum (a) redimibant, ac manſuetis ſermonibus amicum

cum conueniebant ſuum. Continuò (*b*) Solis admiranda proles Aeëtes, collucens oſtendebat uellus, quod illic (*c*) Phrixi gladius extendebat. Arbitrabatur enim nihil porrò moliri poſſe Iaſonem pro tollendo uellere: ſiquidem repoſitum erat in ſaltu, (*d*) ubi impetuoſiſsimis draconis genis cuſtodiebatur, qui cùm latitudine, tum longitudine, (*e*) quinquaginta remorum nauim occuparet, (*f*) quam *f*erri plagæ perſecerunt.

λόχμα, hoc eſt, denſo arborib. uepribus ue loco.

a Redimibant.) *ἐρέπτειν propriè ad animantia bruta refertur, ὅτι ἐπὶ τῆς ἔρας ἐσίουσιν. hoc eſt, quòd è terra pabula & paſcua carpant. Hic pro ἐρέφειν, hoc eſt, cingere & coronare uſus eſt. Coronis herbaceis eum ornarunt ueterum more, qui terræ uirentibus folijs uel herbis uictores ſuos decorabant, ut in quatuor celebrium Græciæ ludorum circulo liquet: uirtutis enim rationem, nō pecuniarum ſeu quæſtus habentes, uirentem uirtute & animum & caput, uirentibus omnium parentis terræ germinibus teſtabantur. b Proles Solis.*) *περίφρασις eſt Aeëtæ, Solis admiranda proles: filius enim Solis eſt. c Phryxi gladius extendebat.*) *Nam Phryxus Ioui, fugæ autori, arietem illum immolarat, ut ſuprà narratum. Proponit autem alterum laborem, uel monſtrum potius, Iaſoni uincendum.*

d. Vbi impetuoſiſsimis draconis genis.) *Quur*

genis draconis, & non potius oculis cuſtodiri uellus ait? An ideo, quòd per Synecdochen & oculos & totum caput per genas ſignificet? quòd dentibus ori infixis pugnet? quodq́; ueluti præcipua corporis ſui parte & munimento ſigillatim uellus illud cuſtodiat? ore nanq́, dentibus & lingua ſerpens potiſſimum dimicat. Et quanquam non letalem, ut alij ſerpentes, morſum infligat, ut Nicander eſt autor in Theriacis, attamen triplex eſt illi dentium utrinque in ore ordo, qui illi os certè & caput omnino armant, ut uel ſolo illo dentium ſpectaculo horrendus appareat draco. Præterea & hoc memorabile eſt, quòd cum aquila certamen ineat, ouis eius inſidietur, lepore, ſi quē ceperit, eripere ei conetur. Tumq́; aquila rurſum pugnam init cum genis eius. Vbi Nicander ſigillatim genarum mentionem facit, quòd aquila bellum cieat cum genis draconis: quaſi indicare poëta uelit, nuſquam terribiliorem eſſe draconē, atque in genis, uel ore, dentibus & capite. Verſus *Nicandri ſunt:*

τῷ μὲν τ' ἔκπαγλον κοτέων βασιλῆϊος ὄρνις,
αἰετὸς ἐκ παλάχης ἐπαείξεται, ἀντία δ' ἐχθρὴν
δῆειν ἄγει γενύεσσιν, ὅταν βλώσκοντα καθ' ὕλην
δέρκηται.

Proinde cum emphaſi & ſynecdoche dicit Pindarus, impetuoſiſſimis draconis genis cuſtodiebatur.

e Quinquaginta remorum nauim.) Quòd uerò dracone iſtum longitudine & latitudine naui, quæ

quinqua

quinquaginta remorũ ordines habet, æquet, mehercle ingentem ſerpentis magnitudinem explicat. Multum erat ſi triremem longitudine æquaret. Iam quũ πεντηκόντορον ναῦν uincat proceritate & craſſitie ſua, quid monſtroſius, quid admirabilius dici poteſt? Talis enim draco exuperabit magnitudine ſua portentoſæ uaſtitatis anguem, quem primo bello Punico apud Bagradã flumen Attilius Regulus C O S. acri prælio, magna ſuorum militum pernicie, baliſtis & catapultis ægrè tãdem interemit: cuius detracta pellis Romam miſſa, centum & uiginti pedes continere inuenta eſt, ut Florus in 18. libri Liuij Epitome, & Gellius lib. 6. cap. 3. confirmant. Hic lubens omitto, quod draco à δέρκω, id eſt uideo, dicatur, q acutum cernat. Prætereo etiam quòd Aeſculapio dicatus ſit, utpote quem, ut Nicander ait, ipſe in comoſa fago, in monte Pelio, iuxta uallem Pelethronium educaueri: eoq; nomine, quòd draconis ſit plurimus in medicina uſus, ut Plinius lib. 29. cap. 4. Vel, ut alij uolunt, ideo, quòd eos qui medicinæ ſeſe dedere uelint, oporteat eſſe & uigilantes draconis inſtar, & perſpicaces. Verùm quum hæc nõn huc pertineant, miſſa faciam. f. Quam ferri plagæ confecerunt.) Periphraſis eſt ſtructuræ nauis. Id eſt, quã ferrea fabri nautici inſtrumenta confecerũt. Ouidius in Trãsformatis, uipereos dentes in terrã aratro proſciſſam ſatos autor eſt, unde armati ſubnati ſint, qui ueluti in Iaſonem facto agmine ruituri uidebantur, ac mu *Vipereí dentes ſati.*

tuis tamen uulneribus tandem conciderint. De hoc dracone 7. Metamorph. ſic inquit:

Peruigilem ſupereſt herbis ſopire draconem,
Qui criſta, linguisq́ tribus præſignis, & uncis
Dentibus horrendus, cuſtos erat arboris aureæ.
Hunc poſtquam ſparſit Lethæi gramine ſucci,
Verbáque ter dixit placidos facientia ſomnos,
Quæ mare turbatũ, quæ concita flumina ſiſtunt:
Somnus in ignotos oculos ubi uenit, & auro
Heros Aeſonius potitur, ſpolióq́ ſuperbus
Muneris autorem ſecum ſpolia ampla reportãs.

EPODOS, COLON XIII.

Redit ad Argonautas.

(*a*)Sed enim in uiam redeo tardiùs: reuertendum tamen, nam urget hora: quanquam & ego compendiariam rationem nouerim, dum & multis alijs ſapientibus, in breuiloquentia, ſi res ferret, (*b*)precceſſerim. Occîdit quidem arte cæſijs oculis, uaricoloreq́ tergo ſerpentem Iaſon, ô Arceſilaë, furatusq́ eſt tandem (*c*)Medeam, quæ Peliæ cędem intulit: inq́ Oceani profunda, rubrumq́ peruenerunt mare, (*d*) deinde ad gentem Lemniarum mulierum, (*e*) quæ maritos ſuos orco demiſerant, illic & corporum ſuorum uiribus, (*f*) uictoriæ præmium ueſtimentum acceperunt,

STROPHE XII. COLON XIIII.

Concubue

Concubueruntq́;.

a. *Sedenim in orbitam redeo tardiùs.*) *Poſt lōgam hactenus Argonautarum interſertam hiſtoriam necdum abſolutam, ſemet ipſe corrigens, ad inſtitutum ſeſe reuocat, ſuiipſius caſtigatione.* *b.* *Præceſſerim.*) ἄγημαι pro ἥγημαι. ἀμφίβολον *eſt: poteſt enim et* ἀφαίρεσις *pro* καθήγημαι *eſſe: tum ſonat, præceptor fuerim.* *c.* *Medeam quæ Peliam occidit.*) *Furatus eſt Medeam, inquit,* καὶ σὺν αὐτῇ φόνον πελίαο, *& cum ipſa ſimul Peliæ cædem. Medea cædes & internitio fuit Pelei patrui Iaſonis: hic poſtquam in Theſſaliam reuerſus eſt, à quo tantis periculis, adeóq; ipſiſsimæ morti obiectus erat, regno uiduauit. Vel ideo Peliæ necē attuliſſe Medeam ait, quòd quum precibus filiarum Peliæ permota eſſet, iuuenili ætate ipſum donare (ſic enim Ouidius habet:*

Spes eſt uirginibus Pelia ſubiecta creatis,
Arte ſuum parili reuireſcere poſſe parentem.)

perinde ac Aeſonem iuuentutis ætate rurſum florere fecerat, fidem non ſeruarit filiabus, cæterum eas perſuaſerit ferrū in parentis uiſcera ſtringere, ut ueteri ſanguine emiſſò, ipſa herbarum ſucco & uiribus, nouū & recentem infunderet: atq; ea ratione ipſa tādem reſecuerit iugulum Peliæ, fugáque ſibi conſuluerit.

d. *Deinde ad gentem Lemniarum mulierum.*) *Hæc nouè Pindarum dicere Interpres aſſeuerat: non enim in reditu, ſed in abitu ad Colchos in Lem-*

nias inciderunt. Gentem pro multitudine, ἔθνος αὐτὶ πλήθους.

c. Quæ maritos ſuos orco demiſerant.) Lemniorum uxores in Venerem impiè ſe gerentes, aſſidue ei indignabantur, propterea quòd odium ſui, maritis inieceras. Mariti aduerſum Thracas belligerantes, uictis ipſis uxores abſtulerunt, rem cum eis habentes. Quod animaduertentes Lemniæ, unanimiter inter ſeſe decreuerunt, reuertentes uiros occidere: atque hoc decretum ſuum opere ſunt perſecutæ. Hinc poëta eaſdem ἀνδροφόνους appellat. f. Victoriæ præmium ueſtem.) Argonautas pro ueſte apud Lēnias certaſſe, Simonides etiā autor eſt. Et Pindarus huius agonis ode 4. Olympiorum mentionem habuit.

(*a*) Quin & in exteris terris (*b*) tunc ueſtros ſplendores fatalis planè felicitas, diu noctúque comprehendit. Illic enim Euphemi genus proſeminatum, in poſterū ſemper augebatur:(*c*)Et qui moribus Lacedæmoniorum commiſti ſunt, qui olim in Calliſtam inſulam migrarunt. Vnde & Apollo Libyæ agrum,(*d*) diuinam urbem Cyrenen, in qua aureus regis thronus eſt, ueſtræ adminiſtrationi commiſit, uti deorum honoribus eam excolatis.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Qui rectā conſulendi mentē adepti eſtis.

a. Quin

a. Quin & in exteris terris.) Orationem ad Arceſilaum transfert: quoniam Ariſtoteles proge nitor eius à Lemniadibus ortum duxerat. Nam quũ Argonautæ cum Lemniadibus rem haberent, Euphemus è Malacha Leucophanen genuit, à quibus Ariſtoteles, qui & Battus, ad maiores Arceſilaï pertinens. b. Tunc.) τοτάκις, *tunc, quum maiores ueſtri aureum uellus ſequundo uento auferunt, & à Lemniadibus tandem hoſpitio recipiuntur. Noctu & interdiu, apud Lemnias ſcilicet. c. Et qui moribus.) Oratio ecliptica eſt, uel zeugma. Eſt enim ſententia: Et qui moribus Lacedæmoniorum miſti ſunt, etiam proſeminati ſunt ex Argonautis apud Lemnias. Lacedæmonem enim uenerunt, ut antehac oſtenſum, ex Argonautis progenerati, quæſitum patres ſuos, quos matres poſtea ſunt ſecutæ. Deĩde in inſulam Calliſten primũ appellatam, duce Thera, unde Thera etiam dicta, migrarunt. Callimachus:*

καλλίςη τὸ πάροιθε, τόδ' ὕςερον ὄνομα θήρη.

Quæ primùm Calliſto fuit, nũc nomine Thera eſt.

d. Diuinam urbem Cyrenen.) Græcè ad uerbum ſic uertitur: Vobis Apollo Libyæ campum dedit, ut eum deûm honoribus augeatis, utque gubernetis diuinam, aureum thronum obtinentis, Cyrenes urbem. More ſuo urbem Cyrenes poëtá uocat, Cyrenen faciens Nympham, ac tutelarem deam urbi cognominem. Cyrene aureum ſolium obtinet, quia in

ea regia ſceptra conſpiciuntur. Verùm quæ paulò ante præcedenti Epodo reddidi, non abhorrent ab his uerbis: idem enim utrinq; ſenſus.

(*a*) Agnoſce nunc Arceſilaë Oedipodicã ſapientiam. Si quiſquam præacuta ſecuri magnæ quercus ramos excidat, eiúsque admirandam ſpeciem deformet, adhuc ipſa tamẽ incorrupta commoditate ſpecimen ſui præbere queat, ſi quando in hybernum tandem ignem peruenerit, aut cum rectis præcipuis columnis fulta, difficilem in muris laborem miniſtrat, ſuum ubi locum deſeruerit.

EPODOS. COLON XIII.

Atqui (*b*) medicus es mihi opportuniſs. (*c*) quandoquidem & ipſe uitam tibi tuam Apollo honore afficit. (*d*) Opus eſt clemen-
„ tem te adhibere manum, (*e*) ulceriſq; uul-
„ nus curare. (*f*) Facilè enim uel cum inbecilli
„ oribus urbem concuſſeris: at priſtinæ reſti-
„ tuere integritati ſeu ſtatui, hoc opus, hic cer
„ tè labor eſt, niſi Deus principium, guberna-
tor, ipſis etiam aſtiterit. (*g*) Tibi uerò hæc Charites ſubornãt & perficiunt: (*h*) quare patere circa felicem Cyrenen omnẽ admouere curam.

STROPHE XIII. COLON XIIII.

Illud

(i) Illud porrò Homeri in animo tuo reputans, quæſo mihi dones: Nuncius, inquit, ,, bonus, quauis in re maximum precium fert. ,, (k) Iam & Muſæ bona fama & rectis denunciationibus creſcunt. (l) Agnouit profectò Cyrene, celeberrimáque Batti domus iuſtas Demophili ſolicitudines. Eſt quidem ætate iuuenis, conſilio uerò canus, quo uel ei qui centum annos natus eſt, obuiare poteſt. (m) Separat certè claram uocem ſuam à conuiciatrice lingua, non eſt maledicus, non malè tui meminit, non ſiniſtra conſulit.

Batti, hoc eſt Arceſilai qui originem à Batto duxit.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

(n) Didicit profectò iniurium odiſſe, non repugnãs bonis, (o) nihil diu protrahens: (p) Siquidẽ breuis apud homines menſuræ occaſio eſt: probeq; temporis opportunitatẽ ,, nouit, quam non impigrè obſeruat. (q) Hoc ,, enim omnium triſtiſsimum eſſe aiunt, ali- ,, quem bona cognouiſſe, nec ijs frui poſſe. ,, (r) Enimuero Atlas etiamnum cum cœlo lu- ,, ctatur, patriæ ſuæ, & facultatibus adẽptus. ,, (s) At immortalis Iupiter Titanas etiam ſoluit. (t) Sic in tempore ſequundiore ceſſante ,, aura mutationes.

EPODOS, COLON XIII.

Velorum ſunt. Proinde (u) pernitioſo certè

labore exhauſtus, domum iam reuiſere precatur, utque animum ſuum iuxta Apollinis fontem, ſympoſia ſequutus unà cum iuuenibus, ſaturare queat. Rogat etiam, ut illic uariè ornata cithara ſua, inter ſapientes ciues quietè degere poſsit: neq; enim cuiquam ſe daturum damnum infit, modo & ipſe non accipiat à ciuibus. (x) Poſtremò, ut narrare liceat ei, qualem nuper Thebis hoſpitio ſuſceptus, immortalium carminum fontem repererit.

a. Agnoſce nunc Oedipodis ſapientiam.) οἰδίπόδα σοφίαν γνῶθι, *id eſt, agnoſce ænigma, intellige quid uelim, perinde atq; Oedipodes, Sphingis ænigma intelligens ſoluebat. Statum huius hymni nunc aggreditur, qui eſt, quòd precatur Arceſilaum, ut profugo, ac ſeditioſo, ut putabatur fortaſſe, Demophilo ignoſcat, eíque in patriam redire permittat. Aenigma Sphingis eſt apud Sophoclem in argumẽto Oedipodis tyranni:*

ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τέτραπον, οὗ μία φωνή,
καὶ τρίπον, ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον, ὅσσ᾽ ἐπὶ γαῖαν
ἑρπετὰ κινεῖται, ἀνά τ᾽ αἰθέρα, καὶ κατὰ πόντον,
ἀλλ᾽ ὁπόταν πλείστοισιν ἐπειγόμενον ποσὶ βαίνῃ,
ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

αἴνιγμα *eſt* ἀμφίβολον, *uel ad Arceſilaum, uel ad Demophilum referendum. Ad regem hoc modo. Per quercum, quæ tametſi ramis priuetur, ſpecimen ſui præbet,*

præbet, adeóq; fortitudinis inſigne, ipſe Arceſilaus intelligitur: qui licet ſeditione petitus ciuium, fortiſsi mè tamen reſtiterit, ac inuictus permanens oſtenderit, quantum eximium regiæ uirtutis decus poſsit. Ad Demophilum uerò hac ratione: Vt quercus loco mota, uel etiam exciſa, ſiue ad gradum peruenerit, ſiue in ignem, roboris ſui argumentum præſtat: conſimili uia Demophilus, quamuis è patria exciderit, profugus & extorris ſit, infracto tamen animo manet, nec conuitia in te regem Arceſilaum iactat, ſed candidè, egregiè & magnificè de te ſentit. Eſt ergo ænigmatica inſinuatio, qua irrepit in animum regis, commendans ei Demophilum à candore. Suſcitarāt autem quidam ſeditionem aduerſus Arceſilaum, cupientes eum è regno eijcere. At qui rex ſuperior factus, in fugam adegit iſtos: quos inter Demophilus etiā erat: qui quum Thebas ad Pindarū profugiſſet, impetrauit ab eo, ut hymnum pro ſe ad regem placādum pangeret: quod & iam nūc confecit. b. Medicus es mihi opportuniſsimus.) In tropologia cœpta perſeuerat. Medicum uocat, non quòd ſit re uera, cæterùm quòd laboranti exilio Demophilo, ceu medicus ægro ſubuenire poſsit opportuniſsimus, qui norit quo tempore, quibus horis, quibus ex rebus medicina impertiri debeat: hoc eſt, quomodo Demophilo auxiliandū ſit: in eius enī arbitratu erat hui⁹ uiri ſalus & internitio. Sūma, medicus es conuenientiſsimus: nō habemus hic opus Aeſculapio, uel Chirone, uel Hippocrate: te uolumus.

D

c. *Quandoquidem & ipſe Apollo.) Ipſe Apol lo tibi uitam tuam honorat: hoc eſt, ipſe Apollo, tan quam medicorum præſes, lumen uitæ conſeruat, et regio te honore dotat, ut & tibi & alijs prodeſſe ua leas. Apollinem autem & medicũ eſſe Epigramma græcum teſtatur, cuius hæc ſententia eſt:*

Pean cũ Chirone, Aſclepius Hippocratesq;. & c. Vbi Pæan, hoc eſt, Apollo, primum locum obtinet.

g. *Opus.) Ad clementiam hortatur. Decerpe principem clementiorem, quàm crudeliorem nominari.* e. *Vulnus ulceris.) Hoc eſt, quicquid habes uel erga urbem, uel Demophilum, decorum eſt ut prætermittas, eorúmque obliuiſcaris.*

f *Facilè enim uel cum imbecillioribus.) Gnome eſt, qua difficilius eſſe dicit integrare urbem, quàm uaſtare: turbare ciues, quàm placare. Atq; his indicatur, quaſi aliquid incendij & infortunij ipſe Arceſilaus rex in urbe ſuſcitauerit.* g. *Tibi uerò hæc Charites.) Charites, humanitatis & amicitiæ & mutuæ beneuolentiæ deæ, ſtudiorum & bonarum literarum ſociæ, hæc tibi parant: id eſt, hunc hymnũ & ſupplicationem. Ipſæ Charites & Muſæ te pro Demophilo interpellant: hoc eſt, ego ipſe Pindarus apud tuam clementiam, hac oda pro exule amico meo intercedo.* h. *Quare patere.) Hoc eſt, ne ægro animo feras, quòd ego ſolicitem te pro Demophilo, id que propter curam, qua erga rempublicam & ciui tatem tuam tangor. Ego quum uideam commodum*

fore

ſore uirũ regno tuo Demophılũ, ideo tibi eius nomine ſupplico i. Illud porrò Homeri.) Sine, inq̃t, ut bonus fuerĩ uel angelus, uel legatus, uel nuncius eius nomine apud te rex. Sine ut preces meæ apud te aliquid ualuiſſe uideantur. k. Iam & Muſæ.) Is honos, & ea uis bonorum nunciorum eſt, ut & Muſæ literæ & poëmata per ea augeſcant. Bona & fortunata rei denunciatio, honeſta itẽ legatio, & ijs à quibus miſſa eſt, & ijs ad quos legatur, commodat. Angelus, nuncius, uel Talthybius bonam rem nunciat. Sic fit ut ipſe euangelion καὶ μισϑὸν τῶν pro re nunciata recipiat. Ita tu Arceſilaẽ fac precor, ut reuertar auctus euangelio & præmio ad Demophilum. Erit autem hoc præmij, ſi impetrauero, ut ei liceat redire. Sic Muſæ meæ creſcent: poëtica mea pluribus te poſthac argumentis commendabit. l. Agnouit profectò Cyrene.) Ad laudes & uirtutem Demophili deſcendit, à beneficijs in rempublicam per eum collatis, laudans: à ſapientia item iuuenilis ætatis.

m. Separat.) A ſumma uirtute, modeſtia nimirum & cãdore commendat extorrem Pindarus. Parcæ enim linguæ maximus theſaurus, ut Heſiodus ait. Quid ſanctius, quid antiquius, quid Chriſtianius, quàm de nemine malè loqui, neminem facilè iudicare, commendaréue? n. Didicit iniuriũ odiſſe.) A iuſtitia & ſynceritate. o. Nihil diu protrahens.) Quaſi à conſilijs Arceſilai fuerit, hæc dicit: ac talis, qui ad regem cauſas detulerit, & qui ciuiũ

negocia in curia regia petractauerit: qui actiones et cauſas, non ut nunc fit in foro iudicij, in longam moram, imò in multos annos protraxerit. p. Siquidem breuis apud homines menſuræ occaſio eſt.) αἴτιον eſt, quur non poßit rem aliquam diu ſuſpendere, aut differre. Rationem, inquit, temporis habet. atque hic rurſum eum à prudentia commendat. Quid enim prudentius, quàm uel occaſionis uel temporis habere reſpectũ, iuxta parœmiam γνῶθι καιρόν? Vt enim temporis iactura, multorum bonorum ruinam ſecum trahit: ſic rurſus, temporis commodus uſus, innumerorum malorũ eſt ἀλεξιφάρμακον, plurimorumq; bonorum fons & cauſa. Atq; ut ſemel dicam ſtrenuus miniſter eſt, nouit quæ ſint opportuna: quæ ſunt commoda & opportuna haud negligit. Hinc à ſedulo eum officio & miniſterio regi commendat.

q. Hoc enim omnium triſtißimum.) Gnome eſt, qua eum ab uſu & iudicio prædicat. Quorum bonorum expertus eſt, ijs etiam fruitur, ea item perficit. Multi ſunt, qui tametſi pleraq; mente teneāt, & contemplentur, & agnoſcant, nec ea tamen perducere in opus, neque frui ijs poßint: hic uerò huiuſmodi dotibus eſt præditus, ut & quæ agnoſcit bona, opere aggrediatur. Vel, Miſerũ eſt bona cognoſcere, et ab illorum fructu neceſſario excludi. ad fortunã Demophili refertur. Quæ pulchra & cõmoda ſunt reipub. tuæ, ô Arceſilaë, nouit ille: cæterùm cogitur ἐκτὸς ἔχειν πόδα, id eſt, extra habere pedem: hoc eſt, excluditur

ditur à patria, non poteſt ei, etiamſi maximè uelit, prodeſſe. r. Enimuerò Atlas etiamnum cũ cœlo.) καὶ μαν κεῖνος ἄτλας. Inſignis eſt comparatio, quæ ut breuis eſt uerbis, ita ſententia & ſenſu Pindarico more prolixa. Hac enim uelutì per occupationẽ uel confutationem utitur. Confert autem Demophilum Atlanti, Arceſilaum cœlo. Perinde ac ſi opponat ita Arceſilaus: Quid mihi adeò iſtum prædicas Pindare? Putás ne ſolum eſſe Demophilum, qui iſta nunc primùm patiatur? Atlanta conſiderat, qui cũ longè illo & felicior & potentior eſſet, attamen et patria & bonis uel regno ſuo orbatus eſt, hodiéq; cũ cœlo luctatur. Emphaſis autem in Cœlo eſt. quaſi dicat: Fruſtra adhuc hodie pugnat Atlas cũ Dei uoluntate, uel cum ſuperis: non poteſt reſtitui: (ita fabulam hic de cœlifero Atlante interpretatur) Sic ille ne fruſtra Demophilus apud me inſtet precibus cũ cœlo enim dimicat: hoc eſt, haud impetrabit quod uolet, Atlantis in modum.

s. At immortalis Iupiter.) Oppoſitioni ſtatim λύσιν, hoc eſt dilutionem ſubnectit: perinde ac ſi dicat: Verum eſt de Atlante paradigma, ſed interim Iupiter Gigantes, qui aduerſus eũ belligerati ſunt, liberauit. Summus deorum rex clementiã uictis tãndem impertijt. Sic te par eſt huic abs te uicto & ſupplici communicare manſuetudinem, & beneficentiam, & condonationem tuam. t. Sic in tempore.) ἐν δὲ χρόνῳ. Alia ſimilitudine ad clementiã erga

M(*a*) Agnarum ſunt uiriũ diuitiæ, „ quum eas pura uirtute mixtas, „ mortalium quiſquam, fortuna „ dante, (*b*) amicorum frequentiæ „ comites, protulerit: ô (*c*) diuinitùs ad regnũ adſcite Arceſilaẽ. Tu uerò à (*d*) ſummis celebris uitæ tuæ gradibus, bono cum nomine diuitias (*e*) accedis, (*f*) Caſtoris aureo curru inuecti gratia, qui poſt hybernum imbrẽ circa tuum beatum Larem (*g*) ſerenitatem (*h*) ſpirat & apparat.

ENARRATIO.

Quoniam priori ode res à Iaſone geſtas potius per digreßionem & ſupplicationem pro Demophilo, quàm epinicion Arceſilai ſcripſit, iamnunc Lyricũ ſuo more, Pythiæ Arceſilai uictoriæ encomium canit: à natalium ſplendore, felicitate, Pythio certamine, Carrotho auriga, à maioribus, diuina ope, claris maiorum facinoribus, eum tollens. Argumentum. *a. Magnarũ ſunt uirium.) ὁ πλοῦτος εὐρυσθενής. Ab haud uulgari gnome orditur: unde ad generis Arceſilai claritudinẽ progreditur. Pertinet huc ſuprà Callimachi audita ſententia in Olymp.*

οὔτ' ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν.

b. Amicorum frequentiæ comites.) πολύφιλον ἑπέταν, diuitias appellat: quod multi diuitias ſectentur, quódq; multos opulenti amicos habeant, iuxta illud poëtæ:

Tempore felici multos numerabis amicos,
Tempora ſi fuerint nubila, ſolus eris.

Vel ideo ἐπέταν πολύφιλον, *quod egenis & in neceſ ſitate conſtitutis impertiatur.* c. *Diuinitus ad regnum.*) θεοίμοιρε, *deorum beneficio regnũ tenẽs.* d. *Summis grad.*) ἄκρων βαθμίδων ἄπο. *Anaſtrophe.* e. *Accedis.*) μετέρχῃ, *accedis, ſcilicet diuitias, non ſegniter illis utens, ſed ad alendũ equitatum, ſed ad patriæ defenſionem. Hoc enim eſt quod ait,* ἕκατι χρυσαρμάτου κάστορος. f *Caſtoris aureo curru inuecti gratia.*) *Caſtor primus curruí equos aptaſſe traditur à quibuſdam. Vel ideo Caſtoris cauſa inquit, quòd ſit equeſtris deus, uel Homero teſte: uel quòd maiores Arceſilai Lacones fuerint unde etiam Tyndaridæ orti: ſiue quod Cyrenæi Caſtorem & Pollucem pro inſignibus habuerint.* g. *Serenitatem.*) *Alludit ad ſeditionem Cyrenæorum, qua, ut priori hymno perceptum, aduerſus regem inſurrexerunt, in qua Caſtoris ope ſeruatum ereptúmque Arceſilaum adſerit. Comparat autem eleganter ſeditionem tempeſtati, tranquillitatem & pacem ſerenitati.* h. *Spirat.*) καταιθύσσει, *hoc eſt, apparat,* κατασκευάζει, *uel* καταλάμπει. *Arceſilaum ergo ſtatim ab exordio huius hymni laudat, à ſplendore & opibus regijs, natum eum in regnum & ad regias opes adſeuerans: Caſtoriſque præcipuè beneficio eum regijs opibus & potentia florere dicit.*

Antiſtro-

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

(a) Sapientes à Deo ſibi communicatam uirtutem meliorem reddunt. (b) Te uerò iuſtè uiuentem multa felicitas complectitur, (c) nimirum quòd ſis magnarum urbium rector. (d) Sic congenitus tibi oculus precioſiſsimum hoc regni tui munus animo tuo admixtum habet. Imò & nunc beatus es, quòd ex ſplendido Pythio certamine, iam uoti tui per equos compos factus ſis, hymnúmque præclare abs te geſtarum ſuſcipias rerum,

EPODOS, COLON XIIII.

Apollinei ludi nomine. (e) Quare ne te Cyrene lateat, circa hortũ Veneris iucundum ac celebrem. (f) Cuiuslibet autem rei Deum autorem pone. Deinceps Carrhotum præ cæteris amicis amore proſequitur, (g) qui non Epimethei tardam mentem gerentis, filiam Prophaſin ducens, (h) Cyrenæorum æquitate inſignium ædes acceſsit: cæterùm (i) præſtantiſsimo curru (k) circa fontem Caſtaliã (l) hoſpes, munus capiti tuo impoſuit.

STROPHE II. COLON XIIII.

(m) Incorruptibilibus loris adiutus, (n)

iuxta delubrum curruum, duodecies curſum complentium,(o)pedibus ualens.

a Sapientes.) σοφοί. Gnome eſt generalis, quã ſpeciatìm ad Arceſilau etiam refert, à ſapiẽtia iuxtà eum efferens. quaſi dicat: Magna ſunt bona quæ diuinitùs poßides, ſed ea per ſapiẽtiam tuam ampliora facis. Vel: Diuitiæ & uirtutes tuæ magnæ ſunt, ſed ſapientium poëtarum ſcriptis clariores fiunt.

b Te uerò iuſtè uiuentem.) σὲ δὲ πολὺς ὄλβος. A felicitate & regio faſtigio. Duo ſunt, inquit, quæ te faciunt beatiorem. Alterum, quòd rex es: alterũ, quòd Pythiæ uictoriæ nomine celebraris. c Nimirũ quòd ſis.) τὸ μὲν, partiendi nota: cui poſtea pro τόδε, μάκαρ καὶ νῦν ſubiungitur. d Sic congenitus tibi oculus.) Oculus tuus proprius eum maximum honorem menti tuæ coniunctum perſpicit, nempe, quòd ſis inſignium urbium rex, ut ita ὅτι βασιλεύς ἐστὶ μεγάλαν πολίων ὑστερολογιαν poſteriori loco accipiatur. Pulchrè autem menti honorem regium coniunctum dicit, uolens ipſum prudentia, grauitate, magnanimitate, & id genus regem exornantibus clarum eſſe. Porrò συνεκδοχικῶς oculus pro toto corpore accipi poteſt. e Quare ne te Cyrene lateat.) τῷ. Paræneſis ad Arceſilaum, ut Cyrenes cura tangatur, quandoquidem Veneris hortum habeat: hoc eſt, eo quòd ſit frugifera, eáq; de re amabilis, amœna & iucunda.

f Cuiuslibet rei.) παντὶ μὲν. Paræneſis eſt pientißi-

entiſsima, quæ cuncta Deo accepta referenda docet: ſtatímque Carrothi aurigatoris beneficium ſubdit, ut cui poſt Deum Pythiam uictoriam debeat. Theotimus hiſtoricus, ἐν πρώτῳ περὶ κυρήνης, referentibus Scholijs, Carrhotum fratrem uxoris Arceſilai fuiſſe tradit: & ad Euphemum pertinere, quæ hic Carrhoto, Euphemi ſanè ſucceſſori, tribuat. g Qui nõ Epimethei.) ὃς ὁ τὰν ἐπιμηθέως ἄγων. Prometheus & Epimetheus fratres finguntur apud poëtas. Ac priori quidem, prouidentia & rerum agendarum præmeditatio adumbratur: poſteriori uerò, conſilij ante actionum initia, negligentia ſignificatur. προμηθέως filia eſt προμήθεια, hoc eſt, præmeditatio: ἐπιμηθέως filia eſt μεταμέλεια, id eſt, negligentia: uel, ut Pindarus ait, πρόφασις, id eſt, excuſatio, uel logi, uerba. Hic ſpeciatìm obſeruandum, quòd ὁ χωρὶς αἰτίας Epimethea ὀψινόον uocet. Rectè enim ὀψινόοι ſunt, qui poſt rem geſtam, póſtque acceptum iam primum damnum, conſultant. Prophaſin etiam pulchrè uxorem ducunt: nituntur enim, ſed ignauè prorſum, ſuam excuſare ignominiam. Hoc eſt. Carrhotus non ſine præexercitamentis, adeóque uigilanti ſtudio, ac ſtrenua uirtute, uictoriam tibi Arceſilae peperit. Fratrum horum apud Heſiodum mentio eſt, & crebrò apud Lucianum. h Cyrenæorum.) Βαττιαδᾶν. Per Battiades Cyrenæos intelligit, à Batto Battiades dictos.

i Præſtantiſsimi currus munus. ἀεϑλοφόρων γέρας. *Periphraſis eſt uictoriæ curru partæ. k Circa fontē Caſtaliā.) Caſtalia fons eſt Pythonis.* κατὰ συνεκδοχὴν *Pytho intelligitur. l Hoſpes.)* ξενωθεὶς, *hoſpitio receptus, uidelicet in Pythio ſpecta culo, ſeu certamine. m Incorruptibilibus loris.)* ἀκηρατοῖς ἀνίαις, *integris loris, non fractis. n Circa delubrum.)* κατὰ *præpoſitio ſubaudienda eſt, inquit Interpres, ut ſi* κατὰ τὸ τέμενος. *o Pedibus.)* ποδαρκέων, *pedibus ualens & ſuis & equorum, quibus uictoriam retulit. In Olympijs autē nō ſemel auditum, currus in eiuſmodi certamine duodecies rotari ſolere.*

(*a*)Nullum enim inſtrumentum confregit, ſed pendet nūc, quemadmodum qui (*b*) fabre factas artificum excellentium operas, pro uictoriæ argumento ducens, in concauo Apollinis ſaltu ad (*c*) Chriſæum collem permutauit: (*d*) currum illum cupreſsina trabs habet prope ſtatuam, quam Cretenſes arcum ferentes in monte Parnaſo poſuerunt, (*e*)ex una natam arbore.

a Nullum inſtrumentum.) οὐδὲν ἔντεων, *nihil in curru confregit. Verùm idem currus, inquit, quo uictoriam obtinuit Arceſilaus, iam Appollinis (cuius beneficio Pythiam uictoriam adeptus eſt) templo affixus & dicatus eſt, & anathema factus. b* χειριαρᾶν.) χειριαρᾶν τεκτόνων, ἀ χεὶρ καὶ ἁρμόζω. *Varia arti-*

artificum arte & opera currum apparatum fuiſſe ait. c Criſæum collem.) κρισαῖον λόφον. Criſam urbem, quam alij Cirrham, Criſæum collem appellat. ἄλλ. Carrhotus uariè ornatum artificioſéque apparatum currum ſecum ducens, Criſæum collem, hoc eſt, Criſæ urbis montem Pythio certamine permutauit, id eſt percurrit, Hoc eſt, Carrhotus egregiè currũ ſuũ in Pythio certamine circumegit, et ita circumegit ut palmã alijs præriperet. d Currũ illũ cypreßina trabs.) τόσφ'. Locũ ubi currus pendeat, ubíue in Apollinis gratiam fixus ſit, commemorat. τόσφι.. Pronomẽ illud σφὶ, reſpicit & Arceſilaum & Carrhotum. Currum habet nunc σφὶ, id eſt, eis: hoc eſt, in gratiam tàm Carrhoti quàm Arceſilai.

e Ex una arbore natam.) μονόδροπον φυτὸν, ſtatuam ex uno aliquo robore, trabéue natam uel factam: ἀ μόνον & δρέπεσθαι, quod eſt ἕλεσθαι, ἢ λαμβάνειν. germen ex uno ligno decerptum, ex uno robore factum ſimulacrum.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

(*a*) Tua itaq; ſponte benefactori te gratiam reddere conuenit. Formoſæ uerò Charietes te (*b*) Alexibiada depereunt. (*c*) Beatus es, qui & poſt inſignem laborẽ, eximiorum ſermonum memoriam tenes: (*d*) quum enim quadraginta aurigæ caderent, currum tu ſolummodo intrepida mente ferens, ad

Libyæ campum perueniſti, paternámq; ciuitatem, (*e*) à claris certaminibus.

a Tua itaq; ſponte.) Hortatur Arceſilaum, ut benefactori ſuo Carrhoto gratum ſe præſtet.

b Alexibiada.) ἀλεξιβιάδης Alexibij filius Carrhotus eſt. Laudat Carrhotum ab humanitate & clementia, & affectu, qualis eſt Charitum. Charietes te φλέγοντι, id eſt, ardent, depereunt, amplectuntur: es Gratijs in delicijs, téq; ob tuam uirtutē Charites, & humanæ literæ euehunt. c Beatus es, qui) μακάριος ὃς. Quia Gratijs in delicijs eſſe Carrhotum propoſuerat, qua ratione id fiat ſtatim ſubijcit. Ita te Charites, inquit, amant, ut felicem te, felici hoc hymno ſuo, poſt labores certaminis, quos ſuſtinuiſti, iam nunc prædicent. d Quum enim quadraginta.) ἐν τεσσαράκοντα γάρ. Inter quadraginta aurigas, ſolum Carrhotum ſuperiorem fuiſſe oſtendit. Hinc paulò antè etiam nihil in curru huius confractum adſeuerabat, quadraginta reliquorum concertantium currus fractos eſſe ſubindicans. e A claris certaminibus.) Hoc eſt, à uictoria Pythia.

EPODOS, COLON. XIIII.

(*a*) Nemo autem laborum expers eſt, aut erit. (*b*) Battum uetus felicitas ſequitur, (*c*) præter alia hæc ſimul tribuens, ut ſit ipſe (*d*) turris urbis, (*e*) oculúſq; (*f*) hoſpitibus lucidiſsimus: Nā & illum (*g*) faſtu graues leones

præ

præ timore fugerunt, ubi tranſmarinã eius uocẽ ſentirent. Ad hæc præcipuus eius dux Apollo, uehementem feris timorẽ incuſsit, ut ne (*h*) promptuarium Cyrenes imperfectum aut non conſummatum fieret, caſſato eius uaticinio.

a Nemo laborum.) Amplificat gnome. Nemo mortalium laboris eſt expers. Nemo in hac uita calamitate perpetuò caret. Nemo uirtutem etiam citra ſudorem, ut Heſiodus inquit, nanciſcitur, b Battum uetus.) Redit ad Arceſiluam, à maioribus eũ laudans. c Præter alia hæc. τὰ καὶ τὰ, bona & mala. Felicitatem humanam non ſemper ſtabilem adſerit, ut eſt & apud Homerum in 24. Iliad. de duobus dolijs. d Turris urbis.) πύργος ἄστεος. A fortitudine. e Oculúsq;.) ὄμμα φαεννότατον A prudentia. f Hoſpitibus.) ξένοις, hoſpitibus: id eſt, aduenis & externis. g Faſtu graues leones.) Leones Africam inhabitantes, & ea loca ubi Cyrene poſtea eſt condita, fugati ſunt aduenti: Batti, eiúsq; Theræorum, Cyrenen illic occupantium, uel ædificantium etiam, ut Ariſtarchus. Quàm uaria ſit felicitate præditus, enumerat. Pietas ingens, & miraculum eſt, quod feræ ſub aduentum Theræorum fugatæ ſint. h Promptuarium Cyrenes.) Ratio quur Apollo beſtias abegerit: ut oraculum eius, quod de migratione Batti & Theræorum in Libyam, non caſſaretur. Promptuarium Libyæ,

periphraſis eſt fertilitatis.

STROPHE III. COLON XIIII.

(*a*)Qui & funeſtorum morborum pharmaca, uiris & mulieribus tribuit, præbuítq; citharíſticen, dátq; Muſicen quibus uoluerit, qui (*b*) pacatum humanis mentibus legum moderamen inducit, & (*c*) fatidicum locum gubernat. (*d*) Vnde & Lacedæmoni, Argi, (*e*) diuináq; Pylo fortes Herculis liberos habitare fecit, Aegimiíq;. (*f*) Meæ autem uocis amabilis gloria à Sparta eſt,

a Qui & funeſtorum.) ὃς κὰ βαρειᾶν νόσων. παρεμβολὴ, *uel amplificatio eſt, qua ad Apollinis artes digreditur, quas & Homerus in hymno in Apollinem numerat. Primò, Apollo eſt medicus: quod indicat, dum inquit.* ὃς καὶ βαρειᾶν νόσων ἀκέσματ' ἄνδρεσσι καὶ γυναιξὶ νέμει. *Secũdò, Citharœdus, quod oſtendit dum,* πορών τε κίθαριν *&c. Tertiò, arte iaculandi ualet, quod Homerus exprimit ipſum* χρυσότοξον, ἀργυρότοξον, , καὶ τοξοφόρον *appellans. Quartò, uates eſt: id Pindarus innuit, dum ita dicit,* μυχόντ' ἀμφέπει μαντήϊον. *b Pacatum legum moderamen.*) ἀπόλεμον εὐνομίαν. *Bona legum conſtitutio, pacis & concordiæ nutrix eſt: ideò rectè* εὐνομίαν *uacare ait bello, pacatam eſſe eam rempublicã in qua* εὐνομία *uigeat. Iam Apollinem eſſe autorem* τῆς εὐνομίας, *è Muſica & bonis literis naſcitur.*

c Fati

c Fatidicum locum.) Periphraſis eſt tripodis Delphici, uel Delphorum, ac ipſius oraculi Delphici. d Vnde & Lacedæmoni.) Vnde τῶ *eſt pro* ὧ. *refertur ad oraculũ cuiꝰ meminit. Eſt alia ab oraculo Apollineo dilatatio, Volens oſtendere Arceſilai generis ſtirpem ab Heraclidis propagari, Apollinis etiam oraculo Herculis poſteritatem Lacedæmone, Argi, & Pyli habitaſſe dicit. Tripartita Heraclidarum diuiſio eſt: ſiquidem Ariſtodemi filij* Pro*cles & Euryſthenes tenuêre Laconicen, Temenus Argos, Creſphontes Meſenã: atq; ij Apollinis ſunt reuerſi imperio. Neque obſcurum eſt Aegimij liberos, Dymantem & Pamphilum, unà cum Heraclidis profectos eſſe. Inſuper Thebani Lacedæmonijs cohabitarunt. e Diuina Pylo.)* ζαθέα πύλῳ. *Per Pylum Meſenam accipit. Nam recentiores Pylum, cuius rex fuit Neſtor, non circa Triphyliam Arcadiæ, ſed iuxta Meſenã conſtituũt. f Meæ autẽ uocis.) Hæc in perſona chori Libyci poëta dicit, uel in perſona Arceſilai.* ἠθοποιΐα ἢ προσωποποιΐα.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

(*a*)Vnde nati uenerunt Theram uiri Aegidæ patres mei, (*b*) non citra deorum conſilium & operam: ſedenim (*c*) fatum quoddam ad lautum duxit conuiuium. Hinc ſuſcipientes ô Apollo Carnéa tua, per ſympoſium celebramus mirificè conditam ur-

bem Cyrenen,(*d*)quam ferro gaudentes hoſpites Troiani (*e*) Antenoris filij habitant. (*f*)Cùm Helena enim uenerunt, ubi fumantem atq; euerſam patriam uidere,

EPODOS, COLON XIII.

Martia ui.

a Vnde nati uenerunt.) Poëta uel in Arceſilai uel ſua perſona hæc dicens, uel Arceſilaũ abuſq; Heraclidis genus ducere, uel ſeſe ipſum eſſe cognatum Arceſilao, oſtendere cupit. Ex Lacedæmone igitur Thebani, qui illic cum ipſis habitarant, coloniam deduxerunt in Theram, ex Thera uerò in Cyrenen. Nam Lacedæmonij cum ijs, qui à Lemniadibus & Argonautis deſcenderant, migrarunt primò Theram, deinde Cyrenen. Aegidas ergo Lacedæmonios appellat ab Aegeo, non Theſei quidem patre, ſed enim Thebano quopiam, unde Aegidarum familia Thebis. Migrarunt uerò Thebani Lacedæmona primùm cum Dorienſibus & Ariſtodemo, ut Ephorus autor eſt in Scholijs. ſecundò, ſub Timomacho. Proinde hæc eſt ſententia: Maiores mei Aegidæ, hoc eſt Thebani, ab Aegeo, unde Aegidarũ tribus eſt Thebis, Lacedæmoni progeniti, hoc eſt, ex poſteritate propagati, Theram uenerunt per coloniam, per migrationẽ. Seſe ipſum Pindarus ita ad genus ferè Arceſilai pertinere oſtendit. Sed ad Arceſilaum ſiquis referat, ei per me rurſum liberum erit.

erit. b Non ſine Deorum opera.) Diuino Apollinis oraculo has maiorum demigrationes factas adſerit. c Fatum quoddam ad lautum conuiuium.) Diuina prouidentia & oraculo Delphico Theræos in Libyam migraſſe præcedenti ode, in expeditione Argonautarũ abundè ſatisque explicatum eſt. Lautum uerò conuiuium, eſt περίφρασις Libyæ Cyrenes, propter ſoli fertilitatem, eiúsque regni amplitudinem ac potentiam. πολύθυτον ἐς ἔρανον, ad conuiuium multis uictimis celebre. ἔρανον hic habet, quæ uox non ſimpliciter conuiuiũ ſonat, ſed tale ubi ſuum quiſque cibum & ſymbolum adfert, ut ex Homeri Odyſſ. α. antea indicatum. Quanquam per Catachreſin poëtis familiarem pro εἰλαπίνη uſurpare potuit. Ideo autem multis uictimis conſpicuam lætitiã uocat, ipſam Libyæ Cyrenen, propter Carnæa feſta. Nam Panegyris eſt Apollini dicata, quam τὰ καρνεῖα nominant, à Carneio Apolline dicta. Heſychius, καρνεῖος, inquit, Apollinis epitheton eſt, fortaſſe à Carno Iouis & Europæ filio. Hinc ego auguror Carnum illum inſtituiſſe primum feſtiuitatem quandam, & ſolennem in Apollinis gratiam conuentum, ubi uictimas illi ciciderunt, ac poſtea, ut moris erat, ſint conuiuati. Hinc ergo, hoc eſt, à Thera uel Thebis ſuſcipientes Carnea tua: Aegidæ enim patriam religionem & panegyrin Carneorum, ſecum uſque Cyrenen tranſtulerunt. De carneis eſt apud Athenæum 4. δειπνοσοφιστῶν. Carnea

Δημήτριος σκήψιος τὴν τῶν καρνείων φησὶ ἑορτὴν μίμημα εἶναι στρατιωτικῆς ἀγωγῆς, τόπους γὰρ εἶναι ἐννέα μὲν τῷ ἀριθμῷ, σκιάδες δὲ οὗτοι καλοῦνται, σκηναῖς ἔχοντες παραπλήσιόν τι, καὶ ἐννέα καθ' ἕκαστον ἄνδρες δειπνοῦσι. πάντα δὲ ἀπὸ προστάγματος κηρύσσετε, ἔχειτε ἑκάστη σκιὰ φρατρίας τρεῖς, καὶ γίνετε ἡ τῶν καρνείων παρὰ λακεδαιμονίοις ἑορτὴ ἐπὶ ἡμέραι ἐννέα d Quam habitant. ἔχοντι τάν.) *Anaſtrophe eſt, pro ἣν ἔχουσι. Doricῶς, quam habent ferro gaudentes* χαλκοχάρμαι: ἀ χαλκὸς *as*, & χαρμὴ *bellum: hoc eſt, fortes bellatores.* χαλκὸς *hic poëtica catachreſi pro* σιδήρῳ, *id est ferro accipi poteſt:* & χάρμη ἀ χαίρομαι *lætor, pro lætitia. Nã per antiphraſim bellum ſignificat, quòd illic minimum ſit uoluptatis: uel ſimpliciter, à gaudio, ſed uictoris: uictoria enim plurimum exhilarat, lætósq; reddit.* e *Antenoris filij.)* ἀντανορεῖδαι. *In deuaſtatione Ilij, Græci pardaleo Antenoris domo pepercerunt, ſigno dato militibus, ut neminem ex Antenoris familia læderent: unde confecto excidio, Menelaum cum ſuis unà Antenor eſt ſequutus. Menelaus uentis non adeò ſequundis in Lybiam est perlatus, ubi Antenoridæ, longo errore defatigati reſederunt.* f *Cum Helena enim.) Exciſa uidelicet & diruta Troia, ut iam narratum.* g *Martiaui.) Hoc est. belli potentia & acerbitate,*

(*a*) Equeſtrem uerò gentem diligẽter (*b*) ſuſcipiunt

ſuſcipiunt ſacrificijs,uiri,(*c*)quos Ariſtoteles uelocioribus nauibus duxit,ſali altam ſemitam aperiés,muneribus eos ueſtigantes. (*d*)Præterea maiora deorum nemora condidit,rectáq; protenſam ac (*e*) leuem uiam Apollineis ſacris,(*f*)quibus propulſantur mala,fecit, ut (*g*) lapidibus ſtrata equinis ungulis calcata ſonantiorem ſtrepitum cieret, quæ difficilis antea duráq; fuerat.(*h*) Illic(*i*) in ultimo foro,(*k*)ſeorſim ab alijs regibus in monumentum Battus eſt repoſitus.

a Equeſtrem.) Ab honore fato perfunctos Antenorides ſequuto, hic laudat. τόδ' ἐλάσιππον ἔθνος,*equos agentem, equeſtrem, bellicoſam gentem, ipſos nimirum Antenorides Troianos. b Sacrificijs ſuſcipiunt.)* δέχονται θυσίαισιν, *hoc eſt, defunctos etiamnum ueluti deos colunt.* ἰχνέοντές σφε,*inquirentes illos,monumenta illorum uiſitantes.* δωροφόροι,*munera & uictimas adferentes.*

c Quos Ariſtoteles.) τοὺς ἀριστοτέλης. *Periphraſis Cyrenæorum. Antenoridarum ergo hic tanquam piorum meminit, certè mirificè, quod etiam ex fato in Libyam peruenerint, ad eósq; rurſum oraculo Apollinis maiores Arceſilai ſunt deducti:ſanctos & pios & bonos fuiſſe Libyæ eos principes adſeuerans, quibus Battus uel Ariſtoteles ſe ſocium fecit. d Præterea maiora deorū.) A rebus geſtis Battum laudat. Cyrenen condidit, & ampliorē red-*

didit: plateã antea aſperã lapidibus ſtrauit, ut eſſet plana ſacris & pompis, quæ in templum Apollinis illò ferebantur. e *Leuem.)* πεδιάδα *leuem planam.* f *Quibus propulſantur mala.)* ἀλεξιμβρότους, *mala ab hominibus propulſantes, uel oblationes, uel ſupplicationes.* g σκυρωτὰν.) *Plateam ſcyroten uocat, quod idem ualet cum dictione* λιθόστρωτος, *uernacula lingua die ſteynſtraß: à* σκῦρος *quod lapidum, uel decidentem in lapidum cælatura uel inciſione puluerem ſignificat. In hoc uico Caſtoris etiam & Pollucis templum fuit.* h *Illic.)* ἔνθα. *Alia ueneratio Batti, fatum eius inſecuta.* i *In ultimo fato.)* πρυμνοῖς ἀγορᾶς, *hoc eſt, extrema fori parte. Metaphora ducta à* πρύμνη, *quæ dictio puppim, nauis poſteriorem illam partem ualet.*

k ἐπίδιχα. *Ad alteram partem, uel ſeorſim ab alijs.*

STROPHE IIII. COLON XIIII.

(*a*)Beatus quidem apud ſuos erat, ac rem publicam ſuam colens auguſtus heros uiuebat, ideóq; in foro humatum uoluêre, quũ cæteri reges ante portam ciuitatis ſepulturam nacti ſint. (*b*)Ingentem itaque uirtutem molli rore conſperſam, (*c*) unà cum hymnorum perfuſionibus, (*d*) terreſtri mente alicubi audiunt maiores tui, ſuam nimirum felicitatem, ac filio tibi ſuo (*e*) communem iu-

ſtámq;

ſtámq; gratiam ô Arceſilaë:(*f*)quem in cœtu iuuenum decet,(*g*)aureum gerantem enſem celebrare Phœbum,

a Beatus quidem.) Ab honore, quo uiuentem proſecuti ſunt: nempe & manſuetudine & clementia, áque ſepultura, quam propter uirtutem & amorem erga rempublicam ipſi in foro inſtituerunt, extollit: quum aliorum regum ſepultura, uel ante regiam, uel ante portam urbis eſſet. Quantum ab alijs regibus diſcreparit & excellentior fuerit, uel ipſa tumulatione ob oculos ponit. b Ingentem itaque uirtutem.) Ad Arceſilaum redit, eum à uirtutibus & Pythia uictoria laudans. Maiores tui Battus & progenitores exhilarantur ô Arceſilaê, uirtutem tuam qua eximius es audientes, conſperſam molli rore, hoc eſt, fœcundam: uirtus molli rore conſpergitur: ut ros enim irrigat prata, & rore conſperſa fertilia redduntur, ſic uirtus tua fœcunda eſt. Molli rore, id eſt odis & poëmatis.

c Vnà cum hymnorum ſuffuſionibus.) Quid per rorē metaphoricè intelligat, ipſe exponit, dum inquit. κώμων ὑπὸ χεύμασιν. *Eſt fœcunda uirtus tua molli rore, id eſt hymnorum ſuffuſionibus.*

d Terreſtri mente.) χθονίᾳ φρενί. *terreſtri mente, ideo quòd defuncti maiores, ueluti in terra iaceant, quaſi in monumentis animæ quoque recubent, poëtica loquendi forma e Communem ſibi gratiam.)* κοινὰν χάριν, *communem*

gratiam, id eſt oblectationem. Et ipſis tibique grata eſt, erítque tua (qui filius & ipſorum es poſterorum de numero) uirtus. f Quem in cœtu.) Gratum eſſe debere Apollini Arceſilaum innuit, ut qui eius beneficio Pythiam uictoriam, cuius ipſe præſes, retulerit: ut in ſequenti Antiſtrophe perſequetur uates. Eſtq; hic enallage perſonæ, à prima enim ad tertiam tranſilit: O Arceſilaê, quem decet, te ſcilicet. g Aureum.) χρυσάωρ Apollinis epitheton, quòd aureum enſem geſtet, hoc eſt, quòd aureis radijs terram hanc & mundum illuſtret.

ANTISROPHE, COLON XIIII.

(*a*)Cuius bĕneficio pulcherrimam ſumptuum perſolutionem(*b*)ex Pythijs retulit, gratioſum nempe uictoriæ melos. Nam & illum ipſum quem dixi(*d*) uirum, prudentes inquam laudibus uehunt.(*e*)Mentem ætate quidem meliorem paſcit, linguáque & fiducia inter cæteras aues alas expandens (*f*) aquila erat,(*g*) certaminísq; eius robur inſtat muri perſiſtebat,(*h*)inter Muſas à chara uſque matre uolatilis repertus eſt, ſapiēs (*i*) ac iuxtà auriga monſtratus.

EPODOS, COLON XIIII.

(*k*)Quicquid egregiorum morum apud ciues fuit, primus aggreſſus eſt. (*l*) Deus illi nunc

nunc prouidè fortitudinem & potentiã perficit,(*m*)quam & in poſterũ, ô felices Saturnij circa opera & cóſilia illi donetis,nec fructus arborum corrũpens uentorum hyberna uis, tempus eius(*n*) laceret. Cæterùm Iouis magna mens bonorum hominum felicitatem gubernat.Hunc & Olympicam uictoriam Batti generi dare precor, perinde ac Pythium ei conceſsit munus,honorémue.

a. Cuius beneficio.) Quia hic ſumptuum meminit magno conſtitiſſe Arceſilao hanc uictoriam arguit: tamen uictoriam omni ſumptu præſtantiorẽ eſſe. b. Ex Pythijs.) πυθωνόθεν aduerbium locale, pro ἐκ πυθῶνος. c. Gratioſum uictoriæ melos.) Hymno quo uictor celebratur, omnẽ ſumptum,quem in Pythijs ludis fecerit,perſolui adſerit.

d. Virum.) Dilatatio eſt uictoriæ. e Mentem ætate potiorem.) Iuuenem Arceſilaum ob canam prudentiam laudant,inquit.Inſigne certè encomion eſt,præter ætatem quempiam ſapientia & eloquentia exornatum eſſe.

f. Aquila erat.) Præclara comparatione, aquilæ eum confert. Vt aquila omniũ uolatiliũ eſt præſtantiſsima & altiſsimi uolatus, ſic inter ſuæ ætatis principes Arceſilaus omniũ & eloquentia & prudentia eſt optimus, et excellentiſsimus. g. Certaminisq́ eius.) Fortitudinem eius in certamine, muro confert. Per admirationem etiam legi poteſt,

οἷον ἀγὼν: quale eius robur in certamine? inſtar ma ri profectò. h. Inter Muſas.) Literis ipſum à teneris unguiculis conuerſatū eſſe uult. A matre fuit uolatilis. Metaphora eſt. hoc eſt, à puero ingenio, ſapientia & prudentia clarus ita fuit, ut uelut i maturis alis uolare potuerit: id eſt, perfect⁹ natura in intellectu & literis fuerit, perinde ac alterius opera non eſſet uſus. i. Ac iuxtà ſapiens auriga.) ἁρματηλάτης σοφός. A felici currus adminiſtratione. k. Quicquid egregiorum morum.) ὅσαι. Ab exemplo uirtutum, & moribus Arceſilai. l. Deus ei.) θεός τε οἱ. A benè fauente, præſentéq; diuina clementia. m. Quam & in poſterum.) καὶ τὸ λοιπόν. Peroratio eſt, qua ſuo more, ut florenti in poſterū felicitate, Dei benignitate, Arceſilaus perfruatur orat. n. Laceret.) δαμαλίζειν, petulantem eſſe, laſciuire inſtar uitularum: à δάμαλις uacca: quo uerbo utitur poſthac Pindarus 11. Pythiorum ode, Antiſtrophe ſecundæ ſtrophes.

XENOCRATI AGRIGENTINO CVRRV, ode VI.

STROPHE I. COLON IX.

Audite

(*a*)Vdite,iam enim(*b*)nigroculę Veneris(*c*) Gratiarúm ue agrum perambulamus, umbilicũ uideli cet horriſonæ terræ (*d*) ad templum accedentes:(*e*) illic felicibus(*f*)Emmenidis,(*g*)fluuialiq́; Agrigento & Xenocrati, hymnorum Pythia de uictoria theſaurus, in pulcherrimo repoſitus eſt (*i*) Delphico ſaltu.

ANTI STRORHE, COLON IX.

Quem neq; hybernus imber ſubitò concitatus & aliũde adſcitus, unà cum immiti turbidæ nebulæ exercitu, neque uentus cũ omnia rapienti (*k*) turbine ad angulos maris uerberatus,auferet: (*l*) faciem habens puro in uiro,patre tuo ô Thraſibule:at commu nem generi tuo glorioſam uictoriam mortalium ſermonibus (*m*)in Criſæ concauitatibus annunciabit.

ENARRATIO.

Xenocratem Agrigentinum laudat, qui uictor euaſit Pythiade 24. Quòd hymni non omnes pro rerum geſtarum temporibus ſint digeſti,planum eſt ex hoc, quòd Arceſilaus, cuius in priori ode meminit, uictoria coronat⁹ Pythiade 31. Nõ triade,ſed dyade ſectionum hic uſus eſt poëta, nouem colis Strophe

ſemper & Antiſtrophe contextus, omiſſa Epodo. Euehit ergo ipſum à patria, à Pythia uictoria, ac ſtatim orationem ad filium transfert ſanè Thraſybulum, ad finem uſq; huius odæ in eius præconijs perſeuerans: ut non immeritò epigrapha huius hymni talis eſſe debeat: XENOCRATI Agrigentino, et filio eius Thraſybulo, curru. Ipſum itaq; filium à pietate cùm erga deos, tùm parentes, à modeſtia, ſapientia & literis, ab equitatu, à candore, ac dulci cũ amicis conuerſatione, extollit. a. Audite.) ἀκούσατε. Ab apoſtrophe ad auditores, uel ad eos, qui ſuum hunc hymnum ſint perlaturi, hunc hymnum orditur: prima uoce attentos eos reddens. b. Nigroculæ.) ἑλικώπιδος ἀφροδίτης, Veneris nigros oculos habentis: per ſynecdochen pro formoſæ.

c. Gratiarum agrum.) Metaphora eſt, pro amœniſsimo, quem ipſæ Charites incolant & Venus, ob iucunditatem ſuam. Ratio eſt, quur aures arrigere debeant: formoſæ enim Veneris & Gratiarũ perambulamus agrũ. Allegoria eſt, cuius hæc eſt ſententia: Xenocratem laudaturi pulcherrimam præconiorum eius & iucundiſſimam præ manibus habemus materiam. d. Ad templum.) Manet in cœpta allegoria. Senſus eſt: Laudaturi Xenocraten Agrigentinum, accedimus templũ, ubi eſt umbilicus horriſonæ terræ, hoc eſt, Pythonem, quæ eſt in medio terræ ſita, ut ſuprà commemoratum. Quur horriſonam

uel

uel frementem tellurem admodum uocat? An ideo quòd Permeſſus fluuius Parnaßi præterlabatur Pythonē? uel, quòd oracula illic Apollinis ualdè ſonēt, ac nunquam non præſtò ſint? e. *Illic.*(*Quid ex templo Pythij Apollinis relaturus ſit, explicat. Inde uictoriam Pythiam adferemus, cuius illic monumentum cernitur in gloriam Emmenidarum, Xenocratis & Agrigenti.*

f. *Emmenidis.*) *Per Emmenidas maiores Xenocratis intelligit. Hippoſtratus apud Interpretē, in Siciliæ genealogijs adſerit Emmeniden & Xenodicum Thelemachi filios eſſe. Emmenidæ præterea eos eſſe nepotes & poſteros, qui Theronis & Xenocratis temporibus in Sicilia floruiſſent. Xenodici uerò liberos Hippocratem & Capyn poſtea eſſe abactos.*

g. *Fluuiali.*) *Agrigentum fluuiale nominat, quod eiuſdem nominis fluuius præterfluat, ut in Olympijs eſt uidere.* h. *Hymnorum theſaurus.*) *Dura ac dithyrambica metaphora. Hymnum ſuum theſaurum nominat, atque eum neque ab ullo imbre, uel uento demoliendum unquam adſerit. Nam ſolæ literæ, reliquis caducis bonis pereuntibus, manent. Præterea quòd imbrem immitem turbidæ nebulæ exercitū uocat, imbris eo nomine originem exprimit. Nam ut Phyſici ſentiunt, & Socrates cū Streпſiade in Nebulis diſputat, & Plinius in 2. hiſtoriæ naturæ habet, imber naſcitur ex humore uel exhalatione, uel uapore per ſolis calorem in aëra ſubleuato,*

qui ſi nubibus claudatur, ruptis tandem nubium mẽbranis in imbrem diſpergatur. i. Delphico ſaltu.) Locum ubi uictoriæ conſecratum ſit encomiũ, ponit. Eſtq́ꝫ Delphicus ſaltus, periphraſis Pythonis, uel etiam Delphorum, ſeu templi Apollinis. ἀπολλωνίᾳ νάπῃ, in Apollineo ſaltu. νάπη ſaltus eſt, uel ſylnoſus locus: qua ſignificatiõe Nicãder in Alexipharmacis utitur. Eiuſdem ſignificationis νάπος eſt apud eundem autorem in Theriacis, dum inquit, de Chironia, uel Centaurio loquens:

-ἠδ᾽ ὑπὲρ ἄλγης

ῥίζα, καὶ ὃ βυθόωσα πελεθρόνιον νάπος ἴσχει."

Hic uerò τὴν νάπην campum quidam putãt, in quo equeſtria certamina ſint acta. Alij in treis parteis Delphos ſecerni aiunt, quarum una quidem ſit ſumma, altera media, in qua etiam eſt quæ uocatur Nape. Atqui ſummatim pro Apollineo templo accipitur hic. k. Turbine.) χόρὰς, cœni lapidúmque miſtura eſt, uel turbo. Magna laus hymni. Talis eſt theſaurus repoſitus Xenocrati ac Thraſybulo, quẽ neqꝫ imbrium uis, neqꝫ uehemens uentorum turbo unquam diripiet, uel diſcerpet, uel abolebit. l. Faciem habens.) φάει δὲ πρόσωπον. Subaudiẽdum eſt, ἔχων. Hactenus à Pythia uictoria laudauit Xenocratem, nunc præconium patris ad filium Thraſybulum traducit. Laus enim filij in patrem etiam reſilit. m. In Criſæ concauitatibus.) Criſa Delphorum oppidum eſt. Atqui hic repetendum quod in

origine Pythiorum annotatum eſt, Pythonem dictã etiam Napen, Petreeſſam & Criſam. Sic, in Criſæ concauitatibus, accipiendum hic erit, pro Pythonis locis. Mortales genus tuum prædicabunt ô Thraſy-bule, ob uictorias cùm tibi tùm etiam tuis partam in Pythijs ludis.

STROPHE II. COLON IX.

(*a*) Tu itaque tenens ipſam dextrè rectã admonitionem ducis, quam olim Philyræ filium Chironem in montibus fortiſsimo Achilli parentibus deſtituto commendaſſe ferunt: nempe (*b*) Saturnium Iouem, & coruſcationis & fulgetri grauiter tuentem gubernatorem, præ cæteris colendum eſſet: neque unquam honore tali ſtatam parẽtum uitám priuandam.

ANTISTROPHE, COLON IX.

(*c*) Sic & generoſus quondã Antilochus hanc ſententiam ferens pro patre occidit, crudelem bellóque obuios perimentem Aethiopum ducem Memnona adortus. (*d*) Siquidem Neſtoreum currum equus impedi ebat, Paridis telis ſauciatus, hic uerò * robuſtam haſtam adminiſtrabat. (*e*) Meſſenij tum ſenis perturbata mens filium ſuum inclamauit. † *duram*

STROPHE III. COLON IX.

STROPHE III. COLON IX.

(*f*) Vanus autem ſermo eum non auertit ab inſtituto: permanens enim diuinus ille uir, ſua morte patris uitam comparauit. Viſus eſt ergo ueterum poſteritati, mirandum hoc opus perficiens circa parētes, ſummus fuiſſe uirtute. At (*g*) illa iam negliguntur. Ex noſtris uerò uel Thraſybulus ad paternam regulam potiſsimum conſcendit,

ANTISTROPHE, COLON IX.

(*h*) Patrémque ſuum adiens, omnem ei ſplendorem indicauit, (*i*) mente diuitias cōtinens, neque iniuſtam neque ſuperbam ætatē tranſigens. (*k*) Sapientiam porrò è Muſarum adytis comparans: (*l*) tēq; terræ quaſ ſatorem Neptune, qui equeſtrem ludū periucundo animo reperiſti, totis uiribus accedit. (*m*) Præterea dulcis illius in amicis conuerſationibus mens, apum etiam cācellato operi reſpondet.

a. Tu itaq; tenens ipſam.) Laus filij, à pietate erga deos & parentes. Confert autem Thraſybulum Achilli. Quemadmodum, inquit, Achilles præceptoris ſui Chironis inſtitutioni obſecutus, pius & erga Deum & homines uixit: ſic tu Thraſybule Deum uereris & parentes obſeruas. b. Saturnium Iouem.)

*Iouem.) Duo prima Decalogi mandata, de religio-
ne in Deum & reuerentia in parentes, gentibus eti-
am cordi fuiſſe, ueterum philoſophorum, rhetorum
& poëtarum Græciæ ſcripta teſtantur. Nec opus eſt
hic adferre, quæ Phocylides, Pythagoras, Ariſtote-
les, Iſocrates, in hanc ſententiam memoriæ prodide-
rint, quum ſint nemini non exploratiſsima. Qui in
hiſce duobus mandatis ſpiritum duxerit, & reliqua
uita exprimet: ex duorum enim priorum neglectu, re
liquorum etiam uiolationem ſequi neceſſum eſt. Pius
ergo fuit & bonus uir Achilles, dein Antilochus,
& hic poſtremò Thraſybulus, dum Deum & parẽ
tes ſuos ſunt uenerati. De ciuili hic uirtute loquor.*
καὶ γὰρ τίς οὐκ οἶδε τὴν πρώτην ἐντολὴν τοῦ δεκαλό-
γου πᾶσι πανσυδίῃ ἔθνεσι ἄγνωστον ὀψιτέλεστόντε
καὶ ἀτέλεστον εἶναι. *Liberis autẽ uerbum illud Dei me-
mori mente ſemper uolutandum eſt, Venerare patrẽ
& matrem, ut multam ætatem ſuper terram ſpiri-
tum ducas. c. Sic & generoſus quondam.)* ἐγέν-
ετο καὶ πρότερον βιατάς. *Fortem & generoſum ſo-
nat* βιατὴς, *à* βία *deducta uox. Antilocho Neſtoris
filio, qui pro patre ſuo mortem oppetijt, Thraſybulũ
confert, elegantiſsima dilatatione hunc hymnũ am-
plificans. Non quòd conſimilem ad modum à patris
ceruice arcuerit hoſtis gladium Thraſybulus, uerùm
quòd non minus pius in parentem ſuum* Xenocratẽ
*fuerit, atque Antilochus in Neſtorem. Meminit &
Penelope huius Antilochi fata, ſed non à Memno-*

ne, uerùm ab Hectore uictum dicit: quanquam Penelopen ex famæ relatu errare non indecorum fuerit:

Siue quis Antilochum narrabat ab Hectore uictum,
Antilochus noſtri cauſa timoris erat.

d. Siquidem Neſtoreum currum.) Meminit & Homerus, quomodo equus currum Neſtoris impedierit, cum ait:

σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.

Quod uerò pro patre occubuerit Antilochus, ſummatim Homerus oſtendit cùm inquit, Odyß. 4.

τόν ῥ' Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός.

e. Meſſenij ſenis.) Meſſenius ſenex, periphraſis eſt Neſtoris, qui eſt è Meßena regione & urbe, non longè à Pylo ſita, ut Stephanus & Strabo habent. Inclamauit & deplorauit filium ſuum Antilochum à Memnone intereuntem Neſtor. f. Vanus ſermo. χαμαιπετὲς δ' ἄρ' ἔπος, uanum, prauũ in terram decidens. Irritus ſermo patris non auertit Antilochum ab inſtituto, quo minus aggrederetur Aethiopem. g. Illa iam negliguntur.) Hodie non multi reperiuntur, qui ſeſe Antilochi in morem gerant. Vel per correctionem & reditum accipi poteſt: quaſi dicat: Sed hæc iam faciemus miſſa, & ad inſtitutum reuertemur. h. Patruúmq; ſuum.) Auunculum Theronem ſcilicet, is enim frater Xenocratis patris Thraſybuli fuit.

Mente

i. Mente diuitias continens.) νόῳ δὲ πλοῦτον ἄγει. *Id eſt, ratione quadam diteſcit. uel, ob potentiã ſuam & diuitias non erigit criſtas, non eſt arrogans, non faſtuoſus: ab inſigni eũ prudentia commendans. Mente diues eſt, animi bonis clarus eſt. k. Sapientiam porrò.) A ſapientia ex bonis literis parta.*

l. Téq; terræ quaſſatorem Neptune.) πόντου ἐλελίχθον. *Neptuni eſt epitheton* ἐλελίχθων, *terræ concuſſor. Ab equeſtri certamine. Neptunus enim equeſtris deus eſt. m. Præterea dulcis illius in amica conuerſatione mens.) A candore & amica apud coëtaneos conuerſatione. Mentem Thraſybuli adeò candidam, adeò in conuerſatione dulcem eſſe ait, ut uel mel ipſum dulcedine ſua uincat.*

MEGACLI ATHENAEO QVADRIGA, ODE. VII.

STROPHE I. COLON VII.

PVlcherrimum (*a*) clariſsimæ ciuitatibus Athenæ procemiũ, haud uulgaris potentiæ Alcmæonidarum generi præbent, ut inde fundamentum iaciatur hymnis, quos equi meruerunt, (*b*) Quam enim patriam, quámue domum incola ego Græciæ Megaclis ædibus præſtantiorem deprædicare potero?

ENARRATIO.

Argumentum. *Megacles, cui hæc ode inſcripta eſt, Athenienſis uicit quadriga Pythijs ludis. Ad Alcmæonem hic genus ſuum retulit ditiſſimum illum. Siquidem quũ ad Crœſum is perueniſſet, à rege illi permiſſum, ut ingreſſus gazophylacium, quantum uellet exportaret. Indutus ergo cothurnis, Dionyſiacis calcimẽtis, factóq; ſinu, auro ſeſe oppleuit: quĩ & capillis aurũ illigauit, oríque ſuo iuxtà indidit, ut ita præ pondere uix incedere poſſet. Quo ex geſtu ad riſum effuſ9 rex, alijs illũ maiorib9 honorauit muneribus. Hinc Alcmæõ ille omniũ celeberrimus in Attica fact9 eſt. Ab hoc Alcmæonidæ, qui Piſiſtratidarum tyrannidem abrogarunt. Laudat Megaclem à patria, à ſua maiorúmq; uictorijs. a. Clariſſimæ ciuitatibus.) Quia Megacles Athenienſis eſt, hymnus illius uictoriæ dicatus, prius & antiquius exordium habere non poteſt, quàm ab ipſis Athenis. μεγαλοπόλιες nominat, ad Theſei regis prudentiam reſpiciens, qui multos uicos Atticæ ſparſos, in unam urbem Athenas collegit ac tranſtulit, ut Iſocrates in encomio Helenæ teſtatur. b. Quam enim patriam. A patriæ claritudine. Athenas omnium Græciæ urbium clariſſimam eſſe ait: quod nullis argumentis confirmationis eget: præclara enim eius urbis facta, & excellentiſſima in omni eruditionis genere ingenia, uel hodie uſq; teſtantur.*

ANTI-

ANTISTROPHE, COLON VII.

Siquidem per omneis urbes ſermo de (*a*) Erechthei ciuibus habetur. (*b*) Apollo Pythiam illi domum tuam admirandam parauerunt. (*c*) At uerò me quinque Iſthmiæ uictoriæ trahunt, una excellens item Olympiaca, duæq́ Delphicæ,

EPODOS, COLON IX.

O Megacles, & ueſtrę & maiorum. (*d*) Ob recentem quidem felicitatem gaudeo, uerũ & quadantenus doleo, reputans inuidiam, „ quæ permutare rerum proſperum ſucceſsũ „ conſueuit. (*e*) Atqui uulgatum eſt, uaria ho „ mini florenti conſtituto fortuna cõtingere. „

a. Erechthei ciuibus.) Periphraſis eſt Athenienſium. Erechtheus enim Athenarum princeps fuit, ut Iſocrates in Panegyrico teſtimonium dicit. hinc Erechthidæ Athenienſes dicuntur. b. Apollo Pythiam.) οἳ τεόντε δόμον *Incenſo per Piſiſtratidas tyrannos Apollinis templo, Alcmæonidæ ab iiſdem in fugam acti, ſe templum reædificaturos ſunt polliciti. Acceptis ergo pecuniis, collectáq; manu, in Piſiſtratidas ſeſe armarunt: deinde uictoria potiti, multo tripudio & gratiarum actione ſuum Apollini templum inſtaurarunt.*

c. At uerò me.) ἄγοντι δ᾽ ἐμέ. *A uictoriis, ſcili*

cet Iſtmijs, una Olympia, duabus Pythijs. d. Ob recentem felicitatem gaudeo.) Hoc eſt, ob uictoriã hanc Pythiam recens partam lætor: uerùm doleo inuidiæ nomine, quæ propterea te impetit. Ariſtarchus hanc oden uictoris incidiſſe in threnos (quos item ſcripſerat) Hippocratis cognati Megaclis affirmat. Verùm ſimpliciter accipi poteſt de inuidia, uirtutem ſemper comitante: unde & gnomen ſtatim conſolatoriam adijcit, quaſi animare uelit Megaclen, ne uel pili faciat ſuos oſores. Eam enim ſtabilem eſſe felicitatem, quæ inuidia & quibuſdam infortunijs temperetur, ne nimium criſtas nimia felicitas erigat. e. Atqui uulgatum eſt.) οὕτω κεν ἀνδρί. *Ea eſt ſtabilis & firma felicitas, quæ ſubinde bona & mala ſuſtinere poſsit: nam ſuum cuiq; felicitati malum ferè appenſum eſt: perinde ac Homerus etiã teſtatur:*

τὸμ πέρι μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε

ARISTOMENI AEGINETAE luctatori, ode VIII.

STROPHE I. COLON IX.

„ OAmica menti & cogitationi Trã-
„ quillitas, ô (*a*) Iuſtitiæ gnata, ur-
„ bes maximas conſeruans, (*b*) &
„ conſiliorum & bellorum excel-
„ centiſsimas claueis habens. (*c*) Pythionicũ

Ariſto-

Ariſtomeni honorē ſuſcipe. Tu enim (*d*) ꝙ ,,
molle & mite eſt,& facere & ferre potes, tē- ,,
poris ipſo, ut res tulerit, procurſu. ,,

ANTISTROPHE, COLON IX.

Tu quoties immanſuetam quis in corde ,,
iram contraxerit, aſpera ęgreferénsq; occur ,,
ris, próq; uiribus tuis (*e*) iniuriam in ſentinā ,,
ponis. (*f*) Te neq; Porphyrio, quum præter ,,
fatum certaret, obſeruauit. (*g*) Precioſiſsi- ,,
mum ſanè lucrū habet, quod ex ædibus uo- ,,
luntarij donantis retulerit quiſquam. ,,

EPODOS, COLON XI.

Iniuria quidem arroganti, ſuo tempore ,,
noxia eſt. At neque (*h*) Cilix Typho (*i*) mul- ,,
torum capitum, neque (*k*) Gigantum rex trā
quillitatis potentiam effugit. Domiti ſunt e
nim, (*l*) hic Iouis fulmine, ille Apollineis te-
lis. (*m*) Qui Apollo benigna mente, (*n*) Cir-
rhæ, (*o*) Parnaſsia herba, (*p*) Doricáq; laude
coronatum (*q*) Xenarcis filium ſuſcepit.

ENARRATIO.

Argumentum.

Ariſtomenem Aegineticum, qui uicit Pythiade circiter 35. luctâ, commendat, à patria, à uictoria cognatorum & ſuis: à fortitudine. Inſigne porrò huic hymno attexit exordium, tranquillitatem, ſiue pacē graphicè depingens. Conſonat huic procemio Pſal-

mus ille Dauidicus: Ecce quàm bonum & quàm iucundum. Cõmendat autẽ pacem & trãquillitatem, ſiue propter Aeginetarum politiam, ſiue uictoris Ariſtomenis manſuetudinem. Videtur mea quidem opinione ad nomen ipſum poëta reſpexiſſe, ac mores nomini pulchrè conuenientes perpendiſſe, dum à tali exordio hanc oden auſpicaretur. Sonat enim optimæ mentis hominem ἀριστομήνης. Iam quid melius, quid iucundius, humanitate, trãquillitate, pace, mãſuetudine? a. Iuſtitiæ filia.) δίκης θύγατερ. Iuſtitiæ filiam poëticè tranquillitatem facit. b. Et conſiliorum.) Egregium tranquillitatis & concordiæ, imò aureum præconium: tranquillitas, pax & concordia, cùm pacem tum bellum adminiſtrat.

c. Pythionicum honorem. Precatur, ut ipſa diua ἡσυχία benignè hymnum hunc, in laudem Pythiæ Ariſtomenis uictoriæ factum, ſuſcipiat. d. Quod molle eſt.) Ea tua natura eſt, ut poßis quæ ſunt mollia & iucunda, cùm facere, tum ſuſtinere. deinde, quæ dira ſunt & atrocia, rurſum potes arcere, uel mitigare.

e. Iniuriam in ſentinam ponis.) ἄντλον & mare & ſentinam Homero ſignificat, dum inquit:

ἄντλῳ δ᾽ ἐν δύσπυος πιεσθεῖσ᾽ ὡς εἰναλίη κήϊξ.

Ergo τιθεῖν ἐν ἄντλῳ, ponere in ſentinam, Pindaro allegoricè eſt ſubmergere, componere, compeſcere, ἐκποδὼν ποιεῖν. f. Te neque Porphyrio. τὰν οὐδὲ πορφυρίων. Contrario exemplo amplificat tranquilli-

tranquillitatis encomium. Porphyrio gigas ille, atheus, expers quietis, pacíſque fuit. g Precioſiſsimum ſanè lucrum.) κέρδος φίλτατον. Gnome eſt, qua Porphyrionis factum improbat, ac nequiter & uiolenter eum egiſſe probat, dum Ioui unà cum cæteris reluctatus eſt, & cœlum Ioui adimere niſus. Munus, inquit, optimum eſt illud, quod ab hilariter dante amico quiſpiam accipiat. Verùm nihil lucrũ tum prodeſt, ſi rapina, fraude & iniuria partum ſit. quaſi dicat: Tu Porphyrio, túq; Typho, non debebatis, tranquillitate uiolata, Iouem laceſſere, et ab eo auferre, quod ſponte ſua uobis non offerebat.

h Cilix Typho.) Typhonem gigantem, quem ſuprà in quarta Olympiorum, & prima Pythiorum ode in Sicilia poſuit, nunc in Ciciliam transfert. Ratio eſt. quòd τύφειν ardere ſignificat. Vnde ubi igni nocturno montes ardent, illic humatos eſſe gigantes poëtæ finxerunt, ut prima Pythiorum ode perceptum: Meminit & aliorum & Porphyrionis Horatius in 3. Carminum. i Multorum capitum.) πολυκοίρανον hic nominat, quem 4. Olympiorum hymno ἑκατογκέφαλον dixit Typhoêa. k Gigantum rex.) Per gigantum regem num Porphyrionem uel Briareon accipiat, candidus lector iudicet. l Hic Iouis,) Typho Iouis flumine ictus, Porphyriõ Apollinis ſagittis traiectus periȷt. m. Qui benigna.) ὃς σὺν εὐμενεῖ. Pulchrè exordium applicat ad mãſuetum Ariſtomenen Pythium uictorẽ, ubi ad Py-

thiũ de induſtria Apollinẽ peruenit. n *Cirrha.) Delphorũ oppidũ Cirrha eſt:pro Delphis accipitur.* o *Parnaſia herba.).πόα παρνασία. Herba Pernaſia laurus eſt, Apollini ſacra.* p *Dorica laude.) Per Doricã laudẽ, Aeginetarũ hymnus intelligẽdus eſt: Dorienſes enim ab Argo in Aeginam demigrarunt, ut Scholia.* q *Xenarcis.) Xenarces pater eſt Ariſtomenis: hoſpitalem & liberalem ſonat. à ξένος hoſpes, & ἀρκέω ſufficio, præbeo.*

STROPHE II. COLON IX.

Proinde iuſtitiæ ciuitate florens inſula Aegina, (*a*) à Gratijs nó excidit inclytis (*b*) Aeacidarum uirtutibus apprehenſis. Conſummatam iam inde ab initio gloriam habet, tum quòd pleriſque ſemper uictricibus in certaminibus decantatur, tum quòd excellentiſsimos celeribus prælijs heroës educarit.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quæ certè (*c*) uirorum ornamenta ſunt. (*d*) Atqui hac uice non mihi tempus ſuppetit, ut longa concione Aeginam prædicem, lyra, mollíque cantu, ne ſatietas adueutu ſuo moleſta ſit. (*e*) Quod uerò ante pedes meos currit, erat. (*f*) Tuæ res Ariſtomenes præclaræ, circa meam artem recentiſsimæ uolant.

EPO-

EPODOS, COLON XI.

Veſtigia nanq; fratrum matris (g) per luctam imitatus,(h) Theognetum Olympico certamine non redarguis, neq; Clytomachi in Iſthmo robuſtis membris partam uictoriam confundis: multiplicans (i) Midylidarum gentem ſermonem fers illum, quem olim Oeclis filius Amphiaraus, quum Thebis ſeptem portas habentibus filios acriter inter ſeſe pugnantes cerneret, protulit:

STROPHE III. COLON IX.

Quando ex Argo altera expeditione, poſteri Thebas profecti ſunt,

a Gratijs.) A patria Aegina uictorem euehit. A Gratijs non excidit, hoc eſt, Aegina humanitate, mutua beneficentia & amicitia floret.

b Aeacidarum. (Inclytas Aeacidarum uirtutes ſequens. Aeacidæ ſunt Aeaci & filij & nepotes uel poſteri. Filij eius ſunt Telamon, & Peleus: Telamonis, Aiax & Teucrus: Pelei, Achilles. Aeginã autem incoluit Aeacus, ut eſt uidere apud Iſocratẽ in Euagora, ut & in Olympijs indicatum. A præclaro ergo principe Aeaco, ab ingenijs certaminibus experiundis accomodatis, ab inſignibus heroibus extollit. Valdè autem multos nicephoros ea Aegina peperit, ut liquidò apud Pindarum apparet. c Vi-

rorum ornamenta.) Emphaſis eſt in dictione uirorum. Hæc certè clariora facta euidenter confirmãt, Æginetas uiros forteis eſſe. d *At*; *q hac uice.)* ἀλλ' ἰδίωξις *uel* μετάστασις. *Tempus nõ ferre ut plura de Æginæ laudibus adducat, ne ſatietas moleſta ſit, ſi ſæpius Æginã laudet.* e *Quod ante pedes meos. Hoc eſt, quòd in procinctu eſt, & iã præ manibus, illud non omittam.* f *Tuæ res Ariſtomenes.) Propoſitio eſt, qua relicta Ægina, ſe Ariſtomenẽ iam nunc prædicaturum adſerit. Tuæ res geſtæ, uictoria Pythia, recentiſsimæ, recenter & nuper parta, uolant circa meam artem: hoc eſt, materiem laudum præbent, quibus te meis poëmatis extollam.* g *Per luctam.)* παλαισμάτεσσι. *A lucta primùm hic laudat Ariſtomenem.* h *Theognetum.) Theognetus Olympicorum, Clytomachus Iſthmiorum uictores, auunculi fuêre Ariſtomenis.* θεόγνητος *à Deo genitum, uel diuinam generationẽ ſonat. Clytomachus, fortiter & ſtrenuè pugnantem, ſeu pugna inclytum.*

i *Midylidarum.) Familia in Ægina eſt Midylidarum, ab autore ſuo Midylo. Genus inquit,* μιδυλιδᾶν, *hoc eſt, genus & gentem patriam amplificans, illum fers ſermonem, tibíq; conuenit, in te locum habet gnome, quam olim uates Amphiaraus protulit, quum uideret ſuperſtites liberos fortiter aduerſum Thebanos dimicare. Laudis locus, à fortitudine petitus.*

Tum enim ijs dimicantibus inquit: (a) Generoſa

nerosa uirtus natura ſua eximia eſt: pruden- »
tia quoq; parentum, ſoboli eſt decora. (*b*) In »
tueor palàm Alcmæonem, in ſcuto ſuo dra
conem nigrore uarium uertentem primum
in Cadmi portis.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Atqui Adraſtus heros priori bello defeſſus nunc melioris augurij nũcio detinetur, (*c*)nec pro ſuæ domus more aget. (*d*) Solus enim ex Danaorum exercitu, cæſi filij oſſa colligens, diuina benignitate, cum innoxio populo proficiſcetur,

a Generoſa uirtus.) Gnome eſt, qua in Ariſtomene paternam & gentilitiã uirtutem eniteſcere dicit. b Intueor palàm Alcmæonem.) Amphiarai filius eſt Alcmæon, Talai filius Adraſtus. Alcmæon itaq; draconem in ſcuto gerit, eo quòd augurijs & uaticinijs idonea ſit beſtiola, ut quæ antra terræ ſubrepat, perinde ac uates Amphiaraus tellurem ſubijt. Pulchrè autem filius patris artem, uaticinationem nempe, Draconis ſymbolo adumbrat.

c Nec pro ſuæ domus more aget.) τόδε κατὰ τὸν ἴδιον οἶκον φαντίως πράξει. Quid Amphiaraus uaticinatus ſit, enumerare pergit. Secunda, inquit, expeditione, qua nunc Amphiaraus eum belligerari cernit, non pro ſuæ gentis more aget, longéq; alia pugna erit, quàm ſit antea expertus. Priori enim bello

Adraſtus ſolus reliquis omnibus interemptis ſeruatus eſt. Altera expeditione, omnibus ſuis ſeruatis, ſolo filio Aegialeo eſt orbatus: autore Hellanico apud Interpretem. d *Solús enim ex Danaorum.)* μοῦνος γὰρ ἐκ Δαναῶν. *In prima expeditione ſex duces interierunt, ſolo Adraſto ſuperſtite. In ſecunda ſolus Adraſti filius Aegialeus occidit. Vnde Nemeſin deam uindictæ ab Adraſto rege ἀδράστειαν appellatam uolunt: qua de Eraſmus in Adraſtia Nemeſi. in 2. & 5. Olympiorũ huius hiſtoriæ mentio facta. Nemeſis Adraſtia ergo ideo uocatur, non iuxta mẽtem Xenodoti, quòd Argiui nullam cladem poſt Adraſteũ bellum reportauerint, cæterũ quòd Adraſtus ſecunda expeditione arrogantiam, timorem & faſtum Thebanorum egregiè ſit ultus & compreſſerit, ut ex hoc Pindari loco ſatis apertè colligitur.*

EPODOS, COLON. XI.

Ad latos (*a*) Abantis uicos. (*b*) Hæc quidem Amphiaraus cecinit, (*c*) & ego ipſe gaudens Alcmanem coronis adorno, & encomio cõſpergo, quod mihi uicinus, mearúmque facultatum cuſtos occurrerit ad celebrem (*d*) terræ umbilicum profectò, ac uaticiniorum cognatas (*e*) apprehenderit artes.

a *Abantis uicos.) Abantis uici, periphraſis eſt Argi. Abas Lyncei filius, eſt Talai pater, cuius gnatus Adraſtus Argum incoluit.* b *Hæc quidem.)*

dem.) Epilogus uaticinij Amphiarai. Adraſto ergo confert Ariſtomenem: ut enim Adraſtus & familiæ & genti ſuæ decori & ornamento fuit, eximiáſq; maiorum uirtutes expreſſit, ſic Ariſtomenes maioribus ſuis eſt honori. Hic ambiguitas naſcitur, quî Amphiaraus, qui priori expeditione aduerſum Thebanos abſorptus eſt, miſeratione Iouis, ne Periclymeni iræ exponeretur, altera iam expeditione rurſum uaticinetur. Cui enim iam antea terra dehiſcuit, ille non poteſt diuinatione, uel uaticinio uti: ut qui uita defunctus eſt, non poteſt eſſe uiuus. In .5. Olympiorum & 9. Pythiorum Amphiaraus in primo bello moritur, uel uiuus terra clauditur: ergo in ſecundo bello non potuit uaticinari. Niſi igitur per idolopœiam hic locus accipiatur, non uideo quomodo laboranti illi ſuccurri poſſit. Per idolopœiam enim huiuſmodi ſententia erit: Quòd Amphiaraus Oeclis filius ab inferis ſuſcitatus, uel ſi tum in terris ſpiritum duxiſſet, dum altera expeditione Argiui Thebanos inuaſiſſent, potuiſſet ita uaticinari: Generoſa uirtus &c. Sin quis hic meliora proferat, illi non immeritò cedendum. c *Et ego ipſe gaudens.)* χαίρων δὲ καὶ αὐτός. *Chorus in perſona Ariſtomenis hæc dicit: Alcmã mihi occurrit, dũ proficiſcerer ad Pythia certamina: quo ĩdicat, ſe fortaſſe usũ uaticinio, & ueluti oraculo quodam obtinuiſſe uictoriã: fuit enim Alcmã uatidici patris Amphiarai, uatidicus filius.* d *Terræ umbilicum.) Terræ umbilicũ,*

Pythonem uel Delphos appellat:illic enim terræ me dium eſſe, in ſuperioribus commonefactum.

e Apprehenderit.) ἐφάψατο, *uaticinia iuxta cognatas arteis attigit. Id eſt, reſponſũ mihi dedit, ut cui uaticinãdi ars cõgẽita, á q; patre tradita fuerit.*

STROPHE IIII. COLON IX.

(*a*)Túq; Apollo, qui (*b*)nullos non ſuſcipiens Pythicum templum glorioſè adminiſtras in uallibus, ubi (*c*) plurimum gaudij Ariſtomeni tribuiſti, (*d*)cui & ante hac Aeginæ uictoriam quinquatrij (*e*) tuis in ſacris ô rex contuliſti. Ad hæc te (*f*) meapte ſponte precor,

ANTISTROPHE, COLON. IX.

(*g*)Vt reſpicias quęcunq;, circa quemuis, ad menſuram quandam (*h*) compono: ſuauiſonis enim hymnis (*i*)iuſtitia aſtat. Deorũ autem incorruptibilem curam peto (*k*)Xe-
" narces, ut ueſtras fortunas confirmet. (*l*) Nã
" ubi quiſquam citra diuturnum laborẽ (*m*)
" opulentus ſit, is multis (*n*)inſipientium ſapiens, uidetur

EPODOS, COLON XI.

" Facultates illas rectorum conſiliorum ar
" tibus peperiſſe. (*o*) At hæc in humanis uiribus nõ

buſ non ſunt. Deus uerò hęc præbet, qui aliâs alium extollens, alium potentia ſua, pro modo tamen (*p*) deijcit. (*q*) Megaris tibi munus præſtò eſt, ínq; (*r*) Marathonis ualle. (*s*) Iunonis denique patrium certamen, hiſce cum (*t*) tribus uictorijs Ariſtomenes reuera domuiſti,

SRTOPHE V. COLON IX.

Quatuor quibus ſuperincidiſti, inſipientum (*u*) corpora, (*x*) malum illis meditans.

a Túq; Apollo.) Redit ad inſtitutum, precans Apollinem, ut ſua propitia uoluntate poëticæ ſuæ adſpiret, qua inſigneis uictores canit. b πανδόκον.) Omnes conuenas ſuſcipiens templum. c Plurimũ gaudij.) μέγιστον χαρμάτων. Victoriam Ariſtomenis Pythiam Apollini per auxeſin acceptam refert. d Cui & antehac Aeginæ.) Anteà quàm Pythia corona redimiretur domi, id eſt, in patria Aegina, Delphiniorũ (qui ludus quinquertio conſtans in gratiam Apollinis illic agebatur) uictor euaſit. Etenim Apollo & Diana ab Aeginetis impenſe colebantur. e Tuis in ſacris.) ὑμαῖς. Enallage numeri, pluralis pro ſingulari. ὑμαῖς pro σαῖς, ueſtris pro tuis. f Meapte ſponte precor.) ἑκόντι δ' εὔχομαι νόῳ. Hactenus ab exordio inuocationis Apollinis, à dictione ἑκατηβόλε, amplificationem, à loco Pythij tẽpli, áq; uictoria Aeginetica ſubnexuit,

nunc precationem illam cõplet. g Vt reſpicias.) Precor inquit, ut uideas quæ de quouis, qua harmonia, quo decoro canam. h Compono.) νέομαι, pro ἐπάρχομαι, uel γράφω. i Iuſtitia.) δίκη, pro δικαιοσύνη, ut apud Ariſtophanem in Nebulis, πῶς ἐστι δίκη, παρὰ τοῖς θεοῖς. Hymnorum meorum argumẽta iuſta & uera ſunt, non mentior, ueridicus ſum.

k Xenarces.) Victoria coronati Ariſtomenis pater eſt Xenarces. Orat ut diuina benignitas & Xenarcu & filij eius Ariſtomenis felicitatẽ ſtabiliat. δίκησις eſt. l Namſi quis.) εἰ γάρ τίς.) Gnome eſt, qua uulgi iudicium damnat, opes ſapientum, ſine diuturno labore partas, humanæ illi ſapientiæ, nõ diuinæ benignitati adſcribentis. Erant qui diuitias humana induſtria oriri putant. Deus eſt qui diuitias impertit, & ad paupertatem redigit: ita gentilitia ſua religione ſentit poëta, quod ſcriptura etiam docet: Deus eſt qui pauperẽ facit, & qui ditat. m Opulentus ſit.) πέπαται, pro κέκτηται. Homer. πολυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ. à πάομαι adipiſcor, κτάομαι poſsideo. n Inſipientium.) πεδ' ἀφρόνων, pro σφόδρα ἀφρόνων. o At hæc in humanis uiribus.) Correctio eſt ſententiæ uulgi. Inſipientes ſunt & errant, qui bona & felicitatem humanis uiribus parari poſſe arbitrantur: ſiquidem à Deo hæc proueniũt.

p Deijcit.) καταβαίνει, pro καταβαίνειν ποιεῖ. Cuilibet & bona & mala Deus pro menſura certa impertit. q Megaris tibi munus præſto.) Megara

gara urbs prope Iſthmum, cuius 9. & 13. Olympiorum ode meminit. Munus habes Megaris, id eſt, honorem uel Iſthmiam es uictoriam adeptus. Per Megara enim Iſthmiam uictoriam intelligit. r Marathone.) Atticæ campus Marathon eſt, in quo Herculana celebrabantur: quorum niceterium, argentea phiala, ut ſupra 9. & 13. Olympiorum hymnis auditum. s Iunonis denique patrium certamen.) Alij Iunonia, alij Hecatombæa, (quæ tamen idem ſunt: nam Hecatombæa in Iunonis gratiam in Argo quoque aguntur) in Aegina celebrari aiunt. Ariſtomenem à tribus inſignibus ita uictorijs commendat. t Tribus uictorijs.) νίκαισι τριακτᾶις Tribus uictorijs, Megarenſi, Marathonea, Aeginetica inſignis, Pythiam etiam adeptus es, quatuor eo in certamine antagoniſtis tuis deuictis, ueréq; per te domitis. ἔμπετες aduerbialiter uel Doricè pro ἐμπέπτωκας. u Corporibus.) σωμάτεσσι, datiuus poëticus pro σώμασι. Diſcrimen quod facit Plutarchus in uita Homeri inter σῶμα & δέμας, σῶμα ad uita defunctum, δέμας uerò ad uiuentem referens, animaduertendum eſt. Tametſi enim hoc perpetuò ab Homero ſit obſeruatum, neque hic tamen à Pindaro cuſtoditur, neque à Platone, dum ait, φίλος ἐστὶ σώματα δύο, ψυχὴ μία, confirmatur: ut aliorum autorum uel innumeras autoritates omittam. Ergo hæc non eſt firma diſcrepantia, quum Plutarchus ait, σῶμα defuncti eſt quaſi σῆμα

id eſt, ſignum eius qui uixerit. δέμας uerò à δέομαι, id eſt ligo, uiuentis eſt, quod ſit ueluti δεσμωτήριον καὶ δέσμα ὅλης τῆς οὐσίας καὶ μίξεως. x Mala eis meditans.) κακὰ φρονέων, τουτέστι μικρὸν φροντίζων.

Quibus neq; (*a*) iucundus reditus (*b*) per Pythiũ hordeũ, neq; dulcis riſus apud matrem gratiam conciuit, in uia autem (*c*) imbelles hoſtem ſuum formidant, atq; fugiũt calamitate lacerati.

ANTISROPHE, COLON IX.

(*d*) Qui bonum quoddam recens nactus
,, eſt, ex magna ſpe ſublatis uiribus ad delicias
,, & felicitatem uolat, potiorem diuitiarum
,, curam gerens. Modico uerò tempore mor-
,, talium oblectatio creſcit, ſic & rurſum hu
,, mi decidit præpoſtero conſilio conquaſ-
,, ſata.

EPODOS, COLON XI.

(*e*) Diurni ſunt homines, quid uerò quiſ-
,, quam? quid uerò nullus? (*f*) umbræ ſomniũ.
,, (*g*) At quando à Ioue datus ſplendor acceſ-
,, ſerit, lucidum adeſt lumen mortalibus ac
,, manſuetum æuum, (*h*) Chara mater Aegina, ciuitatem hanc nomine tibi parem, cuſtodi (*l*) libera cum ueſte, unà cum Ioue re-

geq;

géque Aeaco,& optimo Telamone, cúmque Achille.

a Iucundus reditus.) ἐπάλπν☉, *ualdè ſuauis, ab* ἐπὶ *&* ἄλπν☉. *cuius ſuperlatiuum* ἄλπνιςος, *ſuauiſſimus, Pindarus habet 15. Iſthmiorum ode.*

b Per Pythium hordeum uel triticum, coronã hordeaceam uel triticeam fortaſſe accipit, qua ultra deſtinatum niceterion ſint ornati: non quòd ipſi ceu uictores ſint decorati, ſed quòd ex eo loco in quo brabeum erat propoſitum, inglorij redierint. c Imbelles.) ἀπάοροι, *pro* ἀπήοροι. *d Qui bonum quoddam.*) *Gnome eſt pathetica, qua condocefacit Ariſtomenen, ut etiam ſi multis triumphis ingentíque potentia fulgeat, propterea non ſe nimium efferat, humanæ ſortis uidelicet nunquam immemor, quæ nullo unquam tempore ſtabilis eſt, ſed celerrimè in miras aliquem, quantumuis ſibi beatum uiſum, et calamitates & ærumnas præcipitet. e Diurni ſunt.*) ἐπάμεροι. *Doricum eſt, pro* ἐφήμεροι. *Homines, inquit, unius diei uitam ducunt, in diem unum tantummodo durant. Et animal & herba eſt, cui nomen Ephemero eſt, quod quo die naſcatur, intereat. f Vmbræ ſomnium.*) *Magna humanæ uitæ, adeóque hominis* ταπείνωσις. *Quid enim miſerius, infelicius, breuiſſimæ uitæ homine? Parum erat ſi dixiſſet, homo eſt umbra: iam longè minus & uanius eſt quod ait, umbræ ſomnium. g At quando à Ioue.*) *Pia ſententia, homines diuina gratia, ſu-*

perno numine, longæuos & beatos eſſe. Obſeruãdũ hic, quod uitio uertãt quidã Pindaro, quòd encomio querimoniã admiſceat. Verùm qui hoc ei uitio dant, non uident affectum hunc, per amplificationem ſæpe numero rectè poſſe locum habere in encomiaſtico genere: nihil enim interim uirtuti, rei & laudi, per talem luctam decedit. h *Chara mater Aegina.) Peroratio eſt, qua Aeginam Nympham, inſulæ Aeginæ parentem, uel deam cognominem precatur, ut urbem illam Ariſtomenis patriam ſua libertate tueatur, unà cum heroibus ex ea inſula ortis, ínq; deorum numerum adſcitis.* i *Libera ueſte.)* ἐλευθέρῳ στόλῳ *hoc eſt, libero habitu. Id eſt, tuere Aeginam ea ratione, ut ſua ei libertas perſiſtat. Metaphora.*

TELESICRATI CYRENAEO ARMATO CVRSORI.

ODE IX.

STROPHE I. COLON XV.

P(*a*)Ythiorũ uictorem Teleſicratem,(*b*)æreo ſcuto inſignẽ, unà cum amabilibus Gratijs equidẽ (*c*)cõmendare uolo. Felicẽ ſanè uirum(*d*)equeſtris ornamentũ Cyrenes:(*e*) quam ſtridente uento(*f*)è Pelij finibus quõdã comoſus Apollo rapuit, aureóq; in cur-

ru uenatricē uirginem tulit:ubi ipſam diuitis & fertilis admodum terræ dominum fecit, ut illic (g) tertiam orbis partem inhabitaret,

ENARRATIO.

Argumentum.

Teleſicratem Cyrenæum, qui uicit Pythiadē 28. & poſtea 30. laudat, à Pythia uictoria, ab Aeginetico & Megarenſi ludis, à fructu uel conſequētibus uictoriam, priſca maiorū hiſtoria. ὁπλιτοδρόμον, *armatum curſorem ſonat. Scutis æreis geminum ſtadium currebat* ὁπλίτης *uel* ὁπλιτοδρόμος, *ut Iulius Pollux lib. 3. cap. 30. teſtatur.* a *Pythiorum uictorem.) Simpliciter proponit, ſe Teleſicratem laudaturum.* b *Aereo ſcuto.)* χαλκάσπιδα *Teleſicratē uocat, quod æreis ſcutis uicerit ſtadium, ut conſuetudo tenebat armatorum curſorum.* c *Commendare.)* γεγωνεῖν *eſt* φωνεῖν, *pro* ὑμνεῖν, *laudare.* d *Equeſtris Cyrenes.)* διωξίππου κυράνας, *Cyrenes Libyæ urbis, qua de in quarta Pythiorū, equos ſectātis id eſt, ſplendidæ: alere enim equos, uel equitatum fouere, ſumptum requirit.* διωξίππου, *à* διώκω καὶ ἵππος. e *Quàm comoſus.)* ταὶ χαιτάεις, *quàm inbatus Apollo &c. Excurrit ad patriæ Cyrenes originem, ortam uidelicet à Cyrene Hypſei filia, quam Apollo raptam in Libyam tranſtulit, ibiq; ei cognominem urbem extruxit.* f *E Pelij ſinibus.) Ab Eœa Heſiodi hyſtoriam accepit, ut inquit Interpres,*

χαλκάσπιδα.

cuius initium eſt,

ἠοίη φθὶη χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσα,
πηνειοῦ παρ' ὕδωρ καλὴ ναίεσκε κυρήνη.

g Tertiam orbis radicem.) Laudis exageratio eſt, quum Cyrenen tertiam orbis terræ radicem, id eſt, partem dicit: utpote quum terrarum ambitus in Europam, Aſiam & Africam diuidatur. Africam partem per ſeſe à cæteris diductam eſſe, potentiæ & magnificentiæ ſymbolum præbet: quaſi Cyrenen totius Libyæ dominam, & reginam ab Apolline conſtitutam uelit.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Suſcepit autem (*a*) argenteos pedes habẽs (*b*) doloſum hoſpitem (*c*) in diuinos currus, manu leuiter attingens, quæ & illis in iucundis cubilibus amabilem pudorem iniecit, ut communes cum deo Hypſeíque præpotentis filia Cyrene nuptias iungeret. Hypſei inquam, (*d*) qui bellicoſorum Lapitharum rex tum erat, (*e*) ex Oceano ſecundus genus ducens heros, quem olim in inclytis (*f*) Pindi montis uallibus (*g*) Nais Creuſa Peneo mixta peperit

EPODOS, COLON XIIII.

Telluris filia.

a Argenteos pedes habens.) Vt Venus Apollinem &

nem & Cyrenen matrimonio copularit, enumerare pergit. Venerē ἀργυρόπεζαν, argenteos pedes habere dicit, hoc eſt, formoſam, κατὰ συνεκδοχήν.

b. Doloſum hoſpitem.) Pindarus hic habet δάλιον ξένον, Scholia uerò δόλιον. uerùm utrumcunq; legatur, ſententiæ quadrat. Si δόλιον, rectè doloſus appellatur, qui rapuerit Cyrenen Nymphā, & dolo cum ea egerit. quāquam ob raptum rectius βίαιος diceretur. Sin δάλιον ſcribas, tum eſt pro δήλιον à δῆλος. Delius enim ab inſula Delo, & apud Græcos & Latinos dicitur.

c. In diuinos currus.) θεοδμάτων ὀχέων, pro θεοδμήτων, Doricè. Sic ὄβρατὰν pro ἐρατὴν, δάλιον pro δήλιον, ἁρμόζοισα pro ἁρμόζουσα. ξυνὸν, id eſt, κοινόν. d. Qui bellicoſorum Lapitharum.) ὃς λαπιθᾶν. Dilatat à genere patris & maiorib⁹ Cyrenes. Lapithæ Theſſaliæ populi, quorum tūc rex Hypſeus fuit. e. Ex Oceano.) Ex Oceano eſt fluuius Peneus, cuius filius eſt Hypſeus. f. Pindi montis.) Pindus mons Perrhebiæ: Perrhebia uerò Theſſaliæ tetrapolis. g. Nais Créuſa.) ναῒς κρέουσα. Nymphæ fluuiorū Naiades appellantur, à νάω fluo.

(a) Is uerò formoſam educauit Cyrenen gnatam, quæ neq; telarum retrogradas amauit uias, neq; cœnarum, quîs domeſticæ ſociæ admoueantur, oblectationes: ſed æreis telis haſtâq; pugnans feras (b) confecit beſtias, (c) multam ita ſecuritatem & pacem pa-

ternis bubus præbens, (*d*) concumbentem, dulcem, modicum, ad auroram irrepentem ſomnum palpebris adimens.

a. Is uerò.) Studia, mores, & uitæ Cyrenes genus hic recenſet. Venationem illi in delicijs fuiſſe, non retrogradas telarum uias. Quid ſi alludat ad telam Penelopes? Non texendi arte oblectata eſt, nec procos, inſtar Penelopes, telæ, quam interdiu contexuerat, nocturno retextu, remorata eſt. Vel, quòd recte texentes, ut Scholia uolunt, progrediantur, ac mox ad eundem locum reuertantur: traijcitur enim radius, & altera parte extrahitur. ac rurſus ab eodem principio tranſuolat perpetua reciprocatione, & continuo recurſu, uſquedum tela perficiatur. Deinde, non amat amicarum & coætanearũ ſuarũ ludos, ſympoſia, ſed uenationi ſedulò incumbit. b. Confecit.) κεράϊζεν, pro ἐκεράϊζε, eſt ueluti cornu petere, ferire. pro ἀνῄρει, hoc eſt occîdit, confecit, uſurpauit. c. Multam ſecuritatem &c.) Ex hoc loco rurſum apparet, quaſi ad Penelopes telam reſpiciat. Quia hæc procos abhorret, ideo nec proci, inquit, armenta, oues, boues, capellas, ſues patris deuorant, exedunt, mactant, ut fit in aula Vlyſsis per Penelopes μνηστῆρας. d. Concũbentem.) σύγκοιτον. ἀσύνδετον eſt. Adeò, inquit, uenationis ſtudio detenta fuit, ut totam noctem inſomnem duceret antéq; ſolis ortum feras inſectaretur.

STROPHE II. COLON XV.

Deprehen-

Deprehendit ipſam cum diro leone (*a*) latam pharetram gerens, luctantem ſolam ſine haſtis, eminus operans Apollo: ac protinus ex ædibus ſuis Chironem conueniens, (*b*) pulchro antro, inquit, Philyræ fili relicto primum, animum mulieris, magnámque uirtutem demirare. Qualem (*c*) uictoriam intrepido ſuo capiti parit, cor laboribus maius gerens, neque quicquam pauore mens eius turbatur? Quænam illam peperit mortalium? qua de ſtirpe producta,

Admiratur magnanimitatem puellæ.

a. Latam pharetram gerens.) εὐρυφαρέτρας *&* ἑκάεργος, *Apollinis epitheta: prius, quod latam habeat pharetram: poſterius, quod longe operetur: utrunque natiuam Solis uim & potentiã continet. Lata pharetra inſignis eſt primum, qua ceu uenator per iuga Cynthi feras transfigat: deinde, quòd iacula mortalibus infigat morborum, quos Plutarchus Solares uocat: poſtremò, quòd* μεταφορικῶς *tela, id eſt, radios ſuos iaciat in omnem terræ ambitum,* ἑκάεργος, *quod à longe operetur (procul enim ſpargit radios) & in terra & ſub terra & in mari operationem & efficaciam ſuam ſol obtineat. b. Pulchro antro.*) σεμνὸν ἄντρον, *honeſtum antrum, honeſtè apparatum, quod honeſtus ille Centaurus Chiron immoratur: de quo in tertia Pythiorum ſuprà.*

c. Victoriam.) νεῖκος ἀντὶ τῆς νίκης.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Montium opaca luſtra inhabitat,(*a*) immenſo autem robore dimicat? Religione eſt,inclytam ei manum adferre,quinetiam è lectis (*b*)mellitam herbam decerpere?(*c*)Tũ illi magnanimus Centaurus nobili ſupercilio dulciter ſubridens, conſilium ſuum ſtatĩ expoſuit.Claues,inquit, ſapientis perſuaſionis ſacris de amoribus Phœbe, apud deos ſimiliter atq; apud homines occultæ ſunt.Nemo enim adeò impudens, ut non uereatur in dulcem ſe torum palàm conijcere.

Pudicis uerbis uenereum opus ueiat

EPODOS, COLON XIIII.

Etenim te,(*d*) quem nemo fallere poteſt, blandula, (*e*) ratio adeóq; manſuetudo tua (*f*) pertulit hunc (*g*) ediſſerere ſermonem. Vnde puella genus ſuum ducat, ex me inquiris ô rex: (*h*) qui peculiarem omnium rerum ſummam & finem noſti,uniuerſásq; uias,quótq; uerna folia terra ꝓducat,& quanta cùm mari tum fluminibus arena ſit, fluctibúsque & uentorum impetu uolutetur:qui futura,& unde quid futurum,probè cõtemplaris.Quòd ſi & me ſapienti tibi (*i*) æquari oporteat,

STROPHE III. COLON XV.

Dicam.

Immenſo

a. Immenſo robore.) γεύεται δ' ἀλκᾶς ἀπείραντο. Guſtandi uerbo pro dimicare, uel bellare uſus eſt, ut Homerus:

γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχείῃσι. Hoc eſt, æreis inter nos haſtis depugnabimus. A robore & fortitudine Nympham Apollo laudat. b. De cerpere melliſuauem herbam.) κείρεν, Doricum eſt ἀπαρέμφατον, pro κείρειν. Metaphora eſt, à floſculos carpentibus, uel à medicis radentibus herbas, ſumpta. c. Tum illi.) κρυπταὶ κλαΐδες. Per ad mirationem reſpondet Chiron: Et apud deos & homines occultæ ſolent eſſe de amoribus diſputationes, uel cogitationes. Nemo puellæ palàm alicui uirgineã ſoluere Zonam aſſolet. Nemo Veneris ſacra apertè celebrare ſolet. Nemo non clandeſtine res uenereas peragere conſueuit. Quaſi dicere uelit: Non eſt quod ea de re me interroges, tu ipſe poteris clàm cõpos uoti fieri. Cynici tamen, ueluti communi ſenſu orbati, huic Pindaricæ gnomæ contraueniunt, ut apud Laêrtium claret. d. Quem nemo fallere. τὸν οὐ θεμιτὸν ψεύδει θιγεῖν. παρενθετικῶς eſt adiectũ. Tu quem nemo, inquit, fallere poteſt, quémque nihil latet, à me ſcire laboras, qui ſint uiraginis iſtius parentes, quum tu omnia intuearis, omnia audias, omnia ſcias futura etiam, ut uates, præſcias.

e. Manſueta ratio.) μείλιχος ὀργὰ, manſueta ratio, tua humanitas, uel clementia, manſuetũ pectus. f. Perpulit.) ἔτραπε pro ἀνέπεισε, perſua

ſit. g. Ediſſerere.) πὰρφάμεν *pro* παραφάμεναι *ἄνα uocandi caſus ab* ἄναξ. *h. Qui peculiarem.) Apollinis Solis uenatiuam ſcientiam & numen exponit, Homericum illud paraphraſticè reddens:*

ἠέλιος θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις.

i. Aequari.) παραντιφερίξαι, *pro* παρισοῦσθαι. *Quòd ſi tibi ſim ſapienti adæquandus, dicã quod ſentio.*

Reſponſum Chironis ad Apollinem, et uaticinium

Huic maritus adſis hac in ſpelunca: duces enim illam trans Pontum ad eximium (*a*) Iouis hortum, illic (*b*) principem (*c*) ei ciuitaté (*d*) ſtatues (*e*) inſularé populũ cógregans ad campeſtrẽ collé. (*f*) Núc uerò pratis ampla, ueneranda tibi Libya, celebrem Nymphá aureis tectis cupidè recipiet, ut terræ parté illi, qua frui ilico poſsit legitimè, dono det, neque plantarum omnis generis fructus producentium expertem, neque ferarũ neſciam.

ANTISTROPHE, COLON XV.

(*g*) Vbi proferet in lucem, quem inclytus Mercurius à chara matre rapiens, regio throno conſpicuis Horis, ac Terræ dabit: quæ poſiti ſuper genua ſua infantis labijs nectar & ambroſiam inſtillabunt, immortalémq; ueluti (h) Iouem, aut caſtum Apollinem ponent, uiris benè fauentibus gaudium opilionem,

opilionem, (*i*) ruri paſcuiſq; deditum, qui & Ariſtęo nomenclaturam indent. (*k*) Sic fatus in cauſa erat, quòd Apollo dulcem nuptiarum temperaret & perficeret finem, ſummam, conſummationem.

a. Iouis hortum.) Libyam Iouis hortum appellat, propterea quòd Iupiter Ammon in Libya colatur, ut in quarta Pythiorum ode commonſtratum

b. Opilionem.) ἄγχιςον ὀπάονα μήλων, proximum ouium ſectatorem. Priuſquam enim Ariſtæus naſceretur, oues cuſtodem non habebant.

c. Ei.) νὶν dandi hic caſus eſt, aliâs & accuſandi frequentius ſicut μίν. Dorici ſunt caſus. d. Statues.) Statues ei ciuitatem ſcilicet Cyrenen olim.

e. Inſularem populum.) νασιῶταν λαὸν ἀγέρας. Populum & coloniam è Thera iuxta Cretam inſula, per Battum Cyrenen deductam intelligit: de quo in 4. Pythiorum.

f. Nunc uerò.) νῦν δὲ. In præſentia uerò Libya eam excipiet, &c. g. Vbi proferet.) Vaticinium de naſcituro ex Apolline & Cyrene Ariſtæo.

h. Iouem.) ζῆνα, ſubaudiendum ὡς. i. Ruri paſcuiſq;.) ἀγρέα καὶ νόμιον. Iouem & Apollinē etiā ἀγρέας appallari Scholia teſtantur: uel quòd Ariſtæus uenationē & pecorū & iumentorū alimoniā primus repererit: præterea quòd mellis etiā inuentor eſt Ariſtæus. Iā decimā eſſe immortalitatis partē mel quidam putauerunt. Mellis originem Virgilius

in 4. etiam Georgicôn Ariſtæo tribuit. Quare ſiue Ioui & Apollini, ſiue Ariſtæo accommodari poteſt quod ait, ἄγχεα καὶ νόμιον. Sed quur Mercurius prolem traditurus eſt Horis & Terræ educandũ? Horæ Deæ ſunt apud Homerum, temporum diſpẽſatrices. Terra uerò eſt proauia Ariſtæi. Nam Terræ filia eſt Creuſa, quæ Hypſeum peperit, ex quo Cyrene, cuius & Apollinis Ariſtæus.

k. Sic fatus.) Apollo, inquit, uaticinio Chironis fidẽ adhibens, nuptias cum Cyrene ſua peregit.

EPODOS, COLON XIIII.

(*a*) Velox urgentibus iam dijs operatio, breuésq; uiæ, (*b*) illa illa dies rẽ (*c*) tranſegit. Thalamo uero Libyæ aurato congreſsi ſunt ubi pulcherrimam certaminibúsq; clarã urbem adminiſtrat. (*d*) Et nunc in diuina Pythone (*e*) Carni filius potitus rerum, cũ florida fortuna commiſcuit Cyrenen, eámque (*f*) perſpicuam reddidit. (*g*) Quæ & ipſum benigna rurſum recipiet deſiderabilem (*h*) patriæ, uenuſtis matronis decoræ, ſplendorem adferentem ſecum.

a. Velox operatio.) Hoc eſt, citra moram in Libyam Apollo eam traduxit. b. Illa illa dies.) Ingeminatio diuini numinis, ardorem & impetum præſentat. c. Perfecit.) διαίτασεν pro διετέλεσεν, perfecit. d. Et nunc.) Finita digreſsio

ne

ne de Cyrenes ortu, à Nympha Cyrene Hypſei filia &c. redit ad inſtitutũ, uictorémq; Teleſicratem Cyrenæum à uictoria Pythia prædicat. Exiſtimat autẽ poëta, claram & inſignem patriam, multum facere ad uirtutis & uictoris encomium. e. Carniades.) καρνιάδης, Teleſicrates Carni filius. f. Perſpicuam reddidit.) ἀνέφηνε κυράναν, illuſtrem reddidit patriam Cyrenen. Promulgabantur enĩ & uictorum nomina, & ſuum cuiuſq; natale ſolum in publicis Græciæ huiuſmodi ſpectaculis. g. Quæ.) ἅ, quæ Nympha uel patria Cyrene. Honorificè, inquit, à patria excipietur, poſtquam & is patriæ ob uirtutem ſuam & fortitudinem, decori & gloriæ fuerit. h. Patriæ uenuſtis.) Cyrenen à matronarum pulchritudine laudat.

STROPHE IIII. COLON XV.

(*a*)Magnæ uirtutes multo ſæpe ſermone, „ quo prædicentur indigent. Magnorũ uerò „ breuis exornatio ſapientem requirit auſcul „ tatorem, qui intelligat. Inſuper occaſio toti „ us rei conſummationem continet.(*b*)Noue „ runt Iolaum olim temporis rationem in precio habentem, ſeptem portis inſignes Thebæ: quem ſimulac Euryſthei caput enſis acie(*c*)amputaſſet, condiderunt ſub terram, equeſtris Amphitruonis prope monumentum ' ubi & Spartarum ei hoſpes ſitus e-

rat, qui ad Cadmæorum platæas albis equis uberes tranſmigrauerat, (*d*) paternus auus.

a. Magnæ uirtutes.) Breuitatem ſuam gnome excuſat, occaſionis, adeóq; temporis rationem habẽdam eſſe, quæ iamnunc non permittat ingens dicendi ſpaciũ. Breuitas enim Lyricis poëtis propria eſt. Sic ſe tamen breuem eſſe contendit, ut paucis multa cõprehendat, quæ non niſi eruditis, quos ſolos ſapientes uocat, pateant. Inſigni uerò loco, de occaſione, hæc amplificat. Tempori nos ſemper accommodare debere, quandoquidem omnium rerum ſummã & perfectionem contineat. Omnia enim tempeſtiua grata. Digna eſt Iſocratis ſententia, quæ huc accenſeatur. Intempeſtiuum, inquit, ſemper triſte, & ne ipſis quidem Gratijs, citra gratiam, feceris gratum. Quo dicto, per gratiam non ineptè metaphoricôs uel per comparationem, occaſionem accipiemus. Vt enĩ ſine gratia, hoc eſt, iucunditate & alacritate nõ eſt gratum beneficium, nec debita ſeruitus citra ſeruientis hilaritatem cordi eſt: ſic quicquid intempeſtiuum eſt, iniucundum, imò turpe. b. Nouerunt Iolaum.) De occaſione gnomen exemplis dilatat. Quũ Iolaus Herculis ſocius, reſciret Herculis ſui liberos, qui ad Athenienſes cõfugerant, ab Euryſtheo repoſci, ac niſi redderent, bellũ minitari: orauit Iouẽ, ut ſibi daretur paulũmodo reuiuiſcere: defunctus enĩ uita erat. Quo impetrato, Euryſtheũ occîdit, ac ſtatĩ

denuò mortuus eſt. Sunt qui ad ueritatem hanc hiſtoriam ita redigant: Iolaum ſenio iamtum confectũ fuiſſe, ideóq; optaſſe ſibi iuueniles uires, ac feruidum adhuc robur: quod etſi non adeſſet, nihilominus uirũ præſtans, Euryſthea interfecit, ac ſtatim obijt. Is Iolaus ergo opportunè certè opportunitatis, ſeu occaſionis rationem habuit: erat enim opportuniſſimum, tam impium diuinæ prolis hoſtem opprimere. c. Amputaſſet.) ἔπραθεν κεφαλὴν, caput depopulatus eſt. ἔπραθεν ἀπὸ τοῦ πέρθω, pro ἀπέτεμεν, abſcidit, amputauit. d. Paternus auuus.) Auus paternus Iolai eſt Amphitruo. Ergo non ſola familiaritate Herculi iunctus fuit, uerumetiam ſanguine. Adijcit hic Hypomnematiſtes, Iolaum in orbita ad monumentum Amphitruonis tumulatum fuiſſe, ut ſemper calcaretur & uicinus eſſet auo ſuo. Vt uerò Euryſtheus ab Athenienſibus repetiuerit Heraclidas, eſt apud Iſocratem in Panegyrico, & alijs paſſi in orationibus.

ANTISTRORHE, COLON XV.

Amphitruoni uerò, Ioui antea mixta, (*a*) unico partu in prælijs uincens fratrum geminorũ robur peperit Alcmena. (*b*) Mutus certè hic fuerit, qui Herculi (*c*) os non adiecerit, neque Dırcearũ aquarũ, quæ & illũ & Iphiclem educarunt, nõ ſemper meminerit. (*d*) Quos & ego abſoluto encomio euehã, quando pro uoto meo ab illis beneficiũ ac-

ceperim,(*e*) ne me deſtituat purum celebrium Gratiarum lumen. (*f*) Aeginæ uerò atq; Niſi in tumulo, ter urbem hanc uictoria celebre aio reddidiſſe Teleſicratem,

EPODOS, COLON XIIII.

(*g*) Taciturnam inertiam rebus præclarè geſtis qui (*h*) effugit.

a. Vno partu.) Herculem ex Ioue, Iphiclem ex Amphitruone ſuſtulit. Amplificat ita ab Alcmenæ liberis. b. Mutus certè.) κωφὸς. mutus & rudis & indoctus fuerit, qui Herculem non laudauerit. Ad laudes ita Herculis excurrit. Dircææ aquæ, periphraſis Thebarum: Dirce enim fons Thebarum. c. Os adijcere. ςόμα περιβάλλειν eſt laudare, eſt ἐγκωμιάζειν. d. Quos & ego.) Enallage perſonæ eſt: ſiquidem poëta hæc in perſona uictoris Teleſicratis dicit. Quia, inquit, Herculis & Iphiclis ope, Herculanorum uictoriam ſum indeptus. igitur illos à me celebrari haud indignum eſt. e. Ne mihi gratiarum.) μή με λίποι. Hoc eſt, ne illorum propitium mihi numen amittam, & ne nō placentia uictori poëmata pangam. Splendor enī Gratiarum eſt placere, amabilem & iucundum eſſe. Si quem Gratiarum lumen deſtituit, ille omnium odio & contemptui expoſitus eſt.

f. Aeginæ uerò & Niſi.) Teleſicratem iā ab Aeginetica & Megarenſi uictoria laudat. In col-

le Niſi, periphraſis eſt Megarorum, ubi Niſus inſignis luctator, tumulo conditus fuit: ita auguror, quũ non indicent Scholia, quis fuerit ille Niſus, ſed ſola Megara intelligi exprimant. Megarenſi uictoria ter potius Cyrenen illuſtrauit. g. Taciturnam inertiam.) Victoriæ eſt à contrario circuitio. Victor taciturnam inertiam fugit, quando non erubeſcit reuerſus in patriam, in publicũ prodire, nec domi turpiter abditur, ut ille ſolet, qui ſuperatus eſt. Qui enĩ uicti ſunt oderunt, ut noctua, lucem: publicum fugiunt, prodire uerentur. h. φυγών.) ἀντίπτωσις eſt, nominatiuus pro accuſatiuo ponitur, perinde ac apud Ariſtophanem in Nebulis προέχων eſt pro προέχοντας, quum δίκαιος λόγος ita dicit.

ὥστ' ἔμ' ἀπάγχεσθ', ὅταν ὀρχεῖσθαι παναθηναίοις
δέον αὐτὸς
τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς προέχων ἀμελῇ τῆς τριτο-
γενείας.

Niſi quis malit hæc adhuc omnia in perſona Teleſicratis dici, tum φυγὼν rectè nominatiuus manet, ac dependet à uerbo φημί. Dico me Teleſicratem, qui eſ fugi ſilentem miſeriam, hanc urbem uictorijs illuſtraſſe.

(a)Quare ſi quis ciuiũ uictori amicus, aut ſi quis etiam inimicus, quod feliciter in publici commodum geſtum eſt, ne cælet, neq; ſermone ſuo marinum ſenem lędat. Nam & is uel inimico, benefacientẽ, toto cũ animo

ac iure laudandum eſſe pronunciauit. (*b*) Sę penumero te ſpecioſis Panathenæorum feſtis, uictorem uidi. Itaq; (*c*) nullæ non puellarum tacitę chariſsimum te ſibi uel maritum eſſe, uel filium Teleſicrates exoptant,

STROPHE V. COLON XV.

(*d*) Cùm in Olympijs, (*e*) concauæq; terræ certaminibus, tũ planè patrijs omnibus ludis. (*f*) At aliquis ex me iam ſitim odarum reſtinguente exigit, ut ex integro me adeò maiorum tuorum gloriam excitare oporteat, qui pro Libyca uxore Iraſſam (*g*) Antæi oppidum ſeſe contulêre, formoſæ admirandæq; filiæ proci: quam non parum multi ex optimatibus & cognatis eius, pleriq; etiam hoſpitum petebant, diuina enim ſpecies.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Erat.

a. Quare ſi quis.) Et amicos & inimicos Teleſicratem laudare debere, poëta affirmat, iuxta Nerei marini ſenis generale præceptum, quod eſt, Laudandum eſſe eum, qui uirtute clarus extiterit, nedũ ab amicis, ſed ab aduerſarijs etiam. Sæpenumero te ſpecioſis.) Argumentum laudis à uictoria Panathenæorum: Hoc nomen erat feſtiuitati Mineruæ et Athenienſibus ſacræ, ubi in conuentu totius Atti-

cæ

cæ publici ludi agebantur & certamina.

c. Nullæ non puellarum.) Puellæ & uirgines te ſibi maritum eſſe exoptant. Hæc Teleſicratem ad huc extra matrimonij copulam ſpiritum duxiſſe te ſtantur: unde ſuprà patriam in gratiam eius καλλιγύναικα nominauit. Eſtq; à fructu uictoriæ laus d. Cùm in Olympijs.) Olympijs, non illis quæ Piſæ agũtur, ſed Athenis. e. Concauæ terræ.) βαθυκόλπου γῆς, multos & profundos ſinus habentis terræ. Agebatur autem & Athenis ludus Terræ, ut in Scholijs Didymus refert. Vt enim omnium Græciæ urbium clariſsimæ fuerunt Athenæ, ſic omnis etiã ferè generis ludos & ſpectacula, cùm ciuibus ſuis, tum exteris exhibuerunt. f. At aliquis.) Iam ſitim odarum reſtincturus eram, ſed quiſpiam me impediuit, quo minus hoc facerem. Metaphora eſt, ſitim odarũ reſtinguere, pro finire. Prupergaſian hanc facit de induſtria, propter nouam maiorum, quã ſubtexit hiſtoriam, g. Antæi oppidum.) Antæus Iraſſæorum rex, filiam forma decoram, Danaũ Argiuum ſecutus, nemini niſi qui curſu reliquos anteuerteret, traditurum ſe decreuit. Alexidamus ergo, unde ſtirpi Teleſicratis origo eſt, currendo puellã cæteris præripuit.

(*a*) Auro coronatæ pubertatis florentem fructũ decerpere illi uolebant. (*b*) Cæterùm filiæ celebriores pater nuptias plantãs, audiuit Danaũ, ut is olĩ quadragita octo natab⁹

ſuis uel ante meridiẽ celerrimè maritos offẽderit. Siquidẽ frequentẽ chorũ in circũ certaminis cõſtituit,unà cum muneribus, quã quiſque heroum curſu primas tenentiũ uelit, liberam optionem præcipiens, quicunque etiam illi generi obueniſſent.

EPODOS, COLON XIIII.

(c) Itidem Libycus ille Antæus filiæ ſuæ ſponſum adglutinans maritum dabat: ornans enim ipſam (d) ad lineã locauit,ut eſſet ſummus certaminis & uictoriæ finis. Hãcq; palàm abducendam præcepit ab eo, qui ueſtibus primus attigiſſet.Hic (e) Alexidamus ubi celeri ſuperior curſu foret, inclytæ uirginis manum,manu ſuà prehendens,per mediam (f) equeſtrium Afrorum turmam duxit,multa tũ in ipſum folia & coronas proijciebant,qui & antehac alibi nõ paucas (g) uictoriæ alas acceperat.

a. Auro coronatæ.) χρυσοστεφάνου. Metaphora eſt,pro formoſiſsimæ pubertatis. Volebant proci pro ſua quiſq; eam coniuge habere.

b. Cæterùm filiæ celebriores.) Antæus Libycus Danaum Argiuorum regem imitatus eſt, qui octo & quadraginta filias non diſsimilem ad modũ elocauit. Quæſtio hic incidit, quur quadraginta octo filias

filias nominarit, quũ quinquaginta fuerint, perĩde ac Euripides etiã teſtatur in Tragœdia cuius initiũ eſt:

δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατήρ.

Scholiaſtes tali ratione diluit: Duas ideo omiſit, Amymonẽ uidelicet, quæ iam antea quidem à Neptuno deuirginata erat, & Hypermneſtram à Lynceo amatam. c *Itidem Antæus.*) οὕτω ἐδίδου. *Applicatio paradigmatis.* d *Ad lineam.*) ποτὶ γραμμᾷ. *Linea ducebatur, quæ & principium & finem ſiue currentibus, ſiue certantibus indicaret: unde parœmia, Lineam ne moueas: A linea incipere. Iraſſa ciuitas Libiæ, quam Antæus inhabitauit, non ille, qui cum Hercules luctatus eſt, quémq; interemit: ſed alius, qui Euphemi tempore floruit, cuius maiores Cyrenen migrarunt. Nomen filiæ, ut Piſander Camerenſis autor, Alceis erat, uel, ut alij, Barce.* e *Alexidamus.*) ἀλεξίδαμος, *arcens domitorem, ſiue populum abigens & propulſans ualet.* *Iraſſa.*

f *Equeſtrium* νομάδων.) ἱππευτῶν νομάδων. *Afros Nomadas, hoc eſt paſtores ſubſtantiuè appellatſiue propriè Numidas, quia Africæ populi Græcis* νομάδες, παρὰ τὸ νέμειν & νομὴ *dicũtur. Et niſi Pindarus* νομάδων *ſcriberet per o in priori, à* νωμάω *uerto, aliquis etiam deducere poſſet, quòd papiliones & mapalia ſua paſsim circumuehant, ut Plinius tradit lib. quinto, capite tertio.* g *Victoriæ alas.* πτερὰ νίκης. *Periphraſis uictoriæ eſt: ſicut in 14. Olympiorũ* πτεροῖσι ἀέθλων. *Vt exordium, ſic peroratio huic odæ deeſt.*

HIPPOCLEAE THESSALO DIAVLI CVRSORI, ODE X.

STROPHE I. COLON X.

B(*a*)Eata Lacedęmõ, felix Theſſa lia utrique, eximo patre bello pręſtantiſsimi Herculis genus regnat. (*b*) Quid citra opportunitatem glorior? Atqui Pytho, Pelinæũ, (*c*) Aleuæq́ pueri celebrare me Hippocléam inhortantur, cui inclytam adducere laudẽ geſtiunt.

ENARRATIO.

Argumentum. *In gratiam Hippocleæ è Theſſalia oriundi hunc hymnum compegit, Thorace Hippocleæ amico monitore, ut in fine huius encomij dicit. Vicit Pythiadẽ uigeſimam ſecundam, Olympiadem item 72. & 73. Proinde laudat uictorem Pindarus cùm a Pythio tũ Olympio, quibus rerum potitus eſt, certaminibus: à uictorijs patris Phriciæ, à præmio uictoriæ, ab amicis Thorace & reliquis.* a *Beata Lacedæmõ.*) *A comparatione orditur. Quemadmodum Lacedæmonij & ad unum omnes Theſſali, propter Herculem, à cuius liberis ſunt illuſtrati, felices ſunt: ſic Pellinæum Theſſaliæ ciuitas, à ſuo alumno & uictore Hippoclea, in cœlum extollitur, beatum & fortunatum*

Pellinræum Hippoclæ patria.

tum cernitur. Sunt enim boni & principes, et ciues, patriæ ſuæ ſummo decori & ornamento. Perinde ac ſi dicat: Aliæ urbes aliis heroibus clarent. Pelinnæū uerò Hippoclea præfulget. Nec errabit, qui ſic intelliget: Alij Lacedæmonem, alij Theſſaliam propter Heraclidas prædicant, ego uerò Pelinneum, Pythij Apollinis inſtinctu, efferre præconijs promptus ſum Quem in modum Horatius 1. Carminum ad Numatium Plancum orſus eſt:

Laudabunt alij claram Rhodon aut Mitylenen,
Aut Epheſum, bimariſue Corinthi
Mœnia, uel Baccho Thebas, uel apolline delphos
Inſignes, aut Theſſala tempe. Ac poſtea ſubijciendo,
Me nec tam patiens Lacedæmon,
Nec tam Lariſſæ perculſit campus opimæ,
Quàm domus Albuneæ reſonantis.

b Quid glorior.) τί κομπέω. Priuſquam alterā compoſitionis partem abſoluat, perpendit ſecū, Hippocleam non aptè ſatis fortaſſe Herculis proli accōmodari poſſe: ideo corrigens ſeſe, quid, inquit, non in tempore, hoc eſt, incommodè & intempeſtiuè & præter decorum glorior Hippocleam Heraclidis adſimilando? ac ſtatim ſuam cunctationem, aduerſariorúmq; obiecta diluens, ſe id non ſuo arbitratu, ſed Pythij Apollinis iuſſu facere. c Aleuæ pueri.) Aleuadæ uel uniuerſim Theſſali ſunt, à rege quodā Aleua, ut Corinthij Siſyphidæ à Siſypho: uel ab Aleua amico quodam Hippocleæ.

ANTISTROPHE, COLON. X.

Siquidem (*a*) non eſt ignarus certaminũ In Amphictyonum enim cœtu (*b*) Parnaſius illum ſeceſſus (*c*) Diaulodromorum iuuenum excellentiſsimum pronũciauit. (*d*) Humanarum rerum dulcis finis, principiúmq; Deo procurante augeſcit. Hic quidẽ (*e*) tuis curis ô Apollo hanc rem perfecit. (*f*) Quod uerò illi congenitum eſt, ueſtigia parentis inſequutus eſt

a Non eſt ignarus certaminum.) γεύσασθαι *eſt guſtare, experiri, & dimicare, ut in ſuperiori ode demonſtratum. Ratio eſt, quur Pelinæum ſit celebrandum ſibi. Expertus eſt certamina, hoc eſt, dimicauit, conflixit.*

b Parnaſius ſeceſſus.) Παρνάσιος δὲ αὐτὸν μυχός. *Pythonis eſt circuitio. c Diaulodromorũ.*) *Diaulodromus Diauli, hoc eſt, gemini ſtadij curſorem ſignat. d Humanarum rerum.*) *Inſignis gnome eſt, omnia feliciter progredi humana cœpta docens, ſimulac Deus ſuo numine adſpirarit: Apollini uictoriam Hippocleæ acceptam referendo. e Tuis curis.*) *Hoc eſt, tua benignitate. f Quod uerò illi congenitum.*) τὸ δὲ συγγενές. *Laus eſt ab ingenua indole, qua patris ueſtigia ingreſſus, uirtutésq; amplexus eſt: nec degenere animo, ut ferè ſolent optimatum liberi, genus ſuum & maiores deformauit, iuxta illud*

ea illud Homericum, παῦροι γάρ τοι παῖδες πατρὸς ἀρείονες &c.

EPODOS, COLON VIII.

(*a*)Olympionicæ:(*b*)bis iam bellum exci pientibus Martis in armis uictorē, quod eſt ſub alta rupe uirentibus pratis iucunda, (*c*) Cyrrhæ certamen, pedibus fortem conſtituit Phriciam.(*d*) Quibus fortuna propitia & in poſterum adſit precor, ut eximijs diuicijs uterq; floreant.

a ὀλυμπιονίκα. *Genitiuus eſt Doricus* ὀλυμπιονίκα, *pro* ὀλυμπιονίκου. *Cum fine præcedentis Antiſtrophes cohæret:* τοῦ πατρὸς *enim epitheton eſt.*

b Bis iam bellum.) Bis uiciſſe patrem Phriciā indicat, armatum nempe curſorem Pythijs ludis. Prædicat autem patrem Hippocleæ primùm ab Olympica, deinde à Pythia uictorijs. *c Cirrhæ certamen.) Periphraſis eſt Pythij certaminis, quod prope Cirrham Parnaſſi, à qua Pytho non longè abeſt agitur.* *d Quibus fortuna propitia.)* ὄλβος. *Precatur ut in poſterum ſemper Deus florentem partam felicitatem tueatur. Vterq; floreant pater & filius.*

STROPHE II. COLON X.

(*a*)Poſtquam ergo iucunda Græciæ bona, nec parum adſecuti ſunt †munerum, ne inuidis quæſo rerū permutationibus, quæ *†uel certaminū.*

ex dijs promanant, incidant: Sit illis potius
» innoxiũ diuinum numen.(*b*) Fornatus præ
» terea & laudandus uir ille uel ſapientibus
» fuerit, qui manibus quidem ac pedibus uir-
» tute obtenta, maxima retulerit præmia, ani-
» mi roboriſq; ſui nomine:

ANTISTROPHE, COLON X.

Quiſq; in uita ſua filium adoleſcentiorem
» habuerit, qui Deûm clemētia Bythicas ade-
» ptus eſt coronas:(*c*)Solidum duntaxat cœ-
» lum ipſis inacceſſum eſt. (*d*) Quantis autem
» nos mortalis gens ſplendoribus conſpicui
» ſumus,(*e*) nauigationē tandē cōſummat:(*f*)
» neq; enĩ naui terraúe profectus, admirandã
» uiam(*g*)ad Hyperboreũ certamē inueneris.

a Poſtquam ergo.) Voti & precationis dilatatio eſt, et reiteratio prioris uoti: rogat enim, ne Deus inuertere uelit felicitatē ex uictoria partam, aliqua adlegata calamitate. b Fortunatus uir ille.) Summa felicitate præditum Phriciam, duplici nomine adſeuerat. Primùm, quod ipſe uictoria clarus: deinde, quòd & filio νικηφόρῳ luceat. c Solidum) Solidum cœlum, hoc eſt, forte & firmum. χάλκεον. æreum cœlum appellat, non quòd æreũ eſſe uelit, uerùm quòd firmum ſit inſtar æris, aut ferri: quemadmodum Homerus Odyſſ. 3. πολύχαλκον ἐς οὐρανόν, Solem orientem aſcendere ait. Niſi quorundam Phy

ſicorum

ſicorum naturæ antiſtitum ſentẽtia, uelit ſtellas & ſydera ex ferro & ære conſtare, (quanquã autẽ æs, cuprum & orichalcum ſubſe contineat ſpecies proprias, pro ferro tamen apud poëtas ſæpe per κατάχρησιν accipitur) qualis fuit, qui Solem ignitum ferrũ eſſe noluit, ut in Olympijs productum eſt. Senſus igitur eſt: Tanta felicitate gaudent, quanta hominibus maior alia obtingere nequit, qui & ipſi uictores ſunt, & filios eadem ſua uirtutum ueſtigia ſequi cernunt. Nihil aliud illis deſit, quàm quòd cœlum ſcandere nequeãt: hoc eſt, dij eſſe non poſſunt: cætera ſunt beatiſsimi. In Olympijs conſimiles gnomas habuit: qua nos monet, ut humana felicitate contenti, maiora, utpote cœleſtia, non acquiramus. Hæc gentium more dicit. χριστιανοὶ δὲ μάλιστα πονεῖν χρὴ ἵνα μὴ αὐτοῖς ὁ οὐρανὸς ἀμβατός τε μένῃ καὶ συγκλειστός. καὶ γὰρ ἡμῖν ἄλλο πολὺ ζητητέον ἢ τοῖς ἔθνεσι τοῖς ἀπίστοις. d Quantis autem nos mortalis gens.) Id eſt, ea felicitate, quæ humano generi obtingere poteſt, is profectò primas tenet, éſtq; in eadem cõſummatiſsimus. e Nauigationẽ tãdem conſummat.) Ad extremã nauigationẽ peruenit: hoc eſt, humano ſplendore Herculis Gades ſeu columnas accedit. Iam ſuprà in Olympijs conſimili prouerbio uſus eſt iterum atq; iterum: nempe, ultra Gades nemini licere progredi: hoc eſt, qui ad ſumma peruenerit, eum eſſe beatiſsimum, qui diuitijs, potentiæ, uictoriam Olympicam uel Pythiam adiecerit, eum nõ poſſe fortu

natiorem fieri. Proinde hac parœmia & Phriciam & filium Hippocleam beatiſsimos conſtituit.

f Neque enim naui.) Hoc eſt, Difficile eſt ſeu terra, ſeu mari iter reperire, quod ducat ad Hyperboreorum conuentum. Comparatio talis eſt: Quemadmodum difficile eſt Hyperboreos, uel pedibus uel nauigio adire: ſic perinde arduum eſt maiorem conſequi felicitatem ea, qua Hippocleas & pater eius Phricias refulgent. g Hyperboreum.) De Hyperboreis nonnulla, ex Pomponio Mela & Plinio ode. 3. Olympiorum dicta. Vnicum duntaxat, de illorum felicitate, quod tum omiſſum, hic ex Plinio congerere haudquaquam ab re fuerit, quando & poëta hic ad mores Hyperboreorum parecbaſin faciat. Plinius lib. 4. cap. 12. Pone Riphæos montes, ultráq; Aquilonem, gens felix (ſi credimus) quos Hyperboreos appellauêre, annoſo degit æuo, fabuloſis celebrata miraculis. Ibi creduntur cardines eſſe mundi, extremíq; ſyderum ambitus, ſemeſtri luce & una die ſolis auerſi: non ut imperiti dixêre, ab æquinoctio uerno in autumnum. Semel in anno ſolſtitio oriuntur ijs ſoles, brumáq; ſemel occidunt. Regio aprica, felici temperie, omnia afflatu noxio carens. Domus ijs nemora lucíq;, & deorum cultus uiritim gregatímq;, diſcordia ignota, & ægritudo omnis. Mors non niſi ſatietate uitæ, epulatis delibutiſq; ſenibus luxu, ex quadam rupe in mare ſalientibus. Hoc genus ſepulturæ beatiſsimum,

De Hyperboreorum felicitate ex Plinio.

EPO-

EPODOS, COLON VIII.

(*a*)Quos penes dux Perſeus olim conuiua, in eorum ædibus præſens, celebres aſinorum Hecatombas facientes(*b*)reperit. Quorum conuiuijs & laudibus aſsiduè gaudet Apollo, (*c*)ridétq;, (*d*) magnorum animaliũ uim, quæ eis infertur, perſpiciens.

STROPHE III. COLON X.

(*e*) Neq; Muſa ab illorum abhorret moribus: undiq; uerò chori uirginũ, citharę uoces, ſtrepitúſq; tibiarum audiuntur & inſonant: aurea deniq; lauro coma religata ſobriè conuiuantur: neq; morbi pernicioſo ſenio genti illi Hyperboreæ adhęrent. Præterea ſine laboribus atq; bellorũ motibus.

ANTISTROPHE, COLON X.

Habitãt, fugientes ultricem Nemeſin. (*f*) Ad beatorum huiuſmodi hominum cœtũ, audaci corde ſpirans Danaës proles, Minerua præeunte peruenit, occiditq; Gorgonẽ, & capite draconũ terroribus uario redjit, inſulanis(*g*)lapideam mortem adferens, mihiq; admirationem.

EPODOS, COLON VIII.

(*h*)Atqui dijs perficientibus nihil uide-

Myſterium huius ſacri tale eſt Apollo Eloquentia et ſapientiæ preſes gaudet dum aſini illi cæduntur: id eſt dũ rudes & imperiti, bonis & ingenuis diſciplinis dedũtur, exornãturq;, ut ex aſinis & brutis pecoribus, ciuiles et eruditi et boni uiri tandẽ fiant.

tur eſſe impoſsibile.

a Quospenes dux Perſeus.) Inconcinna, nec admodum ad rē pertinēti digreßione Pindarum hic uti Scholiaſtes adfirmat. Enimuerò poëta, poetica dilatatione utitur. Alioqui eadem ratione nuſquam huic noſtro parecbaſis erit admittenda. Quid eſt ergo, quòd tam ſiniſtrè de minimè malo uate pronunciat, quum pro lyricis legibus optimè ſit collocatus hymnus? b Reperit.) ἐπιτόσαις pro ἐπιτόσας, hoc eſt, καταλαβὼν, ubi deprahendiſſet. c Ridet uim.) Apollo ridet, dum ſaltare & palpitare aſinos dum cæduntur uidet. d Magnorum animaliū.) κνωδάλων. κνώδαλα propriè marina ſunt animalia: per catachreſin pro terreſtribus uſurpat. ὀρθιᾶν pro ὀρθιῶν, erectorum, ad excipiendum in iugulo ferrum. Videtur mea quidem ſententia alludere ad Homericum illud, αὐέρυσαν μὲν πρῶτα. Reperit ergo Perſeus Hyperboreos, inquit poëta, intentos Apollineis ſacris, quibus faciebant, hoc eſt, ſacrificabant, hecatombas aſinorum, hoc eſt, aſinos immolabant Apollini: quod ipſum & Callimachus in Scholijs teſtatur, dum ait:

τέρπουσι λιπαραὶ φοῖβον ὀνοσφαγίαι.

e Neque Muſa.) Hyberboreorum felicitatem deſcribit, quam & Plinius explicauit.

f Ad beatorum hominum.) Finita per digreſſionem Hyperboreorum felici fortuna, redit ad Perſea. Danaës proles eſt Perſeus.

g Lapi-

g *Lapideam mortem.*) λίθινον θάνατον. *Acriſius Danaên iam enixam, unà cũ infante Perſeo arcæ incluſam in pelagus proiecit. Delata ciſta illa in Seriphum inſulam eſt, cuius tum Polydectes rex erat, ibiq; cum filio mater ſeruati ſunt. Vbi dum Perſeus uirili ætate apud Polydectem epularetur, alijs alia ad cœnam adferentibus, ſe Gorgonis caput allaturum promiſit. Quod quum ſeruatũ iri promiſſũ uellet rex, abegit eum ex inſula pro adferenda pollicitatione. Abijt ille, attulit Gorgonis, ſeu Meduſæ caput, omneíſq; eo terribili anguium ſpectro in lapides transformauit Seriphios. Atq; hoc uult Pindarus quum inquit, Lapideam mortem inſulanis adferens: id eſt, Seriphios compotores in lapides mutans: qua de re Ouidius in Transformat. multa.* h *Atqui dijs perfic.*) *Præoccupatio eſt. Dicere poterat aliquis, quomodo ad Hyperboreos Perſeus uenerit pro amputando Meduſæ capite, támq; mirandum peragere facinus, maximè quũ paulò antè & terra & mari ad Hyperboreos iter inueniri nõ poſſe dixerit? Hanc obiectionem ſic diluit: Deo, inquit, cooperante nihil impoſſibile eſt: & ſuam & aduerſariorum opinionem diluens.*

(*a*)Detine remum, uelocitérq; anchoram in rerram firma(*b*) ex prora, quæ eſt propulſatrix(*c*)latentis petræ, (*d*)Nam flos hymnorum heroicorum, ad alium aliâs ueluti ſermonem properat.

a Detine remum.) Seipſum corrigit Pindarus, poſt digreßionem plus æquo prolixiorem, ad inſtitutum reuocans. Metaphoricè χάσον κώπαν, *detine remum, anchoram in terram fige, quæ anchora eſt propugnaculum ueluti, & fortitudo quædam aduerſus latentem in mari petram, ſcopulumúe. hoc eſt, ſtylum tuum remorare, ne latius in digreßione pergas, ne non decoro inſeruijſſe culperis. b Ex prora.)* πρώραθεν. *Ex prora enim anchora iacitur, ut eſt apud Latinum poëtam,*

Anchora de prora iacitur, ſtant littore pupes.

c Latentis petræ.) χοιράδες *petræ ſunt ſubmarinæ, ſuper quibus fluctus murmurant ſtrepúntq;.*

d Nam flos hymnorum.) Ratio eſt, quare debeat in digreßione eſſe contractior. Perinde ac apis ad alios ſubinde flores ſe recipit: ſic hymni uictorum encomia concinentes, ad alia aliâs argumenta properant.

SRTOPHE IIII. COLON X.

(*a*)Equidem ſpero Cranonijs circa Peneum amnem iucundam oden meam concinentibus, imò uerò plus Hippoclem, coronarum & hymnorum gratia demirandum, in coætaneorum cœtu collocaturum meipſum, ita ut cùm ætate confectis, tum uirginibus adoleſcentulis futurus ſit curæ. (*b*) Alijs enim aliorum amor mentem fatigat.

AN-

ANTISROPHE, COLON X.

(*c*)Qui,quæ deamarit,certò ceu ante pe,, des conſtituta deprehenderit,næ ille ſuauiſ,, ſimam ſolicitudinem gerit. Quæ uerò poſt,, annum immineant,nobis palàm eſſe nó po,, teſt. (*d*) Cæterùm placidæ Thoracis amicitiæ confido,qui meum percupiens fauorẽ, hunc (*e*)Pieridum iunxit currum,amantem amans,(*f*)ducentem cupidè ducens.

EPODOS, COLON VIII.

(*g*)Quemadmodum aurum Lydio lapide probatur,ſic mens amicorum & mores, ,, experientia & opere probanda ſunt. (*h*) ,, Porrò illius candidos fratres extollemus, ,, qui Theſſalas leges auguſtiores reddentes, ad ſidera patriam extollunt. Nam inclytæ & patriæ,urbium gubernationes,bonis delegatæ ſunt.

a Equidem ſpero Cranoniјs.) ἔλπομαι δ' ἐφυραίων. *Ephyra non eſt hic Corinthus, ſed Cranon Theſſaliæ urbs, quæ primùm Ephyra dicebatur. Per Ephyreos ergo Cranonios intelligit, quorum & Theocritus in Gratijs meminit. A fructu uictoriæ Hippoclem hic commendat. Et maioribus & minoribus natu exemplo uirtutis erit Hippo-*

cles. b *Alijs enim aliorum.*) καὶ γὰρ ἑτέροισιν. Alij alijs oblectantur rebus: athleta certaminibus, uirgines choris & cantilenis, quibus uidelicet Hippoclem deprædicari audient. c *Qui quæ deamarit.*) Porrò qui ea amat, quæ ad pedes ſunt obuia, rectè agit, dulcem earum curam gerit. Nam incerta & futura, de quibus nihil ratū habetur, amare, imprudentis eſt. Qua gnome feliciter agere Hippoclē, feliciter uirgines, feliciter quemuis ſuo fungentem officio, monet: ac iuxtà hortatur, ut præſentibus bonis lætetur Hippocles, nec ad futura, quæ incerta ſunt, animum adijciat. d *Cæterùm placidæ.*(Ab amicis Hippoclē laudat. Thorax Aleuadum unus, qui Pindarum, ut hoc Hippocli encomium conſcriberet, permouit: cuius, eiúsq; fratrum, honorificè meminit. e *Pieridum currum iunxit.*) Muſarum currū. Metaphora, id eſt, hymnū, hymnis enim & carminib⁹ Muſæ uehūt, et uehūtur ut uictores curribus. Vel ideo, quòd encomiū inſtar triumphantis currus, uictorem paſſim per terras & maria ferat.

f *Ducentem ducens.*) ἄγοντα ἀγόμενον, ductum ducens: id eſt, iam antea paratum & promptum ad canendas principis ſui laudes. g *Quēadmodum aurum.*). πειρῶντι. Comparatione Thoracis amicitiam dilatat. Vt aurum Lydio lapide, quem hic βάσανον appellat, facilè probatur: ſic recta & uera amicitia, ſynceráq; mens, citra laborē exploratur. Aurea certè ſententia. h Porrò

illius

illius candidos.) A fratribus Thoracis candidis, & bona reipublicæ Cranoniæ adminiſtratione, quæ in manibus fratrum Thoracis eſt ſita.

THRASYDAEO THEBANO PVERO *STADII CVRSORI,* *ODE XI.*

STROPHE I. COLON IX.

TV (*a*) Semele cœleſtium deorum conuerſatrix, túq; Leucothea Ino, marinarum Nereidum cohabitatrix, Cadmi filiæ, adeſte queſo unà cum generoſa Herculis matre. (*b*) ite ad penetrale, quod eſt aureorum tripodum theſaurus (*c*) apud Meliam illam uenerandã, quod impenſè honorauit Apollo,

ANTISTROPHE, COLON IX.

Qui & ueram illam uaticiniorum ſedem Iſmeniam appellauit. (*d*) O filiæ Harmoniæ, hic & nunc legitimum heroidum congregatum cœtum coire iubet Melia, ut ſacram Themin, Pythonémque & iuſtitiæ deditum terræ umbilicum ſumma cum uigilantia reſonetis,

EPODOS, COLON VI.

AcThebis ſeptem portis non inconſpicuis, Pythíoq; certamini (*e*) encomium canatis. (*f*) Per quod (*g*) tertia corona accepta, (*h*) patrium ſuum larem (*i*) prouulgauit in opulenta (*k*) Pyladæ tellure uincens, (*l*) qui Laconis Oreſtæ amicus fuit.

ENARRATIO.

Argumentum. *Thraſidæum Thebanum iuuenẽ 28. Pythiadè & 33. ſtadio uictorem prædicatum laudat, à patris & eius Olympica & Pythia uictoria. Quia uerò Thebanus fuit, non immeritò ad Thebanas heroides in deorum numerum relatas apoſtrophen facit, aptè ad uictorem tãdem deſcendens. Inuitat enim eas ad laudes Pythio Apollini, in cuius ludis uictoriam obtinuit Thraſidæus, cantandas.* a *Tu Semele.) Semele & Leuchotea Cadmi filiæ, de quibus nonnulla ſuprà audita. Herculis mater eſt Alcmena, quæ tres ſunt heroides Thebanæ.* b *Ite ad penetrale.) Accerſit heroinas Thebanas, & hortatur ut Iſmeniũ accedant. Penetrale autem ipſum Iſmenium, theſaurum aureorum tripodum uocat, eam ob cauſam, quòd multi tripodes Iſmenio conſecrati cernerẽtur.*

c *Apud Meliam.) Melia Iſmeni ſoror eſt, uel ut alij, Oceani filia, ex qua & Apolline Tenerus uates, qui apud Iſmenum flumen uaticinabatur: illic enim*

enim uaticinij locus eſt, cui nomen ab amne indiīū, Iſmenio. d. O filiæ Harmoniæ. Per reiteratio nem rurſus eaſdem inuocat heroides: ut ſuprà à patre prædicauit, ſic nunc à matre. Harmonia uxor Cadmi eſt Thebarum regis, quorum filiæ ſunt Semele & Ino, de quibus ſuprà iu Pythijs & apud Homerum, & Ouidium in 4. Transfor. Iubet, inquit, Iſmenij templi & oraculi mater, ut in Iſmenio conueniatis, loco Apollini, uaticinij cauſa, ſacro ibique,

e. χάριν.) Gratiam, hoc eſt, uictoriam canatis. f. ἐν τῷ.) Per quod certamen Pythium. Deſcendit ab aduocatione Heroidū, ad laudē Thraſydæi, à uictoria eum Pythia laudans. g. Tertia corona accepta.) τρίτον ςέφανον. Non quod ter ipſe uicerit, ſed quod unà cum patre iam tertiò ipſe coronam acceperit. h. ἑςίαν πατρῴαν.) Larē patrium. hoc eſt, ipſam patriam, συνεκδοχικῶς. i. Prouulgauit.) ἔμνασεν pro ἀνέμνησεν, prouulgauit. ut contingebat poſt obtentam uictoriam.

k. Pyladæ tellure.) Pyladis tellure, ipſam Pythonem ſeu Cirrham Pyladis terram dicit: ſiquidem in Phocyde ſita eſt Python, cuius Strophius Pyladæ pater rex erat. l. Qui Laconis Oreſtæ.) Pylades enim & Oreſtes inter amicorum paria cenſentur, ut eſt apud Valerium Maximum, ſicut Damon & Pythias.

STROPHE II. COLON IX.

(*a*) Quem Oreſtem, occiſo patre, à fortibus Clytemneſtræ manibus (*b*) Arſinoë nutrix è luctuoſo dolo ſuſtulit: quando Dardanidæ Priami filiam Caſſandram, cum Agamemnonis anima, ad opacam Acherontis ripam demittebat.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Sæua mulier. (*c*) Num igitur Iphigenia (*d*) Euripũ mactata procul à patria permouit, ut ad grauem palmas ſuas iram concitaret Clytemneſtra? aut alieno thalamo laſciuientem nocturni concubitus adegerunt? (*e*) id
" ꝙ nouis uxoribus infenſiſsimum delictum
" eſt, nec fieri poteſt ut celetur.

EPODOS, COLON VI.

" Alienis linguis.

a. Quem Oreſtem.) Ad Oreſtis, Agamemnonis, Clytemneſtræ & Aegiſthi hiſtoriam excurrit. De Oreſte Euripides in Tragœdia, quam Oreſten inſcripſit. Agamemnonis cædem Homerus 4. Odyſſeæ commemorat.

b. Arſinoë.) Arſinoë à Pindaro, à Pherecyde Laodamia nutrix Oreſtæ dicitur. c. Num igitur Iphigenia.) Amplificat à cauſis diræ necis. Quid adegerit Clytemneſtram, ut Agamemnonem ſuum occideret, inquirens: uel Iphigenia, uel alienus

adulterij

adulterij torus compulit ad tantum ipſam flagitium inquit: d. Circa Euripum.) De Euripo Pomnius Mela lib.2. Euripus, inquit, mare rapidum, & alterno curſu, ſepties die, ac ſepties nocte, fluctibus inuicem uerſis, adeò immodicè fluens, ut uentos etiã ac plena uentis nauigia fruſtretur. Aliquot in eo ſunt oppida. Heſtiæa, Eretria, Pyrrha, Heſos, Oechalia: uerùm opulentiſſimæ Caryſtus & Chalcis. Per Euripum ergo hic Chalcidem intelligit, in qua Iphigenia Agamemnonis filia, poſcente oraculo, cædi eſt deſtinata. e. Id quod nouis uxoribus.) Dilatat à gnome adulterij. Nouæ uxores matrimonium recens adulterio defœdantes, grauiſsimum facinus admittunt, nec illud crimen ſuum celare poſſunt: alienæ enim linguæ non ſilent, quod norunt non ſupprimunt.

(*a*) Ciues enim pleni ſunt rimarũ. (*b*) Dein „ de non modica inuidentia diuitiæ & felici- „ tas macerantur. (*c*) Qui uerò abiecta ſpirat, ‵ obſcurè uiuit. Obijt quidem Atrides heros quum multo pòſt tempore (*d*) Lacedæmonem rediiſſet,

STROPHE III. COLON. IX.

(*e*) Vaticinatricémque perdidit puellã, ubi Helenæ cauſa incendio extinctis Troianis, opulentas ędes diruit.

a. Ciues.) πολῖται κακολόγοι. *Ciues liberter conuiciantur: non ſilent, quod animaduertunt*

peccatum. b. Deinde non modica inuidentia.) Alia gnome eſt, qua oſtendit, uulgus propenſum eſſe ad obſeruanda potentiorum crimina. Quia ergo Clytemneſtra Aegiſtho ſeſe adiunxerat, ei mixta fuerat nihil dubitans hoc Agamemnonem ſtatim experturum, eum occîdit.

c. Qui abiecta ſpirat.) Antitheſis eſt. Felices, inquit, inuidentiæ ſunt expoſiti: infelices & nullis uirtutibus præditi obſcurè uitam ducunt, non ſunt inuidiæ obnoxij. Propter ergo antitheſin hanc, ſententia ad Agamemnonem referri poteſt. Quia is præclarè geſtis rebus eximius iam erat & felix, ideo habuit qui ei inuiderent, qui uitæ eius dolum machinarentur, Clytemneſtram & Aegiſthum: qui ſi obſcurè uixiſſet, incolumis manſiſſet. d. Lacedæmonem.) Obijt quidem Agamemnō. Epilogus cædis Agamemnoniæ. κλυταῖς γ' ἀμυκλαῖς, *hoc eſt, inclytis Amyclis: hoc eſt, Lacedæmone, uel in Laconica. Amiclæ, inquit Stephanus, Laconicæ urbs, centum oppidis conſtans.*

e. Vaticinatricem puellam.) Perdidit Agamemnon uaticinatricem puellam, hoc eſt, ſuo interitu perire fecit Caſſandram, nam & ipſam unà cum Agamemnone interemit Clytemneſtra.

(*a*)Porrò Oreſtes iuuenis adhuc ætate florens, ad ſenem Strophium Pyladæ parẽtem conuertit ſeſe, qui tum apud Parnaſsi fines

commora-

commorabatur. Quin & is ſuo poſthac tempore Clytemneſtram matrem gladio interemit, & Aegiſthum (*b*) inter cæſos locauit.

a. Planus eſt locus, quomodo Oreſtus ultus ſit patris ſui cædem: occîdit enim & is Clytemneſtram matrem, & Aegiſthum adulterũ fontem totius mali. Solummodo hoc animaduertendum, licet parui momenti, Pindarum Aegiſthũ ſcribere hic citra aſpirationem, quum Homerus & in 1. & 4. Odyſſeæ aſpirationem adijciat. θυεστιάδᾳ αἰγίσθῳ, *Aegiſtho Thyeſtæ filio. b. Locauit inter cæſos.)* θῆκε ἐν φοναῖς. *Periphraſis eſt cædis: hoc eſt, & ipſum Aegiſthum occidit.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

(*a*) Atqui per deuia compita ô amici, uolutus ſum, rectũ antea ingreſſus iter. Et me uentus quiſpiam, ueluti marinam nauî, extra decoram nauigationem proiecit, ô Muſa. (*b*) Sin ex mercede uocem tuam ſubargẽteam præſtare pollicitus es, aliâs alia te ſonare decet prçconia.

EPODOS, COLON VI.

(*c*) Siue patri Pythio uictori iamnunc quidem, ſiue Thraſydæo: (*d*) quorum triumphans lætitia & gloria paſsim collucet. Siquidem curribus quondam belli uictores,

cantatorum in Olympia certaminum uelocem cum equis claritudinem adſequuti ſunt.

STROPHE, IIII COLON IX.

Dehinc in Pythone nudi ad ſtadium deſcendentes, celeritate ſua græcas copias re-
„ darguerunt. (e) Enimuerò amorem ego bo-
„ norum, ac poſsibilia in uita mea, nunquam
„ non, diuina uoluntate, optarim. (f) Offen-
„ dẽs enim quę per urbes paſsim negocia me-
„ dia geruntur, longiori etiam fortuna floren
„ tia, eos accuſo, qui ſummam uel regum feli-
„ citatem affectant.

ANTISTROPHE, COLON IX.

„ Equidem (g) circa cómunes uirtutes oc-
„ cupatus ſum. (h) Inuidi uerò ſua ipſorũ no-
„ xa puniuntur. (i) Sin quiſquã uitæ ſuæ ſum-
„ mam decerpſerit, & in tranquillitate tran-
„ ſegerit, ita ut grauem ſemper declinarit iniu
„ riam, (k) meliorem is tandem nigri Ditis ſor
„ tem & mortem adeptus eſt: quippe qui
„ ſuauiſsimæ poſteritati ſuæ, optimam prę di
„ uitijs gratiam, bonam nempe famam reli-
„ quit.

EPODOS, COLON VI.

(l) Quæ inclyta fama & Iphiclis filium Iolaũ, celebratũ illum uirũ circunfert, Caſto-

ríſq;

riſq; uim, téq; ô rex Pollux, deûm filij, qui aliâs (*m*) interdiu iuxta ſedes (*n*) Therapnes, aliâs in Iouis regia uiuitis.

a. Atqui per deuia compita.) Allegorica epanodo ſeſe ad inſtitutum encomium reuocat. Quemadmodum in triuijs facilè erratur propter uarios uiarũ exitus & anfractus: utq; uentorum tempeſtatíſque ui, nauis citra negocium è præfixo tractu rotari poteſt: ſic ego multitudine laudandorum, à præſtituto ſcopo declinaui. Ad Muſam ſuã Clionem, uel ad mẽtem ſuam facta apoſtrophe. b. Sin ex mercede.) τὸ δὲ τεὸν εἰ μισθῷ. *Ratio eſt reuocationis in uiam. Quia, inquit, deſtinata mercede hunc hymnũ pangis in gratiam uictoris Thraſydæi, & quia uox tua argento conducta & oblita eſt, neceſſum eſt ut relicta hac Clytemneſtræ & Agamemnonis parecbaſi, ad ipſos te uictores uertas. c. Siue patri.) Laudare te oportet uel patrem à Pythia uictoria, uel filium Thraſydænm itidem à Pythia. d. Quorum triumphans lætitia.) Patrem & filium primùm ab Olympica, dein à Pythia uictorijs extollit, curribus & curſu uincentes. e. Enimuerò amorem ego bonorum.)* θεόθεν. *A ſtatu & conditione ciues illos Thebanos patrem & filium commendat, mediocrem ciuium fortunam, ſummis regũ diuitijs anteferens: præclariorẽ eſſe felicioremq; ciuium paſsim in republica conditionem, ampliſsima regũ potentia. Ac iuxtà utrunq; uictorem hortatur,*

ut ſua ſorte tantisq́; uictorijs contenti, non maiora ſpirant, neq; deſiderent. f. Offendens enim.) Dū mediocrium ciuium tranquillitatem conſidero, inuenio eos eſſe feliciores regibus. g. Circa communes uirtutes.) ξυναῖσι δ' ἀμφ' ἀρεταῖς. *Circa communes uirtutes, id eſt medias, mediocris ſtatus ciuibus contingentes, occupatus ſum. Pluris facio uirtutem, quæ in ciuibus & liberis rebuſpublicis ſpectatur, quam ſibi ciues paßim uendicant, quàm regios honores, & aulas principum. Et quia uirtuti ſemper comes it inuidia, ideo ſtatim & inuidos breui dicto perſtringit. h. Inuidi.)* φθονεροὶ δ' ἀμύνονται ἄτᾳ. *hoc eſt, inuidi ſua puniuntur Ate. quod & Horatius uoluit, dum ait:*

Inuidus alterius rebus marceſcit opimis.

Et Virgilius in carmine, cuius initium:

Liuor tabificum, malis uenenum etc.

i. Sin quiſquam uitæ ſuæ.) Ciuilem ſtatum, et priuatā uitā à tranquillitate ornat. Encomiū trāquillitatis octaua Pythiorū Pindarus canebat k. Meliorem.) Ab hæreditate, quam bonus uir liberis & genti ſuæ poſt fata relinquit. Si non multas facultates, tamen bonam famam, inclytum nomen relinquit, & uirtutis ſpecimen atq; exemplar, in quod ſemper intueantur: quod multis nominibus, auro & argento præſtat. Felicius moritur, qui in tranquillitate uitā ſuā & bono nomine tranſegerit, quàm qui poſthabito uirtutis cultu, principum ſe aulis adula-

torijs

torijs coruorum conſortem fecerit. l. *Quæ inclyta fama.)* χάειν κρατίστην. *Scholia pro* εὐφημία *accipiendam indicant. Amplificat exemplis, & probat feliciorem eſſe mortem & fortunatius fatum eorum, qui bonum poſteris nomen reliquerint, primùm Iolai, deinde Caſtoris & Pollucis fratrum.*

m. *Interdiu,) Et quanquam decima Nemeorum Pindarus ipſe narret, quo modo & in olympo & in terris uiciſsim agant, hic tamen interim ſubijcere libet ex Scholijs Homericis in γ Iliados, tametſi & illa Pindarum adducant, hiſtoriam, quæ ſic habet: Quum Idas & Lynceus Apharei filij, proci filiarum Leucippi, ad ſacra nuptiarum cognatos Tyndaridas, uel Dioſcuros aduocaſſent, ui ſponſas illas, nempe Phœben & Ilaeiram, rapuerunt Caſtor & Pollux. Hinc orto conflictu, Caſtor eſt occiſus ab Ida. Qua re grauiter commotus Iupiter, fulmine Idã neci dedit: Pollucíq; optionem dans, utrum malit eligere iubet, ut uel ſolus immortalitate gaudeat, uel cum fratre uitam communicet. Maluit ergo cũ fratre alternis uiuere, quàm ſolus æternitate frui. Proinde aliâs apud ſuperos eſt Caſtor, & interim apud inferos Pollux: aliâs apud inferos Caſtor, & interim apud ſuperos Pollux. Atq; hoc adumbrat Pindarus dum ait,* παρ᾽ ἆμαρ. *Homerus alibi idem clarius exprimit, quum inquit,*

ἄλλοτε μὲν τε ζώουσ᾽ ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ θεοῖς γε λελόγχασιν ἴσην.

K

Verùm hæc fuſius explicatur hiſtoria à Pindaro decima ode Nemeorum,

n. Therapnes.) Therapne ultima Nemeorum ode pro Lacedæmone accipitur, & in prima Iſthmiorum Interpres uicum eſſe Laconicæ annotauit. Iſocrates item in Laconica conſtituit encomio Helenes. Stephanus hanc Theramnen appellat, in qua Caſtor & Pollux nati, & pro dijs habiti: unde et apud Latinos poëtas Theramnæi & Therapnæi fratres dicuntur.

MIDAE TIBICINI AGRIGENTINO, ODE XII. ET ultima.

STROPHE I. COLON XIIII.

Quæſo te ô ſplendida pulcherrimáque urbium, Proſerpinæ ſedes, quæ ad ripas pecoris (*a*) diuitis Agrigenti, magnificè extructa (*b*) iuga inhabitas: (*c*) ô domina unà cum deorum hominúmq; propitia precor clementia ſuſcipe (*d*) coronam hanc, quam ex Pythone retulit inclytus Midas: ipſúmq; illũ ſuſcipe, qui (*e*) Gręciã arte ſua uicit, (*f*) quã olĩ bellicoſa Minerua inuenit, pernicioſum ferocium Gorgonum imitata lamentũ,

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Quod ſub uirgineis (*g*) inacceſsis ſerpentum

tum capitibus audiebat edi Perſeus, quãdo difficili labore, tertiam debellauit ſororum partem, marinæ Seripho, populíſq; (*h*) calamitatem adferens. Quandoquidem fatale (*i*) Phorcys obſcurauit, deleuítq; genus, ac lugubre ſymbolum Polydectæ reddidit, ma trémq; è duro & neceſſario ſeruitutis lecto eripuit, ubi formoſæ Meduſæ caput deprædatus eſt.

Danaê enĩ unà cum Perſeo infante inciſtã incluſa per Acriſium, & mari impoſita in Seriphum inſulam deuecta eſt, ibiq; ſeruata cũ prole ſua Polydectæ regi ſeruitutẽ ſeruiuit. Lectum ſeruitutis uocat, quaſi decubuerit, præ defatigatione laborum

STROPHE II. COLON. XIIII.

(*k*) Filius Danaẽs, quem ab auro ſua ſponte fluente natum dicimus. At poſtquam ex his laboribus charum illum hominem liberauit (*l*) uirgo, tibiarum cum ſuis organis canorũ apparauit melos, reperítq; dea, ſtridulum imitata luctum Euryales, uelocibus genis editum. Quod ubi inueniſſet, mortalibus id impertijt, legem multorum capitum appellans, celebrem nimirum populũ ſeruãtium certaminum procum.

ANTISTROPHE, COLON XIIII.

Atq; ea lex (*m*) tenue pertranſit æs & calamos, (*n*) qui prope inſignem Gratiarũ choris urbem in Cepheſidis delubro creſcunt, (*o*) fideles ſaltatorum teſtes. (*p*) Quòd ſi qua „ felicitas abſq; labore non apparet, ipſe tamẽ „ Deus, uel hodie uel paulò pòſt conſumma „

" bit. Fatum enim nemo unquam effugere po
" teſt. Aderit autem tempus illud, quod &
" eum, qui à ſpe exciderat, in ſpem reponat, al
" terum quidẽ donans, alterũ uerò denegãs.

ENARRATIO.

Argumentum. *Supplicat Agraganti Nymphæ deæ, urbi Agrigento cognomini, ut & hymnũ hunc in tibicinis Agrigentini Midæ laudem conſcriptum benignè ſuſcipiat, tùm ipſum pariter Midam amplectatur: unico loco, à Muſica nimirũ eum commendans: idq́ in prima Strophe perſequitur. In reliquis ſectionibus amplificat digrediendo ad tibiæ inuentum; deinde ad Perſei ortum: ut ſuo quæq́ loco indicabuntur. Vicit Midas Pythiadem 24. & 25. tibia.* a. *Diuitis Agrigenti.) Agrigentum diues eſt pecoris, ideo* μηλόβοτον *uocat, pecudes paſcentem. Per Agrigentũ autem Siciliæ urbem, totam Siciliam intelligit. Nam totam Siciliam Iupiter Proſerpinæ dono dedit, frugifera enim eſt inſula.*

b. *Iuga.)* κολώνη, *editior locus eſt: ipſum Agrigentum ſic appellat.* c. *O domina.)* ἄνα *uocandi caſus communis generis ab* ἄναξ, *ad Nymphã uel ad Proſerpinam referri poteſt. Si ad Nympham, tum eſt implorationis ueluti nouatio & reiteratio. Sin ad Proſerpinam transferas, tum ſimul ueneratur deã illius inſulæ.* d. *Coronam hanc.)* στεφάνωμα, *coronã, hymnũ* μεταφορικῶς. e. *Græciã.)*

Totum

Totum pro parte: hoc eſt, græcos Muſicos antagoniſtas, in Pythiade tibijs canentes. Auxeſis hyperbolica. f. Quam olim.) Quamprimum ab arte Muſica uel tibiarum modulatione commendauit, ſtatim digreditur ad tibiarum inuentum, hoc ipſum Palladi attribuens. g. Inacceßis capitibus.) Serpentina capita inacceſſa erant, quia quotquot Meduſæ caput intuerentur, mutabantur in lapides. h. Calamitatem adferens.) In decima Pythiorum, huius loci eſt paraphraſis, ubi dicit, Lapideam mortem inſulanis adferens. Polydeclen enim Seriphiorum regē & alios pleroſq; in lapides, uiperei Meduſæ capitis monſtratione permutauit, ut eſt & apud Ouid. in 4. Metamorph. i. Phorcys genus.) φόρκοιο γέν &c. Phorcys, uel Phorci marini dei treis fuiſſe filias, Græci poëtæ tradunt, Meduſam, Sthenonem & Euryalen. Vnde Pindarus tertiam ſororum partem, tertiæ ſororis Meduſæ caput uocat, uiperinis crinibus refertum, cuius crines Minerua propterea in angues mutauerat, quòd Neptunus eam in eius templo uitiauerat. quod ubi ope Mineruæ Perſeus amputaret, è ſibilo ſerpentum, qui in capite Meduſæ erant, Minerua tibiarum harmoniam reperit: tum etiam è lamento & planctu & Euryales & Sthenonis ſororum, quæ ob necem Meduſæ ſororis proculdubio uehementer plorabant. Appellauítq; tibijs canendi artem, legem multorum capitum, quòd ex multorum uipereorū capitū ſtridore & ſibilo, tibiā per imita-

tionem effinxiſſet.

k. Filius Danaës.) Vt ex aureo imbre in gremium Danaës illapſo genitus ſit Perſeus, & antea auditum, & poſthac dicetur: cuius & Iſocrates in Helenes encomio meminit. l. Virgo. (παρθέν-ος. *Minerua ope ſua Perſea incolumem conſeruauit. ne Meduſæ capite perderetur. Inuenit, inquit, ipſa Minerua tibiarum concentum. Modum quo inuenerit, hic adijcit. m. Tenue pertranſit æs.)* λεπτοῦ χαλκοῦ διανισσόμενον. *Ex qua materia tibiæ fiant, explicat. Finguntur enim tibiæ ex ære, loto, buxo, cornu, oſſe ceruino, lauro, ut Iulius Pollux teſtimonium dicit lib. quarto, cap. octauo. n. Quiprope.) Locus ubi calami pro tibijs creſcant, Cepheſus eſt Bœotiæ amnis, de quo in 14. Olympiorum ode. o. Fideles ſaltatorum.) Appoſitio eſt. Tibiæ ſunt fideles ſaltatorum teſtes: ad chorum enim & ad conuiuia adhibentur. Calami, inquit, ex quibus tibiæ fiunt, in Cepheſide uel Orchomeno urbe creſcunt, prope amnem Cepheſum, ubi Gratiæ coluntur. Ciuitas Charitum eſt Orchomenus. p. Quòd ſi qua felicitas.) Infortunium quod Midæ inter canendum accidit, hic diluit. Si quis, inquit, non ſtatim fortunatus fiat, propterea non deſpondeat animum: poteſt enim Deus quando uoluerit, perfundere uel nihil tale opinantē felicitate. Pulcherrima certè ſententia: quã ideo producit, quòd præter ſpem fracto calamo, uictoriam Midas obtinuerit, ut Scholia adſeuerant.*

rant. Porrò hæc ſententia bene Chriſtiana, ac in totum theologica eſt, quæ humanas actiones & opera fato & diuinæ prouidentiæ ſubdita omnino docet. Hac ueluti gemma & clariſſima ſtella hanc ultimam oden finit,

σὺν θεῷ.

ENARRATIONVM IO. LONICERI in Pindari Pythia Finis.

ἐκ αὐτοῦ θεοῦ.

K 4

PINDARI NEMEA

CHROMIO AETHNAEO, Ode I.

STRORHE I. COLON X.

O (a)VENERANDA Alphei reſpiratio, celebrium Syracuſarum germen, Dianæ cubile, Deli ſoror, Ortygia, (b) à te dulciloquus hymnus cómouetur magnam celerrimorum equorum laudem texere, (c) Iouis Aetnæi gratia: (d) currus itidem (e) Chromij uictricibus Nemeæ operibus (f) laudatorium & triumphale iugare melos excitat.

ENARRATIO.

Nemeorum origo & inſtitutio.

Nemea, Argiuorum regionis pars eſt, à Luna & Ioue ſortita nomen: uel à bubus Argi Iunoni ſacris, quæ illic paſcebantur. νέμειν enim paſcere eſt. Sunt qui à Danai filijs eum locum ſic appellatum uelint, quòd eundem ſorte acceperint. κατανέμεσθαι nanque ſorte nanciſci, & hæreditario accipere ſignat. Ita Scholia. Stephanus Elidis locum, quem Dryopes incolant, adſerit. Hinc Nemei ludi, qui in ea regione agebantur. Funebre certamen primum fuit, quod tale

taleduxit exordium: Quo tempore ſeptem Argiuorum duces aduerſum Thebanos Polynici opem ferentes pugnarunt, in Lemnum Thraciæ peruenientes, ſiti conſtricti in Hypſipylen Lemniam mulierem inciderunt, quam ut eius terræ gnaram rogarunt, ut ſibi potui non incommodam aquam oſtenderet: quibus obſequens, puerum Lycurgi ſacerdotis filium, cuius nutrix erat, in locum quendam repoſuit. Interim ſerpens puero ſeſe circumuoluit, ſpiras ducit, ſuffocat. Reuerſi duces draconem telis transfigūt. Amphiaraus puero uaticinans Archemoro tum nomen indidit, quòd is ceu malum omen initium perniciei & mortis ducum in Thebano bello fuerit. Proinde conſolantes Hypſipylen Argiui, certamen funebre in gratiam Archemori per draconem occiſi inſtituerunt, Nemeæum appellantes, à terra in qua celebrabatur agon. Fuſcis ueſtibus in eo iudices de uictoribus pronunciabant, luctum ipſo habitu præſentantes. Poſtea Hercules deuicto Nemeæo leone, ludos hos in meliorem ſtatum redegit, Ioui ſacros dixit: cuius rei Ouid. nono de permutatione formarū ſic meminit: Funebre Nemeorum certamē. Habitus iudicum.

His eliſa iacet moles Nemeæa lacertis.

Recordatur & Epigrāma de laborib⁹ Herculis:

Compreßit Nemeæ primùm uirtute leonem.

Singulis triennijs agebatur. Decernebant autem equites & gymnici pro uictoria. Primùm ſoli milites admittebantur, poſtea & populares eum ad ago

nem ſunt etiam admiſsi. Corona ex apio uiridis dabatur. Præſides eius ludi primùm fuêre Deceleonæi, dehinc Corinthii. Epigrāma græcum hic repeti poteſt, τέσσαρές εἰσιν ἀγῶνες &c.

ARGVMENTVM PRIMAE NEMEORVM ODES.

Quum Hieron Syracuſanus non tyrannus, non rex, ſed ueluti conditor eſſe uellet, Cantanen ſuo nomine exuit, Aetnæ indita appellatione, ſeipſum habitatorem & ueluti ciuem nominando. Hinc nō Catanæum, ſed Aetnæum, in certaminibus, in quibus uicerat, ſeſe proclamari fecit. Idem contigiſſe Chromio Didymus tradit: quandoquidem enim per quā familiaris erat Hieroni, ſe itidem Aetnæum dixit. Quando' Timæus hymnum hunc Olympicis attribuit, parum uidet quid agat. Nam uel talpa uidere queat, Chromium ab ipſo Pindaro Nemeæum uictorem commendatum, dum ait, ἅρμα δ' ὁ τρωὺς χρομίου νεμέα θ' ἔργμασι νικαφόροις. Laudat ergo Chromiū à Nemeæa uictoria, à patria, ab hoſpitalitate, à modeſtia, quæ in dotibus cùm corporis tum animi refulgeat. Poſtremò ad liberalitatē, qua amicis ſuccurrat, & ſui & Herculis exemplo Chromium inhortatur. Quod ſi faciat, futurum ut immortalitatem Herculis inſtar promereatur. a O uenerāda.) Ab Ortygia dijs indigenis Diana & Apolline clara, īſula illa nobili orditur, eo quòd Chromi⁹ Siculus fuerit:

ἄμπνευμα.

fuerit: facitq; ad eam apoſtrophen, quatuor illi in-ſignia atribuendo, rhetorico συναθροισμῷ,

1 ἄμπνευμα σεμνὸν ἀλφεοῦ

2 κλεινᾶν συρακοσσᾶν θάλος

3 δέμνιον ἀρτέμιδος 4 δάλου κασιγνήτα.

Proinde Ortygia inſula eſt quæ etiam Delos appellatur, autore Stephano. Cuius autem hic Ortygiæ meminit, inſula eſt ante Syracuſas, in quam Alpheus per pelagus currens penetrat, fontémq; cui Arethuſæ nomen facit. Primò præclaram Alphei reſpirationem appellat ideo, uel quòd fontem illic Arethuſam faciat Alpheus, uel quòd dum Alpheus amore æſtuans Dianam aduſq; Siciliam inſequeretur, illic tandem iuxta Arethuſam fontem ſtitiſſe gradum dicitur: unde & Artemis Alpheiòa & fluuialis dea in Olympijs Pindaro nominatur. Secundò, Syracuſarum germen, hoc eſt ornamentum, quòd inſtar floris ornet Syracuſas, uel συνεκδοχικῶς *uniuerſam Siciliam: in ingreſſu enim Siciliæ ſita eſt Ortygia. Tertiò, Dianæ cubile: ſiue quòd in ea ſit genita, ſiue quòd Pindarus huic attribuat, quod ad alteram pertineat, ſuo more. Vel quòd illic præſtolata ſit Alpheum fluuium. Quartò,* δάλου κασιγνήτα, *Deli ſoror, uel cognata, ob nominis ſimilitudinẽ. Vt enim in Delo Cycladũ Diana eſt nata, ſic hæc Dianæ, Alpheæ inſecutionis nomine ſacra eſt. Vtq; Delos præter alia nomina Ortygia nominatur, ſic hæc apud Syracuſas eadem nomenclatura gaudet. b A te dulciloquus.)*

σέθεν pro ἐκ σοῦ. *Ex te, inquit, hymnus impetum & ignem habet, ut magna laude celeres proſequatur equos, quibus, Nemeaca uictoria Chromius enituit.*

Quæſtio. *Quur non potius uel ab Aetna, uel Syracuſis orſus eſt hymnum? Quia in Ortygia perinde atq; Hieron equos ſuos Chromius aluit, qui poſtea curſu tenuêre primas: ſeu quòd inſula illa ſit equeſtri deæ dicata. Equitis ergo hymno, pulchrè equeſtrem cùm inſulam tum deam præfigit. Sophron enim Ortygiam intrepidam, Homerus* χρυσίνιον, *aureis loris conſpicuam, dicunt.* c *Iouis Aetnæi gratia.)* ζηνὸς αἰτναίου χάριν. *hoc eſt, propter Nemeacam uictoriam, quæ per Iouem (cui ludus iſte conſecratus, ut in origine Nemeorum patuit) illi obuenit.* d *Currus itidem.) Tria ſunt, quæ mouent me oden pangere: primùm Ortygia, deinde currus Chromij, poſtremò Neme æ: qua ode celebrem uelociſsimos equos, quáq; Nemeos uictores prædicem, inter quos haudquaquam infimo loco Chromius cenſetur.* e *Chromij.) Chromius Hieronis regis auriga & familiaris fuit à puero, qui ſimulac cum regibus non modicum temporis conuerſatus eſſet, nec peſsimus equitum haberetur, opibus auctior redditus, per ſeſe equos cœpit alere, uicítq; iam primum curru Nemeacis ludis, ut hic Pindarus ait ipſe,* νεμέαθ᾽ ἔργμασι νικαφόροις.

f ἐγκώμιον μέλος, *carmen laudatorium.*

Anti-

ANTISTROPHE, COLON X.

(*a*)Cuius uiri diuinis uirutibus à dijs etiam procemia ſumpta ſun.(*b*)Eſt ſanè in felicitate ſumma gloria & exſtimatio, ſed magnorum certaminum meminiſſe deſiderat Muſa. (*c*) Excita itaque ſplendcrem quendam inſulæ,(*d*)quam Olympi dominus Iupiter Proſerpinæ(*e*)dedit dono, (*f*) annuítque illi ſua uel cæſarie, primas tenentem ferili ſolo,

EPODOS, COLON. VIII.

Pinguem ſeſe(*g*) recturum Siciliam diuitibus urbium culminibus. (*h*) Præbuit autẽ ei ferrei belli, iaculorúmq; peritum & bellacem populũ Saturnius: (*l*) ſæpenumero etiam aureis Olympicarum oliuarum folijs ornatum. Multorum equidem opportunitati non falſò incidi,

STROPHE II. COLON X.

Siquidem(*k*)in aula hoſpitalis uiri ſteti, ibi uerò mihi(*l*)lautum conuiuium apparatum eſt, neq; enim expertes ſunt hoſpitum unquam ædes eius .(*m*) Is nactus eſt bonos qui(*n*)contrariã igni aquam accuſatoribus ferant.(*o*) Aliæ aliorum artes ſunt. Decet au *Propoſitio.*

tem recta incecentem uia, id cui natura deditus eſt ſedulò perſequi, ſuóque contentum alia haudquaquam appetere.

a Cuius uiri.) Hoc eſt, feliciter ei ceſsit primus conatus: dÿ uirtutum eius primordÿs affuêre, opitulati ſunt. Victoriam enim eſt primo molimine conſequutus. b Eſt ſanè in felicitate.) Præteritio eſt & gnome qua dilatat. Eſt quidem in felicitate ſumma felicitas: neque negauerim eum, qui beatus ſit, uerè fortunatum eſſe. Sed enim certamina in quibus uictor euaſit, quorū etiamnum meminiſſe conuenit, felicitatē eius auctiorem reddunt. Huc accenſendum Euripideum illud.

τόν δ' εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.

c Excita itaque.) νῦν ἔγειρε. Clio uel Calliopen ad Siciliæ laudem hortatur. A parte cœperat, nimirū Ortygia, nunc ad totam Siculam terram tranſcendit, κατὰ συνεκδοχήν. d Quàm Olympi.) νάσῳ τὰν ὀλύμπου δεσπότας Ζεύς. Periphraſis eſt Siciliæ. e ἔδωκεν, dedit.) Siciliam pro dote Proſerpinæ dedit Iupiter, ubi ad nuptialem thalamum in Aetna monte errans, à Plutone rapta eſſet. Myſterium fabulæ eſt. Ceres inuentrix frugum eſt Atticis, ac pro frugibus κατὰ τὴν μετωνυμίαν trāſſumitur. Hinc quum Sicilia ſit aruis & ſegetibus fœcundiſſima, Cereri eiúſque filiæ Proſerpinæ ſacrā eam poëtæ faciūt. f Annuítque ei cæſarie.) Iupiter apud poëtas & capite & capillis annuit, ut Iliados 1.

ἦ καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε κρονίων,
ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος,
κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο, μέγαν δ' ὀλόλυξεν ὄλυμ-
πον. *g Recturum.) Græcè eſt, ὀρθώσειν, φυλά-
ξειν ὀρθὰν, hoc eſt, rectam conſeruaturum. Siciliam uictoris patriam, à fertilitate laudat. Iam laus patriæ uictori quoq; nonnihil gloriæ tribuit. h Præbuit autem ei ferro.) A rei bellicæ ſcientia. i Sæpe numero.)* θαμὰ δὴ, *ſæpenumero &c. A uictoriis Olympicis. k In aula.)* ἐπ' αὐλίαις θύραις, *ad aulæ ianuam. Ab hoſpitalitate Chromium laudat.*

l Lautum.) ἁρμόδιον, *conueniens. m Is na ctus eſt.)*, ἐλέγχει. *Fructus liberalitatis, amicos cõciliare, qui incorruptam benefactoris famam aduerſus maleuolos tueantur calumniatores. n Contrariam fumo aquam.)* ὕδωρ καπνῷ φέρειν ἀντίον. *Fumum pro igne accipit. Allegoria, contrariam igni aquam adferre, eſt incendium, quo fama amici læditur, uiolatur, ueritatis, ſynceritatiſq; argumentis reſtinguere: id quod faciunt, qui beneficium accepêre animi: pro uirili enim iniuriã, calũniã, damnũ à benefactore ſuo arcent. o Aliæ aliorum artes.)* τέχναι δ' ἑτέρων ἕτεραι.. *Hortatur poëta Chromiũ ut cœpto uirtutum itinere pergat, ad quod natura eum propenſiorem fecerit Alij alijs artibus ſunt cõſpicui, tu uerò certando & uincendo polles. Ad hæc præſtò ſunt tibi corporis & animi uires. Talem ergo ſyllogiſmum hic locus habet: Quibus quiſquam*

dotibus claret, eis eſt illi incumbendum: Chromius fortitudine, magnanimitate & prudentia claret, Chromio igitur ab illis uirtutibus non eſt deſiſtendum. Propoſitionem quidem priori loco ponit, deinde complexionem, poſtremò aſſumptionem.

ANTISTROPHE, COLON X.

Complexio „ Cooperatur quidem operi robur, conſi-
„ lijs uerò mens: quæ duo, ceu illis cognatus,
„ (*a*) futuri proſpectus comitatur. O Chromi
„ tuis moribus illa ſunt uſui. (*b*) Nó aueo mul
Aſſumptio. „ tas domi reconditas diuitias habere, cæte-
„ rùm ex præſenti re bene tum affici, tum audi
„ re, amicis opem ferendo. (*c*) Communes e-
„ nim ſpes ueniunt

EPODOS, COLON VIII.

„ Laborioſorum hominum.

a Futuri proſpectus.) ἑσόμενον προϊδεῖν. *Periphraſis eſt prudentiæ.* *b Non aueo.*) *A ſua perſona* κατ' ἐναλλαγὴν προσώπου, *Chromium ad liberalitatem hortatur, & ad benefaciendum amicis.*

c Communes enim ſpes. κοιναὶ γὰρ ἔρχοντ' ἐλπίδες. *Spes pro bonis, obtentáq; ſeu ſperata ſubſtantia, uel facultatibus accipiendas, mea quidem eſt ſententia, ut ſit ueluti ratio præcedentis hortamenti perinde ac dicat: Decet te uirum bonum, uirtutibus & opibus cumulatum amicis ſuccurrere: nám communes*

munes ſunt ſpes, hoc eſt, τὰ τῶν φίλων κοινά, Scholia ſic intelligunt: Beneſaciendum eſt amicis, quia cõmunes ſunt ſpes mortalium. hoc eſt: Quantumcunq; potentia principes & optimates polleant, quãtumcunque ſint opulenti, tamen peræque illis ſpes, hoc eſt, futura bona incerta ſunt. Quis nouit ſi & reges tandem ad infimam ſint fortunam protrudendi? quis nouit num & ipſi ad paupertatem & calamitatem ſint deijciendi? tum bonum illis fuerit, ut antea ſibi diuitijs amicos conciliauerint, à quibus & ipſi recompenſationem accipiant & releuentur.

Nec imprudenter hic, neq; ſegniter Herculem uſurpo, de magnis eius uirtutum culminibus ueterem ſermonem recitans: quomodo uidelicet ut mox à maternis uiſceribus in lucem prodierit, filius Iouis cum fratre ſuo gemino, ad admirandam claritudinem peruenerit.

Durum hoc Herculis paradigma prioribus adnexum eſſe hoc loci, diuerſæ Charidis. Chryſippi, & Didymi opiniones oſtendunt. Charis ob eam cauſam adductum putat, quòd Chromius non parum laborum pertulerit ærumnarúmq; ſub Hierone, tandem tamen ad id faſtigij prouectus ſit, ut equos ſuo ſumptu aluerit. Vnde perinde ac Chromius poſt laborũ tolerantiam ad claritudinem, ſic Hercules poſt exhauſtos fortunæ ſuæ labores, ad immortalem ſplendorem peruenit. Chryſippus ob Nemeæum leonem

productum arbitratur, quòd Nemeus ſit hic uictor. Verùm quum Nemei leonis nihil meminerit, non poteſt Chryſippi ſtare ſententia. Didymus ob primordia certaminis: quòd ſicuti Hercules primùm dracones interemit infans, ad maiora poſtea ſeſe conferẽs: ſic Chromius ea nunc uictoria maiorum futurarum rerum ſibi fundamenta iecerit. Ego ſimpliciter autumo hanc eſſe mentem, ut Herculis exemplo liberalitatis & beneficentiæ uberrimum præmium oſtendat, ut ſit argumentum ab utili. Hercules ob uirtutes & benefacta in deorum numerũ eſt adſcitus: ſic Chromius ſuæ liberalitatis, aliarúmq; uirtutum nomine, immortalitatem promerebitur.

STROPHE III. COLON X.

Itaq; haud clàm in aureo reſidente throno Iunone purpureis faſcijs inuolutus eſt. Atqui deorum regina (*a*)animo ſuo turbata, protinus dracones mittebat, qui ſanè per apertas portas ad latum thalami angulum ſubierunt, cogitantes uelocibus ſuis malis geminos illos lancinare, ſeſéq; membris eorum innectere. Hercules uerò recto capite oppoſito primùm experiebatur belli fortunam.

ANTISTROPHE COLON X.

Vtraq; manu ſua, quam effugere non poterant

terant,ceruicibus comprimens utrunq; ſerpentem. Vita ergo ex (*b*)infandis ſuffocatorum artubus diſcedebat,ſimúlq; intolerabilẽ iſtuc malum concuſsit mulierculas,quæcunq; illic Alcmenes circa lectum ſeruiebant. Etenim & ipſa nuda pedes,è ſtrato corpus ſuum corripiens,ſæuam beſtiarum iniuriam ulciſcebatur.

EPODOS, COLON VIII.

Illico uerò Thebanorum duces ferreis armis accurrebant.Amphitruo præcipuè euaginatum manu gladium uibrans peruenit, ingenti perculſus mœrore. (*c*) Noſtræ enim rei ſiniſtro caſu impendiò lædimur: circa a- "
lienum uerò damnum cor noſtrum liberũ "
eſt,non adfligitur. "

STROPHE IIII. COLON X.

Conſtitit ergo ſtupore graui,oblectationẽque permixtus:uidit nanque inſuetam prudentiam,necnon filij fortitudinem. Ita immortales dij effecerunt, ut (*d*) alia, quàm à nuncijs didicerat,ipſe conſpiceret.Proinde uicinum altiſsimi Iouis eximium prophetã, fidum oraculorum interpretem Tireſiam accerſiuit:Is enim illi,tum uniuerſo exercitui,quæ ſors eum olim exceptura eſſet,uaticinabatur:

ANTISROPHE, COLON X.

Prodigij per Tireſiā natem explicatio.

Quot nempe in terra occiſurus ſit, quót que (*e*) mari feroces beluas. Præterea quendam peruerſo mortalium incedentem more, (*f*) inſenſiſsimum, prædixit olim conceſſurum fatis Herculis ultione. Deinde quando dij ſuperi, ĩ agro prope (*g*) Phlegrã Thraciæ uicum, cum Gigantibus prælium ineãt, ab illius telorum iactu præclaram tum terræ comam eſſe contaminandam

EPODOS, COLON VIII.

Prædixit, ipſum deinceps per omne ęuũ, pro magnis laboribus, excellens præmium, ipſam nimirum tranquillitatem, & quietem adeptum, in felici regia, (*h*) florida Hebe in uxorẽ ducta, nuptiiſq; celebratis apud Iouẽ Saturnium, honeſtã laudaturũ domum.

a Animo ſuo turbata.) ἀποσχεθεῖσα, λυπηθεῖσα, ὑποβρίξασα θυμῷ. *b Infandis artubus.*) ἀφάτων, *id eſt,* ἀρρήτων, *magnis & immenſis membris, uel quæ ob ſui magnitudinem interire non potuerint.* φάσαι *enim eſt interire, corrumpere: unde* φάσγανον *deduci Scholia uolunt.* *c Noſtræ enim rei ſiniſtro ſucceſſu.*) τὸ γὰρ οἰκεῖον πιέζει. *Epiphonema, quo mœroris Amphitruonis rationem reddit. Propria nos mala citius, quàm aliena adſlictant.*

d Alia

d Alia quàm.) παλίγγλωσσον ῥῆσιν, hoc eſt, acceptæ denunciationi cõtrariam. Acceperat enim à nuncijs Amphitruo, infantes draconibus interemptos. Mœrore igitur angitur ob auditum nuncium. Rurſus, diuerſum ipſe uidens lætatur ob infantis inſolentem fortitudinem, qua ſerpentes ſtrangularat.

e Mari feroces beluas.) In Troade enim noxiam balænam ſuſtulit. f Infenſiſſimum,) ἐχθρότατον. Buſirim hoſpitum ſuorum mactatorem, & Antæum Gigantem Hercules interemit. g Phlegram.) Phlegra Thraciæ locus eſt, ubi quum dijs bellum Gigantes inferrent, oraculum à Terra acceperunt, non antea perituros Gigantes, quàm duos ſemideos in belli ſocios dij ipſi ſuſceperint. Adſumptis igitur in ſocios Hercule & Baccho, ſuperiores Gigantibus cœlicolæ conſtituti ſunt. h Florida Hebe.) Vt Heben Iunonis ſororem Hercules poſt fata ſua in uxorem duxerit, poſthac à Pindaro repetitur. Vaticinio itaq; Tireſiæ, ut oden hanc amplificauit, ſic finiuit.

TIMODEMO ATHENIENSI PANCRATIASTAE, ODE II.

OCTONARIVS PRIMVS.

Q(a)Vemadmodum, qui (b) Homeridæ uocantur, cantores, ut in plurimum conſutorum carminũ à Ioue exordium ſumũt: ſic & hic Timodemus (c) auſpicium ſacrorum, in quibus uictor euaſit, certaminum ſumpſit primum (d) in multũ celebrato Nemeæi Iouis delubro.

Argumentum.

ENARRATIO.

A nemæa uictoria, à maiorum ſuorum ſtemmate ac uictorijs, Timodemum laudat. a Quemadmodum.) ὅθεν. A comparatione tali orditur: Perinde ac Rhapſodi, Homeri carminum recitatores, uel ſimpliciter poëtæ, à Ioue initiũ ducere ſolent, in poëmatis ſuis: ſic à Ioue Timodemus exorſus eſt, Nemea primùm uincens: ſiquidem Nemea Ioui per Herculem dicata ſunt, ut in origine Nemeorum commemoratum. b Homeridæ.) ὁμηρίδαι. Apud ueteres Homeridæ dicebantur, qui per ſucceſsionem ab Homero genus ducentes, Homerica canebant. Deinde Rhapſodi uocabantur, non iam ad Homerum

Qui Rapſodi.

rum

rum genus ſuum referentes, quales inſignes fuêre tēpore Cinæthi, quos multos etiam uerſus à ſe factos, Homerico poëmati inſeruiſſe adſerunt. Cinæthus ille Chius fuit, qui & eius hymni, qui ab Homero in gratiam Apollinis conſcriptus, iuxta epigraphen legitur, autor eſſe fertur. Hic itaq; Cinæthus, primus Syracuſis Homerica cōſuiſſe dicitur, circiter Olympiade 69. ut Hippoſtratus autor. Secundò ſunt qui ῥαψῳδὸς, *ueluti* ῥαβδῳδὸς *deducant, quòd Homeri carmina ad uirgā cecinerint, recenſuerintue. Sic Callimachus:*

καὶ τὸν ἐπὶ ῥάβδῳ μῦθον ὑφαινόμενον,
ἤνεκες ἀείδω ποτιδέγμενος. *Tertiò: ſunt qui dicant Homeri poëſin primùm nō in unum fuiſſe collectam, ſed uariè & per parteis diſperſam: unde ſi quando eam canerent Rhapſodi, compagi & iuncturæ cuidam eam ſimilem feciſſe, ínq; unum redegiſſe. Quartò: quum poëſis illa per parteis tradita eſſet, quam quiſq; uellet, partem recitabat: quúmq; cātoribus agnus præmij uice propoſitus eſſet, ab eo agno* ἀρνῳδοὶ *ſalutabantur. Quintò: Si tota poëſis ad lata eſſet, certatoréſq; inter ſe mutuò omneis acciperent, ac uniuerſum poëma adirent,* ῥαψῳδοὶ *appellabātur, ut refert Dionyſius Argiuus. Sextò: Philochorus à componendis & ſuendis carminibus dictos adſerit,* παρὰ τὸ ῥάπτειν, καὶ τὴν ᾠδήν. *Cui & Heſiodus adſtipulatur, dum inquit:*

ἐν δήλῳ τότε πρῶτος ἐγὼ καὶ ὅμηρος ἀοιδοί,

μέλπομεν ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδὴν, φοῖβον ἀπόλλωνα χρυσαόρον, ὃν τέκε λητώ. *Hoc eſt:*

In Delo tum primus ego ac diuinus Homerus,

Auricomũ Phœbum, peperit quem dia parentũ

Latona, euehimus, noua carmina componendo.

Heſiodum autem primum carmina compoſuiſſe Nicocles tradit. Ergo ex hoc loco claret, ῥαψῳδὸν aliud non eſſe atq; poëtam. Septimò: ῥαψῳδὸς ſcribit Menæchmus idem eſſe quod στιχῳδὸς, eo quòd στίχοι, id eſt uerſus, à quibuſdam ῥάβδοι, id eſt, uirgæ, uel uerſus dicantur. c *Auſpicium.)* καταβολή. *Metaphora eſt, à domum ædificantibus, adeóq; iacientibus fundamenta. Quòd autem carminis alicuius initium poëtæ καταβολὴν dicere ſoleant, Callimachus etiam teſtatur, ita canens:*

ἀρσινόης ὦ ξεῖνε γάμον καταβάλλομ᾽ ἀείδειν.

Arſinoês canere incipio chariſſime tedas

Nunc thalami genialis. d *In multum celebrato.)* ἐν πολυυμνήτῳ διὸς ἄλσει. *Periphraſis eſt Nemeorum ludorum.*

OCTONARIVS II.

(*a*)Eſtitaq; nõ parum patriæ ſuæ decori. Siquidem recta ipſum pręclara ſtemmatis maiorum ætas, magnis Athenis ornamentum dedit, frequenter nimirum Iſthmiorũ ludorum pulcherrimum decerpendo fructum, Pythiáq; uincendo Timonoi filium.

(*b*)At

(*b*) At nephas haudquaquam eſt, „

OCTONARIVS III.

Non procul à (*c*) mõtanis (*d*) Pleiadibus „ Orionem curſum tenere ſuum. Porrò (*e*) Sa „ lamis uirum bellacem producere potuit. Troiæ ſanè Hector Aiacem audiuit ô Timo deme, te uerò heroica uirtus in quouis genere certaminis, nemine pancratio, auguſtũ conſtituet.

OCTONARIVS IIII.

Strenuæ dein iam olim (*f*) Acharnæ, quæ cunq; circa certamina excellentiſsimi (*g*) Ti modemidæ geſſerunt, enarrant: prope altũ nanq; (*h*) Parnaſum, quatuor è certaminibus uictorias retulerunt. Cæterùm à uiris Corinthijs.

OCTONARIVS V.

In boni (*i*) Pelopis angulis, octo etiamnũ coronis condecorati ſunt, Nemeis uerò ſeptem. Quę autem illis (*k*) domi obtigêre, maiora ſunt, quàm ut percenſeri queant, utpote (*l*) in Iouis agone: quem Timodemo ciues decantate, celebrem ob reditum, mellita exordientes uoce.

a. Eſt itaq; non parum. Siquidem.) Laus Timodemi à uirtutibus, quæ tales tantæq; ſunt, ut pa-

triæ ornamentum præbeat per eas. Ac ſtatim modũ ſubdit, quomodo ornet patriam. Primùm, quòd maſores ſuos imitatus ſit, Timonoum patrem præſertĩ, deinde quòd Iſthmijs & Pythijs ludis uictor euaſerit. b. At nephas haudquaquam.) Comparatio eſt huiuſmodi: Perinde ac Orion non longè à Pleiadibus meatũ ſuum habet, ſic Timodemũ uictoriæ comitem fieri & eſſe, dignum & par eſt. Vel, ut Orion Pleiades ſequitur, ſic Iſthmia Pythiæ uictoriæ copulatur. c. Montanis.) ὀρείαν. Simonides unam Pleiadum montanam dicit, Maiam nimirum, quæ Mercurium in Cyllene Arcadiæ monte peperit. Crates θερείαν legit, quòd meſsis tempore oriantur. Vnde & apud Heſiodum ſeges metenda præcipitur ſub ortum Pleiadum. d. Pleiadibus.) Pleiades ſydus eſt ſeptem ſtellis conſtans, quæ ex filiabus Atlantis immutatæ ſunt: quarum nomina, Taygeta, Electra, Alcyone, Aſterope, Celeno, Maia, Merope. e. Salamis.) Inſula Atticæ Salamis, unde Aiax Telamonius fortiſſimus princeps ad Ilium cum Græcis profectus eſt. Confert autẽ Timodemũ Aiaci & Hectori. Vt Hector apud Troianos, Aiax apud Græcos fortiſſimi fuêre, ſic tu Timodeme παγκρατίῳ inclaruiſti. Pancration uerò à πᾶν omne & κρατέω teneo dicitur, uel uinco. πένταθλον aliâs uocatur Latinis quinquertiũ, uel quinquatrium, quòd quinq; ludi ſpeciebus uel partibus cõſtet, ut in Olympijs indicatũ. Vicit autem Nemeæ pãcratio, ideo & epigraphe

epigraphe pancratiſten uocat. f. Acharnæ.) Hactenus Timodemo à Pythijs & Iſthmijs celebrato, ad uictorias maiorum eius encomiũ nunc uertit quos in Pythijs quater coronatos, in Olympijs octies in Nemeis ſepties adſeuerat. Acharnæ autem Atticæ uicus eſt, unde Timodemus erat oriundus. Hinc Acharnenſes, Ariſtophanis Comœdia nomẽ gerit.

g. Timodemidæ.) Et quamuis τιμοδημίδαι *formam patronymicam præ ſe ferat, ut filios Timodemi ſeu poſteros ſignificare poſsit, ſicut* πριαμίδαι & ἀτρείδαι, *Scholia tamen monent, fuiſſe tribum quandam & familiam* τιμοδημιδῶν, *unde & Timodemus deſcenderit. Quod ſi uerum eſt, uictoriæ, quas hic recenſet, non ad nepotes, neq; poſteros, uerũ ad maiores Timodemi pertinebunt. Timodemidæ enim maiores Timodemi erunt.*

h. Parnaſum.) παρὰ ὑψιμέδοντι παρνασῷ. *Periphraſis eſt Pythiorum. i, In Pelopis angulis.)* ἐν ἐσλοῦ πέλοπος πτυχαῖς. *Periphraſis Olympiorũ.*

k. Domi.) Ideſt, Athenis. l. In Iouis agone: quem.) In Olympijs Athenienſibus. ἐν διὸς ἀγῶνι, τὸν. *eſt pro* ὃν *Doricè: quẽ, ſcilicet agonem, uel quem Iouẽ unà cũ Timodemo uos ciues, inquit, celebrate. Claudẽs hanc oden ciues Athenienſes & Acharnanos hortatur, ut & Iouẽ & uictorẽ Timodemũ laudent ob celebrem reditum, hoc eſt, propterea quòd uictor ſit domum reuerſus.*

ARISTOCLIDAE AEGINETAE PANCRATIASTAE, ODE III.

STROPHE, I. COLON XIII.

O (*a*) Venerabilis mater noſtra Muſa ſupplico tibi, quatenus (*b*) in ſacris Nemeorum feſtiuitatibus ad Doricā hoſpitalem inſulā (*c*) Aeginam te recipias. (*d*) Quandoquidem apud Aſopum flumen ſuauium carminum fabri, adoleſcentes, demorantur, tuam uocem inquirentes. Verùm alius ad aliam rem propẽſus eſt. Sed qui uictor euaſit, in primis hymnum amat, coronarum, uirtutúmq; dexterrimum aſſeclam,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

(*e*) Cuius mihi ubertatem tribuas.

ENARRATIO.

Laudat Ariſtoclidem à Nemea uictoria, qua pancratio, hoc eſt, quinquertio eſt palmã conſequutus. Ab Aeginæ patriæ inſignibus principibus, Aeaco, Peleo, Telamone, Achille, à mãſuetudine. Tandẽ paucis ſeſe excuſat, quòd & ſerò & feſtinanter hãc odẽ conſcripſerit. *a.* *O uenerabilis Muſa.*) *Orditur*

tur à precatione: Muſam enim ſiue Calliopen Clionē rogat, ut ad Aeginam inſulam, Ariſtoclidem uidelicet laudatura ſeſe conferat. b. *In ſacris Nemeorum feſtiuitatibus.)* ἐν ἱερομηνίᾳ νεμεάδι, *hoc eſt in ſacra uictorum feſtiuitate.* ἱερομηνία *per* σύντμησιν *pro* ἱερονεομηνία. *Menſium initia ſacra ſunt Apollini, eò quòd & ipſe Apollo Soli ſacer. Vel, ut alij, totum menſem ſacrum appellari aiunt, in quo Nemea celebrantur:* ἱερομηνίαι *autem dicuntur ſacræ in menſe dies, quales quæ dijs conſecratæ ſunt. Philochorus totum menſem Demetriona,* ἱερομηνίαν *decreto quodam dici affirmat. Pindarus uictorum conuiuium ita appellat.* ταῦτα χόλια. c. *Aeginā.) Eſt Aegina inſula Sporadum una, è regione Atticæ, Argiuorum colonia.*

d. *Quandoquidem apud Aſopum.) Ratio eſt quur Muſa Aeginam accedere debeat. Quia, inquit, inuenies apud fluuium Aeginæ nouos carminum fabros, hoc eſt, poëtas adoleſcentes adhuc, qui tuū numen deſiderant, ut uictorem Ariſtoclidem pro dignitate commendent. Plures ſunt Aſopi, Didymo referente in Scholijs: alius circa Phliuntem & Nemeā, alius in Bœotia, alius in Aegina.* e. *Cuius mihi ubertatem.) Quia nihil æque uictorem iuuat atque præconium, ideo precor te Muſa, ut copiam mihi argumentorum laudis ſubminiſtres.*

(*a*) Meo conſilio (*b*) cœli nubibus obtecti (*c*) rectoris filia, probatū ordire encomion,

Ego uerò (*d*) illorũ (*e*) qui apud me ſunt iuuenum uocibus & lyra ipſum (*f*) concinam. Amabilem prætere a laborem ſuſtinébit (*g*) regionis ſimulacrum, (*h*) qua parte (*i*) Myrmidones primùm habitarunt: (*k*) quorũ celebrem conuentum, (*l*) pro ſua fortuna opprobrijs non affecit Ariſtoclides, undiq; cõtracto exercitatus.

EPODOS, COLON VIII.

(*n*) Pancratij impetu. (*o*) Laborioſarum autem plagarum ſanum (*p*) pharmacum in
" deuexa Nemea, uictoriam ipſam fert. Sed-
" enim (*q*) qui bonus uir extiterit, ac quæ de-
" cent honeſtatem perfecerit, is ſupremas ad
" uirtutes acceſsit. Non facile eſt Ariſtopha-
" nis fili, traijcere porrò inacceſſum colum-
" narum Herculis fretum.

a. Meo conſilio.) Muſam precatur, ut ſibi laudabile encomium inſpiret, poëtica inuocatione. Interim Iouis filiam facit: quia, ut Heſiodus habet, nouẽ Muſæ filiæ Iouis ſunt & Mnemoſynes. Dei enim donum ſunt artes omnes ingenuæ, quæ memoria & exercitio & uſu in mortalium ingenijs recubant.

b. Cœli.) Muſam cœli filiam hic facit, ut Ariſtarchus indicauit, ſicuti Mimnemus & Alcman memorãt. Eſtq; hic intuẽda enallage caſuũ. datiuo enim pro genitiuo utitur. c. *κρέοντι. Regem cœlum*

lum ideo appellat, quòd ante Saturni imperium poti retur ſceptris, ut Ammonius memoriæ prodidit. Po teſt tamen ὀρανῷ πολυνεφέλα ἀκρέοντι dependere, hac ratione: O Muſa, filia Iouis, qui rex eſt nubibus obtecti cœli. τῶ ὀρανῶ πολυνεφέλα Dorici genitiui ſunt, pro ὀρανοῦ πολυνεφέλου. idq́ rectius & ſimplicius: conuenit enim cum reliquorum poëtarum opinione. Tria hic connectit, Muſam, ſe, & Aeginã. Tu Muſa encomium ordieris: Ego cum meis cithara uel lyra canemus: Aegina uerò utrinq́ præconium uictoriæ à nobis reportabit. d. Illorum.) ἐκείνων. illorum adoleſcentum, qui hunc hymnum expectant. e. Qui apud me ſunt.) Ego adiutus adoleſcentibus meis Muſicis, ipſum ornabo. Epinicia enim cantu & lyra denunciabantur ac recitabantur. f. Concinam.) κοινώσομαι, communiter canam. g. Regionis ſimulacrum.) ἄγαλμα χώρας. Periphraſis eſt Aeginæ, quæ illius terræ eſt imago, & exemplar uirtutis ſcilicet. h. Qua parte.) Aegina Myrmidonum primùm ſedes fuit. τοπογραφία eſt. i. Myrmidones.) A formicis Myrmidones dictos Heſiodus autor, quòd Iupiter Aeginæ inſulæ homines primùm ex formicis eius terræ crearit. μύρμηξ enim formicam ſonat. Idem refert Theogenes, in libro de Aegina. Alij ſunt qui eius inſulæ homines, quòd luſtra & antra formicarum inſtar inhabitent, inq; ſubterraneas caueas atq́ cuniculos fruges recondant, Myrmidonas dictos putent.

k. Quorum celebrem.) παλαίφατον. *Antiquitus celebratum & prædicatum populum, non ignominia affecit, nempe Myrmidones: ſed gloria & ſplendore illuſtrauit Ariſtoclides, propter uictoriã. Myrmidones ergo pro Aeginetis accipit, ratione, quam paulò antè protulimus. l. Sua pro fortuna.)* *Aeolicum eſt,* τεὰν *pro* ἑάν. *Quòd ſi* τεὰν *Doricè pro* σὴν *accipiatur, tũ erit, tuo pro numine. m. Exercitatus.)* μαλαχθεὶς *pro* γυμνασθείς. μαλαχθεὶς *uerò debilitatus ualet. n. Pancratij impetu.)* τῶν παλαίφατον. *Laus Ariſtoclidæ à Pãcratij uictoria.*

o. Laborioſarum.) Labori refrigerium ſubiũgit. Etſi certando defatigatus eſt, aut uulnus fortaſſe accepit Ariſtoclides, uictoria tamen tanta eſt, ut iure ſudoris ſui obliuiſci debeat. Victoria medicina eſt talium uulnerum. Metaphoris ſuo more gaudet. Iuuenes uulnerum certando inflictorum obliuiſcuntur, propter obtentam uictoriam. p. Pharmacum, uictoriam.) Pharmacum, uictoriam fert. Primò eſt πρόσθεσις, *appoſitio uel epexegeſis: deinde alludit ad hymnum,* χαῖρε καλλίνικε τήνελλα, *in Olympijs: Sonorum Archilochi melos &c. q. Qui bonus uir. Gnome eſt, qua uictorẽ aureæ mediocritatis adhortatur, ſua pro conſuetudine. Victoria inſigni clarus, ne maiora ultrà deſideret.*

STRORHE II. COLON XIII.

(*a*) Quas diuinus heros extremos teſtes inclytæ

incly tæ nauigationis poſuit: qui & (*b*) immanes in pelago beluas domuit, (*c*) ſuáq; ipſius uirtute ſtagnorum fluxus ueſtigauit, ubi ad (*d*) faſtuoſum reditus finem deſcendit, (*e*) terram deniq; celebrem reddidit. Cęterũ ad quod alienum promontorium nauim abegiſti meam, (*f*) ô anime? Aeaco eiúsq; generi te uolo pangere carmen. (*g*) Iuſti ſermonis fructus eſt laudare bonos.

Beluas maris eũ domuiſſe in prima Nemeorum etiã affirmauit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

(*h*) Neq; alienis quenquam, ſed ſuis illum uirtutibus prædicaueris.

a. Quas diuinus heros. Amplificat à columnarum per Herculem erectione, & ad labores eius generatim digreditur. b. Immanes beluas.) θῆρας ὑπερόχως, pro ὑπερόχους, doricus accuſandi caſus. c. ἰδίᾳ. Sua uirtute, & per ſemetipſum, ἰδίᾳ ualet. Fluuiorum meatus ac maris nauigabiles terminos ſcrutatus eſt, non Euryſthei imperio: multa enim ſua uirtute quoq; peregit: id quod Callimachus teſtatur, dum inquit:

χαῖρε βαρυσκίπων ἐπίτακτα μὲν ἑξάκι δοιά
ἐκ δ' αὖ ἀγρεσίης πολλάκι πολλὰ καμών.

Fertur Hercules occiduum mare tranſiſſe & Libycũ: quúmq; nõ daretur ultrà progredi, eius nauigationis ſuæ monumenta quædam, columnas nempe duas erexiſſe, alterã in occiduo, alterã in Aphrico mari.

Colũnæ Herculis

M

Gades & Gadira appellantur columnæ, de quibus in Olympijs ſatis dictum, ni fallor. d. Faſtuoſum reditus finem.) πόμπιμον νόσου τέλος. *Gades Herculis, faſtuoſum reditus finẽ appellat, ideo quòd æternum nauigationis Herculanæ ſint* μνημόσυνον: *ad quas qui peruenerit, uel deſcenderit (deſcendendi autem uerbo propter occaſum ſolis utitur) eum redire neceſſe ſit. e. Terram deniq; celebrem.) Terram perſpicuam fecit: hoc eſt, oſtendit etiam quouſque terra pateret, quouſq; ambulationem ſuſtineret: ad Hyperboreos enim uſq; abijt, Euryſthei mandato, ultra Arcticum habitantes, ut tertia Olympiorum ode claret. f. O anime.) Quod ad Herculem Thebanum, quum Aeaci, eiúsq; maiorum Aeginetarum meminiſſe deberet, digreſſus ſit, ſemetipſe corrigit. g. Iuſti ſermonis.) Gnome eſt, qua & quæ de Hercule dixit, defendit: & quæ de Aeginetis heroibus dicturus eſt, præmunit. Iuſti ſermonis fructus & flos eſt laudare bonos. Sermo & eloquẽtia tum rectè & commodè uſurpatur, dum laudẽ bonorũ abſoluit.* ἐσλὸς *accuſatiu⁹ Doricus pro* ἐσθλούς.

h. Neq; alienis.) Hortatur animum ut uerus ſit, ut ſuas cuiusq; res geſtas uerè percenſeat, nec aliena affingat, quæ Aeginetarum non ſint: quo ſimul beneuolentiam ſibi apud Aeginetas & Ariſtoclidem cõciliat.

(a) At uerò tu non incommodũ ornamẽtum ſuſcepiſti, quod quidem longè dulciſſimum

mũ eſt dicere. Peleus itaq; priſtinis ſuis præclarè geſtis rebus gauiſus eſt, (*b*) eximio reſecto iaculo: qui & (*c*) Iolcum cepit (*d*) ſolus citra exercitum, marinámq; Thetin (*e*) haud ſine puluere comprehendit. (*f*) Laomedontem fortis Telamon, Iolai ſocius, depopulatus eſt.

a. At uerò.) ποτίφορον δὲ κόσμον. Ad animum ſuum hæc Pindarus dicit. Argumentum eſt à poſsibili. quaſi dicat: Potes haud grauatim heroes Aeginetas laudibus efferre, quandoquidem ſatis rerum & factorum præ manu habeas. b. Eximio iaculo.) ὑπέροχον, id eſt, excellentem, ἐξαίρετον Haſtam Peliadem intelligit, quam Homerus à Chirone primùm cæſam ex nemore & apparatam dicit, & ab eodem Peleo traditam. Hic in gratiã Aeginetarum à Peleo primùm ſectam ait. c. Iolcum.) Theſſaliæ ciuitas ἰωλκὸς eſt, quam Iaſone ac Tyndaridis iuuãtibus Peleus cepit, ut ſcribit Phe recydes, aduerſus Acaſtum Peliæ filium bellum faciens. d. Solus.) μόνος, ſolus Hoc in gratiam Aeginetarum dicit. Non enim ſolus &c. e. Nõ citra puluerem.) ἐγκονιτὶ, prouerbialis uox: cum puluere, hoc eſt, difficulter. Thetin, inquit, in coniugem difficulter duxit: illa enim ſeſe Protei in morẽ in uarias figuras permutauit, iam in ignem, iam in feras: nihilominus inſtans Peleus eam tandem uicit et aſſecutus eſt, ut eſt apud Sophoclem in Troilo, refe-

rentibus Scholijs. Vt uerò duxerit Thetin, poſthac repetetur ſuo loco. f. Laomedontem.) Per Laomedontem Ilij depopulationem intelligit, ſiquidem Laomedon tum Ilij rex fuit. Per Iolaum uerò, qui Iphiclis filius, uel ut alij, Herculis auriga, Herculis expeditionem atq; militiam accipit. Iam Telamonē unà cum Hercule Ilium diruiſſe, uel Sophocles in Aiace μασιγοφόρῳ teſtatur.

EPODOS, COLON VIII.

(*a*) Qui & quondam aduerſus æreo arcu pollentes Amazones Iolaum comitabatur, neq; unquam timor uirorum domitor ex „ præcordijs eius fortitudinem extraxit. At- „ qui (*b*) cognato ſtemmate, ingenitáq; clari- „ tudine quiſquam attolitur, & ſublimia quis „ affectat: ſed enim qui è ſtudijs & arte hone- „ ſtum indipiſcitur, (*c*) humili loco natus qui „ ſpiam, aliâs alia ſpirans, nunquam (*d*) nó cō- „ ſtanti pede incedit, uerùm (*e*) deficienti mē „ te innumeras deguſtat uirtutes.

a. Qui & quondam.) A rebus geſtis Telamonis amplificat. De Amazonibus eſt apud Iuſtinum, Oroſium & Iſocratem, ut bellicoſiſsimæ fuerint, ac ſine uirorum cohabitatione, uel adminiſtratione, multas ſibi terras ſubiugarint, donec per Herculem uincerentur. Telamonē Herculis comitē fuiſſe in expeditione aduerſus Amazones, hic noſter teſtatur.

tur. Dictæ ſunt ἀμάζονες, quòd altera mammarum carerent: dextram enim inurebant infantibus puellis: ab ἀ ϛερητικῦ μορίυ, καὶ μάζος: quod idem eſt cum τῷ μαστὸς, uelut Pindarus ſcribit, μασός. b. Cognato ſtemmate.) Gnome dilatat, qua genere claros, magnos quidem prædicat, uerùm ita, ut ſtudiis & bonis diſciplinis imbutam uelit generis claritudinem. quaſi dicat: Niſi acceſſerit ad generis ſplendorem ingenua inſtitutio, parum ſanè contulerit ipſum generis ſtemma, quum & obſcuri & humili loco nati, per literas & uirtutum (quas innumeras degustant) præſtantiam, conſpicui reddantur. c ψεφλωὸς ἀνήρ.) ψεφλωὸς idem eſt quod σκοτεινός. d. Inconſtanti pede.) ἀτρεκεῖ ποδί. Inconſtantem ergo pedem non uituperationis, ſed laudationis ergô dicit, quòd humili loco progenitus non figat, nec ſiſtat ſtatim in una diſciplina pedem, cæterùm ſemper ad maiores uirtutes aſpiret. e. Deficienti mente.) ἀτελεῖ νόῳ. Sic imperfectam mentem appellat, quæ inexplebili diſcendi cupidine ardet. Mens enim perfecta ſi qua eſt, non habet opus quicquam porrò diſcere, quandoquidem iam antea ſit conſummata. Sin quiſquam hæc ad collationem naturæ & artis referre uelit, ita ut natura claros, fortes & ingenioſos, præſtantiores eſſe uelit Pindarus ijs, qui arte & uſu ſiue literas, ſiue uirtutē conſequãtur, cũ eo nihil mihi pugnæ prorſus erit.

STROPHE III. COLON. XIII.

(*a*) Flauus ita Achilles in ædibus Philyræ demorans, puer adhuc, magna manibus opera frequenter peregit, ferro grauem ſagittam quatiens, æqualem uentis: pugna ferocibus leonibus cædem operatus eſt, ſuésq; ſylueſtres confecit. Corpora uerò ad Saturnium Centaurum anhelantia retulit, ſex annos primùm natus. Toto hinc pòſt tempore demirabantur Diana, alacríſque Minerua.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Occidentem ceruos ſine canibus, doloſísq; retibus: pedibus enĩ eminebat. (*b*) Verbum antea dictum teneo, nempe quòd profundus in conſilijs Chirõ lapidea ſua domo Iaſonem primùm, deinde & Aeſculapiũ enutriuit, quem & pulcherrimam pharmacorum per manus molliter apparandorum, artem docuit. (*c*) Poſthac deſpondit Peleo claram (*d*) fructibus Nerei filiam: (*e*) prolem ei pariter excellentiſsimam delicatè educauit, cunctis animum ejus uirtutibus illuſtrans,

EPODOS, COLON VIII.

(*f*) Vt marinis uentorum iactibus ad Ilium profectus, armis horriſonum Lyciorum tumultum expectet. Phrygum item ac Dardanorum

danorum. Dein Aethiopibus haſtis & prælio minime gnauis iniecta manu, in animo ſuo cogitet, quomodo reipſe queat efficere, ut Memnon Aethiopũ gubernator, magnanimus Heleni nepos, ea non domum reuertatur poteſtate, qua prius erat præditus.

STROPHE IIII. COLON XIII.

(*g*) Procul radians (*h*) hinc Aeacidarũ lumen oboritur, ô Iupiter: (*i*) tuus enim ſanguis eſt, (*k*) tuum item certamen: quod etiã num hymnus indigenem uoluptatem uoce iuuenum reſonans, decorauit: quorum modulatio Ariſtoclidæ nomine profectò eximia eſt. (*l*) Is & hanc inſulam ſua uirtute inclytæ famæ adiunxit, ſacrúmq; Apollinis (*m*) Thearion ſplendidis ſolicitudinibus admouit. (*n*) Adeò tandem experientia perſpicuum fit, quibus in rebus quiſquam excellentior fuerit: „ „ „

a. Flauus Achilles.) ξανθὸς δ᾽ ἀχιλλεύς. Exemplum ſubijcit eius, qui & genere & inſtitutione clarus fuerit, puta Achillis: uel qui natura & clarus & ingenio magnus uiſus ſit. Pertinet autem & hic ad maiores Ariſtoclidæ. Commendat ergo Achillẽ à mirificis & humanã rationẽ excedentibꝰ iuuẽtutis ſtudijs, quibꝰ & feras et beluas dederit leto:

idq́ quum ſex primum annos natus, Chironi Centauri, Philyræ & Saturni filio, traditus eſſet educãdus. Vbi hoc ſanè mirandum, quod adijcit poëta, quòd ſine cum odora canum ui, tum retibus, ceruos interfecerit: quandoquidem ſola uelocitate & robore traiecerit uicerítq́ eoſdẽ. Quòd ſi tanta ei támq́ admiranda pedum celeritas fuit, ut & aëripedes ceruos curſu anteuerterit, non iniuria ab Homero πόδας ὠκὺς ἀχιλλεὺς *nunquam non dicitur. Quid autem admirabilius, quàm quòd ſexennis Achilles uenatu captas feras, ut leones, ut ceruos, Chironi attulerit?*

b. Verbum antea.) λεγόμενον δὲ. *A prudentia & claris diſcipulis præceptorem Chironem commendat. Iaſonem enim fortiſſimum principem inſtituit, cuius res geſtæ apud Apollonium in Argonauticis, apud* Orphea, *& in 4. Pythiorum hymno memoriæ produntur. Aeſculapium autem Apollinis filium ab eo inſtitutum Socrates Argiuus, inquit Interpres, teſtatur. Atq́ hunc ipſum inſignẽ medicũ fuiſſe, in tertia Pythiorum ode conſtat. Quin & inter medicinæ primos etiam parentes ac repertores à naturæ ſacerdotibus numerantur Chiron, Apollo, Aeſculapius, Hippocrates,* Nicãder, *ut græcum epigrãma habet. c. Deſpondit poſthac.)* νύμφευσε. *A factis Chironis, quibus Thetin Peleo Achillis parenti deſponderit. d Fructibus.) Vel prole clarã Thetin. Propter Achillẽ hoc dicit. e. Ptolemei.)* γόνοντι. *Ab Achillis educatione Achillem prædicat.*

f. Vt

f Vt marinis.) In quibus Achilem inſtituerit, nempe claris facinoribus, ut Lycios, Phrygas, Dardanos, Aethiopes, eorúmq; regem Memnonem uinceret: id quod in Troiano bello factum, ut in Iliade Homerica planum fit. g Procul radians.) τηλαυγὲς. A digreſsione ad maiores Ariſtoclidæ, nũc ad ipſum redit, primùm ad Iouem Aeacidarum parentem Apoſtrophe facta. Eſtq; hic Epilogus clarorum Aeginæ principum. h Inde.) αὐτόθεν. Inde, hoc eſt, ex iam commemoratis inſignibus facinoribus Aeacidarum decus, gloria & nomen reſplendet. i Tuus enim ſanguis) αἴτιον. Cauſam reddit inſignium factorum per Aeacidas, & ipſum adeò Ariſtoclidem geſtorum. Tuus enim ſanguis eſt, inquit: perinde ac ſi dicat: Nihil certè mirum excellere tantis, támq; præclaris rebus Aeacidas & principes Aeginæ, quando ex tuo ſint illi ſanguine progeniti ô Iupiter: quando tua in illorum moribus, operibus, factis, uirtus, potentia & maieſtas reluceat.

k Tuum item certamen.) σὸν δ' ἀγών. Victoriam Ariſtoclidæ pro more pietatis ſuæ Pindarus Ioui acceptam refert. Quid mirum Ariſtoclidem uiciſſe Nemea, quum tu Iupiter illi tanquam de ſanguinis tui ſiphone profluenti, uictoriã præſtiteris, eiúsq; hymni, qui de illius uictoria canitur, autor fueris?

l Is & hanc inſulam.) ὃς τάνδε νᾶσον. Inſulam Aeginam, eiúsq; templum Apollini ſacrũ, per uictoriam Nemeacam illuſtriora reddita confirmat

quid commodi patriæ acceſſerit per uirtutem optimi principis, innuens. m θεάριον.) Pythij Apollinis templum eſt θεάριον in Aegina, in quo ſacrorũ cuſtodes, θεωροὶ agebant. n Adeò tandem.) ἐν δὲ πείρᾳ. Gnome eſt, qua eximiam fortitudinem uictoris, in qua inter certandum probatus ſit, prædicat. Experimento & exploratione mutua perſpicuum ſit, in quibus quiſquam fuerit excellentior: ſic Ariſtoclidæ ingens robur, certamine & uictoria hac Nemea effulſit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Vt is qui(*a*)inter pueros puerum,inter uiros uirum, tum qui inter ſenio confectos grandæuum agit,quales apud gentem mortalium(*b*)omnes reperiuntur partes. Quatuor autem uirtutibus claret,fatum non effugiẽs homo, qui pręter modò enumeratas treis, præſentium iuxta curã gerere diſcit, à quibus nullus abeſt Ariſtoclides.(*c*) Salue ô noſter,(*d*)hoc albo cum lacte permiſtum tibi mel dono mitto:ros pręterea mellis tẽperatus efficit potum celebrem (*e*) Aeolicis tibiarum cicutis,

EPODOS, COLON VIII.

(*f*)Serò licet.(*g*)Eſt autem aquila pernix inter uolucres,quæ protinus uenatur, procul in

cul inueſtigans cruentam pedibus ſuis prædam,(*h*) clamoroſis graculis humi interim nequicquam colligentibus paſcua. (*i*) Tua ſanè reſplenduit uirtus Clione Muſa uolente, uictricis induſtriæ (qua in Nemeis, Epidauro, denique Megaris claruiſti) gratia.

a Inter pueros.) A manſuetudine & facilitate, qua ſe omnibus accommodat, laudat uictorem. Homo eſt, inquit, omnium horarum: apud pueros puer, apud uiros uirum, apud ſenio confectos ſeniorē agit: deinde rerum ſuarum præſentium optimam curā gerit: quæ ſunt quatuor in mortalium genere uirtutes præſtantiſſimæ. Subaudiendum autem poſt cōparatiuum παλαιτέροισι, παλαιότερος ὤν.
Omnes partes.) μέρος ἕκαστον οἷον ἔχομεν βρότεον· ἔθνος. *Hic uerbum* ἐπίσταται *ſubaudiendum. Nouit, inquit, Nicephorus Ariſtoclides, ut quamlibet partē nos mortalium genus agamus. Nouit qui ſint mores pueritiæ, qui uirilis ætatis, qui ſenilis: cunctis ideo ſeſe bellè attemperare poteſt. c Salue ô noſter.)* χαῖρε. *Ex affectu gaudij hæc dicit, ceu præſens præſenti uictori hunc hymnum offerat. d Hoc albo cum lacte) Allegoria eſt, qua ſeſe ipſum extollit. Mel permiſtum lacte hymnum ſuum uocat. Rurſus per melle temperatum rorem, celebrem potum efficientem, ſuam hāc oden intelligit, quæ grata ſit Ariſtoclidæ futura, uictoriæ, quæ hic concinatur, nomine. e Aeolicis tibiarum cicutis.) Per Aeolicas*

tibiarum cicutas ſuam Lyricen, atq; adeò poëticen rurſus intelligit, qua quum ſeſe cæteris ſuorum temporum præſtantiorem uideret, & quantum in Lyrica poſſet, ſentiret, magnificum de ſua poëſi iudicium tulit, quale & illi omnis poſteritas tribuit. Et quia magno uictori & heroi hymnum offert, ne muneris & offerentis uilitate parum moueatur generoſus uictoris animus, non iniuria & muneri ſuo, & ſibi hoc loco autoritatem Pindarus parit.

f Serò licet.) Quod hāc oden tardius conſcripſerit ſe excuſat. ὀψέπερ. *g Eſt autem aquila.)* ἔστι δὲ ἀετός. *Inſignis comparatio certè, qua poëta ſeſe aquilæ, alitum regi (quæ quia altiſsimi ſit uolatus & nubes tranſuolet, ut eſt apud Ariſtotelem, Iouis ales credita eſt) ignauos uerò poëtaſtros locutuleijs graculis æquiparat. Etſi, inquit, ſerius æquo hunc tibi hymnum concinnuerim, felicius tamen hoc ego longè feci, quàm pleriq; alij graculi & inepti poëtæ, qui indigna & planè humilia argumenta contexūt, nec quomodo heroëm uirtute clarum efferre debeāt, norunt. h* κραγέται δὲ κολοιοί.*) Per graculos Bacchylidem notari Scholia adſeuerant. Verùm liberior & pulchrior eſt gnome, ſi ad multos, & ad unum omnes oſores, uel malos poëtas, graculi referātur. i Tua ſanè.)* τίνγε. *Ludi in Aeſculapij gratiam in Epidauro aguntur, poſt nouem autem Iſthmiorum dies exhibentur. Megaræ uerò ad initium uſque Veris protenduntur. Peroratio eſt, qua hunc hym-*

hymnum cludit, breuiter & ſummatim Ariſtoclidæ uictorias congerens.

TIMASARCHO AEGINETAE
LVCTATORI, ODE IIII.

SRTOPHE I. COLON XIII.

A(*a*) Bſolutorum laborum optimus eſt medicus lætitia. Sapientes uerò muſarum filiæ odæ cótactæ permulſerunt laborem. (*b*)Verùm neq; Thermæ tantùm laſſa membra reficiunt, quantùm(*c*)citharæ conſona laus.(*d*) Verbum itaq; operibus diutius durat, quod cum(*e*)Gratiarum fortuna, (*f*)profundæ mentis lingua produxerit. »

ANTISTROPHE, COLON XIII.

(*g*)Proinde mihi liceat Saturnio Ioui, & Nemeæ, Timaſarchiq; luctæ hoc hymni prooemium ponere. (*h*)Recipiat autem Aeacidarum bene turrita ſedes, (*i*) conſtanti iure commune lumen. (*k*) Quòd ſi parens tuus Timocritus adhuc flagrante ſole foueretur, bellus citharœdus, frequenter carmini intentus, hymnum ceciniſſet, pulchræ teſtem uictoriæ,

EPODOS, COLON XIII.

Eum uidelicet, qui à Cleonæo certamine coronarum allegauiſſet multitudinẽ ſplendidis celebribúſq; Athenis, & ſeptem portis inſignibus Thebis rerũ potitus: eoquòd prope Amphitruonis tumulum (*l*) Cadmæi non inuiti ipſum coronis & floribus coronabant, (*m*) Aeginæ gratia. (*n*) Siquidem amicus ad amicos perueniẽs, ad hoſpitalem urbem, felicem Herculis aulam acceſsit.

ENARRATIO.

Timaſarchum Aeginetam luctæ uictorẽ in Nemeis ludis, ab ipſa primùm lucta, à patris Timocriti uictorijs, à claris patriæ heroibus, omniq; Aginetarum inſigni genere, ab auunculo Callicle, ab Euphane maiorum uno, à Meleſia unctore, prædicat.

Argumentum

a Abſolutorum laborum.) Agnome bellè quadranti ad uictoriam, orditur. Arduos labores, hoc eſt, ipſum certamen atque uictoriam, quæ magnis ſudoribus paratur, lætitia ſequitur, quæ medici inſtar laborum difficultatem curat, abigit, eijcit. Ode, hoc eſt, hymni & encomia, Muſarũ filiæ. Metaphora: id eſt, quæ ex bonis literis, poëtica præſertim naſcuntur. Laborem permulſerunt, hoc eſt, ipſam uictoriã laudibus extulerunt. b Verùm neque Thermæ.) Pulcherima gnome eſt, qua Lyricen ſuam extollit.

Thermæ

Thermæ natura ſalubres aquæ ſunt, ut quæ natura ferueant, éq; ſulphurea materia, & arcanis naturæ myſterijs, unde ſcaturiunt, efficacem aduerſus uarios morbos uim ſecum adferunt. Hunc admodum Lyrica carmina, ac ipſa in uniuerſum poëtica, quæ ſuis encomijs bonos uiros uehit, ſalubris eſt & ζωθάλμιος, hoc eſt, floridè uiuens, quæ æternum heroibus nomen pariat. c Citharæ conſona laus.) Hoc eſt, Citharæ iuncta prædicatio uel commendatio.

d Verbum operibus.) Periphraſis eſt poëticæ, allegoriæ mixta, qua tantum dicit: Poëtica, inquit, eruditorum uirorum hymni, ſunt diuturniores operibus, hoc eſt, ipſis etiam uictorijs, & claris clarorũ uirorum facinoribus ſtabiliores. Quare principes et ſemideos maximopere ſuis factis doctorum hominũ ſcripta accedere, exoptare conuenit. e Gratiarum fortuna.) Id eſt, fauentibus Gratijs.

f Profundæ mentis lingua.) Emphaticôs illud uerbum, illud poëma diutius duraturum illud ſcripti genus ſtabilius fore ait, quod non lingua tantùm, ſed profundæ mentis lingua produxerit. Quî fit quòd pleriq; omnes hodie ephemera ſcribãt, imò uix unum diem durantia? Ratio eſt in expedito: quia non ex profunda mente ſcribunt: non ritè ſecũ omnia reputant: non alto conſilio componunt: non domi ſuæ primùm bene ruminant: non in nonum, ut ille ait, annum reponunt: ſed quamprimum lingua in ore conceperit quicquam priuſquã mens & ani-

mus reſciſcat, eiectum, & in publicum protruſum iri neceſſum eſt. Atqui & ſapientum, & Pindari hîc noſtri conſilium eſt, ne lingua mentem præcurrat. Atque hoc exordio beneuolum ſibi Timarchū reddit, eum ad præſentis hymni amorem accendens. Vnde ſtatim ſubijcit: g Proinde mihi liceat.) Votum eſt, quo poëta optat, ut hic hymnus ſuus ſit ceu felix inſignium factorum Timoſarchi ingreſſus: atque ut hæc Lyrice ſit ceu æternum monumentum memorabilis uictoriæ eius, ac uelutipræludium: qua ſi poëta pluribus hunc argumentis poſthac euehere cupiat. Simul autem Iouem Nemeæ uicto riæ Ephorum ac datorem admiſcet, pius ſemper in ſuperos uates. h Recipiat.) Aeacidûm bene turritam ſedem, ipſam Aeginam periphraſticè appellat, commendans eam à munitione & fortitudine: quā dum Aeacidarum ſedem uocat, originem & fulgorem eius ad Iouem uſque refert, ut in Pythijs & reliquis commemoratum. i Conſtanti iure commune lumen.) Optat uates, ut Aegina commune lumen ſuſcipiat: hoc eſt, poêma & hymnum hunc ex quo ad eam communis laus & fulgor redundet, ob uictorē Aeginetam Timaſarchum. Sed quid eſt quòd conſtanti iure dicit, græcè ξεναρκέϊ δίκα? breuiter eius hoſpitalitatem prædicat, ut quæ iuſtitiam hoſpitibus & exteris & conuenis præſtet, non ſuis tantùm ciuibus: id enim ualet ξεναρκέος δίκα. Quaſi dicat poëta: Ipſa Aegina & munitiſſima urbs & iuſtitia,

ſtitia,

ſtitia, nedum erga ſuos, ſed exteros quoque inſignis, hunc hymnum noſtrum cum Timaſarcho quæſo cõmunem ſuſcipiat. k *Quòd ſi parens tuus.) Ad patris laudes tranſit, eum à ſuis pariter uictorijs extollens. Primùm autem ueterum more Muſica eum clarũ extitiſſe innuit, poſtea à tribus eum uictorijs, à Cleonæa, ab Athenienſi & Thebana celebrat. Thebis autem Iolaia aguntur ludi, quos hic intelligit. Quas uerò Athenis & Cleonis uictorias ſigillatim retulerit, non conſtat, quum uarij illic ludi exhiberentur, iuxta mentem Scholiorum.* l *Cadmæi.) Thebani ſunt, à Cadmo conditore nomen gerentes.*

m *Æginæ gratia.) Hoc eſt, Thebani Timochritum Æginetam, propter congenerem ſibi urbem coronarunt. Ægina enim & Thebæ ſorores ſunt & Nymphæ, filiæ Aſopi fluminis, iuxta poëtarum ſententiam: unde nomina etiam urbibus (quarũ Nymphæ illæ ceu tutellares deæ fuerint,) indita.*

n *Siquidem amicus.) Quis quô peruenerit, exponit. Amicus Æginæta ad amicam Herculis urbem, Thebas.*

STROPHE II. COLON XIII.

(*a*)Qui cum Troiam olim fortis(*b*)Telamon depopulatus eſt, & Coos, & magnum bellatorem, ſtupendum(*c*)Alcyonea Gigãtem: quem tamen non antea interimere potuit, quàm duodecim currus, ac uigintiqua

„ tuor heroës eius, currus adminiſtrantes, Al-
„ cynoeus ipſe petra contriuiſſet. (*d*) Inexper-
„ tus ille pugnæ fuerit, quiſquis uariam non
„ intellexerit fortunæ rationem, qua & agentem interdum aliquid ferre oporteat.

a Qui cum.) Ex Herculis nomine occaſione acceptа, ad ipſius res geſtas digreditur. b Telamõ) Telamonẽ Herculi adiutorẽ fuiſſe perhibet in deuaſtatione Troiæ, in Coorũ, quos primũ Meropes uocatos tradit, excidio, & in Alcyonei Gigantis debellatione. c Alcyonea.) Alcyoneus hic Gigas erat, qui prope Iſthmũ Corinthi in Herculem incidit, cui ex Erythea boues abduxerat. Hunc Hercules proſternere impune non potuit: Nam uiginti quatuor currus cum totidem ipſorum heroibus, maximi lapidis iactu, Alcyoneus primùm Herculi contriuit: tandem in ipſum etiã Herculem lapidem proiecit: cæterùm repulſa per clauam petra, Gigantem Hercules adortus confecit. d Inexpertus ille pugnæ.) Gnome eſt, qua non mirum eſſe perhibet, quòd Hercules fortiſsimus heros in conflictu aduerſus Alcyonea nonnihil acerbi ſit paſſus, in curribus & amicis ſuis. Varia belli fortuna eſt: quare qui nõ uidet eam belli rationem eſſe, qua uel uictorem interdum ſuccumbere oportet, is ignarus eſt prælij, ignorat quàm ſeſe uerſipellem & ancipitem Mars exhibere ſoleat. Atque hæc dicit, quaſi nonnihil graue etiam uictori Timaſarcho acciderit, ut quod inter

luctan-

luctandum ceciderit,uel tale quiddam, quod hic reti cet,ac interim clanculum Herculis exemplo diluit. Elegans autem dictum eſt, quo eum prelij euentum eſſe ait, quòd agentem interdum aliquid pati oporteat:cui conſonat tragicus ille uerſus,quē quia eiuſdem ſit indolis,quur adſcribere pigeat?

τὸν δρῶντα πᾶτι καὶ παθεῖν ὀφείλεται.

ANTISROPHE, COLON XIII.

(*a*)Plura me enarrare prohibet lex, urgétque tempus,(*b*)Trahor autē ceu iynge quadam in corde meo,ut numeniam apprehendam. (*c*)Et quamuis profunda,adeóq; medium maris ſaltum iam occupet ſermo,reſiſte tamen inſidijs, alioqui magis atque hoſtes noſtri in luce deuiare uidebimur. (*d*) Etenim qui inuidia maceratur, uanum ſecū in tenebris conſilium uolutat.

EPODOS, COLON. XIII.

Humi proſtratum.At mihi quamdiuinū numen impertijt uirtutem, credo quòd in longum procurrés tempus felicem conſummabit.(*e*)Sedenim tu dulcis cithara protinus Lydio concentu carmen modo conſue amabiliſsimum: Oenonæq; & Cypro,ubi Teucrus eſt Telamonis filius. Sed Aiax patriam(*f*)Salamina tenet,

STROPHE III. COLON XIII.

(*g*)In ponto Euxino Leucen Achilles inſulam, Thetis uerò (*h*) Phthiam obtinet. (*i*) Neoptolemus latum Epirum, ubi (*k*) montium iuga(*l*)excellentiſsimos boues fouentia à Dodona primùm, ad Ionium uſq; mare protenduntur.(*m*) Ad radices autem Pelij montis ancillarem Iaolcon manu adortus Peleus Theſſalis morigeram tradidit,

a Plura me enarrare.) Temporis anguſtia à latiori digreſsione ſe excludi teſtatur. b Trahor iynge.) Se magno deſiderio ad numeniam, ad coniunctionem Lunæ rapi confirmat, ut hymnus ſuus tum temporis abſolutus, ad Timaſarchum perferatur. Per iynga autem auiculam ueneficijs deſtinatam & incantationibus, ut eſt apud Theocritum in Pharmaceutria uidere, hic præſtigia & incantamenta intelligit, metaphoricôs. Fuit autem Lynx Echûs aut Pythûs filia, quæ quum ſuis incantamētis Iouem ad Inûs amorem accenderet, in auem ſui nominis permutata eſt. c Et quamuis.) Seſe à digreſsione reuocat. Quamuis mediam hiſtoriæ Herculanæ partem uixdum abſoluerim narrando, deſiſtam tamen, ne quàm aduerſarij noſtri in excurſibus, immoderatiores eſſe uideamur. Seipſum autem ut redeat ad inſtitutum omiſſa digreſsione, hortatur. Sunt, inquit, qui inſidiantur poëticæ noſtræ, quærentes ſi quam ue

nari

nari queant calumniandi anſam: ſed ne accuſent nimium digreßiones meas, (qualibus & Simonides uſus eſt, reuertemur, unde ſumus digreßi.

d Enimuero qui.) Gnome inuidos laceßit. Inuidi, inquit, nihil aduerſum me poterunt, ſed cæca illorum conſilia & cogitationes uanæ erunt. Ad locum communem inuidiæ hæc gnome pertinet. Porrò ſibi inuidus plus nocet quàm alijs, iuxta ſententiam Horatij:

Inuidus alterius rebus macreſcit opimis. Et Virgilij:

Liuor tabificum malis uenenum. &c.

e Sed enim tu dulcis cithara.) Ad laudem generis Aeginetarum ſeſe ipſe inuitat. Aegina autem primùm etiam Oenone dicta, unde hic per Oenonen ipſam accipit. Et quia genus Aegineticū multis urbibus præfuit, ideo talium hic etiā meminit, & primum Cypri, ad quam Teucrus poſt obitum Aiacis ab Ilio reuerſus, patris indignationem metuens profugit, eiúsq; imperium obtinuit. f Salamina tenet Aiax.) Iuxta hiſtoriam. Salaminius dicitur. Vt uerò interierit in Iliaco bello, eſt apud Sophoclem in Aiace. g In ponto Euxino.) Inſula quædam eſt in Euxino ponto, quæ Leuce appellatur, in quam Achillis corpus à Thetide translatum fertur. Leuce autem appellatur per metalepſim, quaſi ſplendida: quod candidùm enim eſt, fulget. Sunt qui Leucē dictam putant, ab Erodijs auibus, quarū ingens multitudo in littore nidulantiū prǣternauigantibus hāc

inſulã indicet. Appellatur & Achillis curſus, quòd Iphigeniam uictimæ deſtinatam, abreptam per Dianam, ad hanc uſq; inſulam, æſtuanti eius amore inflammatus, proſecutus ſit. Quia Thetis ex Peléo Achillem pepererit, ideo & hanc in gente & claritudine Aeginetarũ Pindarus recenſet. h Phthiã.) Theſſaliæ urbem obtinet Thetis. Philarchus autor eſt, quòd Thetis Olympũ ad Vulcanũ aſcenderit, ut ab eo arma Achilli fabricanda procuraret. Vulcanus fabricatis armis ſpopondit ſe traditurũ Thetidi, ſi primũ ſecum concumberet. Thetis annuit ſe facturam, modò corpori ſuo primùm periculum faciendo aptaret; ſibi enim eandem corporis, cum Achille, et menſuram & harmoniam eſſe. Quo permiſſo, Thetis armis cincta aufugit. Vulcanus cũ eam non poſſet comprehendere, malleo arrepto in talum percuſſit, ut uehementer angeretur, Vnde Phthiam Theſſaliæ seceßit, ut illic ſanaretur. Hinc ab eius nomine Phthia Thetidiõ appellata eſt, ac Phthia colere cœpit Thetin. Alij templum Phthiæ eſſe Thetidis, cui nomẽ Thetidio, cuiꝰ reminiſcatur Euripides in Andromache, adſerunt. i Neoptolomeus.) Achillis filius Epirum obtinet. Regio eſt, quæ, autore Stephano, in duas, ſecũdum alios in treis, ſecundum alios in quatuor partes diuiditur. Plinius in tertiũ Europæ ſinum ad Acroceraunia Epirũ conſtituit. k Montium iuga.) Acroceraunia intelligit, quæ ſic dicuntur, quòd ob ſummitatem ſuam crebris fulminibus

iciantur, παρὰ τὸν ἄκρον καὶ κεραυνόν. Vt autem Acroceraunia à Dodona iuxta Arachtum flumen ad Ionium uſq; mare protendantur, eſt uidere apud Ptolomæū, tabula Europæ 10. Dodonæ oppido, Dodonæi Iouis tēplum eſt: unde prouerbio locus factus, Dodonæum æs, de loquacibus. l Excellentiſſimos boues.) Boues Epiroticas cæteris præſtare, Plini⁹ etiā fatetur, dum lib. 8. cap. 45. inquit: In noſtro orbe Epiroticis laus magna, à Pyrrhi regis iam inde cura, m Ad radices Pelij montis.) Iolcos Magneſiæ ciuitas eſt, in finibus Pelij montis ſita, Acaſti regis imperio ſubdita, quam Peleus Achillis pater Theſſalis hac occaſione ſubiugauit, ut Pindarus ſubindicat breuiter: Hippolyti filia Cretheis, uxor Acaſti, amore Pelij exarſit, eum ad ſui complexum prouocans: at cùm ei perſuadere non poſſet, ignominiam ſecuturam formidans, coram Acaſto ſuo rege, Pelea iniuriæ accuſauit, ceu uoluerit ipſam uiſtuprare. Acaſtus uxori ſuæ, ut fit, fidem adhibens, Pelea ad Pelei montis deſerta perduxit, ibiq; feris futurum cadauer reliquit. Atqui dij Pelei & innocentiam & puritatem commiſerati, illi Vulganum adlegant, ut gladium ei ſubminiſtraret. Hoc enſe accepto, incidentes quaſcunq; beſtias Peleus interemit, ac reuerſus tandem à beſtijs ſeruatus, in Acaſtum copias armauit, Iolcúmque Theſſaliæ, ob nefarium Chretheidis ſcelus, ſubiugauit.

Huius rei memi nit λόγος δίκαιος καὶ ἄδικος apud Ariſtoph. in νεφέλαις.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Hippolytes Acaſti coniugis doloſis technis reſpōdēs.(*a*)Dædali enim gladio mortem ei per inſidias plantauit Acaſtus. At Pelei familiaris(*b*)Chiron adiumento erat, & fatale ex Ioue deſtinatum malum auferebat. (*c*) Ignem uerò cuncta corrumpentem acutiſsimósque ferocium leonum ungues, aciem item acerrimorum dentium cohibens,

EPODOS, COLON XIII.

Duxit ipſam unam excelſarum ſedibus Nereidum. Præterea(*d*) uidit orbicularem thronum, in quo cœli pontiq; conſidentes reges, munera & potentiam ipſi, ſuam iuxta naturam oſtenderunt.(*e*)Vltra Gadera non licet ad caliginem uſq; progredi. (*f*) Reduc ad Europam nauim. Nec enim uirium earū eſt, omnem Aeaci liberorum hiſtoriam perſcenſere, atq; res præclarè geſtas.

a Dædali enim gladio.) Dædali gladium metaphoricè dolum & fraudem appellat: non quòd Dædali enſe uſus ſit, ſed quòd fraudis nomine Dædalo ſimilis fuerit Acaſtus. Vt enim Dædalus Cocali regis filiabus perſuaſit, ut aquæ calidæ per tecti culmē in lauātem Minoa demiſſo influxu, Minoa interimerent:

rent: ſic Acaſtus dolo feris obiectum Pelea occidere meditatus eſt. Hæc Scholia. Poteſt etiam hic locus ad Pelea referri, quòd is Dædali gladio, hòc eſt, enſe à Vulcano artificioſè apparato, interfecerit Acaſtũ quòd Vulcanus inſigni ac ueluti Dædalæo ingenio eũ gladium ſcitè & eleganter perfecerit.

b. Chiron.) Chironem Centaurum Pelei puerum, hoc eſt, amicum & familiarem uocat, cuius ope Acaſtum uicerit. c. Ignem uerò omnia corrumpentem.) A nuptijs Thetidis marinæ deæ Pelea commendat, quum ignem, acutiſsimos ferocium leonum ungues, dentésq; cohibuiſſet. per hæc omnia ipſam Thetidis permutationem ſignificans. Thetis enĩ dũ nuptijs iungeretur Pelei, in haſce ſeſe formas trãſmutauit, iam quidem in leonem, iam in ignem, iam in aliam figuram, inſtar Protei, Vertumni, Empuſæ, uel Tarandi: neq; ſic tamen eius uim declinare potuit. Cohibitis ergo iſtis leonum formis, ac demiſsis ignibus, duxit Thetin. Metaphora eſt à remigantibus, qui perfecto labore ſuo demittunt remos. d. Vidit porrò orbicularem thronum.) Non cœlũ, ſed ſympoſium in Pelio monte deorum uidit, quando & ſuperi & marini dij ſua præſentia nuptias eius et genus decorarunt, eiq; munera dederunt, Neptunus equos, Vulcanus machæram. Summa eſt, & cœleſtes & marinos deos, quales erant, in ſuis nuptijs conſpexit Peleus. e. Vltra Gadira.) Iuxta columnas Herculis Gadira ſunt. Quemadmodum non licet

ultra Gadira nauigantibus progredi,ſic Aeaci poſterorũ inſignia non poſſum commemorare omnia.

f. Reduc nauis uaſa.) Hoc eſt, ipſam nauim ad Europam. Quia Gadira Europam finiunt, & ultra ea præter caliginem nihil ſit, ac Europa citra Gadira habitetur: ideo, inquit, reuertere iam ad loca habitabilia, ad ipſam Europam, hoc eſt, ad inſtitutũ, ad laudes Timaſarchi, ubi tutius iter ingrediar, & felicius pergam. Eſt autem gnome memoratu digna, Vltra Gadira progredi non licet: parœmiam cōplectens, qua ne impoßibilia conemur, admonemur: ut antehac non ſemel auditum.

STRORHE IIII. COLON XIII.

(*a*) Theandridis corpora uegetantiũ certaminum nuncius uenit, Olympia, Iſthmo, Nemeaq́ ornatus, ubi experimentum habẽtes, nunquam ſine coronis inclytum fructum ferentibus domum redierunt. Vbi & patriam illam tuam triumphantibus odis miniſtram eſſe audimus Timaſarche. (*b*) Sin me auunculo Callicli iubes.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Columnam locare Pario lapide candidiorem, nihil inficiabor. (*c*) Aurũ dum liquitur, radios monſtrauit omneis: hymnus autẽ egregiorum factorum, & regibus & dijs homi-

hominem parem facit. Is Callicles circa Acherontem habitans, linguam meam ſuarũ laudum cantatricem inueniat, ut qui (*d*) in certamine Neptuno Tridente inſigni dicto, (*e*) Corinthijs floruerit ſelinis.

EPODOS, COLON XIII.

(*f*) Hunc Euphanes ſenior progenitor ille tuus canet Timaſarche, alij alios uirtutis ſuæ æquales habent. Iam quorum præſens aliquis ſpectatorum egerit, ea melius cæteríſque excellentius explicare & narrare poteſt (*g*) Ecquis Meleſiam laudans contentioné dirimat? is enim uerba connectens inſuperabili eloquentia immobilis perſiſtit, erga bonos quidem leni ſapientia præditus, iniquis uerò & uitiligatoribus (*h*) aſper & indefeſſus concertator ſeu aduerſarius.

a. Theandridis.) A contribulibus Timaſarchum prædicat. Theander enim inclytus quiſpiam è maioribus Timaſarchi fuit, à quo familia Theandridarum deducta. Indicat autem & Theandridas inſignes athletas & uictores certaminum fuiſſe. b. Sin me auunculo Callicli.) A fratre matris defuncto uita Callicle laudat uictorem. Per columnam Pario lapide albiorem, hoc eſt, lucidiorem, poëma ſuum & hymnum intelligit. c. Aurũ dum liquitur.) Præclara gnome, quo hymnũ optimo metallorũ auro

comparat. Quemadmodum aurum dum liquitur, ſiue conflatur, fulget: ita hymnus quempiam prædicans ipſum reſplendere facit, & dijs & regibus eũ adſimilans. d. *In certamine Neptuno dicto.*) *Periphraſis eſt ludorum Iſthmiorum.*

e. *Corinthijs ſelinis.*) *Hoc eſt, apio, quod Corinthijs uictoribus datur, ſiue quòd prope Iſthmum Corintho uicinum creſcat.* f. *Quem Euphanes.*) *Quaſi & ille epiniciorum poëtam egerit, cantaturũ eſſe Euphanem ait hymnum, quo ſit laudaturus Calliclem. Vel quòd defunctus ipſe, defunctum ſit ornaturus præconijs: uel ſenio confectus grandæuum: uel æqualis æqualem. Atq; hinc ait: Alij alios uirtutis ſuæ coæuos concentores habent. quaſi dicat: A tuis coætaneis, uel ab ijs, qui tecum ſpiritum ducunt, & non à uita defunctis, Timaſarche tu prædicaberis. Dicitur autẽ Euphanes auus fuiſſe maternus Timaſarchi. Porrò quorum aliquis ſpectator fuerit, ea melius cæteriſq; excellentius explicare & narrare poteſt. Sententia eſt, qua ſpeciatim tamen (licet generatim, ut omnes gnomæ, accipi queat) Euphanem clanculum interfuiſſe uictoriæ Calliclis innuit: quare ceu oculatus teſtis, eundem præ cæteris rectius etiam extollere poßit.* g. *Vt ſi quis.*) οἷον αἰνέων. *Didymi iudicium hic mihi probatur, qui τὸ οἷον ſpiritu aſpero per admirationẽ legendum cenſuit: ut ſit ſententia: Dij boni, quis nobis hic Meleſiam Athenienſem illum, Timaſarchi unctorem dignè extulerit, ac*

litem

litē diremerit, qua ſcilicet ab aliis prouocatur? Laudat uerò unctorem hunc tum à uictoria, tum ab eloquentia & facundia, propter quam ab aliis uinci nō poſsit. h. Aſper aſſeſſor.) Hoc eſt, difficilis eſt obſeruator ſuorum aduerſariorum, acriter reluctatur eis, ſuisq; amicis pugna deuictis fortiter adſiſtit, alacriter opem fert, uires illis & animum addit eos adiuuat. Tantum enim poteſt uox ἔφεδρος. Eſt autem antithesis, manſuetum eſſe & aſperum: manſuetum quidem & mitem bonis & amicis: aſperum & difficilem aduerſariis. Ab aliptæ ergo Meleſiæ encomio hanc cludit oden.

PYTHEAE LAMPONIS FILIO PANCRATIASTAE, ODE V.

STROPHE, I. COLON XI.

S(*a*)Tàtuarius non ſum, ut inertia fabricer ſimulacra in uno ſolo loco ſtantia. (*b*) Cæterū per omneis tam onerarias, quàm minores naueis uade & annuncia ô Muſa, quod condo poēma, quomodo uidelicet robuſtus Pytheas Aeginetes, Lamponis filius, in Nemeis ludis pancratii coronam uicerit, (*c*)

quum nondum(*d*)genæ eius autumnum te neram uindemiæ matrem oſtenderent.

ENARRATIO.

Argumentum. *Pytheam Æginetam Lamponis filium laudat à uictoria pancratij, à fructu uictoriæ, à familiari Pytheæ Euthymene, pancratij itidem uictore: à uictoria Aeaciorum Æginetica, à uictoria Megaricorum, ab unctore Themiſtio.*

a. Statuarius non ſum.) A Lyrices ſuæ, quã ipſe animaduertit ſæpe, præſtantia orditur. Lyſippus Chares Lyndius, Polycletus, etſi inſignes ſtatuas cælauerint, quid niſi inertia ſimulacra, quæ neq; mouere ſe quoquam poßint, neq; indicare quicquam, præter ſui ferè artificis artem? At hymnus poëticus terram & mare permeat, eorúmq; uirtutes quos prædicat, ſempiterna memoria proſequitur. Sunt qui Pytheæ amicos Pindarum ſolicitaſſe ferant, ut epiniciũ Pytheæ conſcriberet: ubi quum treis drachmas, ut Scholia habent, mercedis loco popoſciſſet, abnuiſſe illos, dixiſſeq; ſe potius æream ſtatuam eodem pretio comparaturos. Poſtea tamen reuerſos, pretio, quod exegerat, numerato. Hinc ab eo facto, à ſtatuarijs & ſtatuis principium duxiſſe Pindarum. b. Ceterùm per omnes.) Muſam ſuam inuocat, & hortatur ut per omnes naues tranſiens Æginetæ Lãponis uictoriã Nemeã, quã pãcratio obtinuit, annunciet. Quare per naues uult itare Muſam? quia Ægina

inſula

inſula in mari ſita, ad quam & ex qua citra naues nemo iter facere poteſt. c. *Quum nondum.) Ab ætate amplificat. Eſt autem oratio tropica, uel allego rica. Vult autem dicere, quòd impuberis adhuc ætatis adoleſcens Pytheas uicerit. Porrò ſenſum poëtæ, non uerba, reddidimus: ſic enim Pindarus habet: Mẽ tem nondum autumnum, teneram uini floris matrẽ, oſtenderat. Qua in periodo hypallage utitur, dum autumnum per appoſitionem facit matrem uitium pullulationis.* Non *enim autumnus eſt initium & origo floris uini, ſed potius ſignum uindemiæ & maturitatis. Ipſa autem ſententiæ neceſſitas, per τὴν οἰνάνθην, hic non herbam (quam Dioſcorides lib. 3. cap. 126. explicat) accipi, ſed ipſam uitis germinationem, cymas & aſparagos, ut ita dicam, cogit.* d. *Genæ.) Quia uerò γένυς uocula illa nedum mentũ, ſed & τὴν σιαγόνα ſignificat, uel pro malis, uel mento, citra errorem hic uertitur.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

(a) E Saturno uerò & Ioue heroës iaculatores plantatos, (b) acq́ aureis Nereidibus (c) Aeacidas exhilarauit, metropolímq́ (d) charam hoſpitibus tellurem. (e) Quam olim bonis uiris abundãtem ac nauibus celebrẽ poſuerunt, prope aram patris (f) Helenij ſtantes, dum ad ſydera palmas unà tenderent, (g) Endeidos nobiles filij, (h) uisq́ Phoci regis.

EPODOS, COLON XI.

Diuinæ illius prolis, (*i*) quam Pſamathea ad littus maris peperit.(*k*) Verecũdor equidem magnum quiddam dicere, neq; iure patratum damnum, quomodo iam percelebrem inſulam reliquerunt, & quis genius (*l*) ab Oenone fortes illos uiros traxerit. Conti ,, nebo uerò me ab huiuſmodi narratione. Nã ,, (*m*) non omnis conſtans ueritas palàm faciẽ ,, ſuam oſtentans lucro eſt: uerùm ſæpenu- ,, mero ſilere nouiſſe, homini ſapientiſsimum ,, eſt.

a. E Saturno uerò.) Fructum uictoriæ Pytheæ nunc ſubijcit. Is eſt, quòd exhilararit è Saturno & Ioue progenitos: hoc eſt, præclaros Aeginetas heroës, ceu maiores ſuos. Eſt autem Chiron Saturni filius & Phillyræ, Iouis Aeacus, Aeaci Telamon & Peleus, Pelei Achilles: hos, inquit, Pytheas unà cũ metropoli Aegina celebres reddidit, eo quòd Aeginam ceu patriam præ reliquis urbibus & matrẽ, Aeacus & nepotes coluerint, ut ſæpe ſuprà indicatum. Quam & metropolin appellat, hoc eſt, primam & præcipuam, ac ueluti parentem reliquarũ urbiũ, quas paßim Aeaci proles inhabitauit: ut Cypri, Iolci, Salaminis, Leuces, aliarúmq; reſpectu, hanc μητρόπολιν uocet. b. Atq; aureis Nereidibus.) Hoc eſt, à Thetide & Pſamathe.

c. Aeaci-

c. Aeacidas. Hoc eſt, Aeaci poſteros & nepotes, Telamonem, Pelea, Achillem, Neoptolemum, Chironem item, qui ad genus Pelei & Achillis propter amicitiæ legem refertur. d. Charam hoſpitibus tellurem.) Hoc eſt, hoſpitalem: ſiue quòd hoſpitales fuerint Aeginetæ, ſiue quòd metropolis fuerit inter Talamonis & Pelei urbes. e. Quam olim.) A pietate et religione Aeginetas heroës laudat. f. Hellenij Iouis.) Iupiter Hellenius in Aegina colitur, à promontorio Hellenio nominatus. Vel Hellenium Iouem à Græciæ ſalute in Aegina impetrata dictum. g. Filij Endeidos.) Endeis Chironis filia, Aeaci uxor, Telamonem & Pelea peperit. Hinc per Endeidis filios hic Aeaci poſteritatem accipit. Aeaci ergo nepotes, inquit, Aeginam bonis ciuibus & re nautica exuberantem, celebrem & inclytam reddiderunt. Quomodo celebrem reddiderint, ſubiungit dum prope aram patris Hellenij, paſſis ad ſydera palmis, Iouem pro ſalute Græciæ implorarent. Senſus igitur eſt, Aeginam illuſtrem redditam, precibus & pietate Aeaci ad Iouem. Hiſtoriam attingit, ac ueluti per tranſennam oſtendit, cuius meminerũt hic Scholia, & Iſocrates in Euagora. Quum enim peſtis, uel ut alij uolunt, ſordes factæ eſſent in Græcia quìs plures interirent, uenerunt urbium legati Aeginam ad Aeacũ, ſcientes eum Iouis prolem eſſe, ſupplicantes ei, ut patris ſui Iouis numẽ exoraret, pro auertẽda Græciæ internitiõe. Aeac⁹ ergo preces ad

Iouem fudit, ac ſalutem Græciæ impetrauit: uniuerſa Græcia à uel peſte, uel grandi iſto malo liberata. Ex eo, inquit, facto Aegina celebrior eſt reddita. Iuxta Iſocratis ſententiam Aeacus ſolus obſecrauit Iouem. Iuxta uerò Pindari hîc mentem, non Aeacus tantùm, ſed Aeaci & Endeidis liberi, Telamon & Peleus Iouem orarunt unà cum rege Phoco. h. Phoci regis uis.) Periphraſis eſt, pro ipſo Phoco. Erat autẽ hic filius Aeaci ex marina dea Pſamathe, frater Pelei & Telamonis. i. Quem Pſamathea.) Vbi Nympha Pſamathe Phocum peperit. Dicitur autem Pſamathe & Pſamathea, ſicut Penelope & Penelopea, per extenſionem poſterioris ſyllabæ. k. Verecundor equidem magnum &c.) Infortunij, quod fratribus Telamoni, Peleo & Phoco contigit, hic per præteritionem non reminiſcitur: nẽpe quur celeberrimam inſulam Aeginam dereliquerint. Porrò infelicitas ea eſt huiuſmodi: Fama eſt, quòd Peleus & Telamon fratrem ſuũ (dum ſeſe mutuò exercerent, lapidis iactu, & alijs id genus corporis exercitijs) occiderint: Peleus quidem diſco, ſed Telamon ferro. Hinc ut odium ciuium ſuorum effugerent, ex Aegina excidiſſe, Talamonémq; Salaminam Atticæ, Pelea uerò Phthiam Theſſaliæ perueniſſe & occupaſſe. l. Ab Oenone.) Stephanus, Aeginæ tres ſunt, inquit: prima eſt una è Cycladibus, quæ Oenone uocata eſt. m. Non omnis conſtans ueritas.) Gnome eſt, qua non ſemper ueritatem

ritatem ediſſerendam indicat, ſed occaſionem expe-ctandam eſſe: potiſsimùm uerò in encomio & genere laudis præcauendum, ne qua turpia, etiamſi uera, admiſceamus. Hinc etiam Iſocrates in encomij Helenæ exordio Sophiſtam quendem carpit, qui Helenã quidem ſatis pulchrè laudauerat, ſed interim tamen uitium uel adulterium ab ea commiſſum purgarat. Porrò non ubiq;, neq; apud quoslibet, neq; quouis tẽpore, ueritatem dixiſſe unquam profuit: ſed occaſio hic etiam quærenda, ne ſi importunè ueritas dicatur, uel ipſa, uel nos cum ipſa reijciamur.

STROPHE II. COLON. XI.

Sin aliam Aeacidarum felicitatẽ, aut manuum uires, bellúm ue laudare ferreum uiſum ſit, (*a*) longos inde ſaltus mihi quiſquã ſuffodiat, (*b*) eſt enim leuis genubus meis impetus. Sed & (*c*) ultra mare aquilæ feruntur, (*d*) quibus cum & pulcherrimus Muſarum chorus prope Pelium haud imprudenter canit. Inter Muſas porrò citharam Apollo ſeptichordem, aureo (*e*) plectro quatiens,

ANTISTROPHE, COLON XI.

(*f*) Omnis generis modulabatur cantiones. Muſæ uerò primũ à Ioue orſæ, uenerandã Thetĩ cecinerũt, Peleáq;, ut ipſum tenera Cretheis Hippolyti filia (*g*) dolo trucidare

uoluerit, coniūx ipſa maritum ſuum Magnetium Epiſcopum uarijs conſilijs perſuadendo. Cæterùm falſò confictum concinnauit ſermonem, ut uidelicet ſponſus iſte in lectis Acaſti tentet,

EPODOS. COLON XI.

Sedem. Longè enim ſecus ſe res habet. Nā ſæpe toto ex animo illi ſupplicabat, ut ſecum coiret. Cuius tamen mentem excelſi tales ſermones contriſtabant, ut adeo protinus abdicaret Nympham iſtam, (*h*) hoſpitalis patris bilem ueritus. Ille uerò annuit ei, nubium excitator è cœlo Iupiter, immortaliūm rex, ut repente quandam Nereidum aureas colos geſtantium ſibi in uxorem duceret,

ὀργάν, hoc eſt, mores, uel mentem.

STROPHE III. COLON XI.

Aſcito ſibi ſocero Neptuno, qui (*i*) ab Aegis haud rarò ad inclytum Corinthiorū Iſthmum commeat: ubi à læta iuuenum corona, qui audaci membrorum robore decernant, arūdinea (*k*) fiſtula ſuſcipitur: (*l*) Apud quos iuuenes de omnibus operibus cognata fortuna locū arbitri retinet. (*m*) Atenim Euthymenes Aeginæ ad certamina diuinæ uictoriæ perueniens, uarios adſecutus es hym-

hymnos.

a. Longos mihi ſaltus.) In quinquertio ſaltantibus, foſſæ, in ſignum ſaltus & in metam effodiebãtur, ut ſequens, ſi uincere uellet, ea ſigna tranſiliret. Hac ratione hic tropicè Pindarus ſibi iubet ſignum ſtatim poni quod tranſiliat, in encomijs Aeacidarũ, inſignium uirtutum. Ac ſi dicere cupiat: Quantamcunq; metam mihi poſueritis, ego tamen pro meæ Lyrices facilitate, facilè tranſuolabo, & omnes alios concertatores uel poëtas uincam. b. Eſt genubus meis.) Hoc eſt ἀλληγορικῶς, mihi non eſt difficile hymnum pangere de Aeaci familia, qui præſtantiſsimus iudicetur, qui palmam obtineat apud omneis: nõ tam Lyrices mea gratia, quàm inſignium factorum, quæ Aeacidæ tranſegerunt, cauſa. c. Vltra mare aquilæ.) Confert characterem ſuũ & ſeipſum aquilæ, nedum terras, ſed maria uolatu ſuo emetiente. Mea, inquit, poëmata nedum terras, ſed & maria permeant. Et quia aquila, ob altiſsimum uolatum ſuũ diuina ales (ut Ariſtotelis eſt ſententia) creditur, ideo characteris hic ſui ſublimitatẽ adumbrat. d. Quibus cum.) Aquilas & Muſarũ chorum unà cum ipſo Apolline circa Peliũ canere adſerit, in gratiam Pytheæ: oſtendens Aeaci familiæ uirtutes tantas eſſe, ut eas & ſummi & diuini poetæ cũ celebrent, tum admirentur: ac iuxtà ſubindicat eã familiã & literarũ & Muſarũ amãtem fuiſſe. Aquilæ enĩ & Muſæ unà cũ Apolline ſuo haud

ſuaueis cantilenas edent, ſi non & à Peleo & eius poſteritate foueantur & honorentur. Apollini ſeptichordem citharam tribuit, ob ſeptemplicem illum bonarum artium orbem, quem græca gens ἐγκυκλοπαιδίαν uocat, qua bonarum artium uniuerſitas, circulus & conſummatio conſiſtit. e. πλήκτρῳ.) Plectro quatit citharam Apollo: hoc eſt, inſtrumento, quo percuſſa edit ſonorem ſuum. f. Omnis generis.) Quid Apollo & quid Muſæ cecinerint, per amplificationem adiungit. Pulchrè autē Muſas à Ioue principium carminis duxiſſe confirmat. Moris enim eſt poëtarum, à Ioue ſua ordiri poëmatia, uel Iouem ut ſummum deum primùm deuenerari. Vnde & Aratus, ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, A Ioue, inquit, ordiamur. Et Virgilius hunc ſecutus,

A Ioue principiū Muſæ inquit, Iouis omnia plena.

Dehinc pudicitiam Pelei, impudentiam & calumniam Cretheidos, uxoris Acaſti Magnetiorum regis: poſthac nuptias Pelei cum Thetide ceciniſſe Muſas teſtatur. Cui hiſtoriæ de inſtigato ad adulteriū Peleo non diſsimilis eſt impudentia & factum Prœti uxoris cum Bellerophonte apud Homerū in Iliade: Phædræ item nouercæ cum Hippolyto priuigno: & ſi ſacra miſcere prophanis licet, Pharaonis uxoris cum Ioſepho. Ioſephum caſtitatis amantem fuiſſe, & peccati inimicum, mirum non eſt, ut cuius animus amore & timore Dei inflammatus erat. Verùm ſi principes gentium uerè, tam omnia domantis Veneris,

támq;

tàmq; ſponte ſeſe offerentis contemptores fuêre, uel maiorem, uel parem cum Lucretia non immeritò laudem conſequuntur. At qui ut Cretheis Pelea prouocarit ad ſui amorem, præcedenti ode explicatum.

g. Decipiens.) Quomodo decipiebat Pelea? an fide & ſimulanter ad amorẽ prouocauit? haudquaquam. Sed ſi expugnaſſet pudicitiam Pelei, tum decepiſſet & Pelea, & ſeſe. Vel παρφαμβύη, pro παραφαμβύη, hoc eſt, inhoneſta, & pudicam coniugem minime decentia loquens: quæ ecphraſis mihi magis arridet. παρὰ enim præpoſitio uitiat ſæpe uerbi, qui cum coit, ſignificationem: ut ἀκόω παρακόω, φημὶ παράφημι. h. Hoſpitalis patris.) Timore patris ſui, qui hoſpitali iuri præeſt, permotus, noluit Peleus ſceleratæ petitioni morem gerere. Hoc eſt, quia Iupiter hoſpitum & peregrinorum tutor, & uiolati hoſpitij ultor eſt, hinc ueritus hoſpitalis Iouis iram, noluit hoſpitij ſui genialem ad ſe non pertinentem torum uiolare. Iouem autem uel hoſpitalis iuris caſſati, uel amicitiæ uiolatæ ultorẽ eſſe & hîc Pindarus, & Nicander, dum Alexipharmaca ſua cludit, admonent.

i. Ab Aegis.) Aegæ inſula eſt prope Eubœam: unde mare Aegæum dicitur, quod, ut & Stephanus, & Plinius libro 4. capi. 11. tradit, à capris nomen habet, quas Græci αἶγας appellant. Aegeo mari, inquit, nomen dedit ſcopulus inter Tenedũ & Chium uerius quàm inſula, Aex nomine, à ſpecie capræ, quæ ita à Græcis appellatur, repentè in medio

mari exiliens. Ab Aegis ergo Neptunus ad Iſthmũ, hoc eſt, ad Iſthmios ludos commeat. Nam Iſthmij ludi in gratiam Neptuni aguntur. k. Fiſtula ſuſcipitur.) In Iſthmijs ludis, à decertantibus, deus eorũ certaminum præſes, cantatur, celebratur, fiſtula & inſtrumentis muſicis prædicatur. Hæc uerò alia quadam digreſſione adiũgit: quum enim Pelei Neptunũ ſocerum feciſſet, ſtatim Neptunios ludos, & Neptuni honores, quos ex Iſthmo à uictoribus refert, ſubiecit. l. Apud quos.) Gnome eſt, qua fortunã eſſe dominam uictoriarum ait. Hoc eſt, certaminũ uictores conſtituuntur, quos fortuna ad uictoriam prouexerit. Hactenus digreſſus eſt ab Aegina, ad heroum eius inſulæ inſignia facta, quos uictoria Pytheæ exhilaratos dixit, qui & quales ſint illi explanando: nunc denuò ad inſtitutum redit, & à familiari Euthymene Pytheam etiã euehit. m. Atqui Euthymenes.) Non parum laudis ex inſignibus amicis ad aliquem refluit. Quare dum Euthymenes pancratij uictor familiaris eſt Pytheæ, fortem fortibus, uictorem uictoribus oblectari ob oculos ponit, iuxta Homericam parœmiam, ὡς μὲν ἀεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον. *Sanguinis autem gradu iunctum fuiſſe Pytheæ Euthymenem claret: ſiquidem frater matris, ſiue auunculus Euthymenis, Pytheas hoc loci à poëta ſalutatur.*

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quare & nunc auunculus tuus Pytheas
eiuſdem

eiuſdem originis gentem Aegineta ornat. Si quidem illi Nemea ſic apparata eſt, (a) patriúsq; menſis, qui Apollini in delicijs eſt, ut(b) coæquæuos aduenas domi, adeóq; in concauo(c) Niſi cono uincat.(d) Plurimùm equidem lætor, quòd circa bonum, cunctæ iam urbes certant. Noueris deinde te dulcium(e) Menandri laborum compenſationem feliciter,

EPODOS, COLON XI.

Accepiſſe.(f) Decet ab Athenis certantium præfectū eſſe. Quocirca ſi uenias prædicatum Themiſtium, ne adhuc rigeas, uocem ede, (g) intende uela ad antennarum iugum, pugilémq; ipſum, & pancratij uictorem decanta, duplicémque uirtutem (h) in Epidauro potitum rerum, ipſum uidelicet capere: in(i) Aeaci uerò ueſtibulis flores coronarum herbidos ferre,(k) uirentibus cum Gratijs.

a Patriúsq; menſis.) Menſis indigena uel patrius uel domeſticus, apud Aeginetas Delphinius appellatur, Delphinio Apollini ſacer, in quo ſacrificant Aeginetæ Apollini ædificatori & patrio, ut ſcribit Pythænetus. Aliam porrò ſententiam Scholia adijciūt huiuſmodi: Menſis indigena eſt, qui Delphinius appellatur, in quo aguntur ludi, quæ Hydro

phoria dicuntur. Hunc ergo menſem Apollo amat, ut in quo ipſe magnifiat & colatur. b *Coæquæuos domi,) Nedum Nemea, ſed & domeſtica uictoria conſpicuus eſt Pytheas. Aguntur autem ludi in Aegina, Aeacij, in quibus huc æqualium uictorem fuiſſe denunciat.* c *Niſi cono.) A uictoria Megarenſi. Periphraſis eſt Megarorum. Niſus enim rex Megarorum eſt: in ea urbe certamen Pythia, uel, ut alij, Alcothoia agebantur, in quibus & Pytheam primas tenuiſſe commemorat.* d *Plurimũ lætor.) πάθος eſt, quo prudentiam magiſtratuum Græciæ demiratur, qui in multis paſsim urbibus circa optima deſudant, & uarijs certaminibus patriam ſuam illuſtrant. Præter enim Olympiam uel Elin, Iſthmon, Pythona, Nemeam, pleriſque alijs urbibus ludi ſunt exhibiti, quemadmodum in Olympijs & Pythijs commonſtratum eſt. nempe Pellene, Megaris, Marathoni, &c.* e *Menandri laborum.) Ab unctore Menandro Athenienſi laudat Pytheam, ut quem non debeat pudêre, talem ſe habuiſſe alipten, cuius exercitatione & ſedulitate ad eam peruenerit uictoriam.* f *Decet ab Athenis.) Summæ artis præceptorem, à ſumma urbe oriundum docet: breuiter ita Athenas omnis eruditionis matrem, merita ſua laude non defraudans. Huc pertinet, quod Theſeus Athenienſis pancratium & luctam in Labyrintho, in interfectione Minotauri, quum enſem non haberet, reperiſſe perhibetur. Alij à Phorbante The*

te The

te Theſei præceptore paleſtricen repertam adſerunt, ut Polemon autor. Quòd uerò Theſeus Athenis primùm luctam didicerit, Iſtrus tradit. g Intende uela.) Hoc eſt, felici uento & ſequũda aura Themiſtium auum Pytheæ maternum celebra.

h In Epidauro.) Aſclepiea, ludi Aeſculapio ſacri celebrantur, in quibus & pugilatu, & pancratio uicit ille Themiſtius. i Aeaci ueſtibulis.) Hoc eſt, in Aegina, uel in ipſa Aeaci aula: quaſi coronæ, quas ex Epidauro retuliſſet, in Aegina illi ſuſpenſæ, uel dijs conſecratæ cernerentur. Periphraſis eſt Aeaci ueſtibulis, pro ipſa Aegina, uel Aeaci regia. Quòd ſi quis hæc ad Aeacia ludos referat, non errabit admodum, ni fallar. k Virentibus uel flauis cum Gratijs.) Hoc eſt, Gratiarum beneficio, uel ſummo Aeginetarum applauſu & fauore. Eſt enim græciſmus, σὺν θεῷ, σὺν χάρισι: pro quo nos dicimus, Dei benignitate, Deo uolente, Deo propitio, fauentibus Gratijs.

ALCIMIDAE AEGINETAE IUVENI LUCTATORI, ODE VI.

STROPHE I. COLON XIII.

H(*a*)Ominum idem quod deorũ genus: ex una enim parente utrique ſpiramus. At nos omnis abſoluta uis ſeparat, ſecundum quam ceu nihil ſumus. Dehinc ferreum ſanè cœlum tuta perpetuò ſedes manet. Quadãtenus tamẽ pares ſumus, ſiue magnã iuxta mentem, ſiue induſtriam, dijs immortalibus: tametſi ignoremus qua die uel nocte ad uitæ noſtræ ſummam, quam definiuit diuina prouidentia, nobis currendum ſit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Certis uerò ſignis nunc eam(*b*) cognationem indicat Alcimides, ex frugifera eam tellure uidens, quæ quidem ſtatis uicibus annuum iam agrorum prouẽtum mortalibus tribuit, iam uerò quieſcens robur iterato recipit.(*c*)Venit è iucũdis Nemeæ ludis puer certaminibus clarus: hanc à Ioue adſequutus fortunam nunc nõ infelix apparuit, ſed inſtar uenatoris, circa luctam

EPO-

EPODOS, COLON XI.

(*d*)In Praxidamantis aui ſui paterni ueſti gijs, pedem ſuum dirigens. (*e*)Nanque is Olympionices primus(*f*) inter Aeacides circa Alpheum, & quinquies in Iſthmo, ter uerò Nëmeis ramis coronatur, (*g*) Soclidæ memoria renouauit, qui Ageſimachi liberorũ præcellentiſsimus fuit.

ENARRATIO.

Aeginetam Alcimidam hoc encomio euehit à luctæ uictoria, à maioribus, ab Aeacidis, ab amico Timida, & Mileſia unctore. Orditur autem à pulcherrima gnome, quid & quantum humanæ naturæ cum diuina ſit commercij, adaperiens. **Argumentum** *a Hominum idem.) Et deos & homines è Terra matre genitos poëtica opinione adfirmat. Cuius ſententiæ et Heſiodus eſt. E Terra Cœlum, è Cœlo Saturnus, è quo Iupiter, dehinc reliqui Gigantes. E Pandora poſtea humanum genus, uel è Prometheo, ut alij. Verũ piæ Chriſtianorum mentes, quid de Deo ſentiendum, nouerunt. Hoc tamen planè uerum eſt, induſtria, ingenio, & intellectu, alijsq́; animi eximijs dotibus hominem diuinæ naturæ perſimilem, id quod & diuinæ literæ teſtantur Geneſis primo: Faciamus hominem ad ſimilitudinem & imaginem noſtram. Rurſum pijſsima ſententia humanam naturam à diuina*

perfectionis nomine ſecernit, dum inquit: At nos omnis abſoluta uis ſeparat, iuxta quam ueluti nihil ſumus. In Deo ſumma perfectio: in homine quid niſi umbra, & umbræ ſomnium? Proinde pulcherrimã ephodon & acceſſum hac gnome ad Alcimidæ uictoris encomion præſtruit. Statim enim Alcimidæ diuina uirtute probat, hoc, quod dixit, uerum eſſe.

b Certis uerò &c.) Hominibus quadantenus parem cum dijs immortalibus mentem, induſtriam, agilitatem eſſe, Alcimidæ uictoria probat.

c Qui cognationem ſuam uidet.) Genus Alcimidæ uictoris aruis comparat, quæ uiciſsim fruges proferunt, & quieſcunt. Lætiorem enim ſegetem & uberiorem fructum producunt agri, ſi poſt frugũ prouentum, eis, ut fieri ſolet, ſpatium reſpirandi, & uirium recolligendarum detur. Exhauritur natiua fœcunditas, ſi intermiſsionem citra, quotannis colantur arua, ſeminaq; illis mandentur. Conſimilem ad modum genus & maiores Alcimidæ, partim certaminibus claruêre, partim, à certaminibus quieuerũt. Quam rem illis Pindarus laudi adſcribens, hoc ad uictoriam modo & alacriores, & ſplendidiores redditos confirmat, agrorum inſtar, qui poſt uacationem, otium & reſpirationem exuberantioreis fructus progenerãt. Porrò genealogia Alcimidæ ſic habet: Ageſimachus, cuius Soclides, cuius Praxidamas, auus paternus Alcimidæ. Pater uerò Alcimidæ neq; in Scholijs, nec in encomio Pindari nominatur.

tur. Atq; inter hoc Ageſimachus athletam egit, Soclides filius quieuit, Praxidamas Soclidæ filius uicto ria inclytus factus eſt. Rurſum Praxidamãtis filius, pater Alcimidæ à certaminibus abſtinuit, filius Alcimides Nemea potiſsimùm uictoria illuſtris eſt redditus. d Venit ex amabilibus.) A Nemea uicto ria Alcimidem effert. e In Praxidamantis.) Aui paterni ueſtigia inſecutum Nicephorũ adſerit: quod in laudem generis eius cedit. f Nanq; is Olympionices.) Digreditur ad uictorias aui ſui Praxidamantis, nouem eius coronas per uictoriam partas recitans, unam in Olympijs, quinq; Iſthmicas, tres Nemeas. g Inter Aeacides.) Hoc eſt, Aeginetas, per metonymiã, & per antonomaſiam. h Soclidæ memoriam renouauit.) Patris Praxidamantis: qui tametſi non fuerit uictor alicuius certaminis, inſignem tamen filium fortitudine & uirtutibus Praxidamantem protulerit. Didymus autor nomẽ huic fuiſſe σωκλεῖ: poëtam uerò patronymicôs extuliſſe.

STROPHE II. COLON XIII.

(*a*) Poſtquam ei tres præmia certaminũ ferentes, ad ſummum uirtutis culmen conſcenderunt, qui labores guſtarunt, Deiq; beneficio, (*b*) nullam aliam domum, per uniuerſæ Græciæ (*c*) angulos, coronarum adeò promam pugilum certamine (*d*) demonſtrauit. (*e*) Confido me magnifica dicendo, ſco-

pum aſſequi,ſagittæ in morem ab arcu miſ-
» ſæ.(*f*)Tu Calliope rectum percelebrémque uentum ad hanc metam dirige. (*g*) Defunctorum enim uita mortalium.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

„ Et poëtæ & (*h*)oratores,pulchra ſibi ope
„ ra(*i*)tulerunt.(*k*) At Baſsidarum antiquitùs celebratum genus pulchris non deſtituitur uirtutibus,qui priuatim ex ſeſe(*l*) Pieridum cultoribus,quæ ad laudem pertinēt ſuppeditantes,è ſuis excellenter geſtis rebus,multum hymni adhibere poſſunt. Etenim admirando manus(*m*)loro ligatus,ab eadem familia progeneratus (*n*) Callias, Pythiorum uictor euaſit,formoſæ concinens

EPODOS, COLON XI.

Latonæ ramis,(*o*) iuxta Caſtaliam, ubi(*p*) decantantium in choro ad ueſperam uſque reluxit, (*q*) maríſque pons indefeſſus (*r*) in uicinorum(*s*)Trieterica taurorum uictima honorauit Calliam per Neptunium delubrum.Ad hæc & (*t*) leonis herba uictorem (*u*)ſub opacis Ogygijs (*x*) Phliuntis montibus coronauit,

a Poſtquam ei.)Et Soclidi tres filij fuêre, uictorijs, & certaminibus inſignes,inter quos Praxidamus

mus celeberrimus inuentus eſt. b Nullam domum.) Alcimidæ & maiorum eius domum in tota Græcia præ cæteris florentiſsimam & excellentiſsimam eſſe. Collatio eſt, qua genus & domeſticũ ſplẽdorem reliquis antefert. c Angulos.) Vrbes Græciæ, in quibus certamina celebrantur, angulos appellat, & in quibus uictoriam obtinuêre. Vrbes enim locorum ſunt anguli, et regionum occultationes: ſeu quòd urbes ferè in ſeceſsibus collocentur. d Demonſtrauit.) Praxidamus. e Confido.) Ad ſeipſum per confidentiam apoſtrophen facit, non indigna ſeſe Alcimidæ uirtutibus prolaturum exponẽs.

f Tu Calliope.) Deeſis & ĩnuocatio eſt: quia ſe magna prolaturum propoſuerat, ideo tanquam ipſe non ſufficiat tantis uirtutibus enarrandis, Calliopen inuocat, poëtices præſidem. Orat autem ut opem ſuã & ſequundum uentum adleget, quò felicius, quod ipſe decreuit, perficere queat. g Defunctorum enim uita mortalium.) Quia iamolim defunctorum heroum, à quibus originẽ duxit Alcimidæ genus, etiamnum commendaturus eſt, ideo hanc gnomen iam adducit, qua poëtarum opera, defunctos ad uitam quoque reduci confirmat. h Sapientes homines.) λόγιοι, id eſt, oratores, qui res politicas conſcribunt uel narrant: uel etiam hiſtorici. i Tulerunt.) Id eſt, extulerunt: ſimplex pro compoſito: hoc eſt, prædicauerunt. Græcè κόμιξαν, quod Doricum eſt, pro ἐκόμιζον. k At Baſsidarum.) Baſsidarum fa-

milia à Baſſo quodam deducta eſt in Aegina, à quo genus maiorum Alcimidæ principiũ duxit. l Pieridum aratoribus uel cultoribus.) Periphraſticè poëtas Pieridum, ἀρότας id eſt, aratores appellat. Eſtq; metaphora ab agricolis deſumpta. Vt enim illi agrũ & uineas, & hortos colunt, ſic poëtæ carminibus ſuis & Deos & homines, atque adeò præclara fortium uirorum facta colunt, celebrant, decantant. Et ne quiſquam ſimpliciter colonos uel agricultores intelligeret, adiunxit uates, πιερίδων. Summa, ut ruſtici ſunt agricultores, ſic poëtæ ſunt Muſarum aratores, hoc eſt, cultores. Aratores enim poëta pro cultoribus dixit. Baßidæ, inquit, domeſticis uirtutibus clarentes abundè argumentorum hymnis poëtarum (qui ſunt Pieridum cultores) præbent. m Loro ligatus.) Hoc eſt, pugilatu uictor euaſit. n Callias.) Exemplo probat Baßidas uictoriæ ornamentis abundare. Callias enim è familia Baßidarum, Delphis, id eſt, Pythio certamine, Iſthmijs & Nemeis ludis uictor, coronas reportauit. o Iuxta Caſtaliam.) Id eſt, Delphos. Caſtalia fons eſt prope Delphos & Pythonẽ. Periphraſis eſt Pythiæ uictoriæ.

p Decantantium in choro.) Victores enim uel ad noctem uſq; hymnis celebrabantur. q Maris pons indefeſſus.) Periphraſis Iſthmiorum. r In uicinorum.) ἐν ἀμφικτυόνων. Amphictyones commune Græciæ cõcilium eſt, ut Cicero habet. Harpocration in Lexico decem Rhetorum, Amphictyo-

nas

nas græcum concilium eſſe item confirmat, quod Thermopylis congregetur: dicti uel ab Amphyctione Deucalionis filio, qui primus regem agens, collegerit gentes, ut in octauo Theopompus ſcribit. Fuerũt autem gentes hæ duodecim, Iones, Dorienſes, Perrhebi, Bœoti, Magnetes, Achæi, Phthiotæ, Melienſes, Dolopes, Aenianes, Delphi, Phocenſes. Vel ab eo quòd Delphorum gentes illæ accolæ eſſent, quæ in eo concilio coirent, ut Anaximenes in primo Hellenicôn tradit. Per Amphictyonas ergo uel ipsũ Græciæ concilium intelligit, cuius conſilio inſtitutum, ut in Iſthmijs ludis Neptunus uictima taurorum honoraretur: (Solet autem & Homerus nigris Neptuno tauris litare.) uel uicinos & accolas Iſthmi, Corinthios nimirum, intelligit. s *Trieterica taurorũ uictima.) Hoc eſt, triennali taurorũ ſacrificio. Iſthmij nanque ludi tertio quoque anno celebrabantur, ab Iſthmia Calliam ita uictoria prædicans.*

t *Herba leonis.) Hoc eſt, uiride apium, quo Nemei uictores coronabantur. Quur leonis herba? quia Hercules deuicto leone Nemeæo, ludos illos ad potiorẽ redegit ſtatũ, antea ab Archemori fato inſtituti.*

u *Sub opacis Ogygijs montibus.) Situm Nemeæ exponit, per topographiam. Nemea ſita eſt ſub opacis Ogygijs Phliuntis montibus. Ogygia uetus eſt inſula, in quam Vlyſſes naufragium perpeſſus delatus eſt tandem, ut & apud Stephanum & Homerum claret. Pro ueteri, adiectiuè hic uſurpatur,*

quemadmodum apud Nicandrum in Theriacis. Refertur, inquit Nicander, Ogygia inter adoleſcentes ſanguine feruidos fabula: id eſt, priſca ſeu uetus fabula. Ita hoc loci, Ogygijs montibus, id eſt priſcis. Opacis, id eſt, arboribus conſitis, umbroſis. x *Phliuntis.) Phlius urbs eſt Peloponneſi, quæ antea Aræthyrea & Arantea dicta eſt, à Phliunte Bacchi et Chthonophyles filio nomen habens. Ad Phliuntis ergo Peloponneſi ciuitatis montes Nemea ſita eſt: periphraſticôs hac ratione à Nemea uictoria Calliam extollens.*

STROPHE III. COLON XIII.

(*a*) Sunt autem latæ ſapientibus undique uiæ, ut pręclaram hanc inſulam ornent, poſt quam eis Aeacidæ excellentem præſtitêre felicitatem, magnas demonſtrando uirtutes. (*b*) Nam & per terram & mare procul ipſorum nomen uolat: aduſque enim Aethiopes, (*c*) Memnone domum non redeunte, proſilijt. Queîs & graue certamen Achilles demonſtrauit, qui ad terrã è curru deſiliẽs,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Pellucidæ filium Auroræ, funeſtæ traiecit haſtę iaculo. Et hanc quidem ueteres (*d*) curulem adinuenerunt uiam, quos & ipſe ſequor certè ſedulò. (*e*) Quæ uerò ad pedem

nauis

nauis ingruit procella, cuiuis maximè turbare animum dicitur. (f) Ego autem uoluntario dorſo geminum ſubiens pondus, præco ueni, (g) quintum hoc ad uiginti priora concinens.

EPODOS, COLON XI.

Decus à certaminibus, quæ ſacra uocāt, quod inclyto generi ſuo appoſuit Alcimides. (h) Duobus quidem floribus te Alcimida, téque Timidam prope Saturnij delubrum Olympiadis procliuis orbauit ſors. (i) Proinde non diſsimilem Delphini Mileſiam dixerim, propter ſaltus celeritatem, manuum & roboris, aurigam illum.

Sunt autem latæ.) A claris patriæ heroibus amplificat, nempe ab Aeacidis. b Nam per terram & mare.) Ad extremos uſque Aethiopas Aeacidarum nomen & uirtutem progreſſam demonſtrat: ídque propter Achillem, qui Memnonem Aethiopem Troiano bello interemit, ut ſtatim ſubijcit.

c Memnone domum non reuerſo.) Memnon Tithoni & Auroræ filius, Aethiopum rex, auxiliares copias Troianis mittens, ipſisq́ ſuccurrens, ab Achille occiſus eſt. d Curulem uiam.) Occaſione currus, à quo Achilles deſiliens Memnonem interemit. Curulem uiam à ueteribus repertam allegoricè dicit. Veteres, inquit, poëtæ & oratores hanc cu-

rulem, id eſt, tritam & communem uiam, hoc eſt, encomiorum rationem inuenerunt, quos & ego ipſe ſequor. Vel alia ratione ſic: Et ego Pindarus ueterũ more ex curru depugnare malo, quàm ex naui: malo terreſtri, quàm nauali conflictu decernere. Hoc eſt, (allegorijs enim & metaphoris frequens eſt Pindarus) & ego tutiori modo ueterum qui ante me hero um uirtutes extulerunt, exempla ſecutus, Alcimidem & maiores eius dignis euexi præconijs: & interim tamen uix periculum effugi, dum ab inſtituto excidẽs, ad Aeacidas ſum deuectus. Atq; hoc eſt quod ſtatim rurſus allegoricôs adijcit. e *Quæ uerò ad pedem nauis.) Pes nauis eſt ipſe temo, uel gubernaculum uel clauus, quo dirigitur ac ueluti incedit nauis: hoc eſt, præſens tempeſtas animum gubernatoris angere ſolet. Hoc eſt, ſum quidem latius fortaſſe digreſſus, quàm æquitas exigat, ut uel animum hoc meũ adflictare poßit. Cæterùm hoc ſe de induſtria, non ex ignorantia uel inertia deſignaſſe, ſed ſuo iure & ſuopte conſilio feciſſe ſubindicat, dum ſubiungit:*

f *Ego uerò uoluntario dorſo geminum ſubiens pondus.) Metaphora à baiulis. Non inertia & ignorantia quadam hebetatus, inquit, alios heroes & amicos epinicio Alcimidæ admiſceo, ſed uolẽs & ex cõpoſito, quemadmodum & nunc & Alcimidam & Mileſiam unctorem eius unà ad ſydera uſque extollo.* g *Quintum hoc ad uiginti priora decus.) Hoc eſt, uiceſimam hanc quintam uictoriam Alcimidæ*

midæ, uigintiquatuor prioribus adiungens, & ſuis laudibus efferens. Oſtendit autem uigintiquinque uictorijs cum hac ultima, Alcimidæ illius ipſius genus illuſtratum eſſe. h Duobus quidem floribus.) Alcimides et Timidas ſortitò electi ut in Olympijs pueri ipſi cum pueris certarent, ad ipſum certandi tempus prima lanugine ueſtiti reperti ſunt: quare à certamine ſunt repulſi, quòd puerilem iam ætatē egreſſi eſſent, & ex ephebis exceſſerint. Hinc dicit, duobus floribus, id eſt, uictorijs procliuis ſors uos orbauit: hoc eſt, ipſa pubes ueſtra in cauſa fuit, quo minus pluribus uictorijs augeremini, in Olympico nimirum agone. i Proinde non diſſimilem.) Mileſiam Alcimidæ unctorem à uelocitate laudans, Delphini (qui pernicitate ſua omnes marinas beluas antecellit) comparat.

SOGENI AEGINETAE PVERO QVINQVERTIO, ODE VII.

STROPHE I. COLON XII.

P(a) Arcarum mente profunda- ,,
rum aſſeſtrix Ilithyia, prępoten- ,,
tis Iunonis filia, liberorum pro- ,,
creatrix, implorãtium uoto nu- ,,
men tuum adſis. (b) Tua ſiquidem deſtituti ,,
ope neque lumen, neque (c) nigram uidere ,,

» noctem,(*d*)nec ſororem tuam Heben, mem
» brorum ornatu ſplendidam, adipiſci potui
» mus. (*e*) Neque omnes ex æquo æui no-
» ſtri uitam tranſigimus. Aliæ enim res, alio
» nos iugo à felicitate ſeparant.(*f*)At uerò tua
» ope Thearionis filius abſolut⁹ redditus So-
» genes,glorioſus etiamnum quinquertij no
» mine cantatur.

ENARRATIO.

Argumentum *Hoc encomio Sogenem Aeginetam quinquertionem, qui uicit quinquertio, ab ipſa uictoria, primum natiuum uel à natiuitate, Ilithyiæ beneficio, ad tectum & inſitum ei robur deuenerans, laudat: à patria Aegina, & à conſequenti uictoriam præconio. Deinde ad laudem poëtices, qua uirtus & inſignia facta prædicantur, excurrit: docta & eleganti digreßione uſus, qua miris certè modis poëticen, Homeri maximè, effert. Poſt à patre Thearione, apud quem ipſe Pindarus hoſpitem egit. Poſtremò Nemeum Iouem efferendo ad Aeacum & Herculem deſcendit, & amicos & hoſpites: perinde ac in huius hymni œconomia planum fiet. Tum à uicinia. Eſtq; hic hymnus, cùm ob pias ſententias, quas ſubinde cõgerit & coaceruat, tum ob inſigne encomium literarum, poëtices potißimùm, ex omnium præſtantißimis unus.* a *Parcarum mente profundarũ.) Ilithyiam hic uocat, quam Olympiorum ode ſexta Eleutho*

Eleutho appellauit, Latini Lucinā uocant, quæ parturientibus opem fert, & Laboranti in partu fœturæ ſuccurrit. Eleutho dicitur παρὰ τὸ εἰς τικτούσας ἐλεύθειν, *quòd ad parturientes accedat.* εἰλείθυια *uerò* παρὰ τὸ ἐλίττεσθαι, τουτέστι ἐπικλώθειν, *hoc eſt, ab aduoluendo.* ἐλίσσεσθαι *enim eſt uoluere, quemadmodum fuſum uolutatur, ut eſt apud Ariſtophanem in* Βατράχοις, *ubi uicina quæ gallum gallinaceum ſuum amiſerat, fuſum* εἰειειειειειλίσσεται χεροῖν, *prioris ſyllabæ multiplicatione ipſam fuſi & uolutationem & tractationem exprimens. Lucina ideo Latinis, quòd lucem recenti fœtui adferat, ſeu eundem in lucem proferat. Hanc Parcarum ſociam fingit, hoc eſt, diuinæ prouidentiæ comitem, Iunonis filiam, ſororem Hebes, id quod & Heſiodus in Theogonia ſentit. Quòd ſi per Ilithyiam hāc diuinæ prouidentiæ & ſapientiæ poteſtatem accipiamus, pia erit, nec à noſtra Chriſtiana religione ſententia remouenda. Diuini enim numinis ſapientia omnium creaturarū uerè eſt procreatrix. Hanc iam inuocat, ut adſit omnibus eius opem implorantibus.* σχῆμα *eſt, quod Græci* δέησιν, *autore Lupo Rutilio, appellant. b. Tua ſiquidem ope.) Potentiam & uires Ilithyiæ enumerat: quæ ſunt, quòd citra eius auxiliū nemo uitæ officio & gratia fungi poteſt. c. Nigram noctem.) Eſt metalepſis: id eſt, opacam. d. Nec ſororem Heben.) Pindarus hic ſimul fabulæ* μυθολογίαν *adnectit. Non poſſumus, inquit, citra tuum ô Ili-*

thyia beneficium ſororem tuam Heben adipiſci. Hebe pubertatem ſignificat. Pubertas ergo ſoror eſt Ilithyias: id eſt, diuinæ prouidentiæ poteſtate, ad ipſam pubertatem ex infantilis ætatis ſordibus promouemur. Fingitur et à poëtis, Heben ante raptum Ganymedem deorum immortalium egiſſe promam, & in promendo nectare miniſtram: quod ſuperi æternam ſecum pubertatem, hoc eſt, optimum ætatis florem retineāt, nullo æuo marceſcant. Orditur autem ab Ilithyia, ob eam cauſam, iuxta Ariſtodemi ſentētiam, quòd pater Thearion prouectioris iam ætatis, Ilithyian inuocarit, ut ſibi prolem daret: poſtq; eam precationem & inuocationem, filium illum Sogenē ſuſtulerit. Hinc Pindarum à Lucinæ imploratione & laude duxiſſe hìc principium. Et quāquam hæc Ariſtodemi, Ariſtarchi diſcipuli, ſententia, alijs aliam producentibus, optima uideatur, eſt ergo tamē quur opiner Pindarum, inuentionis copia & ubertate ductum, ad Lucinæ ſeſe numen contuliſſe, ob inſignem uel natura Sogeni inditam ad dimicandū agilitatem & fortitudinem. Nec opus eſſe hoc exordiū, cæteris non diſsimili robore pollentibus accommodari oportere: quandoquidem pauperis ingenij eſſet, una in diuerſis encomijs exordij formula uti. e.

Neq; omnes ex æquo.) Non omnibus eandem felicitatem obtingere: uarijs uaria eſſe uitæ genera: non omnibus conſummatam felicitatem, uel etiam robur membrorum obuenire: licet in encomio Helenæ

Theſea

Theſea omni felicitate perfectum Iſocrates confirmet, ſed αὐξητικῶς. Atq; hac ſententia facit προπαρασκευὴν ad ſequentem Sogenis laudem. Non omnibus, inquit, datur quod & Thearioni & Sogeni conceſſū eſt. Vt maiorem uictoris uirtutem reddat, ſubindicat, non omnibus, imò paucis conſimilem felicitatem obuiam ſeſe præbere. Eſtq; iuxtà præoccupatio, qua rationem reddit, cur non omnes ex æquo ab Ilithyia mortales ita foueantur primùm, ut & uirtute & robore, adultiores facti, ex æquo præemineant. f. At uerò tua ope.) Applicat exordium ad inſtitutum, & ipſum uictorē Sogenem. Tua benignitate effectum eſt, inquit, ut Sogenes ob quinquertij uictoriam inter quinquertiones celebretur: à quinquertij uictoria primùm eum euehens.

ANTISTROPHE, COLON XII.

(*a*)Is (*b*) hymnorum amantem urbem bellicoſorum Aeacidarum incolit, (*c*) qui & animū certaminis non ignarū in adminiſtratione reipublicæ ſucceſſorem potius uoluerunt. (*d*) Porrò ſi quiſquam fortunata geſſerit, mellitam is, Muſarum fluentis, occaſionē dedit. (*e*) Magnæ ſanè celebrandæ uirtutes, tenebris obſitæ ſunt. (*f*) Sedenim bonis operibus ſpeculum uno modo nouimus, ſi quis memoriæ præclara redimicula habentis gratia, laborum præmia inueniat, (*g*) ex incly-

tis carminum odis.

a. Is urbem.) A patria Aegina Sogenē laudat. b. Hymnorum amantem.) Propter uictores Aeginetas, qui carminibus & epinicijs celebrantur. c. Qui & animum.) Aeginetæ uel Aeacidæ, animum uictoria quinquertij conſummatum habere uolunt: amāt quinquertium. Nā & *Peleus* πένταθλον *reperiſſe dicitur, ut Scholia tradūt.*

d. Porrò ſi quiſquam.) A conſequenti uictoriam laude. e. Magnæ ſanè uirtutes.) Virtutes non iuuare alios, neq; ſuos etiam poſſeſſores, niſi celebrentur doctorum hominum ſcriptis. Digreßio eſt ad laudem literarum, poetices tamen potißimū. Virtutes, inquit, obſcuræ ſunt & prorſum ignorantur, niſi ſub oculos & poëtarum & hiſtoricorum ſcriptis ponantur. Quare uictor etſi facto & fortitudine & triumpho ſuo luceat, longè tamē maior fit, ſit uirtus eius uel encomio, uel hymno exornetur, & poſteritati conſecretur.

f. Sed enim bonis operibus ſpeculum.) Quid præſtent inſignibus heroum factis, egregia cùm ſcripta tum poëmata. Comparat autem ea ſpeculo μεταφορικῶς καὶ συγκριτικῶς. *Quemadmodum in ſpeculo formam & pulchritudinem quiſque ſuam contuemur, uel etiam diuerſum: ita poëtarum & hiſtoricorum ſcriptis, inſignia facinora, memoria & imitatione dignas uirtutes, digna exempla perſpicimus, obſeruamus, animaduertimus: id quod & Liuius*

uius in præfatione 1. Decadis 1. lib. teſtatur. g.
*Ex inclytis ergo carminum odis.) E Lyricis hym-
nis & alijs, quiſquam laborum ſuorum præmia in-
uenit: id eſt, memorabilium factorum & rerũ ſtre-
nuè geſtarum epænon, uel hymnum, uel encomion ad
ſequitur: quo ſit, ut ſempiterna nominis eius gloria
apud poſteros uictura ſit. Hymni enim ſunt præmia
laborum atq; uirtutum. Sunt qui hũc locum ad Pin
dari habendi ſtudium & lucrum, quod ex hymnis
ſuis expectet, referant: tunc, quemadmodum primò
uerti, hic locus reddi poteſt, hunc ad modum: Si quis
pro inclytis carminum odis (quæ ſunt ſplendida uer
ſantis memoriæ labores) inuenerit munera. Hoc eſt,
noui quidem ita inſignes heroës celebrare hymnis
meis, ut ueluti in ſpeculo, res illorum ſtrenuè geſtæ
ab omnibus perſpiciantur, modò aliquid muneris, a
liquid præmij laboribus meis impertiant. Quam ſen-
tentiam, ei qui uoluerit ſequi, liberum eſt. At prior
honeſtior longè uidetur. Decet enim principes &
primores liberalitatis non admoneri, ad quam ſuap-
te natura propenſi eſſe debebant, εἰμὴ ὀδὲν ἱερὸν, ὀδὲ
μία σωφροσιύνη, ἢ ἀρετὴ, ἢ μεγαλοψυχότης eis inſit.
Sed quur non Pindarus admoneret principes & he
roës liberalitatis erga literas, erga ſuos hymnos,
quum eius hymni omnibus illorum diuitijs præſtan
tiores fuerint, qui per tot ſecula, hodiéque durant,
quum illi cum ſuis diuitijs euanuerint, nec de no-
minibus eorum quicquam poſteritati conſtaret, ni-*

ſi Pindarus hiſce ſuis illos odis celebraſſet?

EPODOS, COLON VII.

(*a*)Sapientes gubernatores tertiæ diei fu turum uentum didicerunt, neq; antea quæ-
,, ſtus cauſa ſoluerunt. (*b*) Et diues & pauper
,, prope mortis tumulum commorantur. (*c*) Equidem maiorem Vlyſsis ſapientiam (*d*) propter ſuauiſonum Homerũ factã, quàm re ipſa fuerit, arbitror.

STRORHE II. COLON XII.

Quandoquidem (*e*)mendacijs eius ac de
,, ſiderabili arti, quædam adeſt grauitas. (*f*) Iã
,, & ſapientia uel fabulis mentem ſuffuratur
,, humanam. (*g*) Nam plurima pars mortaliũ
,, cæcam gerit mentem. (*h*) Quòd ſi ipſam ue ritatem cognoſcere licuiſſet, non armis furi oſus, fortis Aiax ſubter pręcordia funeſtum infixiſſet enſem: (*i*)quem optimum Achillis in prælio comitem, pro reducenda flaui Me nelai coniuge, ſecundi Zephyri flatus celeri nauigio duxerunt,

ANTISTROPHE, COLON XII.

,, Ad Ilium urbem. (*k*) Cæterùm omnibus
,, ex ęquo Ditis fluctus aduenit, támq; inglori
,, um, quàm honorificũ inuadit. (*l*) Enimuero illi

illi pretioſi & celebres redduntur, quorum (*m*) prçclaram orationem adornat deus, adiutoribus uita defunctis. (*n*) Quod in Neoptolemo ſanè perſpicuum fit: qui (*o*) adingẽtem ſinuoſæ terræ umbilicum peruenit, nũcquè (*p*) in Pythijs campis ſitus eſt, (*q*) ubi Priami depopulatus eſt ciuitatem, (*r*) ubi Danaî etiam defatigati ſunt: (*s*) à Scyro quidem ſoluens (*t*) deuiauit, (*u*) uenerúntque Ephyrã palantes.

EPODOS, COLON VII.

(x) Moloſsiæ quidem modico temporis regnauit.

a. Sapientes gubernatores.) Paradigma & gnome eſt, cuius applicationem & Sogeni uictori, & alijs adijciendam permittit. Eſt autem, ſiue ad priorem uel poſteriorem uerſionem de ſpeculo poëtices intelligamus, hoc ferè modo hæc accipienda comparatio: Quemadmodum prudens & exercitatus gubernator, uentũ qui perendie ſit uenturus agnoſcit, nec ante compoſitam tempeſtatem ſeſe pelago tradit: ſic primores & optimates huius ſeculi longè antè præmeditari debent, quid ſecum futurum ſit, nempe quòd breui ex hoc mundo migraturi ſint. Quare iuxtà proſpicere eos conuenit, ut præclaris reb⁹ & uirtutib⁹ apud poſteros celebrẽtur: quod fiet, ſi inſignib⁹ huiuſmodi Græciæ ſpectaculis uictoriã repor

tent: iuxtáq; curent, ut à poëtis cõſpicui mortalibus uel uenturis reddantur. Poëtæ autem dulcibus eos carminibus condecorabunt, ſi ipſi non clauſerint liberalitatis ſuæ theſaurum. b. *Porrò & diues & pauper.) Omnes ex æquo omnis ſtatus, omnis ætatis homines morituros: unde nihil eos præclarius, nihil melius ex hoc mundo ablaturos, atq; uirtutum ſuarum cũ apud contemporaneos, tũ poſteros præconium.* οἱ δὲ χριστιανοὶ ἀγαπῶσι μὲν πᾶσαν ἀρετὴν, ἀλλὰ παρὰ τοῖς βροτοῖς, ἢ τοῖς ἐπιγιγνομένοις, οὐ ζητοῦσι ἑαυτῶν ἐγκώμιον, μένουσι γὰρ ἄλλην μακρὰν μείζονα τὴν ἀθανασίαν, καὶ μισθὸν, καὶ ζωὴν, ὅς ἐστι χριστὸς ἰησοῦς ἐν δεξιᾷ πατρός. ἐκεῖνον μόνον τιμῶσι, τοῦτον εὐλαβοῦσιν τε καὶ προσκινοῦσι. ὃν ὑπέρτατον ἀγαθὸν ὄντα ἀγνοοῦντες πάντες ἄπιστοι, καλῶς καὶ μήκιστα ματαιδίως τὴν ἀρετὴν ἑαυτῶν φιλεῖν δὲ ἐτέλεσαν, καὶ ἄμβροτον ζητεῖν τοὔνομα ἐσπούδασαν. κάλλιστον γὰρ τοῦτο ἦν καὶ τῇ πόλει μάλιστα σύμφερον ἀεὶ. c. *Equidem maiorem Vlyßis ſapientiam. In poëtices laude commoratur: cuius tanta uirtus eſt, ut clariores eos efficiat, quos deprædicandos ſuſceperit. Sic Vlyſſem Homeri poëtica maiorem, quàm erat, factum. Vnde & ad amorẽ & honorem poëtices, cùm Sogenem, tum alios heroës inuitat.* d. *Poſtquam è ſublimitate Homeri.) Confirmat quod propoſuit. Tanta eſt maieſtas Homerici carminis, ut hoc potuerit. Ita uerò Homerum laudat, ut & ſuã Lyricen ab hac laude non excludat.* e. *Et mendacijs.)*

dacijs.) Purgat fabuloſam Homeri partem. Tantus eſt Homerus, ut & eius fabulis grauitas adſit. f. Iam & ſapientia.) Alia eſt gnome, (nam hic uarias gnomas, ceu Hyacinthos, Smaragdos & Saphiros congregat) qua oſtendit, quantum efficı poſſit ſapientis hominis fabula, nempe quòd humanam ea mẽtem permoueat. g. Quandoquidẽ plurima pars.) Ratio eſt, quur fabulis etiam perſuadere mortalibus poſſint. quia cæcæ ſunt mortalium, inquit, mentes.

h. Quòd ſi ipſam ueritatem.) Exemplo Aiacis Salaminij probat cæcum eſſe hominibus cor. Ni cæca eſſet homini mens, inquit, non ſuo ſeſe gladio traieciſſet Aiax, qui propter arma Achillis ſibi per Vlyſſem adempta, furore correptus, ſuo telo incubuit. Huius fatum elegantiſſimè deſcribit Sophocles in Aiace μαςιγοφόρῳ. i. Quem optimum.) Quomodo Achillem ſecutus ſit, pro reducenda Menelai coniuge Helena ex Ilio, digrediendo ſubijcit. k. Cæterùm omnibus.) Repetitio ſuperioris ſententiæ. Quia omnibus, ut antea dixi, ex æquo moriendum: ideo cunctis celebritati, potiſſimùm inſignibus claritudinis genere uiris, ſtudendum, enitendúmq; ut immortale quoddam decus poſt ſeſe relinquant.

l. Enimuero illi pretioſi.) Sententia eſt, qua indicat, quomodo celebriores principes ipſi fiant, & uirtute inſignes heroës. Eſt autem accipienda per deſcenſum à genere ad ſpeciem, uel à catholico ad mericon, ut Vlpiani in Demoſthenem uerbis u-

tar. Omnes quidem celebriores redduntur, quorum inclytam famam propagat Deus: illi uerò potiſſimũ clari habentur, quos uel poſt adiutorum ſuerũ, hoc eſt, parentũ fatum ſeu obitum, Deus euehit, & præclaris factis extollit. Nam quòd per adiutores Scholia Eurypyli ſodales, & Ariſtarchus Hectoris adiutores hic intelligant, utpote quos Neoptolemus deuicerit, non omnino mihi probatur: quandoquidem uniuerſalis ſententia, non aptè, ni fallar uni rei obſcuræ adhuc tribuatur. m. Teneram prudentiam.) ἁβρὸν λόγον, tenerum ſermonem, delicatam orationem. Scholia intempeſtiuè tropum quærentia, per λόγον encomia, per Deum poëtas intelligunt: ſed hoc loci ualde incommodè. n. Quod in Neoptolemo.) Confirmat ſententiam Neoptolemi exemplo. Neoptolemum autem Achillis filium, poſt parentis ſui obitũ celebrem redditum ait, idq́; diuino beneficio. Atque hæc adducit, quaſi & Sogenes poſt patris etiam ſui Thearionis uictoriam ſit illuſtris redditus. Eſt enim ingens prudentiæ, & magni conſilij argumentum, poſt fata patris ſui aliquem magnifica conari, altáq; petere: ad quæ patris auxilio facilior aditus erat. Quur autem Neoptolemi & non alterius cuiuſdam principis hic mentionem facit? quia eſt de ſtirpe Aeginetarum: ad Aeacũ enim uſq; genus eius refertur.

o. Ad ſinuoſæ terræ umbilicum.) Delphos in medio ſitas orbis in Pythijs annotatum eſt: quam inſulam hic per ſinuoſæ terræ umbilicum intelligit. p.

In

p. In Pythijs campis.) Locum quo humatus ſit, explicat. q. Vbi Priami urbes.) Res geſtas Neoptolemi adfert. Poſt excidium Troiæ Delphis ſepultus eſt, inquit. r. Vbi & Danai.) Amplificat à reliquorum principum, qui ſimul Ilium exciderunt, manu. N*on uulgaris res, nec humilis, uel ab iectus labor eſt, à* Neoptolemo *dirutam Troiā, apud quam tot inſignes principes extrema ſint paßi.* Non *quòd ſolus* Neoptolemus *exciderit Iliū, ſed quia ad patriam & maiores Sogenis pertinet, ideo, ut dixi, huius hic reminiſcitur. s. A Scyro quidem ſol uens.) Scyrus inſula eſt, Stephano autore, quam olim Pelaſgi & Cares inhabitarūt. Vt Plinius refert, una ex Cycladibus, antea Syphnus, Meropia & Acis appellata. t. Deuiauit.) Enallage numeri eſt: à ſingulari enim ad pluralem ſuo Pindarus more aſcendit. Deuiauit, uenerūt, pro uenit Neoptolemus.*

u. Venerúntq; Ephyram.) Quatuor Ephyras hic Scholia recenſent, quarum prima eſt Epiri urbs, quæ & Cichyros à Cichyro Mermæ filio dicta eſt, atq; hæc etiā Corinthus nominatur: altera, Theſſaliæ: tertia, circa Melin, cuius Hippias meminit: quarta, Theſprotarum oppidum. Stephanus plures Ephyras colligit in Arcadia, Campania, Italia, eiuſdem nominis oppida eſſe tradens. Fruſtrarium hic eſt adſcribere, quomodo alij eum qui uiciſſet, & uictoriæ munus in Sogenē trāſtuliſſet, Epirotā genere, nomine Telemachū fuiſſe ſenſerint. Alij, ut Ariſtar

chus, alipten Sogenis hoc nominis geſsiſſe putant: ideóq; poëtam ad Achillis Neoptolemum, nominis ſimilitudine excurriſſe. Diſcerpetur enim hac ratione potius, non explicabitur Pindarus. Nec enim unctoris nomine, ſed Sogenis Æginetæ gratia huc excurrit: quandoquidem Achillis illa proles etiam ad Æginetarũ ſanguinem pertineat, ut paulò antè ſubindicauimus. x. Moloſsiæ quidem.) Moloſsia Epiri regio eſt. Stephanus μολοσία ſimplici σίγμα legit. Apud huius loci populos Moloſſos, Plinius Dodonæi Iouis templum eſſe ſcribit. Scholia hanc regionem à Moloſſo Neoptolemi filio appellatam teſtantur: unde retrograda narratione uti Pindarum putant, quandoquidem non à patre, ſed filio illi regioni nomen ſit. Sed præſtat per Moloſsiam illam Arachti fluminis locum, uel Dodonam intelligere, quàm Pindarum inertiæ arguere. Vel ſic huius loci explicatio conſtituenda, ut dicamus Pindarum regionis nomen accepiſſe, non quòd habuerit regnante Neoptolemo, ſed eam nomenclaturam adduxiſſe, qua poſt fata Neoptolemi, cùm à Moloſſo filio, tum poſteritate fuerit celebrata.

(*a*) Sed genus eius regium ferre honorem ſemper cõſueuit. (*b*) Profectus Delphos bona Troiæ direpta ſecum tulit, illic in ſacrificiorum pugna, gladio cuiuſdam infeliciter cæſus ſuccubuit.

STROPHE III. COLON XIII.

Vnde

(*c*) Vnde ſupra modum Delphici xenijs præfecti grauati ſunt: (*d*) ſed fatum illud ei reddidit. (*e*) Oportebat enim quendam intus in uetuſtiſsimo ſaltu ab Aeacidis regem apud fortunatam Apollinis domum eſſe, (*f*) ac heroicis te apparatibus immolatione abundãtibus, iuſtum ſpeculatorem habitare, (*g*) Ad bonam uerò cauſam (*h*) tria hæc uerba ſatisfecerint. (*i*) Neq; mendax rebus teſtis præſidet. (*k*) Et tuorum & Iouis filiorum Aegina, arduum fuerit mihi enarrare,

ANTISTROPHE, COLON XII.

Vnà cum lucidis uirtutibus peculiarem negotiorum uiam, quę domi ueſtrę ſplendicant. (*l*) Sed enim requies in omni opere dulcis eſt. Nam & mel, dulcéſq; Venerei flores ,, ſatietatem habent. (*m*) Natura autẽ ſinguli ,, à ſingulis diſtamus diuerſa uiuendi ratione, ,, dum alij ad hoc, alij ad aliud rapiamur: unũ ,, autem omnia conſequi impoſsibile. Nec ha ,, beo quo de pronunciem, quod ad ſtabilem ,, uſq; finem hoc fatum porrexerit, ut omnẽ ,, proſperitatem recipiat. (*n*) Tibi uerò decen ,, tem felicioris ſucceſſus opportunitatẽ Thearion,

EPODOS, COLON VII.

Impertit fatum, (*o*) bonorum audaciam accipienti prudentia mentis non deſit. (*p*) Hoſpitem equidem ago, nihil obſcuri apud me conuicij detinens. (*q*) Enimuero ceu aquę fluenta in charum uirum ducens, encomio parato ad ſupera conuexa eueham. Atque hæc non incommoda bonis uiris merces debetur.

a. Sed genus eius regium &c.) Laus eſt à duratione regni apud poſteros Neoptolemi. Etſi Neoptolemus paruo temporis interuallo in regni faſtigio perſeuerarit, regalia tamen ſceptra poſteris eius diu permanſêre.

b. Profectus Delphos.) Vt mortem oppetierit Neoptolemus. Quum ſacrificaret Delphis, eſſét q; conſuetudo, ut Delphici heroës, ſacrificia illa ad ſeſe acciperent: Neoptolemus eos ne facerent hortatus eſt, ſed fortaſſe Apollini intacta relinquerent: unde à quodam enſe traiectus occubuit. c. Vnde ſuprà.) Non fuiſſe gratam Delphicis heroibus mortem Neoptolemi oſtendit, qui xenijs, hoc eſt, muneribus & ſacrificijs præfecti erant: ſeditioſè enim interfectus erat, ut Scholia ſubindicare uidentur. d. Sed fatum ei.) Interitum Neoptolemi celebrans, diuina ipſum prouidentia cecidiſſe confirmat: nimirum ut diuinus & pius heros in diuino Apollinis templo cubaret. e. Oportebat enim quendam.) Altera cauſa eſt, quur cæſus ſit Delphis Neoptolemus,

ut ex diuina Aeacidarũ ſtirpe aliquis illic eſſet. f ἡρωΐαις δὲ πομπαῖς. Ac heroicis.) Tertia cauſa. Ideo cæſus eſt Delphis, ut ageret ſpectatorem ſolennitatum, & feſtiuitatum, & ſacrificiorum, quæ Delphis agerentur, & immolarentur, ut qui iuſtus eſſet fide & religione ſpectator. Fiebant autem Delphis munera hoſpitalia, ad quæ Apollo ipſe heroës uocabat. Huic ſolennitati letale erat quempiam intereſſe, qui & ipſe non purus heros exiſteret. Quare nunc iure ſpectator ſemper eorũ feſtorum & ſacrificiorum poſt fata Neoptolemus permanet. g. Ad bonam uerò cauſam.) Parentheſis eſt, quæ ſimul anticipat obgannientium calumniã. Si quiſquam eſt qui putet indignam tanto heroi cædem, nec in laudẽ hoc ei cedere, quandoquidem fuiſſet honeſtius ad Epirum illum ſuam reuerti incolumem: Iuſta, inquit, cauſa eſt, in qua uerſor, & celebris, ideo non eget multa defenſione: ſatis enim factum eſt illi per tria uerba. h. Tria uerba.) Hoc eſt, per tres cauſas, quas reddidi. Is interitus non eſt incelebris, qui primo fatò cuipiam contigit. Deinde, quà fit ut quiſpiam diuinæ ſtirpis heros, in Apollinis templo excubat, non eſt ingloria mors. Poſtremò, quia ſolenni ritui & ſacrificijs iuſtus ſpeculator adeſt Neoptolemus, igitur & honeſtè, & diuino fato Delphis occubuit. Neq; cauillari poteſt aliquis, hanc ei mortẽ ignominioſam, quæ potius æternum ei decus peperit. i. Neq; falſus teſtis.) Neoptolemũ & ueracem

& grauem rerum quæ Delphis aguntur, ſemper cũ teſtem tum ſpectatorem eſſe. k. Et tuorum & Iouis.) Epilogus rerum Neoptolemi cum apoſtrophe ad Aeginam. Reuocat ſeſe ad inſtitutum, fieri nõ poſſe adfirmans, ut Aeginæ & procerum eius magnifica & admiranda recenſeat. l. Sed enim requies.) Sententia eſt minimè ignobilis, qua ſeſe à nimia & æquo prolixiori digreßione abſtrahit. Omnium rerum, inquit, eſt ſatietas: quare non ab re fuerit me in parecbaſi quoq; mediocritatis rationẽ habere. Imitatur autem Homericũ illud, πάντων μὲν κόρος, ἐστὶ καὶ ὕπνου λαγνείης τε καὶ μέλιτος. *&c.*

m. Natura autem ſinguli.) Non omnium eſſe idem ſtudium, non omnibus eandem felicitatem, imò nemini mortalium in hac uita conſummatam beatitudinem obuenire: quemadmodum & ille ait:

-Diciq; beatus,
Ante obitum nemo ſupremáq; funera debet.

Qua ſententia digreßionem cludit, & ad inſtitutum uiam præſtruit. n. Tibi uerò decentem.) Etſi nemini conſummata in hac terra felicitas contingat, attamen, inquit, ô Thearion (eſt autem is pater Sogenis uictoris) tibi ſatis, nimirũ pro homine, proſperioris fortunæ obtigit, qui in ſenectute filium tuum ſummo uictoriæ honore ornatũ uideas: quæ res ſenio tuo non modicum leuamen eſt. o. Bonorũ audaciã.) A prudentia & fortitudine Thearionẽ laudat. Prudẽtia inuenit quod aggrediare, fortitudo

& audacia quod inueneris aggreditur. p *Hoſpitem equidem ago.) Laudis ſuæ ſynceritatem commẽdat patri ex filio. Quia non ſum ciuis Aegineta, ſed hoſpes, peregrinus & alienus illic, hoſpésque Aeginetas laudo, à cæco uituperio, hoc eſt, ab inuidia ſum alienus. Nemo mihi inuidebit, nemo uirtuti meæ parum æquus erit, perinde ac in republica, alter alterius dexteriore fortuna maceratur, propterea quòd honeſtum & pulchrum atque adeo uirtutes extollam. Vel, alia ratione: Quia hoſpes, alienus, nec Aeginæ ciuis ſum, ideo neminem uituperabo, nulli conuiuium dicam: ſed laus mea candida erit & ſyncera: neque quiſquam mihi obijcere poterit, quòd ex affectu, uel te uel alium, ô Sogenes commendem, quum non ſim Aegineta, paucíque admodum Aeginetarũ mihi perſpecti ſint, nec multorũ ſint mihi mores explorati.* q *Cæterùm ueluti.) Comparat encomium ſuũ Pindarus aquæ fluentis, uel aquæ ductibus, uel ſiphonibus. Vt arbores & plantæ, aquæ fluentis irrigantur, uires & ſuccum accipiunt: ſic uirtutibus eximij uiri, poëtarum præconijs fouentur, & feliciores, & beatiores redduntur.*

STROPHE IIII. COLON XII.

(a)Prope me uerò exiſtens Achæus quiſpiam ſuper ſalum Ionicum habitans, de me non conquereretur. Nam & hoſpitali iuri cófido. Sed & inter populares contribules me

" os oculo dextrum uideo, neque ſuper me
" cæteros erigo, omnia uiolenta remouens à pedibus. (*b*) Et quod ſubſequetur tempus, utinam lætum ac tranquillum accedat. (*c*) Qui coràm hoc didicerit, is recenſere poterit, an ne ad carmen ueniam falſum ſermonem proloquens. (*d*) Hoſpitali patriæ Sogenes (*e*) deiero, me nó ultra fines progreſſum: ceu ſagittá ferreis genis mirã, excitare tibi.

ANTISTROPHE COLON XII.

Celerem meam linguam, (*f*) qui ceruicé & intrepidum robur tuum è paleſtrica eduxiſti, priuſquam ardenti ſoli membra tua inciderent. (*g*) At ſi labor erat, maior tamen laus è uictoria ſurgit. (*h*) Sine me ſi quid ſublimius inueni gratiam uictori adferre: (*i*) neque ſum enim adeo difficilis, hoc ut non ſponte faciam. (*k*) Tu uerò facilè quiddam de ſacris coronis ordire Muſa, ínque æs & ebur, aurum conglutina, amabilem pariter roris marini florem decerpens.

a Prope me uerò exiſtens.) Purgat ſeſe rurſum Neoptolemi nomine. Achaia autẽ in Epiro ſita eſt, unde, uel Neoptolemũ ipſum, uel Epirotas, uel Dodonæos, uel Moloſſios intelligit. Accuſabatur uerò Pindarus, quòd Neoptolemũ propterea Delphis *cecidiſſe affirmarit, quia pro pecuniis Delphicis ſibi*

conquire

conquirendis certarit:unde excuſat ſe Pindarus, ſeſe hoc non dixiſſe, cæterùm quòd ſacrorum nomine Delphico Apollini decretorum pugnarit. Et hîc morum ſuorum puritatem uates profert. Neque Aeginetas maledicentia prouoco:non illos laceſſo, amicos & hoſpites ueteres Thebanorum:neq; Epirotas, uel ipſum Neoptolemum temerè irrito, neq; ciues meos exaſpero:meúmque hoc ſtudium eſt, ut omnibus placeam, ut omnibus humanus ſim, cunctis arrideã, nemini uel uerbo, uel opere grauis ſim, neminẽ contemnam, nulli me præferam, nemini iniurius, tãtũ abeſt, ut in clariſsimi principis Neoptolemi umbrã ſæuiã.

b Et quod ſubſequetur.) Deeſis eſt & εὐχή. Faxit Deus, inquit, ut & reſiduum mihi uitæ ſpatium incolume & integrum ab omnĩ odio, inuidia, & bonorũ uirorũ notatione liberũ remaneat, æquè atq; hactenus me integrũ ſeruaui apud Aeginetas, apud Epirotas, & ciues meos Thebanos quibus cũ uiuo. c Qui coràm hoc didicerit.) Hoc eſt, ciuis & familiaris quiſpiam, cui mores mei perſpecti fuerint, certum dicere teſtimonium poterit, num hic uera loquar an ſecus. Innocentiam ita ſuam uel ciuium Thebanorum teſtimonio comprobans.

d Hoſpitali patriæ.) εὐξενίδα πάτραθε. Alij hoſpitalem patriam interpretantur, quòd Pindarus Aeginæ ſæpenumero hoſpitalitatẽ celebret. Alij εὐξενίδα uocatiuum faciunt, referentes ad Sogenẽ, quaſi ille à quodam Euxeno, maiorum ſuorum uno

deſcenderit. Vtrum iam accipiatur parum refert.

e Deicro me non ultra finem progreſſum.) So geni ſeſe purgat, quòd hac digreßione modum non exceſſerit: metaphora à quinquertionibus ſumpta, qui iaculum quo ſunt robore præditi ultra ſcopum proijciunt. Ego tela mea ultra metam quinquertionum inſtar non miſi. Porrò hoc hymno meo adueni, ut celeri mea lingua, laudes etiam tuas expeditè concinerem, ac ſagittæ in morem quæ in præfixum ſcopum mittitur, encomion hoc ad uirtutes & egregia tua facta dirigerem. f Qui ceruicem & intrepidum.) A uictoria eum celebrat, & laudi eius in primis adſcribit, quòd uictoriam obtinuerit, priuſquam membra eius ſolis ardorem & ſudorē ſenſiſſent: hoc eſt, quòd ipſe in quinquertio per iaculum uicit, ideóque coronatus ſit, quum nemo reliquorum uoluerit eius cum fortitudine porrò congredi. Itaq; celeriter eum uiciſſe ait: nec ad luctam & alias quinquertij ſpecies ueniſſe: hincque factum, quòd non ad modum eo in certamine ſudore ſit perfuſus.

g At ſi labor erat.) προομολογία. *Victoria quidem tua labore non caruit, ſed laborem cum ipſa uictoriæ uoluptas & dulcedo compenſauit. h Sine me.) Deeſis eſt, Rogat autem Sogenem ut hymnum hunc non ineptè conſcriptum, ſed ſublimiori quadam uena, admittat. i Neque enim.) Ratio eſt cur hymnum admittere debeat. Laudat autē ſeſe ipſum Pindarus, ab amœnitate & facilitate odarum ſuarum.*

ſuarum. Non aſperſum, inquit, in pangendis hymnis, ſed iucundus & placidus. Proſilit autem per enallagē perſonarum, à ſecunda perſona, ad tertiam. Sine ô Sogenes, ut tibi eximium hymnum pangam: tantum enim uult dicere. k Tu uerò.) Muſam inuocat, ut præclara quædam inchoêt: & ſi hactenus minora protulerit, nunc maiora adferat in gratiam uictoris: hoc enim uult dum æs, ebur, & aurum, inſignes flores coronis intertexi cupit, & orat.

Eſt autem hæc Pindari textus ſeries: Ordire, inquit, Muſa coronas plectere, ac facilè conglutina ſeu connecte aurum, æs, ebur, florido ſimul marini ſeu pōtici roris decerpto flore. Summa Muſam inuocat, ut coronam texat uictori ex auro, ære, ebore, & florenti marini roris flore. Vbi hoc animaduertendum, marinum rorem hic non eſſe, coronariam illam herbam, quæ Latinè Rosmarinus dicitur: Nam ea Græcis λιβανωτίς, à thuris odore nominatur. Nuſquam enim apud medicos græcos rosmarinus, ποντία ἔϱϱσῃ, quod ego ſciam, eadem ſignificatione, qua Latinis eſt rosmarinus, appellatur. Cæterùm periphraſticè eum qui ex mari colligitur florem intelligit. Et quanquam rosmarinus inter coronarias cenſeatur, non adeò res pretioſa erit, rorem marinum coronæ ex auro, ebore, æréque conſtanti, intertexi. Porrò dum λέιϱιον ἄνθεμον præmittit Pindarus, non hic lilij etiã flos, quod κϱίνον & κϱινάνθεμον et λέιϱιον à Dioſcoride dicitur: quanquam enim λέιϱιον propriè

lilium ſit, propter ſubiunctos à Pindaro genitiuos, ποντίας ἐέρσας, qui ab eo accuſatiuo dependent, lilium eſſe nequit. Quare interpres coniectura ductus, Coralium eſſe putat: quod dũ in profundo maris eſt, tenerum apparet, inſtar roris: ubi uerò extractum fuerit, & à ſole uerberatũ, lapideſcat. De quo Dioſcorides: Maris creditur planta, ſolideſcere autem tum, quum è profundo maris extractum fuerit, & extra mare collocatum, uel tinctum, uel fixum fuerit, ueluti à circumfuſo nobis aëre. Hanc è mari originem eius, ipſum ἔτυμον ſub oculos ponit. Nam κουράλιον, ueluti ἡ τῆς ἁλὸς κουρὰ, hoc eſt, maris tõſura, uel cæſaries, uel coma dicitur. Et quia apud Pachynum Siciliæ promontorium optimum inuenitur, ſatis apparet ei lapidi, à Græcis hanc primùm inditam nomenclaturam. Ad quam etymologiam Scholia reſpicientia, κουράλιον ſcribunt, & non κοράλλιον, ut uulgò appellatur. Qui hoc loci purpuram intelligũt per λείριον ποντίας ἐέρσας ἄνθεμον, ſua opinione & ratione feruntur. Enimuero quia Curalio apud priſcos magnum inter gemmas pretium & ingens autoritas ſteterit, & non modicum ornamentum gentibus fuerit, eorum ſententiæ accedo, qui hic Corallium intelligẽdum eſſe putant. Rogat ergo Pindarus, ut Muſa coronas uel ſerta uictori Sogeni texat, ex ære, ebore, auro, & corallijs: hoc eſt, ut precioſum, uariéq; & præclarè ornatũ & concinnatum hymnum pangat.

EPO-

EPODOS, COLON. VII.

(*a*)Iouis quoq; non immemor, circa Nemea celebrem diuinarum laudum copiam collige, quiete. (*b*)Regem uerò Deûm in eo ſolo ſacra prædicare uoce decorum eſt. (*c*) Aiunt enim Aeacum à Ioue ſub maternis genubus eſſe plantatum.

SRTOPHE V. COLON XII.

(*d*)Meæ quidem felici patriæ adiutorem ô Hercules, tibi uerò alacrem & hoſpitem & fratrẽ. (*e*) Quòd ſi homo hominis opera fruitur. (*f*) quidnam uicino, intenſa mente ›› ſuum uicinum redamantem, eſſe dixerim? ›› nempe omnium ſummam lætitiam. (*g*) Sin ›› idem uicinitatis munus dij exhibeant, tecũ ô Hercules, qui Gigantes domuiſti, feliciter cũ patre ſuo uixerit Sogenes, beatè prædiuitẽ atq; diuinã maiorũ ſuorum urbem curãs.

a Iouis quoq; non immemor.) Apoſtrophe eſt ad ſeipſum: nam μεμναμένος maſculina uox, ad Muſam referri nõ poteſt. A Muſa igitur ad ſeſe ipſum adhortationẽ transfert. Mi anime, inquit, ne ſis immemor diuinarum laudum circa Nemeam: hoc eſt copiosè & exuberanter Nemeum Iouem predica, ob uictoriam quam Sogeni Nemeonicæ impertijt. b Regẽ uerò Deûm in eo ſolo.) Proponit Iouẽ in ea ter

ra, Nemea uidelicet, dignũ laude eſſe, & rationẽ ſtatim ſubiungit. c Nam aiunt à Ioue.) Propterea eſt laudandus potiſsimùm Iupiter Nemeus, quòd ab eo Aeacus ſit progenitus, nõ quidem Nemeæ, ſed in Aegina: ſiquidem Aeginæ Nymphæ, à qua urbi nomen inditum, & Iouis filius eſt Aeacus Aegineta, è quo tot inſignes heroës deſcenderunt, ut in prioribus hymnis ſatis præmonſtratum: à maioribus uel primis patriæ uictoris principibus, ipſum Sogenẽ extollens. d Meæ quidem.) Quomodo Aeacus eſt adiutor patriæ Pindari, quum hic Thebanus, ille uerò Aegineta fuerit? Ipſe ſeſe explicat, dũ ſtatim per apoſtrophen ad Herculem orationẽ transfert. Ideo eſt adiutor Thebarum, quòd Herculis Thebani & amicus & hoſpes extiterit, ac ueluti frater.

e Quòd ſi homo.) Si homini homo Deus, ut prouerbium habet, quantum commodi è bono uicino, uicinus bonus habiturus eſt, ſi ſeſe mutuò dilexerint? quaſi dicat plurimi. f Quidnam? nempe.) Subiectio eſt: ſuæ enim interrogationi reſpondet. Gnomen autem hanc ideo hic attexit, quia Herculis uicinum Aeginæ Sogenẽ dicit, ut qui inter templa atq; delubra Herculis commoretur. Quantum autem bonum ſit candidus uicinus, & quantum incommodum uicinus malus, Heſiodus ſub apricum ſtatuit dum inquit:

πῆμα κακὸν γείτων, ὡς καὶ ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ.

Argumentum ergo laudis à uicinia ductum eſt.

g Porrò

g Porrò ſi idem uicinitatis.) Hoc eſt, ſi dij ita commodant hominibus, quibus uicini fuerint, ut homo homini, uicinus uicinio: plurimum emolumenti abs te & Sogenes, & pater accipiunt, uicinitatis nomine.

ANTISTROPHE, COLON XII.

(*a*)Poſtquam ueluti in quadriiugis curribus in delubris moratur, utrinq; tua manu circundatus. (*b*) Te decet ô felix Iunonem & maritum eius placare, (*c*) cæſiámque filiam. Tu rerum latentium, adeóque imperueſtigabilium uim pręſtare mortalibus potes, ſi eis non inſtabilem fortitudine uitam cum pubertate iungas, claręque ſenectuti felicia tribuas, pueris & iuuenibus ſemper iuuenum fungentibus. *Vt filij filiorum.*

EPODOS, COLON VII.

Officio & nunc poſthac melius. (*d*) Quapropter animus meus nunquam admittet, ut in decentibus Neoptolemum ſermonibus pingat. (*e*) Quæ térque quatérque iterata, dubium liberis ingerunt. (*f*) At fruſtra nugatur (*g*) Iouis Corinthus.

a Poſtquam ceu in.) Exponit quomodo ſit uicinus Herculi Sogenes, ídque comparatione. Vt currus mediū tęmo tranſit, ſic Sogenes ex utraq; parte

R

delubris tuis fultus eſt, utrinq; te uicinum habet.

b Te decet ô felix.) A decenti hortatur, & orat Herculem, ut Iouem, Iunonem, & Mineruam propitios & Sogeni & poſteris eius reddere uelit, atq; interceſſorem agere Sogenis & familiæ eius nomine apud ſuperos, ut ſemper in ſuo quo fungantur honore permaneāt. c Cæſiámq; filiam.) Minerua eſt, quæ à cæſijs, hoc eſt, glaucis ac ueluti cœlijs oculis cōſpicua eſt. Et quia bello perfectam deam & bellicoſam poëtæ comminiſcuntur, uel ipſo uultu ſeueram eſſe decet: ideo aptè glaucus oculis Mineruæ color tribuitur, ut uel ipſis oculis hoſtem terrere uideatur. Atq; hanc precationem, ueluti perorationis uice adijcit. d Proinde animus meus.) Quia, ut Ariſtodemus tradit, referentibus Scholijs, Pindarus ab Aeginetis accuſatus erat, quòd in pæanibus ſuis uideretur Neoptolemū notare, ceu ſacrilegij & prædæ cauſa Delphos profectus eſſet, eámq; ob cauſam occubuiſſet. (Erat autem grauis Aeginetarum infamia, talia de diuino ipſorum principe ſpargere) ideo ſeſe hic poſtremò, quemadmodū & ſuprà, purgat, ueluti uelit Aeginetis perſuaſiſſimum eſſe, ſe nihil unquam tale quiddam in animum induxiſſe.

e Quæ térque quatérq;.) Correctio eſt ſuўpſius. Sed quia eiuſdem rei crebrā repetitionē exoſam habent mortales, ideo præſtat me hic etiā deſiſtere, ne inanis nugator eſſe iudicer. f μαψυλάκας.) *Qui fruſtra blateronē & locutuleium agit,* παρὰ τὸ

μάψ,

μάψ, καὶ τὸ λακέω. g *Iouis Corinthus.) Prouerbium eſt, de ineptè & nequicquam eandem rem repetentibus: à Corinthiorum legatis ortum. Dum enim illi ſæpius apud Megarenſes, qui ab ipſis deſciuerant, ingeminarent, ulturam Iouis Corinthum eam defectionẽ, lapidibus à ſeſe legatos repulerunt: ac poſtea exorto bello fugientibus Corinthijs, Megarenſes præcipiebant, ut Iouis Corinthũ cederent: hinc nata parœmia, de inaniter eandem rem reiterantibus. Sed quia Eraſmus & hæc in ſua adagionum commentaria retulit, inde poſſunt à ſtudioſis peti.*

DINIAE, MEGAE FILIO, STADII CVRSORI,

ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

O (*a*)Venerande flos, (*b*) immortalium Veneris amorum præco, (*c*)qui uirginum puerorúmque aſsidens palpebris hũc quidem manſuetis (*d*) neceſsitatis manibus baiulas, alium uerò non item manſuetis. (*e*)At ulchrum eſt ſuo tempore non deuiantem, ,, qualibet in re meliores obtinere poſſe amores. ,,

ENARRATIO.

Argumentum *Aſtadij curſu, & uirtutis amore, quo circa uictoriam ſudauit, Diniam Aeginetã laudat. Excurrit autẽ ad inſignem Inuidiæ locum, & ſuos, & Diniæ æmulatores ſugillans. Porrò ſeſe ſtatuam allegoricè Diniæ patríque eius Megæ erecturum dicit: hoc eſt, hymnum, qui & uictoriæ & uirtutũ eius monumentum eſſe debeat. a O uenerande flos.) Quia Nicephor⁹ Dinias eſt Aegineta, ideo ab admiratione & potentia formæ orditur: per τὴν ὥραν formã & pulchritudinem ſignificans. Vt enim uer & æſtas, quæ per ὥραν ſignificantur, ſunt iucundiſsima anni tempora: ſic forma eſt omniũ in homine pulcherrimum & delectabiliſsimum bonum. b Immortalium Veneris.) Appoſitio eſt, uel etiam definitio formæ. Forma eſt præco, hoc eſt, indicium & diuulgatio Veneris amorum. Forma eſt, quæ hominem ad Veneris caſtra pertrahit. c Qui uirginum) Potentiam amoris ſubijcit. Tanta eſt formæ, & amoris potentia, ut & pueros & honeſtè & inhoneſtè inflammet. d Neceſsitatis manibus. Manus neceſsitatis, potentiam amoris metaphoricôs appellat, qua alius ad honeſta, alius ad inhoneſta deſideria rapitur. e (Pulchrum uerò.) Non ignobilis gnome eſt, qua per προσπεργασίαν ad Iouis & Aeginæ amores uiã præſtuit. Feliciter cum eo, inquit, agitur, qui quauis in re optimorũ amore deſiderióq; tenetur*

Anti-

ANTISROPHE, COLON IX.

(*a*)Quales fuerunt,qui Iouis Aeginæq́ le ctum circuierũt,(*b*)Cypriæ munerum paſto res. Quin (*c*) Oenones filius Aeacus uiſus eſt & manu & conſilijs rex optimus.(*d*) Sæpe autem ipſum non pauci cernere optabant:ſuáq́ ſponte,omni reiecta pugna, finitimorum herorum flores,illius imperijs ob temperare geſtiebant.

EPODOS, COLON XI.

Qui aſperis in Athenis exercitum conſcribebant,quíque cum Spartanis Pelopon neſij ;ſupplices Aeaci genubus armabant, pro chara tum urbe,tum ciuibus.(*e*) Quos nunc(*f*)Lydiam ferens mitram uariè ornatam,(*g*)Nemeam ſcilicet ſtatuam,(*h*)pro geminis Dinidis ac Megæ patris ſtadijs celebro.(*i*)Quę enim diuinitùs contingit mortalibus proſperitas, æternior eſt.

STROPHE II. COLON IX.

(*k*)Quæ & Cinnyran in marina olim Cypro diuitijs extulit.

a Quales fuerunt.) Inſtituto ſuo gnomen accõmodat,ad Aeaci natiuitatem progreſſurus. Quandoquidem enim Dinias uictor ſtadij in Nemeis lu-

dis Aegineta eſt, ideo primùm Aeaci clariſsimi Aeginetarum principis uirtutem admiratur: à primis maioribus magnum etiam Diuiam faciens. b Cypriæ munerum paſtores.) Amores Cypriæ munerũ paſtores dicit, hoc eſt, Veneris donorum conſeruatores. Munera enim Cypriæ, hoc eſt, Veneris, à Cypro inſula dictæ; uel ab etymo, ueluti κύων ποιῆσαι. Scholia enim in Homerũ Venerẽ ideo græcè Cyprida, uel Cypriam nominari adſerunt, non quòd in Cypro ſit nata, ſed quòd, ut etymon indicat, parere faciat Venus, & grauidas reddat puellas. Amores ergo ſunt paſtores munerum Veneris, id eſt, (ſi per munera Veneris fœturam, & ſobolem, & propagationem cunctarum creaturarũ accipiamus) ſunt conſeruatores & fouent amicitiam, & iucunditatem, & coniunctionem omnium generum, & ſpecierum in cunctis animantibus. c Oenones filius.) Aegina & Oenone idem eiuſdem inſulæ nomen, ut ſuprà commemoratũ. Aeacus ergo Oenones uel Aeginæ Nymphæ, unde urbi & inſulæ nomen, & Iouis filius eſt. Laudat Aeacum à prudentia & rebus geſtis.

d Sæpe autem non pauci.) Ad pietatem Aeaci reſpicit, qua motæ cunctæ Græciæ urbes, orto ſqualore Aeacum acceſſerunt, ut Iouem pro auferendo illo exitio exoraret: qua de re & in prioribus Aeginetarum uictorum hymnis, & in Iſocraticis orationibus fit mentio. Nec enim aptè referri poſſe arbitror ad bellum Athenienſibus illatum per Mi-

noa Cretenſium regem, propter occiſum eius in ludis filium, cuius in.7. Metamorph. Ouid meminit. Impetrauit autem tum imbrem Aeacus, ut arida & exiccata tellus fœcunda redderetur. e Quos nūc.) Iouem & Aeacum. Ab Aeaco ad ipſum Diniam uictorem iam ſeſe uertit, Diniam & patrem eius Megam à ſtadij in Nemeis ludis uictoria prædicās.

f Lydiam mitram.) Hoc eſt, odam Lydia harmonia, quæ uaria eſt & iucunda, componens.

g Nemeam ſtatuam.) Metaphoram, alia metaphora interpretatur & excipit. Lydiam mitrā, inquit, hoc eſt, Nemeam ſtatuam: Lydiam ſuam mitram per Nemeam ſtatuam uel ſimulachrum exponens. Intelligit autem hymnum ſuum, quo fit, ut res geſtæ & Diniæ & Megæ, preclarius quàm ullo ſimulachro poſteris commendentur. h Pro geminis ſtadijs.) Hoc eſt, propterea quòd diaulo uicerint. Eſt enim δίαυλος, στάδιον δίσσον, hoc eſt, duplex ſtadium. Hinc διαυλοδρόμοι, qui diaulo palmam adſequuntur. i Quæ diuinitùs.) Gnome eſt, qua Diniæ laudem diuturniorē oſtendit, propterea quòd diuina benignitate ad uictoriæ faſtigium euectus ſit.

k Quæ & Cinnyram.) Cinnyram Cipri regem à diuitijs cōmendans, diuina benignitate & clemētia īmēſis diuitijs exornatū ait. Nec hic uel iniquū uel uitijs notatum regem à Pindaro, colligi poteſt, ut quidam exiſtimarunt: paradigmate enim amplificat. Quemadmodum Diniæ uictoria diuinæ ori-

ginis eſt, ideóq; diuturnior: ſic Cinnyræ Cypriorum regis diuitiæ Dei clementia ampliſſimæ ſunt factæ. Huius regis diuitiæ prouerbio locum fecerunt, Cinnyræ opes, de immenſis diuitijs: de quo Eraſmi Chiliades conſulendæ.

„ (*a*) Conſiſto autem pedibus leuibus reſpi
„ rans, antequam quicquam dicam. Multa e-
„ nim ualde narrata ſunt. (*b*) Quin & nupera
„ inuenta examini ſubmittere, ut iudicentur,
„ omni periculo eſt obnoxiũ. Enimuerò (*c*)
„ ſermones liuidis opſonium ſunt. (*d*) Et liuor
„ perpetuò bonos impetit, neq; unquam cũ
„ peioribus conſerit manum.
„

ANTISTROPHE, COLON IX.

(*e*) Ille & Telamonis filium deuorauit en ſe circumuolutum, ubi elinguem quidem, corde autem ſtrenuum, triſti certamine ob liuio detinet. At maximum picturato mendacio munus expaſſum eſt. Occultis enim iudicijs Vlyſſem Danai prætulerunt: unde & Aiax propter aurea illa arma, cum ſui cæde colluctatus eſt.

a Conſiſto autem,) Seipſum ut reſpiret parum & uires recolligat hortatur. Nam quum pleraque hacten⁹ de Aeacidis dixerit, ne rurſum ad eos digrediatur longius, ſeſe reuocat: útq; uideat & præmedi

tetur

tetur quid porrò dicat, ne inuidis & oſoribus ſuis anſam calũniãdi præbeat. Et quaſi prioribus Aeacidarum encomijs defatigatus ſit, nunc reſpirat: eorum inſtar, qui longis & magnis laboribus defeſſi, quieſcendo uires recolligunt. b. Quin & nuper inuenta.) Etſi, inquit, noua proferre poſſem, hactenus de Aeacidis non audita, attamẽ uel nouum quid dam publicum edere non caret periculo, non uacat detractione, inuidia & æmulatione. Aureæ profectò gnomæ ſunt, quas hic de Inuidia congerit. Is enĩ humanæ naturæ adeò prauus affectus, ut alterius uirtutem ſuis dignari oculis non poſſit, ut et inuideat odio & inuidentia proſequatur quicquid ab altero excellens & præclarum uel geſtum, uel in lucem editũ uiderit. Inuidus præter ſua amare nihil poteſt. Quicquid inuidus dixerit, ſcripſerit, ſomniauerit, roſam, lilium, hyacinthum, purpuram, corallium, aurum, & gemmas eſſe putat. Sin alius quiſpiam cum uirtute caput exerat, is inuido ſcarabe⁹, uipera, draco, & baſiliſcus, & ſatanas eſt. Enimuerò dum inuident, maleuolã ſuam naturã oſtendũt: qua quia nihil egregij efficere poſſũt, ideo alijs uirtutẽ inuident: nec aliud ex ſua inuidẽtia referunt, niſi quòd ſeſe ipſi ſuo liuore cõficiãt, ut præclarè Virgili⁹ de talib⁹ cecinit:

Liuor tabificum malis uenenum,
Intactis uorat oſſibus medullas,
Et totum bibit artubus cruorem.
Quo quiſquis furit inuidétq; ſorti,

Vt debet, ſibi pœna ſemper ipſe eſt.

Martialis illorum impotentiam non inſcitè taxat:

Omnibus inuideas, inquit, inuide nemo tibi.

Vt adeò felices iudicētur ij quibus inuidetur: rurſum liuidos & oſores propterea infelices, quòd nihil in illis dignum conſpiciatur, quod inuidiam mereatur. Porrò hoc loco ſeſe Pindarus egregiè de inuidis ulciſcitur, dum inquit:

c. Sermones liuidis opſonium ſunt.) Rationem hic reddit, quare inuidorum cauſa reſpiret. Sermones, inquit, liuidis ſunt opſonium: id eſt, quia inuidi tali genio ferūtur, ut ex ſermonibus, orationibus, atq; poëmatis, & quibuſq; ſcriptis alicuius anſam calūniandi ſumunt, ego quid agam adhuc hæreo. Metaphora uſus in dictione opſonij. Quemadmodum dapes & edulia, quæ pani & uino adijciuntur, ſympoſium uel conuiuium exornant, & perficiunt: Niſi enim dapes bene conditæ & inſtructæ fuerint, parū gratiæ conuiuio accedit: conſimilem ad modum inuidi ſi quando conuerſentur, ſi conſuetudinem inter ſeſe habeant, tota illorum diſſertatio, diſputatio, ſtudium, colloquium, ex doctorum hominum uel ſcriptis uel editionibus, uel monumētis, uel operibus ſumitur: ea enim ſugillant, carpunt, reprehendunt, floccipendunt, aſpernantur, rodunt, lacerant, mordent: ſed in angulis, ſed clanculum, ſed apud ſuos: ut noctuæ enim lucem fugiunt, humiq; repentes graculi nequicquam cœleſtes aquilas inſectantur.

d. Et liuor perpetuò.) Liuoris aliud officium ſubijcit, quòd bonorum ſoleat formam petere. Inuidetur tibi, ergo bonus es. Non inuidetur tibi, ergo nulla uirtute inſignis es. e. Ille & Telamonis filiũ.) Exemplum inuidiæ ſubijcit, iniquum Græcorũ iudicium reprobans, quo ex inuidentia, fortiſſimũ Aiacem, imbelli Vlyßi prætulerunt, Achillis arma ab Aiace ad Vlyſſem transferentes: quæ res Aiacẽ Telamonium tã malè habuit, ut ſibi ipſe mortẽ conſciſceret, ut eſt apud Sophoclem in Aiace flagellifero.

EPODOS, COLON XI.

(*a*) Atqui inæqualia ſuſceperunt in calido corpore uulnera, cum hoſtibus belligerantes, à pernicioſa mortalibus haſta, & ea quidem cæſi nuper Achillis cauſa aliorúmque laborum, (*b*) in multorum corruptricibus diebus. (*c*) Ergo & apud priſcos inuiſa per blandos ſermones decerptio fuit, (*d*) unde malum deriuari ſolet ſtruens technas maleficúmque opprobrium: quæ (*e*) quod lucidum eſt uiolat, inconſpicuarum uerò rerum marcidam curam extollit.

a. Atqui inæqualia.) Aiacis & Vlyßis uires confert. Non ſimili impetu hoſtes adorti ſunt Aiax & Vlyſſes: nam timidus erat Vlyſſes, Aiax fortis. Demus conſilio eminentiorẽ fuiſſe Vlyßẽ, fortitudine tamẽ Aiax ſuperior repertus & inuictus eſt.

b. In multorum corruptricibus diebus.) In decennali Iliaco bello. c. Ergo & apud priſcos.) Non nouum eſt, inquit, ſeipſum conſolans & Dini am (cui & ſui oſores, uirtutis nomine erant) inuidiæ malum, quandoquidem clariſsimos principes in Troiano bello infeſtarit. Quid mirum igitur, ſi nos hodie impetat? d. Vnde malum deriuari ſolet.) A conſequentibus inuidiam malis amplificat, & effectibus ipſius. e. Quod lucidum eſt uiolat.) Inuidentiæ eſt ſumma petere, præclara reprehendere, quódq; imum eſt facere plurimi.

STROPHE III. COLON IX.

„ (*a*) Eiuſmodi mihi nunquam oro contin
„ gat ô Iupiter pater, uerum ſimplicibus uitæ
„ ſemitis ingrediar, (*b*) uti mortuus liberis me
„ is celebritatem, nimirum non peſsimam fa-
„ mam relinquam. Alij autem ſibi copiam, a-
„ lij infinitos agros exoptant. Ego uerò ciui-
„ bus placens, in terram corpus meum occu-
„ luerim, honeſta laudans, iniuſtis uerò rebus
„ condemnationem adijciens.

a. Eiuſmodi mihi nunquam.) εὐχὴ eſt & δέησις. Ioue enim orat Pindarus, ut ſeſe ab inuidia ſeruet. b. Vti mortuus liberis meis.) Sibi hoc unicè curæ eſſe, ut liberis ſuis, ſi non diuitias, uirtutem tamen & bonum nomen relinquat. O piã mentem, ô ſanctum pectus, ô uerè liberalem animum,

qui

qui diuitias uirtuti nō præfert, opes bonis literis & moribus nō anteponit, qui non ſolicit⁹ eſt, ut hæredibus ſuis ampla Pergama, lucentes marmore, et ebore domos, ſed ut uirtutis exemplum, ut inclytam famā, horum loco relinquat.

ANTISTROPHE, COLON IX.

(*a*) Augeſcit autem uirtus à ſapientibus ,, iuſtíſq; uiris exaltata, arboris inſtar, quæ ui ,, ridi rore ad humidū aëra ſurgit. (*b*) Res qui- ,, dem amicorum uarię, ſed quę circa labores ,, uerſantur ſupremæ ſunt. (*c*) Inquirit autem ,, & oculorum oblectatio fidem. (*d*) Tuam ab ,, inferis reuocare animam, ô Mega,

EPODOS, COLON XI.

Impoſsibile mihi: uanæ autem ſpei imbellis euentus. Atenim patriæ tuæ (*e*) Chariadíſque firmam & à Muſis profectam ſtatuam erigere fortium pedum tuorum gratia, utriq; ſuam, mihi non difficile. (*f*) Cuius rei cauſa commodum equidem lætor, præſertī quòd haud uulgarem factis eorum hymnum ediderim. (*g*) Per carmina uerò quiſpiam laborem doloris expertem facere queat. (*h*) En- ,, comia ſanè & quondam fuere, & priuſquā ,, Adraſtus & Cadmæi inter ſeſe depugna- ,, rent.

a. *Augeſcit uirtus.*) *Inuidiæ loco abſoluto ad uictorem Diniam redit. Comparat uirtutem bonorum uirorum, qualis eſt Megas Diniæ pater, qualis eſt & ipſe Dinias, arbori, quæ accepta humiditate & rore in altum ſurgit. Vt arbor naturali humore auctior & altior redditur, ſic uirtus per iuſtos & fortes uiros amplior efficitur.* b. *Res quidem amicorum.*) *Ideſt, negotia charorum uirorum ſunt uaria: cæterùm ea quæ circa labores, hoc eſt, certamina & uictoriam ludorum uerſantur, omniũ ſunt excellentiſſima. Alius alijs rebus eximius eſt: ſed enim qui publicis certaminibus palmam obtinet, omnium excellentiſſimus. & patrem & filium à uictoria hac ratione extollens.* c. *Inquirit.*) γνώμη *eſt, qua nihil ſatis oblectare poſſe ait, niſi ſit præſens, & niſi in præſentia cernatur, atq; ob oculos ponatur. Eſt autem* προκατάληψις. *Etſi, inquit, magni uiri ob uirtutis & uictoriæ laudem ſint excellentiſſimi, attamen illorum laus non ſatis oblectat, niſi coràm uideatur. At qui dũ fato ſuo perfunctus ſit Megas, nemo eius perſonam intueri poteſt: ſed eius uirtutem, atq; per uictoriam obtentum triumphum, meis odis prædicatum, eſt conſiderare.*

d. *Tuam ab inferis.*) *Officium & fidem ſuam Megæ manibus commendat Pindarus. Etſi non poſſum te uiuentibus hodie conſpiciendum dare ô Mega, ut qui diem tuum obieris: quod in meis tamen uiribus eſt, faciam. Statuam enim & tibi & Chariadis*

riadis erigam, qua uirtus tua & uictoria ueſtra cunctis plana fiet. e. Chariadis.) Tribus eſt Aeginæ Chariadarum, unde Dinias & pater eius Megas. Per ſtatuam autē, odam hanc ſuam intelligit, ut ipſe ſtatim ſeſe interpretatur, dum adijcit, A Muſis profectam. f. Cuius rei cauſa.) Lætatur Chariadarum nomine, quòd illis hymnum pepigerit, uel ſtatuas illis erexerit. g. Per carmina uerò.) A præſtantia poëtices oden cludit, ſuum ſtudium uictori Diniæ commendans. Labor, qui magno ſudore alicui conſtitit, encomio ſui dulceſcit. h. Encomia ſanè & quondam.) Ab antiquitate encomiorum. Poſſunt encomia euehere Nemeos uictores, & clariores reddere: quandoquidem & priuſquam Nemea ſint inſtituta, magno in pretio apud priſcos ea fuerint. Inſtituta enim ſunt quum expeditionem deſtinaret aduerſum Thebanos Adraſtus, ut in Nemeorum origine commonſtratum.

CHROMIO AETNAEO CVRRV, ODE IX.

DYODECAS. I.

Cum

C(a)Vm tripudio procedamus(b) ab Apolline è Sicyone Muſæ (c) ad recens conditam Aetnam,(d) ubi apertæ reuolutęue hoſpitib' uincuntur ianuæ,(e) ad fortunatas Chromij ædes. (f) Cæterùm dulcem carminum hymnum pangite: (g) Siquidem ad equis regendum currum cõſcendens,(h) matri & geminis liberis carmen denunciat,(i) eximiæ Pythonis inſpectoribus.

DYODECAS. II.

(k) Eſt uerò prudentia quædam hominũ,
" rem inſigniter geſtam, adeóq; obſolutũ bo-
" nũ, non tacitè humi recõdere: diuina enim
" carmina commodã uictori laudẽ præbent.
" Atqui (l) per ſonoram citharam, atq; tibiam ipſam excitemur ad equeſtrium certaminũ culmen, (m) quæ Phœbo poſuit Adraſtus ad Aſopi fluenta: quę equidem recordatus, inclytis heroëm hominibus illuſtrabo.

ENARRATIO.

Argumentum. *In Chromij Aetnæi gratiam hoc encomion conſcripſit. Hieroni Siciliæ regi charus fuit Chromius, hinc eum Aetnæ gubernatorem conſtituit: unde & Aetnæus à uictoria promulgatus eſt. A Sicyoniorum Pythiorum uictoria Chromiũ euehit: unde Nemeorum*

meorum uictoribus hæc oda non eſt adſcribenda, quum propter Nemea nihil quicquã Chromius laudetur. Deinde digreditur ad Adraſti Sicyonij regis (qui Pythia hæc condidit) res geſtas apud Thebas: poſtea à ciuium Aetnæorum fortitudine & ſapientia, à uerecundia & pudicitia iuuenilis Chromij ætatis, à fructu & præmio uictoriæ. a. Cum tripudio procedamus.) Ab apoſtrophe ad Muſas orditur, & ab ephodo, qua rem ipſam uictoris aggreditur: hortatur enim Muſas, ut relicto & Apolline & Sicyone, Chromij Aetnæi ædes inuiſant. b. Ab Apolline & Sicyone.) Hoc eſt, à Pythijs ludis, qui in Apollinis decus Sicyone celebrantur. c Ad recens conditam Aetnam.) Recens conditam & inſtauratam ideo dicit, quòd quum antea Catane nominaretur, ab Hierone renouata, Aetnæ ſit nomen ſortita. d. Vbi apertæ.) Ab hoſpitalitate cùm Aetnæos, tum Chromium laudat. e. Ad fortunatas.) A felicitate rerum & ubertate Chromium laudat. f. Cæterùm dulcem.) Quomodo Muſæ debeant Chromij ædes accedere, pãgendo hymnum, quo Chromius magnifiat. g. Siquidẽ.) A cauſa, quur pangere Muſas hymnum Chromio conueniat: nimirum ideo, quòd curru uicerit. h. Matri & geminis liberis.) Hoc eſt, Latonæ et filijs eius duobus, Apollini & Mercurio, carmẽ nũciat uictoria ſua. Quia Pythia uicit, quorũ præſes Apollo, ideo & Apollo eius uictoriã, uirtutẽ & encomiõ et pro

mulgationem eius admiratur. i. *Altæ Pythonis.*) *Vrbis apud quam Pythia certamina quinquẽnalia aguntur, Apollo & Mercurius æqualem hæreditatem adeuntes, ſunt præſides, ſunt ſpectatores, ſunt epiſcopi.* k. *Eſt uerò prudentia.*) *Digreditur ad encomiorum excellentiam. Non cuiuslibet eſſe, rem inſigniter geſtam, pro decoro efferre laudib⁹.*

l. *Atqui per ſonorum citharam.*) *Seipſum ad laudem uictoriæ excitat.*

m. *Quæ Phœbo poſuit.*) *Periphraſis eſt Pythiorum ludorum. Adfirmat autem Pythia illa certamina inſtituta eſſe ab Adraſto, quum ad Cliſthenem uerius referantur. Nam ita de Pythijs Sicyonis Alicarnaſeus, ut Schólia habent, tradit: Quum Criſæi in bello facilè commeatum in mari adipiſcerentur, eámq; ob cauſam obſidio proferretur in longius tempus, Cliſthenem Sicyonium ſuis ſumptibus inſtructa claſſe, commeatũ hoſtibus in mari intercluſiſſe. Cuius beneficij gratia, tertiam prædæ partem Cliſtheni dederunt, et ipſam Sicyoniam. Vnde & Sicyonij apud ſeſe Pythia primùm inſtituerunt. Porrò Sicyon Peloponneſi urbs eſt, Criſa uerò Phocidis, ut Stephanus habet. Hic ergo poëtica licentia Pythiorum Sicyoniorum inſtitutionem Adraſto regi tribuit. Quãquam Pindarum rectius hac defenderim ratione, à Cliſthene quidem inſtituta Pythia, ſed ab Adraſto in melius redacta.*

DYODECAS. III.

(a) Qui tum quidem illic regnans, in nouis feſtiuitatibus fortiúmq; uirorum cœtu & cęlatis curribus fulgebat adminiſtrans urbem. (b) Nam fugiebat Amphiaraúm conſilio temerarium, dirúmq; paternarum ædiũ ſtatum, & ab Argo. (c) Neq; ultrà Talai filij, (d) ſeditione compreſsi, (e) in Argiuorum principum numerum ueniebant, (f) quanquam meliore uiro lis componatur prior,

DYODECAS. IIII.

(g) Quum prioris mariti ſui domitricem Eriphylam, (h) qui ueluti maximũ pulchra cæſarie præſtantium Danaorum iuſiurandũ fuerunt, Oeclis filio Amphiarao uxorem darent.

a. Qui tum quidem illic regnans.) Ad Adraſti Argiui Pythiorum in Sicyone conditoris in Argo diſceſſum digreditur. b. Nam fugiebat Amphiaraum.) Occupatio. Quî factum ſit, quòd quũ fuerit rex Argi, nunc Sicyone regnet: migrationem eius ab Argo Sicyonem exponens. Vt uerò ex Argo Sicyoniam peruenerit, ex Herodoto Scholia recitant. Sicyonij, inquit, conſueuerant ualde in pretio habere Adraſtum. Nam ea erat regio Polybi. Adraſtus autem Polybi gener erat. Sine liberis porrò diſcedens Polybus, Adraſto regionẽ illam tradit. Menæchmus Sicyonius, Adraſtum ab obitu fratris ſui

Pronactis filij Talai & Lyſimaches filiæ Polybi, fugiſſe Sicyonem, & illic aui materni regnum accepiſſe, autor eſt. Dieutychidas Adraſti lactes & interanea Sicyone quidē eſſe ait, ipſum uerò corpus Argi tumulo conditum, memoriæ prodidit in tertio Megaricorum. Alij uerò hunc Argi dominorum catalogum faciunt: Prœtus in Argo primus regnauit: ibi quum filiæ eius inſania correptæ eſſent, aduenienti Melampodi uati duas regni ſui parteis, ſi gnatas ſuas curaret, pollicitus eſt. Vt ergo eas à furore liberauit, promiſſam accepit mercedem. Alteram partem cum fratre ſuo Biante partitus eſt: alterā, dimidiam nempe, ſibi ipſe retinuit: ut ita uniuerſum regnū in tria ſcinderetur, in Melampidas, Biantidas & Prœtidas. Melampodis igitur filius erat Antiphates, cuius Oicles, cuius Amphiaraus. Biantis Talaus, cuius Adraſtus. Prœti Megapenthes, cuius Hipponus cuius Capaneus, cuius Sthenelus. Ortum eſt autem diſsidium inter Amphiarai & Adraſti parteis, ut ab Amphiarao Talaus mortem oppeteret, Adraſtus autem fugeret Sicyonem, Polybiq; filiam duceret: ibi quū ſocer eius Polybus ſine maſcula prole ex hac uita diſcederet, regnum Sicyonium genero Adraſto tradidit. Scitè ergo dixit Pindarus, fugiebat Amphiaraum Adraſtus propter diſsidiū aduerſus Melampodidas: poſtea tamen in gratiam redierunt.

c. Neq; porrò Talai filij.) Id eſt Adraſti, & eius poſteritas & amici. d. Seditione compreſsi.) Quam

Quam Amphiaraus regni nomine concitarat. e. In Argiuorum principum.) Id eſt, Adraſtus Talai filius cum ſuis, non amplius Argiui regni partem retinuit, quandoquidem ob patris ſui internitionem, bellum & ſeditionem Aphiarai declinarit. f. Quanquam meliore uiro.) Quomodo in gratiã redierint Adraſtus & Amphiaraus commemorat. Meliore uiro, hoc eſt, ipſo Adraſto, qui Amphiarao prudentior erat, lis prior inter Melampodidas & Biantidas orta componitur. g. Quum prioris mariti ſui. Modum explicat, quo Amphiaraum recõciliarit Adraſtus. Eripylam, inquit, ſororem ſuam Adraſtus in uxorem tradidit Amphiarao, ita lis eſt prior ſedata. Porrò hæc Eriphyla, priori marito ſuo cauſa necis fuerat. Poſteriorem uerò Amphiaraum fratri ſuo Adraſto reconciliauit. h. Qui ueluti maximum.) Adraſti familiares per hoc quod Eriphylam Amphiarao matrimonio copularunt, fuerunt maximum iuſiurandum: hoc eſt metaphoricôs res certa, fidelis, firma, & perſpicua. Summa, omnium reputati ſunt celeberrimi, perinde ac iuſiurandũ firmum, ſanctum & celebre habetur.

(*a*) Deinceps & Thebas ſeptem portis inſigneis electum exercitum duxerunt, (*b*) nó iuxta fatalis augurij uiam: neq; enim fulmine deiecto, Saturnius à charis ſuis feſtinantes progredi excitauit, ſed ab ea potius temperandum ſibi profectione ſubmonuit.

DYODECAS V.

(*c*) Perſpicuum itaq; damnum accedere feſtinabat cœtus, (*d*) ferreis armis equeſtribúsq; copijs. (*e*) Deinde quum prope Iſmeni ripas (*f*) dulci reditu liberati corporibus (*g*) albicantem impinguarunt fumũ. (*h*) Septem nanq; pyræ robuſtos abſumpſerunt uiros. (*i*) At uerò Iupiter Amphiarao uehemẽtiſsimo tonitru profundam pectore terram dehiſcere fecit, ipſúmq; unà cum equis abſorberi curauit,

DYODECAS VI.

Priuſquam animo confunderetur, bellaci dorſo Periclymenis haſta percuſſus. (*k*)
„ Ceterùm diuinis præ terroribus & ipſi de-
„ ûm filij in fugam ſe conuertunt.

a. Deinceps & Thebas.) Expeditionem quam Adraſtus & Amphiaraus aduerſum Thebanos deſtinarunt, breuiter attingit, cuius in ſuperioribus ſæpe meminit: acris enim clades fuit, in qua ſeptem exercitus, ante ſeptem portas, nobiliſsimi principes amiſerunt. Huius belli argumento, Iſocrates probat Athenarum urbis benefacta, quòd & antiquiores ſint cũ Lacedæmonijs, tum præſtantiores benefaciendo. Nã Theſeo Atheni enſium regi ab eo bello Adraſtus ſupplicauit, ut eius autoritate poſſet impetrare à renuen

renuentibus Thebanis fuſorum in prælio corpora ad ſepulturam. Citat eã hiſtoriam Iſocrates in encomio Helenæ, in Panegyrico, in Panathenaico, in Platai co & Archidamo: Aeſcylus in Tragœdia, quam Septem apud Thebas inſcripſit, ut Ariſtophanes in βατράχοις *eam adducit. b. Non iuxta fatalis augurij.) Nõ bonis auibus ad Thebas profectos fratres illos Amphiaraum & Adraſtum innuit. Iouis enim fulmine admonitos, ut ne proficiſcerẽtur Thebas, ſed domi potius ſuæ apud charos & uxores & liberos manerent. c. Perſpicuum itaq; damnũ.) Fatis Argiuos principes rẽſtitiſſe teſtatur, quum Iupiter tonitru & fulgure eos abſterruerit à profectione, & interim ipſi perrexerint proficiſci, periculũ ſuum atq; damnum accelerarunt. d. Ferreis cũ armis.) Hoc eſt, cum peditatu & equitatu. e. Deinde quum prope Iſmeni.) Iſmenus Bœotiæ fluuius prope Thebas, ubi exercitus Adraſti & Amphiarai cecidit, & fuſus eſt. Quomodo perierint apud Iſmenum uel Thebas renitentes fatis enarrat. Quia Iupiter eam urbem ſuis filijs Hercule & libero patre nobilitarat, ac Thebas ea de cauſa charas habebat, ipſe in hoc bello pro Thebanis & ſtetit & dimicauit, eorúmque hoſtes fudit. f. Dulcem reditum liberantes.) Dulci reditu liberati, ſiue ſoluti: hoc eſt, prope Iſmenum flumen cum Thebanis congreſsi ceciderunt, adeò ut ad dulcem reditum non porrò accingerentur. Vel, reditum ſuum*

morte apud Iſmenum perſoluerunt. g. Albicantem impugnarunt fumum.) Dum enim fuſi in prælio cremati ſunt, fumus per pinguedinẽ albus eſt redditus: albus enim ferè fumi color dum in propinquo cernitur, apparet. h. Septem nanq; pyræ.) Apud ſeptem Thebarũ portas, ſeptem fuſi exercitus: quos Adraſtus Theſei ope à Thebanis recuperauit, ut paulò antè ſubindicatum, ad ſepulturam: quæ erat, quòd ueterum ritu corpora cremarẽtur. πεῖραν pro ἐπειρατία, fraude & dolo accipit, qualis eſt piratarum & marinorum prædonum. i. At uerò Iupiter.) Quòd terra Amphiarao dehiſcuerit, propterea quòd cum Periclymeno conſerere manum uoluerit, recitat. Fuit autem Periclymenus filius Neptuni & Chloridis filiæ Tireſiæ. Antequam ergo, inquit, Amphiaraus dorſo ſuo Periclymenis tela exciperet, terra Iouis tonitru cogente abſorptus eſt.

k. Cæterùm diuinis præ terroribus.) Funeſta eſt hiſtoria de expeditione Adraſti aduerſum Thebanos: unde non multum laudis neque Adraſto, neque familiæ eius accedere poteſt: ideo apologeticam hic gnomen adiungit. Non eſt mirum, inquit, Adraſtum & Amphiaraum non obtinuiſſe uictoriam apud Thebas: non enim cum hominibus, ſed Ioue ipſo pugnarunt. quaſi dicat: Parum, imò nihil decedit uirtuti Adraſti uel Amphiarai, quòd ſuccubuerint, cæterùm nihilominus fortiſſimi & nobiliſſimi principes exiſtimandi ſunt. Si enim

homines

homines cum hominibus depugnaſſent, eorum uirtus & auitū iuxtà decus enituiſſet. Adſcribit poſthac laudi Amphiarao, quòd terra ſit abſorptus, nēpe ne miſerius & infelicius Periclymeni telo interijſſet.

(*a*)Si fieri poſsit, Saturni, contumacem & arduam conflictationē per haſtas à Phœnicibus miſſas, de morte & uita agentem quàmlongiſsimè reiecero. (*b*)Quæſo te felicem fortunā Aetnæorū liberis diu tribuas.

DYODECAS VII.

Iupiter pater, ac urbis uirtutibus uulgus admoue: ſunt enim illic uiri equorum gerētes curam, (*d*) & animos rebus præſtantiores habentes. (*e*) Incredibile fortaſsis dixerim, quandoquidem lucrum uerecundiam & honeſtatem ſuffurari ſoleat: quæ, uerecūdia inquam, gloriam adfert Chromio, defendens ipſum tum in pedeſtri & equeſtri, tum nauali, quoque pugnis, (*f*)ubi periculum acris conflictus feciſti.

a Si fieri poßit.) A rebus geſtis Adraſti, ad uictorem redit, à patria eum extollens. Meminit autē belli, quod Hieron & Gelon cum ingruētibus cùm in Italiam, tum Siciliam Phœnicibus geſſerunt. Si fieri poſſet, inquit, Iupiter, bellum cum Phœnicibus geſtum, quo utrinq; acriter depugnatum eſt, quālon

giſsimè reiecero. Verbũ ἀναβάλλομαι, quod & reijcere, & præludere cithara ſonat, hic ambiguam ſententiam reddit. Si pro reijcere accipitur, clanculum indicat grauiter adflictam Siciliã in eo prælio: éſtq; precatio, ut Iupiter in poſterum à tali acerbitate prælij ipſum uictorem Chromiũ conſeruet. Sin pro præludere, tum hæc Pindari mens eſt: Si poſsibile eſt, repetam funeſtum bellum, in quo de uita & morte certatum inter Siculos, & Phœnices. Enimuerò prior mihi ſenſus magis arridet. Eſt enim præteritio, qua ſeſe protelaturum id bellum adfirmat: & interim tamen breuiter, quum ad Siculos & Aetnæos ſeſe cõfert, eam belli hiſtoriam adducit. b Obſecro te felicem εὐχὴ eſt & precatio, pro Aetnæorũ ſequundiore ſucceſſu. Sunt enim illic equorum curam.) Ab equitatu & diuitijs Aetnæos laudat: equos enim alere, eſt opulentiorum. d Et animos rebus præſtantiores.) A ſapientia Aetnæos extollit.

e Incredibile fortaſsis.) Chromium à uerecundia & pudicitiâ, ſumma in adoleſcente uirtute, prædicat: ídque à contrario gnomes argumento ducto. A lucro & pudicitia & uerecundia uincitur: at uerecundia Chromij neque terreſtri, neque nauali pugna expugnari ſuperaríue potuit. f Vbi periculum.) Apoſtrophe ad Chromiũ. ὀξείας ἀϋτᾶς, acris prælij. Spondeus & Bacchius.

DYO-

DYODECAS. VIII.

(*a*)In bellis ergo dea illa bellicoſum ei⁹ animum inſtruebat, ut ſeſe de Martis peſte ulciſceretur. (*b*)Iam paucos eſt reperire, qui in „ ſtante pugna nubem, adeóq; hoſtium ordi- „ nes à ſeſe manu & conſilio uertere queant. „ (*c*)Prædicatur quidem decus Hectori flore re ad Scamandri fluxum. At circa præcipitio profunda (*d*)Helori littora,

DYODECAS. IX.

Quem locum(*e*)Martis tranſitum uocāt, in prima ætate hæc(*f*)Ageſidemi filio lux emicuit. (*g*) Alia uerò alijs diebus pleraque & in puluerulenta terra, aliáq; in inſulis facinora eius egregia percenſeo. (*h*) E laboribus quidem, in iuuentute iuſtè peractis, ſe- „ nij tempore dies ipſa tranſigitur. (*i*)Sciat au „ tem ſe nactum à dijs admirandam felicitatē „

DYODECAS. X.

Qui cum rerum copia, glorioſam pariter laudem tulerit. Nam eiuſmodi homini non „ licet porrò alium felicitatis ſcopum pedi- „ bus ſuis attingere. (*k*)Sympoſium uerò quie „ tē amat. Et recēter cōparata quidem uicto- „ ria, dulci encomio auguſtior fit. (*l*)Atqui cō „

fidens & alacris uox apud(*m*) craterem editur, quem haud iniucundum hymni pręcentorem quiſquam nunc miſceat.

DYODECAS XI.

Ac in argenteas phialas(*n*) uiolentum uitis filium infundat.(*o*) Quas olim(*p*) equi domino ſuo Chromio, é (*q*) ſacra Sicyone cum rectè textis Apollinis coronis tulerunt. Hanc ipſam illius uirtutem celebrare, ac nõ ſine Gratijs multo uenerari præconio, uictoriarũ proxime Muſas apprehẽſo ſcopo, equidem ardeo.

a In bellis ergo.) Pudicitiam deam fingit, quæ enim in bellis adiuuerit ut uinceret. b Iam paucos eſt reperire.) Gnome eſt, qua paucos conſilio & fortitudine in rebus bellicis præſtanteis reperiri adſeuerat. c Prædicatur quidẽ gloria Hectori.) A cõparatione. Hectori Chromium comparat, & non Achilli uel Aiaci: ideo quòd perinde Chromius pro patria, atque Hector pugnauerit. d Helori,) Apud Helorum amnem Chromius Carchedonios fudit, Gelonem regem adiuuans Hippocratis ſucceſſorẽ. Helorus, inquit Stephanus, Siciliæ fluuius eſt, unde ciuitas eiuſdem nominis Helorus. Fluuius ille piſces habere dicitur, qui è manibus hominum cibũ ſumunt, ut Apollodorus Chronicorum ſuorum primo tradit. Hæc Stephanus. Scholia de Heloro eadẽ ferè

ferè proferunt. e Martis tranſitum.) ἀρέιας πόρον. Dubium eſt num ſit legendum, inquiunt Scholia, ἀρέιας πόρον, uel ῥέιας πόρον, uel ἀρζάπορον per hyphena, atqui à Marte uel bello apud illum fluuiũ geſto per Gelonem & Chromium, flumen ἀρέιας πόρον uocitatum, ueluti belli fluxum ſeu tranſitũ, probabile eſt. Tædioſum hic foret referre, quomodo ex Timæo confirment bellum hoc Hippocratem Geloorum regem aduerſus Syracuſas mouiſſe, cuius hipparchus uel magiſter equitum fuerit Gelon, Gelonis autem gener Chromius. g Alia uerò alijs.) Apodioxis eſt, qua quum bellicas uirtutes Chromij, prope fluuium Helorum enumerarit, alia eius nunc egregia facinora quæ cùm continenti ſeu terra, tum mari peregerit, in aliud tempus procraſtinaturum, ceu iam non uacaret, nec temporis ratio pateretur, dicit. h Porrò è laboribus.) A fructu uictoriæ. Eſt autem ſententia generalis, qua iuuentutis uirtutes & commoda, ſenij dicit eſſe releuamina.

i Sciat ſe nactum à dijs.) Alia gnome eſt προσαποδόσει ornata, cui plures hactenus ſimiles attulit, qua & omnes alios uictores, Chromium præcipuè beatum eſſe pronunciat. k Sympoſium quietem amat.) Comparat inter ſeſe, ſympoſium, quietẽ, uictoriam & encomium. Vt conuiuium iucundum amœnum & dulce eſt, in quo deſunt rixæ, iurgia, cõtentiones, & quies, pax & amica ſocietas præſtò eſt: ut inquam quies, pax, & unanimitas, & amica

conuerſatio conuiuarum, ipſum cõuiuium exornãt, ſic hymnus & encomium uictoriam, & nicephoros decorant. l Porrò confidens uox. Crater ad finem uictoriæ ſtatuebatur, quo libabant dijs, & quo uictori gratificabantur, ut è Scholijs colligitur: hincque initium ſumebat laus uictoris & conuiuiũ. Eſt ergo hæc metaphora: Miſceat nunc & apparet nobis aliquis craterem, quo uictorẽ ſuæ uictoriæ nomine celebremus. m προφήτην. *) Pro proœmio & principio conuiuij & laudis accipit. Poteſt etiam ſimpliciter de conuiuij cratere accipi, ut ſic hymnum & encomion conuiuali lætitiæ adæquet. Quemadmodum dulcia miſcentur colloquia circa pocula & crateres, & conuiuæ exhilarãtur: hunc ad modum uictor Sicyoniorum Pythiorum hymno, quo uictor celebratur, gaudet & lætatur. Et crateris commodum meminit, quod amplioris uaſis uini nomen eſt,* παρὰ τὸ κρατέω, *id eſt capio: quia ad phialas argenteas, quas ex uictoria retulerit, orationem ſit translaturus. n Violentum uitis filiũ.) Periphraſis Bacchi. o Quas olim.) A uictoriæ præmio. Sicyon enim Pythiorum ſuorum uictoribus phialas argenteas pro* ἐπάθλῳ *dabat.*

προφήτης.

p Equi hero ſuo.) Hic Chromius ipſe uictoriæ non interfuit, ſed currum miſit, cuius gubernator domino ſuo Chromio honorem & decorem attulit.

q Sacra Sicyone.) Sacrãm ideo Sicyonem dici Scholia putãt, quòd ſuper eã ſita fuerit Merone, ubi de

ubi deorum ſedes ſit, Heſiodo & Callimacho teſtibus. Verùm quid obeſt eam ſacram appellari, Pythiorum certaminum nomine? r Hanc ipſam illius) Voto cludit encomium.

THIAEO VLIAE FILIO LVCTATORI, ODE X.

STROPHE I. COLON XI.

D(*a*)Aanai urbem, & ſtemmatis præclarum(*b*) quinquaginta filiarum eius Argum, Iunonis diuinam domum, Gratiæ celebrate. Collucet autem innumeris uirtutibus, fortium geſtorum cauſa.(*c*)Sunt enim prolixę de Perſe hiſtorię quomodo ſeſe circa Me 1
duſam ille Gorgonem geſſerit.(*d*) Dein mul 2
tæ in Aegypto urbes ſub Epaphi manibus habitatæ ſunt. (*e*) Neq; uerò Hypermneſtra 3
errauit, ſuum unius ſententiæ gladium in uagina retinens.

ENARRATIO.

Apatria uictoris orditur, inſignia Argiuorum facta enumerans: deinde ipſum uictorem Thiæum à uictoria Hecatombæorum, à Pythia, Iſthmia, & Nemea uictorijs, à laude Athenis parta, à maiori- Argumentum

bus matris, à uictoria Argiuorum, à cognato Pamphaë laudat, à quo ad Caſtorem & Pollucem digreditur, Tyndaridarum fato hanc oden cludens. Et quia à uictoria Hecatombæorum Argiua potiſſimùm hunc commendet, deinde uerò reliquas etiam uictorias. Pythiam, Iſthmiam & Nemeam congerat. Olympiam uerò exoptet, ideo quidam & hanc oden à Nemeonicis, perinde ac priorē, ſeparandam putant. a *Danai urbem & ſtemmatis.) Danaus Beli filius in Argo regnauit. Rogat autē Gratias, ut Argum urbem & regionem Peloponneſi celebrēt. Quia enim Argus patria eſt Thiæi, ideo exordium huic odæ ab Argo et inſignibus eius heroibus & principibus attexit. Danaum Beliden appellat Hypermneſtra, dum ita dormientem Linū excitat:*

Danaus ex Aegypto ſugiēs Argum uenit, ante Troianū bellum. Iſocr. in Encomio Helenæ.

Surge age Belidæ de tot modo fratribus unus,
Nox tibi ni properes iſta perennis erit.

b *Quinquaginta filiarum.) Danaum quinquaginta filiarum patrē fuiſſe Euripides etiam teſtatur in Tragœdia, cuius initium eſt:*

δαναὸς ὁ πεντηκόντα θυγατέρων πατήρ.

Quem uerſum Iſocrates unà cum alijs aliarum Tragœdiarum duobus protulit antequam exhalaret animam, ut eſt in uita eius apud Plutarchum. Argos Iunoni charum extitiſſe & Homerus adfirmat, hiſce uerſibus:

ἤ τοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
ἄργος τε σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια μυκήνη.

Quos

Quos ita uertere queas:

Sũmus amor meus eſt in treis, nec decidit, urbeis:
Argos, dehinc Spartam, ſpatio pandáq; uiarũ.
Inſignesq; Mycenas. c *Sunt prolixæ de Perſeo hiſtoriæ.) Argos à claris principibus & heroibus euehit, & primùm à Perſeo, qui Argiuus fuit, Danaës matris nomine. Natus eſt hic ex Ioue in aurum permutato, & Danaë Acriſij Argiuorum regis filia, qua de in.3. Carminum Horatius:*

Incluſam Danaën turris ahenea
Robuſtæq; fores, & uigilum canum
Triſtes excubiæ, munierant ſatis
Nocturnis ab adulteris:
Si non Acriſium uirginis abditæ
Cuſtodem pauidum, Iupiter & Venus
Riſiſſent.

Ideo enim turri incluſerat, ne uiro per concubitum alicui iungeretur, poſtquam ex oraculo didicerat, ex ea orituram prolem, excidiũ Acriſio & perniciẽ apportaturam. Perſeus ergo Danaës & Iouis filius, ut caput uiperis intortum meduſæ amputarit, eſt apud Ouidium lib.4. & 5. Metamorph. Fuerunt autem Ouidij ſententia duæ Gorgones, quæ ambæ uno duntaxat oculo utebantur, eiuſdem ambæ pulchritudinis. Porrò Meduſæ aureos crines in angues propterea mutatos 5. Metamorph. ſcribit, quòd eam Neptunus in templo Mineruæ uitiarit, unde indignata dea crines eius in angues permutauit: factumque ut quiſquis Meduſam intuere-

tur, lapideſceret, uel in lapidem uerteretur. Ouidij hac de re uerſus ſunt: Clariſsima forma

Multorúmq; fuit ſpes inuidioſa procorum
Illa, nec in tota conſpectior ulla capillis
Pars fuit: inueni, qui ſe uidiſſe referrent.
Hanc pelagi rector templo uitiaſſe Mineruæ
Dicitur: auerſa eſt, & caſtos ægide uultus
Nata Iouis texit: néue hoc impune fuiſſet,
Gorgoneum crinem turpes mutauit in hydros.

Scholia uerò Pindarica ideo à Minerua admiſſum Perſea Meduſæ tradunt, quòd ea pulchritudine ſua Mineruam prouocarit. Quomodo poſtea Andromedem Cephei & Caſsiopeæ filiam ſcopulo alligatam, & immanis beluæ marinæ ingluuiei expoſitam liberarit, ex Ouidij 6. Transfom. planum fit. d *Dein multæ in Aegypto ſub Epaphi.) Argiuos & in Aegyptum uſq; manus extendiſſe, Epaphi paradigmate probat. Fuit autem hic Epaphus Aegypti rex Iûs (Inachi Argi fluminis gnatæ) & Iouis filius: à matre quidem Argiuus. Ouidius primo Metamorph.*

Hinc Epaphus magni genitus de ſemine tandem
Creditur eſſe Iouis, pérq; urbes iuncta parenti
Templa tenet.

Iſocrates in Buſiride: Buſiris, inquit, à patre quidem Neptuni, à matre uerò Libyæ, filiæ Epaphi, filij Iouis, gnatus erat.

e *Neque uerò Hypermneſtra.) In laudem Argiuorum, pietatem hoc tertio loco Hypermneſtræ*

ſtræ, Danai filiæ, profert. Quum enim quinquaginta fratres, quinquaginta filiabus Danaus ſuis copularet, regno ſuo timens inter generos diuidendo, egit cum filiabus ſuis, ut una nocte, qua matrimonij lege iungendi eſſent, in ſomno uinóque obrutos ferrum diſtringerent. Patris ſcelerato imperio, præter unam hanc Hypermneſtram, omnes ſunt obſecutæ. Ideo non iniuria, ob eam ſuam pietatem & ſynceritatem, à poëtis & hiſtoricis hæc puella commendatur. Hanc hiſtoriam recenſet ipſa Hypermneſtra apud Ouidium in Epiſtola ad Linum, cuius initium eſt:

Mittit Hypermneſtra de tot modo fratribus uni. &c. Quæ epiſtola huic Pindarico loco lucem adfert. Sponſum huius Hypermneſtræ Linum uocatum epigrapha epiſtolæ Ouidianæ teſtatur, ſi modò titulus non eſt uanus. Scholia Pindarica Lyneo illi nomen indunt.

ANTISTROPHE, COLON XI.

(*a*) Diomedem in diuorum immorta- 4
lium numerum flaua Minerua quondam re
tulit. (*b*) Thebana tellus Iouis fulmine icta,
uatem Oëclis filium Amphiaraum ſuſcepit, 5
(*c*) belli nubē, (*d*) Et pulchrè mulieribus o-
lim dominatus eſt Iupiter, ad Alcmenā Da- 6
naámq; perueniens, rationē hanc demōſtra-
uit. (*e*) Qui & Adraſti parēti Talao, Lynceó 7

que mentium, fructum recto concinnauit modo.

EPODOS, COLON XII.

Sed & bellum Amphitruonis aluit Iupiter, ac fortuna præſtantiſsimus illius generi adſcitus eſt quum ferreis armis Teleboas oppugnaret. (*f*) Tum enim facie adſimilatus Amphitruoni Iupiter, immortalium rex aulam ingreſſus eſt, intrepidum ſemen adferens, Herculis puta. (*g*) Cuius per Olympũ uxor Hebe prope matrem ſuam (*h*) Telian, pulcherrima deûm incedit.

a Diomedem.) Laudat iam Argos ab indigenis dijs: ex heroibus enim Argiuis aliquot in deorum numerũ adſciti ſunt, ut Diomedes & Amphiaraus Diomedes igitur Tydei filius ducta Hermione in uxorem, una cum Caſtore & Polluce in deorum catalogum & naturam relatus eſt, tali quidem origine. In Thebano bello Melanippus Thebanus heros Tydea ſauciauit: quare excandeſcens ira Tydeus rogauit Amphiaraum, ut ſibi caput Melanippi adferret. Allato ergo capite non ſaturauit ſtomachum ſuum tanto ſpectro, ſed carnes etiam eius capitis exedit. Minerua uulnerato Tydeo immortalitatem impertijt: ſed quum animaduerteret ſe ob carnium illarum eſum non poſſe eo dono frui, Mineruam rogauit Tydeus, ut eã immortalitatẽ filio ſuo Diomedi cõmunicaret.

nicaret. Hũc ergo ad modũ Diomedes ex hominei di uinã eſt tranſmutatus naturã. Hæc Ibycus, Polemõ & Euripides in Meleagro de Diomede memorant. Colitur numinis loco apud Argyrippos, Metapõtios et Thurios. b Thebana tellus.) Argiuos ab Amphiarai uatis immortalitate commendat. Amphiaraus enim ut immortalis fieret, in Thebano bello terra unà cum curru ſuo receptus & abſorptus eſt, quum ipſa primùm terra Iouis fulmine diſſecta & aperta eſſet: quo de in præcedenti ode ſatis etiam multa prædicta. c Belli nubem.) Metaphora eſt. Quia Amphiaraus nubis inſtar, magna manu ex Argo Thebas profectus eſt. Vel accuſatiuus per ablatiuum reddi poteſt: Belli nube, hoc eſt, in ipſo denſo prælij conflictu. Et pulchrè comatis,) Argûs hic ab heroidibus etiam, non ſolùm ab heroibus, effert: quemadmodum ſuprà à dexteritate Hypermneſtræ, ab Alcmena Amphitruonis uxore, & Danaë Acriſij filia, quibus cum rem habuit, Argiuis matronis. Vt uerò in aureum ſeſe imbrem permutarit accedens Danaën, ſupra etiam ex Horatio indicatum. Erat ea etiam in Metamorphoſi Ouidiana fabula, & apud Iſocratem in Encomio Helenæ. Vt uerò ſeſe Amphitruoni adſimilarit Alcmenam ingrauidans, facetè in Amphitruone Plautina luſum eſt: cuius rei & Iſocrates in Encomio Helenæ meminit. e Qui & Adraſti parenti Talao & Lynceo.) Talaum & Lynceum prudentes fe-

cit principes Iupiter. De Talao in oda præcedenti nonnihil dictum. Lynceus item Argiuus rex ad maiores Perſei ratione matris pertinens, ut Scholia: ut Pauſanias, referente Eraſmo in adagio, Lynceo perſpicacior, Danai ſucceſſor. f Tum enim facie Amphitruoni.) Quum Iupiter cum Alcmena concumberet, nox ea aliarum trium noctium longitudinem adepta eſt. Vnde Hercules trinoctio illo conceptus, dicitur apud Lucianum τῷ ἐνυπνίῳ τριέσπερος. Ex Ioue Herculem, ex Amphitruone in ſequenti nocte Iphiclem Alcmena peperit. g Cuius per Olympum uxor.) Digreditur ad immortalitatem Herculis. Hebe, inquit, filia Teleiæ, id eſt Iunonis, uxor eſt Herculis. h Telian.) Hebe filia Teliæ, Pubertas filia eſt perfectionis. Perfectio generat pubertatem apud ſuperos. Hoc eſt, qui ſempiterna felicitate fruuntur, pubertatem habent: id eſt, ſemper uigent & florent immarceſsibili ætate. Teliam autem ipſam Iunonem uocat. Aeſchylus ἐπιθετικῶς Iouis ſororem & coniugem τελείαν ſalutat, inquiens, ἥρα τελεῖα ζηνὸς εὐναῖα δάμαρ. Iuno Telia, hoc eſt, perfecta Iouis genialis cõiux. Nuptiæ humanæ uitæ, & ſocietatis perfectionem apparant.

STROPHE II. COLON XI.

(*a*) Proinde antea me ſermo defecerit quàm omnia præclara enarrauero, quæ Ar-

giuum

giuum delubrum tenet(*b*)Cæterùm excede ,,
re modum in rebus,graue eſt hominibus. ,,
(*c*)Attamen excita lyram, luctarúmq; curã accipe.(*d*)Certamẽ enim æreum, populum ad litandum Iunoni hortatur, ad præmiorúmq; iudicium,ubi Vliæ filius Thiæus uictoria inſignis,(*e*)bina uice(*f*)fortunatorum laborum obliuionem nactus eſt.

ANTISROPHE, COLON XI.

Obtinuit item (*g*) græcum quondam in Pythone exercitum fortuna concomitatus: & Iſthmici & Nemei certaminis uictor, (*h*) coronam Muſis,unde hymnorum occaſionem ſumant,dedit. Ter in (*i*) ponti quidem portis bonam ſortem adſequutus, ter item in uenerandis campis (*k*) in Adraſteis paſcuis. *Iteratio.*

a Proinde antea me ſermo.) Inſignia Argiuorum facinora uoto,& ab impoßibili claudit.

b Cæterùm excedere modum.) Rationem conclusionis reddit. c Attamen ſonoram excita lyram.) Ad ipſum uictorem Thiæum nunc citharam dirigit. Non ſic,inquit, ab Argiuis mihi maioribus diſcedendum,ut non poſteriores etiam recorder, quorũ de numero hic eſt Thiæus. d Certamen enim æreum.) Iunoni ſacrũ certamen in Argo agitur, Hecatõbæa.nomen habens à centum bubus: in ea enim

panegyri centum bubus Iunoni litabant. ἥραῖα dicebantur etiam hi ludi, quod perinde ſonat, ac ſi dicas Iunonia. In hiſce ludis Thiæus lucta uictoriam obtinuit. Aereum certamen dicit, uel metaphoricôs pro forti, uel quòd ærea arma, uictoriæ præmium erant.

e Bina uice.) Bis uictoriam in Hecatombæis retulit. Periphraſis enim uictoriæ eſt, à fructu. Victoriæ enim dulcedo efficit, ut laborum ante uictoriam toleratorum obliuiſcamur. f Fortunatorum laborum.) Græcè eſt εὐφόρων, hoc eſt, faciliũ, Victoria enim parta, labores qui præceſſere, & faciles & iucũdi ſunt. Legitur & εὐφρόνων, hoc eſt, iucundorum. Dulceſcunt enim poſt obtentam palmam labores. g Græcum in Pythone exercitũ.) Id eſt, antagoniſtas Pythij certaminis: à Pythia uictoria eum prædicans. h Coronam.) Pythiam & Nemeam, Muſis dedit occaſionem, ut Pythiam & Nemeam eius uictoriam celebrarent. ἀρόσαι colere: ut ſuprà poëtas Pieridum nominauit ἀρότας, id eſt, cultores. i Ponti portis.) Repetit quod dixit, & clarius exponit. Ponti portæ, eſt periphraſis Iſthmiorum. k In Adraſtæis paſcuis.) Periphraſis Nemeorũ. Ter uictoria potitus eſt in Nemeis, quæ ſunt à ſeptem apud Thebas inſtituta, quorum Adraſtus unus eſt.

(*a*) Iupiter pater, quæ mente quidem expetit, ore conticet, (*b*) Omnis autẽ operũ finis & conſummatio in te eſt, (*c*) necq; ignauo corde

corde adferẽs audaciam à te gratiam petit.

EPODOS, COLON XII.

(*d*) Cognita Deo cano, (*e*) & ei qui circa ſummorum certaminum cacumina inuigilat. Supremum autem Piſa Herculis(*f*)inſti tutum habet. Suaues certè uoces dilucidè (*g*) in feſtiuitatibus Athenienſium bina ipſum uice(*h*)per interualla laudauere.(*i*)Terra uerò igni aduſta, (*k*) fructus oliuæ ad Iunonis magnanimum populum acceſsit in uariegatis uaſorum ſeptis.

a. Iupiter pater.) Apoſtrophe ad Iouẽ, qua et Vliæ filium Thiæum Olympiam etiam uictoriam optare dicit, non ſine labore quidem, quum citra laborem ea conſtare non poßit. Attamen adeò uerecũdus eſt, ut non audeat palàm eam à te uictoriam poſtulare. b. Omnis autem operum.) Eſt gnome, qua uictoriam in Iouis nutu conſiſtere uerè dicit.

c. Neque ignauo corde.) Et animo & corpore robuſtus tuum implorat auxilium, ut circulum Græciæ ludorum abſoluat, per te Olympia etiam uictoria accepta. d. Cognita Deo cano.) Suſpicionem falſi præoccupat. Iupiter Olympiorũ præſes me uera dicere nouit. e. χ' ὅσις *pro* καὶ ὅσις. *) Ad Thiæum refertur melius. Hoc eſt, & Ioui cognita cano, & ei nõ inexplorata, qui certa ſumma certaminũ culmina conſcendere, hoc eſt, Olympiã uicto*

riam obtinere. f. τιθμόν.) Doricum eſt, pro θεσμόν. Hercules enim Olympiaca inſtituit, ut in Olympiacorum origine ſubindicatum. g. In feſtiuitatibus Athenienſium.) Id eſt, Panathenæis, quibus nomen eſt ab omnium Athenienſium, uel Atticorum ſolenni conuentu: unde etiam Iſocratico Panathenaico nomen eſt inditum. h. ἀμβολάδαν.) Hoc eſt, non uno tempore, ſed per interualla. παρὰ τὴν ἀναβολὴν, hoc eſt, à dilatione, uel procraſtinatione, uel reiectione. i. Terra uerò igni aduſta.) Quid præmij ex uictoria Panathenæorum retulerit, hydriam, aqualem, uel urceum oleo plenum. Primũ hic eſt ἀσύνδετον, dum ait: Terra uerò igni aduſta, fructus oliuæ, pro, & fructus oliuæ. Deinde, Terrã igni uſtam, ipſum urceum, qui igni conſolidatur & induratur, dicit. Vas enim fictile primùm ex luto fingitur, deinde ignĩ conſolideſcit. Vel pro æreo uaſe accipit: æs enim primũ è terrea materia conflatur, dein de ex ære uaſa funduntur. k. Fructus oliuæ.) Eſt ipſum oleum. Dabatur autem præmij loco uictori Panathenaico, uas æreum, oleo refertum: quòd Minerua olei inuentrix fuerit: Nec ulli niſi uictori ex Attica oleum euehere licebat: quod uas pulchrè pictura, ut par erat, exornatum conſpiciebatur. Summa, Thiæus Panathenæorum uictor, uas oleo oliuarũ refertum Athenis Argum pertulit.

STROPHE III. COLON. XI.

(*a*) Sequitur autem Thiæ, ab auunculis maternis celebre genus ueſtrum gloria certamina decens, unà cum Gratijs & Tyndaridis frequenter. (*b*) Atqui dignus ego iudicari queam, Thraſycli Antiæq; cognatus exiſtens, in Argo, (*c*) non occultare oculorum lumen. (*d*) Quot enī uictorijs diues illa urbs Prœti floruit? (*e*) Corinthiacis iugis & (*f*) Cleonæos apud uiros quater uictoria conſpicua fuit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

(*g*) Sicyone uerò argenteis phialis uino aptis honorati receſſerunt Argos. (*h*) E Pellene induti tergum molli purpura redierūt Argos. (*i*) Verùm æris indicare multitudinē uires meas excedit: maiore enim otio indigeret, enumerare quantum æris (*k*) Clitor, Tegea, Achęorúmq; excelſæ urbes, quantū deniq; (*l*) Lycæum, prope Iouis aram contulerint, ubi tum manuum, tum pedum robore (*m*) uicerunt.

a. Sequitur autem Thiæ.) A matris maioribus. μήτρωες & matris fratres & maiores ſignificat. Genus tuum, inquit, ô Thiæa, clarum eſt, matris nomine, cuius cognati Antias & Thraſycles nonnihil ad Caſtoris & Pollucis ſtirpem pertinent, quemadmodum ſubiungit. b. Atqui dignus ego.)

Hæc poeta in perſona Thiææ dicit per proſopopœiã, uel μίμησιν. c. Non occultare oculorum lumẽ.) Quum uictoriam, inquit, ego Thiæas obtinuerim in Argo, meorum oculorum fulgorem non occultauero: id eſt, non defigam in terrã oculos ceu deuictus, ſed liberè circumſpiciam, uictoris inſtar. Solẽt enim ſontes, & rei & noxij, & deuictis pudore ſuffuſi, & caput & oculos in terram declinare, non liberè circumſpicere auſi. d. Quod enim uictorijs diues.) Ad Argi laudem redit, ipſum à Thiæi maiorũ uictoria extollens. Vrbem Prœti hic Argos appellat, quam principio huius odæ Danai ciuitatẽ nominauit. Prœtus enim Abantis Argiuorum regis filius, patri in regno ſucceßit. e. Corinthiacis ſeceßibus.) Hoc eſt, Iſthmijs ludis uicerunt Thiæi maiores. f. Cleonæos apud uiros.) Hoc eſt, in Nemeis ludis. Cleonæ enĩ, ut Plinius refert lib. 6. cap. 6. & Clitorium Nemeam regionem includunt. A Cleonis, leo Cleonæus, ab Hercule apud Molorchum paſtorem hoſpitem agente, interfectus dicitur. Atq; ipſas Cleonas pro Nemeis hic ludis accipit. g. Sicyone.) Vt in Pythijs Sicyonijs argenteæ phialæ niceterij loco ſint datæ, quum è præcedenti ode planũ ſit, non eſt neceſſum eadem hic repetere. h. E Pellene.) Ciuitas Achaiæ eſt Pellene, ut Stephanus & Plinius lib. 4. cap. 6. memorant. Aguntur autem Pellenæ Dija, à Ioue nomẽ gerentia feſta, uel Theoxenia. Certaminum quæ illic agebantur præmi

um

um erat chlamys uel chlæna, ueſtis qua hybernũ frigus arcetur, ut in Olympijs etiam traditum. i. Verum æris.) Aeris, hoc eſt, æreorum præmiorum uel armorum ex ære factorum. In pleriſq; nanq; certaminibus lebetes, & ærea ſcuta dabantur, uictoriæ merces. k. Clitor & Tegea.) Vrbes ſuut Argolicæ. Tegeam Stephanus in Arcadia recenſet. l. Lycæum.) Lycæum Arcadiæ montem Plinius lib. 4. cap. 6. tradit, in quo Iouis ſit delubrum. Stephanus Lycæam urbem Arcadiæ ex Theopompo refert: fortaſſe hanc ipſam Pindarus intelligit: etſi genere uarient. Theopompus enim τὴν λυκαίαν, Pindarus τὸ λύκαιον habet. Fieri poteſt quòd proxime Lycæũ montem eiuſdem nominis urbs λυκαία habitata ſit. Enimuerò quid attinet hic multa coniecturare. m. Vicerunt.) Manuum robore, periphraſis eſt pugilatus. Pedum robore eſt periphraſis curſus. Manuum robore & pedum, ipſum & pancratium intelligi poteſt.

EPODOS, COLON XII.

(*a*)At Caſtore cum fratre ſuo Polluce ad hoſpitium diuertente, apud cognatum tuũ Pamphaên, (*b*)non mirum eſt ueſtro generi inſitum & agnatum eſſe, ut bonos Athletas proferat, (*c*) poſtquam latè patentis Lacedęmonis moderatores certaminnm ſortem ac lætitiam cum Mercurio & Hercule admini-

ſtrant: (*d*)Siquidem ij ualde bonos uiros cu rant,ac fida deûm ſoboles exiſtunt.

a. At Caſtore cum fratre ſuo Polluce.) A cognato uel maiorum uno Pamphaë effert Thiæum:cõmemorans tanta iuſtitia & pietate Pamphaën prædítum fuiſſe,ut Tyndaridæ ad eum diuerterint,nempe quando alternis iam in cœlis, iam apud homines agunt. Tum enim diuerterunt ad Pamphaën, ad genus Thiæi pertinentem, quando immortales illi fratres Caſtor & Pollux in terris agunt. Quomodo uerò alternis aliâs in cœlo, aliâs in terra, uel ſub terra agant, & Homerus indicat, dum inquit:

ἄλλοτε μὲν ζώουσ᾽ ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ λελόγχασι ἶσα θεοῖσι.

& Pindarus hoc loci ſubijcit. Porrò in tertia Olympiorum ode Caſtor & Pollux amantes hoſpitũ prædicantur:ac in panegyri Theoxeniorum dij hoſpitio & expectabantur, & ſuſcipiebantur. Fieri ergo poteſt, quòd & hoc loci Pindar⁹ à Pamphaë in Theoxenijs Tyndaridas hoſpitio ſuſceptos putet. Magnã autem eius hominis & pietatem, & religionem eſſe operæpretium fuerit, ad quem dij diuertant. In ſacra Bibliorum hiſtoria (quur enim & eius hîc non liceat meminiſſe) Abraham et Lot, & angelos, & Deum exceperunt in domum ſuam, id quod & ad Hebræos Epiſtola teſtatur, 11. cap. Illi diui patriarchæ uerè Theoxenia celebrarunt: quorum reſpectu Argiuorum Theoxenia à Tyndaridis inſtituta, ſomni-

um

num ſunt, & umbræ ſomnium. Chriſtiani Theoxenia agunt quoties καὶ τὸν λόγον θεοῦ τῇ καρδίᾳ ἑαυτῶν ἐγκλείζουσι, καὶ τῇ τοῦ κυρίου τραπέζῃ χρῶνται. Verũ hæc aliò pertinent. b. Non mirum eſt ueſtro.) Quia Pamphaës hoſpitio excepit Tyndaridas, ideo eorum beneficio, ueſtro Thiæ, inquit, generi uicto-ria certaminum confertur. c. Poſtquam latè patentis.) Tyndaridæ diſpenſant lætitiam & conuiuia, quæ uictores concernunt, unà cum Mercurio & Hercule. Sunt enim illi certaminum in Argo diſpenſatores, uel præſides Hecatombæorũ. Hinc paulò antè dixit: Sequitur autem Thiæ ab auunculis maternis celebre genus ueſtrum gloria certamina decens cum Gratijs & Tyndaridis frequenter. hoc eſt Caſtoris & Pollucis, & Gratiarum beneficio. d. Siquidem ij probos uiros ualde curant.) Amorum ſynceritate Thiæi maiores extollẽs, bonos uiros Tyndaridis curæ eſſe dicit, ac pariter fidem & amicitiã illorum ad memoriam reuocat. Fratres illi gemini, ut erga ſeſe ipſi fideles extiterunt, ſic erga ſuos cultores nihil non beneficiorum conferre ſolent. Sic & uobis ô Thiæ commodant.

STROPHE IIII. COLON XI.

(*b*) Permutantes enim alternis diem quidem alterã charo patri Ioui tribuunt, alterã uerò ſub occultis terræ locis, (*b*) in Therapnes concauitatibus eandem ſubeunt mor-

tem: (c) poſtquam hanc uiuendi rationem Caſtore in bello pereũte, Pollux eligere maluit, quàm ſolus deus eſſe, & in cœlo ſine fratre agere, (d) Hunc enim Idas boues ſurripientem conſpiciens, æreæ haſtæ acumine ſauciauit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

(e) A Taygeto (f) pede radians (g) Lynceus in ſtipite quercus ſedentes conſpexit. Siquidem omnium hominum longè acutiſsimi uiſus erat Lynceus. Deinde ſubitò, celeri curſu ad eos geminos fratres peruenerunt, & ingens repente opus perfecerunt, grauiáque manibus perpeſsi ſunt à Dioſcuris (h) Apheretidæ. Mox enim proſtrato Caſtore Ledæ filius adfuit, perſequens Apherei natos: at illi prope patris ſui tumulum reſtiterunt.

EPODOS, COLON XII.

Vnde arreptam (i) Ditis ſtatuam, politam nempe petram, Pollucis in pectus iniecerũt: cæterùm neq; contundere, neq; cohibere ipſum potuerunt. (k) Excandefactus igitur celeri iaculo, in Lyncei latera ferrum traiecit. (l) Iupiter deinde in Idam igniferum fumidũque deiecit fulmen, ſicq; unà exurebantur

& in

& interibant ambo. (*m*) Adeò difficile eſt, „
fortioribus repugnare uelle. „

STROPHE, V. COLON XI.

Ilicet ad fratris uiolentiam reuerſus Tyndarides, nõdum planè mortuum, ſed adhuc anxiè reſpirationibus rigentem reperit. Calentibus itaq; lachrymis profuſis, & gemitu facto repentè clamauit: (*n*) Iupiter pater, ecquis tantorum luctuum finis erit? Et mihi cum hoc infligas mortem ô rex. Orbato enĩ „ amicis uiro omnis abit honor. Iam & pauci „ mortalium in adflictione fideles inueniuntur.

Id eſt, reſpirantẽ & palpitantem.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Qui laborem & curã amici ſuſcipiãt, aut leuaſsint. Sic dixit. At Iupiter ſic orſus con- „ trà, id uerbi proloquutus eſt: (*o*) Tu quidẽ „ mihi filius es, illum uerò deinde Tyndarus heros matri tuæ appropinquans, maritus ipſe, mortale ſemen ſtillauit. Sed age tamẽ, horum tibi optionem do: Siue mortem fugiẽs, inuiſámq; ſenectam, in Olympo malis agere, unà cum Minerua, cruentóq; Marte,

EPODOS, COLON. XII.

Eſt harum tibi rerum ſors. Sin circa fratrē pugnando, in omnibus tuis cum eo ęquè diuidere cogites, partim quidem ſub terra delitescens ſpiraueris, partim uerò in aureis cœli ædibus. Hæc ubi fatus eſſet Iupiter, non duplex animo conſilium Pollux uolutauit, (p) reſoluit ſtatim oculum, dehinc uocem reduxit armati adeóque fortis Caſtoris.

a. Permutantis enim alternis.) Ad Caſtoris & Pollucis fata digreditur, mutuam illorum fidem & amicitiā exponens. Hac enī ratione diſtributā inter ipſos immortalitatē, ut altera die apud ſuperos altera apud mortales in terris agāt: iuxta Pindari ſententiam. b. In Therapnes.) Therapne Laconicæ oppidum, cuius & ſuprà in Olympijs facta mentio, & alijs paſsim Pindaricis, & Encomio Helenæ apud Iſocratem, ubi Caſtor & Pollux & Helena in lucē ſunt progeniti. Sunt qui pro Lacedæmone accipiant: de qua ſatis in tertia Olympiorum ode. c. Poſtquam hanc uiuendi.) Modum hiſtorica narratione ſubiungit, quo Caſtor & Pollux alterna uita & morte potiantur: uel, alternis diebus & in cœlo & terra agant. d. Hunc enim Idas.) Hiſtoria de Caſtoris interitu plana eſt upud Pindarum, ut ob abactos ſurreptósq; boues interierit. Scholia uerò hūc ad modū Tyndaridarum fata tradunt: Lynceus & Idas Apherei filij, Leucippi filias Phœbē & Elairā

in

in uxorem ambierunt: ad horum nuptias inuitati Caſtor & Pollux, ſponſas illas abreptas abduxerunt. Hinc exorto nuptiarum cauſa prælio, Caſtor occiditur. Deinde Pollux utrunq; fratrem, Iouis patris fulmine adiutus, interemit. e. A Taygeto.) Mons eſt Laconicæ Taygetum. Stephanus. f. Pede radians.) Propter uelocitatem, pede fulgentem Lyncea appellat, metaphoricôs. g. Lynceus.) Hic Lynceus eſt de quo prouerbium, Lynceo perſpicacior. h. Apheretidæ.) ἀφαρητίδαι, patronymicum ab ἀφαρεὺς. Idas & Lynceus Apherei filij. i. Ditis ſtatuam.) Ditis ſtatuam, lapideam columnā appellat, quòd uita defunctis erigatur, qui in Ditis regia recubant: id eſt, qui mortui ſunt. Euulſam ergo ſtatuam à monumento patris ſui Aphere in Pollucem proiecerunt. k. Excandefactus.) Lynceus ferro Pollucis traiectus. l. Iupiter uerò in Idam.) Idas fulmine Iouis ictus, perijt ob interfectum Caſtorem. m. Adeò difficile eſt.) ἐπιφώνημα, gnomē incluſam habens, & prouerbiū. Apheretidæ ſeſe præſtantioribus congreſſi interierunt. n. Iupiter pater Precatio ad Iouem Pollucis o. Tu mihi quidem filius. Iupiter optionem dat Polluci, ut uel ſolus immortalis ſit, uel immortalitatē ſuam cum fratre Caſtore æquè partiatur. p. Reſoluit oculū.) Iupiter oculos Caſtoris clauſos morte reſoluit, & ad uitam reſtituit.

ARISTAGORAE PRAESIDI TENEDIO, FILIO AR ceſilæ, ode XI.

STROPHE I. COLON VI.

O (*a*) Veſta Rheæ filia, Iouis altiſsimi, eiúſq; germanæ dominatione & regno æqualis Iunonis, ſoror, (*b*) quæ Curiam inhabitas, benignè quæſo tuum ad thalamum Ariſtagoram ſuſcipe, (*c*) illiúſq; prope ſplendidũ ſceptrum à conſilijs benignè complectere, (*d*) qui te uenerantes iuſtè adminiſtrando conſeruant Tenedon,

ANTISTROPHE, COLON VI.

(*e*) Sæpenumero quidem libaminibus atque ſacrificijs (*f*) primam dearum colentes. Ipſis quidem cithara & carmẽ perſonat, (*g*) hoſpitaliſq; Iouis exercetur ius in ęternis eorum menſis. (*h*) Quare cum laude & gloria duodecim menſiũ interuallum lęto corde perage.

ENARRATIO.

Primùm inſcriptio explicanda breuiter. Inſcripta eſt hæc ode Prytanę Tenedio, hoc eſt, gubernatori, uel adminiſtratori Tenedi inſulæ. Scholia alte-

ram

ram Tenedon Triæ eſſe tradunt, de qua & latinus Poëta:

Eſt in conſpectu Tenedos notiſſima fama
Inſula diues opum.

Alteram Lybiæ. Stephanus unam eſſe Sporadum teſtatur, à Tenno & Amphithea, uel Hemithea Cycni liberis, ceu τέννου ἕδος, hoc eſt, Tenni ſedem; ex Hecatæo id referens. Hæc antea dicta eſt λευκόφρυς. Eſt & altera Tenedos apud Lyciam: uel, ut Apollodorus, in Pamphylia eſt. A Tenedo prouerbia ſunt, Tenedius tibicen, de mendaci teſte. Tibicinem enim Philonome ad Cycnum perduxit, qui teſtificaretur Tennem ipſam uoluiſſe comprimere. Et aliud adagium, Tenedia bipennis, de crudeli iudice & legislatore: à rege quodam Tenedio, qui quum legem ſanciuiſſet, ut in adulterio deprehenſus ſecuri percuteretur, in filio ſuo ἐπ' αὐτοφώρῳ comprenſo, eandem legem inuiolatam ſeruauit. Hæc ex Stephano. Verùm de his adagionibus Eraſmus abundè diſputat. Tenedum autem hîc intelligit, quæ eſt in Lesbo, πρυτανὶς. Quur Prytanen uocet, in ipſa enarratione primæ Strophes in dictione πρυτανεῖον planum fiet. Iam ad argumentum ſtylum uertamus. Ariſtagoram itaque ab adminiſtratione ſua, à ſuorum item conſiliariorum iuſtitia, pietate & hoſpitalitate prædicat: deinde à parente Arceſilao, à lucta & pancratio, à maioribus Piſandro & Menalippo: ad liberalitatem tandem ipſum clanculum adhortans. Cæterùm neque hanc odam Didymus

Nemeonicis adſcribendam putat: quandoquidem id ex eo ſatis colligatur, quòd iam gubernatorem laudet, qui tamen olim in adoleſcentia ſua, lucta & pã cratio palmam obtinuerit: cuius eius uictoriæ & iã meminit, acclamans gubernanti hoc epinicio.

a. O Veſta Rheæ filia.) Quia Ariſtagoras hic πρυτάνης, hoc eſt, gubernator & adminiſtrator Tenedi erat, ideo ad ἔτυμον uocis reſpiciens Pindarus, orditur à Veſta dea illa, quæ τὸ πρυτανεῖον, ſiue τὴν ἑστίαν, hoc eſt, focum incolit. Porrò apud Athenienſes quinquaginta ab unaquaq; tribu delecti uiri, qui, quæ à Senatu decreta eſſent, perſequebantur, dicebantur πρυτάνεις, ut Arpocration ex Aeſchine indicat. Hinc metaphoricè ſimpliciter pro adminiſtratoribus, ut hoc in loco, uſurpantur πρυτάνεις. Hinc πρυτανεῖον multitudinis numero Iſocrati pecuniam ſignificat, quam & reus, & actor depoſuerunt in iudicio: ut idem Arpocration teſtatur. Pindaro uerò hîc τὸ πρυτανεῖον domum illam ſenatoriam, uel ædes magnificas, quas immoratur πρυτάνης ualet, more nominum in εῖον, quæ ferè locum ſonant & receptaculum alicuius rei, ut ἰχθυοτροφεῖον, μουσεῖον, ἀνδρμεῖον, κουρεῖον. Quanquam Scholia τὸ πρυτανεῖον dici putent ueluti πυριταμεῖον, hoc eſt, ignis promptuariũ. Vel mutatione β in π, ceu βρυτανεῖον, παρὰ τὸ βρύειν, quod eſt augeſcere, ſeu creſcere uel florere, quòd in Prytaneo focus & floreat & ſplendeat. Græcis ἑστία dicitur: hæc ut Homerus in hymno

in

in Dianã canit, perpetua uirginitate conſpicua eſt, & deorum & hominum amplas domos inhabitat, ut idem Homerus in hymno εἰς ἑστίαν concinit, ubi & Saturni eam filiam nominat. Iam Rhea Saturni uxor eſt, ideo rectè à Pindaro & Rheæ filia uocatur. Hæc à ueteribus numinis loco culta, & à Romanis in templum Victoriæ collocata, æterni ignis præſes fuit. Et quia Veſta ſemper uirginitate gaudet, ideo & uirgines ei conſecrarunt Romani, quas eo in Veſtæ miniſterio uirgines ſemper permanere neceſſũ erat. Veſtales illæ puellæ dicebantur. Ouidius per Veſtam ignem intelligendum docet, dum ait:

Nec tu aliud Veſtã, quàm uiuam intellige flammã,
Natáq; de flamma corpora nulla uides.
Iure igitur uirgo eſt, quæ ſemina nulla remittit.

Ipſa ἑστία Latinis etiam Lar eſt, & focus. Atqui dum æternus ignis firmamenti, Sol, Luna, & ſtellæ hunc mundum ſemper ſuo iubare illuſtrent, fieri poteſt quòd ueteres per τὴν ἑστίαν æternum Dei lumen, ſiue Solem, ſiue rectius ipſum Deum intellexerunt. Solet autem in deorum delubris & principum optimatiúmq; pergamis focus eſſe lucidior, & ignis rutilantior: ideo non inſcitè optimatem Ariſtagorã laudans, cuius focus minimè eſt frigidus, quin potius rutilo Veſtæ igni renidet, à Veſta dea, ædes eius ſua benignitate claras reddẽte, principiũ ducit. Schema eſt deeſis. Veſtã enim deã precatur Pindar⁹, ut ad ſuũ

thalamum & ſuam ſedem Ariſtagoram ſuſcipiat.

b. Quæ curiam inhabitas.) Prytanēa, hoc eſt, magiſtratum, atq; ipſas magnificas ædes adminiſtratoris Ariſtagoræ curas, & colis. πρυτανεῖον apud Ariſtophanem in Nebulis, & Equitibus domus erat Athenas ſenatoria, in qua qui magno beneficio rempublicam affeciſſent, publicis ſumptibus alebantur. (der herrenſtub.) Pindarus metaphoricè pro quacunq; ſplendida gubernatoris æde accipit. c. Illiúsq; à conſilijs.) Rogat ut & Veſta nedum regnantem Ariſtagoram, ſed eius etiam conſultores, in ſuam curam recipiat. d. Qui te uenerantes.) A pietate & religione prædicat cùm Ariſtagoram, tum eius συμφραδμόνας. e. Sæpenumero quidem libaminibus.) Et hæc ad pietatem pertinent. πολλὰ δὲ κνίσσα, hoc eſt, ſæpe etiam pinguedine ſeu nidore, hoc eſt, ipſis ſacrificijs. Nidor enim eſt uictimæ & ſacrificij indicium. Ex conſequenti antecedens intelligitur. f. Primam dearum.) Ipſam Veſtam, à qua hic ſumpſit exordium. Vel ideo primā quòd uictima & ſacrificijs gaudeat Veſta.

g. Hoſpitalis Iouis ius exercetur.) Id eſt, hoſpitales ſunt. Iupiter hoſpitalis eſt, eo quòd hoſpites & peregrinos curet, nolit eos iniuria affici, ſed amicè tractari. h. Proinde cum laude & gloria.) Interuallum duodecim menſium, eſt περίφρασις anni. Hinc apparet magiſtratum & functionem Ariſtagoræ annuā fuiſſe. Eſtq; εὐχή. Optat enim ut felici-

liciter in ſuo magiſtratu eum annum tranſigat.

EPODOS, COLON IX.

(*a*)Præterea uirum illum Arceſilan parentem, admirandum illud corpus (*b*) congeneremque Atremiam beatifico. (*c*) Sin quis cùm diuitijs, tum forma præſtiterit alijs, ínque certaminibus primas tenens uires ſuas demonſtrauerit, is & ſeſe mortalia circunferre membra, & terram ſe olim fatis ordinantibus ſubiturum meminerit.

STROPHE II. COLON VI.

Huiuſmodi bonos principes & magiſtratus, bonorum ciuium præconijs euehi conuenit, ac mellita, illorum gratia, fabrefactáque carmina concinere. Verùm enimuerò (*d*)quum è uicinis ſedecim eſſent colluctatores, ſolum Ariſtagoram, patriámque eius lucta & magnifico pancratio celebrẽ, ſplendidæ uictoriæ coronauerunt.

a Præterea uirum illum Arceſilan.) Parentem Ariſtagoræ Arceſilan uehit laudibus: uel à patre Ariſtagoram laudat. b Congenerem Atremiã.) ἀτρεμίαντε σύγγονον, hoc eſt, congenerem Atremiam. Eſt enĩ ambiguũ, ut Scholia referunt, nũ ἀτρεμίας ſit fratris nomẽ, uel Atremia ſororis: uel an ſimpliciter ἀτρεμία pro ἀφοβία, hoc eſt, fortitudine

accipiatur. c *Quòd ſi quis cum diuitijs.) Gnome eſt, qua eos & ſumma felicitate præditos adſeuerat, & ſuæ ſortis iuxtà admonet, ne maiora porrò quærant, ſimulac formam, diuitias, & palmam certaminum obtinuerint: qualeis ſententias ſuprà ſæpe protulit. Meminerint, inquit, diuites & potentes huius terræ, ſeſe homines, non deos eſſe: nec ob ſuam efferantur fortunam ſequundiorem, ſed ita ſe gerant, ut ſe mortales eſſe cogitent. Gnome eſt parænetica, commonefaciens uictorem, & gubernatorem Ariſtagoram, ne nimium fortuna ſua efferatur.*

d *Quum è uicinis ſedecim.) Inter ſedecim antagoniſtas ſolum Ariſtagoram & lucta, & pancratio uiciſſe, idq; iuuenem, in uicinorum ludis, non in ſacris illis quatuor certaminibus, adſerit.*

ANTISTROPHE, COLON VI.

a Spes uerò parentum ſegniores, pueri uires retinuerunt, quo minus Pythone & Olympiæ certaminum periculum faceret. (*b*)Per ſanè ipſum iuſiurandum ac meam exiſtimationem, circa (*c*) Caſtaliam ac (*d*) nemoroſum Saturnij montem ueniens, pulchrius profectò præ certãtibus reliquis collegis redijſſet.

EPODOS, COLON IX.

Ad quinquénem panegyrin, Herculis nimirum

mirum inſtitutionem lætus ſe contuliſſet, ››
comam purpureis ramis religatus. Cæterũ ››
(e)alium quidem mortalium mente caren- ››
tes gloriationes ab honeſtis deiecerunt. ››
Alium uerò de robore ſuo deſperantem à ››
proprijs & præſentibus bonis aberrare fe- ››
cit animus inaudax, ceu manu ab arduis re- ››
bus hominem retrahens. ››

a Spes uerò parentum ſegniores.) Quî factum ſit, quòd Pythijs & Olympijs ludis non ſit adſecutus palmam. Parentes, inquit, timidiores, ueriti ſunt ne non obtineret uictoriam, hinc domi eum retinuerunt. Alioquin ſi ludos eos acceſſiſſet, hauddubiè uictoria conſpicuus in patriam ſuam fuiſſet reuerſus, Ideo etiam ſubijcit: b Per ſanè ipſum iuſurandum.) Nihil certius eſt, inquit, quàm eum prærepturum cæteris fuiſſe palmam, modò parentes eum non eſſent remorati. c Caſtaliam.) Caſtalia fons Heliconis prope Pythonem, uel etiã Delphos. περιφραστικῶς πύθια intelligit. d Nemoroſum Saturnij montem.) περίφρασις Olympiorum. Cumulus eſt et collis Saturno ſacer apud Olympiam. Nemoroſus collis, propter oleas, quas illic Hercules ab Hyperboreis aſportatas plantauit. e Alium quidem mortalium.) Sententia eſt, qua cùm audaciam damnat, tùm timiditatem uel puſillanimitatem. Audacia & uana gloriatio non eſt laudabilis: ea enim bona, quæ ante pedes ſunt remouet, dum

maiora, quàm par eſt affectat. Puſillanimitas rurſum damnanda, quòd ab arduis rebus fortem animum retrahat. Medium in omnibus rebus eſt optimum. Non audacem, non deſperabundum, ſed fortem eſſe conuenit. Peccarunt parentes tui Ariſtagora in altero extremorum, nempe in timiditate. Non ſatis fortes extiterunt, dum ad Olympiā & Pythonem ſunt ueriti mittere.

SRTOPHE III. COLON VI.

(*a*)Conijcere ualde facilè tum erat Piſandri quondam à Sparta ſanguinem eum eſſe. (*b*)Ab Amyclis ille perrexit cum Oreſte armatas Aeolenſium copias huc reducens.
„ (*c*) Sed & iuxta Iſmeni fluenta Ariſtagoræ
„ genus à Melanippo materno auo pendere, coiecturare non erat difficile, (*d*) Antiquæ ita uirtutes.

ANTISTROPHE, COLON VI.

„ Auferuntur,(*e*)robur hominum, permu-
„ tatæ generationibus(*f*)Neque deinceps ni-
„ gra tellus in promptu fructum dedit, nec ar
„ bores ſingulis annorum reuolutionibus, be
„ ne olentem florem ferre diuitijs ſimilem uo
„ lunt, niſi per alternationem. Eodem pacto
„ mortales hominum uires ducit.

EPO-

EPODOS, COLON IX.

Fatum.(*g*)At ex Ioue homines finis manet:illum non prænoſcimus, nô ob oculos ponimus,ſed faſtuoſi incedimus, multas res in animo noſtro uerſantes. Sed membra noſtra(*h*)impudenti ſpei alligata ſunt,Prudentiáque & remoti conſilij fluxus à nobis remoti ſunt.(*k*)Ergo lucri modum uenari opportunum ac decorum eſt. Amorum nanque,quos conſequi nequeas,uehemẽtiores inſaniæ fuerint.

a Conijcere ualde facile erat.) Ex uirtute Ariſtagoræ facilè cognoſci poterat, eum Piſandri nepotem eſſe,uel à Piſandro genus ducere, à forti nimirũ principe. b Ab Amyclis.) Qualis Piſander fuerit,& quid geſſerit,paucis oſtẽdit. Piſander, inquit, Amyclæus uel Spartiates cum Oreſte ex Lacedæmone in Aeoliam migrauit, ibíque Tenedon Lesbi urbem incoluit,ex qua oriundus eſt Ariſtagoras. Hinc ergo colligitur, Tenedon hanc Lesbi urbẽ, uel etiam Aeoliæ eſſe. Vt uerò Oreſtes in Aeoliam coloniam deduxerit, Hellanicus in primo Aeolicorum prodidit memoriæ, ut Scholia teſtantur. c Sed & iuxta Iſmeni.) Genus paternum ad Piſandrum Spartiatam, maternum ad Melanippum Thebanũ refert. Iſmenus autem Bœotiæ fluuius eſt prope Thebas,ubi Adraſti copiæ cum Thebanis pugnãtes cor

ruerunt, ut in 9. Nemeorum ode ſubindicabamus. In eo prælio Melanippus aduerſus Tydea manum com ſeruit, ubi adeò in eum excanduit ab ipſo uulneratus Tydeus, ut ab Adraſto interfecti cerebrum exorberet. Ea crudelitate permota Minerua, immortalitatem ei, qua donarat illum, ademit. Priſcum ergo Ariſtagoræ ſtemma eſt, à matre ad Melanippum illum Thebanum pertinens: quem pium etiam eſſe oportuit, quũ Minerua eius cauſa immortalitate Tydea priuarit. d Antiquæ uirtutes.) ἐπιφώνημα eſt, quo patrum & maiorum uirtutes in poſteros, atque nepotes transfundi ait. e Robur hominum.) Appoſitio. Antiquæ uirtutes,, quæ ſunt ipſa fortitudo, & robur bellicum. f Neque deinceps nigra tellus.) Probat exemplis, non ſemper, neque ſimul bona proferri, neq; præclara geri poſſe. Nigra tellus ſolet eſſe pinguior, & fertilior alterius coloris aruis: & interim tamen neque illa ſemper optimas fruges producit, ſed omnia per alternationem & intermiſſam quietem, progenerantur copioſius. Itidem arborum fœtus ſeſe habet. Eundem ad modum fortitudo & reliquæ mortalium uirtutes, non in omnibus liberis & nepotibus eniteſcunt, ſed aliâs abſcondun-tur, aliâs caput denuo erigunt. Sic tametſi à Piſandro & Melanippo, uiris & ducibus uirtute claris, pauci rebus geſtis celebres effulſerint, auita tamen non eſt extincta planè uirtus: unus enim Ariſtagoras maiorum ſuorum inclyta ſtudia ad uitam reuocauit, &

cauit, & per ſeſe reſtituit. g Atqui ex Ioue homines finis manet.) Hortatur Ariſtagoram, ut non felicitatis ſuæ nomine efferatur, ſed cogitet ſeſe mortalem eſſe. h Impudenti ſpei.) Hoc eſt, nos plura ſemper nobis pollicemur, quàm poßim⁹ cōſequi. i Ergo lucri modū uenari.) παραίνεσις eſt, qua cōmonefacit adminiſtratorē Ariſtagorā. Ne quæras, inquit, plura uel maiora, qui in ea felicitate & dignitatis faſtigio conſtitutus es, propter ſedecim coronas, quas lucta et pancratio paßim in Græciæ certaminibus, (licet non periodicis, hoc eſt, ſacris & quatuor illis generalibus) adeptus es: iam beatus es, opulentus es, reipublicæ habenis moderaris: ne ampliora deſideres, ſed his contentus acquieſce, & effice, ut uirtutes tuæ per poëtas & Lyricos decantentur, tū plus gloriæ nanciſcêris, quàm opum accumulatione: clanculum, ut in argumento monui, ad liberalitatem eum inuitans.

ENARRATIONVM IO. LONIceri In Pindari Nemea.

FINIS.

PINDARI ISTHMIA. HERODOTO THEBANO, ODE I.

STROPHE I. COLON VII.

M(a)ATER mea,(b) aureo ſcuto inſignis Thebe,(c) opus tuum omni negotio præſtantius iudicabo, (d) Ne mihi obſecro iraſcatur aſpera Delos,(e) in qua nunc compoſui quiddam bonis inclytíſque parentibus amabiliſsimum.(f) Cede Apollonias paululum: (g) utrarũnque enim gratiarum, fortunantibus dijs, copulabo ſummam.

ANTISTROPHE, COLON VII.

(h)Et intonſam ferentem comam Phœbum(i) hymnis celebrans, in circunflua (k) Ceo(l) cum inſulanis,(m) & mari ſeptam Iſthmi eminentiam: (n) poſtquam ſex coronas Cadmi exercitui, è certaminibus tribuit, pulchram, uictoriæ cauſa, gloriam patriæ.

ENARRATIO.

Iſthmia ludi ſunt, ad circulum quatuor Græciæ

celeber

celeberrimorum ſpectaculorum pertinentes: nomen habentes ab Iſthmo, anguſtia illa inter Aegeum & Ionium mare, nō longè à Corintho. A Corinthi Iſthmo Neptunus Iſthmius dicitur, authore Stephano: & Iſthmia uictoria, à ludis Iſthmijs. Nā in Iſthmo Neptuni delubrum eſt quinquennalibus ludis inclytū, ut Plinius lib. 4. cap. 5. tradit. Ab Iſthmo παρίσθμια *etiam deducuntur, quas Medici naturæ antiſtites tonſillas uocāt. Ab Iſthmijs ludis uerbum, quod adagioni locum dedit,* ἰσθμιάζειν *deducitur, quo non optimè ualentem uitam ducere ſignificant Græci: quòd Iſthmiorum ludorum tempus eſſet* ἐπίνοσον, *morbidum & peſtilens, ob confluentem Græcorū multitudinem, ut Heſychius etiam teſtatur. Vt ergo Iſthmia, ludi illi, ab Iſthmo Corinthi dicantur, paucis indicatū eſt. Iam quomodo, et cur cœperint, breuiter iuxtà ſubnectēdum. Quum Athamas Aeoli filius Nephele uxore priore defuncta, Ino Cadmi filiam duxiſſet, ex qua Learchum & Melicertem liberos ſuſtulerat, uerſus ex ira Iunonis in rabiem (ut Scholia Pindarica, & Ouid. in 4. Metamorph. adfirmant) Learchum filium ſuum occîdit: hinc & uxor inſequentem furibundum maritum fugiens, cum infante ſuo Melicerta ex petra Moluride in ſubiectum pelagus ſe præcipitem dedit. Neptunus utrunq; miſeratus, Ino in marinam deam, indito Leucotheæ nomine: Melicertem uerò in deum, Palæmonis impoſita nomenclatura, permutauit. Furoris Athaman-* Iſthmiorū ludorum origo.

X

tis non Iunonem,ſed ipſos deos omneis cauſam fuiſſe Scholia Argonautica Apollinij indicant. Quinetiã in adagio, Inûs dolores, Eraſmus recitat. Athamas Aeoli filius primùm uxorem habuit Nephelen, quæ illi Hellen & Phryxum peperit: hac defuncta Ino Cadmi filiam duxit: hæc ut nouerca inſidias ſtruens Hellæ & Phryxo, perſuaſit mulieribus, ut ſemina, priuſquam terræ mandarentur, igni adurerẽt ac torrerent: quo facto, eo anno nihil frumẽti terra dedit. Athamas rex legatos Delphos mittit ſcitatum cau ſam. Hic Ino legatos corrumpens euicit apud eos, ut reuerſi dicerent, Apollinem poſcere ad uictimã Hel len & Phryxum. Reuerſi igitur legati, referunt Athamanti, Apollinem hoc reſpondere, terram nõ da turam fruges, niſi liberi eius ex priore cõiuge immolentur dijs. Athamas rem ita ſeriò ſeſe habere ratus, adornat aram, Hellen & Phryxum uictimæ deſtinat. Dij uerò miſerti liberorum Athamantis, aureo ariete eos per aêra abducunt. Helle cum ſeſe non tu tò in dorſo arietis teneret, in mare decidit, quod ab ea dicitur Helleſpontus. Phryxus in Colchum delatus eſt. Vlciſcentes dij Inûs maleuolentiam, adegerũt in rabiem Athamãta, ita ut Learchum filium Inûs maiorem natu occideret rurſum, ipsámq; cũ infante perſequeretur: quæ timore perculſa, ſeſe in mare cũ infante Melicerte præcipitauit: ubi Ino in Leucothe am deã, quæ Latinis Albuna eſt, uel Albadea, Meli certes in Palæmonem tranſmutatus eſt. Nereides igi

tur

tur quodam tempore chorum ducentes, Siſpho Corinthiorum regi apparuerunt, iubentes ut in gratiam Melicertæ, ludos Iſthmios inſtitueret. Funebre igitur ſpectaculum in Melicertæ honorem Iſthmia fuerunt primùm. Intermiſſi ſunt hi ludi aliquandiu, propter pericula latronum, donec Theſeus ſublato Procruſte, eos redintegrarit. Corona uictoribus primùm ex apio dabatur, quòd eſſet terreſtris planta. Deinde uerò ex pinu texebatur, propterea quòd infrugifera, maris inſtar arbor ſit: quo ſignificant uictorem præter gloriã & decus nihil expectare. Agebantur Iſthmia, ut in 6. Nemeorũ ode planũ fit, tertio quoq; anno: ut uerò Plinius, ſingulis luſtris. Ego uerò hic Pindaro potius accedendum arbitror, ut qui de his certaminibus græcis, græcus ipſe certius alijs ſcripſerit. Trieterica enim taurorum uictima per Neptunium delubrum 6. Nemeorũ ode periphraſticôs à Pindaro, ipſa Iſthmica nominantur. Hæc de origine & inſtitutione Iſthmiorũ. Herodotum Thebanũ ab Iſthmia uictoria, à cõparatione laudat. Confert enĩ eum Caſtori & Polluci. A patre Aſopodoro. Tandẽ precatur perorationis loco, ut dei benignitate poſthac Pythiorũ & Olympiorũ etiã uictoriã indipiſcatur. a Mater mea.) A patria uictoris orditur. Et quia Pindarus ipſe etiã Thebanus eſt, ideo Thebas matrem ſuam appellat, ut in qua ſit & genitus & educatus. b χρυσάσπον.) Aureo ſcuto inſignẽ Thebas nominat, παρὰ τὸ χρύσον καὶ ἀσπί-

δα, per metonymiam & ſynecdochen: hoc eſt, bellicoſam. Scholia arbitrantur hæc Pindarum ad ipſam heroidem Theben, urbis tutelarem deam, referre, à qua ſit urbi nomen inditum. Hanc uerò filiam Aſopi fluminis & Meropes gnatæ Ladonis putant.

c Opus tuum.) Proponit αὐξητικῶς. Te, inquit, à rebus tuis geſtis cunctis alijs urbibus celebriorem hoc epinicio demonſtrabo. d Ne mihi obſecro iraſcatur aſpera Delos.) Copiam ſibi fieri uberius Thebas extollendi, à Delo petit. Quid ergo orat, ne ægreferat Delos? Cauſa eſt quòd Cij, uel Coi rogarāt Pindarum, ut pæanem Apollini Deliacum cōſcriberet: quem dum pangit, Herodoti Thebani cùm uictoria, tum ode ſuperuenit, quam primùm etiam confecit, Ciorum & Deli hymnum interim ſuſpendens & imperfectum relinquens. Rogat igitur, hoc ne ægreferat Delos, quòd omiſſo Deliaco poëmate, Thebas propter Herodotum Thebanum Delo præſtantiorē ſim conſtituturus. e ἐν ᾇ κεῖχυμαῖτι, in qua compoſui.) In Delo, inquit, carmen pepigi, quod inclytis parentibus, hoc eſt, ciuibus Deli, ſit maximè placiturum. Parentes Deli, ciues & ſeniores, qui liberos propagant, adoleſcentúmque ſuorum curam gerunt. f Cede.) ô Delos. Apolloniadem Delon uocat, hoc eſt, Apollini charā, eò quòd in ea ſit Apollo genitus. g Vtrarúmq; enim gratiarū copulabo ſummā.) Hoc eſt, cōnectam finem & conſummationem duorum beneficiorū, uel officiorū, uel inſtitu

torum

torum. Id eſt, utraque perficiam: & hymnum Cijs & Apollini dicatum, & oden hanc patriæ meæ atque Herodoto Thebano deſtinatam: ſuo tamen utrunque tempore. Atque hunc locum ita intelligendum ſubſequēti mox Strophe declarat, dum inquit:

h Et intonſam ferentem comam.) ἀκειροκόμαν *Apollinem Lyricus appellat, quem Homerus* ἀκερσεκόμην, *eadem ſignificatione,* παρὰ τὸ α στερητικὸν, *&* κείρω *&* κόμην. *i Hymnis celebrans.*) *Chorus enim hymnos in Delo in Apollinem concinit.*

k Ceo.) *Cij ſunt, qui Coi dicuntur. l Cum inſularibus.*) *Hoc eſt, ciuibus & Cijs & Delijs.*

m Et mari ſeptam.) *Prima gratia & primū inſtitutum eſt, celebrare Delium Apollinem. Altera eſt, euehere Iſthmia: ex quibus Herodotus patriā ſuam Thebas illuſtrauit. n Poſtquàm ſex coronas.*) *Quare Iſthmia euhere uelit,* αἴτιον *eſt. Sex coronas, quas uictoriæ cauſa retulerūt, Iſthmia dederūt. Variāt hic in ſenario coronarū autores. Alij ad Thebanos ſex uictores referunt: alij ad ſolum Herodotum: alij dē cum tenui ſpiritu legentes, ad* ὤπασε *uerbum copulant: & uerbum* ὤπασε *non ad Iſthmum, ſed ad Apollinem ludorum præſidem flectunt. Sunt qui ad Herodotum referant ſolùm coronas, ſed eas ex uarijs ludis, non è ſola Iſthmo retuliſſe ſentiunt: atque huius ſententiæ eſt Ariſtodemus Alexandrenſis. Thebis ergo Iolaia uel Heraclia, in Orchomeno Minyia, in Eubœa Baſilia, in*

Theſſalia Proteſilia, in Iſthmo nunc Iſthmia, & alia finitimorum certamina, quæ hic prætererit, uicit. Sed hic quiſque quod rectius uiſum fuerit ſentire poteſt. Verùm mea quidem ſententia, quemadmodum ex Pindari uerbis colligere datur, ad Iſthmon ſenarius coronarum referendus eſt, nec ad ſolum Herodotum, ſed & alios etiam Thebanos uictores. Vnum enim Herodotum non poteſt Cadmi exercitum commodè appellare, niſi per ſyllepſin & ſynecdochē totū pro parte accipiat: perinde ac mox & Geryonæ canes, unum duntaxat canem appellat.

(*a*)In qua & intrepidū Alcmena peperit.

EPODOS, COLON XI.

Filium,(*b*)quem feroces olim Geryonæ horruerunt canes. (*c*) Ego uerò Herodoto qui curru quadrijugo uicit, quíque per ſeſe habenas gubernauit, hoc Encomij apparans, uel Caſtoris, uel Iolai adiunxerim hymno,(*d*)illi enim heroum aurigæ tum Lacedęmoni, tum Thebis præſtantiſsimi nati ſunt.

STROPHE II. COLON VII.

Ac(*e*)in certaminibus, plurima ſunt præmia nacti, tripodibus, lebetibus, aureíſque phialis domum ſuam exornarunt coronis, quæ uictoribus debentur, redimiti. Clara uerò illis uirtus & (*f*)nudis ſtadijs, & in ſcu-

tis

tis ſtrepentium armatorum curſibus relucet.

ANTISTROPHE COLON VII.

Quales nanque erant, dum manibus haſtas traijcerent, ac lapideos diſcos iacularentur? (*g*) Nec tum enim quinquatrium erat, (*h*) ſed quodlibet egregium opus ſua merces manebat. Siquidem frequentibus coronarum ramis (*i*) iubas rëligabant. Id quod (*k*) prope Dirces fluenta & (*l*) Eurotæ apparuit.

EPODOS, COLON XI.

(*m*) Iphiclis enim filium Spartanorum generi contribulis erat. (*n*) Tyndarides uerò inter Achæos altam Therapnes ſedem incolit.

a In qua & intrepidum.) Ad Herculem Thebis oriundum Iouis & Alcmenæ filium digreditur: patriam Herodoti Thebas ab inſigni heroë efferens.

b Quem feroces Geryonæ canes.) Scholia hic dicunt ſyllepſin tropum eſſe, hoc eſt comprehenſionem, quam alij συνεκδοχὴν & ἐναλλαγὴν numeri dicũt. Pluralis enim eſt, pro ſingulari. Vnum enim Geryonæ canẽ fuiſſe, ut Heſiodus etiã teſtatur. Geryõ ille rex Erythiæ inſulæ in Oceano triplicis formæ uixiſſe dicitur: quòd ſibi ſimiles duos fratres habuerit

quibus cum unanimiter ſpiritum duxerit. Ouid. 9. Metamorph. Nec me paſtoris Iberi. Forma triplex mouit. Huic armenta Hercules abduxit. ab Euryſtheo ſibi præceptũ cõplens: ut eſt apud Iſocratẽ Encomio Helenæ. Sed quur Geryonæ hũc canes timuerũt quia rex ille diues armẽti fuit: unde ab Ouid. paſtor Iber⁹ appellatur. Paſtores aũt canes pecorib⁹ & armẽtis adhibere ſolẽt, propter arcẽdos lupos, urſos, feras & fures. Per metalepſin ergo accipiendũ eſt, Canes Geryonæ timuerunt Herculem, dum armẽta Geryonæ abduceret, nec auſi ſunt arcere Herculem: ac deinceps ipſe Geryõ, & ciues eius Herculem formidarunt. c. Ego uerò Herodoto.) A uictoria Iſthmia, quam quadriga obtinuit, Herodotum prædicans, Caſtori & Iolao confert. Laudat item, quòd nôn alienis, ſed ſuis manibus currum gubernarit: ἡνίοχον hoc eſt, aurigatorem ipſum faciens, & directorem, ſuæ, qua uicit, quadrigæ. Simul autem ab educatione equorum hunc commendat, ut qui equos cùm ad patriæ commodũ, tum ad publica certamina aluerit. Comparat autem propterea Herodotum Caſtori & Iolao, quòd & ipſi equites fuerint. Caſtor equeſtris erat, Iolaus Herculis aurigatorem agebat. d. Illi enim.) Rationem reddit, quare Herodotum Caſtori & Iolao conferat: Illi enim inter heroës præſtãtiſsimi aurigæ fuêre, nempe Caſtor & Iolaus. Caſtor Lacedæmonius, & Iolaus Thebanus. Porrò quæ Iolai ſunt, Caſtori etiam communicat.

e In

e In certaminibus plura nacti ſunt.) Quibus ſcilicet domum ſuam adornarunt. Palmam aſſecutus eſt Iolaus apud Pelium montem, armatus currens. Caſtor ſecundas obtinuit diſci & haſtæ iactu. Sed communes hic ambobus uictorias facit, per epiſyllepſin. *f Nudis ſtadijs.*) Hoc eſt, curſu gymnico. *g Nec tum enim quinquatrium.*) Quinquatrium eſt, quod ſuprà quinquertium dixi, quinque certaminum generibus conſtans (græce τὸ πένταθλον) ut in Olympijs uiſum: ſaltu, diſci, iaculo, curſu & lucta. Temporibus Caſtoris & Iolai nondum inſtitutum erat quinquatrium. Erant & Mineruæ dicta quinquatria, ſed his de hîc nihil agitur. Mineruæ enim quinquatriorum Pindarus in ſua certaminum periodo nuſquam meminit. *h Sed quodlibet egregium opus.*) Hoc eſt, quamlibet uictoriam ſingularis corona, et ſingula certamina ſingulæ mercedes præſtolabantur. *i Iubas.*) Comam, cæſariem adornabant. *k Prope Dirces.*) Dirce Thebanus fons eſt, apud hunc clarus effulſit Iolaus.

l Eurotæ.) Eurotas fluuius Lacedæmonius, ubi uirtus Caſtoris enituit. Summa, Caſtor Lacedæmoni, Iolaus Thebis eximij conſpecti ſunt. *m Iphiclis filius.*) Iolai periphraſis eſt. Oſtendit autem non nihil ſocietatis & neceſſitudinis inter Spartanos et Thebanos uiguiſſe, dum Iolaum Spartiatis contribulem facit. A Sparta enim relicti, Thebanorum ſunt facti extructores, ut Hyperenor, Chthonius, Pelo-

rus, Vdæus, Echius. Hinc & Iolaus & alij, Thebani, non iniuria cum Spartiatis cõtribules ſunt. Vult autem dicere, Iolaum eſſe Thebanum ciuem. n. Tyndarides.) Caſtor Therapnẽ incolit. Therapne eſt uicus Lacedæmonis, uel Laconicæ oppidum, in quo fuerit templum Caſtoris & Pollucis, aliorum ſentẽtia. Lacedæmonium ergo, uel Therapnæũ eſſe Caſtorem ait.

(*a*)Sed ualete heroẽs coætanei.(*b*) Ego uerò Neptuno, diuinæq́ Iſthmo, (*c*) Oncheſtíque littoribus hymnum diligenter curans, uictoris huius nomine demirandũ Aſopodori patris fortunam celebrabo,

STROPHE III. COLON. VII.

(*d*) Orchomeníq́ patriam tellurẽ: (*e*) quę ipſum naufragio grauatum ex immenſo ſalo horrida ſuſcepit fortuna. (*f*) At nunc rurſus cognatum priſtinæ felicitatis fatum acceſsit. (*g*) Fit autem ut qui defatigatus ſemel, animo poſthac prudentior & cautior fiat.

a. χαίρετ'. *Valedicit Caſtori & Iolao, digreſſionem illam omittens, & ad Herodoti hymnũ porrò ſeſe recipiens. b. Ego uerò.)* ἐπάνοδος *eſt: redit enim ad inſtitutum, à patre Aſopodoro euehẽs uictorem. Per Neptunum, Iſthmum & Oncheſtũ, ſola Iſthmia intelligit. Oncheſtus eſt Bœotiæ ciuitas*

Neptuno

Neptuno conſecrata. c. Oncheſti littoribus.) Oncheſti littora dicit, quòd urbi Bœotiæ Oncheſto palus Copaïs adiaceat. Scholia. d. Orchomeni que tellurem patriam.) Et patrem Aſopodorum & patriam tellurem Orchomeni celebrabo. Patriã tellurem Orchomeni, pro ipſa Orchomeno accipit.

e. Quæ ipſum.) Orchomenos Thebarum ciuitas eſt. Excidens ergo è patria Thebis, Orchomeni à matre ſua, quæ Orchomenia erat, ſuſceptus eſt. Allegoricè enim fugam ex Thebis Orchomenon uates adumbrat. Ipſum autem è patria ſeceſſum acri allegoria exprimit, naufragium & horridam ex immenſo ſalo fortunam appellans, perinde ac per ſeditionem è patria exciderit. f. At nunc rurſum.) Apoſtrophe ad Aſopodorum, qua congratulatur ei, quòd priſtinæ ſit reſtitutus felicitati, & in patriam Thebas denuò receptus. g. Fit autem ut qui defatigatus.) ἐπιφώνημα eſt, quo ex periculis cautiores nos reddi adfirmat. quaſi dicat, periculo ſuo edoctus, & cautior redditus Aſopodorus, ſibi poſthac melius proſpiciet.

ANTISTROPHE, COLON VII.

(*a*) Sin uirtus omni ſua ratione & modo „
hiſce in duobus, ſumptu nempe atq; labore „
conſtat, æquũ eſt ut ij qui ipſam conſequu- „
ti fuerint, eximiam laudem citra inuidiã fe- „
rant. (*b*) Quandoquidem facile donũ eſt ſa- „

„ pienti uiro, (*c*) commune erigere bonũ, (*d*)
„ ubi pro uarijs præclariſq́ laboribus (*e*) bo-
„ num uerbum dixerit.

EPODOS, COLON. XI.

„ (*f*) Alijs hominibus in ſuis negotijs, alia
„ merces dulcis eſt, puta opilioni, agricolæ,
„ aucupi, piſcatori, & ei qui (*g*) difficilem à uẽ
„ tre ſuo famem diſpellere molitur. Atqui in
„ certaminibus aut bellis delicatam laudem
„ benè prædicatus tulerit, (*h*) ſummum is lu-
„ crum à ciuium hoſpitúmq́ linguæ fructu re
„ ceperit.

(a. Sin uirtus.) Ad Herodotum uictorẽ redit. Primùm animaduertendũ, quòd (ut Scholia legunt) plurali fœminino ἀρεταὶ, ſingulare uerbum iunxerit κατάκειται, pro κατάκεινται, ſuo more: unde Pindari exemplar haud dubiè ἀρεταὶ primùm habuit: & non ἀρετὰ, quemadmodum Romanum Calliergæ exemplar profert. Deinde quòd τὴν ὀργὴν nõ pro ira durante, ſed pro ἤθει, hoc eſt, more, natura, ui, Pindarus uſurpat. Poſtremò, quòd uirtus duobus hiſce potiſsimùm comparetur, utpote ſumptu atq́ labore. Eſt autem argumentum ex habitu animi ſumptum. Quiſquis uirtutem labore & ſumptu parauit, citra inuidiam meretur inſignem laudem. Hæc eſt maior. Huic poſtea ſubijcit minorẽ: Herodoti uictoria ſumptu & labore conſtitit. Concluſionem quia manifeſta eſt,

ſta eſt, omittit. b. Quandoquidem facile donũ.) A facili maiorem ſyllogiſmi dilatat. Sapienti uiro, id eſt poëtæ, quem ſapientem eſſe par eſt, non eſt diffi cile benè meritos attollere. c. Commune erigere bonum.) Hoc eſt, exemplum uirtutis, quã imitari debeant ſpectatores, præſcribere: quod ſit per encomia bonorum uirorum uirtute præditorum, qua les ſunt publicorum Græciæ ſpectaculorum uictores. d. Vbi pro uarijs.) Id eſt, uictorijs & cer taminibus. e. Bonum uerbum dixerit.) Hoc eſt, encomium cecinerit, uel hymnum, uel oden conſcripſerit.

f. Alijs hominibus.) Non eſſe præſtantiores merces, quàm ipſum uirtutis præconium. Et quia id uatum ſit inſignium arte & ingenio, ideo clanculũ poëticen Herodoto commendat, & eum ad amorẽ uatum excitat. g. Difficilem à uentre ſuo famem.) Periphraſis mercatoris. h. Summum is lucrum à ciuium hoſpitúmq;.) Hoc eſt, & ab indi genis & exteris uirtutis nomine commẽdabitur, ad quos uirtutum eius encomion peruenerit.

STROPHE IIII. COLON VII.

(*a*) Nos proinde Saturni filium Neptunũ (*b*) uicinum (*c*) equeſtrem (*d*) recompenſantes, ipſum (*e*) curruum benefactorem collau dare cóuenit: ac (*f*) tuos Amphitruo natos, (*g*) Minyámq; Orchomenũ, inclytúmq; Ce-

reris nemus (*h*) Eleuſinam & (*i*) Eubœam in flexibilibus curſibus euehere.

ANTISTROPHE, COLON VII.

(*k*) Deinde tuum etiam (*l*) Achiuorũ Phylacæ delubrum inter Herodoti uictorias cõnumero ô Proteſilaë. (*m*) Omnia uerò percenſere, quæ Mercurius certaminum præſes equis præſertim Herodoto tribuit, breuem menſuram habẽs hymnus non admittit. (*n*) Atqui ſæpenumero tacuiſſe, non parum gratiæ attulit.

a. Nos proinde.) Gnomicam hactenus propoſitionem & amplificationem rurſus γνωμολογικῶς tractauit. Iamnunc aſſumptionẽ, uel minorem ſubijcit, uarias eius coronas & uictorias enumerans, admixta gratiarũ actione, qua Neptuno & alijs, quorum beneficio palmã conſecutus eſt Herodotus, gratias agit. Eſt autem minor hæc ſyllogiſmi propoſitio huiuſmodi: Herodotus Thebanus ſumptu & labore uictoria ornatus eſt, Iſthmia curru uincens, deinde Thebis Iolaia & Heraclia exuperans, poſtea in Demetrijs Eleuſinijs, ad ultimum in Eubœæ certaminibus ſuperior inuentus eſt cæteris.

b. Vicinum.) Thebis uicinum Neptunum uocat Oncheſti nomine, qui Thebarũ locus eſt, ut paulò antè commemoraui. c. Equeſtrem.) Quur equeſtrem Neptunũ appellat? ἱπποδρόμιον, hoc eſt,

equorum

equorum curſui, uel equeſtri certamini (quo Herodotus in Iſthmijs uictor euaſit) fauentem.

d. Recompenſantes. Hoc eſt, hymnum & laudem pro beneficijs, quibus Herodotum affecit, illi dicentes. e. Curruum benefactorem.) Neptunum curruum benefactorem nominat, & Iſthmiorum aliorum uictorem, & Herodoti nomine, qui curru certans cæteris palmam præripuit. f. Tuos Amphitruo.) Apoſtrophe ad Amphitruonis liberos. Herculem & Iolaum intelligit. Et quanquã Iolaus ſit nepos Amphitruonis ex filio Iphicle, attamen per complexionem, quòd ad eius ſanguinem pertineat, Iolaum hîc pro filio uſurpat. Eſt autem ſubaudiendum, laudare conuenit. σέθεν genitiuus Doricus, pro σοῦ. g. μινύατε μυχόν.) Hoc eſt, Minyæ angulũ. Periphraſis eſt Orchomeni. Minyæ Orchomenum, quòd Minyas Orchomenum inhabitarit: unde Orchomenos Minyus dicitur. Hinc Minyã quidam ab Orchomeno progenitum, inter quos eſt Pherecydes, tradunt, ut Scholia habent. Alij uerò Orchomenum à Minya: alij & Orchomenũ & Minyam Eteoclis eſſe liberos Dionyſius Minyam ad Martem refert. Ariſtodemus Aleæ filium Minyam ſcribit, indéq; Argonautas Minyos appellatos idem autor eſt. Sed de Minyis in ultima Olympiorum ode plura. Ludos autem quoſdam & Orchomeni Thebarum oppido exhibitos fuiſſe, in quibus uicerit Herodotus, Pindarus innuit.

h. Eleuſinia.) Eleuſinæ Atticæ δημήτρια, hoc eſt, Cereris ludi agebantur, quibus hordeum corona erat & præmium uictoriæ. i. Eubœan.) Eubœa inſula eſt Bœotiæ auulſa, ut Plinius lib. 4. cap. 12. habet: & huius inſulæ ludis ſuperiorem repertum Herodotum adfirmat Pindarus.

k Deinde & tuum Phylace) Phylacæ Theſſaliæ urbs eſt, cuius Proteſilaus rex, qui & Phylaciorum & reliquorum ſuorum ciuium dux fuit, dũ ad Troiam proficiſcerentur. Vt ille quum primùm è naui proſiliret à Dardano quodam ſit occiſus, & in eius locum frater Podarces ſuffectus, eſt apud Homerum in Bœotia, ſeu Catalogo nauium, ubi & huius Phylaces meminit, dum inquit:

οἵδ' εἶχον φυλάκην, καὶ πύῤῥασον ἀνθεμόεντα.

Stephanus à Phylace Deionis filio dictã tradit. l. Achiuorum delubrum.) Locum Phylaces, ubi Græcorum, uel Achiuorum confluxu certamina ſunt edita, Achiuorum τέμενος, hoc eſt, uel delubrum, uel ſegregatum, uel certamini deſtinatum locum appellat. τέμενος, ut & Scholia & Heſychius habẽt omnis ſegregatus in gratiam & honorem alicuius, locus eſt: templum uel ara, deo, uel regi conſecrata: uel ſeparatus aliâs locus, nõ modò templum uel ara, Homeri etiam teſtimonio:

καὶ μὲν γ' οἱ λυκιοὶ μέμενος τάμον ἔξοχον. &c.

m. Omnia uerò percenſere.) Claudit αὐξητικῶς uictorias Herodoti. Impoſsibile eſt ut breui ode

magnum

magnum & ingentem uictoriarum Herodoti catalogum percenſeam. n. Atqui ſæpenumero.) Gnome quæ rationem reddit, quur breuior eſſe uelit, nec omnia Herodoti magnifica enumerare, bifariam intelligi poteſt: primùm, quòd ænigmaticè oſtendat nõ nihil etiam infortunij excepiſſe in certaminibus Herodotum, quod ſatius ſit taceri, quàm in medium, in laudum loco explicari. Vel quòd iucundum & pulchrum ſit in loco βραχυλόγον eſſe: decet enim lyricos hymnos βραχυλογία, neq; quicquam μακρολογία. Sin quiſpiam ad locum communem referre uelit, nempe: Haud nocuit tacuiſſe quidem, nocet eſſe loquutum. non cohærebit cum præcedentibus hæc gnome.

EPODOS, COLON XI.

(*a*) Faxint autem ſuperi, ut ſplendidis canorarum Pieridum alis excitatus in Pythijs, ac iuxtà Olympijs, excellentibus (*b*) Alphei ramis manum ſuam obfirmet, gloriam Thebis ſeptẽ portis minimè obſcuris allaturus. (*c*) Quòd ſi quiſpiam in penetralibus ſuis diuitias clanculum coaceruans, alium, in quẽ inciderit, derideat, is non reputat, quòd inglorius animam ſuam Plutoni ſeruet.

a. Faxint autem ſuperi.) εὐχή eſt: precatur enim perorationis uice, ut poſthac deûm beneficio et Olympicorum & Pythiorum uictor euadat.

b. Alphei ramis.) Olea: ex olea enim Olympij uictores coronabantur. Alpheus autem fluuius præterlabitur Olympiam. c. Quòd ſi quiſpiam.) Inſignis gnome eſt, qua hanc oden claudens, auaritiam opulentorum, ſeu auaros opulentos damnat: ac rurſum ad liberalitatem inuitat maiorem, Herodotum. Auari diuites alta more ſepulti in perpetuum ignorantur. Rurſum, diuites nonnihil facultatum ſuarum ad uirtutes & uictoriam obtinendam impendentes, æternam nominis ſui gloriam poſt ſeſe relinquunt, præſertim ſi eruditorum hominum hymnis illorum uirtus celebretur.

XENOCRATI AGRIGENTINO, ODE II.

STROPHE, I. COLON VIII.

V(*a*)Eteres, ô Thraſybule,(*c*) quicunq; ad pretioſarum (*c*) Muſarum ſcandebant currum,(*d*) inclytæ participes citharæ, facilè mellitos in pueros hymnos condebant, & ut quiſq; pulcherrimus erat, ſic formoſæ Veneris ſuauiſsimum florem ac fructum ad Venerem allicientem habebat.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Nec

Nec enim tum lucro, aliquo pacto inhiabat Muſa: neq; mercenaria: neq; uendebantur dulces melliſonæ, faciem deargentatæ, molliloquæ, (*e*) à Terpſichore cantiones. (*f*) Hodie uerò hoc Argiui uerbum, proxime uerum incedens, admittit nobis obſeruare Muſa,

EPODOS, COLON. VII.

Pecuniæ pecuniæ uir. Sic (*g*) dixit, qui cũ familiaribus tum amicis deſtitutus erat.

ENARRATIO.

Ode hæc Xenocrati Agrigentino Siculo inſcribitur: de quo Artemon, Ariſtarchus & Calliſtratus diſſentiunt. Alij enim Theronis fratrem, alij cognatum tantummodo Theronis faciunt: alij fratrẽ Thraſybuli, qui Hieronis uxoris item frater extiterit, cõſtituunt. Tranſmittit igitur hanc oden Thraſybulo Pindarus, per Nicaſippũ, ueluti legatum, ut eã Thraſybulus Xenocratis frater etiam legat: atq; principio ſtatim expoſtulat cum eodem, & conqueritur potius, quòd non dignam prò conſcripto antehac hymno à Xenocrate mercedem acceperit. Ab eo principio ſtatim ad certamina X-nocratis dirigit lyram ſuã, ipſum ab Iſthmia & I- hia palma euehens: à Nicomacho auriga: à maioribus Aeneſidemi filijs: à comitate & affabilitate, atq; adeo à manſuetudine mo Argumentum.

rum, ab equitatu, à religione, ab hoſpitalitate. Poſtremò claudit apoſtrophe ad Nicaſippum. Atqui huic Xenocrati Agrigentino 6. Pythiorum oden inſcripſit etiam Pindarus, ubi Thraſybulum Xenocratis filium uates ipſe dicit. Quare & hic rectius, mea quidem ſententia, Xenocrates pater Thraſybuli huius cenſendus eſt: id quod ex 6. Pythiorum planum fit, dum inquit: Ex noſtris uerò uel Thraſybulus ad paternam regulam potiſsimùm conſcendit. a. Veteres ô Thraſibule.) A collatione ueterum Lyricorum, cum ſuorum temporum poëtis, orditur: non expreſsis autem uerbis. De Xenocratis in perſoluendo hymno tenacitate queritur, ſed ita tamē occultè, ut ſatis Thraſybulus intelligat. Statim autem nō ad Xenocratem, ſed ad filium eius Thraſybulum, qua ſi maiora à filio ſperet, apoſtrophen facit. Sūma eſt: ô Thraſibule, ueteres lyrici non condebant ſtata mercede, uel ſpe lucri hymnos, ſed gratis planè celebrabant ſuos, quos amabant: & ut quiſq; pulcherrimus erat, eò faciliores in eius ſcribundis encomijs ueteres erant lyrici. Lyricos autem illos iuxtà notat, quòd non adeo in honeſtis rebus uerſati ſint, ſed Venerea ferè argumenta tractarint. quaſi dicat: Ego non Cupidinem, non Venerem, non uæſanos amores concino, ſed enim fortia clariſsimorum uirorum geſta: quare meum poëma pluris æſtimandū quàm priſcorum. Veteres, inquam, non pro pecunia ſcribebāt: ſed hodie ſecus fit. b. Quicūq; ad Muſarum.) Periphraſis

phraſis eſt Lyricorum. c. χρυσαμπύκων.) Muſas χρυσάμπυκας appellat, hoc eſt, aureo ornatu capite inſignitas. ἄμπυξ enim ornatus capitis muliebris eſt. d. Inclytæ participes citharæ.) Hoc eſt, Lyrici. Intelligit autem Alcæum, Ibycum & Anacreontem, qui ſunt Pindaro ueteriores. Atq; hi in amatorijs argumentis commorati ſunt. Porrò Anacreon interrogatus, quur non deos potius, ſed pueros tantũ hymnis ſuis excoleret? Quia, inquit, pueri dij noſtri ſunt. e. A Terpſichore cantiones.) Quæ à Terpſichore Muſa, Lyricorum præſide, proficiſcuntur: hoc eſt, lyrici hymni. f. Hodie uerò Argiui uerbum.) Meis temporibus, inquit Pindarus, non gratis ſcribuntur poëmata. Et quia cum uates non adeo diuites ſunt, & præclara pangunt aſmatia, non immeritò eis iuſta aliqua merces penditur. Hodie Argiui uerbum regnat, & ſceptris potitur, quod in parœmiam abijt, nempe, Pecuniæ uir. Argiui hui[9] nomen non exprimit poëta, ſed Alcæus, ut Scholia recitant, Ariſtodemum Spartiatam fuiſſe teſtatur. Sic enim iamolim Ariſtodemum Spartiatam dicere, Pecuniæ uir. Nemo pauper, neq; bonus, neq; ullo honore dignus exiſtimatur. Argiuum dixit, quia & Argos & Sparta ad Peloponneſum referuntur. Ellipſis eſt: deeſt enim ſubſtantiæ uerbum, eſt. Pecunia eſt uir. Hoc eſt, nemo pro uiro, pro forti, bono, alicuius uirtutis habetur, niſi bene nũmatus ſit. Tãtus eſt unuſquiſq;, quãtæ ſunt ei[9] opes. Citra nummos nihil

commodè expediri poteſt, ut eſt apud Demoſthenem in 2. Olynthiaca, & Aphthonium. Epheſus adſeptem ſapientes hoc adagij refert. Chryſippus non eſſe parœmiam, ſed apophtegma, in Scholijs eſſe arbitratur. Atqui Eraſm⁹ hîc etiã cõſulendus. g. Dixit qui cũ familiarib⁹.) Hoc eſt, Ariſtodemus quũ omni auxilio deſtitut⁹ eſſet, & iam tã opes, quàm amicos perdidiſſet, hoc apophthegma protulit, Pecunia uir.

(*a*) Verùm tu ſapiens es: (*b*) nec enim incognita cano: Iſthmiam equeſtrem puta uictoriam, quam Xenocrati (*c*) Neptunus tribuens, coronam illi è (*d*) ſelino Dorico miſit, qua comam ſuam exornaret.

STROPHE II. COLON VIII.

(*e*) Curru decorum uirum honorãs Agrigentinorum lumen. (*f*) Criſæ nanq; late potens apparuit: ídq; Apollinis nomine, qui eum & benignus inſpexit, & ſplendoré tribuit. (*g*) Illic enim celebribus (*h*) Erechthidôn gratijs, in altũ ſublatus præclaris Athenis, nihil conqueſtus eſt de laxa aurigæ manu,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

(*i*) Quam Nicomachus opportunè omnibus habenis uerſat. (*k*) Hunc & horarum Olympici ludi præcones agnouerũt, Saturnij

Iouis

Iouis in Elide ſacerdotes, ubi hoſpitalitate aliqua adfecti, ſuauiter ſpirante uoce Xeno cratem ipſum ſuſcipiebant, aureis uictoriæ genibus incedentem.

EPODOS, COLON VII.

Suam per terram, quam Olympij Iouis ſaltum uocant, (*l*) ubi Aeneſidemi filij immortalibus aucti ſunt honoribus. Etenim neque uobis (*m*) incognitæ ſunt (*n*) ædes amabilium hymnorum Thraſybule, neq; nó mellite ſonantium odarum.

a. Verùm tu ſapiens es.) Conciliat ſibi & beneuolum reddit Thraſybulum, dum eum ſapientẽ appellat. Sapiẽs es, inquit: atq; ideo ſatis intelliges quid hoc ænigmate uelim, quid ue inquiram. Satis uides & ſentis quô iter faciam, quòd uidelicet Xenocra*tes pater tuus me nõ adeò liberali mercede pro hymno Pythio decorarit. b. Nec incognita cano.) Iam ad laudes Xenocratis patris Thraſybuli ſeſe accingit. Non cano incognita, ipſam ſcilicet Xenocratis uictoriam Iſthmiam. c. Neptunus.) Neptuni enim in Iſthmio delubrũ, ad quod ludi Iſthmij aguntur. d, Selino Dorico.) Hoc eſt, Iſthmio, Nam Dorienſes ſunt Peloponneſi accolæ. Vel Corinthiaco: quoniam Dorienſes Corinthum accoluêre: & ipſa Corinthus porta fuit Peloponneſi.*

e. Curru decorũ uirum.) Quia curru uicerit. La

us eſt Xenocratis à uictoria Iſthmia, quã curru obtinuit. f. Criſæ.) Criſa Phocidis locus, & ipſa Pythõ urbs. Pythios ludos hic intelligit, in quibus & Xenocratem Apollinis benignitate ſuperiorem factum refert. g. Illic & celebribus.) Ab Olympia uictoria non ipſum quidem Xenocratem laudat, quandoquidem nullam ex Olympia uictoriam retulerit: ſed ipſum Theronem. Iam quod neceſſarij amici Theronis eſt, in Xenocratẽ transfert: & quod unius eſt, alteri commune facit, conſueto ſibi more, iuxta fortaſſe prouerbium, τὰ τῶν φίλων κοινά. Theronis ergo uirtute & Xenocratẽ nobilẽ facit. h. ἐρεχθειδᾶν.) Erechthidæ Athenienſes ſunt, ab Erechtheo rege ſuo. Erechthidarum gratijs aptatus in præclaris Athenis: hoc eſt, uſus Nicomacho aurigatore, qui genere Erechthides, uel Athenienſis erat, feliciter compos eſt uoti factus, & uictoriam obtinuit. i. Quam Nicomachus.) A diligentia & agilitate Nicomachi amplificat. k. Hunc & horarum.) Præcones & Olympiaci certaminis ſacerdotes agnouerunt Nicomachum, ut qui eos Athenis amicè pariter antehac tractaſſet, ſi quando eò ſe ſe recepiſſent: quiue ab ipſo Xenocrate antea etiam nonnihil beneficij accepiſſent, iam rurſus Xenocratem uictoria conſpicuum reuerebantur.

l. Vbi Aeneſidemi filij.) A maioribus amplificat. Fuerunt autem Aeneſidemi filij Theron & Dinomenes Siciliæ reges: & quia Iſthmionices Xenocra

Xenocrates Siculus eſt, ideo horum meminit.

m ἀγνῶτες. *Incogniti uel expertes. Aedes ueſtræ nunquam hymnis & odis uirtutum ueſtrarum uacant: illic enim mellite ſonantes cantiones frequentes audiuntur.* *n* *Aedes amabilium hymnorum.) Vel ædes Xenocratis & Thraſybuli: uel ad ipſam Olympiam hæc referri poſſunt.*

STROPHE III. COLON VIII.

(*a*)Nec ſcrupuloſa, nec aduerſa uia eſt, ſi quis ad gloria dignorum uirorum domos Muſarum honores ducat. Hinc ego tantò (*b*)ſermonem meum longius iecero, quantò præ cæteris mortalibus dulciorem conuictus rationem exhibuit Xenocrates: (*c*) uenerandus enim & gratus ob ſui conuerſationem ciuibus erat.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Equitatum deinde (*d*)græco curabat more, (*e*)deorúmq; omnes panegyres ſuſcipiebat religioſè quidem. (*f*)Neq; unquam ſpirans felicior aura uelum circa menſam hoſpitibus contraxit: (*g*)cæterùm æſtiuo tempore (*h*)ad Phaſin uſque, hyberno uerò ad Nili uſque littora proficiſcebatur.

EPODOS, COLON VII.

(*i*)Ne igitur, tametſi liuidæ curæ mortalium mentes obſepiant,paternam unquam uirtutem ſileat,neq; hymnos, quandoquidem non ineptos eos condiderim.(*k*)Proinde ubi ad meum diuinum hoſpitem perueneris,hęc Nicaſippe recita.

a Necſcrupuloſa ,nec ardua uia eſt.)Laus eſt à facilitate Xenocratis & filij Thraſybuli in hoſpitalitate,& eruditorum complexu. Gnomicè autem ſic argumentatur: Si quis Muſarum honores ,id eſt periphraſticè,carmina uel poëmata , ad ueſtras & clarorum uirorum ædes perduxerit,non eſt aſperum iter,hoc eſt,facilè ad uos perueniunt,uósq; citra omnem difficultatem ea complectimini. b δισκήσαις.) *Lapidem teretem proijciens,uel diſco ludens. Metaphora à diſco athletarum.Per diſcon hymnum ſuum* ἀλληγορικῶς *intellige. Diſci inſtar hymnum hunc tantò uenuſtiorem & elegantiorem pangam quantò ipſe Xenocrates morum clementia, & manſuetudine cæteros antecellit. c Venerandus.)* ὀργὰν *pro moribus & uiuendi conſuetudine Pindarus hîc uſurpat,ut ſuprà in Nemeis. Amorum ergo dulcedine Xenocratem laudat. d Græco curabat more.)Ab equorum educatione & alimonia , quòd reipublicæ ornamentum ſit alere equos, iuxta græcam legem, qua præcipiebatur opulentis,*

ut al-

ut alerent equos. e Deorúmque omnes panegyres.) A pietate & religione. Panegyres feſta religioſè colebat, non ex ſola conſuetudine. f Neque unquam ſpirans.) Ab hoſpitalitate allegoricè uicto rem commendat. Confert autem inuidiam uento. Nunquam ſpirans aura uelum circa menſam hoſpitibus contraxit: id eſt, nulla inuidia obſiſtere potuit, quo minus beneficijs hoſpites ſuos proſequeretur. Comparatio eſt huiuſmodi: Vt naues ſequundo uento impulſæ uela non ſubmittunt, ſed aßiduò procurrunt: eundem ad modum Xenocrates adſidua, & hoſpitalitate, & amicitia ſuos afficiebat, nec deſinebat & hoſpitalis & beneficus eſſe. g Cæterùm æſtiuo tempore.) Perſtat in allegoria hoſpitalitatis & liberalitatis in hoſpites. h Ad Phaſin & Nilum.) Phaſis Schytiæ fluuius frigidißimus. Nilus Aegypti ab oriẽte ortũ ducit, unde calidus eſt. Hoc eſt, æſtiuo & calenti tẽpore amicos & hoſpites ſuos refrigerabat ſuauiter: hyberno & frigido tẽpore eoſdem calefaciebat, atq; fouebat. i Ne igitur.) Si quis hæc unquam prædicaturus, uel in uulgus proclamaturus eſt, nimirũ dulces mores hoſpitalitatem & alia, ne taceat uel occultet etiam ipſam patris tui Xenocratis uirtutẽ ô Trhaſybule, ut parentheſis ſit, Tametſi liuidæ curæ mẽtes mortaliũ obſepiãt. Omnia quidẽ ſunt plena inuidia, ſed propterea uirtus nõ eſt prætereũda ſilentio. i Neq; hymnos.) Et hymnis ſuis iuſtum honorẽ

uult ſeruari & exhiberi Pindarus, neque quicquam contemni, uel nihil fieri: uidebat enim quanto in pretio eſſent, & quomodo ab omnibus peterentur: unde eos οὐκ ἐλινύσοντας, id eſt, non inertes, non in uno tātùm loco permanentes, ſtatuæ ritu, appellat: reſpiciens per hæc ad Nemeam oden, cuius initium, Statuarius non ſum, quaſi dicat: Mihi exploratum eſt, quòd hymni mei & terram, & mare tranſeant, nō maneant uel Thebis, uel Athenis. ⁋ *Proinde.) Apoſtrophen ad Nicaſippum ceu legatum facit, præcipiens, uel orans, ut Thraſybulo, uel Xenocrati hæc omnia fideliter recitet: per Nicaſippum enim hanc oden tranſmiſit, ut in argumento ſubindicatū. Quod ad nomina huius odæ attinet, Traſybulus idem ſonat quod Germanis Cunradus, hoc eſt, conſilio audax. Xenocrates idem eſt, quod hoſpites retinens, germanicè gaſthart. Aeneſidamus παρὰ τὸν αἶνον καὶ δῆμον, hoc eſt, à laude uel etiam hortatione populi, quē Romani à populi fauore, ni fallor, Publium dixêre: uulgò Lobuolck, uel Manuolck, uel Volckman, qui populum animet, uel hortetur ad ardua. Therō uenatorem ſonat: θὴρ enim feram, θήρων à feris & uenatione deductum. Dinomenes, παρὰ τὴν δεινότητα καὶ τὸ μένος, hoc eſt, à potentia uel uehementia & animi robore corporisúe, uulgò Starckgmuet, uel Veſtgmuet. Nicomachus, aurigæ nomen, παρὰ τὴν νίκην καὶ μάχην, hoc eſt, à uictoria & conflictu: uincens in pugna, germanicè Vuindtkriêg, oder*

krieg-

kriegſtreid. Adeo Græci ſemper heroibus & claris & liberis parentibus progenitis, heroica & liberis hominibus digna nomina impoſuêre, quibus ad uirtutem, ad fortitudinem, ad reipublicæ commoditatẽ atque ſalutem ſemper admonerentur: eáque nomina è ſua lingua, iam ſimplicia, iam compoſita, ut ſatis apparet, deſumpſerunt: id quod omnibus linguis familiare eſt.

MELISSO THEBANO EQVIS. *ODE.* III.

STROPHE I. COLON X.

S(*a*)I quiſquam mortalium fortunatus, ſiue cum glorioſis certaminibus, ſiue diuitiarum robore continet animo continuam ſatietatem, dignus eſt, cui à ciuibus bene dicatur Iupiter. (*b*) Eximiæ uirtutes tuo beneficio mortales comitantur. (*c*) Enimuerò futura conſiderantium maior eſt felicitas. At peruerſæ mentis hominibus non peræque omni tempore florens proſperitas adeſt.

ANTISROPHE, COLON X.

(*d*) Celebrium uerò operum (*e*) præmia, pro bona re debita, euehere decet, ac (*f*) admirandis laudibus efferre. (*g*) Duorum ergo

certaminum (*h*) portio: hæreditas, ſeu uictoria eſt Meliſſo, qua cor ſuum ad dulcem uertat lætitiam: primùm quòd in Iſthmi ual libus coronas acceperit, deinde (*i*) in caua alto pectore inſignis leonis nemore (*k*) Thebas pronunciarit.

EPODOS, COLON XI.

Simulac (*l*) equeſtri curſu uictoriam obtinuiſſet. (*m*) Scilicet complantatam & congenitam uirorum indolem & fortitudinem non redarguit. (*n*) Agnoſcitis ſanè Cleony- " mi antiquam in curribus uirtutem & glo- " riam, & eos qui matris nomine Labdacidis, " haud inæquales diuitias poſsidebant qua- " drigarum laboribus. (*o*) Tempus autem ſu- " binde alia aliâs dierum reuolutione produ- " cit. (*p*) Deorum uerò liberi immutabiles & " ad malum inflexiles perſeuerant.

ENARRATIO.

Argumentum

Meliſſum Thebanum ab Iſthmia & Pythia uictoria laudat: à patris & matris maioribus Cleonymo & Labdacidis. Meliſſus ab apibus nomē habet, quas Græci μέλισσας, quaſi dicas Apitius. Cleonymus, celebre nomē, uel nominis celebritatem ſonat. Labdacidæ à Labdaco maiore, quod Syriū, uel Chaldæum nomē eſſe uidetur, à λάβδα deductū: perīde ac

omnium

omnium Græcorum elementorũ nomina ab Hebræis uel potius Chaldæis deriuata apparẽt: ut ab aleph alpha, à beth beta, à gimel gãma, à daleth delta, à chet chi, à tet theta, à iod iota, à cap cappa, à lamed lãbda uel labda: à Cadmo primùm Phœnice in Græciam illata nomina. Apud Græcos ergo nihil ſignificant literarũ nomina: apud Chaldæos uerò & Hebræos, illarum etymon & fons nemini eſt obſcurus. Sic lambda ad lamed reductum, à uerbo limed, quod doctrinæ accomodatur, doctrinam & inſtitutionem ſonabit. Conſimiliter Labdacus à λάβδα primò uel lamed deductum ſatis apparet. Verũ quia in propriorum etymo non multum ſitum eſt, ideo hæc iam miſſa facimus. a Si quiſquam mortalium.) Ad Iouẽ apoſtrophe facta, eum à ciuibus uirum meritò laudãdum ait, qui uictoria & diuitijs pollens, ſua illa præclara quidem ſorte contentus uixerit: à uictoria pulchrè & animi moderatione exordium ducens, uictorem modeſtia clarum Meliſſum prædicaturus, beneuolentiam pulchrè hoc gnomologico principio conciliat. b Eximiæ uirtutis.) Alia gnome eſt, quæ uictoriam Ioui refert acceptam, pro ſolita ſua pietate Pindarus. c Enimuerò futura conſiderantium.) Futura conſideranda monet, ne uidelicet Meliſſus, uel alius quiſquam præſenti felicitate efferatur, id quod ſacræ literæ etiam hortantur, dum tempore bonorum, felicitatis & gaudij, mala nos recordari præcipiunt, & e contra. d Celebrium uerò

operum

operum.) Exordio & ingreſſu peracto, προκατασκευὴν adijcit, atque adeo præparationem ad rem ipſam, uel uictoriam Meliſſi. e Præmia pro bona re debita.) Periphraſis eſt coronarum, quibus uictores ornabantur, ac niceteriorum. f Admirandis laudibus.) Hoc eſt, eximijs & arte compoſitis hymnis & odis efferre. τὸν κωμάζοντα, hoc eſt, conuiuantem & uictoriæ nomine chorum ducẽtem, uel tripudio deditum Meliſſum: uel indefinitè pro gnomæ natura, qualemcunque uictorem. g Ergo duorum certaminum.) A duplici uictoria, nempe ab Iſthmia primùm, deinde à Nemea euehit Meliſſum.

h Portio.) Id eſt, poſſeßio, pars & hæreditas.

i In caua alto pectore inſignis leonis ſylua.) Periphraſis eſt Nemeorum. k Thebas pronuntiarit.) Per præcones Pythios & Nemeos. Victores enim & ſuo & patriæ nomine proclamabantur à præconibus. l Equeſtrem uictoriam.) Equeſtrem uictoriam Pindarus appellat. Et quia non conſtat ex hac ode, num quadriga, uel celete tantùm uicerit Meliſſus, ideo etiam epigraphe huius hymni, equis uel equeſtri curſu hunc adſequutum palmam teſtatur. m Scilicet complantatam.) ἐπιφώνημα eſt, qua Meliſſum maiorum ſuorum ingreſſum ueſtigia confirmat. Qui uerò ſint maiores iſti, ſtatim adiungit. n Agnoſcitis ſanè Cleonymi.) Cleonymus auus paternus eſt Melyßi, Teleſiades pater. Auum ergo Cleonymum primùm enituiſſe quadrigarum

drigarum uictoria, deinde matris etiam cognatos uel maiores eadem palma inſignes fuiſſe teſtatur. Refert autem maternum potiſsimùm, & ipſius etiam Cleonymi genus & genealogiam ad Labdacidas. Sunt autem Labdacidæ Labdaci poſteri, ut Laius Cedipus, uetuſtiſsimi etiam Thebani principis, ut & in Olympijs & Pythijs annotatum. o Tempus autem ſubinde.) Claudit oden pulcherrima gnome, qua uel ad Labdacidarum & Oedipodis fata reſpicit, uel ad cognatos Meliſsi, quorum meminit in ſequenti ode. Quatuor enim Meliſſo ſanguine coniunctos, bello perijſſe ſubſequenti ode referet.

p At deorum liberi.) Alia gnome, qua non mirum eſſe adſeuerat, nonnihil infortunij mortalibus accidere. Eam enim hominum conditionem, ut uarijs ſubinde periculis obijciantur. Solos autem ſuperos & immortales deos à calamitate immunes eſſe. Per deorum autem liberos, ipſos deos intelligit, ut Scholia uolunt, quemadmodum Homerus dicere conſueuit, ἀχαιῶν, filios Achæorum, pro ipſis Achæis uel Græcis: & perinde ac Hebræi בני ישראל filij Iſraël pro ipſis Iſraëlitis, peculiari cum Hebræiſmum Græcis loquendi formula.

EIDEM MELISSO, ODE IIII.

STROPHE I. COLON X.

E(*a*)St mi*h*i deorum gratia, infinita undique uia ô Meliſſe: ſed & tu opportunitatem Iſthmijs uictorijs monſtraſti, ut hymno ue
,, ſtras uirtutes proſequar.(*b*) Quibus Cleony
,, midæ perpetuò florentes,(*c*) cum Deo mor
,, talem uitæ tranſigũt finem.(*d*)Sed enim aliâs
,, alius(*e*)ſequundus uentus omnis homines adflans & excitans trahit.

ANTISTROPHE, COLON X.

(*f*)Quinetiam Thebis è priſco ſtemmate cùm celebres prædicantur, tum (*g*) in uicinos hoſpitales,(*h*) ab omni prorſus tumul-
,, tuante iniuria alieni·(*i*) Quęcunque teſtimo-
,, nia ſuper homines tam uiuos, quàm uita functos ſpirant de difficili, adeóque inacceſſa uirtute, ij nimirum omnibus numeris adſequuti ſunt. (*k*)Ad hæc domi rebus præclarè geſtis(*l*)Herculanas adúſque columnas pertingunt.

EPODOS, COLON XI.

(*m*)Neque ultra Gades niti datur.(*n*)Præterea fuit

rea fuit illis quo equos alerẽt,(o) & quo ferreo Marti placerent. (p) Cæterùm una quapiam die aſperi(q)belli tempeſtas, ac ueluti grauis defluxus niuis, quatuor uiros beato lare orbauit. (r) At nunc rurſus exacta hybernorum menſium caligine, terra ceu purpureis uernans roſis conſpicitur,

SRTOPHE II. COLON X.

(s)Deorum conſilijs.(t)Terræ uerò commotor Neptunus(u)Oncheſtum & (x) marinum pôtem ante Corinthi muros inhabitans, hunc admirandum generi eius hymnũ tribuens(y) è lecto ueterem reducit famam bonorum operũ. Siquidem (z) ea in ſomno cecidit, (a)excitata uerò colore lucet, ceu phoſphoros ĩter alia admirationi eſt ſydera

ENARRATIO.

Quaſi liberaliter pro priori hymno tractatus ſit à Meliſſo, præſenti ode, ceu gratus exiſtens, fuſius idem argumenti Pindarus lyræ ſuæ accommodat: uictorem ipſum ex integro laudans, à maioribus Cleonymidis, à ſplendore generis, ab hoſpitalitate, à iuſtitia, atque adeò cunctarum uirtutum circulo, à domeſticis præclarè geſtis rebus, ab Iſthmia uictoria, ab Athenienſibus & Sicyonijs ludis, à maiorum curribus obtenta uictoria. Dehinc nonnihil infortunij attingit, quod Meliſſi maioribus obtigerit. Ad Her *Argumentum*

culis Thebani etiam eximia decora & fata deſcendens, ab Heracleorum iuxtà uictoria Meliſſum, & Orſea unctore extollit. a *Eſt mihi deorum gratia.) Proponit ſe multa in promptu habere argumenta, quibus Meliſſum & maiores eius ſuis efferat laudibus, præcipuè tamen Iſthmios ludos.* b *Quibus Cleonymidæ.) Eſt autem Cleonymus auus paternus Meliſsi, ut priori demonſtratum ode. Verùm hic nedum auum paternum, ſed & alios maiores omnes et poſteros Cleonymidas appellat, ceu à remotiori quodam Cleonymo principium ducentes. Laudat autem eos à uirtutibus inadulanter, dum inquit:* c *Cum Deo mortalem uitæ finem tranſigunt.) Quaſi dicat: Quantumuis hac in terra fortunati ſunt heroës, attamen mortales ſunt: ſola uirtutis memoria eſt æterna.* d *Sedenim aliâs alius.) Gnome eſt, qua non nihil infelicitatis Meliſsi domui contigiſſe ſubindicat: at iuxtà id infortunij contegit, & Meliſſum ea de re conſolatur. Non mirum eſt homines non omni ex parte beatos eſſe, quum nemo mortalium perpetuam ſit hic beatitudinem nactus.* e *οὖρος.) Ventus uelum inſpirans. Allegoria eſt à nautis ſumpta. Vt nautæ non ſemper ſequundo uento impelluntur, ita nec mortalium uita à procellis, hoc eſt, calamitate, poteſt eſſe immunis & libera.* f *Quinetiam Thebis.) A natalium ſplendore.* g *In uicinos hoſpitales.) Ab hoſpitalitate.* h *Ab omni prorſus tumultuante.) A iuſtitia.* i *Quæcunq;.) A uirtu-*

A uirtutum circulo, & earundem encomio.

k Ad hæc domi.) Quod nulli alij domeſticis his uirtutibus & rebus ſtrenuè geſtis anteeant.

l Herculanas aduſq; columnas.) A prouerbio deducta auxeſeos formula: quaſi dicat, à nemine hic ſuperatur: ille enim eò peruenit, ubi non poſſit ultrà pergere. m Neq; ultra Gades.) Prouerbialis eadem cum proxima locutio. Hoc eſt, quum ad ſumma peruentum eſt, quieſcas neceſſe eſt. Hunc admodum Cleonymidæ, quum Gades & Herculis columnas uirtutibus ſuis contigerint, ad id culminis conſcenderunt, ut conſcendere altius non poſſint.

n Præterea fuit illis quo equos.) Ab equorum educatione, quæ diuitias & ingenuum ortum demõſtrat: non enim cuiuſuis eſt ἱπποτροφεῖν, *ſed procerum, nobilium & potentiorum. o Et quo ferreo Marti.) Ab armis & apparatu bellico. p Cæterùm una quapiam die.) Ad cladem digreditur & prælium, quo quatuor Meliſſo cognati occubuêre. Adeò perpetuò felicitatis, ſyncerus uates meminit, ut infortunij tamen iuxtà non obliuiſcatur: non ut improperet obijciatúe, ſed ut præſenti felicitate exacta mala obliteret, & dulcem acerborum memoriam, proſperiore ſucceſſu rerum faciat, útque ſimul humanæ ſortis nos omneis cõmonefaciat. q Belli tempeſtas.) Conflictum tempeſtati & niui comparat. Vt enim tempeſtas cœlum nubibus obducit, & uentus, et murmur auræ, et fulgur, & tonitru om-*

nia ita confundant, cœlum obſcurent, ut intremiſcãt mortales, nec ſciãt, maximè maris tẽpeſtate correpti, quid agant: & ut denſa decidente niue, ipſum iter & uiſus noſter tantũ non obſcuratur: Sic in martia cõpreſſione, tantus impetus, tantus furor, tanta uehemẽtia, tremor, & clamor, ut nemo uerius expreſſerit, quàm qui ſemel interfuerit: quanquam ne uerbis quidem efferri poſſit, ſed mente uix etiam concipi. r At nunc rurſum.) Pulchra allegoria, poſt abactam calamitatem per Meliſſi uictoriam, nunc felicitatem reuerſam adfirmat: pulchra iuxtà antitheſi hybernorum menſium caligini (id eſt, exactæ calamitati) terram purpureis roſis uernantem (hoc eſt, ſummam iucunditatem ex Meliſſi uictoria profluentem,) opponens. s Deorum conſilijs.) Non ſuis id uiribus Cleonymidæ conſecuti ſunt, ſed deorũ benignitate: quo ſimul ipſos pios, & deorum timentes fuiſſe arguit. t Terræ uerò commotor Neptunus.) Neptuni beneficio, Iſthmia nimirum uictoria, obſcuratam Cleonimydarum famam illuſtrari.

u Oncheſtum.) Oncheſtum Neptuno ſacrum locum eſſe, in 1. Iſthmiorum prædictum eſt. Eſt autem amplificatio à loco & τοπογραφία. x Marinum pontem.) Periphraſis eſt Iſthmi. Nam cingulum illud, ſeu terræ anguſtiam inter utrunq; mare, ponti adſimilat. y E lecto.) Hoc eſt, decumbentem & ægrotantem famam. μεταφορὰ à decumbentibus: hoc eſt, ſopitam ac ueluti infirmam.

z *Ea in ſomno cecidit.) Metaphora eſt: hoc eſt, ſopita eſt & obſcurata.* a *Excitata uerò.) Pulchrè in cõparatione perſeuerat. E ſomno excitata fama, hoc eſt, reparata & inſtaurata, lucet ceu φωσφόρος. Famæ ſplendorem per Meliſſi uictoriam excitatũ τῷ φωσφόρῳ comparat. Vt enim lucifer cæteris ſtellis eſt rutilantior, ſic hæc Meliſſi fama cæterorum Thebanorum decori præeminet.*

ANTISTROPHE, COLON X.

(*a*) Quæ famæ claritudo & cultis in Athenis, & Adraſti certaminibus Sicyone peractis, currum proclamans uincere, præbuit huiuſmodi encomia, qualia & progenitorum tuorum à tum uiuentibus poëtis fuêre. (*b*) Qui neque in publico conuentu flexibilem retinebant currum, ſed cum uniuerſis Græcis certantes (*c*) equorum ſumptu gau- „ debant. Eorũ enim (*d*) qui nihil experti ſunt „ nulla eſt memoria, incognitam enim uitam ſilentio preſſam uiuunt.

EPODOS, COLON XI.

“ (*e*) Eſt autem quædam fortunæ & pugnã- „ tium obſcuritas, quandiu ad finem non fue- „ rit peruentum. (*f*) Alia enim alijs fortuna im- „ pertit, quæ & interdum bonum uirum à „ peioribus arte et fraude circumueniri facit. „

(*g*)Agnoſcitur id in martia Aiacis fortitudine, quam in concubia nocte ſuo enſe reſecans, in gentem luctum Græcorum liberis, quicunque Troiam ſe receperant, reliquit.

STROPHE III. COLON X.

(*h*)Atqui Homerus Aiacem apud mortales honorificum reddidit, qui omnẽ ipſius uirtutem colligens(*i*)ad uirgam diuinorum carminum poſteris celebrando recenſuit.

a Quæ famæ claritudo.) Ab Athenienſibus ludis obtenta palma, & Sicyonis Pythijs, de quibus in Nemeis ſatis auditum, prædicat uictorem Meliſſum, eum curru uiciſſe confirmans. b Qui neque in publico.) Maiores Meliſſi ab encomijs, quos per ſuorũ temporum poëtas, ab equeſtri uictoria retulerunt, prædicat. c Equorum ſumptu.) Ab ἱπποτροφίᾳ maiores effert. d Qui nihil experti ſunt.) Hoc eſt, qui in certaminibus non ſunt defatigati uel exercitati, qui non adepti ſunt palmam, non ſunt in hominum memoria, ut qui nullis odis celebrentur. Poteſt & generatim ad omneis inertes, & ignauos referri hæc gnome.

e Eſt autem quædam fortunæ & pugnantium obſcuritas.) Gnome eſt, qua obſcuram primùm Meliſſi famã, priuſquã palmã arriperet, fuiſſe oſtẽdit: adeóq; in perſona nõ apparuiſſe, quod euẽtus certaminis conſpiciendum in eo dedit. f Alia enim.) Varium

rium eſſe euentum humanarum rerum: unde non mirum, ſi quiſquam, quæ ſibi polliceatur, non ſemper adſequatur. Porrò non omnia ſemper pro votis mortalibus euenire, exemplo Aiacis probat, dū ſubijcit.

g. Agnoſcitur id in martia Aiacis.) Aiax, inquit, quum eſſet poſt Achillem omnium fortiſſimus, attamen Achillis armis per longe inferiorem, Vlyſſem nempe, orbatus eſt. Charum autem habet Pindarus Aiacem, & fortiſſimo principi miſerrimum fatum inuidet: quo de apud Sophoclem in Aiace μαστιγοφόρῳ. h. Atqui Homerus.) Etſi uictus ſit Aiax, attamē perpetuis Homeri monumētis, æternum etiam uiuit. Scholia hîc Chryſippū & alios adferunt, qui hic dubitant, num hic locus Homericæ celebrationis uel Aiaci, uel Vlyſſi attribuendus ſit, quū Homerus neutrū nominet. Ego (tametſi quidā ad Vlyſſem hæc pertinere putent) Aiaci potiꝰ accenſeri poſſe autumo: quaſi uelit poëta ſubindicare nonnihil infelicitatis paſſū eſſe, uel aliquot maiores eius. Qui ad Vlyſſem referūt, per hoc perſuadentur, quòd ſubinde uates Meliſſum paruæ ſtaturæ fuiſſe teſtatur, & uictoriam tamen cæteris præripuiſſe. Sic Vlyſſem reſpectu Aiacis paruū extitiſſe. Verùm fruſtra demiratur, ac ueluti deplorat fatum fortiſſimi herois, ſi poſtea in iniuriam Aiacis Vlyſſem adſydera uehat. i. Ad uirgā diuinorū carminū.) Hoc eſt, ipſis poëtices monumētis: in Iliade uidelicet τὴν ῥαψῳδίαν circunloquens hac περιφράσει

„ (a) Hoc porrò immortale præconium eſt,
„ ſi quiſpiam quid aptè & eleganter dixerit.
„ (b) Ac rerum bene geſtarum fulgor, & laus
„ nullis unquam ſeculis extinguibilis, tũ per
„ fertilem terram, tum pontum commeat,

ANTISTROPHE, COLON X.

(c) Vtinam & ego ſolertes Muſas conſequar, ut illam hymnorum (d) ardentem lampada contingere queam, (e) dignámq; pancratij coronã (f) Meliſſo, Teleſiadę ramo. (g) Eſt enim illi animus æquè in labore, atq; leonibus, dum feroces ipſi, uenantur nõ citra laborem beſtias. Conſilio uerò & calliditate uulpẽ agit, quæ ſupinè recumbens, aqui-
„ læ impetũ remoratur & arcet. At uerò pru-
„ dentis eſt, ac nihil non tentantis, hoſtem in
„ glorium reddere, ſeu deijcere.

EPODOS, COLON XI.

(h) Neq; enim Orionæam naturã nactus eſt: ſtatura quidem breuis, cæterùm dimicã di artis peritiſsimus. (i) Verùm ad Antęi domos Cadmeijs Thebis, corpore quidem nõ adeò magnus, animo uerò indefeſſus Antagoniſta uenit, ut eum qui hoſpitum cranijs Neptuni templum coronaret, cohiberet

Stro-

STROPHE IIII. COLON. X.

Filius Alcmenæ, (*k*) qui uniuerſæ terræ, támq; maris, præcipitijs alti, reperto fine, fretóq; ad nauigationes pacato, Olympum conſcendit, ubi apud (*l*) Aegiochum, pulcherrima felicitate fruens demoratur, preti oſus & charus immortalibus dijs, quandoquidem & aurearum domorum rex, Heben ad Iunonis generum coniugauit.

ANTISTROPHE, COLON X.

(*m*) Cui ſuper Electridas conuiuium exhibentes ciues, & nouis aras coronis ornamus, in memoriam & ſacrum octo fortium interemptorum, quos Megera Creontis nata Herculi péperit filios, quibus ab obitu ſolarium radiornm oriens flamma totam noctem lucet, aërem uapore fumi quadantenus calcitrans.

EPODOS, COLON XI.

(*n*) Poſtero dehinc die annuorum ludorum finis eſt, in qua tum fortitudinis opus abſoluitur, ubi redimitus caput myrtis, uir ille (*o*) duplicem uictoriam demonſtrauit, qui antehac tertiã ab adoleſcentibus reportarat, (*p*) prudẽtis gubernatoris, agiliſq; auri

gatoris cõſilio uſus. (q) Proinde cum Orſea ipſum uictorem exultans laudabo, iucundã deſtillans gratiam atq; præconium,

a. Porrò hoc immortale.) Digreditur ad poëtices, & bonarum literarum præſtantiam. Ea eſt eximia laus, inquit, quæ cuipiam ab elegantibus poëtarum carminibus, & eruditorum hominum ſcriptis prouenit. b. Ac rerum geſtarum radius.) Metaphora eſt, pro excellentia. Hoc eſt, uirtutes à doctis celebratæ cùm terram, tum mare tranſeunt. c Vtinam & ego.) Deeſis eſt: precatur enim, ut perinde Meliſſum queat prædicare, atq; Homerus cũ Aiacem tum Vlyſſem extulit. d. Ardentẽ facem.) Hoc eſt, ſplendorem & autoritatem poëtices. e. Dignámq; pancratij.) Vt poßim ſuis celebrare laudibus uictoriam Melißi, quæ ei ex pancratio contigit, unde & coronatus eſt. f. Meliſſo ramo Teleſiadæ.) Vtinam poßim celebrare dignè coronam pancratij, in gratiam Melißi, qui ramus eſt Teleſiadæ. Solet autem & Homerus magnanimos principes atq; inſignes heroës appellare ὄζυς ἄρηος, & θεράποντας ἄρηος, ramos Martis, quaſi Marte proſeminati uel plantati eſſent. Eſt autem Teleſiades pater Melißi. g. Eſt enim illi.) Hic poſt uotum & precationem ex integro præconium Melißi texit, conferens robur eius leoni, prudentiam uulpeculæ, heroica ſanè & principe digna comparatione. h. Neq; Orionæam.) A ſtatura corporis uirtutem

uirtutem animi extollit. Etſi corpore paruus fuit, animo tamen magnus, ideóq; uel maiorem ſeſe uicit. Orionē Gigantē non æquiparauit corpore, attamē antagoniſtā ſuum Orioni ſtatura haud diſsimilem ſuperauit. i. Verū ad Antæi domos.) Alia comparatio. Quemadmodum Hercules Alcmenæ filius ſtatura Antæo inferior, Antæum tamen Gigantē longè ſeſe ſtatura quidem excellentiorē proſtrauit, & compreſſu interemit, ſic Meliſſus ſe maiorē deuicit, perinde ac Hercules comparatione ſui maiorem Antæum. Hic deſerta Libyæ incolens, è prætereuntium occiſorum capitibus Neptuno templum exornauit: quod ſceleris alij Diomedi Thracio, alij, ut Bacchilides, Eueno accommodant. k. Qui uniuerſæ terræ.) Digreditur ad fata Herculis, ut poſt erectas Gades & abſolutos labores tandem in cœlum migrauerit, ibiq; Heben uxorem duxerit.

l. Aegiochum.) Aegiochus Iupiter, ueluti capram tenens. Scholia in Homerum Aegiochum dici Iouem autumant, quòd Aegida ſcutum teneat. Mea eſt ſententia, ut ab αἴξ αἴγος, id eſt capra, à qua in Creta altus eſt, αἰγίοχος, τουτέστι τὴν αἶγα κατέχων, appelletur. Verùm de Aegide ſcuto & Aegiocho ſuprà. m. Cui ſuper Electridas.) Electridæ portæ ſunt Thebis, ubi ſacra faciunt Herculi, & octo filijs eius, quos & Creontis regis filia Megera peperit, quósq; ipſe indignatione Iunonis in rabiē actus occidit. Etſi Lyſimachus dolo ab hoſpitibus Hæ Heraclea dicuntur.

intereмptos ſcribat. Variæ ſunt uariorum de filijs Herculis hiſce opiniones. Lyſimachus enim & Socrates, Dionyſius, Euripides, Aeneas Argiuus, Phe recydes, Batus, Herodotus, nedum hiſtoria mortis, uerùm numero etiam diſſentiunt. Batus nominibus recenſet eos, Polydorum, Anicetum, Meciſtophonũ, Patrocleni, Toxoclytum, Menebronten, Cherſibion. Alij alia nomina proferunt, Therimachum, Creontiadem, Ariſtodemũ, Deicoontem, Deionẽ, Antimachum, Clymenum, Glenum. n. Poſtera uerò die.) Poſt ſacrificium ſuper Electridas perficitur certamen, aguntur ludi, ubi uictores myrtea corona exornantur. o. Duplicem uictoriam.) Bis inquit, adultior factus, & uirili ætate conſpicuus, funebribus illis Herculis ludis uictoriam obtinuit Meliſſus: tertiam autem uictoriam dum puer eſſet reportauit. Obſcurum eſt autem, num Herculanis certaminibus, uel alijs euaſerit uictor, dum puer eſſet imberbis adhuc. p. Prudentis aurigæ conſilio.) Aurigam etiam laudat. q. Proinde cum Orſea.) Orſeas haud pœnitendus Meliſſi aliptes fuit.

Phylacidæ

PHYLACIDAE AEGINETAE PANCRATIO VINCENTI, ODE V.

STROPHE I. COLON VIII.

V(*a*)Eneranda Solis mater Thia te propter alijs metallis pręponens aurum excellentius iudicarunt mortales.(*b*)Etenim in ponto contendentes naues,& in curribus certantes equæ propter tuũ honorem regina, in uelociter uertentibus ſeſe ludis admirandæ ſunt,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Inq́ (*c*) ludicris certaminibus (*d*) uenerabilem gloriam & ingens decus pepererũt, quibus manuum robore,aut pedum uelocitate uincentibus denſa ſerta cęſariem coronarunt. (*e*) Sed fortitudo mortalium à Deo ,,
eſt.(*f*)Duo ſunt autem,quæ iucundum uitæ ,,
florem,cum uirenti felicitate paſcunt: ,,

EPODOS, COLON. XI.

Nempe ſi quis bene adfectus, ſeu in bo- ,,
na fortuna conſtitutus,celebri pariter fama ,,
claruerit. (*g*) Præter hæc, ne fruſtra coneris ,,
Iupiter fieri: omnia nanque habes, ſi tali- ,,

" um tibi bonorum ſors contigerit.(*h*) Morta
" lia mortales decent.(*i*) Verùm tibi in Iſthmo Phylacida duplex uirtus pullulans collocata eſt,(*k*) ac Pytheæ in Nemeis pancratij ſplẽdor repoſitus eſt.

ENARRATIO.

Argumentum. *Phylaciden Aeginetam, ab Iſthmia & Nemea uictoria concinit: à patria Aegina, ab urbis inſigni politia, à maioribus Aeacidis, à ſuis progenitoribus, à Pythea alipte. Suprà in quinta Nemeorum ode, & in hac, & ſexta inſequenti, cognati et ſanguine iuncti celebrantur. De ordine harum trium odarũ, quæ prior, quæ poſterior eſſe debeat, ſuperuacaneum eſt multis delitigare. Calliſtrati ſententia eſt, ſoli Phylacidæ hanc inſcriptam: mentionem autem fieri Pytheæ, cuius laudes concinuit in quinta Nemeorum, propterea quòd ſint cognati inter ſeſe. Perinde ac in ſequenti uictoriam etiam Euthymenis repetit, quòd ſanguinis linea ad uictores illos pertineat.*

a. Veneranda.) A Solis matre Thia initium ſumit: encomion doni Thiæ, quod aurum eſt, pro exordio adducens. Propter te, id eſt propter tuum donum ô Thia, mortales aurum cæteris metallis præferunt: utq; tu es dearum præſtantiſsima, ſic tua dona nobiliſsima ſimul & optima habentur. Ea enim eſt dea præſtantiſsima, cuius proles cæteram deorũ ſobolem antecellit. Atqui Thiæ ſoboles, nimirũ Sol &

& Luna, cæteris in cœlo fulgentibus numinibus, ſiue erronibus ſunt rutilãtiores, & ſplendidiores. Eſt igitur Thia reliquis deabus eminentior. Porrò Thian eſſe matrem Solis Heſiodus teſtatur, dum ait:

θέια δ' ἠελιόν τε μέγαν, λαμπράν τε σελήνην
γείναθ' ὑποδμηθεῖσ' ὑπερίονος ἐν φιλότητι.
Charum Thia ſuis cõplexa Hyperiona membris
Ingentem peperit Solem, Lunámque nitentem.

Thia ergo & Hyperion ſunt parentes Solis & Lunæ. θέα nomen habet à θέα, id eſt, à ſpectaculo: uel à θεάομαι ſpecto, uel uideo: uel à θεῖν, id eſt currere, Vnde rectè Thia ſpectatrix, mater Solis, qui hanc terram illuſtrat, pater Hyperion dicitur, παρὰ τὸ ὑπὲρ ἡμᾶς ἰέναι, quòd ſupra nos eat. Vnde Sol eadẽ ratione, patronymica tamen, Hyperionides, & ſimpliciter Hyperion poëtis appellatur. Atqui per Solẽ aurum intelligit: ſuum enim cuique planetarum metallum attribuitur, ut Scholia annotarunt.

	ἥλιον		χρυσός
	σελήνην		ἄργυρος
	ἄρη		σίδηρος
εἰς	κρόνον	ἀνάγεται	μόλυβδος
	δία		ἤλεκτρος
	ἑρμῆν		κασσίτερος
	ἀφροδίτην		χαλκός

Soli		*aurum*
Lunæ		*argentum*
Marti		*ferrum*
Saturno	*attribuitur*	*plumbum*
Ioui		*electrum*
Mercurio		*ſtannum*
Veneri		*æs.*

Quur ergo tale huic hymno attexit exordiũ: in gratiám ne uictoris, an ſui ipſius cauſa? Etſi neutrũ ipſe expreſſerit, quiſq; tamen per ſeſe ſatis, abundéq; percipere hinc poteſt, quòd primùm in gratiã hoc Phylacidæ, dein ſuo quoq; nomine faciat. O multi nominis Thia, inquit: ô ueneranda, ô præclara, ô eximia, tua cauſa homines aurum cæteris metallis prætulerunt. Deinde & quæ terra, & mari ludi exhibẽtur, propter tuum honorem, & pretium ſunt admirationi. Quid eſt, tui cauſa, & tuum propter honorẽ? hoc eſt, propter tuum beneficium, quo mortales adiuuas: & propter tuum honorem, quem hominibus impertis: id eſt, propter aurum, quod humano generi largiris. Propter liberos tuos Solem & Lunam, id eſt, aurum & argentum, quæ per te generantur. Huius exordij σχόλιον eſt apud Demoſthenem in ſecunda Olynthiaca, dum inquit: Citra pecunias nihil commodè expediri poteſt. Neq; ludi quinquennales, ſiue periodici, ſiue alij per Græciã, neq; uictoria citra Thiæ filios Solem & Lunam. hoc eſt, aurum & argentum,

tum, agi comparariue poſſunt. Neq; uictoriam Phylacides adipiſci potuiſſet, niſi opibus eſſet adiutus. Neque ego condere poëmation poſſem, niſi me Thiæ clara, fulgénsq; ſoboles, aurum & argentum inuitarent. b. Etenim in ponto.) Ratio quare aurum excellentius ſit metallum: quia ſpectacula quæ & terra & mari aguntur, per te, hoc eſt, aurum adeóq; pecunia aguntur: quandoquidem, ut iam dixi, ſine pecunijs nemo quicquam ritè queat perſequi.

c. Ludicris certaminibus.) Equorum & curruum. d. ποθεινὸν κλέος ἔπραξεν.) Deſiderabilem celebritatem peregit. Enallage numeri eſt. A plurali enim ad ſingularem decidit Pindarus, pro more ſibi conſueto. Hoc eſt, ipſa etiam decertantium uictoria, non ſine ſumptibus, & ſine munere tuo, ô Thia, conſtat. e. Sed fortitudo mortaliũ.) Pietas Pindari. Gnome enim ſibi conſueta uirtutes hominum Deo refert acceptas. f. Duo ſunt.) Commendaturus Phylacidam, in quibus humana felicitas conſiſtat proponit, nempe in rebus præclarè geſtis & earundem encomio. Perficitur autem & cõſtat encomion nicephori hoc ſyllogiſmo: Beatus eſt, qui rebus præclarè geſtis, et illarum encomio exornatus conſpicitur: Phylacides eſt huiuſmodi: igitur eſt felix & beatus. Duo ſunt, intentio eſt.

g. Præter hæc.) Rhetorica intentionis uel maioris dilatatio. h. Mortalia mortales decẽt.) Gnome ethnica, imò & Chriſtiana, ſi corpus ſpectes, et

animi etiam ταπεινοφροσύνην. i. Tibi uerò in Iſthmia.) Minor eſt, qua rebus geſtis, hoc eſt, uicto ria Iſthmia Phylaciden inſignitum memorat. k Et Pytheæ.) Meminit Nemeonicæ Pytheæ, cuius lau des prædicauit in 6. Nemeorũ. Fratres fuiſſe, ex ſub- ſequenti odes colligitur epigrapha: utrunq; autẽ pan cratiaſten fuiſſe commonſtrat.

(*a*) At meus animus, (*b*) haud ſine Aeacidis encomia tua decantat. (*c*) Cum Gratijs enim, (*d*) Lamponis filijs adueni.

STROPHE II. COLON VIII.

(*e*) Ad hanc legibus bene confirmatã urbem, (*f*) Sin horum uita per puram diuinorum operum ſemitam uerſa eſt, ne inuideas pro laboribus illorum, hymnum poëtę con
» uenientem concinnare. (*g*) Etenim qui ex
» heroibus inſignes bellatores fuerũt, uel poſt
» mortem encomia conſequuti ſunt: (*h*) Cele
» brantur nanq; & citharis, & ſonoris tibiarũ
» concentibus,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

» Omne per æuum. (*i*) Meditationem poëtis, (*k*) Iouis gratia, præbuerunt fortiter agẽtes. (*l*) In Aetolorum quidem ſacrificijs, conuentibúsue lucidis, Oenidæ præduri uiribus. (*m*) Thebis uerò equeſtris Iolaus munus

nus habet,(*n*) Perſeus autem in Argo. At (*o*) Caſtoris Pollucíſq; haſta, prope Eurotæ flu enta.

EPODOS, COLON XI.

(*p*)Oenone uerò magnanimi (*q*)mores Aeaci liberorum celebrantur: (*r*) qui ſociali pugnæ fœdere bis urbem Troianorum depopulati ſunt, Herculem primùm ſequuti, deinde Atridas.

a. Meum uerò cor.) Alteram partem, nempe encomion Phylacidæ adeſſe oſtendit. Seipſum enĩ rerum ab eo geſtarum, præcipuè uerò uictoriæ eſſe en comiaſten. b. Non ſine Aeacidis.) Tuas uirtutes ita celebro, ut Aeacidarum non obliuiſcar. c. Cum Gratijs.) Gratiarum benignitate, & iucundis hymnis. d. Lamponis filijs.) Hoc eſt, in honorem & gloriam filiorum Lamponis Pytheæ & Phylacidæ. e. Ad hanc legibus.) Circunſtan tia, qua patriam Phylacidæ à bona politia laudat.

f. Sin horum uitæ.) Ad inuidos digreditur. Non inuidendum bonorum uirorum encomijs. g. Etenim.) Bonorum uirorum laudes poſt mortẽ uiuere. h. Celebrantur enim.) Quî uiuant poſt fata bonorum laudes.

i. Meditationem poëtis.) Fortium heroum facta, poëtis argumenta ſuorum monumentorum dediſſe. k. Iouis gratia.) Id eſt, Iouis beneficio & uo

luntate fortiter agentes. l. In Aetolorum.) Exemplis externis & domeſticis probat. In ſolennitate & panegyri Aetolorum inclyta, Aenei fortes filij celebrantur à poëtis. m. Thebis.) Equeſtris Iolaus honoratur Thebis & feſto & carminibus.

n. Perſeus in Argo.) Celebratur. o. Caſtoris & Pollucis.) De quorum fato ſuprà. p. Oenone.) Oenone uocata eſt, priuſquam ex Ioue Aegina, Aſopi fluminis filia, illic produceretur: hoc eſt in Aegina res geſtæ Aeacidarum commemorātur.

q. ὀργαί.) Rurſum pro moribus, & uitæ conſuetudine, ut antehac ſæpius. r. Qui ſociali pugnæ fœdere.) Bis depopulati ſunt Aeacidæ Troiam: primùm quidem Telamon cum Hercule, deinde Neoptolemus cum Atridis.

(*a*) Proinde à principio mihi Muſa repete, qui Cycnum, qui Hectorem, & intrepidum Aethiopum exercitus ducem inſigniter armatũ Memnona interfecerint? Quis enim fortem Telephum ſua haſta ſauciauit prope Caici ripas?

Caicus fluuius eſt Myſiæ

STROPHE III. COLON VIII.

(*b*) Quibus fama Aeginam decoram illã inſulam patriam tribuit. (*c*) Extructa eſt autem & iam olim turris, quam altis ſuis uirtutibus conſcendant. (*d*) Quin & lingua mea multas circa Aeacum ſagittas continet, quibus

bus illum reſonet. (*e*) Núncque in Marte te ſtari queat ciuitas Aiacis, nautis defenſa.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Salamis, in multa corrumpente Iouis imbre, in denſa innumerorum uirorum ſtrage. (*f*) Attamen gloriationem hanc ſilentio cōplue, cela. (*g*) Iupiter hæc & hæc gubernat omnium dominus, (*h*) Huiuſmodi uerò fortium uirorum uirtutes, uictoriæ pulchrum gaudium, præ amabili melle diligunt. Eat nunc & belligeretur aliquis ſtrenuè,

EPODOS, COLON. XI.

Et in certaminibus (*i*) Cleonici genus addiſcat: neq; enim prolixus uirorum labor obliteratus eſt, neq; quantum in ſpes uictoriarum inſumptum eſt, ego cura & carmine meo obſcurauerim. (*k*) Cæterùm & Pytheã membrorum domitorem laudo, qui Phylacidæ laborioſum curſum manibus ſuis felicem reddidit, mente prouidus. Apprehende igitur ei coronam, adfer uilloſam mitrã, (*m*) & adlege ſimul elegantem recẽs natum hymnum.

a. Proinde.) Ad Muſam apoſtrophe eſt, rogans ipſam, ut dicat, quinam fuerint & unde, qui in Troiano bello fortiſſimos quoſq; occiderint. Quis,

inquit, Cycnum, quis Hectorem, Memnonem interfecit? quis Telephum haſta ſua ſauciauit? b. *Qui bus fama.*) *Reſpondet interrogationi. Illi iſtos principes interfecerũt, quorũ patria Aegina fuit. Achilles enim Hectorem &c.* c. *Extructa eſt iamolim turris.*) *Allegoria eſt. Magna celebritas, ingens & uelutifaſtigiatum decus eis propoſitum eſt, quod ſuis uirtutibus Aeacidæ conſcendant.* d. *Qui & lingua mea.*) *Sibi multa in Aeaci laudem in promptu argumenta eſſe: áque primo Aeginæ ſummo principe laudat Iſthmionicen.* e. *Núncque in Marte teſtari queat.*) *Ad naualem pugnam, qua circa Salaminum Græci cum Perſis conflixêre, uertit animum, in qua primas tenuêre Aeginetæ, ut Herodotus & Ephorus tradunt.* f. *Attamen gloriationem.*) *Ne nobis inuideant reliqui, ſi tanta ſolis Aeginetis tribuamus, Iupiter quæſo hæc occulta, ne omnes aduerſum nos excitenter æmuli.*

g. *Iupiter hæc & hæc.*) *Vt & ſuperbiæ & inuidiæ adimatur locus, aurea gnome & bona, & mala in Iouem reijcit.* h. *Huiuſmodi fortium uirorum uirtutes.*) *Quid & alij, & Aeginetæ heroës potiſsimùm deament: uictoriã nempe, imò potius uictoriæ hymnum: gaudium enim uictoriæ eſt oda, qua ad gaudium allicimur.* i. *Cleonici genus.*) *Ab auo paterno Cleonico Phylaciden euehit. Cleonicus Lampon, Phylacides & Pytheas. Cleonicus auus, Lampon pater, Phylacides & Pytheas filij.*

k. *Cæte-*

k Cæterùm & Pytheam.) Alipten eiuſdem cũ Pythea fratre Phylacidæ nominis intelligit.

l Apprehende ei coronam.) Claudit cum apoſtrophe ad ſeipſum, uel ad Muſam, ut uel Aeginam uel uictorem Phylacidem coronet. m Adlega.) Simul deſtina ad uictorem.

PHYLACIDAE PYTHEAE, EORVMQVE AVVNCVLO *EVTHYMENI,* *ODE VI.*

STROPHE I. COLON XIII.

S(*a*)Ecundum calicẽ (quemadmodum in florẽti hominũ ſympoſio fieri ſolet,(*b*) ut miſceantur pocula) muſicorum cantuũ ſuper certaminibus præclari generis Lãponis temperamus.(*c*)At Iupiter tibi florẽ coronarum in Nemeis ſuſcipientes, primum craterẽ libamus.(*d*)Nunc minore inter pueros natu Phylacida uincente Iſthmia, Neptuno ac(*e*)quinquaginta iuxtà Nereidibus alterum ſtatuimus. Tertium uerò Seruatori Olympio exhibentes, liceat dulciſonis Aeginam celebrare carminibus.

ANTISTROPHE COLON XIII.

„ (*f*) Sin quiſquam ſumptu laboréq; adiu-
„ tus, diuinas perficit uirtutes, ac illi iuxtà
„ Deus amabilem gloríam parat, is ad ſummã
„ certè felicitatem anchoram iacit, diuino ho
nore adauctus. Hanc uiam, Cleonici filius inambulans, & canam ſenectam ac ipſam iuxtà (*g*) ſuſcipere mortem optat. (*h*) Ego uerò alto ſedentem ſolio Clothonem ſororésq; eius Parcas imploro, ut inclytis chari hominis uotis propitiæ ſint.

EPODOS, COLON XI.

(*i*) Vos autem curribus uenerandi Aeacidæ, mihi ius eſſe clariſsimum dico, ut inſulam illam ingrediens laudibus adſpergam. (*k*) Atqui multæ magnæq; in promptu uiæ conſtitutæ ſunt, quibus res bonæ extollantur, & (*l*) ultra Nili fontes & per Hyperboreos. Neq; uſquam adeò barbara, áq; ſermone aliena ciuitas fuerit, quæ Pelei herois felicis, (*m*) deorum generi, famam non audierit:

STROPHE, II. COLON XIII.

Neq; ſi ipſa Aiacis Telamonij, eiúsue parentis urbs fuerit.

ENAR-

ENARRATIO.

Lamponis filios Phylaciden, Pytheam, horúmq; auunculum Euthymenem pancratiaſtas hac ode ſimul extollit, à Nemeorum et Iſthmiorum uictoria, ab aui paterni Cleonici felicitate, à maioribus Aegi netis, Aeacidis, Peleo, Telamone, à maioribus Pſalychiadis, ab hoſpitalitate patris Lamponis, ab aurea eiuſdem mediocritate. Res geſtas Herculis & Aiacis ſuo loco interſerit, ut ſubinde patebit. Argumentum

a Secundum calicem.) Haud iniucundam metaphoram uſurpans proponit, quid ſit acturus. Eſt autem à conuiuio tralatio ſumpta, ut ipſe etiam exprimit, Quemadmodum in ſympoſijs fit, ut cyathus cyatho adijciatur, ut alter poſt alterum temperetur, ut pateræ uino ornentur: ſic & ego alteram iam craterem, hoc eſt, alteram oden Lamponis filijs pango. Elegans autem utrinq; ſimilitudo. Vt enim Bacchus conuiuas exhilarat, ſic epinicia, & hymni, quibus uictores celebrãtur, illos ipſos lætos reddunt. Hepheſtion hinc argumentum ſumpſit, ut crederet hanc oden præponendam præcedenti, ut ordine quinta Iſthmica fieret. Primum enim calicem muſicorum cantuum Lamponis filijs, quintam Nemeorum oden fuiſſe, cuius initium eſt: Statuarius non ſum. Atq; hoc ipſum ex hoc principio confirmatur, ubi dicit, ex Nemeis primum Ioui craterem libari: ex Iſthmijs, Phylacida uincẽte, ſecũdũ Neptuno & Nereidibus tẽpe

rari. Vnde conſtat, non habitam eſſe rationem temporis, quo compoſitæ ſunt, apud eos, qui haſce digeſſerunt: ſed numerum tantùm obſeruatum.

b Vt miſceantur pocula) Treis crateras miſcet: primum Ioui Olympio, ob Nemeam uictoriam, quæ in 5. Nemeorũ celebrata eſt, ut dixi. Secundum Neptuno & 50. Nereidibus, ob Iſthmiam, quam pancratio Phylacides & Pytheas obtinuerunt unà cum Euthymene auunculo. Tertium ex uoto & exoptatione Ioui Seruatori temperat, non quòd Olympiacam obtinuerint, ſed quòd obtet ut poſthac eam omnium ſibi clariſsimam uictoriam adſciſcant, & ad eam adſpirent: hácq; ratione Aeginam ſe ritè celebraturum ait, ut quæ huiuſmodi heroas producat. Apud ueteres, ut eſt apud Euripidem in Nauplio, & Aeſchylum in Epigonis, uti Scholia habẽt, tres crateras libabant: primum Ioui Olympio, ſecũdum Terræ & heroibus, tertium Ioui Seruatori: propterea quòd ternarius ſit numerus perfectus, quippe cui ſit principium, medium, & finis. Vel quòd qui tertium cratera biberint, ſtabili adhuc mente conſiſtant: quo ſumpto, qui ſapientes eſſe uolunt, domum ſeſe, ut eſt apud Athenæum in 2. recipiunt. Quartus enim & reliqui deinceps hominem in uitia procliuem, ac tantum non dementem faciunt. Locus eſt ex Eubulo poëta apud Athenæum de Bacchi cyathis: quem, quòd mirificè Bacchi uirtutes exprimat, non pigritabor ſubnectere:

τρεῖς

τρεῖς γὰρ μόνους κρατῆρας ἐγκεραννύω,
τοῖς εὖ φρονοῦσιν τὸν μὲν ὑγείας ἕνα
ὃν πρῶτον ἐκπίνουσι. τὸν δὲ δεύτερον
ἔρωτος ἡδονῆς τε, τὸν τρίτον δ᾽ ὕπνου,
ὃν εἰσπιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι,
οἴκαδε βαδίζουσιν. ὁ δὲ μὲν τέτρατος
οὐκ ἔτ᾽ ἀμέτρος ἐσ᾽, ἀλλ᾽ ὕβρεως. πέμπτος βοῆς.
ἕκτος δὲ κώμων, ἕβδομος ὑπωπίων,
ὄγδοος δὲ κλήτορος, ὁ δ᾽ ἔννατος χολῆς.
δέκατος δὲ μανίας, ὥστε καὶ βάλλειν ποιεῖ
πολὺς γὰρ εἰς ἓν μικρὸν ἀγγεῖον χυθείς,
ὑποσκελίζει ῥᾷστα τοὺς πεπωκότας.

c . *At tibi Iupiter.) Primus crater Iouis: huius reſpectu, hæc ode ſecundo crateri adſimilatur.*

d *Nunc inter iuuenes minore natu.) Secundus crater Neptuni Iſthmiorum præſidis eſt, ob uictoriã Phylacidæ Iſthmiam, qui inter Lamponis filios eſt minor natu.* e *Quinquaginta Nereidibus.) Nereides filiæ ſunt Nerei & Doridis. Hæ quinquaginta numero ſunt, ut apud Heſiodum denumerantur. Virgilius aliquot Nereides item recenſet, uerùm Heſiodus quinquaginta eſſe teſtatur, quem hic Pindarus imitatur. Sunt autem ut ab Heſiodo recenſentur, hæ:*

νηρῆος δ᾽ ἐγένοντο μεγήρατα τέκνα θεάων
πόντῳ ἐν ἀτρυγέτῳ καὶ δωρίδος ἠϋκόμοιο
κούρης ὠκεανοῖο τελήεντος ποταμοῖο.
πρωτώ τ᾽, εὐκράτη τε, σαώ τ᾽, ἀμφιτρίτη τε,

εὐδώρητε, θέτιςτε, γαλήνητε, γλαύκητε,
κυμοθόη, σπειώτε θόη, θαλίητ' ἐρόεσσα,
πασιθέητ', ἐρατώ τε, καὶ εὐνείκη ῥοδόπηχυς,
καὶ μελίτη χαρίεσσα, καὶ εὐλιμένη, καὶ ἀγαυή.
δωτώτε, πλωτώτε, φερουσάτε, δυναμένητε,
νησαίητε, καὶ ἀκταίη, καὶ πρωτομέδεια.
δωρὶς, καὶ πανόπη, καὶ εὐειδὴς γαλάτεια,
ἱπποθόη τ' ἐρόεσσα, καὶ ἱππονόη ῥοδόπηχυς
κυμοδόκηθ' ἣ κύματ' ἐν ἠεροειδεῖ πόντῳ
πνοιάς τε ζαθέων ἀνέμων σὺν κυματολήγῃ
ῥεῖα πρηΰνει καὶ ἐϋσφύρῳ ἀμφιτρίτῃ,
κυμώτ', ἠιόνητε, ἐϋστέφανός θ' ἁλιμήδη,
γλαυκονόμητε φιλομμειδὴς, καὶ ποντοπόρεια,
λειαγόρητε, καὶ εὐαγόρη, καὶ λαομέδεια
πουλυνόμητε, καὶ αὐτονόμη, καὶ λυσιάνασσα,
εὐάρνητε φυήν τ' ἐρατὴ καὶ εἶδος ἄμωμος,
καὶ ψαμάθη χαρίεσσα δέμας, δίητε μενίππη,
νησώτ', εὐπόμπητε, θεμιστώτε, προνόητε,
νημερτής θ' ἣ πατρὸς ἔχει νόον ἀθανάτοιο.
αὗται μὲν νηρῆος ἀμύμονος ἐξεγένοντο,
κοῦραι πεντήκοντα ἀμύμονα ἔργ' εἰδυῖαι.

f Quòd ſi quiſpiam.) Gnome eſt, nõ diſsimilis ei quam in præcedenti in eandem ſententiam protulit. Felicitatem humanam, in rerum geſtarum ſplendore, carúmq; encomio conſiſtere ait. Eſt autem talis ratiocinatio, qualis & illa prioris odæ 5. Maior eſt, eos beatos, qui rerum geſtarum ſplendore, & earum præconio floreant. Huic minorẽ ſubiungit huiuſmodi:

iuſmodi: Lampon Cleonici filius pater Phylacidæ, et Pythea, & rebus geſtis, & earum encomio floret. Complexionem, quia plena eſt, relinquit menti lectoris. Eſt igitur felix Lampon. g *Mortem ſuſcipere optat.) Lamponem ad extremam uſq; ſenectutem in ea felicitate perdurasſe innuit.* h *Ego uerò.) Deeſis Pindari, ut Parcæ miſereātur Lamponis, & uitam ei, quia id optet, abrumpant.* i *Vos autem curribus uenerādi.) χρυσάρματοι, aureis curribus inſignes. Epitheton eſt heroicum. Primores enim & principes uiri, uel aureis, uel auro obductis curribus uehuntur. Mihi, inquit, in more eſt, ſi quādo ad inſulam Aeginam ingreſſus fuero, laudibus etiam primùm uos aſpergere ô Aeacidæ: à patria ita & maioribus heroēs Phylacidam, Pytheā, Euthymenémq; Aeginetas prædicans.* k *Atqui multæ.) Multa ſupereſſe quibus uirtutes Aeacidarum exornentur.* l *Vltra Nili fontes & Hyperboreos.) Tam eximiæ ſunt Aeacidarum uirtutes, ut ultra Nilum & Hyperboreos planè currant. Atqui Nili oſtia, & Hyperboreorum plagam, pro uniuerſo terrarum orbe accipit, pro Europa & Aſia, in quas apud priſcos œcumenicus orbis diuidebatur.*

m Deorum generi.) Pelea deorum generum uocat, quòd Thetin Nereida in coniugem duxerit. Eſt ergo gener Neptuni uel Nerei & Doridis.

n Aiacis Telamonij urbs.) Salamis. A rebus geſtis amplificat.

(a)Quem(Telamonẽ dico) unà (b) cum Tirynthijs, adgaudens ferro bellum, prudentem ſanè auxiliatorem, adúſque Troiã (quæ heroibus negotium fecit) ſecum ob perpetratum à Laomedonte ſcelus, claſſe aduexit Alcmenæ filius. (c) Cepit quidem Pergama, deinde (d) Coorum etiam gentes Telamone adiutus,(e)bubulcúmq; Alcyonem monti ſimilem,(f) Phlegris Thraciæ repertum, nec menibus pepercit grauiter ſtridenti arcui ſuo.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Hercules.(g)Enimuerò Aeacidẽ ad claſſem uocans, omnium in conſpectu prædicauit:ac (h)in tergore leonis ſtantem Amphitryoniadem bello inuictum libare dijs nectare iuſsit. Hic phialam auro grauem, uini ſuſceptricem, præſtantiſsimus ei Telamó reddidit, qui indefeſſas manus ad cœlum tendens,(i) tali quadam oratione precatus eſt: Si unquam, ô Iupiter pater, preces meas tuapte ſponte audiſti.

EPODOS, COLON XI.

Nunc tibi, nunc inquam diuinis precationibus ſupplico, ut uiro huic fortem gnatũ, ex Eribœa tribuas: ipſum uerò amicum meum ita

um ita fortunatum reddas, ut corporis uiri-
bus alioqui ineffabilem, talis animus ma-
neat atq; ſequatur, qualis eſt, quem hæ con
tegunt exuuiæ leonis, quem olim ante om-
nia primum certamina in Nemea occîdit. “

a Quem Telamonem.) Hîc ad inſignia facta
Telamonis Aiacis parentis digreditur, qui item ad
maiores Æginæ pertinet. b Cum Tirynthijs.) “
Tiryns urbs eſt Argi. Tirynthios ergo pro Argiuis “
uſurpat, κατὰ συνεκδοχὴν. Argumentum tale eſt: “
Hercules Telamonem ſecum ad Troiam aduexit, “
dum primùm Troiam caperet, eiúsq; regem Laome- “
dontẽ leto daret, ob iniuriam, quam à Troianis ſuſti
nuerat: dum cum Argonautis Colchos uſq;, pro au-
reo uellere diripiendo nauigaret. Appulſi enim ad Si
gæum Troiæ littus, à Laomedonte, tanquam inſueti
hoſpites, & aduenæ, uel prædones repulſi ſunt, ut an
tehac etiam commemoratum, úti q; Dares Phrygius
memoriæ prodidit. c Cepit quidem Pergama.)
πέργαμον uel περγάμιον. Vrbium arx, & altum
ædificium pergamus, uel pergama numero multitu-
dinis dicuntur: pro ipſo Ilio per συνεκδοχὴν accipit.
d Coorum gentes.) Græcè eſt μερόπων ἔθνεα.
Merops, inquit Stephanus, filius Triopæ eſt, à quo
Coi Meropes dicuntur: unde & interpres Pindari-
cus, per Meropes Coos intelligit. e Alcyonem
bubulcum.) E Gigantibus unus eſt Alcyoneus, de
quo ſuprà auditũ. Bubulcum appellat, quòd Soli bo-

ues abegerit: huic Hercules eas abstulit, ipsúmq; interemit, ut 4. Nemeorum ode tentatum, ubi eadem quæ hîc ferè de Hercule Pindarus refert: Qui cum Troiam olim, inquit eo loci. Telamon depopulatus eſt, & Coos, & magnum bellatorē ſtupendem Alcionea. f Phlegris.) Plegræ Thraciæ oppidum.

g Verùm Aeacidem.) Telamonem præ cæteris fortitudinis exhibuiſſe ſpecimen, ideo & ab Hercule etiam præ alijs prædicatū ait, ut qui fortiter in expugnatione Troiæ, & in prælio aduerſus Alcyonea dimicauerit. h In tergore leonis ſtantem.) Telamon præcipit Herculi, ut dijs litet. Hæc dicit uates, ut ampliorem Telamonis autoritatem faciat. Quanquam hîc Scholia hæc deſumpta ex magnorum Eyiorum hiſtoria tradant, in qua Herculem hoſpitio à Telamone exceptum memoriæ proditum, túmque hæc contigiſſe, Herculèmque ut hoſpitem obſecutū præcipienti Telamoni. Verùm hæc eruditiores iudicent. i Tali quadam oratione precatus eſt: Si unquam ô Iupiter.) Precatio Herculis pro Telamonis poſteritate, ut Telamon ex Eribœa fortem filium progeneret. Hîc rurſum apparet, Pindarum iniquè tuliſſe iudicium Græcorum, quo Vlyſſem Aiaci prætulerunt, dum arma Achillis ab Aiace ad Vlyſſem transferrent. Nuſquam non enim impenſè admiratur uirtutem & fortitudinem Aiacis: unde & hîc mirificam & miraculo prænunciatam Aiacis Telamonij natiuitatem fingit poëta,

(a)Hæc

(*a*)Hæc ubi dixiſſet, magnam animi ducẽ aquilã Deus demiſit: ingenti uerò intus gaudio perfuſus eſt:

STROPHE III. COLON XIII.

(*b*)Hæcq́; ceu uates aliquis oraculum edens, protulit: Erit quidem tibi filius quem petis Telamon, uocabíſq; prolem ex uiſo alite, excellentem uiribus Aiacem, belli ſudoribus cunctis populis admirandum. Sic fatus continuò reſedit.

a Hæc ubi dixiſſet, magnam animi ducem.) Iouis alite, aquila, precationem exauditam eſſe, denunciatum oſtendit. Iupiter ad eius preces aquilam demiſit, qua certior redderetur Hercules orationem ſuam exauditam. b Dixítq; ceu uates aliquis.) Vaticinium Herculis de naſcituri Telamonis filij cũ nomine, tum uiribus. αἴας appellabitur à uiſo αἰετῷ, ab aquila quæ iam apparuit. Apud Sophoclem tamen in Aiace μαστιγοφόρῳ, Aiax nomen ſibi inditum eſſe à luctu & calamitate conqueritur, atque adeò ex fato, quandoquidem in eam decidere calamitatem debuerit.

(*a*)At omnes mihi enarrare uirtutes, prolixius eſt, quàm ut res ferat. (*b*) Siquidem Phylacidæ, Pytheæ, Euthymeníq; laudum ô Muſa diſpẽſator ac prom⁹ ueni. (*c*) In quorum gratiam (*d*) Argiuo more quicquam ta

men breuiſsimè dicetur.

ANTISROPHE, COLON XIII.

(*e*)Tulerunt enim uictorias à pancratio treis in Iſthmo,& eas quas à florẽte Nemea ſuſceperunt,ſplendidi filij auunculi: (*f*) qualem uerò inde hymnorum ſortem ad lucem reduxerunt?(*g*)Pſalychiadarum quidem tribum pulcherrimo Gratiarum rore rigant, iuſtitiæ adminiſtrantes domum, ciuitatem illam Deo gratam incolunt.(*h*)Lampon uerò tribuens exercitium operibus, carmen illud Heſiodicũ impenſè ueneratur, (*i*) filióſque ſuos eò, dum recitat, hortatur,

EPODOS, COLON XI.

Commune patriæ ſuæ ornamentum adducens: (*k*) qui & beneficentia, quam in hoſpites exercet, commendatur, (*l*) Moderata enim in animo ſuo ſequens, moderata etiam obtinens, linguam non imprudentẽ gerit.(*m*)Dixeris illum inter athletas eſſe id, quod cos Naxia ferrum domans, inter reliquas petras, (*n*) Equidem dabo eis bibere puram Dirces lympham, (*o*) quam caſtæ Mnemoſynes comptæ filiæ produxerunt, prope bene munitas Cadmi portas.

a At mihi omnes ennarrare.) Redit ad inſtitu

tas

tas uictorum laudes: digreſsioni, qua Herculis precatione & res geſtas explicauit, umbilicum adijciens.

b Siquidem.) Ratio quur breuem eum eſſe oporteat. c In quorum gratiam.) Se nonnihil de uictoribus Aeginetis dicturum proponit. d Arguo more.) Id eſt, Laconicè, ſeu breuiter. e Tulerunt enim.) Ab Iſthmijs uictorijs & Nemeis.

f Qualem uerò.) Per interrogationem legendum. Hoc eſt, multa argumenta & poëtis & λογογράφοις per ſuas uirtutes dederunt. g Pſalychiadarum.) Pſalychidæ, tribus eſt & familia Aeginæ, ex qua Cleonicus, Lampon cum liberis ſuis. Eam à iuſtitia, & beneficentia laudat. h Lampon uerò.) A patris in uirtutibus exercitio. Ipſo opere uirtutes comples Lampon, & Heſiodicum uerſum re ipſa honorat. Eſt autem Heſiodi ad Perſem fratrem parænesis, μελέτη δὲ τ᾽ ἔργον ὀφέλλει.

i Filiósq; ſuos.) Adhortatur, inquit, liberos ſuos, ut uirtutem opere exhibeant, in ea ſeſe exerceant, uictoria & ſeſe, & patriam illuſtrent.

k Qui & beneficentia.) Ab hoſpitalitate.

l Moderata enim.) A modeſtia & prudentia.

m Dixeris illum.) Eleganti comparatione coti Naxiæ Lamponem adæquat. Vt cos Naxia inter alias cotes, & lapides omnium eſt præſtantiſsima ad acuendum ferrum: non diſsimilem ad modum Lampon inter reliquos athletas eſt fortiſsimus, qui quoſuis antagoniſtas ſibi obuios uincit, Hyperbolica &

αὐξητικὴ comparatio. Eſt autem Naxus Cretæ ciuitas: unde Naxius lapis, uel cos Naxia, quæ alibi naſcẽtes bonitate ſua plurimùm excedit. n *Equidem potabo eos.) Allegoria eſt: Thebano hymno eos exhilarabo. Dirce enim fons eſt Thebis, & ipſe Pindarus Thebanus.* o *Quam caſtæ Mnemoſynes filiæ.) Hoc eſt, quem hymnum ego Muſarum beneficio Thebis pepigi. Summa eſt, meis eos carminibus, meis lyricis odis celebriores conſtituam. Nec prætereundum eſt quòd dicat Pindarus, πίσω σφε, pro ποτίσω αὐτὸς, uel ποτιῶ, quaſi thema ſit πίζω. Annotant Scholia hîc, quòd ueteres, potatrices & bibulas appellarint πίσας.*

STREPSIADAE THEBANO QVINQVERTIO VICTORIAM CONSEQVVTO, ODE VII.

STROPHE I. COLON VIII.

I(*a*)N quonam uerò bonorum ueſtrorum animum ueſtrum antehac exhilaraſtis maximè, ô fe-
1 lices Thebæ? (*b*) Arbitror equidem tum, quum (*c*) ære pulſantis Cereris (*d*)
2 aſſeſſorem comoſum Bacchum protuliſti: (*e*) aut

(*e*)aut quando in intēpeſta nocte aurū ningētem deorum prçſtantiſsimum ſuſcepiſti.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

(*f*) Quando in Amphitruonis ueſtibulo 3
conſtitutus uxorēm(*g*)cum Herculana pro
le acceſsit:(*h*)aut quando Tireſiæ uatis den 4
ſa conſilia imitata es.(*i*) aut quando Iolaum 5
aurigandi peritum conſpexiſti: (*k*) aut quū 6
Spartæ lanceis indefeſsi admitterentur: (*l*) 7
aut quando acri Adraſtum ex conflictu remiſiſti orbatum.

EPODOS, COLON VIII.

Innumeris ſocijs ad equeſtre Argos: (*m*)
aut quando Doricam Heraclidarum colo- 8
niam in recto Lacedæmoniorum pede ſtatuiſti. Ceperunt enim Amyclas (*n*) Aegidæ ciues tui,ídq; Pythijs ducti oraculis.

ENARRATIO.

A uictoria pancratij Iſthmica, à corporis & animi pulchritudine, à bonis literis Strepſiadem Thebanū laudat: ab auunculo eiuſdem nominis, qui pro patria dimicando, mortē oppetierit. Tandē uoto hāc odam cludens Strepſiadæ aſſumpta perſona, Apollinem orat Pindarus, ut Pythiam etiam uictoriam uictori Strepſiadæ tribuat. (Argumentum.) a *In quonam uerò*

bonorum ueſtrorum.) Exordium ducit à mirifica comparatione, qua Strepſiadem clariſsimis heroibus, imò ipſi etiam Ioui confert. Atq; prior huius cō parationis pars, interrogatione & reſponſione conſtat, quam ſubiectionem Rhetores uocant, non paucas & hiſtorias, & fabulas congerens. Eſt uerò cō paratio huiuſmodi: Quemadmodum ô Thebæ exhila raſtis animum ueſtrum in natiuitate Bacchi, in aureo Iouis imbre, in Herculis & conceptu & ortu, in conſilio Tireſiæ uatis, in uictoria aduerſus Adraſtum: itidem & iam mentem ueſtram exhilarare de betis in uictoria Strepſiadæ ueſtri, qui Iſthmia uicit &c. b Arbitror equidem tum.) Interrogationi ſuæ reſpondet uates, uarias cùm fabulas, tum hiſtorias colligens, quibus gaudio perfuſas olim Thebas adfirmat. c Aere pulſantis Cereris.) Ad inquiſitionem Cereris reſpexit poëta: quum enim filiam ſuam Proſerpinam paſsim quæreret, cymbalis & tympanis circumcurſitans ſonitum & tinnitum ciebat, ut nemo non reſciret, quidnam Ceres inueſtigaret. d Aſſeſſorem Bacchum.) Qur Bacchum aſſeſſorem Cereris fingit poëta? Myſtica eſt ratio: quòd humido frugum nutrimento, liquidus Bacchi potus adſocietur: uel quòd uua ſit & ad edendum, et ad bibendum accomoda. e Aut quando in intempeſta nocte.) Alterū paradigma & reſponſio. Tum exhilaraſti animum tuum ô Thebæ, quando Iupiter in concubia nocte, aureæ niuis uel pluuiæ ſpecie

ad Danaên deſcendit. f. Quando in Amphitruonis ueſtibulo.) Fabulam Danaës cum Amphitruonis Alcmena miſcet. g. Cum Herculana prole.) Hoc eſt, quando Iupiter in ſpecie Amphitruonis cum Alcmena congreſſus, diuinam è ſemine ſuo prolem, Herculem nimirum ex ipſa propagauit. h. Aut quando Tireſiæ uatis.) Tertia reſponſio per exemplum. Tum lætitia es perfuſa, quum uſa es conſilio prudentiſsimi Tireſiæ uatis. Quando apud nos claruit optimus ille, & pientiſsimus, & ſapientiſsimus ciuis & natus Tireſias, tum reſpublica ueſtra feliciſsimè adminiſtrata, tripudij cauſam uobis dedit. i. Aut quando Iolaum.) Herculis hic aurigator fuit, in cuius gratiam Iolaia, ludos, inſtituerunt. ἱππόμητιν ideo nominat, hoc eſt, equis conſulentem, quòd aurigam egerit. k. Aut quum Spartæ.) Spartas undecunq; collectam conuenarũ manum uocat, παρὰ τὸ σπείρεσθαι. quod, ut Androtion in Scholijs refert, quum Cadmus ex Phœnicia Thebas uſq; fugeret, eum ſint ſecuti, & paſsim & ſparſim congregi exteri, & profugi. Sententia igitur eſt: Tum gauiſæ eſtis Thebæ, dum Cadmum undiq; collectis conuenarũ copijs ad uos uſq; iter facere perſpiceretis. Conuenas autẽ, & eos qui Cadmũ ſunt comitati, ἀκαμαντολόγχας, hoc eſt, fortes, bellicoſos, haſtis indefeſſè pugnantes appellat. Atq; hoc quĩtum reſponſionis παράδειγμα eſt. Cauendũ autẽ ne hic per Spartas Lacedæmon, uel Lacedæmonij intelli

gantur. l. *At quando ex uehementi conflictu.) Sextum reſponſionis exemplum. Vel tum gauiſæ eſtis, dum ingentes Adraſti & Amphiarai copias fuſtis prope portas ueſtras, ipſo tantùm Adraſto è ducib⁹ & populo ſeruato, & ad Argos remiſſo. Huius belli ſuprà crebro facta eſt mentio.* m. *Aut quando Dorica expeditione nos exhilaraſtis Thebæ, eò quòd eam in recta Lacedæmoniorum planta ſtatuiſti.) Heraclidæ ab Apolline reſponſum tulerunt, quòd Aegidarum ope Peloponneſum obtinere deberent. Pertinent autem & Lacedæmonij, & Amiclæi ad Peloponneſiacos.*

n. *Aegidæ.) Aegidæ familia in Thebis fuit, ſeu tribus quædam, ab Aegeo quodam, non illo Athenienſium rege, quos Heraclidæ ſecum armarunt, quum Doricum ſuum reditum in tutò collocare uellent Heraclidæ. Admonent hîc Scholia, quoſdā pro Aegidis ſcribere Argidas: quòd Ariſtodemi ab Heraclidis oriundi, uxori nomen extiterit Argiæ, ex qua geniti ſint Procles & Euryſthenes, qui Laconicam ſibi uindicarint. Hac de re nõnihil eſt in Archidamo Iſocratico, & in alijs orationibus. Sunt qui hîc Pindarum nolint intelligere bellum Amyclæum, cuius dux fuerit Timomachus, qui Lacedæmonijs aduerſus Amycleenſes Aegidis adiutus, opem tulit: cæterùm eorum hîc Aegidarũ mentionẽ facere, qui cũ Herculis poſteritate Peloponneſum reuerſi ſint, quorũ duces fuerint Ariſtomachus Cleadæ fili⁹, & Hylli gnatus Cleadas.* (a) Cæ

(*a*)Cæterùm uetus gratia ſopita eſt,priſcę „ uirtutes obliuioni dantur. Immemores eni „ ſunt mortales. „

STROPHE II. COLON XIII.

Eius rei, quæ non ad ſummum florem, in „ clytis carminum, à ſapientibus poëtis con- „ ditorum,fluxibus coniuncta peruenerit. (*b*) „ Deinceps uerò Strepſiadem dulciſsimo hymno canas.(*c*) Is nanque ab Iſthmo pancratij uictoriam refert, (*d*) robore quidem ſtupendus, cuius formoſa mens non minorem corporis pulchritudine uirtutem ducit.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

(*e*)Lucétque nunc uiolacea cæſarie decoris Muſis.(*f*) Huius quidem eiuſdem nominis auunculo communem gloriam uictoria dedit, Mársque mortem propinauit. (*g*) Atqui ſuum bonis prętium propoſitum eſt. Id enim planè nouerit,quiſquis (*h*)in tali nebu „ la, ſanguinis grandinem pro chara patria (*i*) „ ferat, „

EPODOS, COLON VIII.

Hoſtémque contrario exercitu fundat, ciuium ſuorum generi, maximis auctibus glo „ riam ſeſe addere, ſiue ſuperſtes manſerit, ſi- „ ue occubuerit. „

a. Cæterùm uetus gratia ſopita eſt.) Gnome eſt, qua ad poëtices laudem excurrit breuiter. Hæ omnes, inquit, enumeratæ per me hiſtoriæ, dormiunt, & ſilentio prætereuntur, quia eruditis uiris, qui taleis prædicare ſolent, caruerint: & quia non in ſuos poëtas inciderint, qui æterno carmine eas ad poſteritatem tranſmiſiſſent. quo iuxtà, more ſuo, ad amorem poëtices, & gratitudinem, & munuſcula, uictorem Strepſiadem inuitat. b. Deinceps uerò Strepſiadem.) Applicatio comparationis. Vt uos ô Thebæ, hactenus enumerati ciues & heroës ueſtri exhilararunt rebus cum uirtute geſtis: ſic uos nunc haud immeritò, lætitia perfundere debet Strepſiades. Poteſt autem hæc apoſtrophe uel ad Thebas, uel ad Muſam Calliopen, uel ad ipſum Pindarum referri. enim uerò, ut comparatio conſiſtat, rectius Thebis accommodabitur. c. Is nanque ab Iſthmo.) αἴτιον eſt, quur uelit laudari Strepſiadem. Iſthmia, inquit, uel Iſthmios ludos, pancratio certans, uicit. Victoriam ex Iſthmijs reportauit, pãcratio ſiue quinquertio pugnans. à uictoria eũ paucis, ſi uerba ſpectes, multis, ſi ſententiam & uerborum pondus, extollens. d. Robore quidem ſtupendus, cuius formoſa.) A corporis & animi pulchritudine. e. Lucétque nũc uiolacea cæſarie.) A bonis literis: ſiue quòd ipſe in literis ſit eximius, ſiue quòd iam hoc Pindari hymno à Muſis profecto exornetur. Quur uiolaceam cæſariem Muſis tribuit? quia pulchram, atque adeò flauam

nam comam habent. Sunt autem uiolæ flauæ, purpureæ, & candidæ. f. *Huius quidem eiuſdem nominis auunculo.) Ab auunculo eiuſdem nominis, nempe Strepſiade, Theodoti filio, qui in bello Peloponneſiaco, uel pugna circa Salaminam, animam efflauit pro patria, Iſthmionicen hunc iam laudat.*

g. *Atqui bonis.) Exaggerat gnomis & extollit ſtrenuam auunculi mortem, ut qui cum ſumma laude pro patria occubuerit, aduerſum hoſtem fortiter pugnãs. Neq; oſcitanter prætereundũ, quòd Martem χαλκάσπιν appellet, quod æreum ſcutum quatiat, ſeu gerat.* h. *In tali nebula.) Per Martis nebulam, bellum metaphoricè intelligit. Per ſanguinis grandinem, rurſum hoſtilem illum conflictũ & pugnam, qua ſanguis inſtar grandinis magno impetu è uulneribus proſilit.* i. *Ferat.) Vel ulciſcatur.*

(*a*) Tu uerò Diodoti fili bellicoſum æmulatus Meleagrum, æmulatus & Hectorem, floridúmq; Amphiaraum, oppetijſti mortem.

STROPHE III. COLON. VIII.

In eo cœtu pugnans, ubi in prælio fortiſſimi uictoriam obtinuêre, qui extrema ſpe inneffabili luctu defatigati ſunt. (*b*) Verùm iamnunc mihi poſt hyemem, ac turbulẽtas procellas ſerenitatem dedit. (*c*) Canam itaq; comam adornans coronis, (*d*) neq; mihi immortales inuideant,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

,, Si dulcem aſsiduò uitam tranſigens quie
,, tus ac tranquillus conſeneſcam, fatalémq;
,, accedam horam.(*e*) Omnes nanq; ex æquo
,, morimur, numen autem diuinum homini-
,, bus reconditum eſt.(*f*) Quòd ſi quis ad ma-
,, iora circunluſtret, minor eſt, quàm ut minu
,, tiſsimam deorum ſedem cōſequatur: quan-
doquidem & alatus Pegaſus deiecit

EPODOS, COLON VIII.

Dominum ſuum Bellerophontem, qui
,, cœli tecta, ut Iouis collega fieret, conſcen-
,, dere uoluit. (*g*) Rem uerò præter iuſtitiam dulcem acerbiſsimus finis manet.(*h*) Nobis uerò, ô aurea coma florens Apollo, è tuis floridam, adeóque Pythiam coronam impertias.

a. Tu uerò Diodoti fili.) Redit ad auunculum, glorioſam eius mortem ab exemplis confirmans, Melagri, Hectoris, & Amphiarai. Meleager patriam ſuam à Curetibus defendit: primum etiam aprū occîdit à Diana Aetoliæ immiſſum, ut eſt apud Homerum Iliad ı. Hector pro Troianis occubuerit, Amphiaraus pro Argiuis. Vt illeipſe prope Thebas in prælio perierit, ſæpius antehac explicatum. b. Cæterùm nunc mihi poſt hyemem.) Chori uel Pindari uerba.

uerba ſunt. Luxi, inquit, & non parum planctus ſuſtinui, in morte auunculi Strepſiadæ: ſed nunc Neptunus, ut qui Iſthmijs præſit, ſerenitatem poſt tempeſtatem, hoc eſt, gaudium poſt triſtitiam dedit, per uictoriam Strepſiadæ. c. Canam itaq́.) Ipſum ideo uictorem Iſthmicum eueh: am laudibus. d. Neq́ mihi immortales.) Votum eſt. Vtinam & ego & ipſe Iſthmionices tranquillam adusq́ fatum noſtrum ætatem tranſigere queamus: ut ego illum concinam, eius uirtutes & cæterorum bonorum uirorum eximia decora prædicem: ipſe uerò Strepſiades reliquis ſuis moribus & uita ſit exemplo.

e. Omnes nanq́ ex æquo.) αἴτιον eſt, quur trãquillam uitam ducere optat. Nihil homini certius eſt, quàm mori. Quid igitur melius, quid iucundius, quid felicius in terris homini à dijs accidere poterit, quàm ſi tranquillè & pacatè ſpiritum ducat? Quur multis ſeſe implicat, quur ita uiuit, quaſi æternã uitã ſit habiturus, quum certiſsimè illi moriendũ ſit? Atque hæc philoſophico & ethnico more dicit, perinde ac inſequentia. f. Quòd ſi quis ad maiora circunluſtret.) Exẽplo Bellerophontis hortatur Strepſiadem, ne maiora & altiora ſeſe inquirat, ſed ſuæ uictoriæ & felicitati acquieſcens uiuat. g. Rẽ præter iuſtitiã dulcem.) Parænesis eſt gnomica, qua ne animum ad iniuriã cupiam inferendam adijciat, hortatur. Res ex iniuria et iniuſtitia parta, dulcis quidẽ eſt: ſed iniuſtitiam ulciſci ſolet Deus, ideo acerbus fi-

nis dulcedinem ex iniuſto profluentem ſequitur. h Nobis uerò.) Claudit hymnum precatione & uoto ad Apollinem. In perſona autem uictoris hæc orat. O Apollo, inquit, rogo te ut impertias nobis, id eſt, mihi Strepſiadæ, Pythiã etiam uictoriam. Da quæſo, ô formoſe & prudens Apollo, ut maiori uictoria inſigniatur Strepſiades, nimirum Pythia, per tuam illi clementiam & berignitatem communicata. Præſes enim Pythiorum ludorum eſt Apollo.

CLEANDRO AEGINETAE, ODE VIII.

DIAERESIS I. COLON XXIII.

C(*a*)Leandro quiſquam ætatíque eius laborum comparet pretiũ, (*b*) ſplendidum prope Teleſarchi patris ueſtibulum ſtans, Iſthmiacæq; uictoriæ, ac Nemeorum certaminum præmia, celebrem nempe laudem colligat. (*c*) Quoniam potentiam inuenit, (*d*) cui & ego mœrẽs licet animo aureã uocare Muſam poſco. (*e*) E magnis uerò luctib⁹ ſoluti, neq; coronarũ in orbitate concidamus, neque nimiũ triſtitia cõficiaris: (*f*) ſed enim ab inutilibus malis ceſſantes ac liberati, dulce quiddam ludamus: ídq; poſt graues labores

quibus

quibus Deus aliquis ſuper caput noſtrũ Tã taleum lapidem aduoluit,

DIAERESIS. II COLON XXII.

Imbellem Græciæ conatum. At exactorũ malorum timorem, omnémque mihi anxiã ſolicitudinem ſemouit. (*g*) quam nunc nobis ante pedes, ínque pręſentia cernimus cõ „ ſtitutam felicitatem. (*h*) Nunquam uerò nõ „ præſens bonum felicius eſt: doloſum enim „ æuum hominibus imminet, uitæ meatũ uer- „ tens. (*i*) Mortales ubi libertate fruantur be- „ ati ſunt. Præterea (*k*) bonam ſpem homini curæ eſſe decet. (*l*) Conuenit etiam Thebis portarum ſeptenario inſignibus educatum, Aeginę Gratiarum florem decerpere, (*m*) eo quòd geminæ filiæ patri fuerint Aſopidum minimæ natu, (*n*) quæ & Ioui regi placuerit, quando ad pura lympha fluentem, (*o*) Dircẽ potentis urbis conſtituit ducem.

ENARRATIO.

Ab Iſthmia & Nemea uictoria Cleandrum lau dat: à patre Teleſarcho, à maiorum fortitudine, à patria Aegina, ubi more ſuo ad Aeacum, eiúsq; poſteritatem lyram applicat poëta. Scitè enim & eleganter contentionem Iouis & Neptuni de Thetide interponit: deĩde Themidis interuentũ, & fati per ip *Argumentum.*

Cc

ſam enunciationem: quo iubente, oportere Thetĩ matrimonio copulari, non dijs, ſed homini, unde ſuſceptura ſit ſobolem, quæ & Martis impetui, & Iouis fulguri non ſit futura inferior. Intelligit autẽ Achillem. Pòſt ad Achillis res geſtas excurrit. Poſtremò ad uictoriam Iſthmionicæ, qui pancratio ſuperior antagoniſtis ſuis fuit, Cleandri regréditur, eius uirtute hymnum hunc cludens. Inſuper hymnum hunc in diæreſes ſeptem diuiſit, quarum unaquælibet 22. uerſibus genere differentibus conſtat: perinde ac quintã Nemeorum in dyodecadas partitus eſt. a. Cleãdro quiſquam.) Aliquis emere & comparare poſſit, inquit, ipſi Cleandro & eius ætati, id eſt per Endyadem Cleandro iuueni, pretium laborum. Eſt uerò hymnus & encomium, uirtutis & inſignium laborum pretium & merces. Propoſitio eſt, qua ſubindicat, dignum eſſe Cleandrum, qui ob merita ſua debito præmio, hoc eſt, & hymno, & encomio exornetur. b: Splendidum prope patris.) Patrem eius Teleſarchum Nemeonicen fuiſſe adumbrat, ſimul eum à diuitijs & potentia commendans, imò à uirtutibus, dum ſplendidum ueſtibulum, præclarás ue ædes Teleſarchi nominat. c. Quoniam potentiã inuenit.) αἴτιον, quur ſit hymnis & encomijs condecorandus Cleander: quoniam inuenit potentiam, ſcilicet qua uicit antagoniſtas ſuos. d. Cui & ego.) Etſi mœream, inquit, attamen geſtio & percupio auream accerſere Muſam, hoc eſt, pulcherrimum

mum hymnum, quo conſpicua eius reddatur uirtus. Ecquid mœret Pindarus? Quũ ipſe uates non exprimat, augurantur hîc Scholia & diuinant, quòd per hunc mœrorem, & inſequentem calamitatẽ, quam ſtatim ſubnectit, ad cladem Salaminiã, ubi cũ Xerxe atq; adeò Perſis Græcia depugnauit, reſpiciat, ut in qua maiores eius & neceſſarij interierint. e. E magnis uerò luctibus ſoluti.) Poſtquam illa belli Perſici calamitas, in qua damnum accepit genus Cleandri, præterijt, ne ſemper mœreamus, ſed iam ob præſens uictoris bonum recipiamus animum. f. Cæterùm ab inutilibus malis.) Per Tantaleum lapidem, & imbellum Græciæ laborem, ingens malum & cladem adumbrat, quam Græcia acceperit. Eſt uerò cognitum è prima Olympiorum ode, & ex Homeri Odyſſ. 11. ut ſuper caput Tantali lapis lapſum minitans dependeat: quo grande malum, παροιμιακῶς ſignificatur. g. Quam nunc nobis ante pedes.) Victoriam Cleandri intelligit. h. Porrò nunquam non præſens.) Gnome eſt, qua per amplificationem, præſens bonum futuro, quod ambiguum, anteferendum monet.

i. Mortales.) Sententia eſt, qua ſummum illis bonum adeſſe teſtatur, qui ſunt liberi, quales ſunt Æginetæ, à quibus ille oriundus: libertatem & rẽpublicam illorũ Democraticã efferens. k Bonam ſpem.) Eſt ueluti correctio iam dictæ ſententiæ. Etſi præſens felicitas abſenti & futuræ ſit anteponenda,

haudquaquam tamen futurum bonum,ſeu imminens ſequundior fortuna eſt adſpernanda: eam enim per bonam ſpem intelligit. Futurum bonum obtentũ æquè iuuare mortaleis poteſt,atq; id,quo quiſquam in præſentia fruitur. l. *Decet item portarum inſi gnibus.) Decet etiam,inquit uates,ut ego Pindarus Thebis oriundus,et illic educatus, decerpam florem gratiarum Aeginæ: hoc eſt metaphoricôs, ut laudẽ Aeginam, ut inſignia ornamẽta Aeginæ attingam, & eueham præconio.* m. *Eo quòd geminæ filiæ.) Hic locus ex quarta Nemeorum ode perſpicu us redditur,ubi eadem res tractata eſt breuiter. Red dit rationem quur deceat, ut laudet ipſe Aeginam. Quia,inquit,idem eſt pater, eadémq; origo Thebanorum & Aeginetarum. Tantum enim efficit per hoc,quod dicit: Eo quòd geminæ filiæ,patri Aſopidũ fuerint minimæ natu. & reliqua quæ illic Pindarus habet, Summa huius loci eſt huiuſmodi: Thebe & Aegina ſunt duæ Nymphæ, filiæ Aſopi fluminis (poëtarum ſententia.) Pater ergo Aſopidum eſt ipſe Aſopus,à quo patronymica forma Thebe & Aegina Aſopides dicuntur. Ex Thebe ergo Nympha, urbs Thebe prodijt: ab Aegina Nympha, ipſa inſula & urbs Aegina prouenit. Congeneres, inquit,ſunt & affines inter ſeſe Thebani et Aeginetæ. Non igitur indecorum eſt,Aeginam Cleandri patriã à me Thebano uate commendari.* n *Quæ & Ioui.) Iupiter captus eſt pulchritudine Aſopidum,adeò ut alteram*

nempe

nempe Theben, conſtitueri ducem potentis urbis, id eſt, faceret dominam & deam ipſarum Thebarum, quæ ab ipſa nomen ſuum ferrent. o. *Dircen.*) *Fons eſt Thebanus Dirce.*

DIAERESIS III. COLON XXII.

(*a*) Te uerò ad inſulam cœruleam ferens ſopiuit, (*b*) ubi generoſum procreaſti Aeacum, celeberrimum mortalium grauiter ſonanti patri ſuo, (*c*) unde & diuinitùs iuſtitiam adminiſtrabat; (*d*) cuius quidem diuini filij primas tenebāt, (*e*) Martiiq; nepotes fortitudine æreum anguſtiarúmque exercitum gubernare callidi, animóq; ſolertes fuerunt. (*f*) Hæc & deorum immortalium conciones meminerunt, quando Iupiter ac Neptunus ob formoſam dimicarunt Thetin, dū uterq; illam eſſe ſuam cuperet. Amore ſiquidem correpti erant. Cæterū immortalia deorum conſilia illis non pararunt ſedem, nec illorum pugnæ locum reliquerunt,

DIAERESIS IIII.

Fati ſententia percepta. (*g*) Dixit enim optima conſilia Themis, quòd fatale decretū eſſet, marinam deam, prolem, regem adeò parituram, qui aliud telum longè melius fulmine, inuictóque tridente iaculetur, ſi uel

Ioui,uel eius fratribus miſceatur. Proinde à pugna deſiſtite, inquit. Mortalem nanq; ad ſequuta genialem thorum, mortalem quoque filium, manibus in prælijs Marti,pedũ uerò felicitate fulguri parum adſpiciat. (*h*) Meum quidem diuinum munus Pelei Aeacidæ nuptijs donare cordi eſt, quem pientiſſimum(*i*)Iolci ſolum tenere ferunt.

DIAERESIS V.

Hic ubi antrum ſubierint incorruptibile, repentè illic ſint (*k*) Chironis nuncij, qui edicant, ne denuò nobis Nerei filia contenti onum materiem ſubminiſtret, ſed potius bimeſtri ſpatio à noſtro conſortio ſegregata, amabile (*l*)uirginitatis frę̃nũ cum heroë ſoluat. (*m*) Sic Saturni liberis ueneranda dea, hæc proloquuta eſt.(*n*) Illi uerò immortalibus palpebris annuerunt, neq; ſermonis fructus interibat:aiunt enim ſimul adiuuare nuptias Thetios (*o*) regem.

a. Te uerò.) Per apoſtrophen ad alteram Aſopi filiam hæc dicit: Te ô Aegina Nympha Iupiter ad cœruleam inſulam tulit, hoc eſt, ad inſulam eiuſdem tecum nominis, Aeginam ſcilicet. b. Vbi generoſum procreaſti Aeacum.) Ad Aeaci Aeginetæ herois, Iouis et Aeginæ Nymphæ filij laudes deſcendit. c. Vnde & diuinitùs.) A iuſtitia Aeacũ

prædi-

prædicat. d. Cuius quidem filij.) Peleus & Telamon. e. Martiiq́ nepotes.) A rebus bellicis nepotes Aeaci laudat, áq́ prudentia. f. Hæc et deorum immortalium.) Probat Aeaci nepotes & fortes & prudentes eſſe, exemplo Thetidis nuptiarum, quam ſibi Peleus, Ioue & Neptuno corriualibus poſthabitis, matrimonio copulauit. g. Dixit enim optima conſilio Themis.) Dea eſt honeſtatis, & prouidentia ipſa diuina, Themis. Vt litem inter Iouem & Neptunum Thetios nomine diremerit Themis, enarrat, cui ſit iungenda uiro, & qualẽ ſit habitura prolem, ex Peleo nimirum Achillem uaticinans. h. Meum quidẽ diuinum munus.) Hoc eſt, placet ex fato, ut Peleus Aeaci filius, Thetin uxorem habeat. i. Iolcus.) Magneſiæ urbs.

k. Chironis nuncij.) Quandiu in antro Chironis Centauri in Theſſalia cum Peleo uiuere debeat Thetis. l. Virginitatis.) Virginitatis frænum ſoluere, eſt periphraſis primi concubitus. m. Sic Saturni.) Epilogus uel concluſio mandatorũ Themidis deæ. n. Illi uerò.) Iouem & Neptunum obſequutos uoci & uoluntati Themidis. o. Regem.) Hoc eſt, ipſum Iouem, per antonomaſiam.

(*a*) Atqui ſapientum ora nouam Achillis uirtutem demonſtrarunt, (*b*) quod & Myſium uitiferum agrum nigra Telephi cede aſpergens cruentauit.

DIAERESIS VI.

(*c*)Fabricauítq; ponti in morem Agamẽnoni & Menelao reditum. (*d*)Helenam dein de ſoluit, Troianis uiribus haſta ſua acciſis: (*e*)quæ ipſam olim excellentem Memnonis uim, Hectorémq; utrunq; magna in campo perſequentem, alióſq; optimates è prælio homines perimente, liberabant. (*f*) Quibus omnibus (*g*) Proſerpinæ domum denuncians Achilles, mõs Aeacidarũ, Aeginã ſuam ualde admirandam commonſtrauit: (*h*) quẽ ſanè nec morientem deſtituerunt hymni: cęterùm iuxta pyram tumulúmq;, (*i*) Heliconiæ uirgines ei aſtiterunt, multæq; famæ lamentum ſuperfuderunt. (*k*) Viſum eſt itaq; ſuperis bonum uirum, íamq; defunctum uita, hymnis dearum commendare.

a. Atqui ſapientum ora.) Ad Achillis Pelei & Thetios filij uirtutum laudes pergit uates. Sapiẽtum ora, periphraſis eſt poëtarum & hiſtoricorum,

b. Quod & Myſium.) Vt Achilles Myſiæ regem prohibentem ipſum à finibus ſuis, dum ad Troiã proficiſcitur, interfecerit, eſt alibi enarratum: eius hiſtoriæ hic meminit, primum inſigne Achillis facinus oſtendens, ipſam Theleppi Myſiorum regis interemptionem. c. Fabricauítq;.) Factum Achillis. Comparat autẽ reditũ ponti: ut enĩ pons homi

nem

nem per flumen tranſmittit, itidem Achilles, ſuis ſudoribus & ſanguine, Agamemnoni & Menelao pons fuit: hoc eſt, eos tutò in patriam poſt dirutã Troiam remiſit. d *Helenam dein ſoluit.) Inſigne Achillis facinus.* e *Quæ ipſum) Robur Achillis exagerat. Vires Achillis liberarunt eum à Memnone & ab Hectore & alijs optimatibus, quos interemit manu ſua.* f *Quibus omnibus.) Aeginam celebrem reddidit Achillis memorabilibus rebus ſuis geſtis, ut qui à Peleo Aegineta propagatus ſit.* g *Proſerpinæ domum.) Periphraſis regiæ Plutonis, ſeu inferni, uel mortis.* h *Quem ſanè nec.) Achillis uirtutes etiam à Muſis & poëtis poſt mortem prædicatas, potiſſimùm ab Homero, docet.* i *Heliconiæ uirgines.) Muſæ ſunt, quæ poëtarum, maximè Homeri carminibus & fatum deplorarunt, & fortia eius facta poſteris fecêre cognita.* k *Viſum eſt itaq;.) Reiteratio eſt: idem enim dicitur, cum proxima Heliconiarum uirginum præſentia. Placuit ſuperis, & ita diuina prouidentia digeſſit, ut Achilles à Muſis celebraretur.*

DIAERESIS VII.

(*a*)Proinde etiamnum rationem fert, pronúſq; eſt ac promptus(*b*) Muſarum currus, ut memoriã † pugilis uictoria celebris prædicet, ipſúmq; honoret, qui(*c*)à Doricis felinis(*d*)Iſthmiam coronã nactus eſt, poſtquã *Vel pugilis Nicoclis.

& ille iam Perictyonas uicit, manu ſua uiros repellens turbánsq;, quem boni patruelis generatio, non afficit ignominia. (*e*) Sertum præterea coætaneorum quiſpiam Cleandro, pancratij cuius uictor euaſit, nomine ex myrto nectat: (*f*) quoniã & Alcathoi certamen feliciter, ac (*g*) iuuentus antehac eum in Epidauro ſuſcepit, hinc bonorum uirorum encomijs eum adhibet. Pubertatem enim ſuam minimè ignauam, in palæſtra honeſtatis ritè formauit.

(a Proinde Muſarum currus.) Epanodos eſt, redit enim ad uictoris Cleandri præconium, b Currus Muſarum.) Eſt periphraſis poëtice. Lyrice mea uel poëtice mea deſiderat, & ardenter concupiſcit euehere pugilem uictorem Cleandrum. Eſtq; hic metaphora periphraſi mixta, dum currũ Muſarũ poëticẽ appellat ſuã. c A Doricis ſelinis.) σέλινον apiũ eſt. Primùm autem ex apio corona nectebatur Iſthmijs uictorijs, poſtea ex pinu data eſt, ut ĩ origine Iſthmiorũ explicatũ. Doricis, hoc eſt, per Doricos ſubminiſtratis, uel Corinthijs. d Iſthmiam coronã.) Laus uictoris ab Iſthmia corona, ſeu uictoria Iſthmia. Amphibolia tamen hìc animaduertenda eſt, dubium enim num νικοκλέος ſit propriũ, uel ſubſtantiuum. Si proprium, tum uel Cleandri patruelis erit, uel ſanguine iunctus, quem à pugilatu commendat. Sin ἐπίθετον, tum ſententia erit, quam reddidi. Animus

muſ tamen inclinat, ut credam νικοκλέος eſſe nomē cuiuſdam qui ad genus Cleandri pertineat. e *Sertum præterea.) Hic iam Cleandrum à pancratio laudat.* f *Quoniam & Alcathoi.) A uictoria Alcathoiorum. Sunt uerò Alcathoia feſta, quæ & Pythia nominantur, quæ agebantur, Megaris, ab Alchatoo quodam, ut apparet, nomen habentia, de quibus in 5. Nemeorum: atque illis in ludis myrteas coronas datas ex hoc loco colligitur.* g *Iuuentus cū antehac.) De Epidauro & ludis Aſclepieis, quæ illic aguntur, in 4. Pythiorum nonnihil commemoratū. De hac Stephanus ita ſcribit: Epidaurus, inquit, ciuitas eſt prope Argos, quam alij λειμύρην dicunt, eo quòd λειμῶσι, hoc eſt pratis abundet. Vocabatur etiam Melißia, & Hamera. αἵμυρα, παρὰ τὸ αἱμάσσεσθαι, quod Aeſculapij ara illic aßiduo ſacrorum & uictimarum ſanguine maderet.*

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN PINDARI ISTHMIA FINIS.

RERVM ET VERBORVM IN hoc opere memorabilium index.

Abraham. 266.
acarnan. 30.
achaiæ ſitus. 618.
acharnæ uicus. 539.
achilles. 65.213.776.
achillis encomium. 551.
achillis filius. 566.
achillis pietas. 448.
achillis præceptor quis. 552.
acragas. 40.
acriſius. 499
acroceraunia. 566.
ἀκρόθινα. 42.
actis. 160.
actoriones. 216.
acuſilai ſimulachrum. 139.
acuta cotis. 129.
admetus. 386.
adraſteidum familia. 54.
adraſtus Argiuorum & Sicyoniorum rex. 107.
adraſtus quare ex Argo Sicyonem fugerit 643.
adraſti & Amphiarai hiſtoria. 108.
aduerſitas cedit locum meliori fato. 44. 48.
adulatores non audiendi, 322.
adulterij pœna. 313.
aeacidarum encomium. 581.
aeacidarum uirtutes. 751.
aeaci filij. 177.
aeaci Genealogia. 173.
aeaci laudes. 774
aeaci natiuitas. 629.
aeaci pietas. 630.
aeaci ſacra. 162.
aegæ inſula. 583.
aegidæ. 434.762.
aeginij filij. 291.433.
aegis. 253.
aegyna. 470.
aegina inſula. 541.543.
aeginæ nympha. 772.
aegina urbs. 576.
aginæ copia mortalium. 172.
aeginetæ Alcimidæ encomiũ 589.
aeginetæ Alcimidæ genealogia. 590.
aeginetarum origo. 772.
aeneas Pindari chorodidaſcalos. 131.
aeneſidamus. 55.
aeneſidami filij. 712.
aeneſidami nomen quid ſi-

gnificet. 716.
aeolicæ cicutæ. 556.
aeolicum carmen. 37.
aequitas. 173.
aerei boues. 164.
aes attribuitur Veneri. 738.
aeſchylus Athenienſis. 4.
aeſculapius. 329.
aeſculapius ex flãma ereptus 337.
aeſculapius mortuum Hippolytum uitæ reddidit. 340.
aeſculapij medicina. 338.
aeſon poëta. 242.
aetas iuuentutis. 392.
aether uaſtum. 14.
ἀέθλων quid. 403.
aetna. 02.
antna mons. 7.
aetna ante Canatæ nominata. 641.
aetnam extruxit Hieron. 7.
aetnæ montis mira. 280.
aethnæus Hieron. 7.
ἀέτωμα. 242
afri Nomadæ. 489.
agamemnonis hiſtoria. 506.
agaue. 48.
ageſia. 128.
ageſias Syracuſanus. 104.
egeſidamus formoſiſſimꝰ. 226
ageſidamus Locrus Epizephyrius. 208.
ageſilaus. 153.
agentem aliquid pati oportet. 563.
aglaia. 261.
ἀγλαοτρίαινος Neptunus. 24.
agrigentum. 40.516.
agrigentini. 87.
agrorum fertilitas. 590.
ἀγῶνες. 222.
aiax. 538.
aiacis & Vlyſsis collatio. 635.
αἴας. 755.
αἰχμή. 273.
αἱμακουρίαι quaſi iuuenũ ſanguis. 33.
αἵμηρα. 778.
αἰτήρ. 13.
ἀλαγή. 154.
alcæus. 125.
alcæus lyricus. 3.
alcathaon. 33.
alcathoia feſta. 779.
alcathus. 30.
alcedemontis laus. 166.170.
alceis. 489.
alcibiades. 152.
alcidæ. 125.
alcimidæ genealogia. 590.
alcimidæ uictoria. 598.
alcmæonidæ. 453.
alcyone. 538.
alcyoneus. 753.

alcyo

alcyoneus Gygas. 562.
alecto. 54.
ἀλέκτωρ ἀλεκτρυὼν. 236.
ἀλειπτής. 181.
aletes Corinthiorũ rex. 241.
aleuadæ. 491.
alexibiades. 430.
alexidamus. 487. 489.
alij alijs artibus ſunt cõſpicui. 527.
alij alijs delectantur. 502.
alij alijs excellunt. 39.
alpheus. 190.
alpheus fluuius. 306.
ἄλπνιστοσ. 469.
ἄλσοσ. 79.
altin. 218.
amazones. 178. 548.
ἀμβολάδιαν. 666.
amenes fluuius. 293.
amica compotatio. 24.
amicitia uera. 502.
amicitiæ exemplum. 671.
amiclæ urbs. 508.
amicorum paria. 505.
ammonis Iouis fons. 363.
ammon Iupiter. 479.
amor uarius. 502.
amoris diſputatio occulta. 477.
amores paſtores ſunt munerum Veneris. 630.
amphiaraus. 107. 766.
amphiaraus à Ioue abſorptus 108.
amphiaraus uates. 397.
amphiaraus quare terra abſorptus. 648.
amphiaræa. 162.
ἀμφιβάλλεσθαι. 15.
amphicryones. 373.
amphictiones conſilium commune græciæ. 594.
amphitrite. 138.
amphitruo. 483.
amplitudo regis. 124.
ἄμπωσισ. 198.
ampyx. 99. 709.
amyclæ ciuitas. 291.
amychaon. 386.
anacalypteria. 3. 135.
anacreon. 3.
ἀνάπωσισ. 198.
anaxilas. 56.
anaxilaus rex. 288.
anguis portentoſæ uaſtitatis. 408.
animæ defunctorum quomodo reuocentur. 392.
antæus. 533. 733.
antææ amor. 250.
antæus Iraſſæorum rex. 487.
antenor. 436.
antheſphoria. 135.
antilochi pietas. 449.

ἀντίθεος ὀδυσσεύς. 11.
antiſtrophe. 10.
ἄνθλον. 198. 456.
antode. 12.
ἄνθος μήλινον. 122.
antras. 33.
ἄνθρωπος fœm. ge: 381.
ἄωθος. 16.
ἀπάλαμνοι φρένες. 60.
apharei filij. 513.
apheretidæ 675.
ἄφθονοι. 106.
apia. 20.
apium. 6.
ἀποινία. 20.
apollo. 154.
apollo ἀκειροκόμας. 693.
apollo aſinorum cæde gaudet 497.
apollo Hyacinthum ſolo occidit. 221.
apollo loxias. 334.
apollo medicus. 418.
apollo præſes Pythiorum ludorum. 768.
apollo pythius. 52.
apollinis artes. 432.
apollinis familiaris. 334.
apollinis Epitheta. 117.475.
apollinis Epitheton. 400.
apollinis nepotes. 160.
apollinis ſcientia. 477.
apollini ſoptichordis cythara tribuitur. 582.
apollonij locus. 375. 401.
apum uenenum. 119.
ἀπήνη. 98.
aquila, 69.
aquila alitum rex. 556.
aquila duplata. 241.
aquila Iouis. 272.755.
aquila præſtantiſſimum animal. 316.44.
aqua omnia ſuſtentat. 12.
aqua præcipuum elementum 12. 87.
aqua res optima. 1.12.
aquæ origo. 97.
aræ Elidis. 97.
arati locus. 398.
arator pro cultor. 594.
arceſilaus Cyrenæus. 357.
archias Corinthius. 305.
archilochus lyricus poëta. 187.317.
arcus muſarum. 188.
arduos labores lætitia ſequitur. 558.
arena non poteſt numerari. 71.
arethuſæ fons. 343.523.
argentum attribuitur lunæ 738.
argiæ filij. 762.
argonauthæ in Scythiam nauigant. 369.

argonau-

argonautarũ nauigatio. 361.
ariſtæi inuentio. 479.
ariſtoclidis laus 540.
ariſtoclidæ maiores. 553.
ariſtomachus. 30.762.
ariſtomenis laus. 455.
ariſtopatra. 140.
ariſtophanicus interpres. 12.
ariſtophanis locus. 56.278. 334.405.485.
ariſtoteles. 413.
ariſtoteles balbus. 371.
argiuorum regum catalogus 644.
argo nauis. 377.
argonautarum expeditio. 376.
argos Iunoni charum. 656.
ἀργυρόπεζα. Venus.473.
ariſtagoras Tenedius. 676.
arſinoë. 506.331.
artes donum dei. 542.
ἀρτιεπὴς. 124.
arycadne. 144.
aſandraſti inſtitutum. 98.
aſopichus Orchomenius. 259.
aſopi plures. 541.
aſterope. 538.
ἀστὴρ. 60.
aſtutia uulpis. 231.
atabyrion. 164.
atabyrium. 163.
ἀτέκμαρτον νέφος. 156
athamas à quo ſit in furorem redactus. 690.
athenæi locus.17.56.436.749.
athenæus muſicam laudat.16
athlas cœlifer. 421.
athleta robuſtus. 107.
ἀτρεμία. 681.
atropos. 21.158.
athenæ. 5.452.
athenæ urbs clara. 487.
athenæ eruditionis mater. 586.
auaritiæ deteſtatio. 706.
auguſtus. 153.
auia Pindari. 130.
αὔλαξ. 405.
A. Gellij laus. 281.
aurea corona. 166.
aureæ columnæ. 105.
aurei uelleris & Phryxi hiſtoria. 392.
aurum attribuitur Soli. 738.
aurum res optima. 87.
auri laus. 735.
auri & argenti uis. 739.
auri & ignis comparatio. 12.
auriga. 111.
αὐτόχθονες. 199.
αὐτοδίδακτος. 206.
antomedon. 30.
antonoë. 48.
antumnus ſignũ uindemiæ

575.
ἄχ{νοσ. 399
B
bacchus Cereris aſſeſſor. 760.
bacchus exhilarat. 747.
bacchi cyathi. 748.
bacchi inuenta. 241.
bacchylides. 3.
barce. 489.
baſilia. 693.
baſis unde. 271.
baſſidarum Laus. 593.
βαθύζωνοι. 85.
battiades. 427.
battus rex. 359.438.
beatus quis. 739.750.
beatorum gaudium. 61.
bellerophon. 767.
bellerophontis res geſtæ. 250.
bellum & prælium differunt 54.
bellum res horrenda. 153.
belli & tempeſtatis collatio. 725.
belli uaria fortuna. 562.
bello & literis clari. 153.
bellonæ clamor. 153.
beneficium quomodo gratũ. 482.
βιατήσ. 449.
bibulæ. 758.
blepſiadarum tribus. 184.
boebias lacus. 335.
bona futura incerta. 529.
bonæ literæ. 225.
boni & ſapientes à deo. 192.
boni uita. 2.61.
bonum præſens. 36.
bonum recens. 468.
bonorum uirorũ laudes poſt mortem uiuunt. 741.
borreas uentorum rex. 396.
boues ærei. 164.
breui loquentia. 298.482.
breuiter dicendum. 69.
βρόμοσ. 395.
buno. 248.
C
Cadmus. 66.347.
cadmi filiæ. 349.
cæſia Iouis filia, id eſt, Minerua. 626.
caſij dracones. 119.
caicus fluuius. 742.
calais. 396.
calceus. 107.
callianax. 165.
callimachus. 60.
callimachi locus. 413.523.535.536.545.
calliope præſes poëtices. 593.
camarina. 89.90.
cameirus. 160.144.
canities. 96.
canora cotis. 130.
cantores. 271.

cani, m

cantus muſices flos. 16.
capys. 445.
capys & Hippocratis diſsidiū 71.
carchedonij. 293.
carnēια feſta. 435.
carminis ratio. 10.
carniades. 481.
carnus. 435.
carrhotus. 427.
caſtalia. 190.
caſtalia fons. 144.428.594.
caſtor. 424.
caſtor & Pollux. 73.513.
caſtoris mors. 671.
caſtoreum melos. 321.
catachreſis. 13.
catulli locus. 370.
centaurus. 314.
centaurus Chiron. 475.
celeno. 538.
celes quid. 8.
celete uehitur. 9.
cephiſus fl: 260.369.518.
cercaphus. 160.
ceres. 526.
cereris feſta. 135.
ceres filiam quærit. 760.
cereris epitheta. 135.
certamen æreum. 664.
certamina quinq; dierum. 98
certaminū præmia ærea. 669
cerua cornuta. 84.
charides. 529.
χαλκάσπισ. 765.
χαλκασπιδα. 471.
χαλκοχάρμαι. 436.
chalcon. 30.
charax. 205.
chariadarū tribus Æginæ. 639.
χάρισ. 23.141.
charites. 58.259.261.418.
charites nudæ. 262.
charites ſymbolum humanitatis. 261.
χαρμὴ. 436.
χειράδεσ 500.
χερὰσ. 446.
cheroneſus. 306.
chiaſmos figura quid. 119.163
chiron Æſculapij præceptor 329.
chiron centaurus. 384.475. 569.
chironis encomium. 552.
chlæna. 205.
χλῆδοσ. 595.
chorebus Elienſis. 4.
chreteidis ſcelus punitū. 567.
chriſti humilitas. 354.
chromius Arturus. 640.
chromij currus. 524.
chromij laus. 522.524.
χρυσάωρ. 440.
χρυσάρματοι 751.

cy & Coi. 693.
cilicia. 279.
cinæthus quis. 535.
cirrha oppidum. 343.
cerrhæ certamen. 493.
cithara dorica. 15.18.
cithara & lyra idem organon. 55.
citharæ uires. 271.
cithæron mons. 296.
ciues pleni rimarũ ſunt. 507.
ciuium mediocrium tranquillitas. 512.
clari bello & literis. 153.
claues de amoribus. 476.
cleis. 3.
cleonæ. 216.
cleonici genus. 744.
cleonymus. 718.
clotho. 21.
Cn. Pompeius. 153.
Cælum æreum. 494.
coi. 753.
cola quid. 12.
colonia pelopis. 20.
columna Herculis. 545.
comam nutrire. 379.
comparatio ignis & auri. 12.
compotatio amica. 24.
concilium Græciæ. 373.
concordia. 389.
concordiæ encomium. 456.
conon. 153.
conuiuium amicum. 24.
conuiuium porcorum. 24.
conuiuiorum Rhodiorũ laus. 165.
conſiliũ dei immutabile. 169.
conſtantis uiri conditio. 326.
conuitia deteſtanda. 316.
conuiciatores luirum. 26.
copais palus. 699.
corinthus. 238.
corona ex olea. 6.
corona oleagina. 35.
coronida. 331.
coronis. 334.
coruus. 69.
cos Naxia. 757.
cotis acuta. 129.
cothurnus. 452.
cranon urbs. 501.
crater. 133.
creatus. 216.
cretheidos calumnia. 582
creuſa. 480.
criſa urbs. 429.446.642.712.
crocalus. 30.
crœſus. 303.452.
cromium cacumen. 39.
cromium mons. 82.
cromium promontorium. 39.
cronij rupes. 125.
crudeles. 354.
cumæ ſex. 280.
curioſitas damnatur. 333.

currus. 111.
currus Muſarum. 502.
curulis uia. 597.
cyaneæ inſulæ. 400.
cyclicæ. 263
cycnus martis filius. 213.
cycni duo. 67.
cyllene uel cyllenus. 127.
cynici. 477.
cyniras cypriorum rex. 309.
cypria dona. 31.
cypriæ muneru̅ paſtores. 630
cyrene. 413.471.474.481.
cyrenæ urbs. 357.

D

δαίμων γενέθλιος. 257.
Damageti imago. 139.
δαμαλίζεσθαι. 442.
damnum noſtrum & alienum. 531.
damaê & Perſeus in ciſtam unà incluſi. 515.
danaus. 656.
danaus Argiuoru̅ rex. 488
dedali gladius. 568.
defunctorum animæ quomodo reuocentur. 392.
deis uicinu̅ eſſe utile eſt. 625.
delius. 473.
delos inſula. 123.523.
delphicum oraculum. 52.
delphicus ſaltus. 446.
delphinius menſis. 585.
delphin uelociſsimus. 316.363
delphorum diuiſio. 446
demaretæum nomiſma. 41.
δέμας. 467.
demetria. 3.
demetriꝰ Triclinius.17.24.49
demoſthenes. 153.
deſcriptio muſarum. 210.
deſultorius equus. 8.
deucalionis fabula. 196.
deus autor cuiuslibet rei. 425.
deus eſt ueritas. 210.
deus extollit. 465.
deus omnium dominator.316
deus pauperem facit. 466.
deus potens. 499.
deus rerum noſtrarum moderator. 35.
dei conſilium immutabile. 169.
dei uerbu̅ uolutandum memori mente. 449.
dei timor. 332.
deum nullum ſcelus latet.28.
deorum iuramentum. 158.
δεύτατα. 25.
diagoras Rhodius celebratur. 138.140.
diagoræ laus. 161.
diagoræ ſimulachrum. 139.
dialectus Macedonica. 202.
diana. 82.

diana fluuialis. 306.507.
diaulum quid. 244.631.
dicendum breuiter. 69.
διχόμηνισ μήνη. 80.
didymus. 530.
didymi. 85.
dies eſt filius ſolis. 51.
dya. 3.
dya feſta. 668.
dij terreſtres. 392.
dilationem fœnus perſoluit. 211.
diluuium. 197.
diniæ Æginetæ laus. 627.
dinomenes rex Ætnæ. 289.
dinomenis nomen quid ſignificet. 716.
dinomenis filij. 7.
diomedes. 54.
diomedes quomodo immortalitate donatus. 660.
dionyſius. 49.
diorei ſimulachrum. 139.
δίφροσ. 32.43.
dioſcoridis locus. 575.
dioſcuri. 73.
dirceæ aquæ. 484.
dirce. 224.
diriæ fons .484.758.775.
diſciplinarum fructus. 180.
diſcordia. 389.
diſcus quid. 222.
dithyrambus. 241.
diues qualis eſſe debeat. 351.
diuina potentia. 253.315.
diuina ſapientia. 601.
diuinatio per ignem. 126.
diuinum auxilium. 285.
diuitiæ. 48.75.59.451.
diuitiarum origo. 466.
diuitiæ ſuperbæ. 13.
diuitiæ ueræ quæ ſint. 317.
diuitiarum cauſa. 126.
diuitiarum uires. 423.
docere cui facile. 180.
dolia Iouis. 50.
δολιχοδρόμοσ *quid.* 233.
δόλιον. 473.
doloſus ciuis. 326.
domina ueritatis. 167.
dores η in α uertunt. 13.
doricus Rhythmus. 74.
doricum calceamentum. 107.
dorica cithara. 15.18.
dorichus pugilatu uicit. 221.
draco aureum uellus cuſtodit 407.
draconis magnitudo. 408.
draconis Iamum enutriunt. 119.
δύσφρονα. 59.
δωροφόροι. 437.

E

echemus lucta uictor. 221.
ἐγκυκλοπαιδία. 263.582.
ἐγχώριοι. 199.

ἕδνα

ἔδνα. 349.
ἔδνον. 189.
effœminatus non admittit res arduas. 32.
εἶδοσ. 9.
εἰδύλλιον. 9
εἰλαπίνη. 24.
ἔκαργοσ. 475.
ἔκηλοσ. 199.
ἐκλογαὶ Vergilij. 9.
ἐλατὴρ. 90.
electra. 538.
electrida porta Thebis. 733.
electrum Ioui atribuitur. 738.
ἐλελίζειν. 272.
ἐλελίχθων. 451.
elephantes. 84.
eleuſinia. 704.
eleuſis. 205.258.
eleutheria. 162.
eleutho unde appellata. 601.
elis. 18.20.123.188.
elidis ara. 97.
eloquentia. 546.
elyſius campus. 66.
emathion. 68.
embolum templum. 144.
emmenidæ. 445.
encomium quid. 93.
eniceus diſco uicit. 221.
ἐνθουσιασμὸσ poëtarũ. 191
ἔπαλπνοσ. 469.
ἐπαυρεῖν gnieſſen und end 650.
gelten. 335.
epaphus. 362.
epaphus Aegypti rex. 658.
epei. 199.
epharmoſtus. 202.
epharmoſtus, Opuntius. 186.
ephialtes & Otus. 380.
ἐφήμεροι. 469.
ephori hiſtoria. 294.
ephyra. 501.
ephyræ quatuor ſunt. 611.
ἐπίκουροσ. 256.
ἐπίβδαι. 389.
epicnemidij. 208.
epidaurus. 123.
epidaurus ciuitas. 778.
epigramma Græcum. 6.
epimetheus. 154.427.
epinicia. 543.
epirus regio. 566.
ἐπίσκοποι. 265.
epiſtola laconica. 133.
epitheta Apollinis. 117.475.
epitheta Cereris. 135.
epitheta Iouis. 128.
epitheta Neptuni. 123.451.
epitheta Solis. 115.
epizephyrij. 208.
epodus. 10.
equeſtres ſtatuæ. 9.
equorum nomina. 18.
equos alere eſt opulentorum. 650.

erati dies. 165.
eratidia. 162.
erechtheus. 453.
erginus. 95.
ergoteles. 233.
erimys, 53.
ἑρπεῖόν. 282.
erronum motus. 11.
eteocles. 54.
euadne. 111.
eubœa. 259.
euthenor. 249.
euelon. 139.
ἐυδία. 34.
eumeli poëtæ locus. 248.
eümenides. 53.
ἐύμηλον. 137.
eumolpus poëta. 242.
ἐυνομία, 190.
ἐυορκία. 62.
euphanes. 572.
euphemus. 3.395.
euphroſyne. 261.
eurimachus. 30.
euripidis locus. 31.169.351. 368.489.526.
euripus. 506.
euripi oppida. 507.
eurotas. 111.
euryale. 517.
eurygyras. 3.
eurylochus. 4.30.
eurylochus Theſſalus. 270.
eurypylus. 366.
euryſtei et Herculis odiū. 83.
eurytus. 216.
euſebius Cæſarienſis. 4.
ἐυθομία & πόνος. 103.
ἐυθύγλωσσος. 326.
euxinus pontus. 399.
experientia. 94.

F

Fabula de aureis cornibus. 83
fabula Deucalionis. 196.
fabulæ quare ſæpe plus fidei quàm ueritati adhibeatur? 22.
facta infecta fieri nequeūt. 45
fama. 304.
fama bona. 510.
fauor. 22.
fatum. 51.169.519.
felices. 497.
felices inuidentiæ expoſiti ſunt. 508.
felicitas. 454.750.
felicitas inſtabilis. 431.
felicitas non eadem hominibus obtingit. 602.
felicitas nulla abſoluta in hoc mundo. 347
felicitatis inconſtantia. 350.
ferrū marti attribuitur. 738
feſta Cereris. 135.
filij Iouis. 395.
filij Mercurij. ibidem
fœnus.

Fœnus. 211.
Foris Ammonis Iouis. 363.
Formæ definitio. 628.
formæ laus. 627.
fortitudo Herculis. 193.
fortitudo leonis. 231.
Fortitudo Patrocli. 201.
Fortitudo unde ſit hominibus 735
fortitudinis exemplum. 33.
fortuna quid 235.
fortuna inſtabilis. 146.
fortuna uictoriarum domina 584.
fortunæ imperium. 234.
fulmen. 90.273.
funebre Nemeorum certamẽ 521.
funeſtum prælium. 108.
furtum punitum. 29.

G.

Ganymedes. 25.226.
Ganymedis raptus. 226.
Gaudium poſt triſtitiã. 767.
Gelon. 7.
Genealogia Aeaci. 173.
Genealogia Theronis. 51.43.
Genealogia Tlepolemi. 145.
Generis ſtemma nil confert ſi ne ingenua inſtitutione. 549.
Genitura lapidea. 195.
Gens pro multitudine. 412
Genus Hieronis, 7.
Gentium religio & pietas. 449.
γένος quid. 375.
γέρας munus ſignificat. 57.
geryon. 695.
Geſta præclara. 184.
γεύσαι quid. 492.
Glaucus. 249.251.
γλαυκῶπις. 119.
Gnome conſolatoria. 45.
Gorgones. 657.
gorgonis Scholia. 139.
gradatio pulchra. 127.
gratia. 482.
gratiæ. 260.
gratiarum horto frui. 191.
gratiarum ſplendor. 484.
gratitudo. 309.440.
gratitudo erga Deum 351.
graciæ concilium. 373.
græci Celete uſi. 8.
græci Cyclopadiæ ſtudioſi. 16.
græci per Olympiades numerarunt. 5.
græcarum hiſtoriarum initium unde. 5.
græcorum ludi. 6.
gubernator bonus. 107.
guſtare pro dimicare. 477.
gygantum rex. 457.

H.

Hæreditas. 512.

hæreditas qualis liberis ſit relinquenda. 636.
halirrhochius quadriga uicit 221.
hæmacuriys admixtus. 33.
hamera ciuitas 778.
harmonia. 348.505,
hebe deorum proma. 602.
hebe filia Teliæ 662.
hecatombæa. 162.467.
hecatombæa Iunonis ſacra. 663.
hector. 67.766.
hellanodices. 77.
helleſpontum mare. 393.
hellotia quid. 245.
helorus fluuius 652.
hepar Prometei. 28
heraclia 693.
heraclidarum diuiſio 433.
herba leonis. 595.
hercules. 395.
hercules Olympiorum inſtitutor. 4.82.
herculis bellum contra Augeam. 215.
herculis columna. 88.545.
herculis factum. 78.
herculis filij ex Megera eorumque nomina. 734.
herculis fortitudo. 193
herculis inſtituta. 218.
herculis labores. 42,83,193.
236,
herculis præcatio. 754.
herculana. 467.
herculei ludi. 162.
hermānus contractus. 5.
herodotus Thebanus. 688.
heroes. 740.
heroës literis parum propitij 264.
heſiodi locus. 107.225.324.331.471.536.737.749.
ἑστία, 678.
ἱερομηνίαι. 541.
hieron. 1.7.153
hieron Aetnam extruxit. 7.
hieron Muſicus. 16.
hieron oculus Siciliæ. 108.
hieronis bellum cum Phoenicibus. 649
hieronis & Theronis hiſtoria 47.
hieronis genus. 7.
hieronis laus. 36.
hieronis liberalitas. 70.
hieronis obitus. 7.
hieronis præſtantia. 318.
hieronis Syracuſij laus. 271.
hieronis uictoria. 7.
hieronem calculo laborantem conſolatur. 329.
himera. 3.
hipparis fluuius. 100.101
hippocentaurus. 28.

hippocentauri. 315
hippoclea Theſſali laus. 490.
hippocrates. 445
hippodameia à patre amatur. 30.
hippodamiæ currus. 30.
hippodamiæ ſex filij. 33.
ἱππόμυγτις. 761.
hippothous. 30.
ἡλικία 294.
ἡσυχία. 456.
homerus commendatur 600.
homeri locus. 13.25.50.65.73. 79.91.113.115.121.144.146. 167.169.173. 181. 200.201. 205.221.247. 249.251.265. 270. 309 311. 331. 336. 339. 346. 147. 375. 387. 400. 450. 454. 456. 477. 478. 493.513.527.535.547.
homeridæ qui dicti. 534.
homo nobiliſſimum animal. 316.
hominis creatio eximia. 589.
hominum celebritas. 610.
hominnm diuturnitas. 468.
hominibus cæcũ eſt cor. 609.
honeſta à ſuperis inquirenda. 339.
honeſtatis filiæ. 239.
honeſtè de dijs loquendũ. 22.
honor. 287.
honor regis. 124.
bora. 90.
ὥρα. 628
hora mortis. 50.
hora dea. 480.
horatij locus. 6.37.38.41.55.62 102.127.278. 302. 327.491. 512.565.
hoſpitales locri. 230.
hoſpitalitatis exẽpla. 670,713.
humani. 353.
humanitas. 456. (348.
humanæ fortunæ inſtabilitas
humanæ ſortis miſeria. 29.
humiles. 354.
hylas. 213.
hylli. 762.
hyllida libra. 290.
hymenæi. 333.
hymnus. 10.97.
hymnus uirtutis pretiũ. 770.
hymni citharæ imperãtes. 40
hymni præmia laborũ et uirtutum. 605.
hymnorum uſus. 571.574.
hyperborei. 78.
hyperboreorum uentus. 496
hyperboreorum felicitas. 496.
hyperia fons. 386
hyperion. 737.
hyperionides. 154.
hypermneſtra. 658.
hypõnematiſtes Pidaricus. 115.
hypſeus lapitharum rex. 472.
hypſipyle. 95.

I.

Ialyſus. 144.160.
Iamidæ. 111.167.
iamidarum diuinatio. 126.
iamus. 111.119.122.
iamus naſcitur. 118.
iami educatio. 119.
iaſon. 376.
iaſon formoſus. 380.
iaſon quare non ab igni læſus. 406.
iaſonis genealogia. 383.389
ibycus. 3.
ida mons. 102.
Idem non æque delectat omnes. 180
idmon uates. 397.
idolopæia. 185.
ἱερομνήμονες. 373.
ignis & auri comparatio. 12.
ignis Veſta. 15.
ignorantia. 155.
ilas. 213.
iliacus murus. 174.
ilithya. 118.601.
imber unde naſcatur. 445.
immemores ſunt mortales. 763.
inconſtans pes. 549.
inertia taciturna. 485
ingloria ſenectus 32.
ino. 48.49.
inſignia facta. 185.
inſula beatorum. 64.
intempeſtiuum ſemper triſte. 482.
inuidia. 106.186.327.454.507.
inuidia propter uirtutē. 298.
inuidia ſua punitur noxa. 512
inuidia uirtutis comes. 512.
inuidia malum. 565.632.
inuidia uituperatio. 633
inuidus ſibi nocet. 565.
Ioathan rex Hebræorum. 5.
ἰοβόστρυχος. 119.
iolas. 213.
iolaus. 481.482.
iolaus aurigator Herculis 761.
iolaus equeſtris 742.
iolaia. 162.693.
iolaia thumba. 205.
iolaia uictoria. 697.
iolcus ciuitas. 378.567.775.
ionium mare. 343.
ἴος. 119.
iouis aquila. 272.
iouis dolia. 50.
iouis epitheta. 128.167.
iouis filij. 395.
iouis hortus. 479.
iouis laus. 14.
iouis Nemei laus. 623.
iouis nomina decem. 128
iouis oraculum. 167.

iouis

iouis potentia. 92.
iouis regnum. 61.
ioui electrum attribuitur. 738
iphytus 4.5.
ἵπος. 92.
ἱπποχάρμος. 19.
iraſſa. 489
iſmenus fluuius. 647.685.
iſocratis Trapeziticus. 17.
iſocratis locus. 109.
iſter. 78.
iſthmos. 57.179.
iſthmia. 6.
iſthmia unde dicta 688.
iſthmij ludi. 584.595.
iſthmiorum ode. 10.
iſthmiorum origo. 689.
iſthmiorum tempus 691
ἰσθμιάζειν. 689.
iſtriana terra. 82.
ἦθος καὶ τρόπον. 324.
iudicium Quintiliani de Pindaro. 16.
iulius. 153.
iunioribus cani naſcuntur. 94.
iuno. 118.
iuno Telia. 662.
iuno ubi colatur. 397.
iunonis panegyris 162.
iunonia 467.
Iuppiter Ammon. 362.479.
Iuppiter Aegiochus. 253.
iuppiter Atabyrius. 163.
iuppiter fugitiuus. 393.
iuppiter hoſpitalis iuris caſſati ultor. 583.
iuppiter Lycaeus. 162.
iuppiter Nemeis commendatur. 624.
iuppiter omnia gubernat. 743
iuppiter quare hoſpitalis dicatur. 680.
iuppiter Taygetam deperit. 84.
iuppiter ubi educatus. 102.
iuppiter unde dictus Aegiochus. 733.
iuramentum deorum 158.
iuris prudentia 262.
iuſiurandum. 393.
iuſtitiae filia. 456.
iuuenalis locus. 301.
iuuentus 392.
iuuentutis uirtutes ſenij ſunt releuamina. 653.
ixionis cruciatus. 28.
ixionis poena. 310.
iynga auicula. 564.
iynx auis. 402.
ἴυγξ. 92.

K.

Κάλπις. 24.
κᾶπος. 32.

κελητίζειν. 9.
κεντέω 315.
κῦδος. 141.
Klaſter. 405.
κλωθώ. 158.
κνήμη. 402.
κνώδαλα. 498.
κολλᾶν. 100.
κολώνη. 516.
κόρος. 71.
κορυφαί. 158.
κουράλιον. 622.
κρουνοί. 282.
κύανεος. 114.
κῶλα. 12.
κωμάζω 188.
κομίζω. 3.
κῶμος. 109.188.
κῶφος. 484.

L.

Laboris nemo expers. 430.
Laborum fructus 36.
Lacedæmoniorū felicitas unde. 490.
Lacerea. 335.
Lacheſis. 21.158.
Laconicæ epiſtolæ. 133.
Laertis & Vlyßis humanitas 353.
Lamponis filij. 741.
Lamponis filiorum laus. 747.
Lampromachus. 202.
Laodamia. 506.
lapidea genitura. 195.
lapideum ſuffragium. 163.
lapithæ. 473.
lar quid. 14.
laſius. 30.
latiodas. 275.
laudandus quis ſit. 486.
laides Corinthiæ. 316.
laus filij in patrem reſilit. 446
laus immortalis quænam ſit. 730.
laus Muſicæ. 15.
laus olympiaci agonis. 12.
laus Pindarici poëmatis. 36.
leda. 73.
lectus ſeruitutis. 515.
λέκυθος. 18.
leleges. 208.239.
lemniæ mulieres. 369.
lemniorum uxores. 412.
leonis fortitudo. 231.
lerna. 148.
leuce inſula. 565.
liberalitatis fructus. 527.
liberi. 771.
liberis quænam hæreditas ſit relinquenda. 636.
libertatis autor. 235.
libertatis ſymbolum. 379.
licymnius. 146.
lindus. 160.144.

lingua

lingua. 299.
lingua parca. 419.
litæ filiæ Iouis. 66.
literis & bello clari. 153.
literarum contemptores. 276.
literarum fructus 302.
literarum laus. 262.445
literarum otium. 150.
littus. 279.
liuoris malum. 632.
λόχμα. 407.
λοχμὴ. 114.
locri hoſpitales. 230
locrus. 195.
locrorum tria genera. 208.
λόγιοι qui ſint. 593.
longæuitas unde 470.
loquendum honeſtè de dys. 22
lucinæ officium. 331.
ludus terræ. 487
ludi græcorum. 6.
ludi Herculei. 162.
ludi uary. 693.
luſtrum. 4.5.
lunæ attribuitur argentum. 738.
lunæ oculus. 80.
lucina. 118.
lucina cur Eleutho dicta. 601
lycæa. 669.
lycæus iupiter. 162.
lydia harmonia. 631.
lydij augurijs intenti. 266.
lydiam melos. 103.
lynceus. 662.
lynx. 564.
lyra & cithara idem organon. 55.
lyræ pater & inuentor. 37.
lyrica breuitas. 69
lyrici poëtæ. 2.
lyrici ueteres quid ſcripſerint. 708.
lyricorum carminum effecta. 559.
lyſandri imago. 139.
λυσιπόνοι. 368.
λύτρον. 161

M.

Macareus. 160.
μάχη & πόλεμος differũt. 54.
Mænala. 199.
magia. 338.
maia. 538.
magiſtratuum Græciæ prudentia. 586.
magnanimitatis exẽplũ. 475.
mala. 6.
mali caſtigantur. 61.
mali & boni quomodo mala perferant. 346.
manſuetudo. 456
mantinea. 221
marathon. 5.203.258.
marathon campus. 467.

M. Antonius. 153.
M. Cato. 153.
Mars. 258.
marti attribuitur ferrum. 738.
martis nebula. 765.
μάτρωες ἄνδρες. 128.
μάτος. 178.
Maximiliani Imp. prudentia 353.
μαφυλάκας. 626.
Medeæ os. 362.
Medeæ nuptiæ. 247.
Medeæ uaticinatio. 363.
Medicina. 262.
Medicinæ primi inuentores. 552,343.
medicus. 340.
mediocritas. 104.312.
medium mundi. 358.
meduſa. 517.657.
megaclis laus. 452.
megara. 5.258.
megara urbs. 467.
megæra. 54.
μείωρ. 23.
mel. 479.
melampus. 386.
meleager. 766
μελέτη. 266
melia. 504.
μέλισσα. 371.
meliſsia ciuitas. 778.
meliſsus Thebanus 717.
meliſsus unde dictus. 718.
mellis uſus inuentores. 372.
memnon. 68.597.
memoria uictorum. 163.
mendacium. 201.
menoetius. 210.
menſis delphinius. 585.
menſis indigena Æginetis. quid ſit. 585.
menſium initia cui ſacrata. 54.
mens imperfecta quæ ſit. 549.
mens ſyncera 502
mentis tres partes. 209.
merces. 295.
mercurius lyræ pater et inuētor. 37.
mercurij filij. 395
mercurio ſtannum attribuitur. 738.
mermes. 30.
merope. 538.
merops. 753.
meſsene ciuitas. 387.
meſsenius ſenex. 450.
μεταλλᾶυ. 124.
metallum. 124.
metalla planetis tribuuntur. 737.
metope. 130.
metropolis. 364.

midæa

midæa. 148.
midæ tibicinis laus. 516.
μῆλα. 161.390.
mileſias unctor. 166.
μῆλον. 15.
minyia. 693
minerua. 149.
minerua dea belli 152.
minerua oncæa. 49.
minerua quare cæſia nominetur. 626.
minerua tibias inuenit. 518.
mineruæ clamor. 152.
mirtylus auriga. 30.
miſeratio ſine uirtute. 298
μητρῷς. 200
modeſtia. 312.
modus in rebus. 246.
μοῖρα. 191.
molione. 216.
moloßia regio. 612.
μονοκρηπίς. 378.
monoſtrophica ode quid. 259.
mons Saturni. 219.
mopſus uates. 397
moriendum eſt omnibus hominibus. 608
mors hieronis. 7.
mors homini certa. 767.
mors impudens. 226.
mors lapidea. 499.
mortales ſunt immemores. 763.
mortalia mortales decent. 739
mortalium oblectatio. 468
mortis hora. 50.
motacilla auis. 402.
motus erronum. 11.
mula. 111.
multitudo. 171.
mundi medium. 358.
munera pugilatoria. 144.
munera quæ ſint optima. 457.
murus iliacus. 174
muſa coeli filia. 542.
muſæ commendantur. 225.
muſarum arcus. 188.
muſarum currus. 502
muſarum deſcriptio. 210.
muſarum ſcytala. 132.
muſica. 16.
muſica conuiuij ornamentū. 17.
muſica hodie contemnitur. 272.
muſicæ hoſtes. 275.
muſica laus. 15
muſicæ uires. 272.
muſices flos cantus 16.
muſicus Hieron. 16.
muſici laus. 134.
mynias quis 703.
myrmidones. 543.
myſia. 201.
myſterium mineruæ. 149.
myſterium carmen. 11.

mythologia partus mineruæ. 149.

N.

Nais. 472.
νάπη. 446.
Natiuitas Pindari. 7.
natura. 206.
natura non expellitur. 231.
naxia cos. 757.
naxus inſula. 380.
naxus ciuitas. 758.
nectar. 141.
nemea. 5.
nemea regio. 520.
nemeæ ſitus. 595
nemei ludi. 520.
nemeorum ode. 10.
nemeorum ludorũ origo 521.
nemeaca uictoria. 182.
nemeſis. 186.
neoptolemi mors. 614.
neptunus. 21.
neptunus ἀγλαοτριαίνης. 24.
neptunus equeſtris. 103.
neptunus iſthmius. 689.
neptuni epitheta. 123.451
neptuni regnum. 61.
nereides. 749.
nerei marini ſenis præceptum. 486.
nerua Traianus. 153.
neſtor. 450.
nicandri uerſus. 408 446.
nicomachi nomen quid ſignificet. 716.
nidor pro ſacrificio 680.
nigra terra. 198.
nigrocula Venus. 444.
νήμω 390.
niocles. 153.
niſi collis. 485.
niſus rex Megarorum 586
noctis & ignis comparatio. 13.
noctis oculus. 81.
nomadæ. 489
nomen bonum. 104.513.
nouerca. 392.
noui ſcriptores. 197.
nymphæ. 473.
nympharum calida lauacra. 236.
νώνυμος 219.

O.

Oanis fluuius. 100
Obitus Hieronis. 7.
Obliuio. 155.
Obſcura ætas. 32.
ochimus. 160
otium literarium. 150
oculus. 44.108.
oculus noctis. 81.
ode quid. 10.

ὀδύναι-

ὀδυσσεὺς ἀντίθεος. 11.
oedipodis ſapientia. 416.
oenone. 742.
oenone nympha & inſula. 630.
oenomaus Olympiorum inſtitutor. 4.
oenomaus Piſæ rex. 30.
oenomai uis & uiolentia. 33.
oeonus ſtadij uictor. 220
oepidus parricida. 52.
ogygia inſula. 595.
oileia. 207.
olea. 6.79.
oleagina corona. 35.
oligæthidæ. 256.
olympia. 5.
olympia urbs. 3.
olympia prima quando acta. 4.
olympia quid ſint & unde. 3.
olympia quando celebrata. 80
olympiæ oraculi locus. 125.
olympica uictoria. 6.
olympicus tibicen. 344.
olympiaci agonis laus. 12.14.
olympiades græcorũ unde. 4.
olympiadem quo ordine Hercules inſtituerit. 218.
olympionices. 36.
olympiorum inſtitutor. 82.
olympiorum inſtitutores. 4.
olympiorũ ludorũ ſpecimina. 34.
olympiorum præmia. 34.35.
olympiorum ſententia de uictoribus quando lata. 80.
olympus pro cælo. 45.
oncæa Minerua. 49.
onchesty ciuitas. 698.
opes ſapientum. 466.
ὁπλιτοδρόμος 471.
opus. 187
opuntis genealogia. 195.
oraculum. 345.360
oraculum Delphicum. 52.
oraculum Iouis. 167.
oraculi locus Olympiæ. 125.
orchomenus. 518.703.
orchomeni duæ. 261.
ὅρκος. 62
oreſtes coloniam in Aeoliam deduxit. 685.
oreſtes & Pilades. 505.
ὀργή. 301.
orgya. 405.
origo Iamidarum. 111.
orion. 538.
ὄρνις. 364
orpheus. 395.
ὄρφνη. 31.
orthoſia Diana. 84.
ortygia inſula. 134 .522.
otus & Ephialtes. 278.380.
ouidij locus. 92 64.127.159.191 196.251.269.270.337.342. 362.410.411.450.451.

oζolæ. 208.
oxylus. 77.
ὀψινόει. 427.

P.

Pacis deſcriptio. 454.
Pallas dea belli. 153.
Pallas Tritonia. 364.
Palladis inuentum. 517.
Pamphaës. 670.
Panathenæa. 3.
Pancratium. 182.538.
Pan deus. 345.
Panegyris Iunonis. 162.
Pangæus mons. 395.
Parcæ tres. 21.
Parcæ linguæ maximus theſaurus. 419.
παρισθμια 689.
Parricida Oedipodes. 50.52
Parrhaſia. 205.
Parthenia. 132
παρθενὶα ᾠδὴν 112.
παρθένος. 112.
παρθένιοι. 112.
Partus allegorica adumbratio. 114.
Partus arcana. 114.
Patria clara. 481
Patrius menſis quid 585.
Patroclus. 213.
Patrocli fortitudo. 201
Peccati pœna. 29.
Pecuniæ omnia expediunt 738.
Pegaſus. 251.
Pegaſeæ ſtellæ. 255.
φερναι. 349.
πεῖρα. 648.
Pelaſgia. 20.
Peleus. 6.347.
Pelei cædes. 411.
Pelei pudicitia. 582.
Pelium. 314.
Pellene. 5.205.258.
Pellene Achaiæ ciuitas. 668.
Pellinnæum ciuitas. 490.
Peloponeſus. 20
Peloponeſiorum ephebi flagris quotannis cæduntur 33.
Pelops ad Iouem perductus. 25.
Pelops Neptuno charus. 21.
Pelops Oenomai gener. 31.
Pelops Olympiorũ institutor. 4.
Pelops Opuntius. 30.
Pelopis colonia. 20.
Pelopis fabula. 20.
Pelopis magnanimitas. 32.
Pelopis tumulus. 215.
Pelopis tela. 474
Pelopis uictoria. 30.
Peneus fluuius. 473.
πένταθλον 182.239.538.

Perga-

pergamus. 176.
pergamus uel pergama. 753.
periclymenus. 395.648.
periurus. 62.
permeſſius fluuius. 445.
perſeus 498.657
perſij locus. 251.
pertreeſſa. 447
peſtis. 336.
petræus Neptunus. 388.
πεύθομαι. 367.
phaëton iunior. 160.
phæſana. 112.
phalaridis æreus bos. 303.
pharetra. 68.
phaſis fluuius. 401.715.
φάτναι ſtellæ. 255.
phauorius non reijciendus. 281
φέλλος. 324
pherenicus. 343.
pherenicus equus. 18.
φερνή 189.
pheres. 386.
pheſti locus. 363.
phidippides celetes educat 9.
philoctetis hiſtoria. 289.
philonidæ. 316.
philtrum. 342.
φίλτρον ἱππεῖον. 252.
philyra. 382.
φίντις. 110.
φήρ. 330.385.
phlegra. 533.
phlius urbs. 596.
phoenicum merces. 320.
φοίνικα. 113.
φοινικόκροκος ζώνη. 113
phorcys filiæ. 517.
φόρμιγξ. 17.
phraſtor iaculator. 221.
phryxi & aurei uelleris hiſtoria. 392
phycteon. 217.
φυγὼν. 485.
phylacæ. 704.
phylacidis uictoria. 739.
φύτλα. 199.
πηδάλιον. 299.
πηγνύειν. 105.
pietas Achillis. 448.
pietas pindari. 739.
pietatis exempla. 449
pilades & Oreſtes. 505.
pindarus. 3.
pindarus ab Aeginetis accuſatus. 626.
pĩdarus ab Homero uariat. 27
pindarus allegorijs & metaphoris refertus. 598.
pindarus Epicurus. 341.
pindarus ſeipſum commendat 620.
pindarus tibicinis filius. 76.
pindari Auia. 130.
pindari dogma. 63.
pindari laus. 68.

pindari mors. 98
pindari natiuitas. 7.
pindari pater. 3.
pindari pietas. 739.
pindari preces. 39.
pindari ternaria ſectio. 10.
pindari uictoria. 581.
pindarici characteris ſublimitas. 581.
pindarici hymni quomodo digeſti. 443.
pindarici poëmatis laus. 36.
pindus mons. 473
piorum ſupplicationes. 168
piratæ. 312.
pirenæ fons. 250.
piſa urbs. 3.18.20.41.76.
piſateum. 79.
piſces qui è manibus hominū cibum ſumunt. 652.
piſiſtratidæ tyranni. 453.
piſirrhotius 139.
pitane. 111.
planetis metalla tribuuntur. 737.
platonis locus. 467.
plectrum quale inſtrumentū. 582.
plegræ oppidum. 754.
pleiades. 538.
plinij locus. 979.567.
pliſthenes. 33.
plumbum attribuitur Saturno. 738
plutus arrogans. 13.
plutonis regnum. 61.
plutonis uirga. 193.
poëta aquilæ confertur. 556.
poëtæ. 49.
poëtæ aratores appellantur. 594.
poëtæ Muſarum cultores. 607
poëtæ uates πιερίδων. 594.
poëtæ unde oriantur ſua poëmatia. 582.
poëmata ſpeculo comparātur. 604.
poëmatum uis. 23.
poëtices præſes. 593.
πόλεμος & μάχη differūt. 54.
pollux & Caſtor. 513.
polybus Adraſti ſocer. 643.
polybulus. 7.
polydectes rex. 499.
polydectes. 517
polyidon uates. 254.
πολύμαλον. 15.
polynices. 54.
πομφολύζειν. 385.
pomponij Melæ locus. 57.
ponere in ſentinam. 456.
pontus Euxinus. 399.
populoſa Aegina. 172.
porcorum conuiuium. 24.
porphyrio gygas. 457.
ποσειδῶν. 103.

potatri-

potatrices. 758.
ποτισάζει 127.
potus ratio. 748.
præconia Hieronis. 36
præconſultatio. 155.
præclarè geſta. 184
prælium & bellum differũt. 54.
præliorum euentus. 563
præludia. 272
præmiũ cultus Mineruæ. 156.
præmia olympiorum. 36.
præſens bonum. 36.
præſepia. 255.
praxidamantis uictoria. 591.
principes literis parum propitij. 264.
principes natura liberales eſſe debent. 605.
principum decor. 352.
principũ peculiare uitiũ. 352.
principum præmeditationes quales eſſe debeant. 607.
prodigium. 176.364.
profundæ mentis lingua. 559.
prometheus. 154.427.
promethei Hepar. 28.
προφήτης. 654.
proſerpinæ domus. 777
proſerpinæ dos. 526.
proſperitas quæ diuinitus contingit eſt æternior. 629.
proteſilia. 694.
protogeniæ urbs. 194.
prouidentia diuina. 48.519.
prudentia Græcorum. 586.
prudentis uiri officium. 730.
πρύμνη 438.
πρυτανεῖον. 678.& 680.
pſalychida. 757.
pſaumis. 92.89.
ψῆφος. 163
pubertas. 602
pubertatis epitheta. 122.
pudicitia Pelei. 552.
pugilatoria munera. 144.
puniceus color, 114.
puſillanimitas. 684.
pyladis terra. 505.
pylus. 433.
pyſander Amyclaus. 685.
πύθεσθαι 270.
pythagoræ dogma. 63.
pythia. 5.
pythia ſacerdos. 356.
pythia Sicyoniorũ. 641.et 642
pytheæ laus. 574
pythium hordeum. 469
pythij Apollinis templũ. 594.
pythiorum inſtitutor. 270
pythiorum ode. 10
pythiorum origo. 269.
pythiorum præmia. 270.
pythiorum ludorũ præſes. 768
pythiorum redintegrator. 4.
pytho. 444.
pytho ciuitas. 113.270.

pytho locus. 52.57.
pytho ſerpens. 52.

Q.

Quinquatrium uel quinquertium, 182.239.697.
Quintiliani de Pindaro iudicium. 16.
Quintiliani locus. 317.

R.

Rhadamanthus. 65.66.323.
Ramus Martis. 732.
rapſodi qui uocati. 534.
ratio carminis. 10.
reciprocus fluxus. 198.
regna tria. 61.
regis honor. 124.
regis officium. 354.
regium quid ſit. 37.
regum delicta. 301
reipublicæ felicis ſtatus. 239.
relatiuũ ſimilitudinis pro relatiuo demonſtrationis. 17.
rerum uiciſſitudo. 50.
rhea deorum mater. 344.
ripa. 279.
ῥιπὶς 274
rhodus inſula. 143.
rhodi filij. 160
rhodi nobilitas. 157.
rhodi nymphæ genealogia. 143
rhodiorum conuiuiorũ laus. 165.
rhodiorum origo. 145.
romani à conſulibus dimenſi ſunt 5.
ῥόμβος 256.
ros. 439.
roris marini flos quis ſit. 621.
rupes cronij. 125.

S.

Sagittæ. 70.
σαίνω. 91.
ſaltantium in quinquertio ſignum. 581
ſalamis. 751.
ſalamis inſula. 538.
ſalamina inſula. 295.
ſalaminia clades. 771.
ſanguinis grando. 765.
ſapiens. 67.
ſapientes uirtutem meliorem reddunt. 425.
ſapientia. 206.
ſapientia ex Deo. 153.
ſapho. 3.60.
ſaturitatis incommodum. 26.
ſaturnus. 65.66.

ſaturno plumbū attribuitur. 738
ſaturnius collis. 39
ſauromatides. 179.
σκᾶπτον. 148.
ſchnaphani. 315.
σκίμπτομαι. 137.
σχοινοβατία. 121.
ſcopelinus Pindari pater. 3.
ſcriptores noui. 197.
ſcyphio equus. 388.
σκύροσ. 438
ſcyrus inſula. 611.
ſcytala Muſarum. 132
ſecundis rebus quomodo utē-
dum. 27.
ſeditio. 236.
σέλινον. 244.778.
ſemele. 48.
ſerenitas poſt tempeſtates. 767.
ſeriphus. 499.
ſermo quòmodo rectè uſurpe
tur. 546.
ſermonis iuſti fructus. 546.
ſertum oleaginum. 6.
ſerui. 368.
ſeruitus quomodo grata. 482
ſicilia. 15.
ſicyon. 258.642.
ſicyō quare ſacra dicatur. 654
ſicyoniorum Pythia. 641.
ſimia. 322.
ſinus Nemeæ. 203.
ſipylum urbs. 24.
ſiſyphi cruciatus. 28.
ſiſyphi ſapientia. 247
ſiſtema. 12.
ſitim reſtinguere. 131.
ſoclidis filiæ. 592.
ſogenis Aeginetæ encomiū.
600.
ſol. 12.51.159.
ſol ignitum ferrum uel lapis
27.
ſolis epitheta. 115.
ſolis mater. 737.
ſolis proles. 50.
ſolis ſcientia. 477.
ſoli attribuitur aurum. 738.
ſolares. 475.
ſolomon rex. 101.
ſolus quid. 221
ſolymorum gens. 251.
ſophoclis locus. 386.416.
ſortes tres. 28.398.
σπάδικα. 113.
ſpartanorum uictoria. 296.
ſpecimina olympiorum. 34.
ſpecus Typhonis. 279.
ſpes mortalium communes.
529.
ſphingis ænigma. 416
σφυρὸσ. 314.
ſtadium. 238.
ſtagnatio. 198.

ſtannum Mercurio attribuitur. 738
στεῖρη. 299
ſtemma generis priſcum. 262
ſtephanus. 3.14.24.
ſtepſiadis locus. 8.
ſteſichorus Himeræus. 11.
ſteſichorus Siculus. 3.
ſtenone. 517.
ſtrepſiadis laus. 759
ſtrobilus. 6.
ſtrophe quid. 10.11
ſtudiorum fructus. 36
ſtudiorum laus. 150
ſtymphalus. 130
ſtymphali9 Soſtrati filius. 104
ſtymphalica Metope. 130
ſtyx infera. 158
ſuperbæ diuitiæ. 13.
ſupplicationes piorum. 168
συγκωμάζειν. 230
ſymplegades inſulæ. 400
συμπόσιον. 24
ſyncera mens. 502
σύνδικοσ. 205
Σὺν θεῷ. 587
ſyracuſæ. 258.305
ſyracuſius Hieron. 7
σῶμα. 467

T

Taciturna inertia. 485.
ταμίασ. 105.
tantaleus lapis. 771
tantali laus. 26.27
tartarus. 277
táygeta. 84.538
taygetus mons. 291.675
tegea urbs Argolica. 669
telamõ Herculis adiutor. 862
telephus. 201
teleſarchus. 770
teleſicratis laus. 484.471
telum. 68.
temo nauis, pes dicitur. 598
tempeſtiua grata. 482
tempus omnia efficit. 46
tempus omnium pater. 45
tempus ſapientiſsimus teſtis. 22.
tempus ueritatẽ demonſtrat. 219
temporis iactura. 420
temporis ratio habenda. 482.
tenages. 160.
θέναρ quid. 400
tenarus ciuitas. 369.
tenedi tres. 677
τετρασκόποσ. 399
terra dea. 480
terra mater deorum. & hominum. 589
terra nigra. 198
terræ ludus. 487
ternaria ſectio Pindari. 10
ternarius numerus perfectus. 748.

τεθμόν θεσμόν. 666
τετρασορία. 42
thales Mileſius. 333
thalia. 261
thearionis laus. 616
thebæ. 5.129
thebæ ſplendidæ. 306
thebæ Aſopi filia. 692
thebana expeditio. 646
thebani Spartiatarum ſunt contribules. 698
thebanorum nomẽ unde. 561
thebanorum origo. 772
thebarum ludi. 561
thebe nympha. 772
themis. 171
themis dea. 775
themis mater. 239
themiſtocles. 16.153
thenadidarum familia. 571
thera inſula. 361
theocriti locus. 199.256.260. 264
theogamia. 135.
theologia. 262
theotimus hiſtoricus. 427
theoxenia. 72.87.668
therapnes. 514.
therapne oppidum 674
theras. 370
thermarum ſalubritas. 559
theron Agrigentinus. 40
theronis & Hieronis hiſtoria. 47
theronis genealogia. 51
theronis laus. 41.42
theronis ſtirps. 43
therſander. 54.108
theſſalus. 238
theſſalorum felicitas unde. 490
thetis olympum ad Vulcanũ aſcendit. 566
thetidis nuptiæ. 569
θεύμοροι. 76
thia. 736
thia mater Solis. 737
thion. 350
θὴρ. 385
thorax. 490.502.
thraſybulus. 7.444
thraſybuli nomẽ quid ſignificet. 716
thraſidæi Thebani laus. 504.
thumba Iolai. 205
thyæus luctator. 655
thyeſtes. 33
θύσανοσ. 405
tiberius. 153
tibiarũ inuentrix Pallas. 517.
tibiarum laus. 518
timiſarchi laus. 558
timodemi laus. 534
timomachus. 762.
timoſtenis laus. 166.
τιμοδημιδῶν familia. 539.
τήνελλα. 183

tireſias uates. 161
tiryns urbs. 753.
tiſiphone. 54
titus. 153
tityi cruciatus. 28
tlepolemus Tirynthiorū princeps. 161.
tlepolemi infortunium. 146.
tlepolemi genealogia. 145.
tlepolemia certamina. 161.
tonitru. 90.
traiani humanitas. 353
tranquillitas. 454.512
τράπεζα. 17
τραπεζίτησ. 17
trapeziticus Iſocratis. 17.
tres crateres bibere. 748
tres ſortes. 28
trieris. 144
triclinius Demetrius. 24
tricoronus. 30
triopes. 160
τρίπουσ. 17
triſtium remedium. 47.
triterica taurorum uictima. 595.
tritonis amnis. 364.
triton deus. 365.
tritonia pallas. 364
troia bis depopulata. 742
trophonia. 162
τόμβον ἀμφίπολον. 34
tyndaridæ. 73.292
tyndaridarum hiſtoria. 671
τυφῶν quid. 457
typho. 457
typho Gigas. 277
typhon uel Typhoeus. 92.
tyrſeni. 293
tyryns. 148.
tyrſis. 63.64.277

V

Vaſtum æther. 14
vaticinandi mos. 398
venationis ſtudioſi. 474
veneri natura. 120
venus nigrocula. 444
venus quare Cypria dicatur. 630
veneri æs attribuitur. 738
vergilij locus. 178.199.308.565
veritas. 209
veritatis domina. 167
veſpaſianus. 153.
veſta. 674
veſtæ ignis
veterum circa Muſicen diligentia. 16
veterum ſcripta. 197
vetus vinum. 196
vicinus candidus maximum bonum. 624
viciſsitudo rerum. 50
victor uictoribus oblectatur. 384.
victorum encomia. 10

victorum momoria. 163.
victoria. 101
uictoria Hioronis. 7
victoria medicina uulnerum 544.
victoria olympica. 6
victoria res diuina. 286
victoriæ commoditas. 58.
victoriæ præſtantia. 441
victoriarum inſignes. 592
vinum uetus dignum laude. 196.
violæ. 765
violarum genera. 122
viperei dentes ſati. 409
vir bonus. 542
vir laudandus. 494.
virtus. 106.481
virtus durat. 351
virtus eſt ex Deo. 286
virtus & uictoria. 215
virtus non ſine ſudore. 431
virtus per ſapientes et iuſtos amplior fit. 637
virtus quomodo paretur. 700
virtus ſummum bonum. 304
virtutis finis. 167
virtutis fructus. 530
virtutis ratio habenda. 407.
virtutes durant. 229
virtutes iuuentutis ſenij ſunt releuamina. 653
virtutes præſtantiſſimæ quæ ſint. 555.
virtutes quomodo illuſtrentur. 604
vlyſſis et Aiacis collatio. 635
vlyſſis humanitas. 353
vrna. 114
vulgus obſeruat potentiorū crimina. 508.
vulgi iudiciū de opibus. 466
vulpis aſtutia. 231

X

Xanthus. 178
xenarces. 466
xenophon Corinthius. 237
xenocrates Agrigentinus. 706.443.
xenocratis nomen quid ſignificet. 716
xenodici liberi. 445
ξυνωρίσ. 42

Y

ὕπαρ. 251
ὑποκρίζεσθαι. 333
ὑποθεῦσα. 400

Z

Zaleucus. 213
ζάλη 235
Zephyria Locrenſis. 310
Zetes. 396
Zona purpurea. 114
ζωθάλμιοσ. 142

PROVERBIA, QVAE PASSIM

in hoc opuſculo reperiuntur.

Ad Herculis colũnas. 88. 725
Ad myrtum canere. 272
Ad pedem. 341
Aduerſus ſtimulum calcitrare. 327.
ἄγει δὲ πρὸσ φῶσ τὴν ἀλήθειαν χρόνοσ. 210
Alinea incipere 489
Amuſa ſus. 132
ἄνθρωποσ πομφόλυξ. 385
Augiæ ſtabulũ purgare. 42.
Batti σίλφιον. 359.
Bœotica ſus. 132
βοιώτια ὗσ. 132
Camarinam ne moueas. 90.
χάρισ χάριν τίκτει. 261. 309
Cynyræ opes. 309. 632
Corinthiari. 239
Crœſi diuitiæ. 303
Damarctæum numiſma. 41.
De domo ad domum. 137
δίσ παῖδεσ γέροντεσ. 224
Dodonæum æs. 567.
Dulce bellum inexpertis. 562.
Gadeira progredi non licet. 495. 570. 725.
γνῶθι καιρόν. 420
Herculis columnas attingere 88.
Homo homini deus. 624
Inũs dolores. 690
Iouis Corinthus. 627.
Ilium non indignatur Corinthijs. 239.
ἰὼ παιάν. 267.
ἰσθμιάζειν. 58.
Iyngi trahi. 402.
καλόσ τοι πίθων παρὰ παισὶν ἀεί. 322
κεραμεὺσ κεραμεῖ φθονεῖ. 106.
Leo ex unguibus indicatur. 105.
Lineam ne moueas. 489
Literæ Bellerophontis. 251.
Lydio lapide probari. 501.
Lynceo perſpicacior. 662. 675
Medium digitum oſtendere. 328
Momo ſatisfacere. 127.
Ne tria quidem Steſichori noſti. 11.
Nigrum præfigere theta. 163.
Non citra puluerem res tranſacta. 547.
Non eſt cuiusuis adire Corinthum

thum. 239.
Nuda Gratia. 263
οἴκοθεν οἴκονδε. 141.
Omnium rerum ſatietas. 616.
Pecuniæ uir. 709
Penelopes tela. 474
πιθήκων ἐυμορφώ ταῖοσ δύσμορφόσ. ἐςι. 322.
Polypi mentem obtine. 355.
Poſt Pythia, uel poſt feſtum uenire. 389
Pueris ſit pulchra ſimia. 322.
Rhadamantheum iudicium. 66.
Roſas profert tempus. 46.
Scytala laconica. 132.
τὰ τῶν φίλων κοινά. 529.
Tempus omnia reuelat. 46.
Tenedia bipennis. 677.
Tenedius tibicen. 677
τὸ πρὸσ μύρτον ἄδειν. 16
Vltra Gades nemini licet progredi. 495.570.725.

A01 1464577

Digi[illegible] [illegible]